5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mârzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1220 Marți 1 Februarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Candidații opoziției

Colegiul I CAMERĂ
— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ
— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ
— Duminică 20 Februarie —

C. Stere.

Colegiul I SENAT
— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu,
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT
— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Teroarea junimistă va zdrobi carpismul

Cu cît trece o zi, cu cît se apropie ceasul judecății, cînd corpul electoral, vibrînd de îndignare, va rosti osînda nemiloasă a guvernului Carp, cu atît teroarea guvernamentală se întețește, se întinde tot mai mult asupra țării, și devine tot mai sălbatecă.

Semnalul nelegiuirilor a plecat de la Botoșani, unde ar părea că e proclamată starea de asediu, și unde membrii opoziției nu'și mai pot apăra viața de cît cu revolverul. Și exemplul nelegiuirilor s'a generalizat repede, cum se propagă o pecingine.

De pretutindeni vin știri, cari umplu sufletele cele mai pacinice cu o adîncă revoltă. Nici măcar într'o țară cucerită de dușmani seculari, nu se petrec asemenea ticăloșii.

D. Carp ne-a tot făgăduit un adevărat raiu administrativ, în care nu va domni de cît legea. Legea și iar legea. Legea pentru cei mici, legea pentru cei mari. Legea pentru cetățean, legea pentru guvern. Legea pentru fie-care, legea pentru toți. Legea sus, legea jos. Legea pretutindeni și ori cînd. Și la intrarea acestui rai, avea să stea d. Carp ca un arhangel, ocrotind pe cei buni și îndreptînd pe cei răi.

Cînd colo s'a prefăcut țara într'un adevărat iad, în care nu înflorește de cît fărădelegea,—fărădelegea în toată goliciunea ei, înfruntînd și legile morale și cele omenești.

Nu se aude de cît de amenințări și mișelii. S'a dezlănțuit asupra țărei tot ce era mai brutal și mai bestial în menageria ciocoiască. Bețivi, cari se tăvăleau în noroiu; brute, setoase de privelești sălbatice; descreierați, cari visează numai orori; bandiți, pentru cari nu există omenie, au fost puși în capul administrației, spre a frînge și sfărîma toate resorturile, de vrednicie cetățenească.

Viața noastră, onoarea noastră, avutul nostru, sunt date pe mîna unor oameni capabili de ori ce infamie. S'a mers pînă acolo, în cît s'a dat poruncă să se amenințe alegătorii în afecțiunile lor de părinți, frați și fii.

Suflă un vînt de teroare de la un capăt al țărei la cel-lalt. Este teroarea albă, teroarea ciocoiască, în toată furia ei. Este reacțiunea, care simte că i-a venit ceasul din urmă și care vrea să-și prelungească viața-i mizerabilă, cu orice preț, chiar cu prețul liniștei țărei, cu prețul tuturor așezămintelor naționale. Este vrăjmașul de moarte al progresului politic și social, al tuturor acelora cari muncesc și produc, al tuturor cari vor să trăiască liberi și demni într'o țară puternică și liberă. Este vrăjmașul de moarte al Romîniei democratice, care într'o ultimă încordare a puterilor sale sleite de trîndăvie, desfrîu și ticăloșie, vrea să pue iar stăpînire pe conștiințele și energiile noastre.

Vrăjmașul acesta intern, care la nelegiuire adaogă corupția, este mai primejdios de cît vrăjmașul de afară. Vrăjmașul de afară aprinde energia națională, cel dinăuntru face totul ca s o înăbușe, Și cînd vede că n'o poate înăbuși, e în stare să dea foc țărei. Piară statul, piară țara, piară neamul, — dacă ciocoimea nu mai poate să readucă poporul romîn în robia în care a ținut-o atît amar de vreme! Acesta este gîndul internal care o însuflețește. Ce-i pasă ei de regatul acesta, clădit cu atîta trudă și jertfă. cu atîta sînge generos și atîta cuget bun și nobil, dacă el nu vrea să-i mai suporte tirania obraznică și jefuitoare?...

Își joacă ultima cartă, cu desperarea, cu turbarea, cu orbirea cu care se joacă ultima cartă.

De ce'i e frică, însă, nu va scăpa.

In zadar au scos din arsenal za'ele și armele medievale. în zadar aerele lor înfricoșătoare.

Zalele și armele lor sunt ruginite, și sub ele nu sunt luptători vii și ageri, ci biete umbre, de cari nu se poate spăimînta o democrație vie și viguroasă.

O singură sforțare din partea democrației. și umbrele reacționare vor reintra pentru vecie în mormîntul uitărei.

Regimul Mezatului

— Libertatea presei sub acest regim —

Guvernul actual abuzează foarte mult, în profitul său, de libertatea tiparului. Ca să lățească infamii și să facă cît mai multe tipărituri la „Minerva"—marea durere a prensului Grigță — guvernul actual a făcut să se imprime, în sute de mii de exemplare, pretinsul său program și detestabilul pamflet contra lărgirei dreptului de vot.

Guvernul actual, crede că este în drept să-și bată joc de alegători, să proclame dreptul la vot ca un simplu gheșeft — dar guvernul nu dă voie și altora să profite, de și în scopuri corecte, de libertatea tiparului și de afișajul imprimatelor pe ziduri

La București, spre pildă, s'a tipărit o parodie a programului guvernului. O simplă glumă. Și dacă, în timpul alegerilor, guvernul se crede în drept să teroriseze, credem că alții, mai omenoși, pot fi lasați să glumească.

Dar nu. Guvernul s'a simțit jignit de tipărirea acelui program — parodie și a dispus o descindere a parchetului la tipografia Rassidescu pentru a afla numele autorului parodiei.

Apelul imediat la parchete și faimoasele descinderi ale acestora, au fost, totdeauna, simptomele guvernelor slabe și reacționare, după cum asemenea descinderi sunt și ele reacționare, ilegale și arbitrare.

In materie de tipărituri, rolul ministerului public începe atunci, cînd ele au cuprinsul de a ațîța la revolte sau de a periclita cu ceva siguranța statului sau liniștea publică.

Dar un manifest, care și bate joc de programul unui guvern, nu intră, nici pe de parte, în categoria ațîțătorilor și periclitării intereselor statului—astfel că descinderea ce s'a poruncit primului procuror, prin nimic n'a fost justificată, doar justifică, că trăim în plină anarhie.

Nu era nevoe să se mai justifice aceasta. Cînd tipografii sunt opriți să facă tipărituri pentru opoziție, cînd ziarele se confiscă, cînd la sate nu mai poate străbate de cît detestabila literatură guvernamentală—este prea evident, că ori ce libertate a fost înlăturată, că numai ce este guvernamental are drept să existe în această țară.

Și evident este iarăși, că retrăim vremurile groazei și că durata guvernului Carp—care va fi, care trebue să fie, foarte scurtă —va fi însemnat necinstirea progresului țării, va fi însemnat reînoirea unui moment de groază anarhică, în plin avînt spre biruința desăvîrșită a democrației romîne.

CONVOCARE

Cetățenii alegători ai colegiilor de Cameră și Senat sunt rugați să participe la

Marea întrunire a opoziției

ce va avea loc în SALA PASTIA

Mercuri, 2 Februar a. c., ora 4 p. m.

Comitetul electoral al opoziției

Seducătorul de la Iași

Verbul a seduce are diferite înțelesuri: a înșela pe cineva, a-l face să cadă în greșeală prin insinuări, a conrupe—toate sunt sinonime cu seducere.

Iașul are actualminte un mare seducător. Vorbim, firește, de Iașul politic. In seducerile seducătorului—femeile nu sunt pentru nimica. Domnul D. A. Grecianu — despre el este vorba — seduce bărbați. Prin insinuări, prin conruperi diverse, d. Grecianu, fost ministru de justiție, seduce takiști și liberali la politica guvernului de astăzi.

Cu seducătorul Grecianu și cu „succesele" ce la repurtează, se naște aceiași întrebare, care are loc ori de cîte ori un om fără exterior plăcut, fără de alte merite, reușește să aibă succese la femei. Intrebarea este: „ce găsesc femeile în omul acela?" Și acum întrebarea este: „ce găsesc bărbații în d. Grecianu?"

In d. Grecianu nu găsesc nimic. El este același de acum un an, de acum două luni. Acum un an, acum două luni, fostul ministru n'a putut atrage un suflet stingher în partidul seu. „Domnul cutare s'a inscris în clubul nostru", asemene știre n'a fost tipărită, în *Evenimentul*, de trei ori în aproape patru ani de opoziție. Din contra, Junimiștii, în frunte cu d. Cantacuzino, părăsiseră clubul d-lui Grecianu.. Acesta, în cei patru ani de opoziție, nu s'a relevat prin nimic. A căzut, doar, de două ori în alegeri, a văzut căzînd, cu mare brio, pe candidatul susținut de el, în opoziție, la o alegere parțială.

Și iata l pe d. Grecianu ajuns seducător de bărbați. Cu prețioasele colaborări ale domnilor Lohan, Malhasovici, Stoica, Pogor — j'en passe et des meilleurs—trăsuri cu poclite ridicate, cară elemente masculine în curte la d. Grecianu.

Domnul Malhasovici, cărătorul, ține capul afară, ca să fie văzut. Să l vază lumea că asudă pentru partid și că colaborează la depopularea partidelor celorlalte. Pe cînd celalt, căratul, stă infundat în trăsură, cu batista pe ochi, ca să nu fie văzut. E perfect conștient, ca ceea ce face e de rușine.

Introdus în curte la d. Grecianu, barbatul este gata sedus. Fostul ministru de justiție este stăpînit de caracteristica insuficienței: ie foarte gentil, ie numai gentil. Dacă gentileța goală ar fi de preț mare în viața politica și ar putea ținea loc destoiniciei, talentului, oratoriei, d. Crecianu de la Iași ar fi, incontestabil, ce mai mare om de stat al Romîniei.

Și d. Grecianu seduce. Nu prea are noroc în combinații, dar, gentil cum este, vede takiști de valoare și în Ianculescu, Hociungescu, Ciureanu, Mavrodi. „Curat à la guerre, comme à la guerre."

Dar de ce nu l'a putut seduce pe Ianculescu macar la 26 Decembrie 1910? Și atunci avea curte, și atunci îl avea soldat devotat pe Lohan.

Dar n'avea ușurința decretelor, n'avea cota, cuvenită lașului, din cele 270.000 lei. Căci d. Grecianu, chiar seducător de barbați de calitate inferioară, nu poate fi de cît la guvern.

Dovadă că, în opoziție, nu numai că n'a putut seduce nimic din afară, dar n'a putut nici să menție pe cei d'inăuntru.

Domnului Grecianu nu-i trebue talent ca să seducă. Și chiar dacă-i ar trebui!

Ii trebue fonduri secrete, i trebue să poată telefona la epitropie: numiți pe cutare.

E un seducător condiționat și periodic. Și d'aia de și cu fonduri secrete, cu ușurința de a confecționa decrete, cu posibilitatea de a tăia și spînzura, d. Grecianu o duce foarte prost cu comerțul de carne vie la Iași — o duce prost și cantitativ și calitativ.

OAMENI ȘI LUCRURI

In țara întunericului

Se pare că trăim în plină legendă și închipuire în ce privește marea noastră vecină de peste Prut,—Rusia. Acolo lucrurile sunt departe de a se petrece așn cum ne-am obișnuit a crede, ci din potrivă.

Ca o mărturie de valoare putem invoca oare-cari amănunte dintr'un articol foarte recent al compatriotului nostru dr. I. Duscian, actualmente stabilit în Rusia și publicat în „Noua Revistă Romînă". Sunt detalii pe cari noi nu avem de unde le cunoaște și, de aceea, cu atît mai interesante:

„... Uite aci în țara muscăleească, de unde scriu rîndurile acestea, cu regret adînc de țeara pe care am lăsat-o; aci unde se credea că este adevăratul Eldorado al supunerei și aci a pătruns boala constituționalității, a egalității, a drepturilor celor mici și a altor bazaconii de felul acesta.

Spre pildă, în toamna anului ce trecu a fost aci la ministerul de instrucție publică un om cu adînc respect de fericitele vremuri ale patriarhatului. D. Schwartz care nu era nici neamț, nici rus, ci „un adevarat rus", cum e de pildă d. Abgar Buicliu, „un adevărat romîn" la noi. Nu voia să știe de drepturile profesorilor, de legi universitare, de autonomie universitară etc; d-sa credea mai mult în autoritatea ministerului de instrucție și în acea a jandarmeriei. D. Schwarz vroia să conducă școlile, cum se conduc închisorile.

Ce om minunat pentru alte vremuri ale Rusiei!

In cadru ar fi fost pus, portretul lui ar fi fost obligatoriu în fie-care casă, legile lui ar fi fost studiate de ori ce elev și știute pe din afară ca Tatăl Nostru. Dar și Rusia e o țară nenorocită! S'au dus vremurile acelea cînd profesorii, elevii, oamenii mai copți, ascultau ce tăcea ministerul și-și vedeau de treburi.

Nu; și Rusia a început să cîrtească, să murmure: „Nu vrem un atare minister! Jos cu el! Dați-ne altul. „Și ceea ce mai cu seamă îndrituește să zic că s'a sfîrșit cu dulcile vremuri patriarhale din Rusia e că Impăratul în loc să închidă universitățile. să surghiunească pe toți acești nemulțumiți și îmbolnăviți de duhul nesupunerei, — nu împăratul a ascultat de glasul acelor nemulțumiți și-a chemat în locul lui Schwarz pe un om care crede că Universitatea trebuie să-și aibă autonomia ei, iar profesorii să fie profesori, nu jandarmi".

Nu e fără interes să aflăm—după detaliile ce ne dă colegul nostru, că noul ministru s'a întîmplat să fie un moldovean, un bun băsărabean, care vorbește bine romînește, d. Leon Aristide Cassu, nepotul boerului Cassu de la Flămînzeni. El și-a ales drept secretar general un om cu vederi independente, un fost profesor la Heidelberg, un zoologist de frunte.

Dacă lucrurile stau așa precum ni le zugrăvește un cunoscător și un observator cum este compatriotul nostru Duscian, cu atît mai bine. Văzînd anumite moravuri cari domnesc încă la noi—și numai la noi—vom fi lipsiți de... mîngăierea că există în Europa o țeară față de care ne putem socoti drept o țeară înaintată. Și o asemenea constatare poate fi de folos în anumite împrejurări politice, sociale ori culturale.

Rodion

GLASUL DOCUMENTELOR

D. P. P. CARP ȘI CHESTIA EVREIASCA

Evreii și școalele!

Filipica contra antisemiților.

In 1893 d. Carp, în calitate de ministru al domeniilor, prezintă un proiect de reformă al școalelor comerciale și profesionale—care atuncea depindeau de acest minister—și cu acest prilej se pune din nou în discuție chestia evreiască, din cauza unui amendament prin care se tindea a se opri admiterea străinilor în aceste școli.

Lungi și furtunoase dezbateri au loc și la care iau parte d nii N. Fleva, C. Dobrescu-Prahova, N. Voinov, Costaforu, I. Grădișteanu — pe care d. Carp îl califică cu acea ocazie de epileptic—și A. C. Cuza.

Despre duelul dintre d-sa și d. Carp actualii aliați—vom avea ocazia să vorbim la sfîrșitul seriei documentelor și atuncea se va vedea cum se priveau reciproc aceste două personalități.

Din discursul pronunțat atunci de d Carp—în toiul căruia d-sa a plîns —extragem pasagiile de mai jos.

Vorbind de tendința streinofobă a amendamentului propus de d. Carp exclamă:

„...Și apoi cînd Dv. procedați cu excluderea generală, cînd declarați că nici un străin nu are să vină în școalele noastre, nu vă gîndiți ca atunci poate și străinii vor zice: dacă romînii ne exclud, de ce nu i-am exclude și noi din școalele noastre? Și cultura care o avem noi nu trebue sa uităm ca ne-am dus ca străini în țara străină să o luăm, fiind-că noi nu o avem în țara noastra. Și ceeace am căpătat noi de la străini, D-voastră voiți ca, prin o ingratidune neînțeleasă, să o refuzăm altor straini? Cum? Noi să mergem să învățăm de la alții, dar alții de la noi nu; și cînd ne refuzăm la aceasta, pretindeți ca este nepatriotic, că este aproape un act de înaltă trădare?"

(Monitorul Oficial. Ședința Camerei de la 4 Februarie 1893 Pag. 411)

Venind apoi la chestia privitoare la evrei, d. P. P. Carp spune:

„Vin acum la evrei.

A fost, d-lor, o vreme, unde s'a discutat în larg această cestiune; de atunci încoace pasiunile s'au mai domolit și acum sunt mai la largul meu; nu vorbesc astă-zi în atmosfera arzătoare în care am vorbit atunci, și dacă atunci am avut curajul, cînd eram amenințat să'mi ardă casa, că am să fiu ucis a doua zi; dacă atunci am avut curajul să vorbesc de evrei cum am vorbit, vă puteți închipui că astă-zi am să am acelaș curaj.

D-lor, ce ziceam eu atunci? Ziceam: este evident că propnrțiunea dintre evrei și romini este prea mare și *ori-ce bună opiniune am avea noi de această rasă, ori cît de mult am admira noi și sobrietatea ei, și viața ei în familie și spiritul ei de economie și calitățile ei intelectuale*, este evident că în momentul de față, acest element este străin la noi și cu proporțiunea lui nu este așa în cît să nu constitue pînă la oarecare punct un pericol pentru noi.

Aceasta am recunoscut atunci, și aceasta o recunosc și acum. Unde constat deosebirea, d-lor? Deosebirea constă, că D-voastră voiați să scăpați de acel rău, luînd măsuri în contra evreilor, și că noi ziceam: Nu este alt mijloc de cît a căuta să întărim pe romini mai mult în lupta pentru concurență și cînd vom ajunge, nu pe calea de prigonire, dar prin întărirea elementului romînesc pe tărîmul comercial și industrial, atunci numărul evreilor va descrește și pericolul va fi mai mic; căci dacă numărul evreilor este așa de mare la noi, este că acest element găsește în deprinderile noastre, în toată starea noastră socială posibilitatea de a se întinde, și ori ce a'ți face D-voastră, dacă nu veți modifica starea d-v socială, dacă nu veți învăța pe romini să aibă alte moravuri, situațiunea va fi aceiași".

(Monitorul Oficial. Ședința Camerei de la 4 Februarie 1893 Pag. 412).

Și mai departe:

„Dar acum, d-lor, cu evreii ce voiți să

facem? Pe cale de prigonire ce se poate face astă-zi? De impămîntenit nu-i împăpămînteniți; de la politică i-ați înlăturat în armată el este obligat să meargă să'și dea acest impozit de sînge, dar de înaintat nu-i înaintați.

D. **C. C. Dobrescu Prahova**: *Să-i facem generali (zgomot).*

D. **P. P. Carp.** *Vedeți că nu le lăsați de cît activitatea pe care nu le-o puteți lua.*

Cu toate acestea, dv. astă-zi, ca și cu 10 ani înapoi vă plîngeți că suntem copleșiți de elementul evreesc, ziceți că națiunea noastră este în pericol. Eu cred că va fi în pericol atunci cînd dv. nu voiți să munciți ca dînșii. Acolo este deslegarea chestiunei evreilor.

Voiți să dăm romînilor tot la care au dreptul, dar odată ce il-am dat, să-i spunem; ești frumos, ești mare, tare, dar să știi că toate bunurile acestea ai să le perzi dacă nu vrei să le păstrezi.

Acestea trebue să zicem poporului romîn, și cînd îi vom zice acestea, și cînd se va deprinde cu munca cu care nu este deprins. (Protestări). Dar dv. ziceți că evreii trebuesc înlăturați.

Euași înțelege logica următoare: Poporul acesta este un pericol. Prea bine Atunci ori trebue dat afară acest element ca să nu mai fie un pericol. Ori trebue ucis. Dar pe dată ce dv. îi mențineți în această țară, și nu-i puteți ucide, atunci naște întreliarea; ce este mai bine de făcut pentru această țară? Este mai bine să aveți 200.000 de oameni ignoranți, ori este mai bine ca prin școli, să faci ca acest element străin să se apropie mai mult de caracterul nostru?

Dv. voiți ca această populație străină să fie ori o populație de ignoranți, și atunci ea va fi un pericol pentru noi, ori avînd ei școalele lor create de dînșii și avînd-le mai bune de cît ale noastre, căci cel prigonit munceste mai mult de cît ori care altul, atunci pe o altă cale concurența între noi și ei va fi teribilă, căci va fi străin cu cultura romînească. (Intreruperi).

A! Atunci voiți să mergeți mai departe și ziceți: nu vă dau voe să aveți școli! Puteți să faceți aceasta? Nu! Ei bine, atunci, dacă nu puteți nici să-i uciderți, nici să-i dați afară din țară, nici să-i mențineți în stare de ignoranță, nici să-i împedicați de a nu avea școli, la ce rezultat credeți să ajungeți?

Monitorul oficial Loc. cit.

In numărul viitor istoricul înecărei evreilor în Dunărea făcut d. P. P. Carp.

Archivar

Litere-Științe-Arte

Un leac.—Intre numeroasele detalii interesante cari se află în noua lucrare a d lui dr. N. Leon, asupra Culicidelor găsim și următoarele instrucțiuni populare culese în mediul de la țeară:

„Cînd te mușcă țînțarii, poporul crede că nu e bine să te scarpini pe partea unde ai fost mușcat și ai mîncărime ci să rabzi o zi, două, suferind toate înțepăturile și apoi oricît te vor înțepa nu-ți va mai pasa, fiindcă te vei îndatina.

Iar dacă nu ți convine aceasta, atunci e bine să pui, îndată ce te a mușcat un țînțar, pămînt umed și să l lași acolo mai mult timp, că apoi îți va trece. (Noi credem că acest mijloc este cel mai sigur pentru a introduce diferiți microbi pathogeni).

In altă parte se recomandă să se ia frunză de *boz* verde și pe atîta *Rută*, să le pisezi în piuliță, să scoți zeama s'o amesteci cu oțet și cu două dramuri de saramură fiartă, să te ungi cu această zeamă".

*

A apărut „Viața Socială" anul II, No 1 cuprinzînd o prea interesantă și variată materie socială și literară, semnată de Tudor Arghezi, Th. Ficșinescu, G. Galaction, N. Davidescu, V. Demetrius, W. M. Kogălniceanu, Ed. Bernstein, Th. Cornel.

Desemnuri de Delannoy și E. Manet, Recenzii, Revista Revistelor. Prețul 1 leu.

*

Generalul Langlois, noul academician francez e un scriitor militar care s'a ocupat între altele, de războiul ruso-turc din 1876 într'un volum special.

Celalalt nou ales al Academiei este Henri de Regnier, distins poet și prezator, ginere al defunctului poet José Maria de Hérédia.

*

D-na Margarete Boze din Copenhaga a fost numită profesor de chimie la universitatea din La Plata, capitala Argentinei.

*

Paul Bourget a făcut la Sorbona o admirabilă dare de seamă pătrunzătoare, a operii lui Théophile Gautier. Analizînd opera sa și arătînd influența pe care aceasta a avut-o asupra multor contemporani, conferențiarul a făcut și un portret înduioșetor al marelui poet romantic. A evocat existența laborioasă a poetului, încovoiat inexorabilei trebuinți de a scrie la porunceală articolele care i dădeau pînea de toate zilele, în vreme ce Dumas-père și Eugène Sue, în deplina lor glorie, se jucau cu aurul...

*

Literatura napoleoniană s'a îmbogățit în ultimul timp cu o lucrare nouă: „Dans la chambre de Napoleon mourant" (Mercure de France, Paris) care se ocupă mai mult de boala și moartea marelui om; lucrarea e datorită descoperirii unui importat document inedit; jurnalul propriu a lui Hudson Lowe, guvernatorul insuleî Sf-ta Elena în timpul captivității lui Napoleon. E un jurnal rece, medico-administrativ și care pare astăzi, de o ironie lamentabilă.

*

Pentru a face „atmosferă" în contra d-nei Curie—cu ocazia alegerei la Academia de științi, un ziar a învinuit-o că ar fi ovreică. Savanta publică o informațiune auto-biografică arătînd că este poloneză, catolică, dintr'o familie familie de profesori.

*

STRUNA ZILEI

SFIDARE

La teatrul național s'a jucat Sîmbătă seara «Punga sau viața!»

La teatru-i disperare?
Ori e semn de neputință?
Publicul în loc să-i cheme
Ei, pe afiș, — îl... amenință...

Intrunirea noastră de Sămbata

La clubul conservator-democrat.—Numeroasa asistență.—Cuvîntările.—Entuziasmul.

Sîmbătă seara, la oarele 8, membrii clubului conservator-democrat, s'au întrunit, în adunare generală, în localul clubului din Piața Unirea.

Spațioasele saloane ale clubului erau insuficiente pentru marele număr de membri, care se adunaseră. Intrunirea de Sîmbătă seara de la clubul conservator-democrat, nu mai părea o întrunire obișnuită de club,—era atîta lume, că în adevăr părea a fi o întrunire publică.

Intrunirea a fost prezidată de d. Alex. A. Badareu, președintele clubului, care a pronunțat un admirabil discurs asupra luptei electorale, precum și asupra situației politice.

La această întrunire, au luat cuvîntul d-nii: Lascar Antoniu; Dim. Longinescu, dr. Stefănescu-Galați, Al. A. Badareu și Gh. D. Șerban.

D. **Lascar Antoniu** începe prin a arată că lupta care s'a deschis, nu mai e o luptă electorală obișnuită, ci e o luptă electorală excepțională și fie care va trebui să lupte cu energie, căci interesele țărei sunt periclitate. Avem un guvern cum de la 1877 nu s'a mai văzut. Acest guvern nelegiuit întrebuințează mijloacele cele mai detestabile; teroarea, conrupția, anarchia, numai și nu mai pentru a se putea menține la cirma țărei. El a venit în contra voinței țărei, printr'un simplu decret regal și vede că n'are alte mijloace.

De la d-voastră însă depinde soarta lui; d-v alegătorii, trebuie să decideți și să le dați o lecție. Ziua de 16 Februarie va fi cea dintăi zi, în care se va da semnalul de către alegători, în contra unui guvern odios, cum n'a mai avut țara de 30 de ani încoace. Și cu cît lupta e mai mare, cu atît și dv, trebuie să desfășurați o mai mare activitate.

Oratorul termină, îndemnînd pe alegători să lupte cu toată energia, pentru o deplină victorie.

*

D. **Dim. Longinescu** zice că e pentru prima oară cînd ia cuvîntul într'o întrunire de club atît de numeroasă, care are aspectul unei intruniri publice.

Suntem în fața unei lupte excepționale, zice d-sa, căci avem un guvern, ajuns la cîrma țărei prin clemența regală, după cum niște criminali care stau închiși un mare număr de ani, și se bucură apoi de elemența regală, pentru a fi grațiați, tot așa și junimiștii, după ce au stat 20 de ani în opoziție, M. S. Regele s'a îndurat de ei și făcînd un act de elemență, le-a dat puterea.

Oratorul arată apoi că guvernanții de astăzi și-au pierdut capul: ei întrebuințează pretutindeni, cea mai odioasă teroare, dovedind că este un guvern anormal și neconstituțional. In fața acestei situații trebuie o muncă serioasă și munca trebuie făcută așa, în direcția arătată de iubitul nostru șef d. Al. A. Badareu. Nu trebuie de tolerat un guvern, venit la cîrmă contra voinței țărei.

Să nu se uite nimeni la ademeniri și promisiuni, cine e laș să plece, n'are ce căuta într'o acțiune atît de frumoasă ca acea a partidului conservator-democrat, căci lupta noastră e o luptă de principii. Cu toții să lucrăm serios și cu devotament.

Ia cuvîntul apoi d. dr. Ștefănescu-Galați.

*

D. **A. A. Badareu**: V'am convocat, spune d-sa ca să ratificați alegerea candidaților.

Recunosc că am avut greutăți cu ocazia desemnărilor candidaților, alegerea n'a fost lucru ușor, căci partidul nostru are o pletoră de valori.

In clubul nostru se puteau găsi de sigur 17 candidați, tot atît de valoroși ca și cei cari sunt astă zi pe listă. Dv. însă știți în ce condiții se dă lupta. Cînd se dă o luptă de distrugere și a punerei în lanț a conștiinței publice nu mai era permis o simplă luptă de manifestație, căci adversarii noștri luptă pentru a rămînea la guvern, ca să continue ticăloșiile cu care au început guvernarea și la care noi nu putem răspunde de cît cu o luptă de răsturnare. (Aplauze). Și pentru aceasta am făcut alianța cu liberalii. Făcînd alianța, numărul locurilor a fost redus și iată de ce n'a fost lueru ușor la fixarea candidaturilor.

Dv. știți că șeful nostru, în discursul său de la mesaj și-a manifestat părerea pentru reprezentarea directă în parlament, pe anumite instituțiuni. Șeful nostru și-a manifestat în primul rînd părerea că și camerile de comerț, la fel cu biserica și universitatea, să'și aibă reprezentanții lor în parlament. Cuvîntul șefului nostru a avut un mare răsunet. Camera de comerț din București a și cerut să fie reprezentată direct în parlament. Prezidentul acelei camere a și demisionat din partidul liberal, pentru a susține candidatura la colegiul al II lea, ca președinte al Camerei de comerț.

Noi am procedat mai cuminte: spre fericirea noastră, numărăm de mulți ani între noi pe un militant membru, pe președintele Camerei de Comerț din Iași, d. Gh. D. Șerban. Se impunea pentru partidul nostru, cu un așa program ca acest candidat să nu lipsească, nu din dorințele personale, dar tocmai pentru norocul care 'l are, de a reprezenta o instituție așa de importantă.

*

Trecînd la altă ordine de idei, d. Al. A. Bădăreu, ocupîndu-se de adversari, spune că despre aceștia n'ar putea vorbi cu sufletul așa de liber, cu toate că s'ar putea spune atîtea și atîtea pe socoleala lor, dar nu o pot face, căci sufletul meu e prea întristat de rușinea care s'a abătut asupra țării și de momentul rușinos pentru țară, prin care trecem. Fac politică de 25 de ani și n'am văzut încă fapte ca acele ce se întîmplă astă-zi: teroare am mai văzut, dar o așa de grozavă teroare și o așa de nerușinată conrupție ca cea de astă-zi, n'am văzut încă.

Șeful nostru d. Take Ionescu a fost veșnic acuzat că poartă în sinul său o mare slăbiciune, care-i reduce valoarea acțiunei sale politice, anume că are prea mulți prieteni, prea mulți partizani. Ani întregi s'a auzit spunînd că d. Take Ionescu e o pacoste pentru partidul conservator și s'a dus o adevărată campanie de canibali, contra lui, pentru acest motiv. Și astă-zi, junimiștii, care au făcut cartel cu liberalii, ca să distrugă takismul, astă-zi ei discută cartelul nostru și găsesc că tot ce e mci bun la Take Ionescu, sunt partizanii, sunt stomacburile nervoase, cum ne numeau ei.

Aceasta este o școală imorală, pentru că ei caută să trezească poftele și nevoile; partidul care caută să provoace și să trezească poftele, nu e de cît un partid criminal.

Oratorul arată apoi sistemul care'l întrebuințează guvernanții pentru a conrupe pe alegători și pe partizani. Din acest sistem, va eși o primejdie, va eși un spirit ticălos. Și dacă eu am început să vă vorbesc acum cîte-va luni despre o colaborare, o făceam tocmai pentru că am știut că o colaborare ar constitui poate singura salvare a țărei, ca să nu se petreacă ticăloșiile de astă zi.

Eu au ghicit, în ziua cînd am văzut că în Ungaria se cheamă un guvern în contra tuturor partidelor, că d. P. P. Carp va fi chemat la putere, căci exemplele sunt molipsitoare. Imi ziceam însă că ceea ce se petrece în Ungaria, nu va putea rezista la noi.

Ungaria e democrată de Austria; acolo există o nobilime puternică, comerț și industrie în plină desvoltare și toate acestea sunt o chezășie pentru o politică sănătoasă. Dar noi, ce directivă avem afară de partidele politice? Ce ar fi cînd ar dispărea și această pîrghii? M. S. Regele, după constituție, este arbitru. Nu fac o imputare, M. S. Regele era în dreptul să cheme la guvern pe cine credea. Dar, fac un regret: greșala cu care a făcut M. S Regele alegerea. Știa M. S. Regele că guvernului îi trebue oameni, îi trebue parlament, îi trebue partid; deci d. Carp va trebui să le facă toate acestea în 2—3 luni. Dar cum și cu cine să le facă?

Guvernul s'a apucat să încerce să ieie partizani de la celelalte partide; aceasta înseamnă pur și simplu rîdicarea conrupției, căci caută deci distrugerea partidelor.

Și aceasta, o face tocmai d. Carp, care timp de 40 de ani, spunea că ore monopolizate toate comorile intelectuale în această țară. Unde sunt acele comori? Și tot d. Carp spunea că a trăit cu ideia că vrea să se scoată administrația de sub influența politică și astăzi tocmai administrația a vîrît'o în politică.

Noi nu voim să luăm răspunderea acestei tentative și de aceia o denunțăm pentru ca blestemul țărei să nu cadă și asupra noastră, ci numai asupra autorilor ei.

Nu mă îngrijesc de soarta democrației; căci ea prinde rădăcini din ce în ce mai mult.

Ocupîndu-se de lupta electorală, d Al. A. Badareu îndeamnă pe toți la muncă sinceră și la devotament desăvîrșit, pentru ca să nu se arunce o rușine asupra democrației.

Și am convingerea d-lor, că democrația va învinge clasa boerească și va dovedi că e clasă de muncă și de merit. De aceia, fără să mă preocup de adversari, fără să 'i atac, vă rog să lucrați cu energie și să aveți conștiința preocupată de problema mare ce o avem de rezolvit.

Să ne facem cu toții datoria, căci interesele cele mai mari ale țărei sunt primejduite.

(Cuvîntarea d-lui Al. A. Badareu a fost aplauzată.

*

D. **Gh. D. Șerban,** spune că suntem în fața unei lupte, care va face, de sigur, ca guvernul să tragă pînza de doliu a bătrînei ramure conservatoare, căci a inaugurat venirea la putere prin nesocotirea cetățenilor, prin fapte nedemne, sămănînd anarhia în toate clasele sociale.

Demonstrează că d. P. P. Carp n'a putut cere puterea în numele nici unei tradiții. Vorbește de programul d-lui Carp, și în special de partea lui economică. Pune în evidență absurditatea acestui program în ce privește ieftenirea traiului, în care scop d. Carp spune că va suprima toate taxele fondului comunal. Dar aceasta nu va putea aduce ieftenirea traiului, căci nu va aduce ameliorarea stărei materiale a cetățenilor. Eu cred, că pentru ieftenirea traiului, ar trebui în primul rînd sporirea lefurilor funcționarilor.

In ce privește pe meseriași, d. Carp vrea să împace pe patron cu lucrătorul! Aceasta nu e îmbunătățire. Ar trebui, cum a prevăzut șeful nostru în programul seu, să li se dea fără licitație, lucrările de la instituțiile statului.

D-sa arată apoi grija mare ce o arată șeful partidului nostru, d. Take Ionescu, pentru clasele producătoare; în dragostea mare ce o are șeful nostru pentru aceste clase, a hotărît de asemeni în programul seu, ca în afară de biserică și focarele de cultură,—universitățile,—să'și aibă reprezentanții lor în parlament și camerile de comerț.

Incheie, făcînd apel la alegători să lupte cu energie, pentru ca victoria să fie deplină.

*

Intrunirea a luat sfîrșit la orele 11 și jumătate, printre cei de față domnind cel mai mare entusiasm și cu o hotărîre la o muncă sinceră și energică.

*

Discursul d-lui dr. M. Ștefănescu-Galați, care a fost foarte mult aplaudat, îl vom publica in extenso în numărul nostru de mîine.

INFORMATII

❑ Prefectul Stroja s'a bucurat totdeauna de justa reputație, că este om de doi sprezece la duzină. Și doar nu era să se prefacă fiind că d. Grecianu l'a prefăcut din pompier prefect.

Am aratat, în numărul trecut, că prefectul întrebuințează zilnic pe toți sub alternii sei la desfacerea, cu sila a biletelor pentru reprezentații de teatru. Prefectul dă răspuns invinuirei ce i-am adus-o și declară, că a vîndut bilete, prin poliție, pentru Societăți, care au de președinți adversari politici, liberali și takiști.

Inteligența prefectului resare clară din acest răspuns. Inteligența lui, fiind proprietatea sa, ea îl privește.

Dar noi îl invităm pe d. Stroja să se astîmpere și să nu întrebuințeze pe polițiști la furturi ordinare: căci ie furt, în toată forma, ceea ce se face din ordinul prefectului.

In ce privește afirmarea prefectului, că notița noastră, care a provocat răspunsul seu inteligent, ar fi fost scrisă de d. G. D. Șerban—credem de prisos să arătăm că ea este o simplă și stupidă invenție polițienească.

Garantăm, însă, un lucru: că răspunsul prefectului, publicat în *Evenimentul*, a fost scris de d. Stroja cu mîna altuia—conform obiceiului seu de a se lasa dus de mînă.

❑ Viitorul și Ordinea *arată, că procurorul general de Iași, d. Al. G. Hinna, se dedă, la Fălticeni, la cel mai deșănțat agentlic electoral pentru a-și asigura un loc la Casație.*

❑ La 15 Februarie se va începe la regimentele locale, examenul pentru gradul de caporal și sergent.

❑ **Manifestul opoziției din Botoșani**—Opoziția unită din Botoșani a lansat un manifest către alegători, din care extragem următoarele:

Astă-zi, spre rușinea noastră, l'a începutul socolului al XX-lea, o mare transformare se aduce în viața noastră publică.

Legile sunt calcate, libertățile publice violate, cetățeanul insultat și înjosit în drepturile sale, conrupția intronată, teroarea proclamată, iar Constituțiunea sfîșiată și nesocotită ca și cum nici nu ar fi fost.

Am reclamat primului Ministru, am făcut cunoscut aceste abuzuri Ministrului de interne, am trimis o delegațiunei M. S. Regelui, am epuizat toate sferile ierarhice ale puterei executive.

❑ Eri Duminică, **factorii poștali au ținut o intrunire acasă la d. Cărămidaru. Pe lîngă alte chestiuni privitoare la alegeri, s'a mai discutat și asupra sporirii salariilor lor.**

❑ In vederea concentrării concediaților și rezerviștilor, depozitul de recrutare lucrează la întocmirea tablourilor respective pe contigente.

Funcționarii poliției și cei dependinți de ministerul de finanțe vor fi scutiți de concentrare.

❑ Aflăm cu părere de rău incetarea din viață a d-rei Magdalena Săvulescu, fiica păr. Diacon Săvulescu.

Imormîntarea a avut loc eri Duminică după amiază.

Condoleanțele noastre

❑ D. dr. P. Vrînceanu, de la circ. Arsachi județul Vlașca, a fost numit medic al spitalului din Bivolari; d. dr. A. Oatu a fost detașat medic la spitalul din Codăești județul Vaslui.

❑ Ziarele din Paris înregistrează moartea lui Jacques Branstein proprietarul unei mari fabrici de hîrtie de țigarete.

Defunctul, originar din Iași fusese aci mic funcționar într'o prăvălie de mode. Impreună cu fratele său a deschis o fabrică de hîrtie de țigarete, cari produsese pe vremuri, pachetele „Dorobanțul" și „Dernières Cartouches".

Afacerea s'au întins apoi la Viena și la Paris In România ea încetă prin monopolizarea de către stat a hîrtiei de țigară.

❑ Pe ziua de eri s'au declarat 2 cazuri noui de scarlatină la școala normală de fete, din localitate.

După cum se vede epidemin a început să ia proporții la această școală.

❑ **Cercul militar.**—Sîmbătă 29 Ianuarie la oara 5. p. m. a avut loc în saloanele „Cercului Militar", al 5 lea matineu dansant, din iarna aceasta.

Matineul dansant a avut un desăvîrșit succes, petrecîndu-se admirabil, pînă la ora 9 jum., seara, cînd toată lumea, a început a se retrage, dîndu-și întîlnire pentru seara de 12 Februarie, orele 9 seara, cînd va avea loc frumoasa „Serată a florilor". Quadrilul a fost condus de d. locotenent Demir Sion din regimentul 7 roșiori.

Din numeroasa și eleganta asistență remarcăm d-nele: Pikea Georgescu-Cristodulo, Vrabie, Jana Engherliu, Nădejde, Mărgăritescu, Leca, Veisa Popescu, Dubert, Elena Michiu, Maria Eraclide, Niculescu, Maria Stihi, Netter, Ortansa Konya, Bogdan, Cernătescu, Agapi, Papodopol, Mihailescu, etc,

Domnișocrele: Mărioara Drăgulănescu, Margareta și Coca Mărgăritescu, Lisette Vrabie, Margareta și Troia Pompilianu, Ciocansli, Tofo și Clara Eraclide, Mița Michiu, Alice Sion, Mariette Papadopol, Lucia Comarnescu etc. Epoletul era reprezentat prin domnii coloneli: Georgescu Cristodulo, Călinescu, Const. Vrabie etc. maiorif: Engherliu, Nădejde, Olteanu, Petala, căpitanii: Drăgulănescu, Leca, Dubert, Niculescu, Bădescu, Pompilianu, Dobriceanu etc. locotenenții: Aristică Vlahopol, Demir Sion, dr. Stănescu, Manolachi, Capșa. Irimescu, Agapi, Borcescu, sublocotenenții: Eugen Drăgulănescu, Edmond Munteanu, Eduard Castano, Jănică Ferdeber, Nicu Mihailescu, Pop, Lefter, Strat, Jean Stihi, Eugen V. Radu, Pipirescu, Mărgăritescu etc.

Domnii: Gheorghe Lascăr, Cernătescu, Albert Rișcanu, Konya junior, Alecu, Vesescu, Dobrotescu student, etc.

Valer.

❑ **Zilele acestea delegațiunea județiană se va intruni din nou, spre a verifica și aproba mai multe credite deschise de comuni.**

❑ **Prefectura județului va distribui zilele acestea ajutoare bănești la mai mulți locuitori din județ, cari au suferit pagube de pe urma incendiilor.**

❑ Cei din urmă număr al „Ordinei" cuprinde „Scrisori din Iași" în care se vorbește de „Stagnație și circulație.—Viața electorală.—Ocaziuni rare.—Boerii în mahalele.—Tariful urcat.—Pămîntul făgăduinței.—Caii surmenați.—Excese de mișcare.—Conservatorii „generoși".—Hîrtiile albastre.—Ce prețuește un vot.—Epopeea cinelui,—Intre foc și ghiață.—Cîte circulă în Iași.—Oameni—trăsuri—ziare și zvonuri.—Ghereta teatrului.—Artă și politică.—Boicotul și teatrul Davila".

Ultime INFORMAȚII

La Botoșani teroarea a ajuns înspămîntătoare.

Pentru ziua de ieri Prințul Kalimachi organizase un banchet la Hirlău cu care ocazie credea că va putea face oare-cari ademeniri. Prințul Kalimachi împreună cu zapciul Urseanu și alți cîți-va din Botoșani, a venit eri de dimineață în Hirlău, desfășurînd acolo o teroare ca în codru.

Insoțit de șeful secției de jandarmi, Prințul Kalimachi a fost pe la locuințele mai multor cetățeni, pe care i-a amenințat și forțat să ieie parte la banchet. Cei mai mulți cetățeni însă, au urmat sfatul dat de prietenul nostru, d. avocat Deleanu și s'au opus.

Insoțit de un subcomisar, Prințul Kalimachi a început să cutreiere orașul pentru a găsi pe d. Deleanu. Amicul nostru se afla pe strada Ștefan cel Mare cu cîți va cetățeni și s'a pomenit de-o dată față în față cu bandiții.

— Am cercat cu d-ta în toate felurile, se adresă prințul Kalimachi d-lui Deleanu; ți-am oferit posturi bune, am vrut să te fac inspector agricol, n'ai vrut,—acum nu am altă-ceva de făcut cu d-ta....

Prințul Kalimach îi arată boxul. D. Deleanu fu luat pe sus de jandarmi și trîntit în automobilul prințului Kalimach. Un frate al d-lui Deleanu, aflînd despre acest banditism, sevîrșit asupra fratelui său, voi să'i vină în ajutor. Dar și acesta, din ordinul prințului Kalimachi este legat cot la cot și pus în automobil. Ambii au fost declarați arestați și trimeși astfel, cu automobilul la Botoșani.

Indignarea era nespus de mare printre cetățenii Hîrlăului, față de aceste samavolniciii și sălbătăcii a boerilor bandiți. Teroarea a fost întrebuințată și asupra altor cetățeni. Cîți-va din ei, văzînd pericolul, au fugit la gară și au luat trenul, spre a scapa astfel de furia bandiților.

*

Agenții prințului bandit, împreună cu un subcomisar s'au dus la fiecare membru al clubului conservator-democrat și l-au adus pe toți la poliție.

Aci, sub amenințări și cu forța i-au făcut să semneze aderări la partidul lor.

Cetățenii: Zamfirescu Ilie, Zamfir Sandu, Foca, Bariț și Moga Mihai, refuzînd să semneze aderarea, au fost crunt bătuți, de către agentul Gh. Simionescu, adus anume de la la București. Cetățeanului Luceac Costachi, care de asemeni a refuzat să semneze, agentul Simionescu, i-a crapat capul.

*

Fruntașii opoziției din Botoșani, fiind înștiințați de cele săvîrșite la Hirlău, au adresat cîte o telegramă M. S. Regelui și ministrului de interne, protestînd energic contra acestui atac la libertatea individuală și cerînd să se ia măsuri.

De asemeni, ei au intervenit la procurorul de Botoșani, pentru punerea în libertate a d-lui Deleanu și a fratelui seu.

Procurorul de Botoșani a răspuns, că s'a dresat proces-verbal de ultraj contra d-lui Deleanu și a promis că va da ordin pentru a fi pus în libertate; polițaiul Gherghel însă refuză să îndeplinească ordinul procurorului și nu voi să puie în libertate pe d. Deleanu, spunînd că nu poate face aceasta de cît pînă la reintoarcerea prefectului de la Hirlău.

Abia seara, cînd acesta s'a reintors, d. Deleanu și fratele său au fost puși în libertate.

*

Fruntașii opoziției s'au întrunit seara în berăria Nubert; agenții guvernului prinzînd de veste, s'au postat la ușe și nu lasa pe nimeni să intre. La această consfătuire au luat parta d-nii: T. Silion, Al. Enacovici, V. Vasiliu, V. Isăcescu, Șmelț, Savinescu, N. Ciolac, N. Enășescu, Răut, Cananău, T. Buzdugan, Leon Ghyka Dumbrăveni, Goilav, Jean Mavrocordat, Isacovici, O. Lupașcu etc. S'a discutat în grupuri, căci bătăușii ar fi fost în stare să strice întrunirea și s'au luat mai multe deciziuni. In primul rînd s'au redactat plingeri la M. S, Regele și primului-ministru și s'a decis ca toți fruntașii opoziției să umble înarmați.

Acționarii a primei case de economie au dat ieri descarcare consiliului de administrație, realegînd pe domnii V. I. Radu, Stănilescu și pe părintele Păun.

Tustrei au fost viu felicitați pentru chipul strălucitor cu cari conduc însemnatele afaceri ale casei.

Teroarea la Roman

— Sosirea șefului nostru.—Bande de avinați.—Respingerea lor.—Telegrame către Rege.—Arestarea unui învățător.—Darea în judecată a prefectului și polițaiului.—Ciomăgași aduși de la Ploești.—

D. Take Ionescu, șeful partidului conservator democrat, și-a anunțat sosirea Sîmbătă, în orașul nostru. Administrația, care desfășoară o mare teroare, a avut grija de a angaja o bandă de vre-o 60 de derbedei, puși sub conducerea polițaiului Tutunariu, un condamnat la închisoare.

Banda a provocat un scandal, pe peronul gării, insultînd pe mai mulți fruntași ai noștri, care se adunaseră pentru a eși întru întîmpinarea d-lui Take Ionescu. Banda avea de gînd să pregătească o mascaradă cu ocazia sosirei șefului nostru, dar n'a reușit, căci și-au păzit pielea și au părăsit peronul gării, înainte încă de sosirea trenului.

Nerușinatul Tutunariu, care spre rușinea acestui oraș e polițaiu, pusese la cale mișelia, cu o noapte înainte, la cîrciuma lui Borcea, unde a ținut noaptea întreagă pe acești derbedei numai în beție, și după ce i-a plătit pe fiecare cu cîte 5 lei, i-a adus în corpore la gară.

După plecarea d-lui Take Ionescu în oraș, împreună cu d. C. Cantacuzino-Pașcanu, ceata de derbedei a pîndit pe prietenii noștri, și au început a'i ataca cu pietre, la care provocațiune derbedeii s'au ales cu o bună corecție.

Față de aceste mascarade, membrii clubului conservator-democrat au adresat o telegramă M. S. Regelui, plîngîndu-se de teroarea ce domnește la Roman, telegramă care a fost semnată de 68 fruntași alegători ai colegiului de Cameră și de Senat.

*

Un număr de cetățeni alegători au dat în judecată pe d. Anton Ario, prefectul de Roman, precum și pe administratorul de plasă Ioan Niculescu și faimosul polițaiu Tutunariu.

Ei vor fi judecați, conform art. 37 din legea polițiilor, de către Curtea cu juri, în ziua de 7 Februarie.

*

Iată textul telegramei adresată de fruntașii noștri, M. S. Regelui:

„De azi noapte polițaiul orașului a adunat în cîrciuma Borcea o bandă de vagabonzi, cei mai mulți țigani din mahalaua Riosul și i-a plătit ca să vie azi dimineață la gară să huiduiască și să fluere pe d. Take Ionescu care avea să sosească. Banda s'a strîns la gară în număr de vr'o 50 și au început să insulte și să amenințe pe membrii partidului conservator-democrat care în frunte cu d. Cantacuzino-Pașcanu, fost senator, venise să primească pe șeful partidului. Siliți la tăcere prin impunerea numărului amicilor noștri, banda nu s'a mulțumit numai cu atît. La întoarcerea în oraș, în dreptul diviziei militare, banda s'a repezit asupra cetățenilor cu pietre în urlete salbatice.

Acesta este sistemul cu care reprezentanții guvernului Majestății Voastre din acest județ încep campania electorală".

*

De asemeni, d. căpit. Diamandescu, a adresat M. S. Regelui următoarea telegramă:

„Astăzi a venit la mine un serjent de oraș spunîndu-mi că a fost trimis de polițai să-mi comunice că dacă nu mă retrag din lupta electorală, fiul meu, elev în anul al II-lea la școala de infanterie va fi dat afară din școală.

Veteran din războiul independenței aduc la cunoștință Majestății Voastre această infamie.

Cum am rezistat gloanțelor vrajmașului voiu rezista și infamiilor guvernului țării mele".

Căpitan, **Diamandescu**

*

In ziua de 28 Ianuarie, prefectul Arion s'a dus în comuna Porcești. Aci a adunat pe locuitori, promițînd că guvernul îi va scuti de taxa pe 6 H.

Invățătorul Ursu cerînd prefectului să se justifice, căci promisiunea nu pare fi realizabilă, ci numai o promisiune de alegeri,—a fost imediat arestat și adus la Roman sub escortă.

*

Prefectul Arion, pentru a putea în adevăr opereze ca în codru, și-a adus 40 de bătăuși de la Ploești, care zilnic maltratează și insultă pe cetățeni.

Teroarea, cum se vede, întrece ori-ce margini.

Candidaturile opoziției au fost depuse astă-zi la tribunalul Iași.

In timpul alegerilor lucrările urgente ale Curței de Apel din Iași vor fi expediate de d. președinte D. G. Sofian.

La Roman opoziția unită a fixat următoarele candidaturi:

Colegiul I Cameră; d-nii Take Ionescu și C. Cantacuzino Pașcanu.

Colegiul II, d-nii dr. M. Riegler, V. G. Morțun și Al. Delimarcu, colegiul III d. V. G. Morțun.

Pentru Senat încă nu s'au fixat candidaturile.

*

Guvernul a fixat următoarele candidaturi la Roman:

Col. I Cameră: d-nii Eugen Ghica și Grig. Buicliu; coleg. II Petroveanu prof. (abia de 6 luni venit în localitate), C. Roiu, transfugul și Georges Brănișteanu. Colegiul III d. Matei Costachi.

Coleg. I Senat d-nii: Tacu, transfug, și A. Goilav; coleg. II d. dr. Burada.

Ni se scrie din Botoșani că Sîmbătă după amiazi, d. Gherghel polițaiul orașului, însoțit de un redactor al Minervei, s'au dus acasă la d. Levandoschi, fost polițai și întăi teorizîndu-l și amenințîndu-l, iar apoi făcîndu-i promisiuni că va fi reintegrat în slujbă, l'au făcut cu dea sila să semneze o declarație, prin care desminte că ar fi fost atacat de bătăușii guvernului.

Președinții biurourilor electorale. Astă-zi s'a procedat la tragerea la sorți, a președinților biurourilor electorale din circomscripția Curții de Apel din Iași. Inainte de a se procede la tragerea la sorți, s'au scos din urnă biletele cu numele acelor consilieri, cari prezidează Curțile cu juri și care au fost înlocuiți cu magistrați de provincie.

In urmă sorții au desemnat pe următorii:

Iași, secția centrală, d. consilier Savel Zăhărescu;

Secția II-a: d. Rugină, președintele tribunalului Roman;

Secția III-a: d. D. I. Diaconescu, președintele trib. Iași secția III-a.

Secția IV-a; d. Dimitrescu, președintele trib. Botoșani.

Secția V-a: d. Ioan Gavrilescu, președintele trib. Fălciu.

Roman: d. consilier D. Porfiriu.

Botoșani: secția centrală, d. prim-președinte Burada.

Idem secția II-a, col. II, d. Vespasian Erbiceanu, președintele trib. Iași s. II-a.

Dorohoi: secția centrală, d. consilier G. Sturza.

Secția II-a, col. II, d. Viforeanu, președintele trib. Vaslui.

Secția III-a, col. III, d. D. Dancu, președintele trib. Dorohoi.

Suceava, secția centrală, d. consilier Corjescu,

Secția II-a, col. II, d. G. L. Dimitriu, președintele trib. Tutova.

Bacău, secția centrală, d. consilier Buzdugan.

Secția II-a, col. III, d. și *secția III-a*, col. III, d. judecător Paulescu, de la trib. Neamț.

Fălciu, d. consilier m. Grigorovici.

Neamț, secția centrală, d. președinte Coslovanu.

Secția II-a, col. III, d. Climescu, președ. trib Bacău.

Vaslui, secția centrală, consilier Leonescu.

Tutova, d. președinte Bălănu.

Domnul profesor universitar D. Pompeiu, care a părăsit pe liberali și s'a înscris la carpiști trimite o scrisoare directorului nostru, prin care vrea să restabilească, că datele politice ce le-a publicat asupra d-sale, ar fi inexacte.

Datele noastre au fost acestea: 1) Pompeiu era înscris în partidul liberal. 2) d. Pompeiu se înscrisese în ziua proclamărei șefiei d lui Stere; 3) telegrama către d. Brătianu, expediată în ziua de 7 Ianuarie 1911, fusese iscălită și de d. Pompeiu.

Aceste date inexacte, d. Pompeiu le rectifică precum urmează: *în urma evenimentelor petrecute în 1907, am arătat* **în scris, d-lui Stere,** *dorința mea de a lua parte mai activă la politică;* 2). n'am iscălit nici o telegramă către d. Brătianu, ci am fost iscălit; *3) astă-zi m'am retras formal din clubul liberal.*

Dar d. Pompeiu susținea în „Evenimentul" că n'a fost înscris în nici un partid, că *de ani de zile*, stătea departe de ori ce acțiune politică, pe cînd rectificarea d-sale este o confirmare a ziselor noastre: că a fost înscris.

Regretăm pentru d. Pompeiu, care este profesor de universitate, că informațiile noastre despre d-sa sunt perfect exacte.

Următoarele consilii comunale din județ au fost disolvate: la Bucium numindu-se o comisiune interimară compusă din d-nii C. Columb, președinte, Isidor Potop și I. Popovici, membri și la Scobinți, numindu-se o comisiune compusă din Grigore Gagea, președinte, Gr. Fedeleș și Gh. Gr. Sumanaru, membri.

Liberalii și democrații din Tîrgul Neamț au ținut o consfătuire privitoare la alegerea de la col. III. Au luat parte și domnii N. Ioaniu, fost primar de Piatra N. și Leon Șepelinski cunoscutul avocat.

Pe cînd vorbea acesta de pe urmă, o ceată de gardiști, pușcărași și bețivi, sub conducerea polițaiului și a unui Teohari, au început să fluere și să huiduiască sub geamuri.

Pretutindeni oroare și teroare.

D-na Ana Conta Kernbach, inspectoarea școlilor secundare din țară, și-a înaintat săptămîna trecută, demisiunea din acest post.

Ministrul instrucțiunei, apreciind în justa valoare meritele învățatei noastre concetățene n'a primit demisiunea d-nei Conta, care rămîne în postul de inspectoare.

D-na Ana Conta Kernbach va inspecta mîine școalele secundare din Botoșani iar la sfîrșitul acestei septămîni pe cele din Craiova.

D-na Madelena Codrescu-Placa, va fi numită directoarea școalei profesionale de fete din Botoșani.

Domnul Const. Munteanu, țiitor de registre la ofițeratul stărei civile, a fost lasat în disponibilitate.

Funcționar foarte harnic, d. Munteanu a fost timp de șase ani la primărie.

Acum i s'a găsit cusurul, că este fratele d-lui Victor Munteanu, distinsul nostru prieten și colaborator.

Domnul Diamandi, ministrul nostru la Sofia, și maiorul Dabija, ataşat militar se întorceau alaltă-eri la posturile lor, fiind duși de o barcă pe Dunăre.

Barca izbindu-se de sloiurile de ghiață, o mare nenorocire era să se întîmple. Datorită prezenții de spirit și curajului maiorului periculoasa călătorie s'a putut face fără nici o urmare rea.

Stagiunea teatrului național din Iași va fi închisă cu spectacolul de Sîmbătă 5 Februarie.

Spectacolul de Joi a fost suspendat.

Un accident nenorocit s'a întîmplat ieri în Tg. Frumos cu ocazia unei nunți, fata Sevastița Mira, care se afla la nuntă, a fost împușcată din imprudență în ochiul drept, de un băet care trăsese un foc de pușcă. Nenorocita a fost adusă la Iași în stare gravă și internată în spitalul Sf. Spiridon, în secția d-lui dr. Juvara.

Școlare. — D. Zaharia, institutor, fost numit președinte al conferințelor institutorilor, în locul d-lui Lascar Matasaru, numit inspector școlar.

— S'a acordat un concediu de o lună de zile, d-nei Mancaș, institutoare la școala de fete „Carmen Sylva".

— Casa școalelor a ordonanțat plata chiriilor localurilor de școală din județ.

— Invățătorul Mihailovici se detașează de la școala din Vlădeni, județul Botoșani, la școala din Hințești, județul Dorohoi, în locul d-lui Atanasiu, numit revizor școlar cl. II-a.

D. I. St. Buruiană a fost numit epitrop onorific din partea guvernului, la parohia bisericei Minzătești, comuna Ungheni.

Noul program care se începe în astă-seară la cinematograful „Union", de la Coloseul Bragadiru, cuprinde următoarele:

Prietenul salvator, din viața minerilor americani, dramă; Ave Maria, a lui Gounod, duios și sentimental tablou al cassei Ambrosio Turin; Singapore, după natură; Maria Bricca, episod din istoria invaziunei francezilor în Pimont în 1706, Răzbunarea lui Adam, comedie, Alianța anglo-franceză, comedie, Lea emancipată, comedie etc.

Programul se schimbă de 2 ori pe săptămînă Lunea și Joia.

In fiecare Simbăta și Duminieă, la orele 3 p. m., mare matineu.

Ultima oră

Bucureşti 31 Ianuarie

Marea întrunire conservatoare democrată

Bucureștii — Intrunirea ținută eri de partidul conservator-democrat în sala băilor Eforie a fost și mai grandioasă de cît cea de Duminica trecută. Au asistat mii de oameni.

Intrunirea este presindată de d. comandor Coandă. Intrarea în sală a d-lui Take Ionescu este salutată cu aplauze delirante.

D. comandor Coandă luînd cuvîntul spune, că după 30 de ani de muncă în serviciul statului, în mai ce s'a dat pentru semnalul alarmei propășirea acestei țări, a lupta pentru să lupte. venit și d-sa

D. Emil Socec, ice că impresia că de azi în o lună, mult dorită vom avea noui alegeri generale, d-sa va fi candidatul guvernului Take Ionescu.

Am convingerea că partidul conservator-democrat va învinge, pentru că el reprezintă mun în țara românească.

D. Mișu Antoneu spune că actualul guvern a fost chemat la cîrma țării în contra voinței corului electoral. D-sa vorbește apoi de teroarea ne mai pomenită ce domnește în țară.

D. D. Negulescu ice că partidul conservator democrat hemat pentru a și-și libertatea în această țară. D. Take Ionescu a fost chemat de popor în mijlocul său și va ș să-și îndeplinească misiunea.

D. C. Solomon, tăgăduește dreptul junimiștilor a guverna.

D. N. Fleva, arată că democrația devine din ce în mai puternică, în timp ce junimiștii devenit atît de odioși. Lascar Catargi dacă a putut face ceva, apoi a făcut cu d. Take Ionescu și nu cu d. Carp. Guvernul actual amenință cu desființarea libertății publice. Eu nu mă voi sfii să spun șefului statului, să ia seama că are mare răspundere asupra acestei situații.

De ce s'a adresat M. S. Regele d-lui Carp? Unii spun, că regele nu vrea trei partide; eu zic că regele nu poate opri mulțimea și voința ei. Și mai spun Regelui sus și tare, că ceia ce se petrece în țară nu se mai poate tolera. Noi am adus dinastia, ținem la ea și nu vrem ca ea să greșească. Vom căuta totul ca să eșim curați din această aventură în care ne-a aruncat coroana. Regele a dat guvernului „frei", regele însă mai are o datorie: să facă un război al unei Plevne interne, pentru a întrona libertatea absolută în această țară.

D. Take Ionescu vorbind de venirea la guvern a d-lui Carp, zice că acest guvern și-a inaugurat venirea la cîrma statului, prin deschiderea tarabei corupției.

Se ocupă de programul anunțat de d. Carp, arătînd cît este de contradictoriu.

Ei anunță în program asigurarea bătrîneței muncitorilor; la cameră d. Filipescu a combătut aceasta cel dintăi.

Cu cîrciumarii s'a purtat tot-deauna foarte rău; la 1881 d. Carp venise cu monopolul cîrciumelor: la 1899 cu altă lege contra lor, mai apoi din ce în ce mai aspru. Despre comerț programul lor nu vorbește nimic; ei umblă numai cu promisiuni și amăgeli. Acum în urmă au dat altă promisiune: desființarea legii licenții. Contra funcționarilor a început o mare teroare, vîrînd administrațiile în lupta politică. Dar noi îi vom da în judecată cum am făcut la Roman cu prefectul, polițaiul și administratorul de plasă, cari vor fi judecați de curtea cu juri.

Avem în față un dușman primejdios și ne-am cartelat pentru a-l goni. Eu cred că promisiunile și amenințările lor vor rămînea zadarnice. Nimeni nu se va intimida.

Un ofițer de la Roman a fost amenințat că copilul seu va fi dat afară din școala militară, dacă el nu se va înscrie la carpiști.

Noi nu ne vom servi de asemenea mijloace. Lărgirea colegiilor electorale, secretul desăvîrșit al votului coralarul ei, obligativitatea, stabilitatea funcționarilor publici, pentru că ei sunt ai țării, obligativitatea funcționarilor administrativi de a nu face politică,—iată temelia politicei viitoare a Romîniei.

Deraiare

Mizil.—Azi dimineață un tren de marfă a deraiat în apropiere de stația Mizil.

Cinci vagoane au sărit de pe linie și au deraiat. Nici o victimă n'a fost. Din această cauză toate trenurile au sosit cu întîrziere.

Marele incendiu din București

București. — Iată, în mod exact, pagubele cauzate de marele incendiu, care a distrus clădirea *Luvrului*.

Clădirea, proprietatea societ. „Imobiliară", era asigurată pentru 580000 lei: 400,000 la Generala și 180,000 la Dacia; mărfurile Luvrului erau asigurate pentru un milion lei la Generala; mobilele clubului sportiv, erau asigurate pentru 20,000 lei la Generala și 15,000 lei la Agricola; mobilele societății „Imobiliara", erau asigurate la „Dacia" pentru 80,000 lei; mobilele soc. „Agricola" pentru 20,000 lei. Arhiva și scriptele „Agricolei" au putut fi salvate.

In total: un milion 715 mii lei.

Teroarea la Oltenița

București.—D-nii I. Th. Florescu și Dorobanțu, șefii opoziției unite din Oltenița, au adresat o telegramă M. S. Regelui prin care îi aduc la cunoștință, că membrii comisiei interimare sub conducerea vice-președintelui comisiunei, au chemat și amenințat pe antreprenorul sălei unde urma să se țină o întruntre publică, și cer intervenția suveranului pentru a reintra în legalitate.

MARELE și RENUMITUL
CIRC HENRY
soseşte în Iaşi
strada Carol vis-a-vis de TUFFLI
REPREZENTAȚIA DE DESCHIDERE
Vineri 4 Februarie 1911
ORELE 8 jum. SEARA
120 CAI — 6 ELEFANȚI
200 PERSOANE
și numeros personal artistic

TUTULOR SUFERINZILOR Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Observaţi *ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele:* **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ
După ce se freacă bine, se învelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

Nu primiţi *alte produse în loc de Franzbrantwein* **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cite-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APA DE GURA „DIANA“, este minunat înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Droguerile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul si Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

Cereţi numai:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
55 Medalii, Diplome şi alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.

Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esenţele

De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.

Pentru informaţiuni a se adresa D-nului
NAIMANN M. SPEIER
— BUCUREŞTI —

Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

---

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sîmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din filmele deja arătate.

Begetul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3 a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

1 şi 3 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	Lei 4,50
1/4	Un sfert	Lei 9,00
1/2	Una jumătate	Lei 18,00
1	Loz întreg	Lei 36,00

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatoru'

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru con[illegible]

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL REMITELOR

Piane şi pianine

STEINWEG **ROSENKRANZ**

precum şi din alte fabrici incepînd cu

LEI 700

Vînzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru rearare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

Trei rusoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125.000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2e, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 60c.
Raymond GARIEL
2e, Quai de la Mégissorie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Tipografiia H. Goldner, Iaşi No 17 Strada Gh. Mîru.—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1221 Mercuri 2 Februarie 1911

Candidații opoziției

Colegiul I CAMERĂ
— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ
— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ
— Duminică 20 Februarie —

C. Stere.

Colegiul I SENAT
— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu,
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT
— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

„Vom învinge, sau vom muri"

— A zis d. Take Ionescu în discursul său ce l'a ținut la Roman — discurs pe care-l reproducem în cele ce urmează:

Mă simt foarte mulțumit, că vă găsesc în număr mai mare chiar de cît vă lăsasem; aceasta înseamnă că pe Dv. nu vă preocupă interesele momentului, că, deasupra acestora, ați pus ceva mai mult: ideile democratice. Mă simt mîndru cînd văd că la credința d-lui Carp, că dacă i se va da guvernul, va avea și partid, ați răspuns alît de demn: că ceea ce formează un partid nu-s nici făgăduințele, nici amenințările. Cu aceste două arme luptă acest guvern, pe care nu-l putem numi de cît guvernul apelpisiților.

Cît de înjosită crede d. Carp această țară, se poate constata din răspunsul pe care d-sa l'a dat unui liberal, care, întrebîndu-l de ce crede că țara aceasta e așa de ticăloasă, i-a răspuns: e așa de ticăloasă în cît cred că voi reuși în alegeri. Ei bine aceasta nu se va întîmpla.

Am făcut cartel și la Roman, numai pentru ca să nu reușească nici un junimist; n'am făcut chestie de număr pentru că ceia ce ne interesează, este să nu reușească ei, oricine altul să reușească.

Scopul este să-i desarmăm și asta cît de curînd. M'am rîdicat ca să transform ceva în țara aceasta și nu cedez pînă nu voiu reuși.

Guvernul Carp e încercarea de a suprima viața cetățenească din țară; tîrguiala electorală ce el o practică e o rușine pentru toți, iar conrupțiile și mișeliile ce le întrebuințează, duc țara cu 50 ani îndărăt.

Voi lupta pînă la sfîrșit și nu voi avea liniște pînă nu voi învinge; nu m'am asvîrlit în luptă ca să stau în drum; de nu reușesc în alegeri — ceia-ce e cu neputință — voi duce lupta mai departe; am mai spus-o și altă-dată și o repet: ***cine nu vra să lupte pînă la sfîrșit să plece de pe acum,*** *n'avem nevoe de milogire, care să strice și pe cei buni; de le trebue lor să-i ia.* ***Vom învinge sau vom muri.***

Am pregătit o cupă a biruinței, care va fi luată de cel ce va învinge mai tare, am lasat-o la Tecuci, căci are inscripția ***„eroilor ultimei bătălii.*** *Voi purta cupa prin toată țara și o voi prezenta acelora cari nu vor lăsa să treacă din județul lor nici un guvernamental.*

Am convingerea, că în această luptă de revendicare, Romanul va avea locul prim; am convingerea că Romanul va fi păzit de ori-ce stricăciune junimistă.

Voi lupta în întreaga țară, să le scot sufletul; dacă în toate luptele mari sufletul meu a fost nepătat de cea mai mică ură, acum, față cu ticăloșiile ce fac junimiștii, în el am făcut loc și urei: îi urăsc pentru că n'au nimic sfînt în ei.

Nu primim să fim îngenunchiați și nu ne va împedeca nimeni, căci suntem hotărîți.

Vom lupta cu dragoste și sinceritate, căci scopul nu ne e altul de cît să învingă opoziția.

Și prinț și bandit

Ca și prințul de Parnes din operetă, care, de fapt, este vestitul bandit Mirko, și prințul Calimachi este un bandit politic.

Cine o fi acest prinț—nu știm. Pînă a nu se ivi guvernul Carp, numele prințului Calimachi nu era citat în politica noastră.

Probabil că, în tăcere, în umbră, a făcut școală de banditism politic. S'a preparat bine. I s'a dat pe mînă diriguirea județului Botoșani, un județ cu plaiuri bogate, cu locuitori cinstiți și oameni cum se cade. Și acest județ, cu plaiurile lui bogate, cu oamenii pașnici și cinstiți, a ajuns, sub diriguirea zisă politică a prințului Mirko—teatrul celor mai groaznice obiceiuri, o centrală a huliganilor, un județ al celor mai cumplite orori.

Opoziției i s'a suprimat dreptul la existență. Ea nu găsește sală de întrunire, nu găsește tipograf ca să-i tipărească ziarele, nu găsește chip să se agite.

Oamenii umblă înarmați. Căci bețivanii, pușcăriașii, rachiuții și sălbateciii, cari formează armata prințului bandit, colindă stradele Botoșanilor, colindă județul și atacă tot ce nu este cu guvernul.

Ca pe vremuri la Odesa, cînd guvernatorul, pe care Providența l-a strîns pe lumea cealaltă, dăduse orașul pe mîna celor 100 asasini, prințul bandit, care a devenit, din ordinul guvernului, guvernatorul Botoșanilor a dat viața oamenilor pe mîna bandei sale, care poate opera ca în codri, căci și poliție și parchet sunt la ordinele mai marelui d'intre bandiți.

De nimic nu-i pasă prințului. Dacă comite acte de banditism de prin firea lui, dacă consideră banditismul ca un sport ciocoesc, dacă în el trăește ceva din furia boerului contra robului și credo că oamenii sunt țiganii lui—nu putem ști.

In ale banditismelor prințul acesta este un debutant, ca și în ale politicei. Istoria politică contimporană a României, ei o rușinează acum, pentru prima oră, cu cutezanța sa extraordinară.

Dar un fapt este sigur: un județ mare, foarte important prin comerțul seu intins, un centru politic însemnat, a fost dat pe mîna unui desperat, care vrea, cu orice preț, să facă alegeri sîngeroase, care bate, și pune să se bată; care leagă oamenii cot la cot și îi duce la pușcărie, făcînd astfel și oficiu de bandit și oficiu de procuror.

Oamenii îngroziți de actele acestea bestiale, se plîng într'una Regelui. El a convenit cu guvernul să se facă alegeri libere, fiindcă Suveranul a știut foarte bine că un guvern impopular nu va putea face alegeri libere.

Apelul oamenilor către M. S. rămîne fără nici un efect. Trebue dar ca prietinii noștri din Botoșani să se apere singuri, să facă uz de arme; trebue ca sîngele să curgă pentru ca în el să se înece toți banditii de la Botoșani.

Dacă nu mai avem legi—să ne apărăm singuri.

Opera lui Mișulică

Epoca *bine-voiește să dea un avertisment* Opiniei: *să nu vorbim de mișcările în magistratură, ce le face protosul papaei —domnul ministru Mișulică—căci la din contra o să dăm de Tanase.*

In continuare Epoca *susține, bine înțeles, că „marea mișcare" în magistratură ce a făptuit-o „ministrul" este bună,—dovadă că a fost aprobată de consiliul superior al magistraturii.*

Din întîmplare cele 200 de aruncături de stagiari, grefieri și portărei, n'au nevoie de înalta aprobare a consiliului. Dacă de prin lege ar fi fost nevoie de așa ceva, ar fi capatat-o chiar și d. Mișulică, căci noi cunoaștem înalta independență și profundul spirit de dreptate a Consiliului superior, care este pereche la celebra comisie de examinare din opereta „Vînzătorul de paseri".

Deci dar, făcînd celebra mișcare în magistratură, d. Mișulică nu s'a consultat de cît cu prefecții, n'a făcut de cît operă de zapciu.

Și să nu amenințe Epoca *cu pedeapsa paralelelor. Nici un ministru, pînă la ivirea fantoșei actuale, n'a făcut operă îndrăsneață la fel. Opera aceasta este foarte imorală: ea a zguduit justiția, a oprit'o în loc și a amenințat-o cu furia unei politici de teroare.*

Mai ales în toiul unei campanii electorale, justiția ar trebui lasată nesupărată. Dar sub acest regim al dorinței de a guverna, justiția a fost atrasă prima în jocul periculos al răzbunărilor politice.

Junimizmul vrea o justiție nouă, servilă lui, asta ie evident. Cînd vedem, fără de nici o rușine, pe procurorul general de la Iași, făcînd pe misitul electoral; cînd președintele tribunalului Suceava, acest nemernic individ, caută candidați pentru guvern—nu este evident că regimul vrea să coboare justiția la profunda lui fără de rușine?

Și Epoca *o prezintă cu pedeapsa paralelelor. Că, adică, și sub ministeriatul d-lui Badareu s'ar fi petrecut fapte identice.*

O somăm să-și execute amenințarea. O somăm să dovedească, că, măcar de 15 ani încoace, vre-un ministru de justiție a îndrăznit să batjocurească ast-fel prestigiul justiției, să facă atîtea mutări meschine, să permită unui procuror general, care de zece ani a fost licheaua tuturor miniștrilor, ca să se dedee la acte compromițătoare pentru justiție.

Dar d. M. Cantacuzino nu este ministru de justiție, n'are nici o legătură cu dînsa.

Este un simplu politician, pe care numele l'a adus în guvern, un simplu ciocoi, care n'are respect pentru tot ce nu este al lui.

Și ce legături are conaș Mișulică cu justiția?!

„ON DANSERA"

> După întrunire va avea loc o recepție «în saloanele otelului Traian».
>
> *Evenimentul*

Recepția aceasta va avea loc după întrunirea publică pe care o va ținea în Iași și la care vor asista și miniștri.

Sistemul acesta este pur boieresc. In totdeauna o invitație boerească este urmată de dans. „On dansera".

De ce adică recepția aceasta „în saloanele otelului Traian". Inviți pe om la întrunire publică. Ai să-i vorbești, de are să se sature. Ai să-i spui de toate: infamii pe socoteala adversarilor, laude la adresa ta, ai să faci promisiuni etc.

Și, în loc să-l lași să plece la treaba lui, îl pofteşti și „la recepție". Ca să-i spui încă odată infamiile etc?

Și ce plagă colosală pentru d. Carp! Să-l supui de două ori la tortura d'a vedea mulțimea, d'a vorbi, ba chiar de-a o „recepționa"!

Dar lucrul ie boeresc. Recepția aceasta se trage de la cunoscutul verb reçevoir. „Madame reçevra mercredi". Sunt celebrele și plicticoasele jours fixuri pe care regimul democrat le introduce și în politică.

D. Carp și ai săi, au, însă, dreptate să facă astfel. După 15 ani de opoziție, după atîta timp de nevorbire cu oamenii, au nevoe mare să vadă oameni, să vorbească, să se deprindă a trăi între oameni.

Ca expeditorul, care s'a întors în lume după ani de lipsă și săruta ori-ce om întîlnea—și carpiștii, după cea mai îndelungată expediție, cată să se întrunească cu oamenii, să-i „recepționeze", ca să dovedească oamenilor, că ei, carpiștii, în adevăr există.

In opoziție, carpiștii fugeau de oameni. Trăiau ei în de ei ca scopiții, ca sufragetele, ca speriații.

Acum guvernează și recepționează; terorizează și conrup.

După o nouă politică de aproape două decenii, speța aceasta politică face tot imposibilul ca să trezească lumea pentru dînsa.

Poate să facă ce va voi — lumea nu va „recepționa" carpismul.

CONVOCARE

Cetățenii alegători ai colegiilor de Cameră și Senat sunt rugați să participe la

Marea întrunire a opoziției

ce va avea loc în SALA PASTIA

Mercuri, 2 Februar a. c., ora 4 p. m.

Comitetul electoral al opoziției

OAMENI ȘI LUCRURI

HÎRTIILE ARSE

Marele incendiu al „Luvrului" din București n'a distrus numai o clădire, numai mărfuri de mare valoare, — dar a adus după sine și un dezastru artistico-literar.

In clădirea nimicită se afla societatea scriitorilor romîni împodobită de lucrări artistice datorite pictorilor celor mai de vază ai Capitalei. Toate au pierit în flacări.

Tot acolo își avea locuința și poetul D. Anghel, scriitor de mare talent și unul din din cei mai zeloși cîntăreți ai gloriei de odinioară a Iașului...

Un ziarist, care e în curent cu situația și cu lucrările poetului, afirmă că d sa a fost păgubit, prin incendiul acesta de numeroase manuscrise de preț, unele terminate și gata de tipar.

Impresionează oare pe cine-va întîmplări de asemenea natură? Insoțește oare marele public atari pierderi de regretele cuvenite pentru o pagubă care are mai mult de cît o importanță personală?

E lucru indoielnic,—întru cît e încă din cale afară puțin înrădăcinată, la noi, ideea valoarei reale, înalte. pe care o reprezintă producțiunile artistice de diverse naturi.

Ce este o poezie distrusă? Ce este un manuscris care a pierit în foc?

După împrejurări, poate fi o nimica toată, dar poate fi o comoară cu neputință de regăsit ori de reclădit.

Producțiunile literare, inspirațiunile poetice au particularitatea de a și găsi echivalentul prețului lor ideal în spontaneitatea cu care s'au născut. Hotărîtor în privința originalității ori a vigoarei unei producțiuni este primul moment—acel al imboldului sufletesc ori al trebuinței sufletești care i-a dat viață. E momentul extazului și al repeziciunii care e mai productiv de cît munca îndelungată, stăruitoare și de aceia momentul acela e neprețuit și nu poate fi judecat prin nici un alt criteriu, afară de acel unic, criteriul artistic propriu zis.

De aci provine și faptul că scriitorul însuși, și cu deosebire poetul nu poate „reface" printr'o sforțare de voință ori de tecnică ceea ce a mai făcut odată în focul inspirațiunii; de aci explicația că în mare parte sunt ireparabile pierderile lucrărilor de artă, — ele fiind expresiunea unor anumite momente cari se trăiesc odată,— manifestarea unor anumite simțiri cari nu se evocă ulterior fără a se jertfi din intensitatea lor, din puterea lor, din poezia lor.

Adevăratul scriitor nici nu încearcă măcar de a reconstitui ceea ce întîmplarea i-a nimicit, căci nu se încumetează la o asemenea vitregă încercare. Imense tezaure de frumuseți și de gîndiri au pierit în cursul vremilor și n'au mai fost regăsite.

Noroc că imaginația și simțirea, pururea călite în focul suferinților, găsesc în ele înși-le forța necesară de a resplăti omenirea de pagubele îndurate pe altarul neînțelesei și capricioasei Fatalități.

Rodion

Analfabeții la țeară

In cel mai nou număr al „Vieței Romînești" d. Ioan Botez—care s'a remarcat printr'un studiu foarte bine documentat în precedentele numere ale revistei iașane asupra Universităților engleze—publică un studiu intitulat asupra „Analfabetismului rural".

Fostul deputat se prezintă și de astă-dată înarmat cu suficiente documente statistice și drept dovadă vom reproduce cîteva pasagii din articolul menționat care trebue însă cetit în întregime.

„...Deși Statul se obligă a procura învățămînt primar gratuit tuturor copiilor în vîrstă de școala nu-și îndeplinește sarcina decît față de populația școlară urbană Pentru cea rurală avem următoarele date: din 810,222 copii de săteni Statul nu poate da învățătură decît la 480,000, adică 54 la sută din totalul populației. Și Statul prevede sancțiunea amenzii pentru părinții cari nu-și trimet regulat copiii la școală.

Dar dintre cei 480,000 copii ce pot fi primiți în școli numai 300,000 adică 66.6 la sută au urmat regulat școala. Prin urmare dintr'o populație școlară de 800,000 copii numai 300,000 capătă lumina școlii, iar ceilalți, peste 60 la sută, rămîn întunericul inculturii. Și să ne mai mirăm că numărul analfabeților nu vrea să scadă nicăeri la țară sub 60 la sută!

Astfel, în situația de azi, ne vedem condamnați a rămîne cu aceiași enormă populație analfabetă, dacă Statul nu va face toate sacrificiile cerute de lupta contra analfabetismului.

Raportul 'inspectoratului primar calculează că pentru a procura sălile de clasă pentru întreaga noastră populație școlară rurală, luînd în seamă și sporul de fie-care an al nașterilor, ar trebui ca în decurs de 15 ani, să se clădească numai 583 săli de clas—a 6500 lei fie-care—ceea ce s'ar ridica la suma de 3 milioane 790 mii pe ani, sau 57 milioane în 15 ani. Și dacă s'ar ridica la 70 milioane pentru 15 ani dacă am socoti cîte 60 în loc de 80 elevi de fie-care clasă.

Dacă ținem samă că pentru sporul de populație școlară anuală avem nevoe de 170 învățători nuoi; că pentru a procura școli populației școlare, care acum nu are școli, avem nevoe de un spor de 280 învățători, pe fie-care an, în timp de 15 ani; că 159 învățători sunt ceruți anual de vacanțele provocate prin deces și eșirea la pensie a învățătorilor titulari, și că încă 100 învățători titulari ar fi necesari pentru a înlocui în 15 ani procentul de 27 la sută de suplinitori—ajungem la cifra de 700 învățători pe fie-care an pentru o campanie de 15 ani de luptă împotriva analfabetismului rural.

Și ținînd seamă că în toate țările civilizate numărul elevilor încredințați unui învățător este maxim de 50 și am voi să fixăm și la noi 60, în loc de 80 elevi, de învățămînt ne-ar trebui anual 900 învățători.

Dar și corpul institutorilor își recrutează personalul tot dintre absolvenții școlilor normale, iar acestea nu produc anual nici 300 absolvenți,—rezultă, deci, *că într'o campanie straşnică contra analfabetismului rural am avea nevoe de 600 învățători anual, timp de 30 ani.*"

Asupra rezultatelor de pînă acum, în urma obligativităţii învăţămîntului, d. I. Botez scrie următoarele:

„După aproape 50 de ani de aplicare a învăţămîntului elementar obligator la sate am ajuns la următorul rezultat 65.1 la sută analfabeţi în pătura rurală coeficient care se ridică până la 74.1 la sută şi chiar 74.9 la sută în unele judeţe. Iar ştiinţa de carte a celor 23—35 la sută dintre ţărani se reduce, în general, la ştiinţa de a iscăli, — căci restul se uită la cîţiva ani după eşirea din şcoală.

Pentru a ne explica situaţia aceasta e interesant de ştiut ce sacrificii a făcut Statul pentru şcoală. In toate Statele din Apus cu învăţămînt public obligator suma alocată anual în budget pentru învăţămîntul elementar este de *cîteva ori mai mare* de cît cea destinată pentru toate celalte ramuri de învăţămînt la un loc. De unde în Anglia poporaţia aceasta este de 9 | 1, la noi scade exact 1 | 1. Şi din această jumătate învăţămîntul primar rural are parte de 8559868 lei, adică mai puţin de cît de două ori suma destinată învăţămîntului primar urban (4737403 lei), — de şi populaţia rurală reprezintă *şease săptămîni* din întreage populaţie a ţărei, iar în proporţia populaţiei şcolare găsim că contingentul şcolar sătesc reprezintă *opt* din *nouă* părţi faţă de cel orăşenesc".

Iată încă un pasagiu asupra diferenţei dintre oraşe şi sate în ce priveşte organizarea învăţămîntului primar:

„In opera de a cultiva masele, diferitele state din Apus şi-au co-asociat *comuna*. Pînă la un punct acelaşi lucru s'a întîmplat şi la noi, nu însă acelaşi fel de conlucrare. In Apus suma dată de comună pentru şcoli creşte proporţional cu sporirea veniturilor ei, rămînînd ca statul să contribue mai mult acolo unde comuna e mai săracă. La noi ancheta din 1885, făcută după douăzeci de ani de funcţionare a legei obligativităţii învăţămîntului, constata dimpotrivă că: „Comunele urbane nu plăteau decît 13.6 la sută din costul şcolilor lor primare, 3 5 la sută din veniturile lor bugetare, pe cînd comunele rurale contribuiau cu 4 la sută din costul şcolilor lor, sau aproape 8 la sută din totalul veniturilor lor".

Dar părtinirea reiesă evidentă din starea actuală de organizare, pentru întreg acest period de 46 ani de intervenţie a statului nostru, pentru răspîndirea învăţămîntului primar.

In adevăr statistica Ministerului de Instrucţie arată că avem un învăţămînt primar urban care nu lasă nimic de dorit; nici din punct de vedere al localurilor nici din punct de vedere al numărului şi pregătirii personalului didactic. Clădirile sînt toate de zid; corpul didactic întreg e format din titraţi ai şcolilor speciale, definitivi; iar vacanţele se ocupă de cei mai buni dintre învăţătorii satelor — stabilindu-se astfel principiul că elementele cele mai bune din corpul învăţătoresc sînt date tot oraşelor. Toţi copiii în vrîsta de şcoală găsesc loc în şcoala primară urbană şi de şi legea învăţămîntului primar repartizează pînă la 80 elevi de fie care institut proporţia generală pentru întreg învăţămîntul primar urban e numai de 61 copii de institutor".

Discursul d-lui dr. Ştefănescu-Galaţi

(rostit la întrunirea de Sîmbătă 29 Ian., la clubul conservator-democrat).

Sunt al doilea om nou, care vă vorbeşte astăzi pentru prima oară şi aceasta trebuie să vă arăte, pe de o parte, că partidul nostru dispune de rezerve, însufleţite de dorul de a intra în luptă iar pe de altă parte că condiţiile în care se dă lupta politică actuală, sunt de aşa natură, în cît trebue să scoată din rezerva sa chiar pe cel mai paşnic dintre noi.

Ferocitatea cu care guvernul s'a azvîrlit asupra ţărei, ca să zugrume şi puţina independenţă care în mod fatal a trebuit să se deştepte în masele electorale în ultimii ani, ne arată că dacă acum o lună ţara putea să fie amăgită prin făgăduieli, astăzi nu mai încape nici o îndoială asupra modului cum guvernul înţelege să conducă ţara.

Acum o lună se cînta pe toate tonurile: „daţi-mi guvernul şi în ziua întăia jumătate din partidul takist va fi la noi".

Desfăşurarea evenimentelor a aratat că nu era destul decretul regal; partidul conservator-democrat a stat neclintit în jurul şefului său, în cît guvernarea junimistă s'a început cu o dezminţire categorică ce a dat ţara proteţilor de profesiune. Atunci a intrat în luptă generalul a le cărui mijloace de luptă se văd astăzi şi care este singurul din guvern care duce astăzi lupta punîndu şi în slujbă intereselor sale tot aparatul administrativ de sub ordinele sale.

S'a mai profetizat atunci, că numai apariţia acestui general în fruntea oastei de poliţişti, va face tot partidul takist să se azvîrle cu faţa la pămînt.

Ne apărat, că acest partid de tradiţie a trebuit să invoace amintirea unei lupte vechi, în care oştirea duşmană a fost isgonită de un singur om: aceasta s'a întîmplat însă pe timpurile Filistenilor şi pe cît ştim Samson era înarmat cu o armă, care a trebuit să se schimbe în mînile actualului general.

Arma de luptă este acum corupţia; ea se exercitează asupra ţărei întregi şi asupra prietenilor noştri mai cu deosebire. Am fost încercaţi cu toţii; vîntul conrupţiei a suflat şi peste noi, s'a ridicat plava şi am ramas tot atît de numeroşi, însă de sigur mai valoroşi, fiindcă suntem acum însufleţiţi de dorul de a răzbuna şi laşitatea celor ce s'au dus şi nemernicia celor cari 'i au luat.

Guvernul reînviază astăzi mijloacele de luptă de acum 20 ani, nu există presiune şi corupţiune care să nu se exercite, nu există violenţă care să nu fie pusă în mod făţiş în slujba guvernului. Sunt timpurile de tristă memorie pe care ţara le are numai în amintire şi pe care guvernarea de azi le reînviază în numele tradiţiei care nu trebue uitată.

De sigur opoziţia îndelungată în care a stat actualul guvern, e făcut ca partidul său să uite că ţara n'a dormit în timpul celor 20 ani de opoziţie a lor, căci pe cît vedem, lupta se dă astăzi tot cu mijloacele de acum 20 de ani.

Poate tot în numele tradiţiei îşi vor fi adus aminte de o poveste care vorbeşte despre o fată de împărat, care a dormit 100 de ani într'un castel fermecat, fiind urzită să nu se deştepte de cît cînd va veni voinicul care să răzbească prin zidurile castelului. Voinicul a căpătat de la zîna lui cea bună, băţul magic care a deschis porţile castelului şi-a liberat pe fata cea frumoasă.

Singura asemănare cu tradiţia este, că s'a găsit şi de astă dată zina cea bună, care să dea băţul fermecat al puterei, dar nici voinicul nu este de talie a seduce o fată cuminte, nici fata n'a dormit cîtă vreme s'a gătit de luptă voinicul. N'a dormit fiind-că am crescut'o noi la lumina drepturilor sale, în cît astăzi nu se va lăsa sedusă de un făt frumos înarmat cu o armă veche. Ţara nu se va lăsa amăgită de făgăduieli care sunt în mare parte nereali zabile, iar în totalitatea lor menite a servi numai ca armă electorală.

In ce priveşte partidul nostru, apoi chiar cei mai paşnici prieteni trebue să se revolte la priveliştea luptei ce se dă numai în potriva noastră Permutări de funcţionari, destituiri, ameninţări, corupţie, toate mijloacele nedemne, sunt întrebuinţate numai în potriva prietenilor noştri.

Pentru aceia îndărjirea cu care luptă în potriva noastră numai, ne arată că actuala campanie se conduce ca şi crm noi am fi la guvern şi dînşii s'ar sili să ne răstoarne. Aceasta este de sigur şi realitatea, căci cu toată corupţia, astăzi tot Iaşul cetăţenesc se găseşte în aceasta sală, însufleţit de dorul de a lupta pentru salvarea libertăţilor publice.

S'a zis, că alianţa cu liberalii este imorală. Ţara va şti însă, să vadă dacă nu e mai imoral să strigi o viaţă întreagă la asanarea moravurilor şi după ce vii la guvern printr'o imoralitate, să cauţi a asasina şi ultima urmă de moral civic.

In asemenea condiţii, faţă de un guvern de asasinare morală, lupta noastră se ridică la rolul înalt al unei opoziţii de aparare naţională.

In faţa cartelului ameninţător, au început să strige atunci, că nici democraţii nu vor vota pe candidaţii liberali de pe listă, nici vice versa. Este o calomnie tot atît de dezgustătoare ca şi acea cu care au anunţat că din prima zi a guvernărei carpiste, vom trece toţi la guvern; suntem siguri că precum a-ţi răspuns cu bărbăţie la calomnia cea dintăi, veţi şti să dezminţiţi cu indignare mişelia cea de a doua.

Datoria noastră astăzi este de a nu ne lăsa ademeniţi de şoaptele amabile ale cutărui sau cutărui promiţător de meserie; faţă cu mijloacele excepţionale cu care se dă lupta prezentă, nedreptată numai în potrivă noastră, trebue să avem ochii deschişi că acum se joacă ultimul act al piesei în care precum zice poetul:

„e scris: din noi doi, unul în pulbere
să treacă".

Prin urmare nu trebue să ne gîndim acei care acum suntem strînşi în jurul acestui partid, de cît că e vorba de distrugerea noastră pe care o cîntă de trei ani şi pe care fie-care zi de atunci încoace le-a arătat'o ca absolut cu neputinţă.

De aceea în lupta actuală nu mai este la mijloc nici o chestie de persoane, ci este chestia de un principiu sfînt, acela al apărărei ţărei împotriva unei oligarhii, care vrea s'o subjuge. Nu ne vom uita la persoanele din lista opoziţiei, ci e de datoria noastră sfîntă să votăm toată lista oposiţiei; la cartelul lor ocult cu fracţiunea naţionalistă, a cărei deviză este „nici un ac de la ovrei", vom răspunde cu deviza noastră mai sfîntă: „nici un vot pentru guveen".

Suntem siguri că botezul de izbîndă prin care aţi trecut de atîtea ori, D-voastră cari aţi scos de atîtea ori triumfători candidaţii opoziţiei, victoria pe care aţi şi repurtat'o împotriva guvernului, prin aceia că aţi ştiut să rezistaţi la ispitele lui nevrednice, va face ca să desăvîrşiţi izbînda prin triumful candidaţilor opoziţiei.

Sunteţi datori să faceţi aceasta, atît numele trecutului de glorie al partidului, cît şi pentru pregătirea viitorului care nu poate fi de cît al nostru. Pentru a întrebuinţa iar a vorbă a poetului:

„Ştiu un lucru mai presus
„De toate cîte vi le-am spus:
„Credinţa 'n zilele de apoi
„E singura tărie 'n noi.

Nu se poate ca ţara aceasta, pentru a cărei deşteptare politică s'au oţelit a tîtea generaţii, să se întoarcă la trecutul de tiranie şi de apăsare.

Cînd în toată Europa nici o stavilă nu poate opri curentul democratic, cînd chiar vecina noastră, Bulgaria, se pregăteşte la o revizuire a Constituţiei sale pe bază democratică, nu se poate ca Romînia, ajunsă unde este, prin curentul democratic, să se întoarcă la vremurile triste ale domniei celor puţini. Votul D-voastră va arăta că carpiştii pot fi o clasă socială, dar nici odată un guvern.

CINCI FEBRUAR

La 5 Februar, adică nu mai departe de Simbătă, va avea loc, la societatea de gimnastică, sport şi muzică, cea mai frumoasă serbare, care s'a dat în carnavalul din anul acesta.

Cinci Februar e zi solemnă
Căci e serată costumată;
O zi dintre acelea care
De toată lumea i aşteptată;

Costume din străinătate,
Şi măşti groteşti sau mai subţiri,
Intr'un cuvînt se fac în taină
Mari şi splendide pregătiri.

Veni-vor doamnele frumoase
De graţii pline şi de nuri,
Apoi măreţele echipe
De fanţi şi tineri trubaduri,—

Ţigănci frumoase cu ghioeul,
Americani, gladiatori,
Mefisto, Iago, Faust tînăr,
Hamlet, Schylock, Toreadori, —

Intr'un cuvînt, vă spun în treacăt
C'avem o mie de avize
Prin care se anunţă 'ntr'una
Splendide, straşnice surprize

Va fi un bal fár' de pereche
Cum nici n'a fost, nici n'o să fie...
Acela care nu mă crede
Il rog la bal mascat să vie

Societatea de gimnastică a intervenit pe lîngă direcţia teatrului naţional pentru ca, în schimbul unei sume mici, să se poată împrumuta costumele teatrului. Un splendid şi economic bufet stă la dispoziţia publicului. Muzica militară sub conducerea maestrului Vlădutz. Se prevede o aglomeraţie încîntătoare pentru Sîmbătă 5 Februarie, seara în localul societăţei de gimnastică, sport şi muzică.

Litere-Ştiinţe-Arte

In favoarea artei.—Un comunicat publicat în ziarele bucureştene arată că—în potriva unor zvonuri puse în circulaţie—Iaşii figurează între oraşele pe cari le va vizita, în primavara aceasta, trupa d-lui Al. Davila,

D-sa va juca la teatrul naţional între 1 şi 15 Martie, avînd 12 piese noui în repertoriu şi avînd acelaşi minunat ansamblu pe care-l cunosc iaşanii şi l'au aplaudat anul trecut.

Că teatrul naţional îşi încheie stagiunea în mijlocul indiferenţei generale, nu era un motiv ca d. Davila să ocolească Iaşul. Alegerile nu ar fi nici ele, o raţiune care să oprească pe iaşani de a frequenta spectacolele trupei în număr cît mai mare. Cît despre conflictul pe care îl are direcţiunea teatrului iaşan cu o parte a publicului,—lucrul de asemenea nu poate privi pe d. Davila, un director care n'a permis nici odată nimănui să-i impună,—un om de artă „sans peur ni reproche" care a ştiut totdeauna ce vrea şi ce urmăreşte în materie de teatru.

Apoi faţă cu insipidele piese pe care de o bucată de vreme ni le serveşte teatrul nostru încăput sub tirania d-lui Dragomir, se poate spune cu drept cuvînt că publicul iaşan are dreptul să aştepte cu nerăbdare trupa bucureşteană, care i va da prilejul să guste cît teva seri de adevărată artă.

In „Revue Bleue", Emile Faguet reia în discuţiune procesul căderii învăţămîntului şi scrierii limbei franceze în şcolile Franţei.

*

Cea mai nouă operă a lui Richard Strauss, va fi un vaudeville. Textul îl va scri Hoffmannsthal.

Scena se petrece pe timpul lui Ludovic XIV.

STRUNA ZILEI

RUGA LOR...

«Intre adversarii guvernului în parlamentul viitor—scrie „Minerva"—vor fi şi 3 naţionalişti»

O! cetind—se luminară
A'lor feţe boereşti:
„Adversari ca ei"—rugară—
„Dă-ne, Doamne, cîţi pofteşti!"

† Profesor dr. L. Russ

Iaşul medical ie în mare doliu.

Fruntaşul medic de boli interne, recunoscut şi respectat ca distins diagnostician, a fost răpit astă noapte, pe neaşteptate, de moarte.

In plină activitate a profesiunei sale, excelent medic, excelent profesor şi excelent om, profesorul dr. Russ, ieri încă la postul seu, la spital, ieri încă în plină activitate, a fost biruit peste noapte, de moarte, şi a păgubit Iaşul medical de decanul seu şi de cel mai bun medic al seu.

Profesorul Russ făcea parte din pleiada de medici germani, cari au cinstit Iaşul şi cărora li se datoreşte foarte mult pe tărîmul progresului medical.

In afară de d-rul Riegler, care el a dus numele ţărei departe peste hotare, toată pleiada aceea de medici a plecat pentru vecie d'intre noi.

Russul bătrînul, Olremba si Fleischlein s'au dus, rînd pe rînd, şi astă-zi Iaşul medical alături de suferinzi, plîng moartea unui mare savant, unui mare medic, cum a fost d-rul L. Russ.

Luăm vie parte la marele doliu al familiei şi trimitem văduvei neuitatului şi copiilor, expresia mărei noastre păreri de rău.

*

Profesorul Ludovic Russ, fiul neuitatului Ludovic Russ, fost, în vremuri, cel mai mare chirurg al Iaşului, era născut în Iaşi, într'un apartament al spitalului Sf. Spiridon, la 28 Aprilie 1849, avea, prin urmare, 61 ani.

Studiile liceale le-a făcut la liceul „Piaristilor" şi studiile medicale la facultatea din Viena, de unde era originară familia Russu. Intors în ţară, fu numit medic comunal la Iaşi, în ziua de 8 Mai 1874; medic secundar la Spiridonie, la 21 Ianuarie 1875. Profesor suplinitor la catedra de patologie chirurgicală, la 1 Noembrie 1880; la 6 Octombrie 1881—medic primar la Spiridonie; la 1 Octombrie 1882, este transferat la catedra de clinică medicală.

La 1 Octombrie 1882, fu numit provizor la acea catedră, iar definitiv în Februarie 1890. A fost mult timp decanul facultăţii de medicină, epitrop şi medic primar al spitalului *Caritatea*, medic primar la Slănic.

In Aprilie urma să se retragă la pensie.

Maior în rezervă. A luat parte în războiul din 1877.

*

Pînă la orele 11 jum., ieri noaptea d-rul Russ, a cărui viaţă familiară a fost exemplu de virtute şedea de vorbă cu ai sei. La ora amintită profesorul zisă că i este rău, că se simte slab.

D-rul Iemervohl, chemat, nu putu să constate de cît decesul. Un atac de angină pectorală, puse capăt în mod subit, vieţei profesorului Russ.

Inmormîntarea va avea loc mîine Mercuri ora 2 jum. Cortegiul va porni de la locuinţa defunctului str. Vasile Conta (foastă sf. Neculae).

Drapelul negru a fost arborat la: Spiridonie, facultatea de medicină, „Caritatea", societ. de medici şi naturalişti şi universitate.

INFORMATII

❑ *Din cauza sărbătoarei de mîine, Intimpinarea Domnului, viitorul număr al ziarului nostru nu va apărea de cît Joi 3 Februarie, la orele obicinuite.*

❑ **Apelul opoziţiei din Suceava.** — Opoziţia unită din jud. Suceava a lansat următorul apel către alegători. Apelul este semnat de domnii Sebastian Moruzzi şi G. G. Ghiţescu:

In campania electorală, care s'a deschis acum, sub cîrmuirea unui regim ce se poreclise odinioară „Constituţional", reprezentanţii săi din acest judeţ au reînviat sistemul odios şi învechit al întimidărilor, resbunărilor şi persecuţiunilor.

O asemenea purtare — care înjoseşte în primul loc pe însişi acei ce o practică—le poate oare aduce simpatia alegătorilor, pe care unii din ei nu-i cunosc, ori să stabilească legătura lor cu trecutul acestui judeţ, în care nu au desfăşurat nici-odată nici un fel de activitate roditoare?

Evident că nu!

Sălbătăcia, nedreptatea şi violenţa nu pot înlocui munca, îndatoririle către alegători şi rîvna pentru propăşirea judeţului! De aceea,

In faţa atitudinei provocătoare şi dispreţuitoare a cîrmuitorilor de astă-zi,

Noi reprezentanţii partidului naţional-liberal şi conservator-democrat din acest judeţ, luăm următorul angajament:

Funcţionarul, carele va fi lovit din cauză că şi-ar exercita drepturile sale cetăţeneşti, se va reîntegra de ori-care din noi în postul şi toate drepturile de care va fi fost privat.

Vom da concursul nostru întreg şi necondiţionat tuturor cetăţenilor, comercianţilor, meseriaşilor etc., care tot din aceiaşi cauză vor fi fost loviţi în interesele lor—ca, prin justiţie şi ori-ce alte mijloace, să dobîndească deplină satisfacţiune.

Iar cînd împrejurările politice vor face ca în viitor partidele pe care le reprezintăm să lupte între ele, mai luăm angajamentul solemn:

De a nu jicni întru nimic pe membrii partidei adverse, care ne au desvăluit concursul lor în lupta comună de astă-zi.

❑ Ministerul de interne a aprobat a se face următoarea rectificare în budgetul ad-ţiei comunei Iaşi, pe exerciţiul 1910—11:

La venituri: lei 34750 bani 11, se vor inserie la cap. VI, sub un osebit articol de ordine, cu redactarea: „excedent numerar ales prin conturi, pe seama budgetului ordinar, la închiderea exerciţiului 1909—10; la cheltueli: Lei 30565 se vor reduce de la art. 81, rezultaţi din economie prin suprimări de diferite posturi de la serviciul technic, lei 2340 se vor adăogi la acelaşi articol, pentru menţinerea încă pe timp de 3 luni de zile, cu începere de la 1 Ianuarie 1911 a următorului personal; un conductor plătit cu salar lunar de 190 lei şi diurnă 45 lei lunar, sau 705 lei trimestrial, trei manipulanţi cu salar a cîte 100 lei lunar fie-care, trei manipulanţi cu cîte 65 lei lunar fie-care şi un fochist plătit cu 50 lei pe lună; lei 63005 bani 11, compuşi din 34780 lei, 11 bani înscrişi la partea veniturilor şi 28225 economii, se vor adăoga la art. 17 pentru deschiderea de credite suplimentale şi extraordinare.

❑ **Din Roman.**—După întrunirea de la clubul democrat, a avut loc o întrunire la berăria Brand, întrunire la care au asistat peste 200 alegători. Au luat cuvîntul domnii V. G. Morţun, Take Ionescu, Cantacuzino-Paşcanu, Al. Delimăreţ.

Fruntaşii politici s'au angajat să nu primească în partidele lor pe nici un dezertor politic. S'au mai angajat să apere pe toate căile pe toţi obijduiţii de guvern şi să repună, la vreme pe acei funcţionari cari au fost şi vor fi înlocuiţi de guvern.

Cetăţenii au făcut manifestaţii de simpatii la cluburile liberal şi democrat. Domnii Take Ionescu şi V. G. Morţun au plecat seara la Bucureşti, fiind conduşi de o mulţime enormă.

❑ Noul program care se începe în astă-seară la cinematograful „Union", de la Coloseul Bragadiru, cuprinde următoarele:

Prietenul salvator, din viaţa minerilor americani, dramă; Ave Maria, a lui Gounod, duios şi sentimental tablou al casei Ambrosio Turin; Singapore, după natură; Maria Bricca, episod din istoria invaziunei francezilor în Pimont în 1706, Răzbunarea lui Adam, comedie, Alianţa anglo franceză, comedie, Lea emancipată, comedie etc.

Programul se schimbă de 2 ori pe săptămînă Luna şi Joia.

In fiecare Sîmbătă şi Duminică, la orele 6 p. m., mare matineu.

❑ Amintim că numai cîteva zile mai sunt pînă la marele bal costumat, ce va avea loc la societatea de gimnastică sport şi muzică.

Doritorii îşi pot procura costume de la Teatrul Naţional, în fie care zi.

❑ Mîine se va oficia cu o deosebită solemnitate, hramul Mitropoliei.

Va oficia I. P. S. S. Mitropolitul Pimen asistat de 2 Arhierei şi de mai mulţi preoţi şi diaconi, precum şi de stareţii mînăstirilor din Eparhie.

Corul ceremonial va intona mîne frumosul concert „Acum slobozeşte pe robul tău stăpîne". In timpul serviciului divin, I. P. S. S. Mitropolitul va ţine o predică. Vor asista şi reprezentanţii autorităţilor.

După terminarea slujbei religioase, va urma o recepţie în palatul Mitropolitan.

❑ Acceleratul de Bucureşti, care trebuia să sosească la orele 8.30, a sosit cu întîrziere de 2 ore.

❑ Numitul Gheorghe Leahu luîndu-se la ceartă cu concubina sa Maria Hofman, a ameninţat-o cu cuţitul voind s'o înjunghie. In acest moment intervenind Costache Chiriac şi smulgîndu-i cuţitul din mînă, şi-a tăiat palma. A fost la spitalul sf. Spiridon, iar Leahu arestat.

❑ La *„Măcelaria modernă"* care s'a deschis în Piaţa Sf. Spiridon, prăvălia No. 42, să vinde carne de vite îngrăşate, totdeauna proaspătă, cu următoarele preţuri reduse:

Carne de vacă calitatea	I	0.80
Carne de viţel „	I	1.10
Carne de porc „	I	1.10

Ultime INFORMAŢII

—

❑ **Amintim cetăţenilor, că mîine, Mercuri ora patru, va avea loc, în sala teatrului Pastia, prima întrunire publică a opoziţiei din Iaşi.**

❑ ***Poliţia plănuieşte să zădărnicească întrunirea publică, pe care partidele de opoziţie din Iaşi, au anunţat-o pentru mîine, 2 Februarie.***

Aducem la cunoştiinţa prefectului de poliţie, ori cît de rîdicol ar fi el, că întrunirea noastră se va ţinea mîine şi că amicii noştri sunt hotărîţi să lupte cu toată bărbăţia, contra beţivilor, pe cari prefectul i-a angajat să împedice întrunirea.

❑ *Domnul Grecianu a început să dee faliment cu politica sa gentilă. Mari nemulţumiri au început a se ivi în marele partid de la guvern.*

Sacrificarea totală a d-lor A. D. Holban, V. Sculi, G. Dimachi, C. Ivaşcu — toţi fruntaşi ai partidului—nemulţumeşte adînc pe ceilalţi partizani.

Aceiaşi nemulţumire există contra d-lui G. Cristofor, liliputul poliţiei, care a fost numit şi epitrop şi în comisia interimară, pe cînd fruntaşi, cari au muncit în opoziţie, n'au fost luaţi în seamă.

Se protestează apoi contra marei atenţiuni ce se dă transfugilor, pe cînd amici devotaţi din club sunt complect neglijaţi

Are să fie frumos!

❑ *Candidaţii poliţiei la col. II deputaţi de Iaşi, în special d-nii Suţu şi Tuduri, au adoptat obrăznicia ca mijloc suprem de a face voturi pentru ei.*

Alegătorii sunt insultaţi şi bruscaţi de aceşti doi necunoseuţi, cari cred că titlul de candidat poliţienesc, ţine loc de ori-ce alte titluri, de ori-ce drept de a pntea cere votul cetăţenilor.

Tuduri şi Suţu, au ajuns să sperie lumea în Iaşi, sa ameninţe, c'or să destitue, să îngrozească.

Nu, zeu, bietul Iaşi!

❑ *D. I. V. Praja, cînd se duce în vizite electorale, la ţară, condus de inteligentul Lohan, se dă de prefect al judeţului şi, în această calitate, promite multe bieţilor ţărani.*

Aşa că d. Praja, care ie mai înalt, îl face pe prefectul, şi Lohan, mai cristoforian, se dă de candidat.

❑ *Transfugul Roiu, de la Roman, este decanul baroului de avocaţi din acel oraş*

Marea majoritate a avocaţilor a redactat o moţiune, prin care d. Roiu este poftit să se demită, sau va fi îndepărtat.

❑ *Pe timpul alegerilor generale, Curtea de Apel din Iaşi nu va putea judeca nici un proces, de oare-ce cei mai mulţi magistraţi vor prezida birourile electorale, iar doi din consilieri, domnii Cernătescu şi Grigoriu, vor prezida curţile cu juraţi, cari vor funcţiona atunci.*

❑ Curtea cu juri din Vaslui se va deschide la 15 Februarie.

Va prezida d. consilier C. Grigoriu.

❑ Domnul D. Pompeiu, profesor de calcule politice la facultatea de ştiinţi din Iaşi, ţine să dovedească — ceea ce ştie toată lumea — că este un om de caracter.

După ce singur declară, că a părăsit pe carpişti, cînd aceştia erau în opoziţie, spre a intra la liberali cînd aceştia erau la putere; că a părăsit pe liberali cînd sînt în opoziţie şi a intrat la carpişti, fiind ei la putere — după ce singur el îşi face această regretabilă autobiografie, profesorul de calcule şi diferenţi politice trimite o scrisoare *Evenimentului*, în care taxează *Opinia* de ziar furios şi injurios, care a pierdut de mult ori-ce drept la discuţie.

Pe cînd ne tratează astfel în *Evenimentul*, d. Pompeiu ne scria şi nouă, şi nouă „ziarului injurios, care a pierdut de mult ori-ce drept la discuţie" şi ne *ruga* să-i facem dreptate şi să publicăm scrisoarea sa.

Ce caracter calculat — d. Pompeiu!

❑ Din Bucureşti se scrie că d-nii Ionel Brăteanu şi Em. Porumbaru a chemat la Bucureşti pe d. Perticari, din Huşi, pentru a se explica asupra conlucrării ce acesta face pe faţă, cu prefectul de Fălciu, împotriva candidaturei d-rului Lupu la colegiul III.

❑ D. Em. Porumbaru se va duce în ziua de 10 Februarie la Huşi pentru a lucra în vederea candidaturei sale la colegiul I Senat.

❑ Azi dimineaţă termometrul a arătat—22°.

❑ Consiliul de higienă al oraşului se va întruni Mercuri 2 Februarie, la orele 5, pentru a discuta mai multe chestiuni.

❑ Fostul sinucis Gh. Şnapanul s'a prezentat acum cîte-va zile la d. Vasile Popa cunoscutul comerciant din strada Toma-Cozma, cerînd să-i puie la dispoziţie localul pentru mai multe agape ale poliţiei, insistînd ca prima agapă să aibă loc chiar în acea seară.

D. Vasile Popa s'a opus, de oare-ce nu era pregătit. Şnapanul fost sinucis a început a profera diferite insulte şi ameninţări la adresa cunoscutului comerciant, care se bucură de o mare simpatie în cartierul seu.

Peste două zile d. Vasile Popa, care este naşul şi cumătrul a peste 100 cetăţeni din acel cartier, urma să cunune pe un tînăr Gh. Alexandrescu, aprod la universitate.

Se făcuseră toate pregătirile în ziua nunţei şi tinerii fiind saraci, toate cheltuielele le purtase d. Popa. Seara cînd totul era pregătit şi nuntaşii adunaţi, sosi tatăl mirelui, N. Alexandrescu de asemene aprod la universitate, care interveni şi se rugă de toţi Dumnezeii la d. V. Popa să renunţe de a mai cununa pe fiul seu, de oarece rectorul universităţei a declarat că dacă cunună V. Popa, atît mirile cît şi tatăl seu, vor fi daţi afară din serviciu.

Toată lumea a ramas cu drept cuvînt foarte indignată de acest procedeu samavolnic şi necreştinesc.

Iată de ce mijloace se servesc candidaţii mai mult de cît ridicoli ai guvernului!

❑ Guvernul actual se socoteşte sacrosanct. O parodie a programului său, îl determină să dispue facerea de descinderi şi percheziţii, cari sînt adevărate violări de domiciliu şi confiscări de imprimate cari sînt indiscutabil atacuri la libertatea presei.

Pe de altă parte însă, guvernul tolerează răspîndirea la sate, în toată ţara, a faimosului calendar, care reprezintă pe fruntaşii opoziţiei în ovrei, cari iau sîngele Romîniei, reprezentată ca o femee întinsă pe masă.

Acest calendar a fost trimis prefecţilor pentru a fi răspîndit la sate. Numai prefectura din Tecuci a primit o mie de exemplare.

Sîntem în măsură de a şti că acest calendar s'a tipărit într'o sută de mii de exemplare la tipografia „Speranţa" din Capitală.

Cel care a dat la imprimat calendarul este doctorul Mendonide, ex-viitorul prim ajutor de primar al Capitalei.

După cum se vede, guvernul are şi nas să se supere de o parodiare a programului său.

...Cît priveşte declaraţia d-lui Marghiloman, făcută la întrunirea carpistă de eri, că guvernul ar putea să dea în judecată pe autorii parodiei, dar că renunţă, noi credem că rău face.

Dacă parchetul a făcut descinderi, percheziţii domiciliare şi confiscări, nu-i mai este îngăduit să nu tragă consecinţele şi să supue judecăţei delictul care a justificat asemenea grave, şi pînă acum la noi neobişnuite, demersuri.

Dacă n'o face, aceasta e o dovadă că a lucrat din motive străine de justiţie şi e prin urmare menit a zdruncina mult încrederea în justiţie.

Sperăm însă că dacă guvernului îi convine să „erte", acei ale căror domiciliii şi drepturi au fost călcate, nu vor erta şi vor aduce ei înaintea judecăţii abuzurile ale căror victime au fost.

❑ Circulaţia trenurilor pe linia Leorda—Dorohoi, continuă de a fi întreruptă, din cauză că linia e încă înzăpădită, de la km. 2—100 lîngă Leorda.

Curăţirea liniei se face cu mare anevoinţă.

❑ D. Al. Fîntînaru, telegrafist în staţia Feteşti, a fost mutat în gara Iaşi, în locul d-lui I. Nemţeanu, mutat ca împiegat de mişcare în staţia Galbeni.

❑ Cei doi sub-comisari: G. Pop şi Al. Focşa, care fuseseră daţi afară, au fost numiţi din nou sub-comisari cl. III-a, în poliţia Iaşi.

❑ Comisiunea de judecată a învăţătorilor a amînat procesele d-lor C. Dragomirescu şi N. Dinculescu, institutori din Isaccea, pentru a prezenta noui martori.

❑ Consiliul de higienă al oraşului se va întruni astă-seară, în şedinţă ordinară. Se va discuta asupra măsurilor ce ar mai trebui să se ia contra epidemiei de scarlatină, care bîntuie în oraş.

❑ Mîine după amiazi, va avea loc la Mitropolie o consfătuire a starefilor mănăstirilor din Eparchia Moldovei şi Sucevei.

❑ Plata pensiilor civile şi militare pe luna curentă, se va face la administraţia financiară, la 17 Februarie.

❑ Astă-seară are loc la teatrul naţional, reprezentaţia extra-ordinară dată în folosul societăţii „Colonia şcolară".

Se va reprezenta „Fericirea Casnică". Spectacolul se va începe cu „Nevasta lui Cerceluş".

❑ Persoanele cari doresc a închiria costume pentru balul costumat-mascat de la 5 Februarie să se adreseze d-lui Pela sau d-lui M. Popovici, — între 10—12 a. m. la Teatru — cari sunt împuterniciţi de comitetul Teatrului Naţional de a pune la dispoziţia doritorilor, ori-ce costum din garderoba veche sau nouă. Persoanele cari doresc a cumpăra costume, măşti (de toate felurile), nasuri, diverse deghizamente, monocluri sau nasuri *electrice* le pot procura de la Societatea de gimnastică între 5—7 p. m.

❑ D. Oscar Kaufman, directorul sucursalei Băncei de credit romîn din Iaşi a trecut la religiunea catolică.

❑ *Operaţiile de recrutare care urmau să se începă la 15 Februarie, în toată ţara, s'au amînat pentru 1 Martie.*

❑ Firma Cahane şi Briss (foastă Schiller) a încetat plăţile.

Pasivul se urcă la 180000 lei.

❑ Funcţionarii copişti de la grefele Curţii şi parchetului general au adresat astă-zi un memoriu ministrului de justiţie, prin care cer să li se sporească lefurile în vedere că ele au rămas aceleaş de la 1899, de şi, de atunci, traiul s'a scumpit mult.

❑ Greciniştii au găsit mijlocul să păcălească pe ai lor. Păcăleala constă în a face recomandări şi a trimite răspuns la Bucureşti, ca să nu vie decretele.

Astfel s'a procedat cu domnii Th. Pogor, care a fost recomandat şef al biroului administrativ şi cu un oarecare Lohan, care a fost recomandat, cu două săptămîni în urmă, intendent al spitalului central.

Aceleaşi posturi au mai fost oferite încă la 15 persoane.

❑ D. Iulius Velciu, avocat al primăriei Iaşi, a refuzat să mai vie astăzi la serviciu.

Cum succesiunea d-lui Velciu a fost promisă la **24** clubişti şi la vre-o **30** alţii, s'a recurs la trucul de a da delegaţie de avocat unui avocat aproape necunoscut, Al. Alexandrescu, alegător în col. I Senat.

Pe după alegeri i s'a promis d-lui Alexandrescu postul de secretar-inspector al Camerilor de meserii, post, care iarăşi, a fost promis la **20**, la toţi pe ziua de 1 Februarie.

❑ **Universitare.**—Eri la orele 5 jum. d. Ioan Găvănescul, decanul facultăţii de litere şi filosofie, şi-a început cursul de „Istoria filosofiei moderne". D-sa tratează în legătură cu întreaga desvoltare a culturei moderne.

— Eri la orele 4 p. m. a avut loc la Seminarul pedagogic universitar discuţiunea lecţiei de probă ţinută de practicantul Ilie Leppadatu la ştiinţi fizice.

— D. Vasile Iamandy a ţinut eri la orele 6, în amfiteatrul facultăţii de drept prima lecţie publică şi orală, pentru abilitarea sa ca docent în specialitatea dreptului comercial.

D-sa va trata despre „Soarta actelor făcute de comerciantul declarat falit în perioadă cu primă, în timpul încetărei plăţilor, pînă la a zecea zi, anterioară declarărei falimentului".

— Marţi 1 Februarie, vor trece examenele de *Istoria dreptului*, următorii studenţi: Ioan Andoniu, Carpus Sp., Ianculescu G. V., Popovici Gh., Ionescu A. G., Axente I., Gusti Ed., Lesniuc D., Magder Sc., Foca C.

— D. V. Iamandy, va examina în 4 serii pe studenţii ce trec examenul de comercial şi anume: La 1 Februarie orele 8 jum. seara pe d-nii Ionescu Egen, Eftimiu C., Alexandrescu V., Borcea M., Barbovici I., Andrievici N., Cepescu St., Diamand Carol, Constantinescu T. D., şi Cuzin Alexandru.

— La 2 Februarie pe d-nii: Dima I., Alexandru Gheorghiu, Pahome Ghiorghiu, N. N. Ghiorghiu, D. Gall, Ifrim N. C., Iacob Gh., Leon Sc. D.

— La 3 Februarie pe Leon N. G., Matei Ion, Mardare Emil, Manisali I., Negoescu N., Oslobanu N., Papadat Aurel, Perişoreanu N., Popescu M. C., şi Popescu Ialomitza D.

La 4 Februarie, ora seara pe d-nii Paul Popovici, Setlacec I., State G. N., Resmeriţă V., Rotenberg B., Tanasachy Evs., Tonescu Tib., Vasiliu D. Gh., Verner Ernest şi Defleury I.

— Examenele de drept roman, anul II, va avea loc Joi, 3 Februarie 1911, ora 10 a. m.

Cursul de drept roman, pentru doctorat, va începe Joi 3 Februarie şi Vineri 4 Februarie, ora 5 jum., şi va continua în aceleaşi zile şi ore.

❑ **Judiciare.**—Fraţii Goldenberg din din strada de sus, a căror magazie de ferărie a fost distrus de incendiu, au cerut să li se acorde un moratoriu. Cum pentru aceasta se cere să se prezinte registrele, Tribunalul le-a admis dovada cu martori pentru a dovedi că registrele le au fost distruse de incendiu.

— La Curtea s. II-a început ieri judecarea cunoscutului proces al luptei pentru copil, ce se urmează de mai mulţi ani, sub diferite forme între d-na Maria Ciolac şi fostul ei soţ, d. Anton Pruncu.

Eri a pledat — şi pledează şi astă-zi în continuare — d. P. Sion, pentru d-na Ciolac. Apoi va pleda d. Matei Cantacuzino, pentru d. Pruncu.

— In apel, la s. II, se judecă astă-zi procesul falitului Avram Schwarz, care a fost condemnat de tribunal la trei ani închisoare pentru bancrută simplă şi frauduloasă.

— Preutul Const. Leonte din Scobinţi oficiind o căsătorie înainte ca ea să fi fost oficiată la primărie, a fost condemnat la 25 lei amendă.

Afacerea se judecă astă-zi în apel.

Ultima oră

Bucureşti 1 Februarie

Marele incendiu din Galaţi

O familie pierită în flăcări

Galaţi.—Astă-noapte a isbucnit un mare incendiu în strada Portului, distrugînd mai multe case.

Un alt incendiu a isbucnit în strada Brăilei, aci incendiul a distrus 5 case, între cari şi acele locuite de familia Potamian.

Intreaga familie, Potamian compusă din 5 persoane, au perit în flăcări de oare-ce dormeau cînd focul a izbucnit.

Din cauza vîntului puternic care suflă, flăcările se întindeau mereu. Pagubele sunt foarte mari.

*

In zorii zilei, un al treilea incendiu a isbucnit la nişte case din strada Tecuci; aci focul a distrus 8 prăvălii, pricinuind pagube mari.

Opoziţia şi teroarea

Bucureşti.—D. N. Fleva, fruntaşul partidului conservator-democrat s'a dus azi dimineaţă la d. Al. Marghiloman, ministru de interne, cerîndu-i explicaţii asupra teroarei ce se exercită de către administraţiile conservatoare în diferitele oraşe şi judeţe şi mai ales la Botoşeni, şi în acelaş timp cerîndu-i să ia măsuri pentru întrarea în legalitate.

Ministrul de interne a avut curajul să declare că la Botoşani acum domneşte perfectă linişte.

LOTERIA

Bucureşti.—Azi s'a făcut tragerea clasei III-a a loteriei regatului romîn.

Au cîştigat:

20,000 lei No. **33558**.

300 lei No. 54927, 27775, 9913, 14541, 38417.

Mare incendiu la Brocklyn

New-York.—Un mare incendiu a izbucnit eri la un magazin din Brocklyn. Funcţionarii în număr de cîteva sute se îngrămădiseră pe scările înguste ale magazinului. Scările s'au rupt şi toţi funcţionarii au căzut în parter. Numărul morţilor nu se cunoaşte încă.

Inchiderea unei şcoli

Constantinopole.—Poarta a adresat o notă patriarhului ecumenic plîngîndu-se faptul că mitropolitul din Presba, spre a trimete un preot la Pisoder, a impus ca condiţiune închiderea şcoalei romîneşti din localitate.

Reviziurea constituţiei în Bulgaria

Sofia.—Proectul de revizuire al constituţiei este viu criticat de presă şi in special articolul din proect autorizînd pe rege să încheie tratate secrete fără cunoaşterea lor prealabilă de către Sobranie.

Azi la cameră d. Milinow, preşedintele consiliului şi minitru al afacerilor străine, a susţinut proectul admiţînd însă cîteva amendamente.

In ceia ce priveşte dreptul de a încheia tratate, regele se va exercita sub răspunderea guvernului, şi cu ştirea lui. Proectul a fost votat în principiu, în unanimitate.

Comisiunea interimară a Comunei Iaşi

In ziua de 26 Februarie a. c. se va ţine în camera acestei Primării licitaţie publică orală pentru arendarea unei porţiuni de teren pentru cultura de grădinărie; această porţiune are o suprafaţă de 98,000 m. p. şi este situată în dosul gărei Iaşi.

Condiţiunile speciale pentru această arendare sunt: întreţinerea în bună stare a şanţurilor şi drenurilor de scurgere de pe acel teren, precum şi îngrădirea lui de către arendaş.

Condiţiunile de licitaţie precum şi acele speciale se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

Garanţie provizorie 300 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Dispoziţiunile art. 72—83 din legea Comptabilităţei publice se vor aplica acestei licitaţiuni.

No. 1108 25 Ianuarie 1911

Antoaneta Dr. L. Russs, Dimitrie şi Malvina Bulgaru cu copiii lor: Lucian, Valeru şi Elena, Dr. Ludwig şi Constanţa Russ, Dr. Ernest Russ, Inginer Alexandru şi Alexandra Russ cu fiica lor Lucia, Malvina Knapp, Prof. dr. Ludwig şi Otty Knapp, Ioan Knapp şi Elena Degté, au nemărginita durere de a face cunoscut încetarea din viaţă a mult iubitului lor soţ, tată, socru, bunic, frate şi unchiu

†

Dr. Ludwig L. Russ

în etate de 62 ani

Profesor al Facultăţei de medicină şi medic primar al Spitalului Sf. Spiridon. Comandor al Coroanei României şi al sf. Stanislaus. Ofiţer al Stelei României şi al sf. Ana. Trecerea Dunărei, etc.

Inmormîntarea va avea loc Mercuri 2 Februar, la ora 2 jum. Cortegiul funebru va pleca de la domiciliul defunctului Str. Neculai 26.

Aceasta ţine loc de ori şi ce încunoştiinţare.

Nemîngăeaţii: Sevastia Mîrza, soţie, Alexandru, Alexandrina, Vasile, Adrian, Adriana copii, Maria Gheorghiu soră, Varvara Vasiliu soacră, Grigore Dimitriu cumnat, C-tin. Dimitriu nepot, au nemărginita durere a înconoştiinţa pe amici şi prieteni, de încetarea din viaţă a lui

†

Dimitrie Mîrza

funcţionar la Calea ferată Romînă

Inmormîntarea va avea loc la 2 Februarie orele 1 p. m.

Cortegiul va pleca de la locuinţa defunctului din strada Sf. Andrei No. 49.

Această în loc de ori-ce invitaţie.

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operaţiuni de bancă.

Emite cercuri şi scrisori de acreditare asupra tuturor oraşelor mari din ţară, Europa, (Rusia) şi America.

Primeşte cereale spre vînzare în comision pentru Galaţi, Brăila şi Constanţa acordînd şi avansuri.

Se însărcinează cu încasare de poliţe şi trate asupra întregei ţări şi străinătate, sub condiţiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** şi alte valori.

Primeşte spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.

Precum şi sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5½% p. a.

Doctor D. Mezincescu

Profesor agregat la facultatea de Medicină

Examenul sîngelui pentru Sifilis

(Seroreacţia Wassermann)

Injecţiuni subcutane şi intravenoase cu preparatul Ehrlich 606

Str. TOMA COZMA 16 bis.

Consult. de la 2—3

Erfahrene diplomierte Lehrerin, deutsch und französisch, sucht Privat-Stunden

Adr: Fräulein Sevenig

strada Sf. Andrei 52.

ANUNCIU

Se publică spre ştiinţă generală că tribunalul Iaşi secţia Comercială a dispus vînzarea prin licitaţie publică a mărfurilor şi a obiectelor din magazia falitului Ch. Isr. Dresner, compuse din materie de lînă, barchet cituri şi stofă, evaluate la suma de 134978 lei 45 bani, în ziua de 3 Februarie 1911 orele 2 p. m. la magazia falitului din Iaşi str. Ştefan cel Mare No. 56.

Vînzarea se va face sub rezerva omologărei tribunalului.

Judecător Sindic *Mîrzescu*

Secretar C. Boian

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** 7 Milioane de Vînzare BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

PONDOIR DÉPOSE Prix..... 6f.50 R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 189 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor la caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
IOSIF PAPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBŢINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO Se întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu conţine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** OLLO
E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut şi mai higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpusneanu 25 — Iasi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăcuit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari aŭ resistat tuturor celorlalte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiĭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simţit vro uşurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.
A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.
Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLÔTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BORDES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 3f.

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate.
Începutul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal 1-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMÂNĂ
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 3 a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
1 şi 3 Februarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 le
Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Magazinul Conservatorului
IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Viori şi Violoncele pentru concert
REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR
Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici începînd cu
LEI 700
Vînzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţiune cu motoare electrice executată ded. Ioban Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1222 Vineri 4 Februarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Marea intrunire publică din Iași

Prima manifestație publică a opoziției unite din Iași, a avut loc ieri, Mercuri, cînd s'a ținut o întrunire publică, la care, cu toate presiunile făcute de poliție, a asistat un public imens, care a ascultat cu o mare luare aminte și a aplaudat foarte des, foarte entuziast, discursurile oratorilor.

Eri a avut loc o manifestație foarte grandioasă a opoziției, la care cetățenii, cari au înțeles pericolul guvernului actual, s'au asociat cu mult elan și cu mare dragoste.

Lăsăm să urmeze discursurile oratorilor:

D. **Nicu Gane**, deschide întrunirea, mulțumind pentru onoarea, ce i s'a făcut, de a fi proclamat președinte al întrunirei.

Această întrunire, spune d-sa, este convocată de ambele partide din opoziție, pentru a se consfătui în vederea viitoarelor alegeri. Vă rog, deci, a acorda toată atențiunea d-voastră, oratorilor care se vor succeda la tribună și care vă vor pune în curent cu toate actele nelegiuite ale actualului regim. Cu cît acest regim se simte mai slab, cu atît mai mult se dedă la acte mai nelegiuite, întocmai ca și omul, care se îneacă și apucă cu mîna de sabia goală.

*

D. **C. Stere**. Abia sînt cîteva săptămîni dela venirea la putere a guvernului conservator prezidat de d. Carp și bătrînul fruntaș al Iașului d. N. Gane, cu drept cuvînt vă poate vorbi despre nelegiuirile sale.

De obiceiu acest diapazon al cuvîntărilor reprezentanților opoziției se aude numai în ajunul unei schimbări de regim.

Acum însă, asistați la o luptă aprigă împotriva guvernului, chiar după primele zile de guvernare.

Faptul își găsește explicarea în chipul neobișnuit, în care s'a podus de astă-dată schimbarea regimului. Partidul liberal n'a fost gonit de la putere de o opoziție înverșunată, el s'a retras, cu toate că chiar o parte însemnată a opoziției însăși, nu credea motivată o schimbare de regim în împrejurările speciale în care ne aflăm.

Și aceasta era părerea chiar a singurei părți din opoziție care avea dreptul să revendice acest nume. In realitate, partidul liberal nu avea de luptat, de cît împotriva partidului conservator democrat. Am luptat fiecare în jurul steagului nostru, pentru realizarea programului și aspirațiunilor noastre. In acest timp, o mică elită de spectatori hig-life asistau la luptele armatelor potrivnice, fără să poată pătrunde în parlament, decît doar prin îngăduința noastră. In ultimii timpi am avut 17 alegeri parțiale; nouă din scaune au fost luate de unul din partidele astăzi coalizate, 8 de celălalt, iar elita spectatorilor hig life, neputincioasă în fața urnei, nu și putea justifica existența de cît doar prin scandaluri de presă.

Sau chiar mai mult. Ați văzut la Iași pe agenții acestui partid, ce se pretindea de guvernămînt, încercînd să provoace panica la o întrunire a adversarilor politici cu strigăte alarmante: foc! săriți! etc.

Aceștia nu aveau alt mijloc să doboare partidele adverse, de cît doar prin catastrofa, ce se putea astfel provoca.

Și la alegerile de acum un an, pe cînd 82 la sută din voturile colegiului II de Senat din Iași, se împărțise aproape pe jumătate între partidele noastre, Domniile lor, n'au putut aduna de cît 18 la sută din voturile acestui colegiu, vr'o 80 din 500. In acelaș timp, în București, acești spectatori nevolnici ai luptelor noastre politice, reclamau puterea spărgînd geamurile și insultînd monumentele istorice.

Partidul liberal s'a retras de la putere, fiind-că și-a îndeplinit misiunea pentru care a fost chemat în fatalul an 1907, și a voit să facă apel la conștiința țărei, spre a găsi astfel noi puteri pentru realizarea unui vast program de guvernămînt. Cunoașteți acest program, în care punctele de căpetenie sunt revizuirea constituției, și o largă reformă electorală, pe baza colegiului unic; impozitul progresiv pe venit, cu scutirea de ori-ce impozit a minimului necesar pentru existență și acest impozit avînd a înlocui toate impozitele directe de astăzi, descentralizarea administrativă și lărgirea autonomiei locale etc. Insist pentru moment asupra acestui program.

In urma retragerei noastre de la cîrma statului, au fost chemați să prezideze destinele ei tocmai, acei pe cari țara cu atîta îndărătnicie îi ignora, în toate manifestările voinței sale.

Șeful noului guvern a găsit un mijloc ingenios, de a se lipsi de sprijinul voinței naționale.

D. Petre Carp a oferit șefilor celor 2 partide de opoziție ca în schimbul unui număr însemnat de mandate, 55 sau 60 cu condiția să renunțe la lupta electorală.

Înțelegeți că în astfel de împrejurări, alegătorul prezentîndu-se înaintea urnei și neavînd în fața sa de cît candidaturi sprijinite de guvern, reușita guvernului era asigurată prin acest subterfugiu genial, care pur și simplu suprimă consultarea țărei, suprimă alegerile, suprimă controlul corpului electoral, suprimă constituția.

Șefii partidelor de opoziție au refuzat acest tîrg rușinos, pe seama conștiinței alegătorilor, care nu era de cît o conspirație a șefilor de partid în potriva voinței naționale.

Noi preferăm să cădem în luptă cinstită, să nu pătrundă un singur candidat al opoziției în parlament, de cît să creem acest precedent, care ar duce țara la starea de lucruri care a provocat catastrofa în Portugalia. De cît această batjocură, această parodie a constituționalismului, ar fi de o mie de ori mai preferabil absolutismul franc de cît această combinație fățarnică între politicianii de profesie, în vederea unei violentări sistematice a voinței țărei.

Văzîndu și oferta refuzată, tîrît fără voe în lupta electorală, prins de groază în fața consultației naționale, guvernul în desperare, caută acum să-și realizeze ținta pe altă cale: *teroarea* și *corupțiunea*.

Vă întreb, dacă în ultimile trei decenii ați văzut lupta electorală dată în aceste condiții?

Chiar înainte de a veni la această întrunire am aflat, că orașul este înconjurat de un cordon de jandarmi și polițiști, care opresc pe sătenii care ar voi să intre în Iași.

Suntem va să zică în stare de asediu. Ați cetit în ziare că sunt județe, în care e suprimată presa, sunt suprimate întrunirile publice, sunt oprite pînă și banchetele politice. De la funcționari se cer demisiuni în masă; lupta e condusă de prefecți, și alți agenți direcți ai guvernului și peste tot se destășoară cea mai nerușinată precupeție a conștiinților.

Și spre a da o imagine mai vie a acestui sistem de luptă electorală, guvernul a împodobit zidurile orașelor noastre cu afișe ilustrate, în care cu o francheță demnă de o cauză mai bună, guvernul spune alegătorilor că în sistemul electoral de astăzi, alegătorul își poate vinde votul mai scump de cît într'un colegiu mai larg.

Aceste afișe pretind a răspunde la propaganda ce facem noi pentru sufragiul universal, sau cel puțin colegiul unic.

Dar d-lor, de fapt noi avem și astăzi un sufragiu universal, fiind-că ori-ce romîn major și care plătește o dare directă cît de mică—și cu toții plătesc cel puțin taxa căilor de comunicație,—are dreptul de vot. Defectele sistemului electoral de astăzi decurg din împărțirea alegătorilor în colegii. Din cauza acestei împărțiri rămîne pe deoparte mulțimea lipsită de conducătorii ei firești, iar pe de altă parte minoritatea compusă din elementele sociale mai ridicate, lipsită de puterea pe care i-ar putea-o da sprijinul mulțimei.

Din cauza aceasta pe de o parte mulțimea ușor poate să fie dusă spre urnă ca o turmă inconștientă, iar minoritatea de elită izolată în colegii restrînse reprezintă prea puțină putere de resistență și poate să fie ușor sdrobită sau corruptă.

Știți ce înseamnă betonul armat? O combinație, în care întră fire de fier și beton simplu. Firele de fier, izolate, se îndoae, se mlădie ușor, iar betonul singur n'are consistență și se sfarmă ușor, iar o combinație între aceste două elemente dă materialul de construcție cel mai solid, mai tare ca peatra și ca ferul, care se întrebuințează astăzi ca cel mai ideal material de construcție, începînd cu podurile căilor ferate și sfîrșind cu clădirile monumentale cum este edificiul nou al Camerei deputaților din București. (Aplauze entusiaste, ovațiuni).

In sistemul actual electoral, masele sunt lipsite de armătura, pe care i-o poate da numai elita socială, iar elita, adevărata elită, este lipsită de forța morală și materială, pe care i-o poate da numai contactul cu masele adînci ale poporului.

Colegiul unic, ar realiza aceiași combinație de forță, de minunată coheziune între diferitele elemente sociale, pe care betonul armat o realizează în arhitectonică. (Aplauze unanime).

Elita adevărată prin urmare nu are a se teme de scăderea prestigiului, sau autorității sale, în contactul cu masele populare; precum numai și masele populare pot cîștiga dacă vor avea în sinul lor elementele de elită.

Și numai astfel, cufundîndu-se în adîncimele neamului nostru întreg; căutînd să întrupeze mai cu putere idealurile și aspirațiunile naționale; rezemîndu-se numai pe simpatia și încrederea, pe care un neam dornic de viață le are totdeauna pentru fruntașii săi firești— numai în aceste condițiuni elementele de elită își pot explica situația lor privilegiată.

O elită, care pentru a se impune are nevoe de bîtă, sau de o bumașcă, împărțită între alegători, nu merită titlul de elită, este o oligarhie ce poate triumfa cel mult pentru moment, prin teroare sau corupțiune, dar a cărei prăbușire groaznică nu poate întîrzia.

D-lor, cînd un om ca d. P. Carp, de sigur una din inteligențele cele mai strălucitoare ale neamului nostru și acela dintre barbații noștri de stat care, a predicat o viață întreagă asanarea moravurilor, prin emanciparea administrației de jugul politicianizmului, astăzi se află în fruntea guvernului care își concretizează sistemul de luptă politică în aceste manifeste ilustrate și prin ast-fel de proceduri, poate fi o dovadă mai mare a dezastrului moral ce amenință partidul nostru boeresc?

D-lor alegători, problema ce se pune înaintea d-voastră este foarte simplă. O mînă de oameni care nu-și pot întemeia pretențiunile lor, de cît pe cîteva nume așa zise istorice, mai mult sau mai puțin ilustre și cel mult încă eleganța de maniere, dar numai în saloane nu și în viața publică, crede că după o jumătate de veac de viață constituțională, România poate să fie guvernată cu biciul sau cu fonduri electorale pe care le asigură o mare acumulare de bogăție.

Voiți să dați sancțiunea d-voastră acestor pretențiuni? Această întrebare v'o pun partidele coalizate ale opoziției de astăzi, care reprezintă guvernele de eri și guvernele de mîne ale țărei romînești.

Aceste partide s'au luptat între ele pînă eri, și mîne se vor despărți și vor reîntra din nou în luptă, fiindcă astăzi îi unește numai interesul cel mai însemnat al d-voastră, ideia fundamentală a ori cărui regim constituțional: un guvern nu poate avea altă bază legitimă de cît voința națională.

In mîinele d-voastră, alegători ai Iașului, stă puterea de a hotărî, dacă întreg edificiul nostru constituțional trebue dărămat de dragul blazoanelor aurite altă dată, în anti-camerile fanarului.

*

D. **Dim. Alexandrescu**, (profesor universitar) zice:

In ajunul anului nou (anul mîntuirei 1911), s'a născut un prun schilod, aproape mort, în ori-ce caz neviabil, adică neavînd condițiile necesare spre a putea trăi. Acest prunc este guvernul carpist, guvern personal al Palatului, care nu are nici o rădăcină în această țară. Acest guvern se pretinde *boeresc*, ceea ce însă nu este adevărat, pentru că vechii boeri aveau un suflet nobil, și numai aceasta nu o are guvernul actual. El poate fi cel mult un guvern ciocoesc, compus în mare parte de parveniți. Un document din timpul lui Ioniță Sturza împarte ciocoii în trei categorii: Ciocoi, cioclovină sau cicofleandră și ciocofleți.

Unde îi băgăm pe guvernanții actuali? Acolo, de bună samă, unde pot să între... adică în categoria a treia. Avem deci a face cu niște tratați ca atare și să le dați la cap.

Șeful guvernului nu se sfiește de a declara, că el nu are nevoe de corpul electoral; că alegătorul este o lichea, care veșnic votează cu guvernul. Ați dovedit contrariul și veți da în alegerile viitoare o dovadă și mai strălucită despre acest sfruntat neadevăr.

Oamenii cari ne guvernează stau la pîndă, cu arcanul în mînă, spre a prinde prin promisiuni și ademeniri incalificabile, pe ici pe cole, cîte un takist slab de înger, întocmai ca niște pescari nenorociți, ei aruncă fileaua, însă nu prind în mrejele ei de cît cîte un pitic său un galoș putred, iar nici un pește mai mare.

Ceea ce se petrece în unele orașe și mai cu seamă la Botoșani este revoltător. Acolo precum știți, libertățile publice și constituția nu mai există. Opoziția nu mai are nici un drept. Așa zis prințul Calimachi (de unde a mai eșit și acest ciocofleț, căci în societatea noastră democratică nu mai există prinți, afară poate de *puii* de Domn adică Bezedelele) acest prinț de contrabandă, care nu are mai mult merit de cît acela de a fi în capul unei averi pe care n'a muncit-o, ci a moștenit-o, își face de cap cu ajutorul renegaților și al întregului aparat administrativ. Am fost zilele acestea în Botoșani, și ajungînd la otel, am cerut o fleică. Știți ce mi s'a răspuns?

Nu mai este nici una. Le-a reținut toate *prințul* Calimachi. Atunci, am rămas flămînd, și am zis: bre, dar mare *fleicar* trebue să fie prințul acesta, dacă a mîncat toate fleicele!

Lucrul nu este de rîs, ci de plîns. Am ajuns mai rău de cât sub Fanarioți. Și Regele, care le știe toate, și la care apelăm cu toții, tace și-și admiră opera sa.

Acești oameni sunt incapabili de ori-ce reforme. Ei au trîmbițat că vor efteni traiul. Să vă spun eu ce vor efteni: ei vor efteni icrele moi, pentru că tot ei le mînîncă, iar nu d-voastră.

Pentru ca să se poată face reforme salutare, ne trebue un guvern popular, eșit din măruntăile poporului, iar nu un guvern care disprețuește poporul, și care nu cunoaște de cît bîta și corupția.

Ziarele Carpiste, mai ales *Evenimentul* din localitate, ne atacă, zicînd că candidații noștri sunt incapabili, necinstiți, o bandă de pungași, și cîte și mai multe. Eu, între alții, am osebita cinste de a fi tratat de excroc ordinar. In *Evenimentul* de la 1905, pe care îl am aci, cînd lucram împreună, eram cel mai mare jurisconsult al țărei, care am scris 12 volume, cunoscut și în străinătate (ziceau atunci d-lor). Nu înțeleg cum m'am putut schimba astă-zi în excroc căci tot acelaș sunt; ba, fiind trecuți mai mulți ani de atunci, am mai multă experiență. Aceasta se numește logică junimistă. Și nici nu poate fi alt-fel, căci între miniștrii actuali se găsește unul, care a fost profesor de logică la Universitate, și profesor de... morală, la școala centrală de fete. Atîta este însă că cursurile de morală, le făcea mai cu seamă... noaptea.

Și cine atacă, d-lor? Tot acei care ne lăudau pe mine și pe Badareu, sunt acum cîți-va ani. Și anume: un pușcariaș, supranumit *Havas*. Previn pe acest scorpion că, dacă va continua a ne face pungași, la întrunirea viitoare, voiu aduce dosarul său de la tribunalul corecțional. Vă mărturisesc că n'aș fi dorit să fac personalități, însă adversarii mă silesc la aceasta.

Nu voiu vorbi, d-lor mei, de toți tinerii candidați potrivnici; căci este o vorbă: *De minimis non curat praetor.* Voiu vorbi numai de cîți-va din ei. Așa, la colegiul al doilea de Cameră, printre droaea de iluștri necunoscuți, figurează și d. *Liatris*.

Acest candidat mi-a fost elev, și trebue să mărturisesc că a fost un distins elev (vedeți că am drept). Dar aceasta nu este suficient; e prea tînăr, și nu are încă destulă experiență. Eu, d-lor, cînd am cutezat, la 1888, să rivnesc pentru prima oară sufragiile dv., scrisesem patru volume din *Dreptul civil*, și fusesem avocat 12 ani, așa că și lumea mă cunoștea și eu cunoșteam lumea. Tot așa sunt și ceilalți candidați ai noștri. Ei sunt oameni cunoscuți, cari au făcut ceva în această țară, oameni oțeliți în lupte, nu tineri și inexperienți. La candidații de cari au vorbit mai sus: opunem pe cine?: pe un Climescu, pe un Sterea (care și el mi-a fost elev și-mi face onoare); pe un Bădăreu, acest om neadormit pentru interesul ieșenilor. El este sufletul vostru, și voi sunteți sufletul lui. Nu veți sta un singur moment la îndoială. Astăzi, corpul electoral s'a deșteptat, și el știe ce voește.

Un alt candidat, despre care am să zic două cuvinte, este d. dr. Cosmovici, pentru că aud că este cel mai tare de pe lista protivnică. D sa este profesor de istorie naturală. In această calitate, el știe, de bună samă, că camelionul este o reptilă ce trăește in Africa, și care își schimbă coloarea după împrejurări. Nu vă mirați deci, că el a trecut de la liberali la junimiști. Să zică bogda-proste liberalii că au scăpat de el!

In condițiile cunoscute de toți, și cu candidați cari vă sunt iarăși cunoscuți. mergeți cu bărbăție la urnă, și faceți-vă datoria. Corupția și depravarea nu puteți s'o lasați, voi ieșenilor, să fie o școală un sistem și un mijloc de guvernămînt.

Aveți sfînta datorie de a vă opune acestui curent dezastros, care dă cea mai rea pildă generațiilor viitoare. Noi ne ducem, dar copiii noștri rămîn, spre a ne perpetua memoria și amintirea, pînă cînd se vor duce și ei, la rîndul lor.

Spuneți-le prin voturile voastre că ați luptat pînă la cea din urmă picătură de sînge pentru triumful democrației adevărate, iar nu acelei false; spuneți-le că sunteți în contra acelora care rîvnesc puterea prin bani, și vor să se menție la cîrma țărei tot prin banul spurcat; spuneți-le că popoarele corupte sunt menite să dispară (avem destule exemple în istorie); spuneți-le, în fine, că acolo unde este cinste politică, este și cinste în viața privată.

*

D. **Lascar Antoniu**. In țara noastră democrată trăim de la 1866, cu regimul parlamentar, bazat pe suveranitatea națională. De atunci și pînă astă-zi, guvernele au fost în tot-deauna indicate de către țară Coroanei, iar Coroana nu făcea de cît să confirme voința suveranității naționale.

Acum pentru prima dată Regele creiază în țara noastră o *suveranitate regală*, făcînd pe arbitrul între partidele de guvernămînt.

E un atentat la libertatea constituțională, ceea ce a făcut Coroana, încredințînd destinele întregului popor democrat, unui guvern personal, alcătuit din resturile oligarhiei acestei țări. Opoziția ambelor partide unite face apel la toată suflarea democrată să apere constituția pe care a jurat Regele și care este crezul poporului romînesc. In acest scop, atît partidul liberal, cît și partidul conservator democrat s'au cartelat. Și acest cartel, departe de a fi o umilință pentru vre-unul din noi, are în el ceva înălțător, un scop măreț, apărarea democrației acestei țări a cărei existența este grav amenințată de guvernul d-lui Carp.

Se cunosc împrejurările, în care a venit la putere acest guvern. Nu i s'a încredințat puterea, ca indicat de țara reală, ci pe baza formulei d-lui Carp: *„dați-mi puterea și voi avea partid“* formulă care cuprinde întrînsa un tîrg de conștinștiinți. Și pentru aceasta a și deschis taraba de conrupție, atît cu budgetul statului cît și cu cele mai odioase violențe electorale, întimidînd oamenii și terorizînd numai pentru a'și face o armată de mercenari. Prin aceste mijloace se calcă în picioare nu numai constituția, libertățile acestei țări, ci chiar curentele democratice ale maselor, pe care vrea să le înăbușească prin conrupție.

Democraţia are dar datoria de a întrebuinţa toată energia ca să învingă în lupta pentru existenţa ei.

Guvernanţii de astăzi şi au zis că democraţia romînească, care dă nota politică în această ţară, este venală şi în această privinţă a deschis tarabă de conştiinţă încercînd conrupţia tocmai de sus şi căutînd a o duce până în ultimile ramificaţiuni ale arterei sociale.

Funcţionarii, meseriaşii, pensionarii, micii negustori, în fine toţi acei care formează cea mai importantă ramură de activitate socială şi care constitue adevărata democraţie romînească, să şi dea bine seama de atentatul ce se aduce conştiinţei lor curate, de către un guvern, alcătuit numai din reprezentanţii *singelui* şi ai *avuţiei*.

Democraţia are datoria de a dovedi că între cinstea boerească, în adevăr susceptibilă de conrupţie şi venalitate şi între cinstea oamenilor săraci, care formează adevăratele curente politice în această ţară, este o deosebire de care nu se poate face comparaţie şi mijlocul de dovadă stă în mîna lor, cu ocazia voturilor ce li vor da, căutînd să înfrunte toată conrupţia şi amenin ţarea, iar cînd violenţele vor merge prea departe să se ştie că democraţia acestei ţări, poate recurge chiar şi la sguduiri sociale, pentru apararea cinstei şi a demnităţei ei.

*

Ath. Ath. Gheorghiu. Fac parte din vechea cetate a Iaşului şi mă mîndresc că şcoala tráeşte încă şi astă-zi vie în mijlocul nostru. Tot deauna candidaţii s'au prezentat alegătorilor ca să le solicite încrederea şi noi astăzi facem acelaş lucru. Din Iaşi de unde au plecat atîtea acte mari a plecat şi tradiţia veche, inscrisă pe coroana regală, „Nimic fără D-zeu, dar totul prin voinţa poporului" şi cînd astă-zi se îndreaptă un vînt rău, atunci vă spunem, vegheaţi, ca ceia ce se pregăteşte, să fie de scurtă durată şi să lucrăm ca să aducem liniştea în ţară

Nu e nevoe să spun ce-a făcut partidul liberal, dv. o ştiţi. Cînd au fost vremuri grele, totdeauna a făcut apel la dv. şi partidul a lucrat în interesul ţării. Oamenii din guvernul de azi sunt în mare parte din acei oameni care au guvernat şi la 1889 şi azi vedem că ei n'au progresat de loc, ba încă vor să ne dea inapoi cu 50 de ani. Dacă dv. de la Iaşi veţi lăsa să fiţi înşelaţi asupra votului şi să-l daţi lor, nu veţi face operă nefolositoare vre unui partid, dar veţi face operă rea pentru dv. şi veţi îndura mari neajunsuri. De la dv. depinde ca să îndreptaţi starea actuală de lucruri. Am o credinţă, că după aceste ameninţări din partea d lui Carp, pe acest timp de ger, ţara va avea o frumoasă zi de primăvară şi se va scutura de acest guvern.

*

Osvald Teodoreanu.—Iată-i pe asanatorii moravurilor la cîrma statului. Iată pe d. Carp la treburile publice. Iată un om care începe prin a asana, şi ştiţi cît e de consecvent în a asana ? E aşa de consecvent, în cît a început a ne asana pe noi : ne-a luat tot ceja ce era element rău, tot ceea ce forma ruşinea iar azi formează gloria lor. Iată dar ce face azi un guvern, care pînă eri nu ştia ce să facă. Spunea d. Carp întăi, că în ţara asta, în epoca cînd vorbea de intervenţia străină, că ţara nu sufere de oameni ci de lipsa de administraţie şi al doilea, azi după ce ajunge la guvern, dă administraţia : prefecţilor ca să prezideze întruniri, să facă pe agenţii electorali, pentru a asana ţara aceasta şi cu drept cuvînt spunea d. Stere, că ne a dat d. Carp cu guvernul său de asanare, îndărăt cu decenii. Cînd ţara aceasta s'a deprins cu libertatea, să vedem suprimate toate libertăţile. Am mers cu zeci de ani înapoi şi va fi greu de îndreptat.

Nu ştiu ce fel de mentalitate au de a se mai prezenta în faţa ţării, cînd au ajuns să-şi recruteze miniştri dintre puşcăriaşi şi deputaţi dintre sinucişi. Trist spectacol.

Şi nu pricep iarăşi îndrăzneala cîtorva cuconaşi, care vor să se compare cu cetăţenii încercaţi. Un Tuduri, care îndrăzneşte să se măsoare cu candidaţii noştri. Ce a făcut el ? Ce mentalitate are acest om ? E macar boer de neam ? Atît are doar că e ginerele regretatului Nicoleanu. Şi aceasta e oare un merit în baza căruia să se prezinte alegătorilor drept candidat ? Mai departe d. Nicu Krupenski, magistrat stagiar înlocuit. Iată d-lor oamenii lor. Cum poate alegătorul să nu facă o deosebire între candidaţii opoziţiei,—oameni încercaţi, şi între candidaţii lor, care s'au duc pe la cetăţenii şi-i amăgesc cu fel de fel de promisiuni. Vă întreb cum poate să evite alegătorul o comparaţie ?

Minciunile ce le întrebuinţează azi în alegeri sunt vorbe goale şi ar trebui să le fie ruşine cu astfel de promisiuni.

N'aveau program de guvernămînt şi şi-au făcut unul ad-hoc. Cu ultima energie, s'au rîdicat contra impozitului progresiv, propus de d. Costinescu, şi cu ultima energie protestează şi se răsvrătesc împotriva colegiului unic Şi ce modestă revandicare a egalităţii cetăţeneşti ie această îndrumare către marele ideal care e : *sufragiul universal*. Dacă numai aceste două idei primejduite şi prin credinţele şi prin practicile navuabile ale guvernului actual, ar fi cuvîntul de raliare a elementelor democratice, spre a dovedi lumii, progresul maselor cetăţeneşti, punctul superior pe care l'au atins în evoluţia lor, în 45 ani de practici constituţionale. Însă cetatea are datoria să-şi dovedească maturitatea şi conştiinţa şi să hotărească între zugrumătorii libertăţilor şi între apărătorii lor. Duşmani, ai liberalilor dar duşmani leali, ne întîlnim cu ei pe un teren comun, şi spre cinstea tuturor pe o comunitate de idei de libertate şi de progres.

Am nestrămutată credinţă că guvernul acesta va ieşi strivit nu biruit din alegeri. Liber e Suveranul, să dea frînele guvernului ori-cui, dar deasupra noastră a tuturora şi deasupra guvernului însuşi, e un judecător mai suveran, sunt colegiile electorale, cari pot opune veto, al lor la ori-ce voinţă, şi mai ales la ori-ce violenţă.

*

D. **George Mirzescu**. După cuvîntările ce a-ţi ascultat şi în care s'a spus tot ceia ce trebuia de spus. de unii cu atîta căldură, de alţii cu atîta umor, situaţia mea e prea uşoară şi prea grea. E uşoară, căci dacă ar fi să vă arunc cuvinte banale, n'aş avea nimic de cîştigat ; situaţia ar fi grea ca să spun mai mult de cît s'a spus de ceilalţi.

Situaţia politică e atît de gravă, în cît nu putem trece cu uşurinţă. M'aşi simţi nevrednic dacă nu v'aşi da nota specifică a cugetului meu asupra situaţiei politicei locale. Suntem strînşi aci pentru a ne consfătui asupra alegerilor viitoare. Suntem oraşul care am făcut dovada, căci am făcut cele mai democratice jertfe. Tráesc, mi-e sufletul plin de trecutul glorios al democraţiei. In inima mea apar veşnic dezbaterile divanului ad-hoc, în care s'a sădit prima idee a democraţiei. Imi apar în minte toate figurile mari ale literaţilor noştri. Şi cînd tráesc prin acest trecut, cum credeţi că putem trece uşor şi să vedem azi batjocorirea lui. Căci apararea ideilor noastre, a tuturor năzuinţilor noastre pentru viitor, era încredinţată la 3 oameni politici. Lui Stere, Badareu şi Matei Cantacuzino. Nu voi vorbi de cei doi din tăi, ci de cel din urmă, d. Matei Cantacuzino de la care puteam nădăjdui totul, dar care a dovedit că e un om, care nu şi-a înţăles menirea sa. El s'a lăsat să cadă prada analfabeţilor.

De sigur că Iaşul nu se putea aştepta cu nimic de la d. Carp. E destul să citez chestia evreiască, în care părerile d lui Carp, sunt cunoscute. Dar aveam de aşteptat de la d. Cantacuzino pentru acest colţ de ţară cum îl numia d-sa, avea dreptul să nu-l lasă să cadă în mîna lui Chiriţa sau a lui Iorgu de la Sadagura. Căci Iaşul ar face o lipsă de dreptate de a trimite în parlament pe Tuduri, căruia cel mai îndulgent profesor de drept internaţional nu iar da macar o bilă neagră ; Petru Sion, etc., Nicu Krupenski. etc., sau trimeţînd în parlament umbra lui Scorţescu. Iaşul care a suferit toată decăderea lui economică, el nu poate suferi şi perderea intelectualităţii.

Noi, care la temelia fie-cărei instituţii din Iaşi avem ceva din mintea înnaintaşilor noştri, noi care mai avem credinţa în masele poporului, noi care nu avem de cît ambiţia ca generaţia noastră se însemne în istoria ţării ceia ce a însemnat, acea a părinţilor noştri, nu putem lasa că după 45 de ani de viaţă constituţională, semînţa democraţiei să fie distrusă de nişte boieri.

Ei se înşală dacă cred că despotismul are o singură eşire ; mai are şi revolta.

*

D. **Al. A Badareu**.—(Este primit la tribună în tunete de aplauze şi urale prelungite).

Adversarii noştri, luîndu-mă pe mine în special, ca simbolul celor care luptă contra actualului guvern, se arată foarte miraţi de faptul că eu şi partidul conservator democrat, ne aflăm în această luptă, braţ la braţ cu d. Stere şi partidul liberal ; şi mai sunt miraţi încă de un lucru şi se întreabă : de ce candidez eu la colegiul al II-lea de Cameră !

E prima oară cînd partidul liberal are ocazia să mă audă vorbind într'o întrunire publică comună. Trebue să se producă, deci, ceva extraordinar în ţară : e lupta pentru revendicarea situaţiei hotărîtoare a ţărei.

In împrejurările actuale prin care trece, partidul conservator democrat şi mai ales eu, care cu cîte-va luni de zile înainte aveam o anumită idee, anume aceia a colaborărei, cum n'am putut evita greşala funestă ce s'a făcut, eram datori de a lupta alături cu partidul liberal. La Iaşi s'a făcut cea dintăi înţelegere între partidul liberal şi cel conservator-democrat şi înţălegerea s'a făcut fără cea mai mică dificultate şi fără cea mai mică neînţelegere. Şi s'a făcut cu cea mai mare uşurinţă înţelegerea la Iaşi, pentru că noi cei din vechea Capitală al Moldovei, ne dădeam seamă ce urgie va aduce guvernarea fracţiunei funestă din partidul conservator. Şi dacă am fost partizan al colaborărei, nu o făceam din interese personale pentru că ştiam că vine la putere d. P. P. Carp, dar a'şi fi fost partizan al colaborărei chiar dacă ar fi venit la cîrmă un guvern Take Ionescu. Cu atît mai mult doream colaborarea odată cu venirea d-lui Carp la putere, pentru că ştiam şi vedeam lămurit, că n'a fost spectacol mai trist ca în ziua cînd d. Carp va lua puterea şi mi-am dat perfect seamă că d. Carp nu va putea să încerce de a guverna, de cît prin teroare şi conrupţie grozavă. Nu m'am înşelat, astă zi asistăm la cea mai degradatoare conrupţie şi la cea mai grozavă teroare. Şi toate acestea nu pot lăsa rece sufletul meu, pentru că d. Carp alcătueşte un guvern, în numele partidului conservator.

Dacă d. Carp s'ar fi servit acum la guvern, de mijloacele ce le vorbea în opoziţie, de sigur că ţara ar fi bine cuvîntat ziua înjghebărei guvernului său ; dar, cînd ţara vede de ce mijloace odioase se serveşte acum d. Carp, cum să nu te doară sufletul cînd de mai bine de o lună, trăim într'o atmosferă atît de ciumată. Şi cum să nu fim îngroziţi, cînd am ajuns să vedem cu ochii cum ne-am întors la grele vremuri, pe care le cunoaştem numai din auzite sau din scrieri ?

D. Carp a mai cercat suprimarea colegiului electoral, făcînd oferte şefilor partidelor de opoziţie pentru alegerile generale, oferindu-le scaune în parlament pentru ca lupta să nu se mai dea. D. Carp a încercat pur şi simplu asasinarea corpului electoral. D-sa văzînd că n'are simpatia corpului electoral, în cearcă acum să'l capete prin teroare şi conrupţie.

Primejdia e mare. Atît noi, cît şi partidul liberal avem astă-zi o credinţă comună : că politica serioasă nu se poate face de cît de oamenii cari organizează mijloacele pentru a realiza ceia ce au în gînd şi în suflet organizarea de partide politice. D. Carp a voit să facă politică fără partide politice, din contra partidul conservator democrat şi cel liberal întotdeauna au recunoscut că politica nu se poate face fără partide şi fără corpul electoral şi era natural, în momentul cînd d. Carp voia să nesocotească corpul electoral, să punem umăr la umăr, ca să împedecăm distrugerea

Şi să vedem cum face d. Carp propaganda în numele guvernului său : Ministrul de interne distribue prefecţilor, aceştia ad torilor de plăşi şi jandarmilor, un program cu ilustraţii, în care e reprezentată România suferindă, ca lovită de cuţitele ţinute în mînă de d-nii Take Ionescu şi Ionel Brătianu ! Auziţi, reprezintă România ca victimă a oamenilor publici, care şi-au închinat toată munca şi toată energia lor, pentru înălţarea acestei ţări şi pentru fericirea neamului românesc. (Aplauze).

*

Adversarii se miră ce caut eu la colegiul al doilea de Cameră ? Explicaţia e foarte simplă. Insăşi legenda adversarilor, prin caricaturi, mă arată veşnic îmbracat în haine de om din popor şi cu ciomagul în mînă, conducînd trupele la luptă !

In împrejurările în care se prezintă astăzi, guvernul actual, fără putinţă de a face ceva serios în această ţară, un guvern care şi-a consumat într'o lună, tot capitalul său social—Iaşul va avea să aleagă între mine, care reprezint un capital politic care'l cunoaşteţi şi între un fost ajutor de judecător. Vă întreb : a cui ar fi ruşinea, în cazul cînd n'aşi reuşi : a mea, sau a dv. a alegătorilor?

Şi vă spuneam de ce candidez la colegiul al II-lea :

Sunt convins, d-lor, de o idee ; şi eu cînd am o idee, nu caut să o realizez imediat, ci vreau mai întăi să fac experienţă. Sunt partizan al lărgirei colegiului electoral, şi am convingerea că colegiile mari se pot teroriza, dar colegiile mici, nu ; ele însă se lasă a fi corupte. Şi m'am dus la colegiul al II lea, pentru a face o sondare, spre a vedea, dacă acest colegiu este destul de matur, pentru ca în mîine'e lor să încredinţăm în mod hotărîtor, toată acţiunea politică a celei de a doua Capitală a ţărei. Nici nu se poate o experienţă în condiţiuni mai bune. Să comparăm listele : adversarii, din lipsă de elemente, au pus în luptă, la acest colegiu 4 candidaţi, cari n'au alt titlu de cît acela, că sunt fiii părinţilor lor şi 2 cari n'au nevoie de a arata aceasta, pentru că nu sunt de aci, ci sunt din altă ţară (aplauze) Cînd la aceşti 6 candidaţi, noi opunem o listă în care figurează oameni, ca : dr. Manicatide, profesor de universitate, destul de cunoscut ; preşedintele Camerei de Comerţ, d. Gh. D. Şerban ; apoi d. Gh. Săndulescu, un om cinstit şi fost în două rînduri prefect de poliţie ; d. Lascar Antoniu, una din podoabele baroului nostru de avocaţi şi fost dep tat ; un alt tînăr, iarăşi fost deputat, d. Gh. Mîrzescu, la care pe lîngă capitalul politic ce l'a moştenit de la părintele seu, se mai adaugă şi valoarea sa personală ; şi cînd la toate aceste elemente de forţă, am venit şi eu, (aplauze lungi), nu pot de cît să zic, că experienţa o cercăm în cele mai bune condiţii.

Dacă la valoarea candidaţilor, mai adăogaţi şi ideile pe care reprezintă aceşti candidaţi, partidele pe care le reprezintă, partide care totdeauna s'au bazat pe corpul electoral,—aţi putea oare zice, că preferaţi pe începătorii de pe lista cealaltă ? Atunci s'ar rîdica chestia cea mare, despre care vă vorbea d. Stere : dacă dv. voiţi în această ţară să nu aveţi nici un răsunet asupra cine să guverneze şi cum să guverneze, şi dacă voiţi să încurajaţi răul,—atunci să vă daţi voturile dv. guvernului. Dar, dacă credeţi, că guvernul trebue făcut şi cu ascultarea dv. şi să vă reprezinte pe dv, atunci veţi da lupta în cons cinţă şi vă veţi face datoria, luptă care se dă nu pentru persoane, căci, d-lor, candidaţii noştri şi-ar avea meritele lor personale, chiar dacă nu ar fi aleşi, dar ca o datorie sfîntă pentru d-v. (aplauze).

*

Să vedem ce este colegiul al II lea de Iaşi ? El reprezintă foarte puţini meseriaşi şi comercianţi, dar reprezintă mai ales funcţionari şi fii de funcţionari. Şi e bine ştiut, d lor, că noi în tot-deauna am crezut în utilitatea socială a funcţionarilor. Noi avem concepţia că funcţionarul are un rol social şi numai în parte este răsplătită munca ce o depune.

Ei fac curentul hotărîtor la colegiul al II-lea şi ei să nu uite că de la aceste două partide au avut legi de a mancipare. Take Ionescu a făcut, în guvernul din care făcea parte, legi de inamovibilitate pentru o parte de funcţionari, guvernul liberal a făcut în amovibilitatea poliţiei. Dar contenciosul d-lor, pe care eu am avut onoarea a'l înfiinţa, nu era cea mai mare garanţie de aparare a funcţionarilor ?

Guvernanţii actuali din contra, caută să facă unelte din funcţionarii, terorizîndu-i, ameninţîndu-i, cerîndu le demisiile. Vă fac o declaraţie : suntem în ţăleşi că acei, care vor avea guvernarea după actualul guvern, să dea toată reparaţia funcţionarilor loviţi de actualul regim şi să'i reintregreze în drepturile lor.

*

Guvernul mai are şi aliaţi, naţionaliştii. Şi aceştia se întreabă ce caut eu la colegiul al II lea. D. Cuza spunea că înţelege să candidez la colegiul I sau II de Senat, unde reuşita mea era sigură.

M'a tentat şi aci ideea că la colegiul al 2 lea, mă voi întâlni cu d. Cuza, care pretinde că a monopolizat naţionalizmul în această ţară.

Ce însamnă naţionalizmul ? Distrugere ? Sau el însamnă fapt pentru fapt, cu care fapte ai sporit capitalul economic al oraşului şi al judeţului tău.

Care din doi e mai naţionalist : D. Cuza care pune capitalul său în ipoteci luînd camată, ori eu, care plătesc camată, pentru ca în acest oraş să ajut o înălţare economică şi dacă d-voastră îmi veţi acorda încrederea mie şi tovarăşilor mei de luptă, veţi dovedi că faceţi o politică aşa cum trebue, în împrejurările de astăzi, iar dacă admiteţi ticăloşiile acestui guvern, a tunci veţi da voturile lor. Aţi dovedi însă, că nu mai aveţi nici o dragoste şi nici un interes pentru oraşul dv.

Vă rog să faceţi o comparaţie între programele celor două partide, prrgrame ce vi sa distribuit în sală, şi între programul guvernului. Dovadă că programul guvernului nu e serios, e că el îl schimbă la fie-care trei zile, şi mă aştept că Duminica viitoare la întrunirea lor, vor făgădui desigur sporirea lefurilor tuturor funcţionarilor. Ei vor făgădui dar făgăduia'ă va rămîne. Noi însă ne luăm angajamentul să executăm această făgăduială (aplauze lungi).

Vă rog să veniţi în număr cît mai mare, la întrunirea care va avea loc la circul Sidoli, Vinerea viitoare, 11 Februarie, la care vor participa fruntaşii noştri din Bucureşti şi şeful nostru d. Take Ionescu. Până atunci să lucraţi cu energie, după cum vă dictează sufletul, convingerea şi conştiinţa dv.,—să nu vă lasaţi nici terorizaţi, nici ademeniţi de promisiunile lor.

Vă veţi îndeplini cea mai mare datorie pentru propăşirea acestei ţări, votînd întreaga listă a candidaţilor noştri. (Aplauze prelungite, se fac mari ovaţiuni).

*

Intrunirea a luat sfîrşit la orele 7, în cea mai mare linişte.

INFORMATII

❑ *Ziarele carpiste aduc elogii d lui Al. Cantacuzino-Paşcanu, şeful carpiştilor din Suceava, pentru că a bine-voit să dee o sută mii lei comunei Suceava pentru alimentarea cu apă a Fălticenilor.*

Domnul Paşcanu, care a fost zilele trecute în Iaşi, a declarat singur privitor la actul său filantropic :

— Am consemnat 100,000 lei la casieria din Fălticieni, ca fond pentru alimentarea cu apă a acelui oraş, **cu condiţia ca să reuşească toţi candidaţii guvernului. Unul dacă nu va reuşi, eu sunt în drept să-mi retrag donaţia.**

Vedeţi în ce hal de corupţie ne aduc boerii. Unul stă la tocmeală cu întreg corpul electoral, altul bate lumea, al treilea trage cu puşca în oameni.

In ce zile ruşinoase ne au adus ciocoii M. S. Regelui !

❑ Comitetul executiv central al partidului, liberal, publică următorul comunicat privitor la nedisciplinaţii din partid :

Comitetul executiv al partidului naţional-liberal roagă pe toţii membrii acestui partid, să nu recunoască şi să nu voteze de cît pe candidaţii fixaţi şi susţinuţi de comitetele locale şi confirmaţi de direcţia partidului.

Naţional-liberalii cari şi-au pus candidaturi independente de organele recunoscute ale partidului, sunt rugaţi a le retrage, de oarece menţinerea unor asemenea candidaturi constitue o acţiune incompatibilă cu organizaţiunea noastră politică şi ar avea ca consecinţă excluderea lor din rîndurile partidului naţional-liberal.

❑ *Un nou caracter universitar.*

Incă nu se răcise bine corpul regretatului profesor Russ şi catedra sa de clinică medicinală de la facultatea din Iaşi a şi fost cerută şi anume de d. profesor Bacaloglu.

Cum se fac asemenea cereri în ziua de azi se ştie : se cere înscrierea în clubul grecinist local.

Astfel ziarul „Evenimentul", *în acelaş număr în care publică anunţul mortuar al regretatului profesor, publică şi cererea de inscriere în club a d-lui profesor Bacaloglu.*

Iată un nou şi formidabil caracter universitar.

*

La clubul d lui Grecianu s'au mai înscris avocatul Al. Alixandrescu ; care a fost numit avocat, cu delegaţie temporară la primărie şi profesorul Ilie Mitescu căruia i s'a promis transferarea de la focşani la Iaşi.

❑ Un grav accident s'a întîmplat la şcoala primară Carol I. Elevul Aurel Triandaf, pe cînd scobora scările şcoalei din interior, a căzut jos de pe o balustradă de pe o înălţime de 4 metri rănindu-se mortal. A fost dus la spitalul Sf. Spiridon.

❑ Zilele trecute a avut loc adunarea generală a societăţei de b ne facere „Cuza-Vodă".

S'a făcut darea de seamă pe anul trecut. Societatea posedă un capital de 5376 lei şi are 144 membri.

❑ Autorităţile au fost înştiinţate, că în comuna Uricani, locuitorul Niţă Trofin care se afla la o petrecere la locuitorul Petru Martic, a încetat din viaţă subit. Cadavrul prezintă pe faţă numeroase sgîrieturi.

❑ In ziua de 27 Februarie se vor efectua alegeri comunale la Scobinţi şi Erbiceni.

❑ Comandamentul corpului IV de armată a deleget pe d. maior Olteanu Camil, ca să ia parte la lucrările comisiunii de repartizare a rechiziţiilor militare, care lucrări vor avea loc în zilele de 14, 15 şi 16 Februare.

❑ **Nenorocirii**.—Copila Catinca din Sculeni, fiind lasată singură acasă, s'a apropiat de vatră, şi hainele de pe ea luînd foc, i-au cauzat grave arsuri, în urma căror a încetat din viaţă.

— O altă copiliţă, Maria Buţulescu de 2 jum. ani fiind lasată acasă cu o altă soră a ei de 10 ani, s'a jucat pe lîngă foc şi i s'au aprins hainele şi în urmă căpătînd arsuri grave a murit.

❑ D. inginer ordinar cl. II I. G. Tintzu, de la serviciul technic al judeţului Neamţ, a fost mutat, în aceiaşi calitate, la Iaşi.

❑ D na Alina Văsescu, institutoare la Vulturul, comuna Copou, a fost mutată institutoare la Tg. Frumos.

❑ Sf. sa părintele C. Roşescu, de la biserica Galata, a fost numit sub protoereu al judeţului şi paroch al bisericei Sf. Atanasie şi Chiril, în locul păr. Al. Arion, care trece ca preot supranumerar la biserica Sf. Constantin.

❑ Eri s'a oficiat, cu o deosebită solemnitate, hramul Mitropoliei (Intîmpinarea Domnului).

Serviciul divin a fost sevîrşit de către I. P. S. S. Mitropolitul Pimen, asistat de P. S. S. Archiereul Nicodem Munteanu şi preoţii Pavel Savin, rectorul seminarului, I. Gotcu, Vartic, Mitru şi alţii.

I. P. S, Sa a ţinut o frumoasă predică, arătînd insemnătatea zilei. Corul ceremonial, sub conducerea d-lui D. Dimitriu, a intonat frumosul concert „Acum slobozeşte pe robul tău stăpîne".

După oficiarea serviciului divin, a urmat o recepţie în palatul mitropolitan, la care au luat parte reprezentanţii autorităţilor, mulţi preoţi şi mai mulţi invitaţi.

❑ Direcţiunea tramvaelor aduce la cunoştiinţă că în caz de geruri mari, circulatia vagoanelor va înceta seara cu 1—2 ore mai de vreme.

DIVERSE

— Eri dimineaţă s'a găsii mort la locuinţa sa din strada Lăutari 44, pe Peisie Herş. Cadavrul a fost dus la morgă.

— Neculai Ivanov, soldat dezertor rus, a fost prins de poliţie şi înaintat autorităţilor militare.

— Elevul Manu P. Eugen, din clasa V-a a liceului militar, a fost şters din controalele şcoalei.

Ultime INFORMAȚII

❑ Opoziția a fost vestită astăzi la amiază, că un număr de aproape 30 săteni din comuna Tomești, care veniseră să ele parte la întrunirea de eri, stau închiși la poliția de siguranță. S'au luat măsuri pentru eliberarea sătenilor.

❑ *Prinț banditul Botoșanilor, Al. Kalimaki, a fost condemnat de tribunalul Ilfov la* **zece zile închisoare** *pentru-că a ultragiat pe șeful architecților comunei București.*

Sentința trib. Ilfov ie foarte bine venită: pușcăria va prii bine prinț banditului Kalimachi.

❑ *O întrunire publică a opoziției a avut loc eri la Hîrlau. Autoritățile din Botoșani au desfășurat cele mai nemai pomenite sforțări și ingerințe, ca să zădărnicească acea întrunire.*

S'a mers pînă acolo că prefectul județului a îndrăznit să trimeată o adresă procurorului și să'l invite să meargă la Hîrlău, pentru a se pune la dispoziția poliției.

Toată poliția din Botoșani și un mare număr de agenți polițienește din București au fost concentrați eri la Hîrlău.

Soțiile fruntașilor noștri din Botoșani, au fost sfătuite să oprească pe soții lor de a merge la Hîrlău, căci acolo va fi vărsare de sînge.

In mijlocul unor asemenea nemai pomenite bestialități, întrunirea de la Hîrlău s'a ținut totuși și ea a avut un succes enorm.

Oratorii au arătat ce grozăvii mari se petrec în ținutul Botoșanilor și au cerut cetățenilor să înfiereze asemenea obiceiuri sălbatice.

In urmă un mare banchet a avut loc la fruntașul nostru d. Gh. Constantinescu.

❑ *Candidații liberali din Tutova au adresat o telegramă primului președinte al Curții de Apel din Iași, prin care cer să se tragă la sorți un alt presedinte al biroului electoral în locul d-lui Bălășescu, care, precum se știe, are diferende cu liberalii din Tutova*

Primul președinte nu va putea da nici o urmare dreptei cereri a liberalilor.

❑ *Arătăm mai sus prețul pe care profesorul dr. Bacaloglu s'a înscris în partidul carpist din localitate.*

Putem da în această privință încă un detaliu pisant: In prima zi a morței regretatului prof. dr. Russ, d-rul Bacaloglu s'a prezentat la Eforia Sf. Spiridon și în cancelaria eforilor a scris cu acelaș condei, două petiții osebite: în prima cerea eforilor să'l însărcineze cu conducerea clinicei d-rului Russ, și în a doua, adresată președintelui clubului conservator, cerea înscrierea sa în acel club.

D-rul Bacaloglu a observat că procedeul său a făcut rea impresie și ca să șteargă efectul ei, a mers de la epitropie la d. Greceanu acasă, la care a depus carta de vizită.

❑ ***Opoziția din Iași va ținea o mare întrunire publică în ziua de Vineri 11 Februarie, ora trei p. m., în sala Sidoli.***

Vor lua cuvîntul domnii Take Ionescu, N. Fleva, C. G. Disescu, N. Titulescu, prințul Șerban Cantacuzino, C. Stere și A. A. Badareu.

❑ *Ministrul justiției a dat o circulară primului președinte al tribunalului Iași, prin care cere ca să nu se mai elibereze cărțile de alegători, de cît după ce alegătorul își va fi dovetit identitatea.*

In urma acelei circulări s'a luat dispoziția, că dacă grefierul nu va cunoaște pe alegător, identitatea lui să fie certificată de doi avocați, sau să prezinte chitanța de bir sau un alt act, care să dovedească identitatea alegătorului.

❑ D. Dim. Ionescu, sub șeful stației Iași, a fost mutat pentru 15 zile, la Bacău, în locul d-lui D. Stan, mutat la Iași

❑ ***Față cu teroarea deslănțuită de administrația locală, toți d-nii membri ai cluburilor național-liberal și conservator-democrat, sunt stăruitor rugați, ca în astă-seară, la ora 9, să se întruneasc-ă în localul clubului conservator-democrat din Piața Unirea.***

❑ *Domnul Al. G. Hinnă a renunțat la ideia de a fi numit consilier la Casație. Va fi numit, însă, inspector al tribunalelor și judecătoriilor din circuscripția Curței de Iași, în care calitate va putea aduce servicii guvernului.*

❑ Trenul de București a sosit azi dimineață, cu o întîrziere de o jumătate de oră.

❑ D-nii: Costescu, I. Netter, Papadat și G. Rădulescu ceruseră să fie numiți conferențiari la facultatea de drept. Consiliul facultății de drept a respins cererile lor, admințindu-le să ție cursuri libere.

Teroarea polițienească din Iași

Țăranii la întrunirea noastră.—Opriți la barieră.—Țărani bătuți și arestați —Domnii Stere și Cananău la procurorul general.—Anchetă la secție.—Rolul prefecților.—Telegrama către Rege.—Darea în judecată a polițiștilor,—

Poliția aflase, că pentru întrunirea publică de eri a opoziției din Iași, avea să vie și un număr mare de țarani.

Pentru a împiedeca întrarea țaranilor în oraș, poliția a postat la barieră mulțime de polițiști și jandarmi rurali, toți sub comanda d-lui căpitan Corjescu, comandantul jandarmilor rurali, care ține cu ori ce preț să aducă servicii meschine poliției locale.

Țaranii, respinși la barieră, reușiră însă să intre în oraș și să asiste în număr foarte mare la întrunirea publică de eri.

Prefectul poliției, suparat foc de acest eșec al seu, puse cîți-va agenți în frunte cu sub-comisarul Uță, și cu agentul Martiniuc, să urmărească pe țarani și să'i ducă în bătăi, la poliție.

La orele 10 seara, pe cînd fruntașul țaran Oarză, însoțit de parochul Dimitrie Ciocîrlan, de la Răducăneni și de săteanul Const. Mahu, eșeau dintr'un birt din strada de jos, ei fură întîmpinați de agenții Uță, Martiniuc și de încă 7 necunoscuți lor și Uță, sub pretextul absolut falș, că Oarză l'ar fi în jurat se năpusti asupra lui și cu toții îl duseră la comisia IV a în bătăi.

Parochul Ciocîrlan și Const. Machu, putînd scapa din mîinele poliției, alergară acasă la prietenul nostru d. Lascar Antoniu, căruia îi povestiră scenele întîmplate și arestarea lui Oarză. Amicul d Lascar Antoniu opri la el acasă pe cei doui scapați de furia poliției, aleargă repede la comisia disp. IV, care se află nu departe de domiciliul seu, și acolo găsi pe sub-comisarul Vienograschi, care-i spuse că Oarză se află arestat, dar că el nu cunoaște cauza.

Eșind din localul secției, d. Lascar Antoniu, se întîlni cu comisarul Știubeiu, pe care 'l rugă să'l elibereze pe Oarză, dar comisarul în urma unei convorbiri telefonice avută cu prefectul, refuză să satisfacă cererea d-lui Antoniu.

*

In timput acesta, d-nii C. Stere și Cananău, puși în curent cu cele întîmplate, merseră acasă la d. procuror general, căruia îi cerură să dispuie eliberarea lui Oarză

Procurorul general plecă cu cei doui fruntași acasă la primul procuror și dete ordin acestuia să meargă imediat să ancheteze la secția polițienească, unde se afla arestat Oarză.

Cînd primul procuror, împreună cu d-nii C. Stere, N. Cananău și Lascar Antoniu, se aflau la secția polițienească, unde se găsea spre mirarea tuturora și prefectul județului, veni și prefectul poliției, cu un aer de imbecil, mai pronunțat de cît ori cînd, și debută prin a arunca priviri disprețuitoare fruntașilor opoziției locale.

Prefectul poliției bine voi apoi să întindă mîna d-lui Cananău și s'o întindă și d-lui Stere care, din motive higienice, probabil, refuză să scoată mîinile din buzunar.

Gestul higienic al d-lui Stere, a înfuriat pe prefect, care a început să întrebe pe fie care în parte ce caută într'un local polițienesc. Cu toții au răspuns că au venit să apere viața și siguranța unor cetățeni și că în tot cazul nu este treaba prefectului să ieie interogatoriul.

Prefectul s'a adresat apoi primului procuror, făcîndu-i observație că de ce a permis întrarea opozanților în opoziție.

Din această cauză, un viu schimb de vorbe, au avut loc între prefect și prim procuror.

Prefectul s'a retras apoi în cabinetul în care se afla primul-procuror și cu comisarul a trimes răspuns fruntașilor opoziției, că rolul lor este terminat și să părăsească localul poliției. Tot prin comisar s'a trimes răspuns prefectului, că el este un caraghios și că dacă vrea să scape de prezența reprezentanților opoziției să facă uz de forța de care dispune, — afirmare care a fost repetată de d. Cananău personal prefectului de poliție.

In urmă prefectul văzînd că n'are încotr'o, a lăsat totul pe mîna primului procuror, care convingîndu se de starea lucrurilor, dispuse eliberarea lui Oarză și continuarea anchetei pe astă-zi la parchet.

In timpul în care se făcea ancheta, prefectul județului și cel al poliției, se tîrguiau cu Oarză ca să facă declarație, că trece în partidul de la guvern și va fi imediat eliberat.

Oarză le-a răspuns la amîndoi:

— Puteți să mă tăiați pe mine și pe copiii mei, cum a fost tăiat Brăncovanu, eu nu mă duc la d-voastră.

*

O consfătuire a fruntașilor opoziției a avut loc azi dimineață și s'a hotărît, în vederea teroarei pe care poliția a început s'o desfășoare, ca toți prietenii noștri să umble înarmați și să opuie cea mai mare resistență la toate tîcăloșiile politice.

Despre cele întîmplate astă-noapte, M. S. Regele a fost înștiințat, prin următoarea telegramă:

M. S. REGELUI

BUCUREȘTI

Eri 2 Februarie, ora 4 p. m., fiind convocată de candidații opoziționei, o întrunire publică, administrația, a înconjurat orașul cu un cordon de agenți polițienești și jandarmi, sub comanda căpitanului Corjescu, spre a împiedica întrarea în oraș a sătenilor, care veneau la întrunire. D. Căpitan Corjescu, mare proprietar din județ, numit împotriva legei în funcțiunea de căpitan de jandarmi rurali, în persoană oprea la barieră pe alegători. D. Grigore Oarză, alegător al colegiului I pentru Cameră și Senat, membru al clubului Conservator democrat, fiind oprit și el la barieră, a reușit însă să răsbată, până la întrunire. Dar după întrunire, a fost arestat de subcomisarul de siguranță Uță, de agentul special de siguranță Martiniuc și alți doui agenți și dus în bătae până la comisia IV-a. Numai după intervenția noastră la d. procuror general, d. prim-pocuror s'a prezentat la comisie și a dispus liberarea d-lui Oarză, la ora 1 de noapte.

Credincioși tronului, aducem la cunoștința Majestății Voastre, aceste strigătoare incălcări de drepturi cetățenești și vă cerem protecție.

Ai Majestății Voastre prea supuși și prea plecati servitori:

N. Gane, președintele întrunirei, fost ministru și prezident al Senatului; Al. A. Badareu, fost ministru; C. Stere, prof Universitar, fost deputat; C. Climescu, prof. Universitar, fost vice-președinte al Senatului; N. Cananău, fost prefect, fost deputat; Gh. Săndulescu fost prefect, Gh. Lascar, fost primar, fost Senator; Gh. Mîrzescu, fost deputat; Dr. Manicatide, profesor universitar; D. Alexandrescu, prof. universitar, fost senator; Lascar Antoniu, fost deputat; Dr. Leon Sculy, prof. universitar, fost deputat; Gh. Șerban, președ. Camerei de Comerț, fost deputat, C. B. Pennescu. fost primar și deputat; I. Bottez, fost deputat; A. D. Xenopol, prof universitar; Ath. Ath. Gheorghiu fost deputat.

*

In virtutea art. 37 din legea poliției generale de la 1 Aprilie 1903, sub-comisarul Uță și agentul V. Martiniuc vor fi dați în judecata Curței cu juri.

❑ **Președinții birourilor electorale comunale.**—D. prim-președinte al Curței de Apel, procedînd astă-zi la tragerea la sorți a magistraților, care vor prezida birourile electorale comunale, în alegerile care vor avea loc în zilele de 6 și 8 Martie — au ieșit următorii:

Iași, *secția centrală*, d. consilier G. Sturza: *secția II-a*, d. Viforeanu, președintele trib. Vaslui; *secția III-a*, d. Vespasian Erbiceanu, președintele trib. Iași, secția II-a.

Huși, d. consilier Corjescu.
Birlad, d. consilier Porfiriu.
Dorohoi, d. consilier Leonescu.
Roman, d. consilier Zăhărescu.
Fălticeni. d. consilier Corjescu.
Piatra-N., d prim-președinte I. Burada.
Bacău, d consilier Grigorovici.
Botoșani, d. consilier Porfiriu.
Vaslui, d. consilier Buzdugan.

LISTĂ DE SUBSCRIPȚIE

Pentru d-na Sevastița Mîrza, foasta soție a nefericitului Anastasie Mîrza, fost transitier la gara Iași.

Domiciliază în str. Sf. Andrei No. 49.

Opinia, apelează la toate inimile caritabile să vină în ajutorul acestei văduve cu cinci copii, rămași fără nici un ajutor:

D. Lascar Antoniu 20 lei

❑ Locuitorul Mihalache Anton, din Bucium mergînd cu carul pe șosea și voind să traverseze linia ferată, găsi rampa închisă.

Forțînd-o, a pășit înainte cu carul și în acest moment apare acceleratul ce venea spre Iași, carul a fost sfaramat, iar locuitorul a scăpat neatins.

❑ D-na general Lambrino, fiind puțin răcită, nu va putea primi mîine Vineri 4 Februarie.

❑ Astă-seară Joi 3 Februarie începe programul nou la Teatrul Cinematografic Pathé Freres din sala Circului Sidoli. Iată cîteva subiecte din acest nou program; Salba de mărgăritare, mare roman contimporan redat de somități artistice teatrale.

M-me Tallien, Cain și Abel după legenda biblică, Cînele și biberonul. etc.

Către alegătorii ieșeni

Subsemnații, în dorința de a contribui la adevărata asanare a moravurilor politice, ne luăm angajamentele următoare:

I. ***Vom face totul pentru ca viitorul guvern să dea complectă reparație cetățenilor și în special funcționarilor, cari vor fi suferit de la actualul guvern, fie în persona lor, fie asupra rudelor lor, lovituri materiale sau morale, pentru bănuelі asupra feliului cum și-au exercitat dreptul lor de vot;***

II. ***Nu vom primi în organizațiunile noastre nici pe unul din transfugii, cari și-au părăsit partidul în timpul luptei electorale;***

III. ***Vom uza de toată influența noastră pentru a determina pe viitorul guvern să anuleze, fie pe cale administrativă, fie, la nevoie, chiar pe cale legislativă, toate beneficiile acordate de actualul guvern, în scop de corupțiune electorală.***

A. A. BADAREU.
C. STERE.

❑ **Incendii.**— Astă noapte un incendiu a distrus casa locuitorului Ion Silvestru, din comuna Șipote, cauzîndu-i o pagubă de 1000 lei.

Focul a luat naștere din neglijență.

— Un alt incendiu a distrus casa lui Ion Poenaru din comuna Mogoșești, arzîndu-i o mare cantitate de cereale.

— Alt incendiu a ars casa femeei Zoița D. Căileanu, din com. Aroneanu. Focul a fost pus de răi făcători.

❑ Eri după amiazi s'a făcut cu o mare pompă, înmormîntarea regretatului profesor dr. L. Russ.

Prohodul s'a început la orele 2 și s'a oficiat de părintele Weber, parohul bisericei catolice.

Onorurile militare au fost date de o companie din regimentul Ștefan cel Mare și un escadron din regimentul 7 roșiori.

După ce prohodul s'a terminat, au vorbit d-nii d-ri Demetriade și Socor, cari au aratat marile calități ale defunctului, precum și golul ce-l lasă dînsul în lumea medicală.

După aceasta sicriul a fost ridicat și așezat pe un car tras de opt cai și cortegiul s'a pus în mișcare, parcurgînd străzile Lăpușneanu, De Sus, și aci în fața bisericei Sf-tului Spiridon a vorbit d. dr. Riegler din partea spitalului Sf. Spiridon.

După aceasta cortegiul s'a pus din nou în mișcare parcurgînd străzile Golia, Cucu și Eternitatea. La cimitir a vorbit studentul Dinescu.

❑ **Judiciare.**—Tribunalul secția III-a a admis, în principiu, moratoriul cerut de frații Goldenberg și a fixat termen pentru 18 Februarie pentru adunarea tuturor creditorilor.

— In procesul luptei pentru copil, Curtea de apel s. II a respins eri apelul d-lui Pruncu, admițînd apelul d-nei Maria Ciolac; a admis și ca aceasta să păstreze copilul, confirmînd astfel decisia de anul trecut a Curței de Apel secția I-a.

— Curtea s. I-a a respins astă-zi apelul arendașilor Melikson, cărora trib. Tutova le-a reziliat un contract de arendare în baza legii trusturilor.

Ultima oră

Bucureşti 3 Februarie

Teroarea din Vaslui

Vaslui. — Alegătorul Mihai Lazăr, care a depus candidatura d-lui Ed. Motăș fost primar, a fost arestat în com. Dobrovătz, unde s'a dus să vadă pe un frate al său Neculai Lazăr, maistru la școala de meserii de acolo. A doua zi dimineață, a fost adus sub excortă la la Vaslui, cu toate protestările fratelui său, ale notarului care l cunoșteau.

S'a adresat o telegramă M. S. Regelui.

INCENDII

Bucureşti.—Azi dimineață un incediu a izbucnit la biserica negustori.

Din neglijența paraclisierului de la o luminare pe care o lăsase aseară aprinsă în biserică, s'a aprins mai multe odoare.

Prinzîndu-se de veste focul a fost localizat.

Un alt incendiu a distrus locuința comerciantului Dim. Stănescu din Str. Rotari.

Prințul Calimachi și d-l. Marghiloman

Botoșani —D. Marghiloman a chemat la București telegrafic pe prințul Calimachi pentru a avea cu el un schimb de vederi.

Prințul Calimachi a refuzat să se ducă la București și a declarat într'un cerc de prietini că contestă dreptul d lui Marghilomen de a se amesteca și de a dicta în ce privește politica din Botoșani.

Candidații guvernului din Capitală

Bucureşti.—Aseară s'a fixat în mod definitiv candidaturile guvernului în capitală.

Col. I cameră; d-nii: N. Filipescu, V. Șoimescu, Virgil Arion, Alexandru Marghiloman

Col. II d-nii: M. Deșliu. Many, Sabba Ștefănescu, D r. Herescu, Ianovici, C. Bacalbașa, M. Popovici, D-r. Giani și N. Lahovari.

Col. III Barbu Catargiu și Dinu Brătianu.

Col. I Senat d-nii: T. Rosetti și Titu Maiorescu.

Col. II d nii: D-r. Tomescu, D-r. Obreja, Em. Miclescu, D-r Cerchez. și General Carcaleșeanu

Eliberarea lui Durand

Paris —Președintele Fallieres a grațiat pe Durand, care a fost pus azi dimineață în libertate.

LOTERIA

Bucureşti.—Azi s'a făcut tragerea clasei III-a a loteriei regatului romîn.

Au cîștigat:

60,000 lei cu un cîștig de 300 lei No. **43,690**.

5,000 lei No. 996.

2,000 lei No. 45158.

1,500 lei No. 42558.

1,000 lei No. 20446, 19705, 58877, 59130.

500 lei No. 52371, 16513, 43690.

300 lei No. 21708, 22003, 1440, 23429.

250 lei No. 25800, 29838, 18643, 19868 1556, 28772, 57545.

Candidații opoziției

Colegiul 1 CAMERĂ

— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ

— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ

— Duminică 20 Februarie —

C. Stere.

Colegiul I SENAT

— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu,
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT

— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziațiunea generală română din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

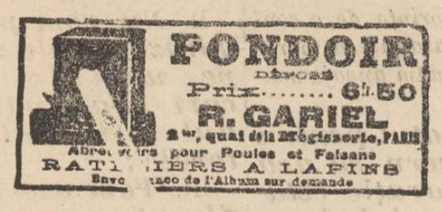

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieți și rente în *VIENA* fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc Nr. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 și fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" ine de asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și

Diferite alte combinațiuni de asigurări atingă oa e de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia București

Agent general pentru Iași:

IOSIP POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBȚINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO — Sé întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanțe caustice sau vătămătoare pielei.** — OLLO

E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calitățile sale sup rioare și constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si ma higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

FOASTA

ROBERT

—Iasi Str. Lăpusneanu 25 — Iasi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simțit ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: LES VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droguiștii și Farmacistii.*

Magazinul Conservatorului

IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR

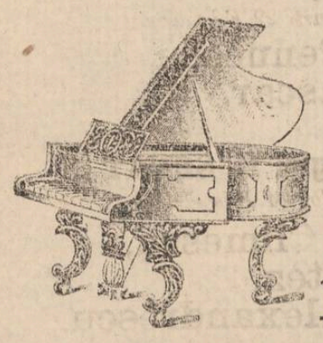

Piane STEINWEG și pianine ROSENKRANZ

precum și din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediții în provincie

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program incepe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco de Catalogue

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîștige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa 3 a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

1 și 3 Februarie 1911

Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 le

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Prețurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1223 Sîmbătă 5 Februarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ ROMÂNĂ

Candidații opoziției

Colegiul I CAMERĂ

— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ

— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ

— Duminică 20 Februarie —

C. Stere.

Colegiul I SENAT

— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu,
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT

— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Teroarea albă

Un cetățean a căzut victima nelegiuirilor poliției noastre.

Fiind-că a îndrăznit să iee parte la întrunirea publică a opoziției, fiind-că cu el au venit mulți țărani, agenții polițienești au fost puși să-l pîndească, să-i cadă în gîlceavă, să-l bată și să-l aresteze.

Opoziția a fost imediat în picioare, în toiul nopței, ca să facă dreptate victimei. Iar contra nelegiuirei în sine, contra banditescului atac la libertatea individuală, s'a protestat ieri într'o manifestație adevărat înălțătoare: liberalii și democrații s'au întrunit, ieri seara, la clubul nostru, pentru a declara că sunt gata să apere și de aci înainte, toate victimile poliției, pentru a opune cea mai bărbătească resistență încercării ciocoiești de a sălbătăci moravurile noastre electorale.

D. Stere a insistat puternic asupra acestei încercări a ciocoimei. A arătat că luptele electorale s'au dat totdeauna, în Iași, în chip civilizat și că nici odată, pînă astăzi, Regele n'a fost înștiințat, că la Iași domnește teroarea guvernamentală.

Trebue să se petreacă ceva tragic în Iași, dacă partidele de opoziție s'au unit pentru a declara: dacă ciocoii voesc război civil, opoziția primește lupta, dar ține să declare că praf se va alege din ciocoime.

Relativ la arestarea brutală a cetățeanului Oarză, d. Stere a citat cazul polițistului englez, care a bătut și arestat pe un băetan, vînzător de acadele. Polițistul și-a ispășit infamia—și toată lnmea a protestat contra faptei sale, în care n'a văzut o ofensă adusă unui individ, ci a văzut un atac adus suveranității și libertății cetățeanului.

Indentic cazul de la Iași. Și de aceea manifestația de protestare de ieri, despre care d. N. Gane, a zis, că ie fericit s'o vadă la bătrînețele sale, acea grandioasă protestare s'a îndreptat contra ciocoimei, care, pentru a învinge în alegeri, cată să suprime libertatea cetățenească.

Cu toată puterea și autoritatea de care dispune, opoziția din Iași va lupta contra acestor moravuri — va lupta și va învinge.

Contra teroarei și contra vînduților

Domnii C. Stere, în numele partidului liberal și d. A. Badareu în numele partidului nostru și-au luat angajamente în scris: 1) pentru reintegrarea în funcții, cînd guvernul crimei naționale va fi prăbușit, a tuturor funcționarilor, și pentru repararea loviturilor morale ce vor fi suferit cetățenii și rudele lor, sub pretextul de a nu simpatiza cu guvernul actual; 2) să nu primească, în partidele ce reprezintă, pe nici unul din imoralii, cari s'au vîndut guvernului și au părăsit partidele din care făceau parte; 3) prețul vînzărei lor, ilicitele beneficii ce au tras acești imorali, să le fie luate, fie chiar pe cale legislativă.

Dată fiind autoritatea de care fiecare din semnatarii angajamentului se bucură în partidul seu, este neîndoelnic că angajamentul va fi respectat, că toate victimele teroarei vor fi resplătite pentru suferințile lor, pentru nedreptatea ce li s'a făcut și că acei cari s'au vîndut carpismului, vor fi osîndiți să rămie carpiști toată viața lor, ceea ce echivalează cu munca silnică politică.

Șefii locali ai partidelor de opoziție, au făcut operă și democrată, și omenească, și de igienă politică.

Este drept să se arate toată atenția acelor mulți funcționari, cari sunt înlocuiți, retrogradați, puși în disponibilitate sau aruncați în alt capăt al țării; este drept să te angajezi a da reparația, morală și materială, tuturor victimelor bandei de pirați, care conduce țara; și este, iarăși, drept, să te angajezi a închide ușile cluburilor politice păcătoșilor, cari, pentru un bacșiș oare-care, carele va fi retras după alegeri, s'au vîndut, au dezertat de la postul de onoare și și-au prostituat conștiințile.

Funcționarul îngrozit de bestialitatea pirateriei carpiste, cetățeanul lovit în interesele sale, poate fi sigur că ziua resplății va sosi foarte curînd și că suferințile ce le îndură astăzi, vor fi înlocuite cu toată desdăunarea ce merită.

Un guvern Carp este identic cu holera. Ca și flagelul acesta și flagelul carpist cată să pusteiască. Și cum, în medicină, se găsesc, slava domnului, mijloace destule de stingere a epidemiei, partidele de opoziție sunt destul de tari ca să pună capăt, repede și bine, încercărei îndrăzneațe a d lui Carp de a guverna prin teroare.

Cetățenii să fie pe pace!

Senatorul Universitar din Iași

III

Nu știm cum să spunem: cu regret sau cu plăcere, trebue să ne ocupăm iarăși de mult simpaticul personagiu al domnului, nou confirmatul rector, Gh. Bogdan; căci o împrejurare de care am fost informați chiar acuma, ne dă prilejul de a dovedi, că cele ce spuneam noi despre nepotrivirea cumulării calității de rector al Universității din Iași, se dovedesc a fi adevărate.

Intr'adevăr, noi susținusem, că rectorul va fi nevoit adeseori să jertfească interesele Universității, pe care e ținut să le apere, ca rector și ca organ al consiliului celui mare universitar—intereselor politice pe care le-ar reprezenta ca senator.

Domnul Bogdan a început să justifice această temere chiar înainte de a fi senator, de oare-ce jertfește interesele învățămîntului și ale Universității, pentru a ajunge a pune mîna pe acest loc; cu alte cuvinte d-sa face hatăruri în contra legii, pentru a cîștiga voturi la viitoarea alegere de senator.

Iată cum stau împrejurările pe care le garantăm ca absolut exacte:

Lucrul s'a petrecut cu prilejul ridicării vestitului domn Șumuleanu de la starea de agregat, la acea de profesor.

Este cunoscut, că acest domn Șumuleanu a obținut prin sprijinul fostului ministru liberal Haret, cu care este rudă, locul de agregat la facultatea de medicină din Iași, prin calcarea legii. Domnia-sa neposedînd nici o lucrare în materia catedrei de chimie biologică, nu putea fi recomandat. De aceia, Universitatea din București nici nu s'a pronunțat în termenul legal, cea din Iași a găsit de cuviință să recomande cu 4 voturi contra 3 pe d. Șumuleanu, în contra raportului specialiștilor însărcinați cu cercetarea titlurilor d lui Șumuleanu și care raport conchidea la respingerea d-sale, întru cît în contra legii d-sa nu prezenta nici o lucrare, din care să se poată vedea destoinicia d-sale. Macar de atunci—sînt acum 3 ani—pînă acum d. Șumuleanu nu s'a pus pe lucru pentru a cîștiga cunoștiințile ce-i lipseau. D-sa nu a scris în tot timpul de cînd este agregat, nici o singură lucrare în domeniul chimiei biologice, nu a făcut nici o cercetare originală. Cu toate acestea cu o îndrăzneală ne mai pomenită împlinîndu-se cei 3 ani de agregat, a cerut să fie ridicat la rangul de profesor.

Legea cere pentru această ridicare prin articolul 66, întâi avizul motivat al consiliului facultății, care să fie diferit Senatului, care Senat la rîndul seu să recomande pe agregat ministerului printr'un raport motivat, care să analizeze și să arăte meritele candidatului la profesorat, întemeiate pe lucrări importante și pe cursul său de valoare. Domnul Șumuleanu nescriind nimic nici în acest interval de 3 ani, iar cursul său nesimțindu-se de această inactivitate a d-sale pe tărîmul științific, nu putea să fie recomandat nici într'un chip fără calcarea legii. Cu toate acestea, deși în consiliul facultății de medicină, trei din cei șapte membri presenți, cerură redactarea în scris a avizului cerut de articolul 66, majoritatea hotărî să considere discuția ca aviz motivat și să recomande senatului pe d. Șumuleanu, spre a fi ridicat la rangul de profesor. În senat se ținură două ședințe, fără nici un rezultat. La a treia, cînd conform cu legea se poate ținea cu ori-ce număr de profesori de la facultatea de medicină (erau numai trei) d. Socor, d. Pușcaru și d. Bogdan; (senatorii erau d-nii Philipide, Găvănescul, Bujor și Mănescu); trei din membrii colegiului cerură numirea unei comisii pentru cercetarea titlurilor d-lui Șumuleanu și redactarea raportului motivat; aceștia erau d-nii Pușcaru, Bujor și Mănescu, iar alți trei, opinară pentru rîdicarea imediată a d-lui Șumuleanu la rangul de profesor, fără a ținea și seamă de dispozițiile legale, care cer imperios raportul motivat asupra lucrărilor; acești trei erau d-nii Philipide, Găvănescul și d. dr. Bogdan, rector și candidat la locul de Senator.

D. Socor s'a abținut.

Înțelegem ca ceilalți membri din cei cari au fost pentru d. Șumuleanu, d-nii Philipide, filologul și d. Găvănescul filosoful să fi cedat unor stăruințe puse pe lîngă domniile-lor. Dar d. Bogdan, care este rector al Universității și medic cu cunoștinți întinse, care poate aprecia valoarea unui candidat la însemnatul post de profesor de chimie biologică, cum se face ca un om ca d-lui, care are de aparat și de privigheat alcătuirea corpului universitar, ca să nu se introducă în el oameni 'lipsiți de valoare științifică în ramura respectivă, ca d. Șumuleanu, cum se face, zicem, ca d-sa să fi fost de părere a se calca legea și a se recomanda pe d. Șumuleanu ca profesor la catedra sa?

Nu numai atîta, dar d. Bogdan a promis d-lui Șumuleanu, că de și recomandarea Senatului este nulă, de oare-ce sunt trei pentru, trei contra și o abținere, d-sa va face ca d. Șumuleanu să fie confirmat.

Se înțelege, că această ținută atît de favorabilă a d-lui rector Bogdan pentru d. Șumuleanu, este rezultatul unui târg, anume cîștigarea votului agregatului Șumuleanu, pentru alegerea la Senat a d-lui Bogdan. D. Șumuleanu de și fost liberal și actual naționalist înfocat, din tagma d-lor Iorga și Cuza, bine înțeles că a primit tîrgul care-i procură un însemnat avantaj privat, în schimbul vînzării unui vot politic.

Înțelegem pe d. Șumuleanu. Dar cum să calificăm purtarea d-lui Bogdan. Este numai cît primul act de tradare al intereselor universitare, în schimb pentru rolul d-sale politic de senator. Acest început promite.

Către alegătorii ieșeni

Subsemnații, în dorința de a contribui la adevărata asanare a moravurilor politice, ne luăm angajamentele următoare:

I. ***Vom face totul pentru ca viitorul guvern să dea complectă reparație cetățenilor și în special funcționarilor, cari vor fi suferit de la actualul guvern, fie în persona lor, fie asupra rudelor lor, lovituri materiale sau morale, pentru bănuelî asupra feliului cum și-au exercitat dreptul lor de vot;***

II. ***Nu vom primi în organizațiunile noastre nici pe unul din transfugii, carî și-au părăsit partidul în timpul luptei electorale;***

III. ***Vom uza de toată influența noastră, pentru a determina pe viitorul guvern să anuleze, fie pe cale administrativă, fie, la nevoie, chiar pe cale legislativă, toate beneficiile acordate de actualul guvern, în scop de corupțiune electorală.***

C. STERE.
A. A. BADAREU.

OAMENI ȘI LUCRURI

In amintirea unui mort

La o mică depărtare de timp două cortegii impunătoare au străbătut orașul, petrecute nu numai de unanime păreri de rău, nu numai de lacrimi,—dar și de acea dureroasă ironie care însoțește fatalmente convoiurile în care toți doctorii orașului petrec la locașul de veci pe cei mai de seamă dintre ei. Ironia pe seama științei dezarmată înfața morții.

După doctorul Bottez, temperament exuberant, vioiu, sociabil,—iată pe doctorul Russ—patriarhal, liniștit, aproape sfios,—drept și înalt ca și celălalt și în tocmai ca dînsul căzînd cum cade bradul trăsnit sub năpraznica furtună.

Ce era oare în acea majestoasă izolare și rezervă pe care și-o impunea? Era mîndrie? Era modestie? Era timiditate? Era stoicism? Era pesimism?

Fără îndoială, cîte ceva din toate și tocmai aceasta făcea interesantă și originală personalitatea lui, alcătuită numai din delicatețe și din bună cuviință.

Nu credem să fi auzit cineva vre-o dată un cuvînt ráu din parte-i. Cel mult i-se putea imputa uneori o lipsă de energie—și în această privință mergea pînă la abnegare, pînă ce se lasa încălcat pe nedrept. Nu era făcut pentru luptă și n'avea nimic din stofa unui struggle-for lifer. Avea însă într'un grad înalt simțimîntul datoriei. Intr'atita de mult, încît, simțindu-se acum mai puțin apt, fiziceste, își anunțase retragerea de la catedră și de la spital. Avea 25 ani de serviciu și 36 ani de practică medicală. Implinise tot în astă vară 25 de ani de serviciu la Slănicul Moldovei.

Aci, ca și preste tot, l'am văzut dînd exemplu de demnitate și de desinteresare, cu risicul de a fi pus pe al doilea plan. Dar, în schimb, cît de mult adora și cultiva amurgurile dulci, cu plimbările line, pe aleele singuratice ale pădurei, de-alungul șirurilor de brazi,—ca și cum ar fi crescut împreună cu dînșii, vechiu tovarăș al lor...

Cine ar fi crezut că era cea din urmă oară și că făcea cele din urmă plimbări?

Acum doi ani, pe micile „vaporetti" ce străbăteau golful Quarnero, în fața Abbaziei, îl urmăream, zi cu zi, în plimbările liniștitoare pe apă. Petrecurăm ceasuri multe pe țărmul Adriaticei, visînd în muzica valurilor. Opt-spre zece toamne de-arindul a schimbat aerul de munte al Slănicului cu aerul potolit al Abbaziei și atunci fu cea din urmă vizită în splendida localitate. Epidemia din ist-an îi întrerupse călătoria,—dar cine ar fi bănuit că nu și va mai revedea iubita lui stațiune, unde era atît de popular, unde era atît de simpatic tuturor? Căci peste tot îl prindea minunat aerul lui de bonhomie, înfățișarea lui patriarhală, acel „decens habitus", pe care-l cereau anticii ori cărui discipol al lui Esculap.

...Și toate aceste încetară într'o clipă, — o clipă de liniște, care îl trecu subit în brațele liniștei celei de a puruni!

Rodion

Impresii din Apus

Charlottenburg — Potsdam — Sans-Souci

II

Aleea principală din Thiergarten conduce la *Charlottenburg* — suburbia Berlinului 25,000 locuitori — cea mai frumoasă, mai curată și mai elegantă localitate. Aici se vizitează *Castelul*, în parcul căruia se află un *Mausoleum* demn de văzut. Acesta e o clădire mică în care se găsesc sarcofagiile de marmoră ale lui Frederich Wilhelm III și al reginei Luiza — ambii reprezentați culcați în poziția cea mai naturală, cu capetele întoarse și cu brațele încrucișate peste corp. Sunt executați de sculptorul Rauch, care avea talent și în timpul căruia se cerea de la artiști să se dee pozițiile cele mai elegante operelor lor.

Afară de aceste sarcofagii mai sunt și mormintele, la fel cu cele dintăi, ale Impăratului Wilhelm I și al Impărătesei Augusta. Inaintea acestora sunt 4 coloane negre, făcute dintr'un singur bloc de granit. In fund un crucifix în marmoră, iar în fața acestuia o alegorie a vieței, reprezintată prin 2 sfeșnice cu 2 lumînări nearse. La eșire alte 2 sfeșnice în care lumînărie au ars... Toate acestea sunt învăluite într'o lumină albastră, ce vine prin sticla colorată de pe acoperiș—ferestrele lipsind. In fund numai, o fâșie de lumină gălbue.

Intrînd ești lovit de acest amestec de culori ce dă impresia unui văl albastru care acopere marmora albă a pereților și a sarcofagiilor... Ordinul sever de a nu se șopti, de a nu merge tare și de a nu adresa nici o vorbă paznicului, face ca fie-care să intre cu oarecare sfială și să simtă că-i ceva solemn... Și într'adevăr găsindu-te în fața acelor 4 chipuri de oameni, nu poți să nu reflectezi asupra omului în general..; asupra ta... asupra vieții... și asupra morții... E trist, dar în acelaș timp e un loc în care te poți regăsi, îți poți aduna tot ce ai mai bun și mai sfînt în tine, zicînd încă odată: cîtă deșertăciune e în această lume!...

*

Reședința de vară a Impăratului e la *Potsdam* — Versailles al Parisului. Acesta e un oraș de 40,000 loc. cu o garnizoană tot atît de mare, înconjurat de lacuri, păduri și castele.

Și priveliștea ce se desfășoară de pe podul măreț — construit numai în fier și în terase de piatră — numit *Glienicker Brücke*, e din cele mai frumoase. Trei lacuri se întind în depărtare *Jungfern See*, *Havel* și *Glienicker*, peste care vapoarele se încrucișează în lung și în lat încărcate cu lumea dornică de a cunoaște fiece cot al apei.

In dreapta podului pe o culme și într'o pădure de brazi se ridică măreț castelul *Babelberg*, reședința de vară a lui Wilhelm I. In stînga castelul de vînătoare a prințului Frederich Leopold iar mai departe, peste lacul *Heilige*, e palatul de marmoră, în care locuește prințul de coroană în timpul verei.

Frumusețile, ce le desfășoară natura în această parte, sunt așa de deosebite de tot ce cuprinde Berlinul și împrejurimile lui, încît pentru moment, te crezi în fața lacurilor neîntrecute ale Elveției... E atît de poetic, de fermecător... că timpul petrecut în contemplarea acestor locuri pare o clipă... Spre asfințitul soarelui se lasă o liniște și o vrajă care te dispun la visare, fără să-ți

poţi da samă, că noaptea te surprinde pe terasele podului, în jurul căruia se destăşoară toată această poezie... Liniştea apei, aerul răcoros ce vine dinspre pădure, palatele ce-şi oglindesc silueta în lac, umbrele ce se întind tot mai mult, umplu sufletul de o melancolie plăcută, ce te face să te pierzi în gînduri vagi de plăcere şi de tristeţă, negăsind puterea să te smulgi acestui loc vrăjit pentru a te întoarce în tumultul şi proza oraşului...

Potsdam e mic şi neînsemnat ca oraş. Imprejurimile, care sunt chiar lîngă el îi fac tot renumele. Are un turn înalt de 90 m. la biserica garnizoanei. De aice se aude o melodie curioasă, dar plăcută, a *carillon*-ului.

Prima grijă a călătorului nerăbdător de a-şi vedea locurile în care imaginaţia lui a trăit un timp, e de a pătrunde în „Sans-Souci" — palatul de care atîtea şi atîtea amintiri sunt legate ; loc în care cel mai de spirit om al veacului al 15-lea, Voltaire, îşi petrecea o bună parte din viaţă lîngă Frederich II, cel Mare, regel Prusiei. Acesta fu şi el un om inteligent şi un bun scriitor, dar avea pretenţie să fie şi literat — ceea ce nu e tot una. De alt fel lui Frederich îi plăcea mult să se ocupe intelectualiceşte şi căuta să se înconjoare tot-deauna de oameni de valoare.

Pentru aceasta el chemă în 1740 pe Voltaire cu care legă o prietenie strînsă şi de ocamdată sinceră. Prietenia lui Frederich era însă cam crudă, căci devenise gelos până şi de Marchiza *du Châtelet*, inspiratoarea lui Voltaire — *la divine Emilie*, după cum o numea el.

La început Voltaire era încîntat de prietenia Regelui căruia nu-i se adresa altfel de cît cu vorbele „Votre Humanité" în loc de „Votre majesté".

După moartea D nei du Châtelet, Voltaire" fu chemat din nou şi instalat aci la Potsdam în palatul Sans-Souci. Fu numit şambelan dîndu-i-se 20.000 lire pensiune. Sarcina lui Voltaire era să corijeze scriirile şi versurile făcute de Rege în limba franceză.

Incîntarea lui Voltaire merse crescînd şi epitetele măgulitoare şi pompoase nu încetase. Aşa Frederich era numit „Solomon al nordului", „Marc-Aurelian din Potsdam" etc.

Dar medalia nu avea de cît o faţă. Peste puţin filosoful stîrni invidia. Prin spiritul său sarcastic îşi făcu duşmani, cari înfluenţară şi pe suveran. Voltaire fiind apostolul liberei cugetări, era numit de către cei din Potsdam „teologianul lui Belzebuth".

Prietenia lor slăbeşte şi Voltaire trebuind să continue corijarea scrierilor Regelui se numeşte el singur *„la blanchisseuse de la Majesté"* Regele necontenit aţîţat, pune să zugrăvească o cameră pentru Voltaire după indicaţiile sale.

Şi această cameră e cea dintăi în care paznicul Castelului introduce pe vizitatori, ce plini de nerăbdare şi emoţie aşteaptă ca cei intraţi înaintea lor să-şi isprăvească vizita pentru a le veni rîndul şi lor.

In aşteptare gîndurile nu-ţi dau răgaz şi mintea nu încetează să caute urmele paşilor suveranilor — de coroană şi de spirit — cari au trăit în aceste locuri, cari au contemplat şi ei aceleaşi poziţii, care şi au odihnit sufletul şi corpul la răcoarea arborilor ce ar fi fost în acelaş loc.

Parcul e mare foarte mare, poetic, misterios evocînd acele „grădini cu palate" în care bunicile noastre aşezau pe împaraţii de verde, de roş, ai codrilor etc... Iar castelele nelocuite cum e Sans Souci, devin lăcaşurile în care zinele „frumoase ca soarele" dorm de sute de ani..

Atîta umbră, mister, linişte şi poezie se găseşte în acest parc imens, în cît piezi naţiunea realităţii şi nu mai poţi deosebi ce-i vis şi ce-i adevăr...

Rezemat de balustrada Castelului laşi privirea să alunece peste cele 6 terase umbrite cu alee de potocali, pentru a se opri la jocul de apă înalt de 36 m, aşezat în vale. In dărătul acestuia şi în faţa Castesului e statuia lui Frederich cel mare.

In dosul castelului se întinde o vale pitorească cu o vedere admirabilă spre o clădire în formă de ruine romane — Ruinenberg — în care e rezervorul jocurilor de apă din tot parcul.

Un tumult... şi grupul de vizitatori ce au părăsit castelul se împrăştie prin diferitele alee pentru a vizita celelalte clădiri.

Uşa intrării se desehide şi paznicul introduce pe noul grup în castel. Cea dintăi ce se deschide e camera lui Voltaire.

Maria C. Buţureanu

❑ *Opoziţia din Iaşi va ţinea o mare întrunire publică în ziua de Vineri 11 Februarie, ora trei p. m., în sala Sidoli.*

Vor lua cuvîntul domnii Take Ionescu, N. Fleva, C. G. Disescu, N. Titulescu, prinţul Şerban Cantacuzino, C. Stere şi A. A. Badareu.

Marea manifestaţie politică de eri

— Membrii clubului liberal şi membrii clubului nostru protestează contra teroarei de la Iaşi.—Discursurile d-lor Gane, C. Stere, dr. Ştefănescu-Galaţi, Gh. Săndulescu, Eugen Herovanu, N. Cananău. —

Faţă cu teroarea ce poliţia locală a început să o deslănţuiască, partidele de opoziţie s'au întrunit aseară la oarele 9, în localul clubului conservator-democrat, din Piaţa Unirea, pentru a protesta contra teroarei, precum şi a chibzui asupra măsurilor de luat pentru a împiedeca nelegiuirile administraţiei guvernamentale, săvîrşită contra cetăţenilor.

D. N. Gane a fost proclamat preşedinte al întrunirei.

D-sa mulţumeşte pentru onoarea ce i se face pentru buna voinţă cu care a fost primit şi dă cuvîntul d-lui C. Stere, preşedintele clubului liberal.

D. **C. Stere** începe prin a spune că în scurta experienţă ce am avut'o de la venirea la putere a actualului guvern, am văzut că toate forţele democrate au marea datorie de a lupta contra morava vurilor sălbatice ale guvernului.

De 20 de ani, spune d-sa, sunt în Iaşi şi de 20 ani fac politică la Iaşi, dar pînă astă-zi încă, n'am văzut să se trimeată din acest oraş, telegramă Majestăţii Sale Regelui prin care să-i cerem protecţia. Astă-zi însă ne-a fost dat să vedem şi la Iaşi oraşul intelectual, oraşul paşnic, să ne simţim în nevoia tragică, ca să reclamăm Suveranului, contra guvernului pentru ceia-ce suferim.

Eram deprinşi până acum să luptăm în mod civilizat şi Iaşul a dat totdeauna pilda luptei paşnice; am ajuns însă, astăzi, să nu mai putem întinde mîna adversarilor noştri. (Aplauze)

Teroarea s'a deslănţuit şi la Iaşi : oraşul e înconjurat de armată, arresturile sunt pline de cetăţeni, care venise să ieo parte la întrunirea noastră de ieri. E o stare de războiu civil. Să ştim : vor dumnea'or resboiu civil ? Să-i ferească sfîntul, căci nici praf nu se va alege din ei.

Ca preşedinte al clubului naţional liberal, ca om care ştie să şi cântărească cuvintele, vorbesc sus şi tare, ca să fiu auzit departe şi chiar peste zidurile acestei ţări ! (aplause).

Vom şti să punem la locul cuvenit pe ori care cuconaş, care s'a văzut ajuns la situaţii, pe cari nici părinţii lor nu le visau.

In aceste momente grele prin care trecem de la dv. toţi cerem tot sprijinul moral, pentru ca aceşti nelegiuiţi, în faţa unor asemenea împrejurări brutale, să întîmpine piepturile noastre şi să ştie ei că nu vom lasa Iaşul să fie pîngărît de teroare (aplauze).

Să ne organizăm cu toţii astfel, ca la ori-ce nelegiuire ce s'ar săvîrşi la fel cu cea de eri, să o condamnăm cum merită.

Fie care să'şi deie sama că demnitatea şi simţimîntul de mîndrie ale poporului sunt ofensate şi că nu putem tolera că acei care ar trebui să fie sluge se urcă ca stăpîni !

Vinovaţii trebuie pedepsiţi. Vom merge pentru aceasta la instanţele judecătoreşti şi ne vom organiza ast fel ca manifestele şi ziarele noastre să poată fi distribuite în toate păturile, aşa ca să nu poată fi împiedecate.

Fie-care să lupte şi să ştie că noaptea, de va fi nevoie, ne vom ridica din paturile noastre şi vom fi alături de el, pentru a'i apara, fiind-că apărăm viitorul libertăţilor publice.

Să opunem deci cea mai crîncenă opoziţie şi să facem ca la verdictul urnei glasul ei să se urce deasupra. Şi să ne gîndim bine că astăzi suntem într'un moment deciziv al vieţei noastre politice.

Vă mulţumesc că aţi răspuns în număr aşa de mare la apelul nostru, de şi cei mai mulţi aţi aflat cu greu de convocarea noastră.

Trebue să mergeţi până la capătul luptei cu datoria şi de mîne, vă rog să vă asaîrliţi în luptă şi mai oţelită, şi mai energică (lungi aplauze).

*

D. **dr. M. Ştefănescu-Galaţi**, vorbeşte despre nelegiuirile ce se comit şi zice că în fie care moment, ne aduce cîte o veste tristă. Pînă şi cel mai mic, pînă şi cel mai de jos ştie că libertate individuală nu poate să o atingă nimeni. Dă un exemplu cu un afişer, care era împiedecat de a lipi nişte afişe şi care revoltat, striga că nimeni nu îl poate opri de a nu lipi afişele.

D-sa arată apoi în ce grele împrejurări am ajuns şi zice că faţă de aceste imprejurări, ori-cine trebuie să 'şi iasă din stăpînirea lui, pentru a lupta cu energie pentru răsturnarea acestui guvern nelegiuit. Fraţia de astă seară arată destul de limpede că nu mai este chestie de persoane, ci lupta se dă în numele democraţiei.

Vorbeşte apoi de morga ciocoilor ajunşi la guvern şi zice că regimul de astăzi nu mai merită respectul nimănui. Modul cum procedează adversarii şi faptul că oraşul e pus sub pază militară, ne arată că nu trebuie să mai stăm la gînduri şi să ne mai îndoim de ceia ce avem de făcut.

D. **Gh. Săndulescu** : Incă din frageda copilărie, zice d-sa, n'am putut suferi ciocoiul. Obraznic din fire, prost prin moştenire, el n'a ştiut să îşi facă educaţia, nici să facă aşa ca să fie iubit de popor, pentru că nu face parte din popor. E o clasă care se crede mai pre sus de popor.

Am ajuns grele vremuri, ca să vedem, după 40 de ani de viaţă constituţională, o mînă de ciocoi să puie mîna pe putere.

Vorbeşte apoi de nelegiuirlle guvernului şi zice că nenorociţii se înşală ; căci ori cît de îndurător ar fi acest popor, el are mintea moldovanului cea mai de pe urmă şi va şti să îi taie capul.

Ocupîndu-se de teroare ce o desfăşoară guvernul în diversele oraşe, zice că cu această teroare, guvernanţii îşi dau testimoniul slăbiciunei.

In faţa unei asemeni situaţii, să mergem cu toţii umăr la umăr, cu acţiune energică, pentru ca să sdrobim guvernul ciocoilor.

*

D. **Eugen Heroveanu.** Salută în numele clubului conservator democrat, prezenţa fruntaşilor liberali, şi declară că face aceasta cu atît mai multă căldură, cu cît nu e vorba numai de importanţa luptei comune de azi, dar mai cu samă de o conlucrare în viitor pentru reforma electorală, care e cea mai mare aspiraţie a democraţiei.

Vorbeşte de violenţele de care se servesc guvernanţii de azi, violenţe care dovedesc slăbiciunea guvernului şi zice că, de cînd avem constituţie, n'a existat guvern mai slab, pentru că nici un guvern, ca cel de astăzi, nu a întrebuinţat atîtea violenţe.

D. Carp a nesocotit în tot deauna masa electorală, căci ideia sa fundamentală a fost autocratismul. Spune că junimiştii au fost în tot-deauna odioşi ; iar acum cînd întrebuinţează numai teroare, au devenit şi mai odioşi.

Tendinţa lor de distrugere nu reuşeşte. Takismul nu numai că n'a fost distrus, dar el se află astăzi mai viguros, în picioare, gata de a lupta cu energie. Şeful nostru d. Take Ionescu a spus la Roman : Vom birui, sau vom muri, noi zicem că vom birui, căci avem în noi atîta vigoare, şi în faţa noastră avem un adversar aşa de slab, că trebuie să biruim.

*

D. **căp. Leon Cerchez.**—N'am ştiut de politică pînă la eşirea din armată ; şi trebue să mărturisesc, că la'nceput mă cam gîndeam serios la o sumă de împrejurări *grele* în luptele cu inamicii politici, lupte, cari nu prea seamănă cu cele prescrise de tactica militară, care prevede altfel de lupte şi altfel de inamici, Ştiam apoi, că pentru a fi folositor partidului, se cere — pe lîngă osebite calităţi — şi experienţa, pe care n'o aveam. Aveam însă o singură mîngîere : *Votul* : mijlocul principal de lupta, cînd e vorba să impunem adversarului voinţa, tendinţele noastre ; — şi înarmat cu cartea de alegător, păşeam falnic la localul de vot, şi puneam radios în urna albă numele vrednicilor candidaţi, cari trebuiau să susţină 'n parlament ideile partidului. Treptat însă florii de *recrut* au trebuit să dispară, aşa că astă-zi, împreună cu toţi camarazii cari încercaseră la 'nceput acele 'şi greutăţi, ne putem felicita că am ştiut să profităm atît de contactul cu politicianii încercaţi, cît şi de luminile a prinse'n calea noastră de atîţia luptători distinşi.

Căutînd însă să'mi dau şi astă-zi so coteală de calea cea mai dreaptă şi mai sigură ce duce la putere, trebue neaparat să revin tot la mîngîierea *recrutului politic* : la *vot* ; el tranşează 'n mod suveran asupra dreptului la putere al cutărui sau cutărui partid ; şi dacă împrejurările au făcut să avem astăzi guvernanţi în contra voinţei ţărei, tot *votul* unanim al ţărei le va dovedi foarte curînd, că asemene împrejurări le-au fost fatale. Ce'i puterea ? mijlocul pentru unii de a garanta dreptatea şi ordinea în tot ce priveşte mersul întregului sistem de guvernare, iar pentru alţii, ocazia de a'şi satisface ambiţiuni personale, cari lovind interesele ţărei şi neamului, pot distruge 'ntr'o clipă, tot ce clădiseră prin muncă şi stăruinţi continue, oamenii vrednici şi devotaţi. Iată pentru ce, aceste calităţi sau defecte, sunt rezervate *ţărei* să le aprecieze ; şi sufragiul ei în alegerea celor vrednici, constitue un drept natural care garantează poporului liniştea necesară, şi'l apără de tulburările primejdioase la cari pot da loc veleităţile nesocotite şi ridicole, ale celor ce votesc să guverneză *cu forţa*.

De aceia este cea mai imperioasă nevoe de a lupta acum mai mult ca oricînd, pentru a dovedi odată pentru totde-auna că votul poporului este singurul, care poate indica în mod judicios partidul de guvernămînt, şi că abaterea de la această normă constituţională, obligă pe alegători să uzeze cu tărie de acel *„veto"* suveran şi deciziv, care s'alunge pe cei nechemaţi, poftidu-i frumos *să nu mai năvălească la putere prin escaladare cînd poarta le va fi închisă.*

E necontestabil că lupta devine acum cu atît mai aspră, cu cît avem a face cu un adversar nedisciplinat ; numai prin disciplină se poate garanta *lupta legală, şi deci adevărata valoare a forţei* : ori, la ce luptă legală, la ce alegeri libere ne putem aştepta, de la cei al căror şef însuşi îi onorează cu graţiosul epitet de *nebuni*, gata să le dea drumul la ori-ce ocazii, necum cînd e vorba de putere ?

Departe de a căuta să neg valoarea personală a cîtor-va din cei acum la putere, nu mă pot opri însă să mărturisesc, că mulţi din **boerii de astă zi**, neisprăviţi şi feciori de bani-gata, au revoltat opinia publică în aşa grad că m'au obligat şi pe mine să le fac graţie de şase rînduri în versuri :

„Sunt destuli în astă lume cu noroc, cu şansă ' toate
„Cari nu ştiu ce-i necazul nici durerea ce abate
„Pe acel menit de soartă a munci şi a ofta,
„Dar pe cari judecîndu-i ca să le cunoşti valora,
„Îi compari cu-acele babe cari tot încurcă hora,
„Cugetînd că pot şi ele la cochete a visa !"

*

D. **N. Cananău** : In ultimul moment primesc o scrisoare, de la iubitul nostru preşedinte d. Al. A. Badareu, prin care mă înştiinţează că fiind chemat telegrafic în astă-seară la Bucureşti, regretă că nu poate lua parte la întrunire şi să prezint scuze din partea d-sale.

Nelegiuirile şi teroarea guvernului continuă şi trebuie să ne oţelim la luptă. In afară de cele petrecute astă noapte, sunt vestit acum prin'o scrisoare de o altă nelegiuire, comisă unui prieten al nostru din Tg Frumos In toiul nopţei, sub pretext de foc, deşi nu era nici un foc, au venit pompierii în stare de ebrietate, la locuinţa d-lui Munteanu şi i-au dărîmat casa. Munteanu nu era acasă, ci numai nevasta şi copilaşii, care speriaţi şi îngroziţi, au alergat pe străzi, strigînd ajutor.

Ne vom pînge şi de aceeşti nelegiuire M. S. Regelui.

Faţă de o aşa de grozavă teroare, nu ne rămîne de cît să ne organizăm în mod serios şi vă rog să nu staţi un moment la gînduri, ci să vă puneţi cu începere de mîne la luptă energică, (aplauze).

Delicateţa pojarnicului

De cînd s'a lasat de a scrie, cu mînuţa alteia, articole de gazetă, şi s'a făcut prefect, numitul Stroja, fostul şef al sacalelor pompierilor, a debutat ieri, de proţie, înaintea altora de cît iar Malhasovici, iar Stoica şi iar Lohan.

A debutat prost de tot. Prefectul a fost puţin zgîriat şi imediat s'a ivit vechiul profesionist: sacagiul de la pompieri.

La o secţie poliţienească venise, să iee apararea unei victime a drojdiei poliţieneşti, trei oameni de seamă : şeful partidului liberal, vice preşedintele clubului conservator-democrat, şi încă un fruntaş al acestui club.

Venise şi prefectul, cu blana pe care i-a dăruit-o un suflet de elită. Mîndru că ie prefect, mîndru că are blană, pompierul credea, că poate fi şi insolent. A fost insolent cu primul procuror, a fost insolent cu cei trei fruntaşi politici. Ar fi voit, pur şi simplu, să-i dee afară.

A fost pus la rezon, fireşte. Un asemenea caraghios poate fi prefectul d-lui Grecianu—fiind că şi anume animale pot umba cu colac la coadă. Dar ar fi putut fi prudent. Dacă ar fi fost inteligent. Dar nu-i. Cum dracu să fie, dacă şi-a păgubit tinereţele tulumbînd la coşuri aprinse.

A debutat oribil. Dar a cedat la urmă. N'a insistat ca fruntaşii noştri, pe care o sfîntă datorie civică 'i adusese la poliţie, să părăsească localul, căci, dacă insista, vai de capul ei blană ar fi fost.

A întins mîna d-lui Stere. Acesta, la rîndul seu, găsi ceva mai bun de făcut cu mîna lui: s'o lese în buzunar.

A fost insolent cu d-nii Cananău şi Lascar Antoniu şi a trebuit să înghită răspunsurile drastice ale acestora.

A trebuit chiar—oribilul—să vadă cum victima ororilor poliţiştilor sei, cetăţeanul Oarză, a fost pus în libertate.

Şi a plecat mîndru, în mîndra-i blană de adevărat samur, roasă de molii, a plecat cu cealaltă vie inteligenţă, cu prefectul de judeţ, — pereche amîndoi — să aibă parte d. Grecianu de ambii şi toţi duşmanii, în ţările lor, mai buni prefecţi să n'aibă.

SALBATACIILE POLIŢIENEŞTI DIN IAŞI

— Darea în judecată a poliţiştilor Uţă şi Martiniuc —

Următoarea reclamaţie a fost remisă astă-zi d-lui preşedinte al Curţii cu juri din Iaşi ;

Domnule Preşedinte,

Sub semnaţii cetăţeni alegători din jud. Iaşi, în virtutea art. 37 asupra poliţiei generale de la 1 Aprilie 1903, chemăm în judecată corecţională pe subcomisarul de poliţie Gh. V. Uţă, subcomisar detaşat cu serviciul la comisariatul siguranţei din localitate, domiciliat în Iaşi str. Tataraşi No. 20 şi pe V. Martiniuc, agent special pe lîngă acelaşi comisariat de siguranţă domiciliat tot în Iaşi str. No. pentru ca în faţa probelor ce vom aduce să primiască pedeapsa prevăzută de art. 147 cod. penal, pentru următoarele motive :

In ziua de 3 Februarie avînd loc o întrunire electorală în Sala Pastia, convocată de ambele partide de opoziţie din localitate, a urmărit pe cetăţeanul alegător de coleg. I Cameră şi II Senat Grigore Oarză, domiciliat în comuna Holboca din acest judeţ, care venise la această întrunire şi găsindu-l după ce a eşit de la întrunire în str. de jos l'au maltratat bătîndu-l grav, împreună cu alţii, de care era însoţit şi l'au dus tot în bătăi şi ţinut arestat la comisariatul disp. IV a, pentru că a luat parte la întrunire şi n'a ţinut seamă de ameninţările şi intimidările ce i se făcuse de a nu mai face politică cu opoziţia, de a nu lua parte la întruniri şi a nu vota cu opoziţia.

Pentru dovedirea acestor fapte, vă rugăm să bine voiţi a cita ca martori pe următorii cetăţeni :

1). Preotul Dimitrie Ciocîrlan parohul Com. Răducăneni jud. Fălciu.

2). Costache Mahu domiciliat în disp. V Str. Salhana,

3). N. Cananău proprietar domiciliat în Iaşi, str. Carol No. 32.

4). C. Chirilă, domiciliat în Iaşi Str. Alexandri No. 1.

5). Napoleon Proca domiciliat în Iaşi

6). Lascar Antoniu avocat domiciliat în Iaşi, Str. Anastasie Panu.

7). Haim Veisman domiciliat în Iaşi, crîşmar lîng. bis Sft. Lazăr,

8). Căpitan C. Mihailescu dom. în Iaşi Str. Lăţescu.

Vă rugăm prin urmare să bine voiţi a fixa un termen de judecată de urgenţă, în cea mai apropiată seziune a curţei cu juri din jud. Iaşi conform art. 37 al V din leg. asupra poliţiei generale din 1903.

Ne constituim parte civilă cu suma de 1 leu.

Petiţia este iscălită de d-nii : Gh. Lascar, C. Krupenschi, Teodor Vasiliu, X. Eraclide, Cezar Simionescu.

INFORMATII

❑ *Suntem autorizaţi a da cea mai formală desmintire afirmărilor cu privire la atitudinea politică a amicului nostru d. C. Rădulescu-Motru.*

D. Motru candidează la Mehedinţi, în numele partidului conservator-democrat, pe lista opoziţiei unite. D-sa se află în permanenţă la Turnu-Severin, unde face propagandă electorală.

❑ Consistoriul spiritual al mitropoliei se va întruni în şedinţă în a doua jumătate a lunei curente, pentru a judeca mai multe procese.

❑ Pe ziua de 15 Februarie se va face o nouă mişcare printre notarii din judeţ.

❑ Pe ziua de 10 Februarie se va ţinea conferinţă la centrul preuţesc „Ocrotirea".

Va vorbi preotul Toma P. Chirieţă despre : Creştinismul ca principiu de viaţă al neamului nostru.

❑ La secţia I s'a terminat vizarea libretelor concediaţilor şi rezerviştilor. Mîine va începe la secţia II-a.

❑ Delegaţia judeţiană se va întruni în zilele de 7 şi 8 Februarie pentru a discuta mai multe chestiuni la ordinea zilei.

DIVERSE

— Dim. Ionescu, serjent de oraş a fost înaintat în funcţiunea de serjent-major cl. II, în poliţia laşi, în locul lui Gh. Ursăchescu demisionat.

— Inştiinţare.—De oare ce sunt prea multe cereri de costume pentru balul costumat-mascat de la 5 Februarie, comitetul Societăţei, a adus expres din Bucureşti o garderobă splendidă de costume clasice şi moderne. Doritorii se pot adresa administraţiei societăţei unde este expus întreg bazarul. Aci vor găsi şi un deghizor special. Repetăm că tot în localul societăţei să găsesc măsci de la 50 bani bucata.

— Bufetul de la balul costumat-mascat de la 5 Februarie s'a acordat tînărului comersant D. Teodoru—piaţa Sf. Spiridon—în tovărăşie cu d. Peters antreprenor al Băilor Ogînzi.

❑ D. Colonel N. Cernătescu comandntul regimentul 13 Stefan cel Mare a fost numit ofiţer recrutor pentru oraşul Iaşi, iar d. lt. colonel Sinescu din regim. 6 roşior, pentru judeţul Iaşi, la operaţiile de recrutare care vor începe la 1 Martie.

❑ La şcoala superioară de arte şi meserii din localitate pentru postul vacant de ajutor de secretar, copist, urmînd a se ţine în cursul lunei curente un concurs, doritorii se vor adresa cu cererile şi actele lor la Secretariatul şcoalei.

Concursul va consta din o probă de scriere corectă, una de calcul şi ţinere în bună regulă a unei arhive.

Retribuţiunea lunară este de 80 lei şi întreţinerea personală în şcoală.

❑ Ministerul de industre şi comerţ, a făcut cunoscut camerei noastre de comerţ că în urma încetărei convenţiei comerciale dintre Turcia şi Bulgaria, s'a pus în aplicare tariful diferenţial, stabilit prin iradeaua imperială din 3 Mai 1910. In schimb produsele similare însoţite de certificate de origină din România, Rusia şi Serbia, au a se bucura de tariful convenţional aplicat naţiunei cele mai favorizate.

❑ D-ra Olimpia Ionescu, maestră de călcătorie şi spălătorie la şcoala de menaj „Principesa Maria" a fost mutată la şcoala „Elena Eraclide" din Capitală.

❑ Consiliul judeţian a fost convocat pentru a alege un preşedinte în locul rămas vacant prin moartea regretatului C. Leppadatu şi eventual al unui vice preşedinte; şi să se ocupe cu modificarea budgetului ad-ţiei generale pe exerciţiul în curs; aprobarea creditelor deschise cu delegaţiunea judeţiană.

❑ Satul Şoimăreşti de la parochia Drăgăneşti, judeţul Suceava, a fost alipită împreună cu biserica filială Sf. Voevozi, la parohia Sineşti.

❑ Săptămîna viitoare se va relua la *Cercul didactic*, seria conferinţilor întreruptă din cauza sărbătorilor.

Marţi 8 Februarie, ora 8 jum. seara d-na Maria C. Buţureanu va face descrierea *unei călătorii în Belgia şi Rinul cu legendele lui.*

La aceste conferinţe pot asista şi persoane străine.

❑ In astă seară, Vineri marele Circ Henry, va începe seria reprezentaţiilor în circul din strada Carol, vis-à vis de Tuffli.

Va fi o mare reprezentaţie de gală. Circul posedă artişti renumiţi şi un admirabil corp de balet.

Indemnăm publicul să ia parte la reprezentaţia din astă seară a Circului Henry.

❑ In ziua de 10 Februarie, se va oficia cu o deosebită solemnitate hramul bisericei Sf. Haralamb, din strada cu acelaşi nume.

❑ D. C. Manciu ad-tor de plasă la Galata, a fost mutat la plasa Şipotele în locul d-lui Dimitriu, care va fi permutat în altă parte.

❑ Aflăm cu plăcere că Duminică 6 Februarie, va avea loc la Negreşti, căsătoria drăguţei d-şoare Virginia Decusară, cu d. Gh. Mereuţă, secretarul Camerei de Comerţ.

❑ La cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, s'a început un nou şi admirabil program, care cuprinde: Manevrele flotei germane, vederi după natură; inima ocnaşului, scane dramatice; Robinet studiază un rol tragic, scene comice; Peştii în luptă, vederi după natură; Chiriile scumpe, scene comice; Sirena, scene dramatice; Roze vestejite, scene dramatice; Saracul cismar, scene comice etc.

Sîmbătă şi Duminecă, la orele 3 p. m., mari matineuri.

Intrarea 50 bani.

❑ Pe ziua de azi s'a făcut o mişcare în armată, care cuprinde şi următoarele:

D. locot. Stamboală Sotir, din regim. 13 Ştefan cel Mare, a fost înaintat la gradul de căpitan; d. locot. Epure I. din regimentul 13 Cantemir, a fost mutat la brigada 13 infanterie; locot. Teodorescu Gh. din reg. Suceava 16 mutat la regim. Războeni 15; d. căpitan Al. Floru din regim 7 roşiori a fost numit la comenduirea pieţei; locot. Gane Petre de la comandamentul 4 armată, la reg. 7 roşiori; locot. Capşa I., din 2 roşiori la consiliul de războiu corp. IV.

❑ Ministerul instrucţiunei a decis ca la 15 Iunie, să se ţină în 5 oraşe: Bucureşti, Iaşi, Craiova, Galaţi şi Ploeşti, serbări de gimnastică, organizate de şcoalele secondare.

In acest scop, ministerul a cerut direcţiilor şcoalelor secondare din localitate, să întocmească şi să îi trimeată pînă la 15 lanuarie, programul exerciţiilor ce au a avea loc la acele serbări.

❑ Consiliul profesoral al facultăţii de drept din Iaşi se va întruni mîine Sîmbătă, la orele 5, spre a proclama rezultatul examenelor de la anul I şi II.

❑ Pentru întrunirea de Duminică a carpiştilor locali, vor veni să vorbească domnii: Carp, Jean Lahovary şi Maiorescu, sau Arion.

Domnul Carp va fi găzduit de d. Naum d. Lahovary de d. Grecianu şi d. Maioreseu sau Arion, de d. profesor Bogdan.

Ultime INFORMAŢII

❑ **Regele s'a neliniştit, în fine, de teroarea din Botoşani. Suveranul a cerut ministrului de justiţie să delege pe procurorul general de Iaşi, să an cheteze toate reclamaţiile telegrafice ce I-au fost făcute de frunaşii opoziţiei din Botoşani,**

Procurorul general se află de ieri acolo. Date fiind apucăturile acestui magistrat nu putem avea nici o încredere în ancheta ce-o va face.

❑ *„Debitorul absent".*

In tabloul poliţelor protestate pe care Buletinul Camerei de Comerţ din Iaşi îl publică în numărul său apărut astăzt, prefectul judeţului Iaşi, d. C. L. Negruzzi, figurează cu următoarele sume:

1). 6000 lei, protestat de M. Diamant;

2) 1,200 lei, protestat de M. Diamant;

3) 4,000 lei, protestat Banca Moldova;

4) 300 lei, protestat Banca Moldova;

5) 4,000 lei, protestat Banca Agricolă;

6) 12,000 lei, protestat Banca Agricolă;

Total două-zeci şapte mii cinci sute lei (27,000).

Şi acum un detaliu foarte picant; la rubrica observaţiilor, în care portărelul trece declaraţiile ce le face protestatul, se pune invariabil, la toate protestele d-lui Negruzzi: „debitorul absent".

Debitorul este absent, dar prefectul este prezent.

❑ ***Administraţia din Tîrgu-Frumos s'a dedat la o crimă politică, fără pereche chiar în obicciurile zapciilor.***

In acel tîrguşor avem un prietin, Const. Munteanu. Alaltăeri noapte, Munteanu lipsind de acasă femeea lui şi cei şase copii ai săi fură scoşi din paturi şi aruncaţi pe stradă, sub motiv că imobilul în care locuiesc ar arde.

Apoi pompierii dărâmară casa, până la temelie. Adevărul este, că n'a fost nici un foc, că Munteanu a fost desbracat de tot avutul seu, fiind-că n'a voit să treacă la guvern.

Există oare vre-o protestare deslul de energică contra crimei acestuia?

❑ *Suspendarea inamovibilităţii.*

Prefectului judeţului Iaşi, falitului Negruzzi, nu i plac ochii d-lui I. Zossin, administrătorul plăşii Buciumi.

Ca să scape de el, l'a dat judecăţii, înaintea consiliului administrativ superior, care, precum se ştie, a achitat pe d. Zossin.

D. Zossin s'a trezit ieri cu o telegramă de la ministrul de interne, prin care este înştiinţat, că a fost suspendat de ministru pe timp de trei-zeci zile.

Telegrama nu spune nimic altă-ceva. Suspendarea este cu totul ilegală, de oare ce administratorii de plăşi sunt inamovibili şi nu pot fi pedepsiţi de cît cu avizul consiliului superior, care a achitat pe d. Zossin.

❑ *Ca să explice prezenţa inopinată a prefectului de judeţ, simpaticul falit, în localul comisiei desp. IV,* Evenimentul *asigură, că arestatul cetăţean Oarză este „om de pe moşia prefectului Negruzzi", şi că el „a venit să se intereseze de ce a fost arestat omul seu".*

Minciună. Căci Oarză, fost primar de Holboca, nu este omul nimănui, este un sătean fruntaş, alegător în col. I.

❑ Un bun şi harnic funcţionar al eforiei Sf. Spiridon, d. C. Mihailescu, de la serviciul contencios, a fost înlocuit ieri prin studentul C. Baltă, fiul cunoscutului cerşetor.

Se crede că astă-zi vor fi înlocuiţi silvicultorii Apostoleanu şi Tăutu.

Pentru garantarea libertăţii presei

Agenţii lui Stroja au primit ordin să confişte toate imprimatele ce le distribue opoziţia: manifestul electoral al d-lui Stere, apelul către alegători al partidului liberal, programul şi calendarul partidului nostru.

De şi nici unul din aceste imprimate nu conţine nimic contra siguranţei statului, pompierul Stroja, ca să fie la înălţimea slugărniciei sale, a pus pe poliţişti să confişte acele imprimate şi să aresteze pe distribuitorii lor.

Alaltăeri seara, pe cînd domnii Stere, Canandău şi Lassar Antoniu, se aflau în localul poliţienesc, pentru a obţinea eliberarea cetăţeanului Oarză, a venit gardistul Pantazoglu cu un ţăran şi a zis:

— Arestaţi pe acest om, care împarte manifeste **anarhice**.

Manifestul anarhic, pe care gardistul îl adusese corp delict, era... un exemplar din programul partidului democrat.

*

In faţa acestei călcări flagrante a Constituţiei, care se operează din porunca unui pompier declasat, opoziţia a hotărît să opună resistenţă, pentru ca manifestele sale, toate pacinice, să poată ajunge în mîinele cetăţenilor.

S'a hotărît ca distribuirea să se facă, in toate părţile oraşului, de echipe de prietini, sub conducerea unor fruntaşi ai ambelor partide.

Distribuirea a început de astă-zi dimineaţă şi se face de echipe compuse din cîte 60 prietini, toţi înarmaţi cu revolvere, pentru ori-ce eventualitate.

Sunt patru echipe: 1) pentru distribuire la Hală şi toate stradele încunjurătoare, sub conducerea d-lui G. D. Şerban, fost deputat; Nicolina, condusă de d. dr. Manicatide, profesor de Universitate; 3) piaţa Sf. Spiridon, echipă condusă de d. G. G. Mărzescu, fost deputat şi 4) Tataraşi, echipă condusă de d. Lascar Antoniu, fost deputat.

*

Agenţi de ai poliţiei au fost puşi să urmărească echipele şi să împedice distribuirea---dar au fost somaţi de prietinii noştri, cu revolverele îndreptate contra agenţilor, să dispară.

In Tataraşi echipa a fost urmărită de doi agenţi cari au fost somaţi de d. Lascar Antoniu să se urce în tramvai şi să plece. Agenţii, de frica revolverelor s'au retras.

Un alt agent a avut îndrăzneala să pretindă un manifest de la prof. Manicatide.

*

Alte manifeste de ale opoziţiei, cari urmau să fie afişate astăzi, pentru cari se plătise taxă de afişaj, au fost confiscate astăzi, în piaţa Sf. Spiridon, în chiar prezenţa d lui G. G. Mărzescu.

Din interesanta declaraţie pe care d. Mărzescu o face sub a sa semnătură se va vedea cum şi *din ordinul cui*, a fost operată arbitrara confiscare.

Iată declaraţia:

Azi dimineaţă, în piaţa Sf-tului Spiridon, **în faţa mea,** din ordinul ofiţerului de poliţie Doljan, s'au confiscat şi trimis la comisie, mai multe manifeste de opoziţie, pentru care se plătise încă de ieri taxa de afişaj.

Intrebînd pe ofiţerul de poliţie, dacă din propria sa iniţiativă operează această confiscare, d-sa mi-a afirmat că **din ordinul prefectului de poliţie**.

Imediat am chemat la telefon pe d. prefect de poliţie, pentru a-i comunica faptul şi verifica afirmaţia ofiţerului de poliţie. Telefonistul mi a răspuns că **nu pot vorbi cu prefectul, firul telefonic fiind stricat. Fapt cu desăvîrşire inexact,** de oare-ce după cîte-va momente însăşi Prefectul de poliţie exprimă dorinţa de a vorbi cu mine la telefon.

Era prea tîrziu.

Rămîne astăzi definitiv stabilit că poliţia din Iaşi, în mod făţiş, fără nici o ruşine suprimă pentru opoziţie mijloacele de propagare, pe care Constituţia ni le garantează. Mai mult de cît atîta. D. prefect de poliţie ia toate măsurile că glasul nostru de protestare împotriva arbitrarului poliţiencsc să n'ajungă la urechea sa.

Aduc acest fapt la cunoştinţa publică, rămînînd ca împreună cu tovarăşii mei de luptă, să luăm împotriva prefectului de poliţie abusiv, măsurile pe care însăşi legea de organizare a poliţiei ni le pune la dispoziţie.

G. G. MARZESCU.

❑ Doi pe un loc.

Domnul Grecianu a făcut atîtea promisiuni pentru unul şi acelaş loc, că se vede nevoit să numească doi în unul şi acelaş post, rezervîndu-şi dreptul să numească şi mai mulţi şi să introducă astfel pluralitatea numirilor pentru una şi aceiaşi slujbă.

Domnii C. Mavrocordat şi Victor Climescu au fost numiţi astă-zi, în postul de şef al contenciosului primăriei, în locul d-lui Teodoru, care a demisionat.

❑ Domnii Eugen Costescu, de la facultatea juridică din Paris, şi C. Coroi de la facultatea din Geneva, au cerut să ţie cursuri libere la Iaşi: primul de procedură civilă şi secundul de enciclopedia dreptului.

❑ Defuncta Maria col. Stîrcea a lasat toată averea ei în valoare de 90,000 lei societăţei pentru învăţătura poporului romîn din Iaşi.

LISTĂ DE SUBSCRIPŢIE

Pentru d-na Sevastiţa Mîrza, foasta soţie a nefericitului Anastasie Mîrza, fost transitier la gara Iaşi.

Domiciliază în str. Sf. Andrei No. 49.

Opinia, apelează la toate inimile caritabile să vină în ajutorul acestei văduve cu cinci copii, rămaşi fără nici un ajutor:

D. Lascar Antoniu 20 lei

❑ „Nepotul" lui Cuza-Vodă.

Independenţa află că d. A. C. Cuza, ne-avînd altceva de făcut, se dă în vizitele sale electorale, de nepot al lui Cuza-Vodă.

Putem anunţa pe confratele francez, că la Iaşi d. Cuza se dă drept Cuza-Vodă în persoană.

Şi iată cum: d. Cuza este proprietarul unui loc viran, în Iaşi. Pe acel loc s'a zidit acum un circ, care, în reclamele ce le face, zice: „circul se află pe locul Cuza-Vodă.

❑ In comisia pentru aşezarea drepturilor la pensie a funcţionarilor sf. Spiridon, au fost numiţi domnii profesor dr. Gabriel Socor şi avocatul G. Buzescu.

❑ Camera de Comerţ din Iaşi lucrează actualminte la întocmirea unei statistici a falimetelor, concordatelor şi moratoriilor, declarate la tribunalele din ţară pe pe periodul 1 lanuarie 1906 — 31 Decembrie 1910.

Aceasta în scop de a pune în evidenţă raportul dintre activ şi pasiv taxa luată la sută de creditori, numărul de creditori din ţară şi străinătate şi în sfîrşit naţionalitate. Această statistică va apare în raportul general al Camerei de Comerţ pe anul 1910.

❑ Stampilarea cărţilor de alegători la secţia centrală de vot se va face de d. judecător Gr. Suţu, iar la secţia II de d. judecător D. Volanski.

Pentru celelalte secţii încă nu s'au tras sorţii.

❑ **Judiciare**.—D. George Rosetti-Roznovanu a fost pus sub consiliu judiciar de tribunalul Iaşi în Februarie 1893, adică acum 18 ani.

Acum d. Roznovanu a făcut cerere să i se rîdice consiliul şi propuse în consiliul de familie pe: d-na Adela Kogălniceanu, mama sa, şi pe d-nii: Anton Roznovanu şi Emanoil Roznovanu, în locul def. colonel Roznovanu şi Al. Ghica; apoi pe d-nii: Const. şi Al. Cantacuzin-Paşcanu, Al. Rossetti, Lascar Rossetti, Gr. Ghica-Deleni şi Eug. Ghica-Budeşti.

Consiliul a fost convocat să se întrunească mîine, 5 Februarie, spre a-şi da avizul asupra cererei.

— La secţia 1-a a Casaţiei se judecă astă-zi recursul făcut de d. procuror Gane în contra deciziei Curţei de Apel din Iaşi, s. II-a, în procesul civil al trusturilor, relativ la Leon Fischer şi moşia Bărboşi. Se ştie că în acest proces, procurorul general pusese concluzii pentru respingerea cererei de anularea contractului şi recursul a fost făcut din ordinul procurorului general de la Casaţie.

— Tribunalul s. II-a a pronunţat astăzi, în urma cererei d-lui Rudolf Grabowieski, reziliarea, pe 23 Aprilie 1911, a contractului de arendă a unei vii, d'intre d-sa şi dispărutul Kroenig, acordînd 9000 lei arendă.

— Procesul pentru revandicarea domeniului Hudeştii-Mari, sorocit a fi judecat ieri la secţia I a a Curţii, a fost amînat pentru 24 Februarie.

❑ Astă-seară Vineri 4 Februarie începe programul nou la Teatrul Cinematografic Pathé Freres din sala Circului Sidoli. Iată cîteva subiecte din acest nou program; Salba de mărgăritare, mare roman contimporan redat de somităţi artistice teatrale.

M-me Tallien, Cain şi Abel după legenda biblică, Cînele şi biberonul. etc.

Ultima oră

Bucureşti 4 Februarie

Teroarea domneşte în întreaga ţară

Bucureşti.—Guvernul a deslănţuit teroarea în întreaga ţară. De pretutindeni se trimit plîngeri către M. S. Regele şi ministrul de interne. Capii administraţiilor fac pe faţă pe agenţii electorali şi nu se sfiesc a comite cele mai neruşinate acte.

Aşa, eri Toma Dragu, candidat al socialiştilor la colegiul III-lea de Vlaşca, pe cînd se afla în comuna Găseşti, unde convocase pe săteni la o consfătuire, a fost arestat şi satul declarat în stare de asediu.

Toma Dragu a fost apoi legat cot la cot şi trimis sub escortă la Bucureşti.

*

Dorohoi.— Prefectul judeţului, d. C. Stroici, care e mai mult agent electoral de cît prefect, a dat următoarea circulară primarilor din judeţul Dorohoi:

D-le Primar, Vi se face cunoscut că d. Anton Popescu, revizor şcolar cl. I al judeţului Dorohoi, *e delegat de guvern ca odată cu inspecţiile ce le va face în judeţ să se puie în de aproape în contact cu poporul rural, spre a explica frumoasele intenţii ce le are actualul guvern pentru ţară şi popor şi de a potoli spiritele acolo unde nevoia ar cere.*

In acest scop, *va putea ţinea chiar întruniri publice. Aşa fiind sunteţi invitat a'i sta la dispoziţie şi a da tot concursul pentru a aduce la îndeplinire* înalta misiune ce i s'a încredinţat.

(ss). Prefect C. Stoici.

Iată dar un revizor şcolar, însărcinat pe faţă cu „înalta misiune" de agent al guvernului.

*

Focşani.—*In urma telegramelor adresate M. S. Regelui, contra teroarei ce domneşte aci, parchetul a fost însărcinat cu o severă anchetă.*

D. Iancu Petrescu, directorul poliţiei şi Melidon Aridon, comisar al guvernului pe lîngă corporaţia meseriaşilor, au fost citaţi la parchet, pentru a da socoteală de nelegiuirile comise.

Aceştia, văzînd că sunt strînşi cu uşa, au alergat la prefectul judeţului, spunîndu-i că ei demisionează dacă d. procuror Costea, însărcinat cu ancheta nu va fi suspendat sau transferat, căci fiind supuşi la anchetă nu vor putea sta în capul bandelor care operează.

Prefectul le a promis că va interveni în consecinţă.

*

Tecuciu.—Eri a avut loc aci o întrunire a carpiştilor.

Neruşinatul poliţaiu al oraşului, d. Gh. Anghelescu nu s'a sfiit de a se urca la tribună şi de a cere voturile alegătorilor pentru candidaţii guvernului.

*

Galaţi.—Opoziţiunea unită a luat măsuri pentru darea în judecată a procurorului şi judecătorului de instrucţie, care au făcut descindere şi confiscarea de la locuinţa d-lui Filloti.

Cu aceasta se va da un exemplu pentru magistraţii, care îşi uită menirea lor şi se prefac în agenţi şi unelte ruşinoase ale guvernului.

In procesul intentat acestora, vor pleda cei mai distinşi membri ai baroului din Capitală.

*

D. M. Orleanu, fost ministru al industriei, eri a plecat în judeţ şi pretutindeni a fost urmărit de bandele de agenţi şi bătăuşi.

Aceştia împiedecau pe birjari de a se pune la dispoziţia fostului ministru.

Inundaţii

Ploeşti.—In satele Tîrgul nou şi Tîrgul vechiu, precum şi în satul Ţiganeşti, s'au produs mari inundaţii.

La Tîrgul nou sunt peste 20 de case inundate.

Măsuri Sanitare

Galaţi.—Serviciul sanitar a intervenit, printr'o adresă la poliţie, cerînd să se ia măsuri pentru a nu se mai tăia şi întrebuinţa ghiaţa din Dunărea, de oare ce in Ungaria s'a constatat că această gheaţă conţine vibrionul holerei.

ANUNCIU

Se publică spre ştiinţa generală că Tribunalul Iaşi Secţia Comercială a dispus vînzarea prin licitaţie publică a mărfurilor şi obiectelor din prăvălia fraţilor **Schnürer & fiu**, compuse din barket, molton, velontine, atlas, pînză, dril, şaluri, mouseline, mătasă, ştofă de lînă, chifon, cachemir, pentru ziua de 10 Februarie 1911 orele 2 p. m., la magazia faliţilor din Iaşi strada Ştefan cel Mare No. 48, evaluate la suma de lei 97,805 lei 48 bani.

Vînzarea se va face sub rezerva omologărei Tribunalului.

Judecător Sindic **Dimitrescu**

Secretar C. Boian

Un piano cu coadă, marca Streicher din Viena se vinde ocazional foarte ieftin în str. Asachi No. 3, la d Sibianu.

Important pentru doamne!

Fac cunoscut că am deschis **un depozit permanent de**

COZI DE PĂR NATURAL

cu preţuri *extrem de avantjoase* care desfid ori-ce concurenţă.

La cereri se expediază şi în provincie contra ramburs.

Maer Bachman

str. Crucei 33

De vînzare

MOŞIA PETREŞTI din judeţul Iaşi pe malul Prutului o jumătate oră de gara Ungheni întindere 345 fălci (494 hectare) din care 40 fălci pădure.

A se adresa direct la D. I. Buicliu strada Veche 26 Iaşi.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA)
De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspândit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"
(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieți și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Décemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingătoare de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
IOSIF POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBȚINUT PRIN
CREMA de RAS

OLLO — Se întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanțe caustice sau vătămătoare pielei.** — OLLO

E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calitățile sale superioare și constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si ma higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpușneanu 25 — Iasi

1650 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

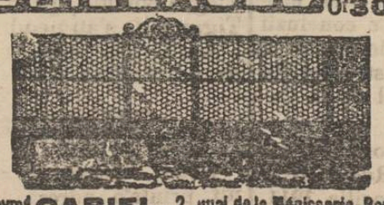

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 25 f.

Magazinul Conservatorului
IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale și Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR

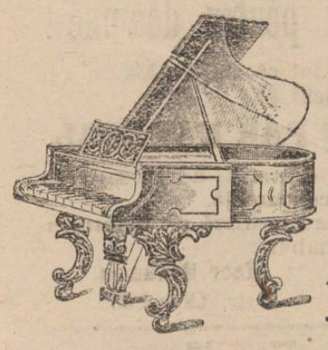

Piane STEINWEG și pianine ROSENKRANZ
precum și din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediții în provincie

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîștige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași

„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Șanse de Bogăție
BILETELE
Clasa 3 a Loteriei IXa
s'au pus în vânzare

Tragerea la
1 și 3 Februarie 1911
Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Prețurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mârzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1224 Duminecă 6 Februarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Către alegătorii ieşeni

Subsemnații, în dorința de a contribui la adevărata asanare a moravurilor politice, ne luăm angajamentele următoare:

I. ***Vom face totul pentru ca viitorul guvern să dea complectă reparație cetățenilor și în special funcționarilor, cari vor fi suferit de la actualul guvern, fie în persona lor, fie asupra rudelor lor, lovituri materiale sau morale, pentru bănuelli asupra felului cum și-au exercitat dreptul lor de vot;***

II. ***Nu vom primi în organizațiunile noastre nici pe unul din transfugii, cari și-au părăsit partidul în timpul luptei electorale;***

III. ***Vom uza de toată influența noastră, pentru a determina pe viitorul guvern să anuleze, fie pe cale administrativă, fie, la nevoie, chiar pe cale legislativă, toate beneficiile acordate de actualul guvern, în scop de corupțiune electorală.***

C. STERE.
A. A. BADAREU.

Inmormîntarea boerismului

Alegerile generale din ist timp vor pildui înmormîntarea boerismului. Măria Sa, prin alegerea ce a făcut în persoana d-lui P. P. Carp, ca reprezentant al boerismului, a dat prilej țării să manifesteze pe toată linia contra boerismului ca tendință, ca partid.

Boerismul își arată în aceste alegeri toate forțele slabe.

Intâiu; boerismul nu voește partid și-l consideră ca o unealtă politică a predominirei personalităților. Din acest punct de vedere admite cu desinvoltura cea mai mare, toate desfacerile de partid și asaltul ce a făcut celorlalte 2 partide, trădează fondul sufletului lor, că se trec peste partide ca pe ceva netrebnic.

Democrația are drept credo politic întărirea partidelor, căci numai prin partide se poate manifesta suveranitatea poporului.

Al doilea; Partizani ai formelor actuale, de și nu sînt opera lor, ei se razimă pe dînsele, și tăgăduesc democrației un drept la o mai largă viață politică. Schimbările politice le consideră *forme* prisoselnice, și cum sfînta lor persoană ar scădea în fața mulțimei rîdicate în drepturi politice, s'au pus în nesocotința lor să apere în 1911 ceia ce au combătut cu înverșunare în 1884, asmuțind colegiile unele contra altora. Formula *„apărați-vă votul"* e reacționarismul cel mai pronunțat.

Democrația voește întărirea țării prin întinderea vieții cetățenești la cîți mai mulți și nu vede în boerism de cît o piedică, ușor de învins, prin puținătatea lor și prin lipsurile lor morale. Țara nu va îngădui ca tocmai cei mai *arieroți* în credul lor politic să i conducă destinele, și prin votul ei va grăbi înmormîntarea boerismului.

Al treilea; Fără razim în sufletul țării, cu ura seculară a celor de jos contra ciocoismului, boerismul în politică ține să considere țara în cucerită, și pentru a fi învingător își bate joc de țară, de legi, de oameni, considerînd tot progresul legal și moral al țării un mare moft, peste care *voința* ori-cărui *musiu* se poate prevala. In nesocotirea aceasta a legilor și a moralei publice, boerismul de azi terorizează țara de la un capăt la altul.

Ca și odinioară Vandalii și Hunii, boerismul de azi își etalează obrăznicia sa seculară cu acel dispreț suveran al drepturilor cetățenești. Constituția? Moft! libertatea tiparului? moft! respectul persoanei? moft! respect averei omului? moft!

In ce județ boerismul n'asmuțe masele? In ce județ teroarea nu ne stăpânește? In ce județ, puterea publică nu s'a pus în slujba boerismului? Dacă la noi la Iași, unde se dădeau luptele cele mai civilizate și încă avem de înregistrat excese de putere, închideri de oameni, dărămări de case, ce să mai zicem de restul țării, unde lumea a început să îmble înarmată ca în Ungaria!

Cum boerismul e arierat în conceptul său politic, el se compromite și în procedeurile sale, reînviind bătăușii, chinorosul, bețivanii, urlătorii publici, cari sînt slugi boerești a unui regim în decadență.

Democrația vede cu bucurie acest exces al boerismului. pentru timpuzile dispărute, căci din zvîrcolirea aceasta a boerismului muribund, vor răsări mîine zorii unei alte zile mai bune, mai plină de dreptate, mai plină de adevăr, și de respectul vieții cetățenești, pentru a se înfăptui alte visuri, alte năzuinți.

Faceți-vă de cap, asmuțiți norodul, împrăștiați duhorea rachiului și a vinului pînă în palate, înroșiți de sînge scările po itiilor și a localurilor de vot, democrația în victoria ei cere sînge, cere victime și cu riscul zecilor de mii de azi, vin victoriile sutelor de mii de mîne.

Alegerile ce bat la ușă au înalta chemare de a sluji ca prohod de pogrebanie boerismului ca tendință politică.

Gh. Ghibănescu.

Teroarea opoziției

Evenimentul *publică o gravă proclamație.*

Se plînge contra teroarei ce o desfășură opoziția în Iași. Pe timpul opoziției-unite s'au mai făcut plîngeri ilariante la fel; atunci se protestase contra presiunilor opoziției.

Ziarul carpist al d-lui Grecianu, are accente furibunde contra fruntașilor opoziției, cari au „invadat" noaptea într'un local de poliție, cerînd eliberarea unui cetățean, care fusese bătut și arestat.

O secție polițienească, după concepția guvernamentală, este un locaș sacrosanct: nimeni străin n'are drept să intre în el. Iar brutalizarea unui om, sechestrarea lui la poliție, sunt. după aceiași nobilă concepție, fapte contra cărora nimeni n'are voe să protesteze.

Cînd, deci, oameni străini de poliție, se prezintă într'un local polițienesc și cînd cer eliberarea unui om pe nedrept închis—ambele fapte tălmăcesc, că «opoziția terorizează» și se cuvine ca autoritățile să se pună în gardă și să opună teroare teroarei opoziției.

Proclamația, extrem de stupidă, nu se oprește la aceste constatări de fapt.

Opoziția a mai terorizat și pe altă cale: ea distribuie, prin fruntașii săi și prin prietinii săi, programe politice, ziare și manifeste. Și anume: programele de guvernămînt ale partidelor astăzi în opoziție, manifestul electoral al d-lui Stere și calendarul partidului nostru.

Și asta ie teroarea opoziționistă. Nu zice proclamația, că din cauza poliției suntem nevoiți să facem singuri distribuirile. Nu zice, că, pînă acum, împărțirea făcîndu-se de agenți, imprimatele erau distruse și împărțitorii închiși și că, pentru a ne pune la adăpostul unor asemenea obiceiuri pompierești, ne-am văzut constrînși să facem singuri, sub conducerea fruntașilor, distribuirea unor imprimate foarte serioase și foarte pașnice.

Dar teroarea mai există într'o privință: că opoziția a ținut cuvîntări incendiare în piața Sf. Spiridon.

Oribilă teroare! «Cuvîntările incendiare» au constat în protestul d-lui G. G. Mârzescu contra încercărei unui polițist, care, sub ochii unor membri ai opoziției, oprea pe afișer să placardeze manifeste, iarăși cu conținut pașnic—și declarînd polițistul, că are ordin de la prefect să procedeze astfel.

Delicios ie și epilogul proclamației: V'am lasat, spune el, să vă faceți de cap, dar vă avertizăm că, pe viitor funcționarii își vor face datoria.

Noroc, zeu, că nu ne speriem. Căci pentru funcționarii acei, „cari își vor face datoria" cînd noi vom face distribuția programelor și vom opri pe epistați de la nelegiuiri, pentru acei funcționari, avem revolvere destule.

Noi declarăm că avem revolvere.

D. P. P. CARP TACE

Toată țara e în fierbere; prefecții vorbesc pe la întruniri, și conduc pe față acțiunea electorală; miniștrii chiar se scoboară în stradă, vorbesc pe la întruniri, își ordonă banchete, li se ridică toaste, se agită în Capitală, în județe, pe la țară chiar. Teroarea stăpînește țara; samavolniciile regimului se țin lanț; se opresc ziarele, se confiscă broșuri și programele, se rup afișele; nu se lasă opoziției dreptul de a se întruni, se închid cu forța cercuri, se bate, se sparg capetele. Plînsetele și telegramele de protest curg, la Palat.

Și în acest iad general de vorbe, de făgăduieli, de loviri, de amenințări, un singur om stă nepăsător și rece, ca și cum n'ar fi, de și tot ce se face, se face în numele lui și pentru salvarea situației sale.

Acel om e d. Carp, fericitul d. Carp, care a ajuns ca și Simeon înțeleptul să trăiască și să vază cu ochii lui conducîndu-se alegeri generale în numele șefului și a partidului conservator.

D. Carp e singurul om, care și a făcut în juru i aureola de om intransigent cu sine, cu partidul lui. Țara s'a deprins să vază pe d. Carp omul de idei, de doctrină, și care pentru o idee surpă o situație. Dar a venit vremea să arăte și omul ce poate și tocmai acestea îl descopăr pe deantregul că totul în el a fost spoială, totul a fost paradă. Astăzi d. Carp pentru o situație surpă toate ideile.

A spune de la tribuna parlamentului cu gestul lui larg că va asana moravurile prin o administrație europeană și a da apoi drumul nebunilor să-și bată joc de țară, nu știu, zeu, ce e mai cuminte! ce e mai adevărat.

Astăzi d. Carp a amuțit. Cine știe ce face azi d. Carp! Toți se mișcă, toți se agită, toți vorbesc, toți lovesc țara, singur d. Carp, s'a dat la fund. Să fie aceasta pornită din o tactică de stoii, ca tăcînd rămîne tot filosoful Carp? Să fie aceasta pornită din o rațiune superioară de partid, ca să-l salveze acum cînd i s'a dat puterea de Măria Sa!

Toate celea se pot crede, mai ales că d. Carp e singurul șef de guvern, care a luat puterea în condițiuni de o vădită inferioritate, neavînd partid.

Dacă țara ar fi fost în 1911 tot acea turmă de alegători fără mutări politice, ar fi mers lucrurile. Măria Sa i-a dat decretul de prim-ministru; el și a întocmit guvernul și acum, cu ajutorul puterei să-și creeze partidul. Dar azi țara s'a mai educat politicește. Și d. Carp, s'a trezit în fața a două partide bine constituite, care înregimentesc pe mai toți fruntașii cetățeni.

Aice începe siluirea d-lui Carp, sau a celor ce o fac în numele său. In loc de a se adresa la simplul cetățean gata să-i preteze un serviciu, d-lui a trebuit să atenteze la cunoștința cetățenilor, să le impue demisii silite din partid, renegări de principii, de credințe politice, să facă caz de toate aceste treceri ca de un act de vitejie morală, în loc să le înfiereze, și iată-l că în goană după slujbași, merge cu gura cascată după partizani.

L'am înțelege pe d. Carp în moda veche, să-și numească slujbașii săi din cetățenii țării, dar a tinde ca prin slujbe și onoruri să conrupi conștiințele, e tot ce poate fi mai pervers și în contradicție fățișă cu tot trecutul de idei al d-lui Carp.

Și cum d-sa, credem că mai are un pic de rușine, de respect de sine, lasă nebunilor această operație de asanare, pentru a nu se zice că însuși șeful guvernului a încuviințat, și că țara e încă prea păcătoasă că nu știe pune mai pre sus de toate ideile, nu interesele.

In moda veche numirea în slujbă era o atenție; în starea actuală e o momeală, un asalt la conștiința oamenilor și nu se poate moarte mai amară de cît zdrobirea conștiinței cetățenești prin ademenirile măririlor puterei.

* * *

PTIU, HARACTER!

Sunt trei ani de zile de cînd d. Bacaloglu s'a ivit profesor la facultatea de medicină din Iași. Asupra scandalosului concurs ce depusese, am insistat la vreme destul.

Politică nu făcea d. Bacaloglu. Pîndea, însă. Era în espectativă negustorească. Și i-a venit momentul. I-a venit momentul la vreme bună: la vremea cînd profesorii de universitate se vînd mai dihai de cît alegătorii nobili.

Ca astăzi a murit d-rul Russ și tot astăzi s'a prezintat, la eforie, d-rul Bacaloglu, ca să ceară secția medicală pe care a condus-o regretatul dispărut.

D. Bacaloglu a procedat la fel cu curierii dricarilor: cum aflu că unul a murit, s'au și prezintat să primească comanda.

In cancelaria eforiei Sf. Spiridon, în prima zi a morții lui Russ, d rul Bacaloglu, părăsind espectativa, scrise petiția sa de înscriere în partidul conservator, scrise și petiția prin care cere supunerea clinicei.

Apoi merse la d. Grecianu acasă să-i sărute mîna, apoi merse la văduva regretatului Russ, să-i arăte toată profunda sa durere, apoi ținu un discurs funebru, cu lacrimi, în numele Universității, la mormîntul deschis al regretatului.

Ce îngrămădeală de ticăloșie și de falsitate, de îndrăzneală și—să zicem—de inconștiență! Și că acest domn Bacaloglu a procedat astfel, că l'a făcut pe ignobilul coleg și pe falsul bocitor—treaba lui mai la urmă.

Dar că epitropii l'au lasat să procedeze în felul acesta sălbatec, că s'au dedat la trampa rușinoasă—da-mi jalba de înscriere în club, primește clinica—asta ie o dovadă că negoțul de caractere pe care îl fac junimiștii, cată să atingă culmea.

Zărăfia cu d. Bacaloglu s'ar fi putut amîna pe două zile. Nu știa încă toată lumea din Iași, că Russ a fost răpit de moarte, cadavrul său nu fusese încă expus regretului public și postul său de la Spiridonie, pe care regretatul îl cinstise atîta vreme cu vastele sale cunoștiinți, cu exemplara bunătate a inimei sale, acel post fusese deja traficat, vîndut pentru o înscriere în club, cumpărat în schimbul unei banale petiții.

Evident, trăim în plin regim al corupției, trăim într'o eră în care atmosfera noastră publică este pestilențiată de caractere josnice.

Să zicem ca la mahala: ptiu, haracter!

OAMENI ȘI LUCRURI

„Ai insultat pe ministru"...

Una din manifestările sociale cele mai mizerabile este provocarea. Vorbim de actul provocării ca profesiune, ca ingeniozitate și artă. Căci se pare că există o artă,—poate chiar și o știință a provocării.

Pînă la ce dezvoltare a ajuns acea știință s'a putut vedea din documentele publicate la Paris de către profesorul Burzew cu privire la rolul îndeplinit în Rusia de spioni și agenți ai poliției ruseşti, ca Azev și alții Cine nu-și amintește de faimosul popă rus Gapon, celebru prin singeroasele evenimente din St. Petersburg, petrecute în acea duminică roșie de 22 Ianuarie 1906?

Noi însă suntem încă departe de atari ingeniozități. Ci în contra unor anumite elemente supărătoare autoritățile practică adeseori procedeul cel mai simplu, al unei provocări directe prin agenți ai siguranței,—mai drept, ai... nesiguranței.

Am scris cînd-va o amintire din anii de liceu, o scenă pe care am văzut o și n'o voiu uita. Regretatul Dim. A. Teodor,— pe atunci încă student — pe cînd se ducea pe liniștita stradă a Sărăriei, la fostul „șef" Ioan Nădejde, fu pîndit, urmărit și atacat, ziua în amiaza mare de un agent, voinic, spătos, care prinse a-l croi pe la spate cu un baston gros. Am fost singurul martor al acelei scene neuitate într'o vreme cînd *oșă* obișnuiau autoritățile să „învețe minte" pe tinerii revoluționari.

Vremea, se i dreptul, este să i asmuțească mai mult de cît brutalitățile polițienești. Sistemul de astăzi e ceva mai fin. Bună oară în cazul săteanului Oarză, de care s'a vorbit mult, un martor ocular, un trecător absolut vrednic de încredere—pe care însă l'am asigurat că nu-l voiu numi—mă încredințâ că unul din agenți, temîndu se că nu va avea cum să-și îndeplinească ordinul primit, l'a apostrofat astfel pe sătean:

— Dumnia-ta de ce ai insultat pe domn', Ministru? Hai?...

— Ce ministru, domnule? Vezi-ți de treabă!

— Așa?! Va să zică mă amenințî în exercițiul funcțiunii? Las' că te 'nvățăm noi. Haide la secție!

... Scena urmează; ce a fost apoi se știe. A trebuit intervenția cea mai energică și autoritară pentru ca *acel provocat*, în acest mod, să fie eliberat;— iar scena o să se repete apoi, cu alții în același fel.

Sistemul ciomăgelei e în scădere. Doar la cursul de economie politică dacă el mai este recomandat, de pe catedră. Dar „siguranța" adoptă procedeuri mai rafinate și mai primejdioase, imitînd întru aceasta născocirile barbare de aiurea, și, mai cu seamă, supunîndu-se unor ordine „de sus".

... Roade ale progresului, ce minunate sunteți!

Radior

GLASUL DOCUMENTELOR

D. P. P. CARP ȘI CHESTIA EVREIASCA

Istoricul înecărei evreilor în Dunărea

Discursul pronunțat de actualul șef al guvernului în ședința de la 4 Februarie 1893—discurs care a fost marcat și prin plînsul ministrului de domenii de atuncea—a culminat prin istoricul făcut de d-sa asupra condițiunilor în care, în 1867, evreii ar fi fost înecați în Dunărea.

El constitue cea mai violentă filipică ce a fost pronunțată vr'odată în parlamentul nostru în contra antisemiților. Și cînd zicem violentă nu întrebuințăm o formu'ă exagerată sau de ocazie. D. Carp a întrebuințat cuvinte grele, ne obișnuite în parlament, ceea ce a silit pe președintele Camerei să-l cheme la ordine. Cu acea ocazie d. Ionel Grădișteanu a fost taxat de epileptic și A. C. Cuza de nebun.

Este drept că cu toată pornirea sa, că cu toată amenințarea că „dacă Camera va persista în atitudinea luată, va cădea legea și atunci poate va cădea și alt-ceva..." d. Carp, intransigentul, impecabilul, a trebuit în cele din urmă să cedeze și să admită cele ce voia Camera. Nu mai puțin îndoială nu încape că dacă, din motive de oportunitate, a cedat, spusele d-sale lăceau să se prevadă că nici odată n'ar fi posibilă o înțelegere între d sa și d-nii Cuza-Iorga.

*

Dar să revenim la istoricul înecărei evreilor în Dunărea. D. Carp începe prin următoarea apostrofă la adresa streino-fobilor:

„...Experiența trecutului nu vă învață absolut nimic. I-ați înecat în Dunăre; ați făcut ce ați voit cu dînșii...

Voci: Protestăm, **D-vs denunțați țara. Un ministru romîn nu poate să vorbească așa.** *(zgomot).*

D. P. P. Carp. *Dați-mi voe, eu sunt dator să vă fac balanță în această cestiune. N'am făcut de cît a vă cita legi din țara aceasta. V'am citat gonirea lor din*

comune; v'am citat toate măsurile pe care le-ați luat.

O voce: *D. Catargi le-a luat.*

D. P. P. Carp, *D. Catargi, țara le-a luat. Și dacă, cu toate acestea, tot n'am ajuns noi la rezultatul dorit, ce reiese de acolo?*

Reiese de acolo că leacul stă aiurea. Singura scapare este întărirea elementului românesc, și atunci să fiți siguri că acest pericol are să scadă și să dispară".

(Monitorul oficial, Ședința Camerei 4 Februarie 1893, Pag. 412)

Pentru ca apoi să facă istorie pură după cum urmează:

„..Dar am vorbit, în treacăt că ați înecat cîțiva evrei în Dunăre. E exact. (Intreruperi).

Nu aveți memorie.

La 1867 d. Brătianu care gîndea ceea ce nu a mai gîndit pe urmă, că poate, prin măsuri administrative și represive să tranșeze cestiunea evreilor, a numit în toată țara comisiuni de expulsiune. Nu puteți contesta accasta. A fost o comisiune de expulsiune la Galați. D. Lupașcu era prefect, și i-a pus într'o luntre și i-a trecut Dunărea.

Cînd a fost să-i lase pe mal, turcii nu i-au primit. Luntrile începuse să se depărteze de mal și fiind că 'i împingeau cu baionetele s'au aruncat în apă și au căutat să reintre în luntre. În această învălmășeală 7 sau 8 au perdut piciorul în apă și erau să se înece. Bărcile noastre au mers liniștite înainte și au lasat să se înece oamenii aceea, din dosul lor și n'au avut nici macar atîta umanitate ca, atunci cînd se înecă cineva, fie el turc, evreu, creștin, să le vină în ajutor, cu toate că legea creștinească chiar poruncește să-i vină în ajutor. (Intreruperi, zgomot).

Eu nu am spus că d. Brătianu a dat ordin să-i înece, am spus că cei însărcinați cu transportul i-au înecat în Dunăre". (Intreruperi).

Monitorul oficial. Ședința Camerei 5 Februarie 1893. Pag. 419).

Pe mîine un mic dialog. P. P. Carp — A. C. Cuza.

Arhivar.

DIN ROMAN

Guvernamentalii din Roman văzînd că în propaganda lor electorală trebuia să aibă pe cineva, care să-i recomande alegătorilor și să le ateste identitatea — ei necunoscînd pe nimeni — au alergat la partidele din opoziție și au furat pe Roiu de la Conservatorii-democrați și pe Apostol și Spatarul de la liberali. S'au convins însă că nici acești domni nu sunt cunoscuți de nimeni și au recurs acum la un alt procedeu: au scos o gazetă. Cred sincer junimiștii că scoțînd o gazetă vor da năvală alegătorii s'o citească și că cei ce vor citi-o vor și crede făgăduelile de care ea este plină. Gazeta trebuea să apară de la 15 Ianuar și dacă nu a apărut, cauza a fost că pînă acum s'au trudit cu toții să-i dea un nume.

Mulți s'au grăbit și au propus redacției cîte un nume, au fost însă refuzați căci numele ce-l dădeau nu conrespundea cu scopul gazetei și al regimului pe care îl servește. Și de astă dată au alergat tot la concursul conservatorilor democrați.

Administrația guvernului pusă să păzească liniștea cetățenilor, în care scop s'a și acordat un credit de 270 lei, cu banii din acest credit au îmbătat o serie de derbedei — țigani de la Rîiosu — puindu-i să lovească cu pietre și să fluere pe d. Take Ionescu la sosirea sa în gara Roman. Noi, prinzînd de veste am parat lovitura, luînd pe goană pe derbedei după ce mai întăi am avut grija să le îndreptăm șelele și fălcile. N'am știut prin aceasta că facem un bine guvernului care a profitat de ocazie și și-a dat ca nume ziarului său *„Indreptarea"*.

Iată și un caz de îndreptare:

In telegrama de protestare adresată M. S. Regelui, pentru reprobarea sălbătăciei de mai sus, a semnat și un domn Gh. Fotea, alegător în colegiul I. Cum au aflat de aceasta, sbirii guvernului l'au și chemat la prefectură și în fața polițaiului și a întregului aparat polițienesc, a fost silit, prin amenințări, să facă o declarație, că telegrama n'a fost semnată de acel d. Gh. Fotea a și adresat următoarea telegramă M. S. Regelui prin care declară că menține cu ultima energie semnătura ce a pus în telegrama de protestare.

Faptele n'au nevoe de comentare pentru a se vedea cine sunt asasatorii moravurilor din Roman.

Iată cuprinsul telegramei:

Majestății Sale Regelui

București

Subsemnatul Gh Fotea, cetățean alegător din Roman, declar că am iscălit cu libera mea voință, telegrama trimisă Majestății Voastre, în ziua de 29 Ianuarie 1911, prin care protestam contra faptelor arbitrare și sălbatice ale administrației locale.

In urmă, sub presiune și amenințare, am fost silit de către Prefectul și Polițaiul orașului, să retrag iscălitura mea, pe care o mențin cu ultima energie.

(ss) Gh Fotea

Teroarea din Hîrlău

Iată cum s'a desfășurat teroarea la Hîrlău, după arestarea avocatului C. Deleanu și a fratelui său Vasile Deleanu.

A arestat cel dintăiu pe Alexandru Zamfir. Pe acesta l'a bătut în mod îngrozitor agentul Botez și apoi, rînd pe rînd candidații de deputați Arthur Rosetti, Vasile Palade, Dimitrie Mănăstireanu.

Prefectul județului Urzianu, care a prezidat măcelul, l'a înjurat de cruci și dumnezei, și l'a amenințat că îl împușcă, dacă va mai da pe la avocatul Deleanu ori va merge la vot la Botoșani.

Plin de sînge, n'a fost liberat din poliție pînă cînd n'a fost spălat de comisarul Zmău.

După aceia a fost condus spre casă de perceptorul Anghelache și de Cotin Argenti ca să nu se ducă pe la avoca- Deleanu. El a fost înjurat de aceștia cînd l'au văzut că intră stîlcit la acesta.

Pe Mihail Moga, întăia oară, l'au bătut candidații de deputați, a doua oară, a fost din nou arestat și agentul Botez l'a luat în palme, i a pus revolverul în piept și l'a silit ca să semneze o declarație cum că ar fi luat 25 lei de la avocatul Deleanu ca să bată pe prințul Calimaki.

Același lucru l'au făcut cu cetățenii Ilie Zamfirescu și Mihail Scutariu, care au fost de aseminea bătuți de candidați și de agenții polițienești.

Au mai bătut apoi pe Bariz, Foca, Gh. Lăcătuș, Eduard Strîmbea și Ioan Țibuleac, ridicîndu-i cu jandarmi și poliție de pe la casele lor.

De spaimă, unii au luat trenul ca să fugă din oraș, alții au tăiat dealurile și au rătăcit prin păduri. In urmă, zbirii polițienești au întrat prin casele acestora, i-au căutat peste tot locul, sperind soțiile și copii.

Pe Costache Luceac, îngrijitorul clubului conservator-democrat, l'a luat cu forța de la club poliția, l'a dus la banchetul organizat de prințul Calimaki, apoi după banchet, cînd l'a întrebat pe agentul Gh. Simionescu pentru ce l'a înșelat că avocatul Deleanu, este acolo, accsta l'a trîntit jos, l'a călcat cu picioarele sub ochii poliției, care sta impasibilă. Apoi a fost pus încătuș și aruncat în aresturile poliției, unde a fost din nou bătut.

Văzînd în sfîrșit, că cu toate torturile, nu pot smulge pe nici unul din organizația takistă, au încetat măcelul, și-au plecat cu toții la Botoșani.

*

Cu toată teroarea pe care au răspîndit-o în oraș, lumea aștepta cu nerăbdare întrunirea anunțată, de fruntașii opoziției unite din Botoșani, care a și avut loc în ziua de 2 Februarie 1911.

Au sosit în acest scop, din Botoșani d-nii Teodor Silion, președintele clubului conservator-democrat din acel oraș, Leon Ghyca-Dumbrăveni, fost deputat, Jean Mavrocordato fost prefect, dr. Dionisie Goilav și Ramiro Savinescu, foști deputați.

Știind de această întrunire, banda Calimaki a cerut de la București trei comisari și o echipă de sergenți, care a și sosit, în acest scop, din București.

Apoi, a pornit la Hîrlău, procurorul tribunalului Botoșani, d. Tufescu, însoțit de comandantul jandarmilor, locotenent Vuruclos.

Ca de obiceiu întrunirea a fost dintre cele mai liniștite. Prietenii democrați terorizați, au ținut să ia parte în număr cît mai mare la aceasta confesiune politică.

La oara trei au sosit fruntașii opoziției, D-nii Teodor Siliou, dr. Gozlave, Leon Ghyca Dumbrăveni, Jean Mavrocordato și Ramiro Savinescu, au înfierat purtaree bandei carpiste, lăudînd curajul luptătorilor opoziției hărlăuana care nu s'a lasat adînciți de promisiuni, nici de bătăi și amenințări ș'au ramas strîs uniți.

După aceea fruntașii opoziției s'au dus în corpore la procuror luînd cu sine pe cei schingiuiți, cari au adresat o plîngere arătînd barbariile la cari s'a dedat această bandă.

D. procuror a luat declarațiile fie-căruia în parte,

Cetățenii insultați și bătuți s'au hotărît să dea în judecată pe prințul Calimaki, prefectul județului Ursianu, pe candidații de deputați Anton Rosetti, Vasile Palade, Dim. Monastireanu, pe agenții Botez și Gh. Simionescu pentru maltratare și insultă.

De notat că arestarea avocatului Deleanu și a fratelui său, care i-a sărit în ajutor, împedicînd pe prințul Calimaki să comită o nelegiuire, căci avea revolverul îndreptat spre dînsul a fost oprit de janearmii rurali, și de agentul Botez sub comandă prințului Calimaki și în lipsa șefului de poliție, care n'a împedicăt de loc aceste samavolnicii.

De asemenea s'au dresat acte la poliție contra celor bătuți de către jandarmii rurali, concentrați din județele Iași și Botoșani, cari n'aveau calitate de a instrumenta într'o comună urbană.

Aceste banditisme au fost făptuite sub cuvînt că avocatul Deleanu, însoțit de cîțiva partizani ar fi ultragiat pe un sub-comisar, care l'a insultat în mod grosolan.

In realitate a fost o înscenare pentru a putea risipi organizația opoziției, care este tare în acest oraș

*

A doua zi după măcel au alergat prin mahalale președintele comisiunii interimare Ion Gheorghiu și vice-președinte Eug. Clos, amenințînd pe toți partizanii opoziției că vor fi duși în cătușe la Botoșani și torturați dacă nu se vor duce la Botoșani să'și scoată cărțile de alegători. Cu vai nevoe au putut decide pe vre-o cîțiva sub imperiul teroarei ca să se poată duce și au și plecat în ziua de 2 Februarie. Aici li s'a luat cărțile de alegător și seqestrat de către Eugen Clos.

Cetățenii amenințați au cerut procurorului că să fie puși în siguranță. Acesta a ordonat șefului de poliție Zmau să mențină liniștea și să nu se atingă de nimeni.

De notat eă nici unul din membrii opoziției nu purta arme, unii n'aveau bastoane, pe cînd banda carpistă era înarmată și umbla prin oraș cu revolverele în mînă.

Coresp.

Litere-Științe-Arte

Momente libere.— Suntem informați că maestrul Caragiale pregătește marelui public o adevărată surpriză și dintre cele mai plăcute. Sub titlul „Momente libere" va face să apară o publicațiune literară lunară, editată și tipărită în Buda-Pesta, unde a primit o avantagioasă ofertă. Revista va fi scrisă esclusiv de marele nostru literat, dar va cuprinde în fie-ce număr și cîte o poezie semnată de G. Coșbuc, de A. Vlahuță ori de Oct-Goga.

Editarea publicațiunii la Buda-Pesta are în vedere, cu deosebire, marele contingent de cetitori romîni, pe care-l dau țările romîne de peste munți. Tot în Buda-Pesta a apărut multă vreme „Luceafărul" care se tipărește astă-zi la Sibiu.

Așteptăm confirmarea acestei plăcute noutăți, pe care ne-a comunicat o un bun prieten al maestrului.

*

In numărul viitor al revistei „Facla" vor apărea două scrisori ale marei artiste Agatha Bărsescu, cu privire la mult disputata și actuala cnestiune a naționalității în artă,—special în arta dramatică.

*

STRUNA ZILEI

BOALA ȘI LEACUL

Așa de slab, cum e L'à'ris—
Bun doar printr'un inel de tras—
Cum vrea să iească în alegeri?
...Pe semne că plătește... gras.

INFORMATII

❑ Pentru șeful siguranței și pentru șeful său: „Pompierul".

Reptila locală, om numit *„Evenimentul"*, pretinde în numărul său de aseară, că Joi 3 Februar curent, d nii avocați O. Teodoreanu și X. Eraclide: 1) ar fi insultat pe șeful siguranței Iordăchescu proferind în plină comisie o serie de trivialități și injurii la adresa guvernului și a poliției, fiincă acesta le-ar fi răspuns, că la siguranță nu este nici un țaran arestat, din cei 18 țarani a căror libertate d-lor veniseră să o reclame; și 2) că s'ar fi dresat proces de ultragiu în contra d-lor avocați Teodoreanu și Eraclide.

Informația purcede probabil de la însuși șeful siguranței, Dar ori de unde ar veni ea ie o minciună grosolană, menită a dovedi autoritatea care le lipsește atît șefului siguranței, cît și Pompierului, șeful său, precum și tuturor șefilor lor. In toată această informație atît doar ie adevărat: 1) că d-nii Teodoreanu și Eraclide, au fost la siguranță spre a se interesa de soarta și libertatea unui număr de țărani arestați; 2) că aci n'au găsit pe șeful Siguranței, care probabil are alte ocupări și preocupări în momentele actuale, de cît serviciul pentru care i plătit de stat; 3) că la siguranță, oare-cari agenți subalterni le-au comunicat d-lor avocați, că țarani arestați ar fi fost trimiși la circom. IV-a; și 4) că d-lor au lăsat răspuns șefului siguranței să nu mai săvîrșască arestări ilegale, căci nu poate fi acoperit de ordinul d-lui Prefect de poliție, ori cît de căpitan ar fi fost și ori cît de pompier este. Atît însă și nimic mai mult.

D-nii avocați Teodoreanu și Eraclide ne autoriză a da cea mai formală desmințire tuturor celorlalte alegațiuni din informațiune, și oferă un premiu de 100 lei ori cui va dovedi că celebrul Iordăchescu de la siguranță, ar fi avut onoare să stea de vorbă cu d lor, necum să verbalizeze. Pentru existența unui Proces-Verbal serios de ultragiu și pentru acea a unei acțiuni publice pentru un atare fapt, d-lor oferă de asemeni un premiu de 100 lei acelui ce le va dovedi.

Ori de unde vor fi eșit acești celebri polițiști, și orice tulumbe și hurtumuri vor fi manevrat în zilele lor, să stea însă în rezerva din care n'aveau nici o chemare să iasă, spre a nu ne sili a-i trimite acolo de unde nu vor mai ieși.

❑ *Din Botoșani a fost trimisă astăzi la Hîrlău o companie din batalionul 8 vînători, în vederea alegerei de delegați care va avea loc mîine.*

❑ Trenul de Bucureștt a sosit azi dimineață cu o întârziere de 45 de minute.

❑ D ra Tereza Savini institutoare la școala No. 2 de Fete din Vaslui, a fost mutată la școala No. 4 mixtă din Tecuci.

❑ Marți 8 Februarie cu ocazia împlinirei a 2 ani de la alegerea I. P. S. S. Pimen ca Mitropolit al Moldovei și Sucevei, un Te-Deum se va oficia la Mitropolie după care preoții din localitate, se vor prezenta în corpore la palatul Mitropolitan, spre a felicita pe I. P. S. Sa.

❑ *Epoca* minte cu nerușinare, afirmînd că Gr. Oarză ar fi în serviciului prefectului C. Negruzzi. Minte iarăși, afiimînd că acesta s'ar fi dus la secția IV-a să-l elibereze pe Oarză. Oficioasa ciocoiască nu știe nici macar numele lui Oarză, căci îl numește: Darză.

De fapt Gr. Oarză, n'a fost nici odată slugă la ciocoi. A fost primarul com. Holboca; ie cetățean avut, de al cărui credit ar putea avea nevoie Prefectul Negruzzi, contrariul fiind imposibil, ie alegător al colegiului I de Cameră și II Senat, ie membru devotat al partidului conservator-democrat.

Cu ori-ce intimidări și infamii, Oarză nu va fi întors de pe calea dreaptă pe care o urmează cu convingerea și statornicia omului onest și liber, care nu cere nimic alta nimănuia, de cît de a i se respecta libertatea, spre a-l obliga și pe el la acelaș respect.

S'au luat măsuri ca asemenea molestări să nu se mai producă, și agenții polițienești să și păzească pielea.

Aceasta spre știință.

❑ Tînărul Ioan St. Popescu, absolvent al seminarului, a fost hirotonisit preot, pe seama bisericei din Osăști, județul Vaslui.

❑ Sumarul numărului de mîine din *Nouă Revistă Romînă* de sub direcțiunea d-lui C. Rădulescu-Motru, este:

Noutăți: Pentru Universitatea noastră populară: adesiunile primite.—Din viața M. S. Regelui Carol I.

Critica literară: Ramiro Ortiz. „Lelia" ultimul roman al lui Antonio Fogazzaro.

Cronica școlară: I. F. Buricescu. O anchetă; Liceul judecat de elevi.

Literatura: V. Cioflec. Sergentul Beșdreagă.—Ioan Dragu. Păianjenul roșu.

Cronica științifică: Căpitan Gh. Grigoratu. Incendiile provocate de instalațiile electrice.—Victor Anestin. Marginile universului nostru.

Note și informații: Tipuri și Ticuri universitare.—Agapa studenților în litere.—Literatura exotică în Franța.—Henry de Regnier la Academia franceză.

Revista revistelor: Viața romînească.—Revue Bleue.—La Voce.—Revue de deux mondes.

Memento.

❑ Tot ce Iașul are mai distins și mai ales și-a dat întîlnire pentru astă-seară la splendidul bal costumat, care va avea loc la societatea de gimnastică sport și muzică.

❑ **Din Huși** ni se scrie că în locul candidaturii d-lui Dobre Dobreanu, fost deputat și primar, s'a fixat candidatura fratelui d-sale, d. Ion Dobreanu, fost deputat.

D-sa va candida la col. I de Cameră.

— D. I. M. Gavrilescu, președintele Tribunalului de Fălciu și a înaintat demisia pe ziua de 1 April a. c.

D-sa își regulează drepturile la pensie.

— Astăzi la oarele 9 se întrunește în saloanele clubului conservator-democrat din Huși comitetul electoral al opoziției unite spre a aviza la mijloacele de luptă față cu presiunea administrației.

❑ Comenzi de vinuri făcute verbal sau printr'o carte postală la Debitul Badareu et dr. Manolescu str. de Sus 189 de la 10 litruri în sus se aduce la domiciliu.

❑ D. Vasile Negrutz, maistru de gimnastică la liceul Național, a obținut un concediu de o lună jumătate și va fi suplinit de d. Teodor Berescu.

LISTĂ DE SUBSCRIPȚIE

Pentru d na Sevastița Mîrza, foasta soție a nefericitului Anastasie Mîrza, fost transitier la gara Iași.

Domiciliază în str. Sf. Andrei No. 49.

Opinia, apelează la toate inimile caritabile să vină în ajutorul acestei văduve cu cinci copii, rămași fără nici un ajutor:

D. Lascar Antoniu 20 lei

❑ Concertul filarmonic al orchestrei conservatorului, va avea loc la Teatrul Național, Duminecă 13 Februarie.

❑ **Ceaiuri politice.**—La Huși luptele politice își au originalitatea lor. Un candidat s'a îmboinăvit de .. pahar; altul... a degerat; iar baronul de Crasnitza, candidatul la colegiul al II-lea de Senat ca să facă pe nobilul, a pus la discreția alegătorilor col. II de Senat tot consumul de cafele, ceaiuri, patèle de la cafeneaua V. N. Vasilachi.

Cum Vasilachi e hazliu și om de partid — Michist — glumele curg. Cum intră cineva pe ușă, degrabă i se strigă de la tejghea: „un ceaiu electoral pentru Domnul". Degrabă ceaiul se înființază și o cartelă excepțională se marchează, fiind scris pe dînsa „bun pentru o consumație. P. Michiu".

Imediat răspund în cor toți: *„geaba cafea"*, căci la Vasilachi *geaba* însamnă *gratis*.

Norocul lui Michiu, că la col. II de Senat sunt foarte puțini alegători, 130 la număr; și deci cartelele lui Vasilachi nu-l vor duce la ruină. Altfel ar fi dat dracului și candidatură și tot.

Dar mai poznaș e Vasilachi, căci el a scos și cîntecul gata să-l cînte cînd va cădea Michiu:

Cu ceaiuri și cu cafele
Voiai senator să fii Michiu-ele!

❑ **Școlare.**—S'a aprobat un concediu de 15 zile d-nei Ecaterina Rotta, învățătoare în comuna Ciurea; un alt concediu de 45 de zile s'a acordat d-nei Rozina Bușilă, institutoare la școala de fete „Hatmanul Nicoară".

— In ziua de 20 Februarie, se va ține la Tg. Frumos întrunirea membrilor băncei populare din Tg.-Frumos, spre a se face bilanțul pe anul trecut 1910.

— D. Mihai Popovici, normalist, a fost numit învățător suplinitor la Cucuteni, în locul d lui Ioan Ionescu, permutat la școala din satul Slobozia, comuna Voinești.

— D na Maria Ulman, învățătoare la școala din Bădeni, a fost mutată la școala din Scobinți.

— D-na Maria Simionescu, institutoare la școala „Cuza-Vodă", a obținut un concediu de 2 luni.

D-sa va fi suplinită de d-ra Sabina Ververiță, normalistă.

— D-na Maria Stoica a fost numită învățătoare suplinitoare la postul al II-lea, de la școala din Bădeni.

❑ A apărut *Arta Romînă* de sub direcția d-lui A. D. Atanasiu, anul al IV-lea, No. 1, lanuarie 1911, cu următorul sumar:

A. D. Atanasiu.—Cultura artistică.

Benedetto de Luca.—Artă și știință.

D na Maria Dr. Buteanu.—Arta în raport cu natura.

N. N. T.—Pleiada artiștilor de la 1830.—Jean François Millet.

Al. Aurescu.—Scrisoare deschisă către d. A. Zirs, profesor la Conservatorul din Iași.

Dr. St. Rossa.—Mișcarea „Casei Artiștilor".

Ella.—Cronica teatrală (Ana Karenin, Dama cu camelii, Gura lumei, Nevasta lui Cercelus, Punctul Negru și De ziua mamei)

T.—Conica pariziană: Colecția Chauchard la Louvre.—Angelus și Arsene Alexandre.—Proiect de lege contra pornografiei.—50 de mii de falși Corot.—Inaugurarea salei Chauchard la Louvre.

Ada.—Cronici și notiți: Trupa Davilla.—Corul de la Buna Vestire.—Numire.—Mișcări artisto-economice.—Scoata de desemn „Vulturul".—Concerte.—Expoziția Iordăchescu.

Ilustrații: D. Chipăruș.—Studiu; Millet.—„Soir de Novembre"; Millet.—„Etude pour l'homme à la houe"; Constantin B, Penel, artist dramatic.

❑ Consiliul facultății de medicină se întrunește astăzi Sîmbătă, la orele 5 p. m, pentru a se ocupa cu recomandarea la catedra de clinică medicală, rămasă vacantă prin moartea regretatului prof. dr. L. Russ.

❑ Societatea de științi din Iași va ține ședință poimîne Luni 7 Februarie, la orele 8 și jum. seara, în amfiteatrul laboratorului de fizică a universității.

La ordinea zilei sunt următoarele comunicări:

D. dr. C. Popovici, asupra corecțiunilor de orbite planetare; N. Costăchescu asupra existenței combinațiilor complexe în soluțiuni diluate; C. Gh. Bedreag: Determinarea elementelor magnetismului pămîntesc în Romînia.

DIVERSE

— Un grup de funcționari care au organizat o serată familiară în ziua de 15 Ianuarie în sala Ghesang-Verein, din strada Arcu No. 3 a decis să organizeze o nouă serată familiară, în aceiași sală pentru Sîmbătă 12 Februarie, care va fi o serbare de sfîrșitul carnavalului.

— S'a dat autorizarea de a vinde produsele de stat următorilor: Ion N. Pîrău, din Tomești, Gh. Miron din Ungheni și Ioan Chițun din Ciurea.

Ultime INFORMAŢII

❑ ***Ministrul de interne a dat ordine la Iaşi, că dacă opoziţia va continua să se agite, să se iee cele mai severe măsuri contra capilor opoziţiei.***

La ce se gîndeşte ordinarul văpsitor de cai!

❑ *Faimosul „prinţ" Calimachi soseşte mîine în Iaşi ca să ice parte la întrunire.*

❑ *Pentru d. Carp se pregăteşte mîine o primire identică cu acea ce se face rabinului de la Buhuşi.*

Poliţiştii umblu din prăvălie în prăvălie şi poroncesc negutitorilor şi băeţilor din prăvălii, să fie mîine la gară, la sosirea primului ministru.

Apoi toţi slujbaşii, toţi podarii, toţi aprozii, au fost poronciţi să fie la gară.

Vai de bătrîneţele lui cc. Petrache!

❑ *Domnul Hercule Pompei, care s'a reconvertit la carpism, va fi angajat director al* Evenimentului, *după alegeri.*

Mai rău să-l vedem!

❑ *Domnii Matei Cantacuzino, V. Sculi şi I. Rallet, au rugat pe d. Grecianu să mai astîmpere zelul prefecţilor sei.*

❑ **Din ordinul Regelui s'au cerut informaţii la Iaşi asupra celor reclamate alaltaieri Suveranului de fruntaşii o poziţiei locale.**

S'a răspuns ministrului de Interne, că cetăţeanul Oarză, care a fost maltratat şi închis, ar fi un alcoolic şi un condemnat pentru furturi de cai.

Răspundem, că beţivi şi hoţi sunt acei, cari au dat asemenea informaţii false, căci cetăţeanul Oarză este fruntaşul satului Holboca, fost primar; şi că nu poate să fi fost condemnat la o pedeapsă penală, dovada este faptul că este inscris în listele electorale.

❑ Domnul Spiridon Irimescu, recent carpist, oferă astă-zi o agapă candidaţilor guvernului din Iaşi.

On crachera.

❑ *Domnul Titu Maiorescu a refuzat să ice parte la întrunirea publică de mîine a Carpiştilor.*

— Nu pot lua cuvîntul contra acelora, a declarat d. Maiorescu, care, cu ocazia retrogerei mele din învăţămîntul superior, m'au sărbătorit cu entusiasm.

◐ Comisia de judecată va judeca în ziua de 12 Februarie, ora 10 dimineaţă, pe învăţătorul N. Vasiliu din Trg. Paşcani.

❑ Astăzi la orele 5 se întruneşte comisiunea examinatoare a candidaţilor la examenele de drept din această sesiune, pentru a proclama reuşiţii.

❑ **Ministrul de război a dat ordine confidenţiale corpurilor de armată ca visele libretelor rezerviştilor şi actelor de dispensă să nu se facă de cît până în ziua de** şapte Februarie **adică pînă luni.**

Ordinul acesta este dat în scop electoral, pentru ca acei cari nu-şi vor fi vizat libretele şi actele până luni, **să poată fi concentraţi pe timpul alegerilor.**

Aducem faptul la cunoştinţa celor interesaţi, cu constatarea că la ministerul de război se face politică odioasă.

❑ *Arătăm în altă parte a ziarului gravele abuzuri şi abateri de la lege, de cari s'a făcut vinovat numitul N. Simionescu, administratorul plăşii Cotnari.*

Cetăţenii cari au suferit pe urma fără delegilor lui Simionescu, l'au reclamat astă-zi consiliului administrativ permanent arătînd toate isprăvile abjectului funcţionar.

❑ *Opoziţia din Roman va susţinea următoarele candidaturi la Senat: col. I, domnii Toma Stelian şi N. Fleva; col. II, d. Spiru Haret.*

❑ *D. P. P. Carp, care soseşte mîine în Iaşi, va lua dejunul la d. Froim Fischer, acasă la acesta, strada Seulescu.*

❑ Comisiunea instituită pentru cercetarea titlurilor şi lucrărilor candidaţilor la catedra de limba şi literatura latină de la facultatea din Iaşi, şi-a depus raportul care este favorabil candidatului Petre Mihaileanu.

❑ Consiliul facultăţei de ştiinţi se întruneşte astă-zi spre a se pronunţa asupra cererei d lui I. Scriban de a ţinea un curs liber de histologie.

❑ Domnii profesori M. B. Cantacuzin, I. Caragiani şi D. Pompei, au fost recomandaţi ministrului spre a desemna pe unul din ei în comisia de judecată a profesorilor de curs secundar, în locul d-lui P. P. Negulescu, care a demisionat.

❑ Eri a circulat zvonul că d. dr. Al. Brăiescu simpaticul medic primar al ospiciului Socola, care se află în străinătate, ar fi incetat din viaţă.

Putem anunţa pe numeroşii prietini ai docentului, că el se află la Nizza, în perfectă sănătate, de unde a telegrafiat chiar ieri, în interese de serviciu, suplinitorului seu dr. Botez.

Teroarea in judeţul IAŞI

Jandarmii rurali urmărind pe prietenii noştri.—Sechestrarea unor prieteni a noştri.—Administratorul de plasă şi jandarmii maltratînd pe cetăţeni.—Un săteau grav bătut adus la Iaşi.—Telegrama către Rege.

In judeţul Iaşi şi anume, între Băiceni, Cărjoaia şi Belceşti s'au petrecut alaltă-eri adevărate orori, care au ajuns abia astăzi la cunoştinţa noastră.

Se va vedea că administratorul de plasă N. Simionescu împreună cu şeful secţiei de jandarmi Ghidiuţă, ajutaţi de vre o 50 ţarani străjeri, au urmărit pe prietenii noştri din Tg. Frumos, în vizetele lor electorale au sechestrat pe unii şi au maltratat grav pe alţii.

*

Prietenul nostru N. Marcopol, fost primar în Tg. Frumos, plecase Joui la Băiceni, la prietenul nostru State. El a fost urmărit de şeful de jandarmi Rusu oprit în drum şi întrebat dacă el este Marcopol. La răspunsul afirmativ al acestuia jandarmul merse imediat la telefon şi înştiinţă pe ad-torul de plasă.

In timpul acesta sosi şi Const. Munteanu alegător în col. I, căruia pompierii, în lipsa sa de acasă, îi dîrîmaseră casa. După ce au stat cîtva timp la Băiceni, cu toţii plecară la Cărjoaia la Gheorghe Cernovschi.

*

Aici fură iarăşi urmăriţi de şeful de post Rusu şi de caporalul Boscu, care le declară că nu mai au voe să iasă din casă şi nici nu vor permite ca cineva să intre, şi pentru a se asigura de aceasta postaseră în jurul casei 16 străjări cu armele încărcate.

*

Vineri dimineaţă Munteanu şi cu Paiu plecară la Belceşti, iar Marcopol plecă în altă comună.

Ajuns la Buhalnitza, Marcopol fu oprit de 2 jandarmi, dar el ştiu să dee vînt cailor şi să se întoarcă prin Ceplenitza la Cîrjoaia.

La Cîrjoaia venise şi administratorul de plasă Simionescu, împreună cu jandarmul Ghidiuţă, ca să anunţe pe ţărani că Marcopol şi cu ai săi vor să răscoale satele.

Intre aceste, Munteanu şi Paiu ajunseră la Belceşti.

Aci li s'au furat căruţa, iar ei amîndoi fură atraşi în crîşmă de către banditul Tomiţă, şeful carpiştilor din Belceşti şi de 4 jandarmi. După multe rugăminţi, li s'au dat căruţa înapoi, dar li s'au spus că vor fi ucişi dacă nu vor trece şi ei la carpişti.

Ajunşi în Cîrjoaia, Munteanu şi cu Paiu fură întîmpinaţi de administratorul de plasă şi de jandarmi. Fără de nici o altă explicaţie, ad-torul de plasă trase două palme lui Munteanu, jandarmul Ghidiuţă îi trase şi el două palme, sar asupra săteanului C. Paiu, administratorul de plasă, jandarmii şi străjerii N. Droancă, I. Ifrim şi alţi 8 şi 'l bat pînă ce cade în nesimţire, îi umple corpul de vînătaie, furîndu-i calul, hăţurile şi lăicerile.

In stare foarte gravă, săteanul C. Paiu a fost adus azi la Iaşi şi înconjurat de toată atenţiunea fruntaşilor opoziţiei.

*

Despre cele petrecute în judeţul Iaşi, fruntaşii opoziţiei au înştiinţat pe M. S. Regele, prin următoarea telegramă:

Majestăţei Sale Regelui

BUCUREŞTI

Suntem îndureraţi, că pentru a doua oară venim să tulburăm liniştea Majestăţei Noastre. Am fost totdeauna mîndri, că Iaşul, pînă la această campanie electorală, nici-odată nu a solicitat intervenţia Coroanei, pentru ocrotirea drepturilor cetăţeneşti. Dar astă-zi nici persoanele, nici averea noastră nu mai sunt sigure faţă de abusurile de putere şi violenţele administraţiei. Căpitanul de jandarmi G. Corjescu, ad-rul de plasă N. Simionescu, şeful poliţiei din Tg.-Frumos, Boian, împreună cu toţi sub-comisarii, arestează pe cetăţeni, îi bat crunt, îi ameninţă, dărîmă casele oamenilor cu pompieri, sub pretext de foc, cum s'a întîmplat cu d-nii: N. Marcopol, C. Munteanu, C. Paiu, Ioan Ciuhureanu şi alţi alegători din Tg.-Frumos; serviciul de poştă nu mai funcţionează pentru noi. Toate mijloacele de propagandă şi de răspîndire a manifestelor noastre sunt împiedecate cu forţa. Din ordinul prefectului, în comunele rurale se confiscă buletinele de vot pentru delegaţi, cum s'a întîmplat chiar eri în comuna Holboca.

In oraşul Iaşi, prefectul de poliţie a dat ordin ca programele şi manifestele noastre, pentru a căror afişare am plătit taxele cuvenite, să fie confiscate.

Trăim sub un regim de teroare şi nu mai avem nădejde de cît în cuvîntul hotărîtor al Majestăţii Voastre.

Ai Majestăţei Voastre prea supuşi şi prea plecaţi servitori:

N. Gane, fost ministru şi prezident al Senatului; Al. A. Badareu, fost ministru; C. Stere, prof. Universitar, fost deputat; C. Climescu, prof. Universitar, fost vice-preşedinte al Senatului; N. Cananău, fost prefect, fost deputat; Gh. Săndulescu, fost prefect; Gh. Lascar, fost primar, fost senator; Gh. Mîrzescu, fost deputat; Dr. Manicatide, prof. universitar; D. Alexandrescu, prof. universitar, fost senator; Lascar Antoniu, fost deputat; Dr. Leon Sculy, prof. universitar, fost deputat; Gh. Şerban, preşed. Camerei de Comerţ, fost deputat; C. B. Pennescu, fost primar şi deputat; I. Botez, fost deputat; A. D. Xenopol, prof. universitar; Ath. Ath. Gheorghiu, fost deputat.

Autorii ororilor săvîrşite în judeţul Iaşi şi anume: căpitan G. Corjescu, adtorul de plasă N. Simionescu, Bodan şeful poliţiei din Tg. Frumos, Gh. Gh. Timuş, sub-comisar din Tg Frumos; M. Ciobanu idem; At. Ivanciu idem; Rusu şef de post Băiceni; Ghidiuţă şef de jandarmi Cotnari şi Mihai Droangă, străjer Cîrjoaia,—au fost daţi azi judecăţei.

Spre acest sfîrşit următoarea reclamaţie a fost înaintată d-lui preşedinte al Curţei cu juri:

Domnule, Preşedinte,

Subsemnaţii alegători din jud. Iaşi, în virtutea art. 37 din legea generală a Poliţiilor şi 128 şi următorii din legea electorală chemăm în judecată pe numiţii: căpitan Gh. Corjescu, dom. în Iaşi; N. Simionescu, administrator de plasă, dom. în comuna Cotnari; Boian şeful poliţiei din Tg.-Frumos; Gh. Gh. Timuş sub comisar din Tg.-Frumos, M. Ciobanu idem; Atanasie Ivanciu idem; Rusu şef de post Băiceni; Ghidiuţă şef de jandarmi Cotnari şi Mihai Droangă străjer Cîrjoaia, Comuna Băiceni, care cu toţii s'au făcut vinovaţi de faptele prevăzute prin articolul de mai sus, împedecînd liberul exerciţiu a drepturilor cetăţeneşti prin bătăi, maltratări, ameninţări şi arestări ilegale, şi prin distrugerea averei cetăţenilor, în special în prejudiciul d-lor C. Munteanu propr. Tg.-Frumos; C. Paiu idem, şi N. Marcopol idem.

Toate aceste fapte le vom preciza şi le vom dovedi la timp.

Propunem ca martori pe următoarele persoane:

Constantin Munteanu proprietar Tg. Frumos; Const. Paiu idem; N. Marcopol, idem; N. Andriescu avocat Tg. Frumos; V. Tăutu, fost perceptor Tg. Frumos; Gh. Ceroschi, Cîrjoaia com. Băiceni; P. Neculai, Tg Frumos, I. Ioniţă, com. Băiceni; D. Ionel, străjer Cîrjoaia Băiceni; Ion Cihureanu, prop. Tg.-Frumos; Iţic Bercovici, Cîrjoaia Băiceni; I. Atanasiu domiciliat în Iaşi, Vasile servitor, la d. Cernoschi Băiceni.

In virtutea textelor de mai sus, vă rugăm a deschide acţiune publică în potriva numiţilor.

Ne constituim parte civilă pentru suma de un leu.

Primiţi vă rugăm, asigurarea osebitei noastre consideraţii.

Lascar Antoniu avocat, Eugen Herovanu avocat, Alexandru Dabija avocat, Oswald Teodoreanu avocat, Xenofon Eraclide avocat, Neculai Gheorghiade avocat, Dim. Dimitriu avocat, Altons Herovanu avocat, Dim. Longinescu avocat, Cezar Simionescu avocat.

❑ Membrii societăţii cooperative de brutărie Sf-ta Treime din Podul-Iloaie, se vor întruni, în adunare generală, mîine Duminccă 6 Februarie, orele 2 p. m., în localul primăriei.

❑ In cursul săptămînei ce vine va apărea la Bucureşti o broşură datorită cunoscutului publicist C. Graur, în care pe baze de documente, şeful naţionaliştilor va fi aratat în adevărata-i lumină de om, care trafică cu stiuaţia politică pe care o ocupă.

Broşura va fi precedată de o scrisoare deschisă, scrisă în limba germană, adresată d-lui P. P. Carp, ştiut fiindcă d-sa nu citeşte de cît nemţeşte şi prin care i se pune în vedere faptele noului său aliat politic.

❑ La cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, s'a început un nou şi admirabil program, care cuprinde: Manevrele flotei germane, vederi după natură; inima ocnaşului, scane dramatice; Robinet studiază un rol tragic, scene comice; Peştii în luptă, vederi după natură; Chiriile scumpe, scene comice; Sirena, scene dramatice; Roze vestejite, scene dramatice; Saracul cismar, scene comice etc.

Sîmbătă şi Duminecă, la orele 3 p. m., mari matineuri.

Intrarea 50 bani.

❑ Astă seară Sîmbătă reprezentaţie cinematografică în Sala Sidoli. Programul e nou în întregime.

Mîne Duminică nu are loc obişnuitul matineu, ci numai reprezentaţia serală la 9 ore.

❑ **Judiciare.**—Consiliul de familie al d-lui Gh. Roznovanu, convocet pentru astă-zi, spre a se pronunţa asupra utilităţii menţinerei consiliului judiciar, neîntrunindu se în număr, o altă convocare a fost fixată pentru 19 Martie, amendîndu-se membrii absenţi la cîte două sute lei.

— Curtea s. II-a a amînat astă-zi judecarea apelului procurorului general în afacerea falimentului Ellenboghen din Fălticeni.

— Apelul direcţiei tramvaiului din Iaşi în procesul cu judecătorul Haşnaş din Mirceşti, către care direcţia a fost condemnată la 60,000 lei despăgubiri, se va judeca la 9 Februarie, la secţia II-a a Curţii.

— Perceptorul Gh. Negură, din Avrămeni, s'a făcut vinovat de delapidări de bani publici.

Tribunalul l'a condamnat la un an închisoare.

— Continuarea desbaterilor în afacerile de falş ce se impută d-rului Moga diu Dorohoi, tatălui său, părintele Moga şi soţiei doctorului, este sorocită să aibă loc la 8 Februarie, la s. II-a a Curţii.

— Preutul I. Teodorescu din Moineşti, percepînd taxe mai mari la nunţi şi înmormîntări, a fost dat judecăţii.

Curtea s. I-a a achitat ieri pe preut.

❑ D. Al. Velciu a fost ales preşedinte al consiliului judeţian, iar d. I. Motăş, vice-preşedinte.

Ultima oră

Bucureşti 5 Februarie

Teroarea la Gorj

— Arestarea d-lui Toma Cămărăşescu —

Bucureşti. — Banditii guvernului nu numai că nu incetează teroarea, dar o deslănţuesc încă cu mai mare furie în întreaga ţară.

Eri după amiazi, fruntaşul nostru d. Toma Cămărăşescu, fost senator, a fost arestat pe cînd se ducea să viziteze prietenii săi din judeţ.

Iată telegrama pe care d. Take Ionescu şeful partidului conservator-democrat, a primit'o de la d. Toma Cămărăşescu, telegramă care a fost expediată la orele 7 şi a fost primită de d. Take Ionescu abia la orele 1 noaptea.

„Azi, pe la ceasul 4 şi jum. pe cînd mergeam să vizitez prietenii poliţiei din comuna Bălăşeşti, automobilul meu a fost oprit de 2 jandarmi, care se aşezaseră în mijlocul şoseiei, declarîndu mi numele şi prenumele, jandarmii m'au arestat din ordinul prefectului şi comandantului de jandarmi.

Am fost dus sub escortă la primăria comunei Scoba, unde am fost ţinut o oră, fără să mi se spuie de ce. Am protestat. Am cerut notarului şi primarului să constate starea mea de arest şi motivul arestărei mele. Notarul a fugit însă. Comandantul secţiei de jandarmi a cerut primarului să nu facă nici o constatare.

Primarul, după protestările mele repetate şi după stăruinţele săteniior adunaţi să vadă actele de legiferare ale guvernului M. Sale, a cedat şi abia a certificat sub iscălitura lui starea în care am fost adus la primărie.

Am venit la staţia cea mai apropiată, pentru a vă comunica aceasta, ca să fie denunţate opiniei publice.

Judeţul Gorj este de fapt în stare de asediu. Nu se mai poate comunica de la o comună la alta. De pe acum s'a instalat gardă pe la casele alegătorilor, pentru ca ei să nu poată părăsi satele, în vederea alegerilor viitoare.

Mîine plec la T.-Jiu, de unde mă voiu plînge M. S. Regelui pe larg, de cele ce se petrec în acest judeţ.

Pe prefect şi comandantul de jandarmi îi voiu acţiona la Curtea cu juri pentru abuz de putere.

*

La aceasta d. Take Ionescu a respuns d-lui Toma Cămărăşescu prin următoarea telegramă:

„Am primit depeşa d-tale. Nu mă miră nimic de la guvernul Majestăţei Sale". *Take Ionescu*

Un comunicat al partidului conservator-democrat

Bucureşti.—Ziarele conservator-democrate publică următorul comunicat:

«Partidul conservator-democrat roagă stăruitor comitetele partidului din toată ţara, să dea imediat în judecată pe toţi agenţii ad-ţiei, care se dedau la ingerinţi electorale.

Mai invită pe toţi cetăţenii din toată ţara, cari sunt loviţi, persecutaţi, sau ameninţaţi să denunţe imediat faptele şi autorii lor, pentru că partidul să poată lua măsuri de aparare pentru cei persecutaţi şi să formeze astfel dosarul punerei sub acuzare a miniştrilor M. S. Regelui.

Deces

R.-Sarat.—Aseară a încetat din viaţă d Const. Filipescu candidat la colegiul II de Senat al guvernului.

Candidaţii opoziţiei

Colegiul I CAMERĂ

— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ

— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Şerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ

— Duminică 20 Februarie

C. Stere.

Colegiul I SENAT

— Marţi 22 Februarie

C. B. Pennescu.
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT

— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Societatea Creditului Fonciar Urban din Iaşi

Se aduce la cunoştinţa doritorilor, că *Joi 10 | 23* **Februarie 1911** orele 3 p. m. la Oficiul Creditulu Fonciar Urban din Iaşi, **se va ţinea concurs** înaintea comisiunei respective pentru **ocuparea unui post** de copist, retribuit, cu 120 lei lunar, care se găseşte vacant la Serviciul Contencios.

Acei ce doresc să ocupe această funcţiune, pot lua informaţie la Oficiul Creditului în toate zilele de lucru de la oarele 11 dimineaţa pînă la orele 5 p. m. despre condiţiile ce se cer candidaţilor spre a se putea prezenta la concurs. **Direcţiunea**

Comisiunea interimară a Comunei Iaşi

La ziua de 1 Martie a. c. se va ţine în camera acestei Primării licitaţie prin oferte închise pentru închirierea a trei chioşcuri pentru ziare. Chioşcurile sunt aşezate în Strada Ştefan cel Mare, Str. Carol şi Strada I. C. Brătianu (foastă de sus).

Inchirierea se face pe timpul de la 23 Aprilie 1911 şi pînă la 26 Octombrie 1913.

Garanţie provizorie 200 lei în numerar sau efecte garantate de Stat.

Dispoziţiile art. 72—83 din legea comptabilităţei publice sunt aplicabile acestei licitaţiuni.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fiecare zi de lucru la Serviciul Administrativ.

No. 1469
1911, Ianuarie 21

De vînzare via mea din podgoria Osoi foastă a d-lui I. Bunescu, în întindere de 6 ha. pădure, vie nealtoită, loc arabil, livadă, cramă cu toate edicurile ei.

Doritorii a se adresa la d. D. Bealuş, proprietar, Răducăneni judeţul Fălciu.

De vînzare

MOŞIA PETREŞTI din judeţul Iaşi pe malul Prutului o jumătate oră de gara Ungheni întindere 345 fălci (494 hectare) din care 40 fălci pădure.

A se adresa direct la D. I. Buicliu strada Veche 26 Iaşi.

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA" FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ
După ce se freacă bine, se învelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

Observaţi *ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele:* „DIANA"

Nu primiţi *alte produse în loc de Franzbrantwein* „DIANA"
Singurul care alină şi vindecă

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cîte-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA".—Ca

APA DE GURA este minunat „DIANA", înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Drogueriile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70	Un flacon mijlociu Lei 1.20	Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul si Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

Cereţi numai:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
55 Medalii, Diplome
şi alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esenţele
De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.
Pentru informaţiuni a se adresa D-nului
NAIMANN M. ŞPEIER
— BUCUREŞTI —
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

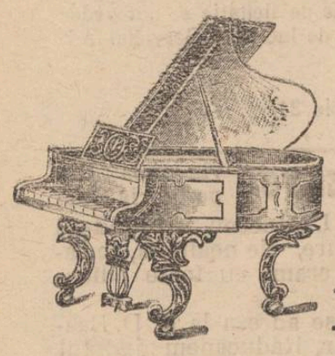

Piane
STEINWEG
şi pianine
ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Trei rusoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125,000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Jnai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 3 a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

1 şi 3 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
8.50	17 lei	34 lei	68 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1225 Marți 8 Februarie 1911

ROMÂNIA ISSUL BIBLIOTECA CENTRALĂ

Partidul Conservator-Democrat roagă stăruitor comitetele partidului din toată țara, să dea imediat în judecată pe toți agenții administrativi, cari se dedau la ingerințe electorale.

Mai invită pe toți cetățenii din țară, cari sunt loviți, persecutați sau amenințați, să denunțe imediat faptele și pe autori, pentru ca partidul să poată lua măsuri de apărare pentru ceĭ persecutați și să formeze astfel dosarul punereĭ sub acuzare a miniștrilor Majestății Sale Regelui.

SUB TEROARE

Scrisoare către concetățenii mei

Nu vorbesc în numele nimărui; și dacă vă adresez cuvîntul, o fac din îndemnul inimei și din datorie cetățenească. Vorbesc dar, ca un om liber, într'o țară liberă.

Sînt aproape două luni de cînd, fără a ținea socoteală de voința lămurită a țărei, Măria Sa Regele a chemat în fruntea treburilor publice pe d. Petru Carp. Nu știe nimeni ce a îndemnat pe suveran să facă asemenea alegere, după cum nu înțălege nimeni ce rost și ce menire poate avea un guvern născut *numai* din Această Inaltă voință. Pentru că dacă și în alte rînduri, Măria Sa n'a lăsat ca guvernele să iasă direct din impulsul vieței constituționale, ci le-a numit pe rînd, cu rezerva de a le vedea ratificate, după refacerea parlamentului, nici-odată însă n'a mers așa de departe, încît *cu nici un preț* să nu ție socoteală de sentimentele țărei.

A venit însă timpul ca guvernul acesta, despre care, cu drept cuvînt, s'a spus că e guvernul personal al Măriei Sale, să aibă nevoe și de încrederea țărei. El știe însă, de mai înainte, că în asemenea încredere nu poate nădăjdui, și de aceia își dă toată truda să zmulgă cu sila cuvîntul cel hotărîtor.

Aceasta e situația și despre dînsa voiam să vorbesc.

De cînd avem viața constituțională și de cînd vedem suind pe rînd treptele puterei, cînd un partid politic cînd altul,—ne-am deprins, firește, să înțălegem cîtă minciună e în jocul acesta nefiresc al lucrurilor, și ce păpuși netrebnice sîntem în mîna celor mari.

Dar pînă azi, toate aceste se făceau prin noi, și mai mult sau mai puțin cu voința noastră. Lucrurile aveau toată înfățișarea că sînt regulat făcute, și viața molcomă, lipsită de credință pe care o ducem, nu suferea tulburări adînci.

Acum lucrurile s'au schimbat. Noul guvern a înțăles bine, că minciuna a mers prea departe. El vrea să se impuie cu ori-ce preț, chiar *cu puterea brutală*. Toată bruma de libertăți pe care le-am disprețuit atîta timp, dar prin farmecul cărora am putut totuși trăi viața de pînă acum, s'a dus. La fiecare pas sîntem urmăriți și amenințați; dacă ne mișcăm, sau dacă cerem dreptul nostru, sîntem loviți sau închiși; dacă nevoile vieței ne țin deoparte, sîntem înjosiți prin ademeneli și prin mijloace de corupție. Slujbele nu mai sînt pentru oamenii datoriei, sînt pentru oamenii oblăduirei. Libertățile publice nu mai sînt averea comună a tuturor, sînt privilegiul stăpînilor de astă-zi Sîntem mai rău de cît acum 60 sau 70 de ani în urmă, pentru că cel puțin atunci nu știam ce e libertatea și care sînt foloasele ei.

Și după ce ne amenință, ne bat, ne închid, ne gonesc din slujbe, după ce ne chinuesc și ne zugrumă, cînd strigăm că ni se face nedreptate, oamenii acestia, fără suflet, fără lege și fără rușine, îndrăznesc să dezmintă și să spue că ne prefacem.

Ori-cine poate singur să constate fiecare din abuzurile care au fost arătate prin gazete; ba încă poate face proba și direct. Nu îndemn însă, nici pe cel mai pacinic dintre cetățeni să iee drumul unui sat și să încerce a vorbi unui sătean de drepturile lui cetățenești. I-ar ajunge pentru multă vreme experiența tristă pe care ar face-o.

In această stare de lucruri, întrebarea e: ce-i de făcut? Dacă simțul de demnitate și conștiința drepturilor cetățenești, ar avea așa tărie în sufletele noastre, ca nimic să nu le poată atinge, dacă am fi cu adevărat demni de libertățile pe care le-am cucerit cu jertfe de sînge, ar trebui cu pietre să alungăm pe acești ciocoi nerușinați, cari s'au așezat în fruntea țărei, cum s'ar așeza în casa lor, și cari-și bat joc de noi și de avutul public, cum și-ar bate joc de servitorii lor și de averile moștenite sau luate de zestre. Dar energia aceasta n'o avem. Și atunci nu ne rămîne de cît un singur mijloc de apărare: *votul.*

Alegerile bat la ușă. Guvernul vrea să trimitem în parlamentul țărei pe toți ciocoiașii săi înfumurați, pe toți parveniții, pe toți inconștienții și pe toți sinucișii morali, pentru ca ei să ratifice sarcina ce au luat-o de la Măria Sa.

Un asemenea parlament, ar fi rușinea, ar fi îngenuncherea noastră. Dacă printr'o minune, pe care n'o cred, el s'ar alcătui totuși, din miile de voturi, care vor umplea urnele, parlamentul acesta ar fi *mormîntul libertăților noastre zugrumate.*

Aceasta însă nu poate să fie.

Funcționari, nu votați pe aceia, cari v'au smulit conștiința, cari v'au umilit ținîndu-vă, în locurile ce ați cîștigat prin muncă, sub amenințarea de a fi înlocuiți, dacă nu veți vota lista guvernului.

Muncitori, nu votați pe acei cari nu s'au coborît nici odată în mijlocul vostru, de cît pentru a vă batjocori și a vă apasa mai mult sub jugul robiei economice. Pretinsa reformă cu asigurarea bătrîneței e o minciună și o prefăcătorie, cîtă vreme ea vă va fi impusă din propriile voastre mijloace și nu din intervenția statului.

Săteni, nu votați pe acei ce vă țin departe de lumea orașelor, cari stărue să rămîneți în întunerec, cari nu vor să vă cheme la viața cea adevărată la care aveți drept la olaltă cu toți.

Cetățeni, din toate clasele, și din toate breslele, nu votați pe acei cari-și bat joc de libertățile voastre, crezînd că e de-ajuns să ieie frînele guvernului pentru a face apoi din voi jucăria capriciilor lor bolnăvicioase.

Ciocoilor obraznici, cari vă spun că legea electorală nu trebue schimbată, lăsînd a înțelege, cum e și înțăles, că sistemul colegiilor de azi poate da putința conrupțiunei și cumpărărei voturilor, răspundeți-le că *puneți mai mult preț pe libertățile dobîndite de cît pe tot aurul lor, și că voiți dimpotrivă lărgirea crescîndă a colegiilor, pentru a sfîrși odată cu minciuna constituțională.*

Și fiind că reforma electorală nu v'o poate da de cît cele două partide, cari alcătuesc opoziția unită, votați lista acesteia. Votați-o însă din datorie și din convingere caldă, votați-o din dragoste și din mulțumire, chiar,dacă neavînd putința de-a ținea piept urgiei administrative, ați lasat să vi se smulgă făgăduinți silite: *în cei patru pereți ai gheretei de vot nimeni nu poate ști ce va hotărî conștiința voastră liberă și curată.*

E. Herovanu

„Marea" intrunire

Guvernamentalilor din Iași le trebuia și o intrunire „mare". Căci de cele mărunte, prin cîrciume, pe șesul Bahluiului, prin bordeele de la mahala cu funcționari tîriți de polițiști, cu bețivani făcuți alegători—și cu oratori ca pomanagiul Baltă, ca escrocul șnapan, ca Suțu cel cinstit și Tuduri cel cu celebritatea—întruniri de acestea cu urlători de aceștia—s'au ținut și se țin cu duzinele.

Trebuia, deci, și o întrunire mare Intrunire precedată de recepție la gară, urmată de altă recepție la otel.

Domnii Carp, Lahovari și Delavrancea, au fost aduși la Iași ca numere de atracție. Anunțatul N. Filipescu, mai cuminte, n'a venit.

Domnul Carp trebuia să facă declarațiuni „senzaționale"—dar nu le-a făcut A citit programul electoral al guvernului, acelaș pe care l'a citit, acum o lună, la clubul conservator din București.

Publicul n'a fost înfierbîntat de „discursul" d-lui Carp. Nu l'a putut înfierbînta nici execrabilul orator Grecianu, nici plicticosul Lahovari, nici frigurile d-lui Delavrancea, care a crezut că face bine să vorbească despre gunoiul takist, cînd toți ieșenii știu pe ce prețuri mari s'au cumpărat de guvern adevaratele gunoaie din clubul takist local.

Dacă vom mai spune că au vorbit Liatris, cinstitul Scorțescu și filosoful Găvănescu, se va vedea și se va judeca succesul „marei" întruniri de ieri.

Poliția a colaborat mult la succesul acesta. Toată drojdia poliției, toți gălnarii, toți pungașii „poliției secrete" au fost trimeși să-l aplaude pe d. Carp.

Tot ce ie funcționar dependent în tîrg și în județ, a fost adus la întrunire și totuși, ce răceală, ce paloare!

Dar takismul a fost înjurat și despre teroarea opoziției s'a vorbit berechet.

O a doua „mare" întrunire, cu miniștri, cu recepție și cu jandarmi rurali — nu va mai avea loc — atît de „mare" a fost succesul „marei" întruniri de ieri—mare și culminantă pentru bătrînețele d-lui Carp, care în fine a vorbit alături de G. A. Scorțescu—Șnapanul!

Irodul P. P. Carp

Au avut vre-o treabă să vie la Iași d. Carp, și cei doi miniștri, care îl însoțeau? Au avut să spună ceva de seamă și și-au ales lașul de tribună?

Nimic din toate acestea. De trei septămîni se anunță, totuși, că d. Carp va veni, că au să vie și alți sfetnici ai Tronului cu el — și atita reclamă făcea să se creadă că are să se întîmple ceva extra-ordinar.

Extra-ordinarul s'a petrecut la sosirea trenului. In afară de prieteni politici, d. Carp a fost așteptat de gardiști în civil, de jandarmi rurali în civil, de slujbași, cărora li s'a poruncit să vie la gară, de evrei, cari au fost amenințați cu procese de contravenție, dacă nu vor fi prezenți pe peron.

Domnul Carp a rămas jenat de acea ridicolă întîmpinare și a trecut, rece și indiferent în mijlocul plebei. Iar domnii Lahovari și Delavrancea, necunoscuți în Iași au trecut neobservați.

Un public mai numeros, mai entusiast și, în special, mai independent, întîmpinase la gara Iași, numai cu două zile în urmă, sosirea circului Henry. Spre primirea lui, a baletistelor, a cailor, a clownilor, — avusese curaj să vină gardiști și jandami rurali în uniformă, public numeros, care s'a entusiasmat mult mai mult la ivirea elefantului, de cît publicul de eri la ivirea d-lui Carp.

Publicului îi plac caii, clovnii, baletistele. Dar ce are publicul de la Iași cu d. Carp; cine îl cunoaște, pe cine cunoaște el în Iași?

De 40 de ani vine d. Carp în Iași. Vine, îl vede d. Naum, îl văd negutitorii, cu care are daraveri — vine cu un tren și pleacă cu celalalt — și operația aceasta se petrece odată în an.

Acum că a fost făcut ministru, se crede a ie interesant să fie primit cu alai de un public, care habar n'are de el, care se întreba, de curiozitate: „care e Carp?"

De sigur, se va vorbi în coloane multe de ziar despre primirea regească a primului ministru la Iași. Dar aceia va fi operă de gazetar polițienesc, căci, în realitate, ar fi să se simbolizeze ticăloșia țării, dacă, cu adevărat, fie la Iași fie aiurea, s'ar fi făcut o primire cinstit entuziastă d-lui Carp, fiind-că a ajuns ministru.

Sau să se zică că publicul de la Iași s'a dat peste cap pentru d. Lahovari, de care habar n'are, sau pentru Delavrancea, care după succesele literare, a ajuns ministru de lucrări publice.

Dar acum se face politică de irozi. Și ne pare foarte bine, că gravul și mîndrul Carp, a ajuns și irod, — la sfîrșitul zilelor sale.

Cetățenii alegători din IAȘI sunt rugați să iee parte la

Intrunirea publică

pe care

Partidele de opoziție din Iași

O vor ținea

Vineri, 11 Februarie c, ora 4 p m.

in SALA TEATRULUI SIDOLI

Vor lua cuvîntul domnii: Take Ionescu, Nicolae Fleva, C. G. Dissescu, Principele Șerban Cantacuzino, Nicolae Titulescu, Constantin Stere și Alexandru Badareu.

CHESTIA MÎNEI

Am vorbit despre gestul igienic ce a avut loc dăună-zi seara într'o secție polițienească din Iași: prefectul Stroja, intrînd în secția în care se afla și d. Stere, și întinzînd mîna acestuia, d. Stere a refuzat să i-o dee, fiind-că, ori cît de democrat ar fi cine-va, nu poate comite indiscreția igienică de a da mîna cu un tulumbagiu-sacagiu.

Că faptul a fost dat în vileag l'a supărat pe d. Stroja, care ar fi voit să nu se afle, că el, omul d-lui Grecianu—ce stare socială briliantă — a pățit ce a pățit.

Dar cum discreția nu mai face parte din moravurile noastre politice, d. Stroja publică, în *Evenimentul*, un comunicat în chestia mînei.

Și zice:

Nu se poate refuza, ceea ce nu ți se oferă. Domnul Stroja, prefect de poliție, este *și avocat și, ca atare, cunoaște prea bine îndatoririle internaționale ale Romîniei, că stat, față de vecinii săi, pentru a fi întins mîna unui individ, care, prin* indelicatessele *sale ca mandatar al zemstvoului, să nu-l sileasca a preda mîine pe mîna justiției al țării vecine.*

Acesta este un comunicat oficial. Pune pe cine-va să-l învețe pe de rost, înebunește la sigur!

Dar uite d. Stroja ie și prefect și avoeat: ie mai mare peste gardiști și pledează la Curte. Inainte vreme nu era nimic. Doar misit de sorțari evrei. Acum l'a lovit cumulul: ie și prefect și avocat.

Avocat mare. V'a spus-o el singur: „cunosc îndatoririle internaționale ale Romîniei (boală să fie — cît le cunoști) și ca atare se teme să nu-l predee pe d. Stere pe mîna justiției *al* țării vecine".

E și prefect și avocat și gramatică știe la perfecție; justiția și țara sunt la el de genul masculin.

Cum să nu fie și cum să nu știe, dacă ie omul lui domnu Grecianu.

GLASUL DOCUMENTELOR

D. P. P. CARP ȘI CHESTIA EVREIASCA

— Un mic dialog Carp-Cuza —

Dezbaterile cu privire la art. 58—devenit apoi 59—din legea d-lui Carp, pentru reorganizarea învățămîntului profesional, au dat loc la o polemică vie între d nii Carp și A. C. Cuza.

Recunoaștem că poate nu e potrivit terminul polemică — căci, pe cînd d. Cuza se ia în serios și emite teorii — te trezești că în curînd se va face dovada că erau plagiate — avînd aierul că-i dă lecții d-lui Carp în privința legilor și fenomenelor economice și sociologice, acesta din urmă răspunde or printr'un suveran dispreț sau prin ridiculizarea candidatului naționalist de astă-zi.

Ridicolul sgîrie mai rău de cît calomnia — dovadă că d. Cuza, care a calomniat o viață întreagă n'a reușit să împiedice afirmarea valorilor reale; în schimb d-sa a purtat multă vreme urmele rănilor pe care le-a primit cu acea ocazie, cînd d. Carp la acoperit cu ridicolul știut.

In imposibilitate de a reda în întregime cele petrecute, dau mai la vale un extras care constitue un drăguț dialog între cei doi cartelați de astă-zi.

*

In ședința de la 8 Februarie 1893 d. Carp, luînd cuvîntul pentru a respunde criticelor formulate cu privire la modul cum este redactat art. 58 devenit 59, spune:

„....D-lor deputați, un lucru care m'a mirat în argumentarea d-lui Cuza este, că d-sa se află în concordanță de idei cu mine în această materie. Pentru mine acest fapt este un lucru nou.

Dl. A. C. Cuza: D voastră sunteți în concordanță cu mine, căci eu am formulat această idee inainte de D-voastră.

D. P. P. Carp: **Evident, tot ce am făcut eu, alții au făcut; eu eram încă la școală cînd d-voastră vă ocupați de această cestiune. (Ilaritate).**

Aceasta este știut. Atît numai că d Cuza nu prea a citit bine legea, fiindcă atunci ar fi știut că obligațiunea pentru elevi de a face doi ani în atelierile de practică, este o obligațiune, care indică că acei doi ani fac parte integrantă din întreaga programă a acestor școli.

Ași fi înțeles să ziceți că nu i primiți de loc în școală, dar să ziceți că-i primiți, dar numai cu condițiune să facă școala pe jumatate, iar cealaltă jumătate să nu o facă, aceasta, vă mărturisesc, că nu o înțeleg și nu o pot primi și, prin urmare, asupra acestui punct nu poate exista concordanță între ideile d lui Cuza și ale mele, fiindcă d-sa nici măcar n'a citit legea pe care am făcut'o.

De altminteri, d-lor, în practică, să vedeți ce are să se întîmple; să vedeți unde tinde amendamentul d-lui Cuza. Gîndiți că acest amendament are a face ceva cu studiile în sine? Absolut nimic; el are a face numai cu diploma, căci, primind amendamentul d-lui Cuza, tot nu ați împedica pe străini de a învăța în această școală. Numai ce are să se facă? Numai că ei nu vor putea să capete diplomă, adică să fie primit străinul în școală, dar să nu dobândească diploma școalei.

(Monitorul oficial. Ședința de la 8 Februrie 1893. Pagina 443).

*

D. A. C. Cuza nu se dă învins și în ședința următoare d-sa i a cuvîntul și atunci are loc între altele, următorul dialog:

A. C. Cuza: *Părerea mea este, că motivul pentru care d. Carp nu împărtășește ideile țării, în această chestiune, este ideile noastre și pot să zic că nu în pentru că țara gîndește ca noi, iar nu ca d. Carp—motivul acesta provine din împrejurarea că d-sa nu este în curent cu cestiunea și că nu-și dă seama de trei lucruri fundamentale.*

Dl. I. Lecca: Este ceva cu care d. Carp să nu fie în curent? (Ilaritate).

A. C. Cuza: Nu are pretențiuni la infailibilitatea Papei.

P. P. Carp: *Cred că d. Lecca are dreptate.*

A. C Cuza: Atunci să vă tăgăduesc infailibilitatea la care pretindeți.

D lor Deputați, eu cred, în adevăr, că d. Carp greșește din următoarele trei puncte de vedere: mai întâi d-sa nu înțelege întreaga fasă de desvoltare și interesele țării, și în fine lucru cu mult mai grav, d le Carp, d ta nu te înțelegi nici pe d-ta însuți. (Aplauze, rîsete).

(Monitorul oficial, Ședința de la 9 Februarie 1893, pag. 449).

O RUŞINE UNIVERSITARA

Plagiatul d-lui A. C. CUZA

Acesta este titlul unei importante broşuri, datorită d-lui Em. Socor, excelentul publicist, unul din distinşii colaboratori ai *Opiniei* — broşură ce va apare mîine, Marţi, în editura revistei „Facla" din Bucureşti.

Lucrarea d-lui Socor, aşteptată cu legitimă nerăbdare, de public şi de lumea universitară, va răspunde în totul aşteptărilor.

Ea dovedeşte, că d. A. C. Cuza a copiat aidoma, după autori germani şi francezi şi alţii, lucrarea sa *despre Poporaţie*, lucrare în baza căreia fusese numit profesor de Economia politică la facultatea juridică din Iaşi.

A fost numit de d. C. C. Arion, pe atunci ministru al instrucţiunei publice, iar descoperirea plagiatului apare cînd d. Arion este iarăşi ministru al instrucţiei publice.

Rămîne de văzut ce măsuri va lua d. Arion contra plagiatorului, căci nu trebue să fii adversar al d-lui Cuza, ca să pretinzi alungarea lui de la Universitate, în care a încăput pe căi ilegale.

*

Inaintea d lui Socor, care şi dovedeşte afirmaţia cu preţioase documente, un altul—d. profesor Bazilescu—acuzase pe d. Cuza de compilaţie.

Domnul Socor—într'o parte a broşurei sale — mai drept a interesantei sale opere—pe care bine-voeşte s'o pună la dispoziţia *Opiniei*, înainte ca broşura să fie depusă în librării, reproduce respunsul d-lui Cuza la acuzarea de plagiat ce-i făcuse d. Bazilescu :

«*Cine voeşte să dovedească, nu că lucrarea mea ar fi un plagiat, ci* «*chiar*"—*vorbă să fie*—«*numai că e lipsită de originalitate are datoria să* «*arate, în mod precis, cu citaţiunea isvoarelor :*

«*1) Că s'a găsit cineva mai înainte de mine, care să considere ca* «*o* problemă ştiinţifică *contrazicerile dovedite asupra teoriei lui Malthus* «*şi de cari eu m'aş fi servit sau inspirat,*

«*2) Că altul, căutînd, să-şi dea seamă despre cauza acestor contea-* «*ziceri, a aflat-o în* antagonismul dintre fondul de idei adevărat şi forma «greşită.

«*3) Că* legea poporaţiei *aşa precum a fost formulată de mine, fu-* «*sese formulată de alţii mai înainte.*

«*4) Că sistematizarea* încheerilor practice, *scoţîndu-le din diferitele* «*propoziţii în cari am desfăcut legea poporaţiei, a fost făcută sau chiar* «*numai indicată de alt cineva, în loc să fie încheerea logică şi incoro-* «*narea* (*sic*) *întregii noastre concepţiuni teoretice*».

Domnul Socor declară că primeşte situaţiunea aceasta şi se angajează să dovedească :

1) *Că altul înainte de d-sa a considerat ca o* problemă ştiinţifică *contrazicerile şi confuziunile existente asupra teoriei lui Malthus ;*

2) *Că altul înainte de d. Cuza a observat şi susţinut* antagonizmul dintre fondul adevărat şi forma greşită *a teoriei lui Malthus* ;

3) *Că* legea populaţiei *aşa cum se găseşte formulată de d. Cuza* a fost formulată de alţii mai înainte ;

In ce priveşte punctul IV, privitor la sistematizarea încheerilor practice a'e d-lui Cuza, voi arăta că nu poate fi vorba de originalitate. Voi indica autorii, cari deduc aceleaşi *încheeri practice, şi dacă d. Cuza* le clasează *şi* le numerotează alt-fel, *apoi n'are nici un cuvînt să susţie, că este origtnal* :

*

Reproducem cîte-va din paralele primului capitol :

După aceasta d. Cuza revine la sentimente mai bune, dar nu pentru mult timp. După ce citează cîte-va rînduri din Rümelin, *continuă sistemul plagiatului în modul următor :*

A. C. Cuza	**G. von Rümelin**
Despre Poporaţie (*p. 45—46*)	*Schönberg's handbuch.. vol. 3 fasc. 2*
Această metodă statistică, ca oricare alt mijloc de cercetare, nu se aplică dar unei anumite categorii de obiecte materiale, ci este universală şi se aplică pretutindeni, unde se prezintă condiţiunile ei formale de existenţă, aşa dar, ori de cîte ori ne aflăm în faţa problemei de a determina o noţiune de pluralitate sau de grupă. Ştiinţele matematice nu se servesc nici odată de dînsa, de oarece ele nu se întemeiază pe experienţă şi observare, scoţînd teoremele lor, în mod deductiv, din forme aprioristice de reprezentare, sau din premise stabilite de ele înşile. In ştiinţele fizice, fizica şi chimia, cazul individual este tipic şi are o putere de dovadă absolută pentru toate cazurile cuprinse în aceiaş formulă.	Diese statistische Methode ist wie alle andern logischen Untersuchungsmittel nicht an bestimmte Arten stofflicher Objekte gebunden sondern universel und überall anwendbar, wo ihre vormellen Voraussetzungen, also die Aufgabe, einen Plural-oder Grupenbegriff zu bestimmen vorliegen. ...Sie (ştiinţe matematice) machen niemals Gebrauch von ihr, weil sie überhaupt nicht auf Erfarhrung und Beobachtung gestützt sind, sondern ihre Sätze deductiv aus apriorichen Anschaungsformen und selbstgesetz ten Prämissen ableiten. ...Zunächst an die Matematik schlissen sich Physik und Chemie an ; .. auch hier ist der Einzelfall ein typische und unbedingt beweisend für alle unter die gleiche Formel zu begreifenden Fälle.

Cel dintîi părtinitor al lui Malthus, pe care *îl rezumă* d. Cuza este *J. B. Say*, a cărui lucrare : *Cours complet d'Economie politique pratique*, autorul Popoporaţiei o pune, şi acum, şi după cum vom vedea mai încolo, la o grea şi neumană contribuţie. Cu *J. B. Say* vot începe dar şi eu.

A. C. Cuza	**J. B. Say**
Despre poporaţie (pag. 122)	*Cours complet etc.* (pag. 369 col. I)
Din toate precauţiunile pe cari le-a luat natura pentru a conserva speciile, aceia pe care s'a întemeiat mai cu osebire, pare a fi profesiunea extremă a germenilor. O căpăţînă de mac produce pînă la 32 mii de grăunţe şi unei perechi de scrumbii nu i-ar trebui mai mult de 10 ani pentru a umplea oceanul, chiar dacă el s'ar întinde peste întregul pămînt.	Mais de toutes les précautions prises par la nature pour conserver les espêces, celle sur laquelle elle parrait avoir le plus compte est l'extrême profusion des germes... Un pied de pavod porté jusqu'à trente deux mille graines... et qu'il ne faudrait pas plus de dix ans à une paire de harengs pour que leur postérité remplit l'Océan, quand même l'Océan convrirait toute la terre.

Apoi d. Cuza *citează* din Say : pag. 371 col. I.

„Mijloacele de existenţă n unei poporaţii sînt toate lucrurile fără excepţie, cari pot să satisfacă trebuinţele sale". Aici d. Cuza pune punct, iar restul îl traduce pur şi simplu. Voi reproduce exact cum se găsesc aceste pasaje în *Say* şi în cartea d lui Cuza.

A. C. Cuza	**J. B. Say**
Poporaţia (pag. 122)	*Cours complet etc.* (*pag. 371 col. I-II*)
„Mijloacele de existenţă a unei po-„poraţii sînt toate lucrurile, fără ex-„cepţie, cari pot să satisfacă trebuinţe-„le sale". Trebuinţele omului variază după clima şi după obiceiurile contractate, fie la o naţiune *privată* în întregimea ei, fie la unele clase în deosebi.	Les moyens d'existence d'un population sont toutes les choses, sans exception, capables de satisfaire ses besoins : *cette proposition se prouve d'elle même.* Or les besoins de l'homme varie suivant les climats et suivant les habitudes contractées, soit dans la nation toute entière, soit dans certaines classes en particulier.

Am reprodus anume şi *fragmentul citat* şi cel *necitat*, pentru a pune în evidenţă şiretenia d lui Cuza şi a arăta că *d-sa însuşi* consideră fragmentele necitate ca fiind *rezumatele sale proprii*, ca fiind *munca sa de asimilare şi de sinteză.*

*

In numărul de mîine vom publica Prefaţa *lucrării d-lui Socor.*

După toate probabilităţile d. Cuza s'a convins că d. Carp a reuşit să înţeleagă fasele vieţei noastre economice şi interesele ţării. Poate chiar că d. Carp a ajuns să se înţeleagă pe sine.

Numai aşa se poate explica că d. Cuza l'a absolvit pentru atitudinea d sale din trecut şi a făcut cartel cu junimiştii.

Vom vedea în curînd însă, dacă lucrul este sau nu adevărat.

Arhivar.

Solemnitatea de la Corporaţia Confecţiilor

In localul corporaţiei confecţiilor din Piaţa Unirea, a avut loc, eri după amiază, o solemnitate, cu prilejul distribuirei de haine şi încălţăminte la 10 copii de ai meseriaşilor lipsiţi de mijloace.

Solemnitatea s'a început la ora 3 şi a fost prezidată de către distinsul fruntaş al meseriilor şi comerţului local, d. G D. Şerban, preşedinte al camerilor de comerţ şi meserii.

Cel întăi a luat cuvîntul d-nul *Neculai Teleman*, preşedintele corporaţiunei. Adus elogii d-lui Şerban, care cu toate că astăzi ocupa o însemnată poziţiune socială, n'a uitat o clipă, că este eşit din rîndurile meseriaşilor, fiind în tot deauna cel întăi, care a pornit şi susţinut lupta pentru revendicările claselor ce constituesc cei mai de căpitenie factori ai propăşirei noastre naţionale. Continuă arătînd că îmbracarea copiilor se face din beneficiul balului ce a avut loc la 26 Decembrie, şi care a dat rezultate îmbucurătoare. O parte din acest beneficiu se va depune cu scopul de a se alcătui un fond pentru şcoala de adulţi. Face constatarea că spiritul de solidarizare a început să pătrundă adînc în masa meseriaşilor, şi că bunele efecte ale acestui curent se simt din ce în ce mai mult, dînd numele unei apropiate izbînzi a cauzei claselor muncitoare.

In mijlocul unei calde însufleţiri ia cuvîntul d nul *G. D. Şerban*, care e primit de numeroasa asistenţă cu ovaţiuni. D-sa mulţumeşte pentru manifestările de dragoste ce i se arată de către meseriaşi, şi pentru frumosul prilej ce i s'a dat de a prezida o sărbătoare de caritate.

Face apoi istoricul breslelor arătînd rostul precumpănitor care l'au avut în trecut, la desvoltare meseriei romîneşti. Curentul ideelor din apus dacă au adus multe binefaceri ţărei noastre, au avut însă şi răul efect de a contribui la nimicirea acelor instituţiuni tari şi înfloritoare a vechilor bresle.

Decenii întregi chestiunea organizărei meseriilor a rămas în suferinţă O bună parte din vreme a fost perdută în rătăciri şi dibueli nesigure, pînă cînd meseriaşii în cele din urmă, prin mişcările lor au impus, crearea unei legi de organizare. Desigur forma actuală a corporaţiilor nu este cea mai perfectă, s'au făcut modificări şi mai sunt încă multe modificări de făcut.

Casele de ajutor contribue mult la alinarea nevoilor care, astăzi încă, bîntue lumea meseriaşilor noştri.

Propăşirea şi întărirea corporaţiilor atîrnă în cea mai mare parte de pricepere şi interesul ce-l pun conducătorii pentru chestiunile de folos general. Se arată mulţumit de modul cum comitetele corporaţiilor din circ. VIII-a îşi înţeleg menirea.

Concursul ce totdeauna i s'a dat de către meseriaşi şi comercianţi a făcut să i se uşureze, în bună parte, opera la care lucrează de aproape 20, ani fără întrerupere.

Reaminteşte greutăţile cu care a avut de luptat şi munca depusă la culegerea bogatului material demografic, de studii, de observaţiuni care se găseşte astăzi adunat de către Camerile de Comerţ şi Meserii şi care a servit foarte ades la inspirarea celor mai de seamă măsuri şi reforme ce s'au făcut relativ la organizarea şi pentru propăşirea meseriaşilor.

Lupta meseriaşului este foarte grea, mai cu seamă în timpul de astăzi cînd are de întîmpinat atîtea pedici şi de satisfăcut atîtea cerinţi. El cade de timpuriu învins, astfel că mizeria cuprinde viaţa lui şi a familiei sale.

Asigurarea bătrîneţelor este chestiunea cea mai arzătoare, dar şi cea mai complectă.

A fost vînturată de căţi-va ani încoace, dar nu i s'a găsit încă soluţiunea. Rezolvirea ei nu mai poate aştepta.

Incurajarea industriei mici şi a meseriilor romîneşti prezintă o importanţă deosebită. Mişcările începute de la Iaşi au dat cîte-va mici rezultate, însă ceia ce s'a făcut faţă de ceia ce este de făcut, înseamnă prea puţin Ne rămîne de luptat pentru a obţine ceva real şi serios.

Face expunerea străduinţelor care le-a depus pentru a crea banca „Providenţa" a meseriaşilor din localitate, care a fost dotată de Ministerul Industriei şi al Comerţului cu 15,000 lei. Această bancă dă astă-zi frumoase rezultate şi merge cu grabă spre o mai mare desvoltare.

Aspiraţiunile meseriaşilor pentru ridicarea lor morală, materială şi socială nu se pot face de cît prin muncă stăruitoare şi prin unire. Măreaţa faptă de filantropie la care luăm parte astă zi e datrrită muncei şi unirei. Tot astfel urmînd vom putea ajunge la realizarea tuturor deziderentelor noastre. Meseriaşii, prin ei vor izbuti.

Adresîndu-se copilaşilor care au fost îmbrăcaţi, îi povăţueşte de modul cum trebue să se poarte un meseriaş în societate.

Cuvîntarea d-lui Şerban care era mai mult o magistrală conferinţă, a fost mereu subliniată de aplauze sincere.

Solemnitatea a luat sfîrşit la ora 6 lăsînd o bună impresie asupra numerosului public care a luat parte.

Litere-Ştiinţe-Arte

Un „Lourdes" romînesc.—Sub acest titlu cetim în „La Revue" de la 1 Februarie 1911 : „Frasinet-Ciocîrlan este un „Lourdes" în Romînia, dar pelerinajul într'acolo are loc numai odată pe an. Localitatea se află lîngă Tîrgu-Jiu, în apusul Romîniei pe un cîmp sterp. Ţaranii cred ferm că o noapte —o singură noapte a anului—petrecută printre plantele acelui cîmp vindecă toate bolile hereditare ori occidentale. De aceea vin acolo în pelerinagiŭ mii de locuitori de prin împrejurimi.

Un rit şi rugăciuni anumite se potrivesc cu virtuţile miraculoase ale locului, pentru a izgoni toate relele. După rugăciune pelerinii se culcă pe pămînt şi dorm toată noaptea cu capul înfăşurat de erburi şi frunze. Fiecare îşi pune la căpătăiu un ulcior de apă şi o lumînare. Cînd soarele se ridică, pacientul examinează apa din ulcior, dacă au căzut în ea frunze verzi ori fire de iarbă verde, cura a izbutit, dacă însă se găsesc în apă foi moarte, ţărnă, nisip,—atunci bolnavul e pierdut. Dar pacienţii au o credinţă adîncă şi dacă n'a reuşit cura, ei spun cu evlavie : „Răbdare! Vom reîncepe anul viitor".

Din nenorocire se pare că nu s'au prea constatat vindecări reale.

(Reprodus după Roor Carnegie, „Wide Woold Magazine" Ianuarie).

*

In Capitala Germaniei s'a constituit o societate studenţească internaţională în localul cărea se vor ţinea conferinţi vor avea loc discuţiuni în diverse limbi. Comitetul societăţii cuprinde un student american, un chinez, un german, un rus, un englez, uu african şi un grec.

...Să fie oare în ciuda d-lui A. C. Cuza ?

*

S'a jucat pe scena teatrului „Symnase" o nouă piesă de Flers şi Caillavet : Papa.

De astă dată jovialii scrietori au dat scenei o drama, iar nu o comedie, dar o dramă cu multe epizode spirituale şi vesele.

*

A apărut „Sănătatea" excelenta revistă medicală de popularizare, cu data de 1 Februarie. Cuprinde un mare număr de articole, ilustratii şi actualităţi.

*

Celebra scriere a danezei Karin Michails, va apare în limba franceză. Cu traducerea ei s'a însărcinat academicianul Marcel Prévost.

STRUNA ZILEI

CHINUL LUI TANTAL

D. Al. Paşcanu a dăruit Fălticenenilor 100,000 lei pentru apă cu condiţia să reuşească toţi candidaţii guvernului.

Cu sumedenia de bani
Aşa cum el vi-i dete,
Mă tem, Fălticineni sărmani,
Că veţi muri de... sete !

INFORMATII

❑ Operaţiunile de recrutare se vor începe în ziua de 5 Martie.

In cursul săptămînei viitoare se vor numi şi medicii recrutori.

❑ Sf. Sa arhidiaconul V. Marţian, de la Mitropolie, a fost ridicat de I. P. S. S. Mitropolitul, la rangul de stavrofor.

Păr. Marţian este primul diacon care este învestit cu acest mare rang.

❑ D. C. Davidescu, dirigintele oficiului din Negreşti, judeţul Vaslui, a fost mutat ca oficiant la Vaslui.

In locul d-lui Davidescu, a fost numit diriginte la Negreşti, d. oficiant Hendrescu, de la oficiul central Iaşi.

❑ Azi dimineaţă a sosit în localitate d. colonel Simicescu Staur, comandantul corpului de graniceri. D-sa va pleca la frontieră, pentru a inspecta companiile de graniceni.

❑ Eri dimineaţă, a fost găsit strangulat la locuinţa sa din strada Gusti No. 3, lucrătorul brutar Iosef Zamft.

Cauza sinuciderei nu se cunoaşte. Numitul eri s'a dus la spital pentru a consimţi ca uevasta sa care e bolnavă, să fie operată. După aceasta s'a dus acasă de s'a strangulat.

Cadavrul a fost transportat la morgă.

❑ In ziua de 17 Februarie c., preotii din oraşul şi judeţul Iaşi, se vor întruni în cerc, la societatea „Ocrotirea".

Se va discuta „starea economică şi socială a orăşanului, în legătură cu cea religioasă : rolul preotului faţă de ele".

❑ Amintim că mîne Marţi 8 Februarie a. c. orele 8 jum. sara, la *Cercul didactic* va vorbi d na Maria C. Buţureanu despre : *O călătorie în Belgia.*

La conferinţele Cercului pot asista şi persoane străine.

❑ **Matineu dansant.**—Sîmbătă, 5 Februarie 1911, ora 5 p. m. a avut loc, în saloanele „Cercului Militar" al şaselea matineu dansant. Matineul a avut un desăvîrşit succes, şi în tot timpul, a făcut să domnească, o comunicativitate şi o veselie de nedescris, făcînd ca această petrecere, să rămînă, un moment de frumoasă aducere aminte, pentru cei ce au avut fericirea să asiste, petrecîndu se admirabil pînă la 9 ore seara, cînd toată lumea şi-a dat întâlnire, pentru seara de Simbătă 12 Februarie 1911, cînd va avea loc frumoasa „Serată a florilor".

Din numeroasa asistenţă remarc :

Doamnele : Pikea Georgescu Cristodulu, Vrabie, Polizu, Victoria Marinescu, Mărgăritescu, Elena Michiu, Veisa, Popescu, Cernătescu, Maria Eraclide, Margareta Roiu, Anghelescu, Vidraşcu, Agapi etc.

Domnişoarele : Lisette Vrabie, Mimy Marinescu, Margareta şi Coca Mărgăritescu, Mărioara şi Didy Polizu, Ceocaneli, Fofo şi Clara Eraclide, Mărioara Drăgulănescu, Lilica Vidraşcu, Margareta şi Toia Pompilian, Miţa Michiu, Stroja etc.

Epoletul era reprezentat prin domnii coloneli : Călinescu, Polizu, Georgescu Cristodu, Vrabin etc. Maiori Petala etc Căpitanii : Roiu, Drăgulănescu, Găläsescu etc.

Locotenenţi ; Demir, Sion, Capşa, Gotcu, Irimescu, Anghelescu, Vlahopol, Manolachi, Agapi etc.

Sub-locotenenţi : Jănică Ferderber, Edmond Munteanu, Eugen Drăgulănescu, Eduard Castano, Bonciu, Strat, Renescu, Piperescu, Dobrovici Racoviţă, Mihailescu, Pop, Fotti, Jean Stihi, Popovici Pantelimon etc.

Domnii : C. Marinescu, Cernătescu, studenţi : Eugen C. Marinescu, Mitache, Vintilă Cicei etc.

❑ Sub titlul „accident electoral" un cititor ne scrie : „Eri, 4 Februarie, ora două jumătate, domnii candidaţi la deputăţie Suţu şi Liatris, s'au prezintat str. Lascar Catargi 32, pentru a solicita votul cetăţeanului Titus Cerne, care a murit acum două luni.

Nu numai că este decedat Titus Cerne, dar a fost şi cumnatul prefectului — pompier — şi măcar atîta lucru ar fi trebuit să ştie candidaţii, că cumnatul prefectului a decedat.

❑ Consiliile comunale din Bucium şi Scobinţi, judeţul Iaşi au fost disolvate şi s'au numit următoarele comisiuni interimare :

La Bucium : Const. Columb, preşedinte ; Isidor Potop şi Ioan I. Popovici, membri.

La Scobinţi : Grig. Gagea preşedinte, Gh. Fedeleş şi Gh. Grigore Şamanariu membri.

Alegerile noilor consulii comunale se vor face la 27 Februarie.

❑ La cinematograful „Union" de la Coloseul Bragadiru, se începe în astăseară un program absolut nou.

Intre altele, noul program cuprinde : Lupta cu taurii în Nimes, foarte interesante înregistrări după natură ; Hoţul de bijuterii, dramă ; Tontolini student, foarte hazliu ; un detectiv păcălit comedie ; Fiul Calăului e titlul unei emoţionante a casei Nord-Chicago.

Se mai cuprind în noul şi variatul program din astă-seară : Vederea generală din Dartmoor (Anglia), după natură ; un sfert de oră, comedie ; Inalta trădare, scene dramatice din spionajul franco-italian, superb tablou al casei Cines-Roma.

Programul se schimbă regulat de două ori pe săptămînă : Lunea şi Joia, In toate Simbetele şi Duminicile mare matineu intrarea 50 bani. In toate zilele de la orele 2 sala e pregătită pentru sportul de Skating-ring.

❑ D. Constantin Postulachi a fost numit epitrop din partea guvernului, la parohia Oprişeni, în locul lui Ion Neculau, mutat la Tomeşti.

DIVERSE

— I. Ştefănescu mnrgînd pe strada Sărărie, a alunecat şi căzînd jos şi-a fracturat un picior. A fost dus la spitalul Sf. Spiridon.

— Ion Pisică, soldat dezertor din jandarmi pedeştri, a fost prins şi arestat.

— Costache Casapu, avînd mandat de arestare pentru mai multe furturi, a fost prins de agenţii siguranţii.

— Moise Zilberman autorul furtului mai multor argintării de la otel Buch, a fost arestat.

— In curtea Ştein Iosif din Mahalaua Broscărie No. 2 a fost găsit asemenea individul Gheorghe Gorovei un cunoscut pungaş. Numitul a fost arestat.

— In strada Dochia No. 11 a fost găsită moartă Catinca Leonte în etate de 66 ani. Din ordinul parchetului cadavrul a fost dus la morgă.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Domnul P. P. Carp, în discursul ce l'a ţinut ieri în Iaşi, a anunţat un punct nou în programul electoral al guvernului: va vota o lege contra banditizmelor politice.*

Iată ceva pro domo sua. Căci banditizmele politice, cari dispăruseră din obiceiurile noastre politice, au fost reîntroduse de guvernul d-lui Carp, de banditul pe care l'a pus la interne şi de toţi zapcii, beţivanii şi hoţii săi.

Tot ce dorim e ca d. Carp să se ţie de cuvînt şi să legifereze contra banditismelor în politică.

❑ *Eri dimineaţa s'a hotărît ca d. Carp să anunţă că lefurile funcţionarilor or să fie sporite.*

Domnul Carp refuzase la început să facă anunţarea aceasta.

— N'am să pot împlini angajamentul, a zis d. Carp. Deci nu pot anunţa.

S'a insistat, însă, atît pe lîngă d. Carp —că, la urmă, a consimţit să mintă—căci, de fapt, nici un salar nu va fi sporit.

❑ *Incă un punct nou în programul d-lui Carp este că ţăranii vor fi iertaţi de datoriile ce au pentru porumbul ce li s'a dat în anul 1899.*

Dar care guvern a urmărit pe ţărani pentru acele datorii?

❑ *La alegerea de delegaţi pentru colegiul III, efectuată ieri la Poeni, au reuşit delegaţii opoziţiei.*

Totuşi biroul a proclamat balotaj. Proclamarea aceasta este cu atît mai ilegală, cu cît prin legea electorală din 1903, art. 51, ultimele aliniate, balotajul la alegerea de delegaţi a fost desfiinţat.

❑ *Domnul P. P. Carp s'a arătat ieri, în discursul seu, foarte pesimist asupra rezultatului alegerilor generale.*

La fie-care punct din program spunea textual şi invariabil: „şi desfid pe acei cari mă vor răsturna şi vor veni după noi să nu îndeplinească acest punct".

Nu ie lucru curat să vorbeşti de răsturnare în prima lună a fiinţei tale la putere. In altă ordine de idei d. Carp s'a întrebat: „pot garanta victoria contra adversarilor"? Nu, răspund. Căci ea vă priveşte.

❑ *Prefectul judeţului Roman, Arion, şi poliţaiul Tutunariu, au fost daţi judecăţii precum se ştie, de prietini, de ai noştri din Roman pentru că au contravenit la legea poliţiei.*

Procesul urma să se judece astăzi înaintea Curţii cu juri, dar se va amîna, probabil, de oarece agenţii poliţieneşti refuză să împlinească procedura.

Amicii noştri din Roman au protestat contra faptului, prin următoarea telegramă trimisă procurorului general:

Pentru ziua de 7 Februarie este la Curtea cu juraţi din Roman procesul privitor delicvenţilor Toni Arion şi Florea Tutunaru prefectul şi poliţaiul oraşului.

Administraţia nici pînă în prezent nu a îndeplinit procedura în scop de a face imposibilă judecarea abuzurilor numiţilor în această seziune. Rog luaţi măsuri.

Em. Flor, D. G. Stan,
Ion Brumă G. D. Petroviei,
D. Bogdan.

❑ *Toţi funcţionarii, de toate gradele, au fost literalminte somaţi să fie faţă la sosirea d-lui Carp şi la întrunirea publică.*

Funcţionarii au venit pe echipe, conduse de superiorii lor. Purtarea regimului faţă de funcţionari, i-a indignat pe aceştia, cari, pentru prima oră, s'au văzut siliţi să formeze publicul pe peronul gării şi să asiste la întruniri politice.

Au fost angajaţi şi oameni din popor, cărora li s'a promis cîte doi lei, ca să bată din palme la întrunire.

Şi oamenii aceştia au avut şefi conducători. Unul din ei, I. Dimitriu, a venit la otel Traian să protesteze, că a fost angajat s'aducă oameni, şi acum angajatorul, d. Brief, o ilustraţie Carpistă locală, refuză plata.

❑ *Prefectul de poliţie Stroja a dat ordin agenţilor săi să lase uniforma şi să apară travestiţi în cete de bătăuşi, care să provoace scandaluri acolo unde opoziţia face propagandă electorală printre cetăţeni.*

Aceasta cu scop ca aceşti agenţi, care stau cu totul la ordinile extralegale ale d-lui Stroja, să aibă prilejul de a invoca dreptul că au fost „insultaţi în exerciţiul funcţiunei, atunci cînd cetăţenii revoltaţi de scandalurile pe care le provocă din ordinul prefectului, încearcă să'i puie la rezon.

Ceea ce face d. Stroja la poliţie, este cea mai mare degradare şi ofensă adusă funcţionarilor poliţieneşti.

Asupra acestui fapt atragem toată atenţiunea d-lui Marghiloman, ministru de interne.

❑ **Doctorul C. Rakowski a reintrat ieri în ţară, pe Dunărea înghetată.**

Doctorul Rakowski, se va preda mîine parchetului, şi va fi arestat. Va fi judecat de tribunal pentru contravenire la legea expulzărilor.

❑ *Ştiţi cine a fost pus să facă potretul d-lui Take Ionescu la întrunirea carpistă de ieri, în oraşul intelectualităţii? Răspundem: domnul* Liatris.

Măcelul de la Roman

— Poliţia trage focuri şi şarjează fără somaţiuni.—Fostul ministru Morţun rănit.— Atentatul contra d-lui Paşcanu.—Glontele răneşte pe vezeteu.—

ROMAN.—Eri seara la ora şase, după ce s'a cunoscut rezultatul alegerei delegaţilor din oraşul Roman, şi unde lista opoziţiei, în frunte cu d. V. G. Morţun, a întrunit **103** *voturi, iar lista guvernamentală* **16** *voturi, o manifestaţie a fost organizată la locuinţa d-lor Morţun şi Paşcanu.*

Pe cînd manifestanţii înaintaseră pînă în dreptul localului Poştei, o bandă de bătăuşi, sub conducerea poliţiştilor în uniformă, năvăleşte asupra paşnicilor manifestanţi şi, fără nici o somaţiune şi fără nici un motiv, trage focuri de revolver, iar alţii lovesc cu tesacele.

*

In învălmăşeală, sunt trîntiţi la pămînt şi răniţi: fostul ministru Morţun şi cetăţenii: Ion Botez, Dim. Bogza, avocat; C. Drabu, avocat, Dimitrie Radu, Alexandru Mihai, Ursu, Algiu şi alţii.

Numai datorită puterii de sacrificiu a amicilor noştrii, domnii Morţun şi Cantacuzin Paşcanu, au putut scapa cu zile.

*

Atacul sîngeros a fost organizat şi condus în persoană de către vestitul Anton Arion, prefectul judeţului.

In adevăr, în momentul cînd manifestanţii ajunsese în dreptul Poştei, **un foc de revolver s'a tras de la casa prefectului.** In acelaşi moment, lumina electrică s'a stîns în întreg oraşul, pentru ca banditii să poată opera fără a fi văzuţi şi recunoscuţi

*

Criminalii au urmărit să răpună şi viaţa şefului nostru Cantacuzino-Paşcanu. Din fericire glontele, care-l avea ca ţintă, n'a mers la destinaţie, dar a rănit grav pe vezeteul d-lui Paşcanu, care conducea trăsura.

*

Banda de criminali era compusă din ciomagaşi aduşi din alte oraşe şi se afla condusă de poliţaiul oraşului.

După terminarea măcelului becurile au fost din nou aprinse şi atunci a apărut procurorul Hariton.

Manifestanţii au plecat apoi, s'au oprit la băcănia Duca unde a avut loc prima întrunire de protestare, iar peste un ceas o alta.

Asupra celor întîmplate s'a trimis Regelui următoarea telegramă:

Astăzi, 6 Februarie, a avut loc alegerea delegaţilor colegiului III deputaţi. Lista, în frunte cu d. V. G. Morţun, a întrunit mare majoritate, pe cînd lista guvernului, n'a întrunit de cît 16 voturi.

Pe cînd manifestanţii se îndreptau spre locuinţele d-lor C. Cantacuzino-Paşcanu, fost preşedintele Camerei şi Alex. Delimarcu, fost prefect, s'au văzut atacaţi în dreptul străzei Cuza-Vodă, cu focuri de revolver şi tesace de către bătăuşi şi poliţişti, conduşi de Tutunaru, condemnat definitiv cu hotărîrea trib. Prahova s. I-a No. 2901 din 1909, şi instalat la Roman ca locţiitor de poliţaiu.

Populaţiunea a fost atacată fără somaţiune, iar bătăuşii aduşi din alte localităţi operau sub supraveghiarea poliţiei. D. V. G. Morţun a fost trîntit la pămînt, iar mulţi au fost răniţi, precum sunt: Ioan Botez ales delegat, D. Bogza, avocat, C. Drabu avocat, Dim. Radu, Alexa Mihai, Ursu, Algiu şi alţii ale căror nume nu le dăm fiind că n'am putut încă controla.

Semnalul de atac a fost dat printr'un foc de revolver plecat din casa prefectul Arion şi în acelaş moment s'a stins lumina electrică în tot oraşul.

Aducînd aceasta la cunoştinţa M. Voastre, cerem proteguire contra actelor guvernului, adus la disperare din cauza nepopularităţei sale".

*

In urma acestei telegrame au plecat eri noaptea la Roman cu un tren special, procurorul general prin delegaţie speciala a ministrului şi Paul Teodoru, secretar general la interne

❑ Epoca *o face pe idioata.*

Intr'un articol de fond, face analiza manifestului opoziţiei din Iaşi, semnat de domnii Stere şi Badareu şi denunţă ţării, că, prin acel manifest, opoziţia şi-a luat angajamentul să desfiinţeze toate legile „demoeratice" pe care le va vota guvernul actual.

Manifestul nu cuprinde aşa ceva. El nu se ocupă de „legile" pe care le va vota guvernul—atîta rău cît are să le voteze—ci se ocupă de chestii pur locale: de dezărtările din partide, de înlocuiri de funcţionari şi de presiuni.

Pe dezertori nu-i va primi nici unul din cele două partide, pe cei nedreptăţiţi îi vor desdăuna, iar pe mizerabilii, cari s'au vîndut pentru beneficii, îi va desbrăca. pe ori ce cale, de acele beneficii.

Iată în ce constau angajamentele opoziţiei din Iaşi.

❑ *Cînd procurorul general al Curţii de Apel din Iaşi a fost însărcinat să facă anchetă asupra ororilor petrecute la Hîrlău, noi ne-am exprimat toată îndoială asupra imparţialităţii magistratului, dat fiindcă d. Hinna, care a fost delegat procuror general de d. Stelian, a devenit agent electoral al junimiştilor.*

Bănuiala noastră s'a dovedit fondată. De şi d. Hinna a ascultat, ca martori, pe fruntaşi politici din Botoşani, cari toţi au depus defavorabil prinţului-bandit şi bătăuşilor săi, raportul procurorului general conchide la vinovăţia fraţilor Deleanu, cari au fost bătuţi şi arestaţi, cerînd chiar darea lor în judecată pentru rebeliune.

Acum d. Hinna, a batjocurit destul cuvîntul justiţie, şi poate fi numit consilier la Casaţie.

❑ *Afirmăm că în guvern s'au ivit neînţelegeri. Din această cauză d. N. Filipescu, care era anunţat să vie la Iaşi, n'a venit.*

❑ După propunerea d-lui profesor dr. Riegler, epitrop la Spiridonie, secţia medicală a regretatului prof. dr. Russ, urma să fie desfiinţată.

A intervenit însă, d-rul Bogdan şi a făcut următoarea senzaţională declaraţie:

— Dacă numiţi provizor pe Bacaloglu, am încă un vot la Universitate.

Deci: o clinică medicală pentru un vot.

*

Consiliul facultăţii de medicină, în şedinţa de Sîmbătă seara s'a ocupat de recomandarea unui suplinitor la catedra de clinică medicală, rămasă vacantă prin moartea regretatului dr. Russ.

Junimiştii stîruiau pentru recomandarea d-rului Bacaloglu, dar d-rii Manicatide, Juvara şi Sculy au arătat că asemenea catedră nu se cuvine d-rului Bacaloglu, ci d-rului Negel sau d-rului Riegler.

Recomandarea s'a făcut pentru aceşti doui medici.

❑ Un succes rabiat al d-lui Stroja.

Prefectul Stroja voia să se ivească ieri în tîrg în tovărăşia unui ministru. Spre acest sfîrşit a dispus ca bagajul ministrului Lahovary să fie pus pe trăsura sa—a prefectului de poliţie.

Cînd să se urce ministrul în birja prefectului de poliţiei, se ivi prefectul judeţului, luă pe ministru şi plecă cu el—iar cel de la poliţie plecă în tîrg cu bagajele ministrului

S'a mulţumit şi cu atîta bietul pompier.

❑ D. I. Paul, directorul învăţămîntului primar, au obţinut un concediu pînă la 31 Ianuarie.

In acest timp, d-sa va fi suplinit de d. C. V. Praja, inspector general al învăţămîntului primar.

❑ La 23 Februarie, va avea loc la Teatrul Naţional, o producţiune artistico-muzicală, organizată de elevii liceului naţional.

❑ Apa dela Timişeşti a ajuns eri după amiază în rezervorul cel mare curgînd într'o cantitate de 8000 m. c.

Apa va trece în rezervorul cel mare de la şcoala normală „Vasile Lupu".

In rezervorul cel mare va fi lasată să curgă pînă la noapte şi să va da drumul apei în conducta superioară, pentru spălare.

❑ Eri, cînd să plece trenul ministerial, se observă lipsa d-lui Delavrancea, care a venit foarte tîrziu.

Domnul Carp zise d-lui Delavrancea:

— Răi or fi ciocoii — dar cei parveniţi sunt şi mai răi.

❑ In astă seară la orele 8 şi jum., membrii societăţei de ştiinţi din Iaşi, ţin în amfiteatrul laboratorului de fizică de la universitate o foarte interesantă şedinţă.

Publicul e învitat să asiste.

❑ Eleva Maria Dimitrescu, de la şcoala normală de fete s'a îmbolnăvit de scarlatină.

Acesta e al 18-lea caz.

In total sunt în oraş 48 de cazuri..

Serviciul sanitar al oraşului al oraşului a luat severe măsuri pentru ca epidemia să nu se întindă.

❑ Pensiile civile şi militare pe luna curentă se vor plăti în zilele de 18 şi 19 Februarie, la administraţia financiară.

❑ O nenorocire s'a întîmplat eri în Podul Iloae. Femeia Elena Creţu turnînd gaz într'o lampă aprinsă, gazul a luat foc şi bidonul făcînd explozie, hainele de pe ea s'au aprins, din care cauză a căpătat arsuri grave. Soţul seu care sărise să-i dea ajutor, a fost şi el rănit.

Ambii au fost duşi la spital.

❑ **Balul costumat.**—Sîmbătă seara a avut loc la societatea de gimnastică, sport şi muzică, mult aşteptatul bal costumat.

Balul costumat de Sîmbătă seara a avut un succes desevîrşit şi datorită comitetului organizator, a fost cu drept cuvînt cea mai frumoasă serbare ce ne-a procurat'o societatea de gimnastică, sport şi muzică.

S'a petrecut de minune de la orele 10 jum., pînă în zorii zilei; grupul trubadurilor, grupul Chantecler, precum şi celelalte grupuri au stîrnit admiraţia tuturora.

Lume a fost foarte multă; fie-care se întrecea pare că, în spledoarea şi frumuseţea costumelor.

Din numeroasa asistenţă am remarcat: D-rele: maior Nădejde, Teodoreanu, căp. Dumbravă, Motăş (mefisto), Jelea, căp. Vivoschi (vînzătoare), Bucovineanu, Reinike, locot. Jippa, Simionescu, Stratan, Berescu, căp. Sigmireanu, Pilescu, Babeş, Eiven, Gheorghiu (noaptea), Stihi, Stroescu, etc.

D-nele: Calmuschi, Teodorescu (mandarină), Cupa Vrabie (paiaţă), Jellea (mac), Constanţa Pilescu (rose), Aglaie Pilescu (bleu), A. Pilescu (fluture), Vivoschi, Palade (negru), A. Negrutz (pierot), F. Popovici (rose), Bobescu (carmen), Horga (pensé), Nebuneli, Eug. Stroescu, Manole (alb), Eiven (romană), Brudea (nebună), A. şi Maria Demetrescu (curcubeu), Praja (carmen), Viorescu (alb), Stroescu etc.

D-nii: A. A. Badareu, N. Cananău, Gh. Săndulescu, Gh. Mirzescu, V. Teodoreanu, Eu. Mezetti, Scarlet, Kessim, Vincler, dr. Stenner, dr. Manoliu, T. Berescu, Bucovineanu, Reinicke, dr. Stihi, Motăş, Viorescu, Eiven, Osv. Racoviţă, căp. Mihailescu, Rohr, Stratan, Voinescu, Ionescu, Horga, dr. Sava, Stavăr, I. Bogdan, Cerchez, V. Pretorian, Manoli, Haluş, Mavrocordat, Al. Gheorghiu, Mines, Georgescu, Popazu, Răzuş, Panu, Cicei, Bobescu, Hotineanu, A. Cristea etc.

Epoletul: d-nii: locot. col. Călinescu, maior Nădejde, căp. Dumbravă, căp. Niculescu, căp. Bădescu, căp. Cernea, căp. Sigmireanu, locotenenţii: Jippa, Mavrocordat, Diamandi, Gotcu, Lăzărescu, Manolache; sub-locotenenţii: Drăguănescu, Dobrovici, Strat, Piperescu, Leiter, Popovici, Radu, etc.

Cedrilul a fost aranjat de d. Popazu.

❑ Actualii epitropi ai Sfîntului Spiridon, şi-au început activitatea prin a furniza „Evenimentului" articole de polemică în potriva foastei Epitropii liberale. Cu aceiaşi mînă, însă, cu care scriau articolele, în care ţipau pentru respectul legilor, au semnat decrete prin care se călcau legile. Aşa au fost cele d'intăi numiri de medici la Epitropie.

❑ Regulamentul de organizare a Spitalelor Sfîntului Spiridon. zice: „cînd un loc de medic primar devine vacant, Epitropia va însărcina cu suplinirea pe unul din medicii secundari, de preferinţă cel mai vechiu şi din specialitatea în care este vacanţa". Acest articol a fost flagrant calcat de Epitropie, prin numirea Doctorului Mircea Ganea, unul dintre decedaţii morali ai actualului regim, care nu întruneşte absolut nici una din condiţiile cerute de regulament. D-sa n'a fost de loc medic secundar, iar pentru postul la care a fost numit, nu are nici o pregătire, de oarece d-sa are numai cunoştinţe de medicină internă, pe cînd locul la care a fost numit este de medic primar de Chirurgie.

Tot tineretul medical este foarte indignat de modul cum se căpătuesc naufragiaţii politiei, în paguba spitalelor şi dacă sistemul va continua, nu ştim unde poate ajunge nemulţumirea tuturor celor ce văd că medicina a ajuns o zestre a partidului junimist.

Ultima oră

Bucureşti 7 Februarie

Alegerile de eri

Bucureşti.—La alegerile de eri pentru delegaţi, opoziţia a reuşit la: Sinaia, Botoşani, Truşeşti, în judeţul Ialomiţa, Oltenita, unde opoziţia a întrunit 330 voturi, Calafat, Slobozia, unde opoziţia a întrunit 360 voturi, iar guvernul 70.

Scandalurile de la Huşi

Huşi.—Eri cu ocazia alegerei delegaţilor, candidatul opoziţiei la col. III-lea d. dr. Lupu a fost bătut de către comandantul de gardişti.

Cu toate îngerinţele făcute, lista opoziţei a reuşit în foarte multe comuni.

Prefectul de Roman dat judecăţei

Roman.—Prefectul judeţului d. Arion, a fost dat judecăţei pentru conrupere a alegătorului Pintilie.

Acesta a depus la primărie suma ce i-o dăduse prefectul. Pintilie a depus suma pentru a se ajuta elevii saraci.

Moartea generalului Wartiade

Bucureşti.—Generalul Wartiade, comandantul corpului II de armată, a încetat din viaţă astă-noapte.

*

Generalul Wartiade s'a născut la 1847.

A intrat în şcoala militară la 1862 şi a fost înaintat sub-locot. la 1864. Maior în 1877, ia parte la războiul Independenţăi, comandînd bombardarea Smîrdanului şi a Inovei. La 1888 a fost avansat la gradul de colonel şi la 1898 general de brigadă.

Inmormîntarea va avea loc mîine.

Contra foştilor miniştri stambulovişti

Sofia.—Comisia parlamentară a declarat că există elemente de ocupare în contra foştilor miniştri stambulovişti. Gondeu, Petrow, Ghenadiev şi Savow, exceptîndu-se pe Şişmanov. Toţi au fost invitaţi să se prezinte Mercuri 7 în faţa Sobraniei spre a se justifica.

Maria soţie, Maria, Olga, Dimitrie, Adriana şi Constantin Gherman, fiică şi fiu şi ginere, Neculai şi Ecaterina Zaharia, frate şi cumnat, Ecaterina şi C. Pamparău, soră şi cumnat, Ruxanda Ionescu vară, precum şi familia Pascu, au durerea a anunţa moartea prea iubitului lor

†

IOAN ZAHARIA

comerciant în comuna Galata
în etate de 56 ani.

Incetat din viaţă, după o grea suferinţă, în ziua de 5 Februarie, ora 10 a. m.

Inmormîntarea va avea loc Marţi 8 Februarie, la orele 2 p. m., la cimitirul, Sf. Vasile.

D-tor G. SAVA GOIU

Medicul şef al Spit. de ochi „Frumoasa"

Consultaţiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAŞI STR. LĂPUŞNEANU No. 6

Către alegătorii ieşeni

Subsemnaţii, în dorinţa de a contribui la adevărata asanare a moravurilor politice, ne luăm angajamentele următoare:

I. ***Vom face totul pentru ca viitorul guvern să dea complectă reparaţie cetăţenilor şi în special funcţionarilor, cari vor fi suferit de la actualul guvern, fie în persoana lor, fie asupra rudelor lor, lovituri materiale sau morale, pentru bănuelii asupra feliului cum şi-au exercitat dreptul lor de vot;***

II. ***Nu vom primi în organizaţiunile noastre nici pe unul din transfugii, carii şi-au părăsit partidul în timpul luptei electorale;***

III. ***Vom uza de toată influenţa noastră, pentru a determina pe viitorul guvern să anuleze, fie pe cale administrativă, fie, la nevoie, chiar pe cale legislativă, toate beneficiile acordate de actualul guvern, în scop de corupţiune electorală.***

C. STERE.
A. A. BADAREU.

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cîte-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA".—Ca

APA DE GURA „DIANA", este minunat înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

Observaţi *ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele:* **„DIANA"**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA" FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ
După ce se freacă bine, se învelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

Nu primiţi *alte produse în loc de Franzbrantwein* **„DIANA"** Singurul care alină şi vindecă

De vînzare la toate Drogueriile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul si Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

Cereţi numai:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
55 Medalii, Diplome
şi alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esenţele
De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.
Pentru informaţiuni a se adresa D-nului
NAIMANN M. SPEIER
— BUCUREŞTI —
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

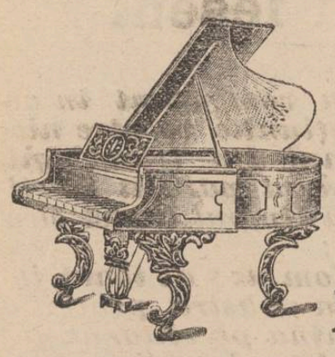

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Trei rusoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125,000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte sericoase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f60c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 4-a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

24 şi 25 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa
sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9.00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1226 Mercuri 9 Februarie 1911

Cetățenii alegători din IAȘI sunt rugați să iee parte la

INTRUNIREA PUBLICA

pe care

Partidele de opoziție din Iași

O vor ținea

Vineri, 11 Februarie c, ora 4 p. m.

în SALA CIRCULUI SIDOLI

Vor lua cuvîntul domnii: ***Take Ionescu, Nicolae Fleva, C. G. Dissescu, Principele Șerban Cantacuzino, Nicolae Titulescu, Constantin Stere și Alexandru Badareu.***

REGIM DE ASASINI!

Discursul pe care d. P. P. Carp l'a rostit la întrunirea de la Iași, n'a fost nici discurs de om politic, șef de guvern, nici măcar discurs politic.

Dar a avut, pentru vremurile prin care trecem, un final interesant, prin sfidarea sa:

— **Sus oamenii de convicțiuni, jos banditismul politic!**

Domnul Carp nu este un altruist naiv, care să-și fi adresat lui vorba jos și altora pe acea sus. Domnul Carp, din contra, pe dînsul și pe ai sei se crede oameni de convicțiuni și pe ceilalți, bandiți politici.

Opoziția se dedă la acte de banditism, iar guvernul cată să convingă lumea ca să meargă pe calea cea bună.

Jos banditismul politic, strigat de d. Carp, înseamnă consacrarea tragicomicului, că opoziția terorizează, că opoziția conrupe, că opoziția este la guvern!

În plină domnie a violentării conștiinței cetățenilor, a negoțului odios de cumpărături de carne vie, a suprimării libertăților, în plină domnie a puterniciei drojdiei polițienești și jandarmului rural—domnul Carp, cu autoritatea ce i-o dau vrîsta sa și legenda cinstei sale politice,—vine la Iași și inscrie, ca supliment la programul guvernului, o lege contra banditismelor politice, contra banditismelor politice ale opoziției.

Vorbește astfel, fără de nici o jenă, unei săli ce era compusă din bandiții, cari cumpără conștiinți, cari trafică, amenință—ca să iasă Liatris deputat, vorbește astfel celorlalți din sală, cari au fost aduși cu polițiști după ei, cu mandate de aduceri polițienești, cari, de săptămîni de zile, sunt, sufletește, necăjiți, chemați la poliție, cărăbăniți prin taverne, hrăniți ca animalele de la circ—cu carne stricată și, ce este mai rău încă, cu teorii morale pronunțate de Scorțescu sau de Suțu.

Cînd striga, la Sidoli, scoțînd oftaturi adînci, contra banditismelor și pentru convicțiuni, d. Carp nu știa poate, că, în afară, la țară, jandarmii rurali, fericirea satelor, împlineau sarcina de electori, erau îngăduiți în sălile de vot, la alegerile pentru delegați, nu știa, sau se prefăcea astfel, că tunica jandarmului rural și carabina lui, au reîntrat în funcție, ca să arunce oborocul și spaima asupra voinței săteanului.

Nu știa încă că nu departe de Iași, într'un oraș ideal al țării, la Roman, salvele de pușcă ale unor bandiți anonimi, tesacele gardiștilor și furia unui prefect epileptic, resunau, tăiau, însîngerau, ca să răspundă la vocea cinstită a urnei, care, și în acest oraș, a glăsuit contra ființei unui guvern al Palatului, care a glăsuit contra impietării voinței poporului,..

Da! Jos banditismul politic! Cu slove albe pe drapele cernite să însemnăm aceste cuvinte, și peste tot să arborăm steagurile!

Jos banditismul politic, înseamnă jos guvernul Carp, jos guvernul M. S. Regelui, jos guvernul crimei naționale.

Jos banditismul politic este strigătul țării întregi, care pe zi ce trece, este martora crimelor tot mai mari ale unui guvern, care după ce a cîștigat încrederea Palatului prin intrigi de saloane, cată să se impue voinței țării prin teroarea poliției, a jandarmeriei și prin crime.

De o cam dată însă, banditismul politic ie în floare. A ajuns la crime.

Romanul a fost teatrul primelor crime. Cu ele dosarul punerei sub acuzare a guvernului M. S. Regelui, a înscris în file'e sale și pagini sîngeroase,

Cu cuprinsul acelui dosar, opoziția va zdrobi guvernul actual și atunci se va fi realizat și dorința d-lui Carp: va fi fost sfîrșitul banditismului politic,

Spre o viață nouă

— Grozavele ticăloșii dela Roman —

Pus în curent de cele petrecute la Roman, d. Take Ionescu a telegrafiat d-lui V. G. Morțun: *din grozăviile ticăloșiilor de astă-zi, va eși, va trebui să iasă, o viață nouă.*

Ticăloșia a fost totdeauna cuvîntul dinainte al binelui. Ticăloșia guvernului de astă-zi, ticălos el însuși prin felul cum s-a născut, îngrozește lumea tot mai mult. Și cu cît ticăloșia crește, crește și groaza. Ea deschide ochii cetățenilor și ei văd, că țara a fost prada unor ticăloșii.

Ticăloșia va fi biruită—ori țara va pieri. Va fi biruită cu siguranță, căci țara le mai conștientă de drepturile ei, de cît cred ciocoii.

De la corupere și amenințări, de la domnia jandarmului rural asupra conștiinței alegătorului, banda de ticăloși a ajuns la crime.

Romanul, sub stăpînirea unui zapciu epileptic, a fost alaltăieri teatrul unor grozăvii, copie întocmai după sălbătăciile ungurești.

Alegerea de delegați, în acel oraș, a fost desastroasă pentru guvern. Din 119 votanți, guvernul n'a avut pentru el de cît 16.

Dezastrul a turbat administrația, care, de ciudă, a organizat, cu premeditare, un adevărat măcel.

Bande înarmate, pușcărași aduși de aiurea, au tras salve de focuri, au operat cu săbiile, în plin întuneroc, căci lumina fusese stinsă.

Nu insistăm mai mult asupra acestor grozăvii. Dar întrebăm: unde vor duce ele?

Vor duce, răspundem noi, spre o viață nouă, care se va naște prin moartea guvernului, care patronează bandele și pe asasini.

Atît bun va fi făcut d. Carp la sfîrșitul zilelor sale: prin încercarea de a reînvia viața veche a ticăloșiei va duce țara, prin voința ei, la o viață nouă.

Programul guvernului complectat cu desfideri

Mai de mult Iașul fusese ales ca oraș al enunțării programului partidelor politice.

Domnul D. A. Sturdza citise la Iași programul guvernului liberal, d. G. Gr. Cantacuzino—de veselă memorie—pe acel al guvernului conservator.

Domnul Carp a citit la București programul electoral al guvernului Palatului și apoi a venit la Iași cu programul complectat.

Pînă în prezent programele se complectau, după ce punctele din programul inițial fusese împlinite. Domnul Carp a făcut alt-fel: nici n'a ajuns să facă alegerile generale, nici n'are încă Parlament și a și complectat primul program.

Dacă dăm la o parte promisiunea, că taxa asupra făinei va fi redusă și că sătenii vor fi scutiți de a mai plăti datoriile asupra porumbului—vedem, din discursul d-lui Carp, că complectarea programului constă în desfideri: la fie-care punct din program, d. Carp a adăogat: „și desfid pe acei, cari ne vor răsturna și vor veni la putere după noi, să nu împlinească acest punct".

Domnul Carp a fost chemat să guverneze, după 15 ani de opoziție. In acest obositor interval nu s'a gîndit să-și facă un program. L'a făcut, însă, peste noapte, după ce a fost chemat la putere. Zece zile mai tărziu l'a complectat: în primul program anunțase ieftenirea traiului, în complectare anunțase, în fine, ieftenirea făinei.

Să fie zeflemea? Să fie semne de bătrînețe?

Temelia programului carpist este regresul. Să nu te atingi de constituție în punctul privitor la legea electorală. Celelalte partide politice, însă, sunt pentru revizuirea Constituției, pentru reforma electorală. Precum la d. Carp temelia programului este menținerea actualelor colegii electorale, programele partidului liberal și al partidului democrat, enunță lărgirea colegiilor.

Și, totuși, d. Carp a spus: „noi n'avem să ne atingem de Constituție și desfid pe celelalte partide s'o facă".

Dar alte desfideri ale d-lui Carp, sunt și mai ridicole. Răscumpărarea moșiilor statului și ale acelora de mînă moartă, ieftenirea traiului, reducerea foncierei — figurează și în programul liberal și în programul pe care d. Take Ioneseu l'a anunțat cu o lună înaintea d-lui Carp.

Domnul Carp, prefăcîndu-se că ignorează faptele, a adăugit la toate reformele de mai sus: „desfid pe adversarul, care mă va răsturna și va veni, după mine, la putere, să nu legifereze ieftenirea traiului, ect.".

Ca să se facă de rîs în halul acesta, d. Carp a anunțat surprize politice, pentru întrunirea de la Iași și a venit aci să debiteze acele surprize.

Respectăm prea mult bătrînețele d-lui Carp, ca să nu zicem, că ar fi putut rămînea acasă cu desfiderile sale.

OAMENI ȘI LUCRURI

MARI ȘI MICI

Sunt încă oare cari învățăminte de tras din unele întîmplări mai remarcabile înregistrate în zilele aceste din urmă.

Bună oară în legătură cu arestarea de dăunăzi seara a săteanului de care s'au ocupat ziarele.

Două personagii, ocupînd importante situațiuni în două partide politice locale s'au prezentat ca să intervină în favoarea celui arestat pe nedrept. Prezența lor în localul unui comisariat a făcut nu numai impresiune, dar a făcut să se curme din vreme o nedreptate strigătoare și să se puuă capăt încercării brutale care însemna numai domnia bunului plac.

E vădit. Cu legea în mînă, cu buna dreptate, poți încă izbuti mult mai puțin, la noi, de cît cu puterea pe care o reprezintă în mod efectiv o intervențiune personală. Cu rezerva ca să între în joc, ori în activitate, personalități cari au ocupat ori ocupă situațiuni sociale de la o anumită înnălțime înainte.

Nu numai că prezența celor amintiți a fost eficace, a fost necesară, dar s'a putut vedea ceva și mai semnificativ.

In fața reprezentantului celui mai important al autorității locale—prefectul—cei doi vizitatori nocturni au avut o purtare nu numai puțin respectuoasă —dar și provocătoare. L'au sfidat, pur și simplu, în momentul cînd a încercat să-și afișeze autoritatea și — ca să întrebuințăm o expresie cam trivială, dar corespunzătoare—i-au rîs în nas.

Și ori cît aceasta a făcut să-i se urce sîngele în față, de necaz,—omul era dezarmat. A simțit, a trebuit să simță că, de fapt, reprezintă autoritatea, puterea, de azi pe mîne: a trebuit să recunoască, neaparat, că nu e nici practic, nici cuminte să facă uz de mijloace care-i stau la îndămînă numai în mod temporar, șubred și—în tot cazul—*nu față de ori și cine.*

Iar filosofia întîmplării este că preste tot locul ne întîmpină acelaș fenomen. Că, începînd de la un anumit nivel sau rang social, oamenii sunt cu mult mai puțin nevoiți a se supune unor anumite discipline, unor anumite strîmtorări, în făgașul cărora s'ar simți foarte rău. Iar acei învestiți cu drepturi și autoritate nu se încumetează să înfrunte prea mult pe cei din categoria mai sus, în presimțirea ori în convingerea că preste puțin timp rolurile vor fi perfect schimbate.

E oare într'aceasta un rău? Poate că ar fi,—dacă ne-am găsi în alte condițiuni sociale, cu altă educațiune și sub regimul altor moravuri. Așa însă cum stau lucrurile — neajunsul devine un mare avantagiu, căci un biet nedreptățit ar putea putrezi în beciuri și închisori așteptînd ca să-l răzbune... legea, dreptatea.

Pe cînd autoritatea unei intervențiuni personale îi poate veni într'ajutor fără zăbavă,—precum s'a văzut în cazul amintit mai sus.

Rodion

Plagiatul CUZA

Importanta broșură a d-lui Em. Socor asupra plagiatului comis de d. A. C, Cuza—broșură ce va apare mîine—este precedată de o interesantă Prefață, *pe care, cu voia amabilă a autorului, o reproducem aci:*

Lucrarea aceasta se ocupă de activitatea științifică a unui om, a d-lui A. C. Cuza, profesor de economia politică la Universitatea de Iași, devenit celebru în politica țării romînești prin curioasele teorii ce propăvăduește cu aerul unui apostol, care-și așteaptă martiragiul. Dacă însă d. Cuza, s'ar fi menținut numai pe terenul politicei romînești, d-sa ar fi fost indiferent multora și mai ales mie. Fiecare cetățean, cel mai neînsemnat, cel mai puțin luminat, are dreptul să-și spuie cuvîntul în chestiunile de ordin politic ce se ivesc în sînul poporului său; și, dacă părerile sale sunt eronate, lumea le va găsi mai curînd sau mai tîrziu ca atare și le va ignora.

Aceasta ar fi fost de mult soarta concepțiunilor politice ale d-lui A. C. Cuza, dacă d-sa ar fi fost un simplu muritor, care n'ar avea alt credit în opinia publică, decît acela pe care i l-ar da valoarea acelor concepțiuni. D-sa însă a știut să și creeze o situațiune înaltă în lumea intelectuală de la noi și cu mijloacele de reclamă, ce i au fost la îndămînă, să treacă drept savant; în specialitatea sa, drept cel mai serios și mai profund cunoscător al chestiunilor economice, pe cari întotdeauna le-a tratat—cînd le-a tratat—cu o patentă necompetență dublată de o reacredință fără pereche.

Netăgăduit, că la stabilirea acestei reputațiuni nemeritate a contribuit într'o largă măsură lucrarea sa **Despre Poporație**, lucrare premiată de Academie și în baza căreia a obținut catedra universitară ce ocupă. Este drept, că d. A. C. Cuza mai are și alte lucrări la activul său cum sînt: *Meseriașul romîn, Monopolul alcoolului, Lupta în contra alcoolizmului în Romînia, Țăranii și clasele dirigente, Comerț liber sau monopol, Cei doi Spenceri.* Toate acestea însă nu au nici o valoare științifică; ele fiind sau discursuri ținute cu diverse ocazii, sau polemici cu diverși adversari, sau mici broșurele de propagandă, cari nu pot în nici un caz să creeze și să stabilească o reputațiune științifică de natura aceleia, pe care o are d. A. C. Cuza.

Lucrarea principală a d-lui Cuza este *Despre Poporație*, pe care Academia Romînă, în profunda ei ignoranță a chestiunilor de economie politică a găsit-o atît de serioasă, atît de științifică, atît de orfginală—mai ales originală—încît a premiat-o, contribuind astfel la ulterioara numire a autorului ei la catedra de economie politică de la Iași.

Lucrarea aceasta însă—singura mare și tratînd o chestiune de știință economică pură—are la bază *furtul.* Opera fundamentală a d-lui Cuza: *Despre Poporație* este, afirm și voi dovedi în cele ce urmează, un *plagiat grosolan și nerușinat.* Și să nu se creadă că din cele 466 pagini, cît are *Poporația,* sînt și părți sau capitole despre cari s'ar putea zice, că aparțin în adevăr d-lui Cuza. Nu. Imi iau sarcina să dovedesc că *Poporația* este *de la început pînă la sfîrșit* un plagiat ordinar: că d. Cuza nu are în ea *nimic* care să-i revină; că în afară de cele 12 pagine, cari constituesc prefața lucrării scrisă „în ziua Inălțării Domnului 1899", și în cari d. Cuza epuizează toate calificativele spre a-și lăuda opera, totul este *sistematic* plagiat, fără măcar ca plagiatul să fie așa de sistematizat, încît să nu dea de bănuit unui cunoscător al literaturii chestiunii.

Iată pe ce se întemeiază reputațiunea de savant și de economist a d-lui A. C. Cuza; iată lucrarea, pe baza căreia d-sa a obținut catedra de economie politică la Universitatea de Iași; iată opera, pe care Academia Romînă a onorat-o cu premiul ei. Și tocmai din aceste motive eu mă ocup de opera d-lui Cuza. Pentru că, dacă omul care fură o bucată de pîine în chinurile ce-i dă foamea, are drept la scuza și la mila noastră; acela însă, care pradă spre a se îmbogăți și a se cocoța sus de tot, merită toată asprimea codului penal. Și în cazul nostru, opinia publică va ști să padepsească pe delicventul Cuza cu aceiași asprime, cu care codul penal pedepsește, pe un fur ordinar și pervers.

*

Bănuiesc, că se vor găsi și unii mai sceptici, cari, amintindu-și că o încercare de a dovedi plagiatul d-lui Cuza cu *Poporația* s'a mai făcut fără succes, vor fi zîmbind citind rîndurile de mai sus. Și scepticizmul lor va fi cu atît mai îndreptățit, în aparență, cu cît acela care a încercat altădată să divulge secretul operei d lui Cuza, era d. Nicolae Bazilescu, profesor de economie politică de la Universitatea din București, specialist și competent în materie. Și dacă d. Bazilescu n'a putut face dovada plagiatului—vor zice scepticii—apoi cum să mă încumet s'o fac eu, care n'am nici o pregătire în direcțiunea studiilor economice, sau în orice caz, nici un titlu, nici o situațiune în stare să indice pregătirea necesară.

Natural, că chestiunea de a se ști, dacă am sau nu pregătirea necesară, nu mă va preocupa un singur moment și cer cetitorilor acestei lucrări să nu se preocupe nici ei mai mult de chestiunea aceasta. Principalul e *dacă* se face dovada plagiatului. Cine o face și în ce condițiuni o face, este o chestie cu totul secundară.

Dar cum rămîne cu încercarea d-lui profesor Basilescu? Aceasta în adevăr prezintă oarecare interes istoric și discuțiunea ei—dealtfel sumară—va contribui întru cîtva la lămurirea caracterului lucrării de față.

Cînd în 1900, Ministerul Instrucției Publice voind să dea catedrei de Economie politică de la Universitatea de Iași un titular, scoate catedra la concurs, se prezintă trei candidați. Intre aceștia era și d. A. C. Cuza, care ca și ceilalți, prezintă lucrările sale: *Despre Poporație* și cele cîteva broșuri menționate mai sus. Senatul Universității din București, trebuind să se pronunțe asupra candidaților, însărcinează pe d. prof. Bazilescu să facă un raport asupra lucrărilor prezentate. Vorbind de *Poporația* d-lui Cuza, d. Basilescu zice că e o lucrare *inutilă* și *lipsită de interes*, că d. Cuza a rămas în urmă cu ultimele cercetări și metoade ale științei economice, că statisticile întrebuințate de d sa sînt învechite etc.

Avut-a dreptate d. Basilescu susținînd toate acestea? Negreșit. D. Bazilescu a fost încă prea blînd, cînd a apreciat lucrarea d-lui Cuza ca *inutilă* și ca *lipsită de interes științific*, pe cîtă vreme această lucrare este *plagiată.* Dar, trebue să recunoaștem, d. Basilescu n'a putut face dovada celor susținute de d-sa; iar d. Cuza în răspunsul ce-i adresează prin: *Cei doi Spenceri și alte descoperiri ale d-lui N. Basilescu* iese victorios, înlăturînd toate acuzațiunile ce i s'au adus d-sale și operei d-sale. Este regretabil, desigur, că d. Basilescu n'a dovedit nimic, cînd s'ar fi putut dovedi mai mult chiar decît: inutilitatea și lipsa de interes științific a operei d-lui

Cuza. Este cu atît mai regretabil, cu cît dacă d-sa şi-ar fi dovedit susţinerile, poate n'am fi asistat la tristul eveniment al numirii d-lui Cuza ca profesor-titular la Universitatea de Iaşi; numire care n'a făcut cinste Universităţii.

Dar lucrul s'a întîmplat. Ceia ce se poate face, este să se repare această greşeală, dacă aceia cari au putinţa şi căderea, pricep interesele culturii romîneşti şi demnitatea Universităţii, care se vede astăzi profund jignită prin şarlatania unui membru al ei.

De ce însă d. Bazilescu n'a putut dovedi cele susţinute în raportul adresat Senatului Universităţei din Bucureşti?

Pentru că d. Bazilescu nu şi-a dat osteneala să cerceteze *Poporaţia* d-lui Cuza în însăşi fondul şi mecanizmul ei; pentru că d. Bazilescu nu a luat izvoarele şi autorii principali, care se ocupă de chestiunea populaţiei spre a-i confrunta cu opera d-lui Cuza. A, dacă ar fi făcut aşa, apoi desigur că ar fi susţinut atunci, ca şi mine astă-zi, că opera fundamentală a d-lui Cuza este un *plagiat grosolan şi neruşinat*, şi ar fi fost în stare să facă şi dovada; nu s'ar fi mulţumit să afirme numai *inutilitatea* şi *lipsa de interes ştiinţific* a aceleiaşi opere. Dacă d. Bazilescu ar fi cercetat izvoarele şi autorii n'ar fi comis acele greşeli — mici, nu-i vorbă — pe cari d. Cuza a ştiut să le exploateze atît de inteligent, în cît le a dat proporţii colosale şi a avut aerul că-l striveşte pe acuzatorul său sub imensitatea propriilor sale erori, propriei sale ignoranţe.

N'o să insist asupra polemicei dintre d-nii Basilescu şi Cuza, care n'a fost favorabilă celui dintîi, graţie numai faptului că trebuind să-şi facă în grabă raportul cerut de Senatul Universităţei din Bucureşti, a scăpat din vedere unele lucruri, a confundat şi ignorat altele — ceiace ar fi inexplicabil şi de neertat unui profesor universitar.

*

Şi acum rămîne să intru în materie şi să fac dovada gravei acuzaţiuni ce arunc asupra d-lui A. C. Cuza. Inainte însă de a face acest lucru, trebue să atrag atenţiunea cetitorilor asupra importanţei pe care d. Cuza însuşi o dă operei sale. Aceasta este cu atît mai necesar cu cît pune în adevărata lor lumină şi omul şi opera.

In introducerea *Poporaţiei*, d. Cuza îşi ia nobila sarcină de a lămuri cetitorului; în ce constă opera sa, care este importanţa şi valoarea ei pentru ştiinţă, cari sunt meritele sale, ale autorului, şi locul de onoare ce trebue să ocupe d-sa între creatorii şi îndrumătorii ştiinţei economice.

> „Lucrarea de faţă, spune d. Cuza, se prezintă ca un studiu complect şi amănunţit asupra uneia din cele mai însemnate materii — a celei mai însemnate, după părerea noastră — a ştiinţei economice".

Cu aceste cuvinte îşi începe d. Cuza „Introducerea lucrării sale. De la începe d-sa susţine să atragă atenţiunea, că studiul său este *complect şi amănunţit*, şi că e vorba de chestiunea *cea mai însemnată* a ştiinţei. Lauda aceasta, chiar de la început, nu prea miroase a lucru cinstit şi în ori-ce caz ea aminteşte, o veche şi prea bine cunoscută zicătoare romînească. Dar cine crede că d. Cuza se mulţumeşte cu această preslăvire a operei sale, se înşală. Cînd e vorba să se laude, d. Cuza nu cunoaşte nici o limită. Pentru d-sa *Poporaţia* are o importanţă cu mult mai mare, întru cît această operă este chemată „să încheie o „controversă seculară, asupra unuia din „cele mai importante subiecte ale eco„nomiei politice; şi în al doilea rînd, „ea tinde să imprime acestei ştiinţi o „*direcţie nouă*, sistematizînd-o după un „alt principiu, de cît cel admis până „acuma".

„De un secol încheiat, de cînd a a„părut celebra seriere a lui Malthus a„supra *principiului poporaţiei*" economiştii se zbat cu trudă să dea o dezlegare chestiunei populaţiei, şi nu se pot înţelege, nu pot eşi la capăt. „Şi e chiar umilitor de a vedea, că asupra aceluiaş subiect şi aceluiaşi autor". oameni ca: Ricardo, Marx, Darwin, Say, Stuart Mill, Spencer, Henry George, Sismondi etc... stau neputincioşi şi încurcaţi. Noroc, că în anul de graţie 1899 a apărut pe firmamentul Economiei Politice opera d-lui Cuza spre a lumina pe urmaşii acestor mari oameni asupra unei chestiuni veşnic controversate şi mai ales spre a da ştiinţei lor o *direcţie nouă*, care o va scoate din labirintul îngrozitor al unor confuziuni şi controverse seculare.

Se înţelege, că după relevarea acestor mari merite ale operei sale d. Cuza trebuia să adaoge:

> „Din enunţarea pe scurt a con„ţinuturi acestei scrieri, se poate „vedea că ea se prezintă ca un „*tot organic*, şi prin urmare şi ca „o lucrare *originală*, nu numai în „forma, ci şi în fondul ei".

Evident. Dacă *Poporaţia* „încheie o controversă seculară" şi „imprimă Economiei politice o direcţie nouă" desigur consecinţa logică e, că opera d-lui Cuza se prezintă ca *un tot organic* şi ca o lucrare *originală*. Nenorocirea este că *se prezintă* numai, dar *nu e* în adevăr, după cum vom vedea, Aceasta însă nu-l impiedică pe d. Cuza să trîmbiţeze originalitatea operei sale, ştiind bine, că în ţara românească, nu prea sunt oameni cari să-l poată controla. Şi apoi d. Cuza mai ştie, că reclama e sufletul comerţului. Şi oricît d Cuza n'a căutat să facă comerţ cu desfacerea operei sale, pe care a retras-o din vînzare două trei săptămîni după ce o lansase; totuşi legendele ce urmau să se pue în curs de către partizanii săi despre această operă şi puţini cărora le va fi căzut în mînă, trebuiau să aibă la bază tocmai aceste aprecieri ce şi le făcea d-sa însuşi. Cu reclama ce şi a făcut'o, d. Cuza şi a precupeţit şi premiul Academiei, şi catedra universitară şi titlul şi gloria de savant romîn.

O întrebare numai: dacă opera sa este atît de mare şi de importantă; dacă încheie o *controversă seculară*; dacă imprimă ştiinţei economice o *direcţie nouă* şi o sistematizează după un *alt principiu*, de cît cel admis până acuma, de ce nu a făcut'o cunoscută şi străinătăţii? Nu era oare logic, nu era oare umanitar din partea-i, să împărtăşească şi pe bieţii economişti din străinătate cu adevărurile nouă şi salvatoare, pe care le-a aflat d-sa? De ce-i lasă să se zbată şi astăzi şi în aceiaşi seculară controversă, care pentru noi romînii nu mai există, de ce să-i vedem înconjuraţi de întunericul aceleiaşi ignoranţe, care-i stăpîneşte de mai bine de un secol? Nu spune oare d-sa însuşi că:

> „e chiar *umilitor* de *a* vedea că „asupra aceluiaşi subiect şi a ace„luiaş autor, mintea omenească nu „a fost în stare să se pună de a„cord cu sine însăşi, şi să ajungă „odată la stabilirea adevărului va„labil pentru toţi".

Şi apoi, nu adaogă d-sa însuşi:

> „Intrucît ne priveşte, mărturisim „că această *confuzie umilitoare* a „fost îndemnul cel mai puternic „pentru a stărui să ne lămurim „odată asupra unei chestiuni atît „de importante, precum este a„ceia a principiului poporaţiei"...

Apoi, dacă este umilitor să vezi asemenea confuziuni în ştiinţă; şi dacă această confuzie, umilitoare l'a îndemnat pe d. Cuza să lămurească chestiunea populaţiei „stabilind adevărul valabil pentru toţi" pentru ce nu-l face cunoscut tuturor? Ori crede d. Cuza, că economişti ca; Wagner, Schönberg, Bücher, Conrad, Kautsky, Kovalewsky, Garnier, Molinari, Dumont, Henry George, Ingram, Loria, Nitti etc., etc... nu merită sau nu vor fi în stare să priceapă opera d-sale şi adevărurile stabilite prin ea?

O, nu. Altul a fost motivul, care l-a făcut pe d. Cuza să se mulţumească cu puţina glorie ce o poate avea în ţara romînească, şi să renunţe la ispititoarea eventualitate de a fi clasat între fruntaşii cugetării economice, alături cu cei citaţi mai sus. Dacă d. Cuza şi-ar fi tradus opera într'o limbă străină, cu siguranţă că nu ar mai fi fost nevoe de intervenţia acestei scrieri, pentru a se face dovada că d. Cuza este un plagiator îndrăzneţ. Făcînd acest act nechibzuit, d. Cuza şi-ar fi perdut de mult faima de care se mai bucură în unele cercuri de tineri naivi şi în unele „centre".

Şi acum să vedem în ce constă plagiatul d-lui Cuza, şi cine sînt păgubaşii pe care d-sa i-a pus la contribuţie într'un chip atît de necinstit.

Em. Socor

Către alegătorii colegiului al II-lea de Senat

D-lor alegători,

In curînd ţara va fi chemată a trimite în Parlament pe cei mai demni fii ai săi.

Faptul că am fost desemnat de partidul conservator-democrat, ca să candidez la col. II de Senat, constitue pentru mine o îndoită onoare.

In 1905, acelaş colegiu m'a trimes în sfatul bătrînilor ţărei, şi m'am achitat cu o aprigă probitate de sfîntul mandat ce mi s'a încredinţat, în cît a fi trimes astăzi din nou în acelaş sfat, va însemna să-mi continuu opera începută de îndrumare legislativă, îndrumare bazată pe principiile cinstite ale dreptăţei, iar nu pe acele pătîmaşe şi izvorîte numai dintr'un spirit exagerat de combatere.

Voiu şti să apreciez cu atît mai mult însemnătatea încrederei D-voastre, cu cît voiu fi reprezentantul unui colegiu luminat şi democrat prin excelenţă, compus din adevărata noastră clasă mijlocie, menită ca într'o zi foarte apropiată, să ia locul acelei conducătoare.

Colegiul al II lea de Senat este colegiul intelectual, care trebue să aibă ca reprezentanţi pe acei ce, în adevăr, au lucrat pentru binele ţărei şi al oraşului care i a trimes în Parlament.

Este suficient ca cineva să arunce o privire pe lista col. al II-lea de Senat, spre a se convinge că ea este compusă aproape în totalitate de avocaţi, magistraţi, profesori, institutori, pensionari, funcţionari, preoţi, etc.

Fie-care din aceste categorii de persoane sunt cîrmuite de legi ce posedă lacuni mai mici sau mai mari.

Credeţi că s'a gîndit vreodată cineva la realele d-tră nevoi? Nici de cum. Acest rău imens de a fi cărmuiţi de legi şubrede, schiloade s'a perpetuat până acum, cînd în fine conştiinţa naţională credem că s'a deşteptat şi s'a săturat de a fi condusă de oameni nepricepuţi şi vă veţi ridica cu indignare contra candidaturilor unui guvern, care are îndrăzueala de a vă propune oameni inexperimentaţi şi incapabili de o legiferare locală, necum de o legiferare de interes general.

Revolta D-voastră este legitimă şi veţi respinge cu putere acest mod de a trata nişte clase de alegători cari au nevoe de oameni de acţiune, iar nu de oameni de pae.

Dar mai presus de toate, vă veţi rîdica contra mijloacelor de corupţiune şi de terorizare, întrebuinţate de actualul guvern, care ne reamintesc trista epocă a Fanarioţilor şi ne dau cu mulţi ani îndărăpt.

Subsemnatul, în calitate de profesor la facultatea de drept din Iaşi, şi în acea de avocat şi fost magistrat, cunosc de aproape nevoile acestor clase, şi mă voiu strădui până la sacrificiu, pentru a remedia de urgenţă la aceste nedrepte ale d-voastră suferinţi.

Ca profesor, de zeci de ani mă silesc a răspundi lumina în tinerele generaţii, a le arata modul cum se explică şi se aplică legile şi mai ales rălele ce ele posedă, pentru ca atunci cînd, la rîndul lor, vor ajunge la cîrma ţărei, să ştie că o lege e menită a se aplica la oameni, a remedia suferinţele lor, iar nu a rămînea o literă moartă.

In această calitate, sufăr eu însumi de legile ce ne cîrmuesc pe noi toţi, profesorii şi institutorii, în cît orice plîngere a D-voastră şi orice lacună sau dispoziţie nedreaptă, mă atinge cu aceeaş tărie.

Numai acel ce sufere ştie ce e durerea.

Ca avocat şi ca fost magistrat, am cerut timp îndelungat aplicarea textelor rigide ale legei, dar am observat în acelaş timp, grozavele goluri provocate de sublima inconştienţă a diferiţilor legiuitori.

Acest fapt acumulînd în mine o doză imensă de amărăciune şi rezvrătire, m'a determinat a mă pune în fruntea mişcărei noastre legislative, silindu-mă fără curmare, a complecta ori unde am constatat altă dată, dispoziţii cari ar fi condamnabile, dacă nu le-aş socoti ca inconştiente.

Legile actuale, ce ne conduc pe noi profesorii şi avocaţii, au nevoe de profunde remanieri, căci altfel demnitatea şi situaţia noastră sunt ameninţate.

Acum ori niciodată e momentul a fi energici, pentru ca, în fine, lucrînd în unire, să facem să triumfe munca şi lumina.

Nu este interesul d voastre, Ieşenilor de a trimete în adunările naţionale pe acei cari nu răvnesc de cît plăcerile şi foloasele unei misiuni, iar nici de cum povoara şi mai ales datoriile ce ea atrage după dînsa.

Nu se trimet în Parlamentul ţărei oameni cari nu ştiu şi nu voesc să muncească, şi cari nu sunt în stare a aprecia în deajuns, nu numai onoarea ce le-aţi face, dar şi obligaţiile ce şi au luat.

Un candidat nedublat de un legiuitor profund, şi care nu are cunoştinţa aplicărei legilor ce propune, nu va putea remedia întru nimic rălelor d-tră, chiar dacă i-am presupune o extremă bună voinţă,

Epoca înşălăciunilor şi a falşelor făgăduieli a încetat.

Astăzi, alegătorul e conştient şi poate deosebi pertect de bine, mai ales cînd e un inteleetual, pe candidatul ce vrea şi poate să-i facă bine, de acel ce promite şi nu face nimic.

Sperînd că D-zeu mă va ajuta să termin lucrarea uriaşă ce am întreprins acum trei-zeci de ani, asupra legislaţiei noastre civile, şi din care au apărut până în prezent douspre-zece volume, traduse în limbi străine şi cunoscute peste hotare, trebue să mă gîndesc, şi mă gîndesc mereu că într'o zi apropiată voiu adăoga la titlurile mele de muncitor neîncetat şi pe acela de pensionar; în cît grija şi solicitudinea mea e îndreptată mai cu samă asupra acestei clase obijduite şi poate celei mai nedreptăţite din toate.

Legea pensiilor este un monument de incoherenţe şi inichităţi, în cît ar fi de ajuns a remedia rălelor ce ea cuprinde pentru a bine merita de la recunoştinţa unui mare număr de oneşti cetăţeni.

Prima mea grijă va fi să cer înfiinţarea unui fond înalienahil de pensiuni, pentru a nu mai asista la nedreptul spectacol de astăzi ca pensiunile să fie plătite din buzunările funcţionarilor, iar nu din ale Statului.

Mai mult încă, după ce o viaţă întreagă am plătit Statului, care s'a constituit în mod silit asigurătorul meu, o sumă periodică, pentru ca să fiu asigurat la declinul vieţei, pentru ce să mi-se mai reţină un atît la sută şi din pensiunea, adică din suma ce Statul e obligat să mi-o atribue ca despăgubire de asigurare, în baza contractului intervenit între noi

Afirm cu energie că aceasta este o nedreptate strigătoare şi o flagrantă călcare a celor mai elementare principii de asigurare socială.

Ce să mai spunem de faptul că o sumedenie de bravi şi oneşti funcţionari riscă să rămîe pe drumuri la sfîrşitul carierei lor, fiindcă nu au acest drept de pensiune, drept care în aceste cazuri se transformă într'un element de înaltă justiţie socială.

Priviţi pe micii funcţionari, agenţii fiscali, cari formează braţele Administraţiilor financiare, şi care din moment ce vîrsta sau sleirea puterei lor de muncă, îi aduce în stare de incapacitate de lucru, se văd aruncaţi de acest Stat, care le-a promis sprijin, şi care ne mai avînd nevoe de ei, într'o bună dimineaţă, lasă pe drumuri familii întregi, ce într'un moment dat vor forma cetăţeni turbulenţi, pe cîtă vreme, altmintrelea, ei ar putea deveni nişte utili factori de producţie.

Vom considera deci ca sfîntă misiunea de a ne ridica cu cea mai mare energie contra curentului funest de a lovi în funcţionari şi în pensionari, cari tocmai ei ar trebui să poseadă respectul şi solicitudinea tuturor, întrucît Statul le datoreşte existenţa lui aproape în totalitate.

In aceeaş ordine de idei a asigurărilor sociale, trebue să se ştie că actualul guvern, în programul său, anunţă crearea unor serii de case de ajutoare, pensiuni şi asigurări contra accidentelor de muncă, de boli profesionale şi de bătrîneţe, care toate ar fi lăudabile, dacă n'ar constitui de cît un motiv, o platformă electorală, şi care, imediat după alegeri, vor reintra în întunericul uitărei.

Toate acestea puncte formează scheletul unui proiect, ce de ani de zile elaborez eu însumi, încît ţara are nevoe şi e în absolutul său interes de a trimite în Parlament pe representanţii săi cei mai autorizaţi, cari să nu permită a se da uitărei promisiunile făcute, sau a se alcătui nişte dispoziţii cu totul hibride.

După ce am adunat un material considerabil, cred de a mea datorie de a l pune în serviciul ţărei mele, pentru ca să nu fie înşelată sau amăgită de un miraj de protecţie, şi care, la apusul soarelui puterei, va redeveni o tristă realitate, un amar pustiu.

Tot ce promite un guvern venit la putere, fără adînci rădăcini de dragoste în masele populare, trebue controlat de aproape şi analizat cu toată minuţiozitatea, pe care numai o reală şi serioasă competinţă o poate oferi.

Cum voiţi ca un candidat care citeşte în stele, să se poată pătrunde de dispoziţii privitoare la binele locuitorilor de pe pămînt?

Cum voiţi ca un boer, care nici nu se scoboară a da mîna cu poporul, să-l iubească şi să i voească binele? Şi chiar de ar voi, nu o va putea face, fiind absolut incapabil de înţghebarea acestui bine într'un text de lege. Dar el se va feri, de bună samă, de a deştepta pe popor şi de a voi binele lui, căci atunci el îşi va închipui că era lui de decadenţă va începe, ca şi cum ea n'a început de mult.

Dar să nu se creadă că activitatea şi grija mea părintească se va mărgini aci. Nu. Mai sunt încă profesiunile libere, ameninţate de viitoare legi speciale şi încătuşate de legile actuale, care au nevoe de un element ce să le priceapă şi să le susţie în mod real, iar nu numai cu făgăduieli.

Ori-cine va lua în mînă comentariile mele de drept civil, va putea să vadă cu cîtă putere atac, ori de cîteori mi se prezintă ocazia, dispoziţiile legilor speciale ce mi se par nedrepte.

Până acum am împrăştiat sămînţa, dar acum sper să culeg recolta ideilor mele.

In ceia ce priveşte pe comercianţi şi meseriaşi, voiu stărui din răputeri ca să se modifice cu o oră mai înainte legea meseriilor din 1902, care trebuea să fie *carta magna* a meseriaşilor, dar care însă, în realitate, nu e de cît o parodie.

Prin admiterea principiului obligativităţei atenuate a corporaţiilor şi prin neobservarea fondărei caselor de pensiuni şi ajutoare, toate disposiţiile acestei legi au devenit iluzorii, ajungînd în definitiv la un mijloc de şicană şi de opresiune pentru producător şi de scumpire a articolelor de primă necesitate pentru consumator.

Acestea sunt, în trăsături generale, punctele ce-mi propun a duce la un bun sfîrşit, fiind că ele formează un mănunchiu de obligaţii, pe care un cetăţean doritor de binele obştesc trebue să-l aibă mereu în vedere, căci ele constituesc un adevăr superior, pe care nimeni nu l poate tăgădui.

Ca fiu bun al Iaşilor, nu voiu înceta un singur moment de a protesta de modul cum e tratat acest nenorocit oraş, şi voiu combate cu înverşunare, precum am combătut şi altă dată, acest mod sistematic de delăsare şi neîngrijire a celei de a doua capitală a Ţărei.

Care bun ieşean nu s'a indignat de faptul că gara noastră e într'o stare de complectă părăsire?

La doi paşi de uzina electrică, şi ea nu este iluminată cu electricitate. O sumedenie de alte orăşele îşi au staţiunile iluminate în chip cu totul modern, şi numai la noi se văd încă anticele opaiţe, care dau just lumina suficientă pentru a vedea trenul şi a nu cădea pe şine. Nici nu poate fi vorba să ceteşti ceva.

Se poate o mai mare ruşine pentru acest oraş?

S'a gîndit vreun boer la acest lucru? El încă de la gară ia vagonul de dormit, ca să-i fie moale din capul locului, şi pleacă peste hotar, unde şi toacă puţina avere ce i-a mai rămas din moştenirea, a cărei origină este sudoarea săteanului, dar nu se gîndeşte un moment măcar la binele acestui din urmă.

Din moment ce acest oraş posedă una din cele mai puternice usine electrice, nu putem înţelege pentru ce nu se iluminează oraşul întreg în acelaş mod, şi de ce se mai întrebuinţează rudimentarele lămpi cu petrol, cari dau o lumină mai mult de cît îndoelnică?

Poate de teama unor cheltueli exagerate!...

Aceasta n'o credem, căci s'ar putea uşor dovedi cu cifre că cheltuelile necesitate ar fi de abia superioare celor actuale.

Realul motiv este ca boerimea nici nu se îngrijeşte de mahalale, unde poporul se mişcă, trăeşte şi cere dreptul său.

Boerul nu calcă mahalalele de cît cu cupeaua, ca să ceară votul celor pe care a doua zi nici nu vrea să i mai cunoască.

Ar fi naiv, deci, să se creadă că bravii noştri cetăţeni, cari se îneacă în noroiu prin nişte străzi desfundate, a căror grijă e lăsată în voia Domnului, cari sunt orbiţi de praf şi ai căror copii mor de ftizie, vor da votul lor unei administraţii conduse de duşmanii lor cei mai mari, de cei ce-i umilesc, într'un cuvînt: de boeri.

N'ar fi crimă mai mare din partea lor de cît de a vota pe cei cari îi ucid în mod sistematic.

Şi datoria şi conştiinţa trebue deci, în aceste momente de grea cumpănă, să vă facă să votaţi, fără cea mică şovăire pentru toţi candidaţii opoziţiei unite, cari singuri sunt salvarea voastră.

Ce au făcut actualii candidaţi ai guvernului pentru ţară şi, în special, pentru Iaşi? Nimic. Acei cari au avut onoarea de a mai fi fost trimeşi altă dată în vre una din Adunările naţionale, s'au mulţumit a'şi încasa foarte regulat diurnele, cîte odată chiar prin anticipaţie, uitînd cu totul pentru ce au fost trimeşi acolo, nerecunoscînd nici promisiunile făcute, nici pe acei ce i-au votat.

Subsemnatul, ori de cîte ori am avut onoarea să fiu trimis în Cameră sau în Senat, n'am avut în vedere de cît binele obştesc şi al oraşului meu.

Se poate consulta de ori-cine Monitorul Oficial din 1889—1890, unde se va vedea că, într'o singură şedinţă a Camerei, am adresat primului-ministru de atunci şeapte interpelări, toate privitoare la interesele Moldovei.

Supremul meu deziderat este ca să înceteze odată mizerabilul mod de a socoti pe Deputaţi şi Senatori ca funcţionari ai guvernului. Să revenim la ideia conducătoare că ei sunt mandatarii Naţiunei şi liberii ei aleşi.

Numai noi, candidaţii opoziţiei, avem libertatea şi posibilitatea de a merge cu sinceritate, chiar pînă la cruzime, în urmărirea înaltului scop de a apăra interesele d-voastre.

In ceea ce mă priveşte pe mine, sunt mîndru că solicit voturile d-voastre ca opozant, căci nici odată nu ai mînă liberă cînd te alege guvernul.

Am muncit fără preget o viaţă întreagă, iar produsul acestei munci l'am pus într'o bibliotecă, compusă din mii de volume, pe care, după moartea mea, am lăsat-o Statului romîn, prin testamentul făcut acum zece ani, şi care se află încă de atunci în mîinele Rectorului Universităţii din Iaşi, pentru ca generaţiile viitoare să se folosească de ea şi pentru ca munca unui om să nu dispară.

Iată ce am făcut, şi v'am spus ce voiu face şi în viitor, dacă îmi veţi acorda şi de astă dată încrederea D-voastră.

Rămîne acum să spue şi candidaţii protivnici ce au făcut în trecut şi ce au de gînd să facă şi în viitor, pentru ca d voastre judecătorii supremi, nesupuşi de cît controlului conştiinţei, să puteţi alege pe cei mai destoinici, în deplină cunoştinţă de cauză.

D. ALEXANDRESCU

Decanul facultăţei de drept din Iaşi
fost deputat col. II,
fost Senator col. II, din Iaşi, etc.

❑ In astă-seară, la orele opt jumătate, are loc o adunare plenară la clubul conservator-democrat.

Ordinea zilei: comunicări importante.

❑ *D. dr. C. Rakowski a reintrat în ţară Vineri, 4 Februarie, prin Burdujeni.*

In Bucureşti a sosit în seara acelei zile, cu expresul Berlin, la orele 7,25.

Ultime INFORMAȚII

❑ ***Domnul Take Ionescu și fruntașii din Capitală, cari vor lua cuvîntul la întrunirea, pe care opoziția o va ține Vineri în Iași, vor sosi în oraș în dimineața aceleĭ zile.***

Prietenii noștri sunt rugați a veni să salute la gară pe șef și fruntași.

❑ *S'a spus că procurorul general al Curții de Apel din București, ar fi fost delegat să ancheteze cele petrecute la Roman.*

Adevărul este, că procurorul general Hinna, care se afla în București, a primit însărcinarea să plece la Roman.

Vă puteți închipui ce anchetă are să iasă! Probabil, ba chiar, sigur, că domnii Morțun și Pașcanu, vor fi dați judecății pentru rebeliune.

❑ **La telegramele primite de la Roman, d. Take Ionescu a răspuns următoarele:**

D-lui C. Cantacuzino-Pașcanu

Acum aflu atentatul de eri. Nu găsesc cuvinte cu cari să-ți arăt bucuria mea că ai scăpat din primejdie și scîrba mea pentru vremurile prin cari am fost osîndiți să trecem. Dacă nu aș cunoaște din adînc dragostea d-tale de țară și rîvna d-tale de jertfă, m'aș simți vinovat că ducînd înainte lupta pentru scaparea de robie, vă expun la astfel de chinuri.

*

D-lui V. Gh. Morțun, fost ministru, d. Take Ionescu i-a telegrafiat următoarele:

Te felicit că ai scăpat din atentatul de eri. Din grozăvia ticăloșiilor de astăzi, va trebui să iasă o viață nouă.

❑ *Delegații opoziției au întrunit la Poieni 117 voturi. 47 voturi d'ale opoziției au fost declarate anulate.*

Notarul Botez și perceptorul au amenințat pe țărani, că, dacă nu vor vota pentru guvern, li se va vinde averea la Darabana.

Și de și opoziția a reușit, biroul a proclamat balotaj, neexistînd în lege.

S'a telegrafiat ministrului.

❑ *La întrunirea guvernamentală din Iași au fost aduși mulțime de cîrciumari, ca să audă cu urechile lor angajamentul ce-și va lua d. Carp, în numele guvernului, de a desființa legea cîrciumelor.*

Domnul Carp, însă, n'a făcut nici o declarație în această privință; deci legea nu va fi desființată.

❑ *Domnul Carp a întrebat pe amicii săi din Iași, dacă nu este prea mult ca poliția să susție și candidatura d-lui Iorga și acea a d-lui Cuza.*

I s'a răspuns, că s'a convenit cu d. Iorga, care va fi ales la Ploiești, ca la Iași să se aleagă numai d. Cuza.

❑ *Deținuții din salinele din Trg.-Ocna s'au baricadat în saline și refuză să iasă.*

Ei cer să vină procurorul general și directorul general al penitenciarelor, pentru a se plînge contra directorului salinelor.

Domnul Ghinea Ionescu, procuror de Curte, va pleca la fața locului.

❑ *Astă-zi s'a întîmplat extra ordinara rușine, ca d-rul Bacaloglu, un ignorant fără pereche, a fost numit medic primar provizor la clinica medicală, în locul regretatului Russ, în schimbul înscrierei sale în gruparea grecinistă din localitate.*

Cînd să se facă procesul-verbal de numire, s'a constatat că nimeni din efori și nici un medic din spital, nu știa cum se mai numește acest Bacaloglu.

S'a trimes la facultate de medicină de i-s'a aflat pronumele.

❑ *Secția I-a electorală din Iași, urma să fie prezidată de d. I. Gavrilescu, președintele Trib. Fălciu.*

Cum însă d. Gavrilescu este grav bolnav, s'a procedat la o altă tragere la sorți și acum biroul va fi prezidat de d. Laurent Pilat, judecător la trib. Botoșani.

❑ **În întreg județul Roman, fără de nici o excepție, au fost aleși, la colegiul III, delegații partidelor de opoziție.**

❑ Ca să se vadă de ce arme se servește necunoscutul candidat guvernamental I. V. Praja, pentru a obține voturi la colegiul III, să cităm un caz dintr'o mie: domnul Praja, care este profesor, a chemat la el pe învățătorul C. Liciu, din Cotnari, și l'a amenințat, că dacă nu dă jalbă de înscriere la carpiști, are să l persecute pe el, are să-i mute fata, care este moașă și are să persecute și pe un fiu al d-lui Călin, elev în clasa VIII.

Fata a și fost mutată la Sinești, iar băiatul urmează a fi persecutat.

Ordinare obiceiuri, ordinar partid, foarte ordinar candidat.

❑ D-ra Felicia Ulrich, o distinsă studentă a facultății de litere, a fost numită profesoară de limbă germană la școala evanghelică din Iași, în locul decedatului Seemann.

❑ **Furtul de la biserica sf. Spiridon.** Poliția de siguranță a fost sesizată aseară, că din veșmîntăria bisericei sf-lui Spiridon, a dispărut mai multe obiecte de valoare. Inainte însă ca poliția să fi fost avertizată, părintele Chiriac Neculau, vesmîntarul bisericei, înștiință pe epitropi de cele întîmplate. Epitropul Cristofor chemă pe cei trei paraclisieri, Maxim, Godinac și Moisescu, pe care i-a interogat; toți însă au negat, declarînd că n'au nici o cunoștință. Probabil însă că în urma procedării acesteia, cei ce au îndosit obiectele, le-au ascuns, căci la percheziția făcută aseară la domiciliul celor trei de mai sus, nu s'a găsit nimic. Pe jos, lîngă un dulap s'a găsit însă o cheie falșă, care nu se potrivește la nici unul din dulapurile din veșmîntărie.

Făcîndu-se un control a obiectelor după inventar, s'a observat lipsa a cîtorva pahare de argint, table de argint și cîteva pietre scumpe de la o mitră arhierească.

Cercetările siguranței continuă.

❑ Azi dimineață, caporalul Nicu Vasiliu din batalionul IV Vînători, a încercat să se sinucidă, înjunghindu-se cu un cuțit la locuința concubinei sale, o servitoare de la d. avocat Tărăbuță, din strada Sărărie.

In acel moment trecînd pe acolo un căpitan, l'a luat cu el și l'a transportat la spitalul militar.

Autoritățile militare fiind sesizate, s'a orînduit o anchetă.

Cauza acestui act disperat nu se cunoaște. Se zice însă că puțin timp înainte de a se înjunghia, caporalul a avut o ceartă cu concubina sa.

Starea lui e puțin gravă.

❑ Casa școalelor a trimes revizoratului școlar, sumele cuvenite institutorilor și institutoarelor, cari au predat cursurile la adulți.

❑ Parchetul militar instrunește afacerea privitoare pe administratorul cl. III Duțescu din garnizoana Roman, acuzat de nereguli.

Procesul se va judeca în ședințele din luna aceasta. Pînă la judecarea procesului, acuzatul e ținut arestat la compania jandarmilor pedeștri.

❑ D-na Lucreția Borcescu, institutoare la școala de fete din Tecuci, a fost detașată la școala No. 9 de fete din Iași.

❑ Congresul general al medicilor din întreaga țară, se va ținea în cursul lunei Maiu, la Iași.

❑ Delegațiunea județeană se va întruni în cursul săptămînii, spre a vota și aproba mai multe credite deschise de unele comuni.

❑ Față cu teroarea deslănțuită în Tg. Frumos, prietenul nostru I. Ciuhureanu, fiind amenințat, a cerut autorizarea parchetului general, se poarte revolver pentru a'și apara viața; cererea a fost înaintată analfabetului fost vagmistru, Boian, care din nenorocire, fiind văr cu maimuțarul Giuseppe Nuncio Tessaro, a ajuns șef al poliției orașului nostru; acest Boian a făcut în biurou o parodie de proces-verbal, a cărui conținut nu'l știe nici Ciuhureanu, neflind chemat spre a fi interogat; a fost însă întîlnit în stradă de dalcăușul polițaiu Boian, care i-a interzis să poarte armă.

Ciuhureanu însă a fost mai prudent și nu s'a despărțit de revolverul seu, căci chiar a douazi întorcîndu-se pe la orele 10 seara înspre casă, pe cînd trecea prin strada Mare, i-a eșit înainte o ceată de bătăuși avinați și pentru a'i evita, Ciuhureanu a intrat în debitul lui Ettore Tessaro, tatul lui Giusseppe; aci, fiind față subcomisarii Ciobanu și Ivanciu, Ciuhureanu a fost amenințat și înjurat de bătăușii, care intraseră după dînsul în debit; sus numiții subcomisari au patronat, prin tăcerea și neamestecul lor, acea scenă, și numai grație prezenței sale de spirit, Ciuhureanu a putut scapa neatins din debit, făcîndu-și loc printre bandiți, cu revolverul în mînă, a putut eși prin ușa sechestrată, ducîndu-se să se pună la adăpost contra furiei bețivanilor partisari ai lui Giusseppe Tessaro.

❑ Sămbătă seara se va reprezenta la teatrul Național *„Prostul"* o excelentă comedie—în beneficiul simpaticului artist C. Ionescu.

Toată elita și-a dat întîlnire.

❑ A apărut și se află de vînzare la librária Socecu *„Îndrumări Nouă în învățămîntul primar"*,—încercări critice de d. Victor Munteanu, dir. școalei de băeți, C. Negri din Iași.

❑ In urma raportului comisiunei pentru regularea drepturilor la pensie a învățătorilor, consiliul permanent al instrucției și a dat avizul.

Din circ. Iași aa fost scoși la pensie 6, iar de la Galați 15.

❑ D. C. Iamandi, ajutor de arhivar la primărie, a fost numit director la serviciul technic al comunei.

In locul d lui Iamandi, a fost numit d. I. Tăzlăoanu.

❑ D. C. Davidescu, dirigintele oficiului din Negrești, a fost mutat la oficiul Drânceni, județul Fălciu, iar nu la Vaslui, cum se anunțase.

D. Avrămescu de la Drânceni, a fost mutat la Negrești.

❑ **Din Huși.**—Teroarea administrației și la Fălciu își desfășură cursul ei. Poliția a crezut să braveze bătînd pe un băiet, care împărția ziarul *Sfatul Poporului*, organul partidului liberal. Fapta aceasta a provocat o vie indignare în oraș, neavînd cuvinte de a înfera purtarea başbuzucească față cu un copil mic, care își cîștigă cu banul, pînea sa zilnică.

— Prefectura pentru a zădărnici prezidarea biurourilor electorale la alegerea delegaților col. III, de membrii consiliului județan, au inventat trucul cu participarea la lucrările comisiunilor de pretaceri fiscale. Cum nici un text de lege nu prevede precăderea unei a tribuții față cu alta, prefeetul a telefonat primarilor să nu primească sub nici un motiv pe delegații județeni să prezideze și s'a dat ca să vedem pe d. Dinescu întors cu jandarmul de la Dolhești, pe d. A. Bendrof de la Idrici, și urmarea acestui fapt e că în toate comunele, în cîte s'au făcut alegerea delegaților Duminică 6 Februarie au reușit candidații guvernului; Numai în Arsura au reușit candidații dr. N. Lupu, iar la Hoceni fiind paritate de voturi s'au tras la sorți cei 9 delegați și au eșit 6 guvernamentali și 3 ai opoziții.

— La alegerea delegaților orașului Huși, la secția I de la școala No. 3 de băeți lista opoziției a căzut cu o foarte mică diferență, pe cînd la secția a 2-a de la școala No. 2 băeți, s'au operat și bătăi, s'au spart capetele la 3 cetățeni alegători și rezultatul a fost că lista opoziției abia a întrunit 50 de voturi; iar a administrației a întrunit 366 de glasuri. Se cunoaște că e M. Darie polițaiu și că terorizează bulgărimea toată!

— Față cu suferințele ne mai pomenite s'a hotărît darea în judecată a administrației liberale în cap cu prefectul și polițaiul Darie.

— In Huși nu e bae; soldații batalionului din Huși îi duce în echipe la Vaslui să se îmbăeze. E o notă rea pentru toate administrațiile comunale și s'au perindat la Huși că au nesocotit facerea unei băi comunale în Huși.

— Căldurile din ultimile 2 zile au desvălit cu totul cîmpul de omăt, a început a se desfunda pămîntul și ici pe colea se semnalează inundații.

❑ Cum s'a făcut alegerea de delegați la Șipote:

Administrația a început aci cu terorizarea încă cu trei zile înainte; în acest scop a venit aci d. prefect al județului și a adunat pe locuitori la o întrunire la școală, dînd suma de 500 lei, pentru a servi sătenilor „să cinsteasca". Pe de altă parte a chemat pe preoți și dascali și pe învățători, precum și pe comercianții din comună, pe care i-a amenințat.

In seara de 4 Februarie, locuitorii care nu s'au lasat, ademeniți, voind să se întrunească acasă la consăteanul lor I. Tanase, au fost împiedecați de jandarmi, care i-au împrăștiat.

In ziua alegerei, au fost postate două secții de jandarmi, care nu dădeau voie la localul de vot, de cît la cîte 2 locuitori, iar cînd aceștia întrau în sala de vot, șeful de secție le smulgea buletinele din mîni, dîndu-le pe ale guvernului. Cei care nu voiau să ia buletinile din mîinele jandarmilor, erau bruscați și forțați să le primească cu forța. Jandarmii apoi, din ordinul administrației, au împiedecat pe mai mulți locuitori de la vot, sub motiv de schimbare de nume,

Tot în scopul de a face ingerințe și de a întimida pe locuitori, a fost adus aci și controlorul fiscal Popa Radu.

Rezultatul a fost ast-fel: lista guvernului a avut 192 voturi, iar a opoziției cu toate ingerințele 139 voturi. Au fost și 68 voturi anulate, constatate toate ale opoziției.

❑ La Botoșani a căzut eri o mare cantitate de zapadă.

❑ Actualminte în oraș sînt 42 cazuri de scarlatină.

❑ D-șoara Elena Costantinescu Borcea a fost numită directoare a școalei de fete No. 1 din Dorohoi, în locul d nei Emilia Șerban; D-na Maria Munteanu, institutoare la școala primară din Tecuci a, fost mutată la școala No. 1 de fete din Dorohoi.

❑ Duminică 13 Februarie va avea loc în sala Teatrului Național, concertul filarmonic dat de orchestra Conservatorului.

❑ *Ministrul de războiu a însărcinat ieri telegrafic pe d. general Lambrino, comandantul corpului IV de armată să plece la Roman ca să ancheteze reclamația prefectului, că generalul Pavlo ar fi refuzat să trimeată soldați pentru păzirea localului de vot.*

Domnul General Lambrino, a plecat cu trenul până la Trg.-Frumos, iar de acolo cu trăsura la Roman.

❑ *Eri în continuarea desbaterilor procesului civil al trusturilor la secția I a Curții a vorbit, în acuzare, procurorul general Popescu, care de această dată, s'a făcut vinovat de o grosieră divulgare.*

A ziz anume, că în procesul penal al trusturilor, respingerea recursului s'a făcut cu cinci pentru și patru contra.

Divulgerea consistă în faptul că potrivit legei, admiterea sau respingerea, unui recurs, se face, cu unanimitate, neexistînd păreri osebite în decizie.

❑ *Domnul G. Skarlet, procuror la trib. Iași a demisionat ieri din această funcție.*

❑ **Comandantul corpului de armată a fost înștiințat că concentrările de primăvară se vor face anul acesta, pe serii, pentru ca administrațiile respective să nu sufere.**

Nu se știe încă care contingente vor fi concentrate.

❑ **Mîine-seară Mercuri, ora 8, sunt convocați în adunare generală, toți membrii societății „Unirea" a lucrătorilor tipografi.**

❑ **Casa de Economie din Păcurari-Iași, Aduce la cunoștința generală că ține trei ședințe ordinare în fie-care săptămînă și anume, Lunea, Mercurea și Sîmbăta de la oarele 7—9 p. m. în localul ei din strada Păcurari No. 68, unde se vor putea face împrumuturile.**

❑ **Prietenul nostru d. dr. C. Bosie, medicul orașului Hîrlău, ne roagă să publicăm următoarele:**

In „Steagul" din 2 Februarie, ziar conservator din Botoșani, la rubrica Banchetul din Hîrlău, mă văd figurînd și eu printre participanți. *Dau cea mai formală desmințire* scribului din solda „Steagului". Adevărul e că mi s'a trimes invitație pentru banchet, dar de la invitație și pînă la participare mai este...

❑ **Pentru complectarea articolului nostru din 5 Februarie c., ținem să arătăm că cu ocazia arestărei și maltratării săteanului Const. Paiu, de către administratorul de plasă Simionescu, jandarmul Ghidiuță și cu toată șleahta lor, s'a furat numitului sătean următoarele obiecte: căciula, mantaua, hățurile cailor, o pătură, un lăicer, bicîul, capușonul, o pungă cu 20 lei, și ca culme i s'a tăiat hluba de la sanie, pentru ca să nu aibă cu ce se întoarce în Tg. Frumos. Reletăm acestea, pentru a se putea vedea de ce fel de oameni sunt întovărășiți sbirii guvernului asanărei moravurilor; de altfel bietul sătean Paiu e mulțumit că a putut scăpa cu viața din mînele acestor oameni fără scrupule.**

❑ **Secretarii birourilor electorale.**—D. prim-președinte al Curței de Apel, a delegat astăzi pe următorii grefieri ca secretari ai birurilor electorale, în alegerile generale:

Iași: secția centrală, d. Al. Vasiliu, secția II-a d. I. Zamfirescu, s. III-a, d. Al. Hulubeiu, s. IV d. G. Vartic. secția V d. Gh. Gavrilescu, **Dorohoi**: secția I d. Franc, s. II d. Munteanu, s. III d. Popovici, **Botoșani**: s. I d. Scriban, s. II d. C. Gheorghiu **Roman**: d. G. Chelărescu, **Suceava**: d. G. G. Roban, la col. II, secția III-a d. Nicolau, **Bacău**: d. Cojan, la secția II d. S. Ciovarnachi, **Fălciu**: d. Vasilescu, **Vaslui**: d. Vartolomei, **Tutova**: d. Sc. Gheorghiu, **Neamț** d. Lazariu și s. II-a d. Mardarescu.

❑ **Membrii clubului liberal național din localitate și membrii clubului conservator-democrat, se vor întruni Sîmbătă 12 și Luni 14 Februarie, în localul clubului liberal, la orele 8 jumătate seara.**

Ultima oră

București 8 Februarie

TICĂLOȘIILE DE LA ROMAN

ROMAN. — Textul telegramei, ce a fost adresată M. S. Regelui, reprodus în No. de eri, a fost tipărit în mii de exemplare și distribuit în oraș.

S'a anunțat sosirea ministrului de interne și procurorului general de la Casație, dar se crede că nu va sosi nici unul.

Pentru astă-zi fruntașii opoziției au fost citați la parchet, sub învinuirea că ar fi atacat pe agenții poliției, cu arme.

Acuzarea aceasta a parchetului a revoltat cu drept cuvînt, pe toată lumea și ea se datorește servilismului procurorului local, care se afla în locuința prefectului în momentul în care bandiții măcelăreau lumea.

Din județ sosesc știri, că în toate comunele, unde opoziția a pus liste de delegați, a triumfat opoziția cu majorități sdrobitoare.

Cifrele exacte nu se pot cunoaște de oare-ce întreg aparatul telefonic este sechestrat de prefectură.

*

Inaintea curței cu juri, urmau să se judece eri procesele ce au fost intentate prefectului Arion și polițaiului Tutunaru care s'au făcut vinovați de cunoscutele ticăloșii cu ocazia sosirei în Roman a d-lui Take Ionescu.

Procedura nefind împlinită, judecarea s'a amînat pentru sesiunea din Mai și opoziția va cerca să obțină o sesiune extra-ordinară.

A produs mare indignare, că pe cînd procedura a putut fi împlinită pentru persoane citate din județ, ea n'a putut fi împlinită pentru persoane localnice, căci după cum a declarat un agent polițienesc, prefectul Arion l'a amenințat că'l va împușca dacă va îndeplini procedura.

Prefectul și polițaiul au fost dați judecății ca autori principali ai ororurilor întîmplate alaltă-eri seara și acesta este al 4-lea proces, ce s'a intentat sbirilor în timp de 7 zile.

*

In curînd se va ști cine sunt prefectul Arion și polițaiul Tutunaru, eari au fost trimeși că îngrozească Romanul. Se va ști că ambii sunt doui bătăuși ordinari, cu condemnațiuni penale pentru faptele lor.

Ast-fel, prin sentința No. 449 din 1903 a trib. Prahova s. II, *prefectul de azi, Toni Arion, a fost condemnat la 2 luni închisoare și 500 lei amendă*, pentru că, cu premeditare, a lovit pe d. Rășcanu din Ploești.

Iar o altă sentință, No. 1403 din 1909 a trib. Prahova s. I va dovedi că Florea Tutunaru, astă-zi polițaiu la Roman, a fost condemnat tot la 2 luni închisoare, pentru că prin loviri a adus încapacitate de muncă d-lui Urban.

Sentințele acestea vor fi tipărite în mii de exemplare, spre a dovedi că ambii sbiri din Ploești sunt bătăuși de profesie.

Cazul de la Galați

Galați,—Se știecă d. Z. Filoti a cerut d-lui procuror general darea în judecată a magistraților, care au făcut cunoscuta percheziție nocturnă la domiciliul d-lui Filotti.

Procurorul general, rezolvind plîngerea d-lui Filotti, susține că magistrații, nu și au făcut de cît datoria și că nu este caz de a fi dați judecății.

Fruntașii opoziției au telegrafiat procurorului general de la Casație, cerînd ca să pedepsească pe magistrații din Galați, care s'au făcut vinovați.

Proces amînat

București.—Azi a venit pentru a 5-a oară, înaintea Curței cu juri, judecarea procesului dintre d. N. Iorga și d-nii P. Văleanu și G. Păucescu, pentru calomnie prin presă.

Procesul a fost din nou amînat.

Un meeting de protestare

București.—Clubul meseriașilor a hotărît să ia parte la meetingul de protestare, ce va avea loc Vineri, în contra expulzărei lui Lalescu.

Cutremure

Salonic. — Mai multe cutremure puternice au fost resimțite în noaptea de 19 Februarie în vialetul Monastir.

Pagube n'au fost.

INCENDIU

Havre.—Un incendiu a isbucnit în magazia de mărfuri din gara acestui port; 80 vagoane încarcate cu mărfuri au ars. Pagubele sunt evaluate la mai multe milioane.

Banditismele la Huși

Huși.—Toate trăsurile din oraș au fost sechestrate de ad ție. D. judecător Ralea, voind să ia o trăsură până la gară, i s'a spus să prezinte bilet de la comisar pentru aceasta.

Ad-ția în cap cu ridicolul prefect general Teleman și cu sluga sa d. Adrian directorul prefecturei, bruschează lumea și o sfidează. Polițaiul Darie a bătut grav pe vînzătorii de ziare care vindeau „Sfatul Poporului".

Eri Duminică s'a făcut alegerea delegaților la colegiului al III-lea. De dimineața cele 2 secții de vot sunt ocupate de poliție și de alți agenți electorali a guvernului toți înarmați cu ciomege. In fața acestei terori opoziția la una din secție unde presidează d. Mandrea a fost nevoită să retragă lista pe la ora 11 dimineața, cu toată intervenția d-lui Theodoru fost primar și a altor persoane, care au reclamat președintelui că poliția percheziționează pe alegători dîndu-le buletine de ale administrației și luîndu-le pe cele ale opoziției; d. președinte fiind un adept al guvernului nu a ținut seamă de această intervenire.

A fost crunt bătut la localul de alegere No. 3 d. Stîngu și Buznea de către *comandantul* de sergenți Niculescu și alți vardiști care erau armați cu ciomege; care plini de sînge numai cu fuga au putut să scape.

Din județ ne vin vești triste despre bazbuciile administratorilor de plasă d. N. N. Cișman, consilier județean ducîndu-se la com. Stănilești să prezideze alegerea a fost arestat legat și dus la Huși, de către jandarmi în cap cu administratorul de plasă Petrașcanu.

La Dolhești unde urma să se prezideze d. consilier județian C. Dinescu a fost scos afară din primărie spuindu-se de administrator, primar și jandarm, că nu'l cunoaște. D-sa a telegrafiat ministrului de justiție. La Vutcani primesc știri că acolo s'au petrecut bătăi și vărsări de sînge.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziționea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

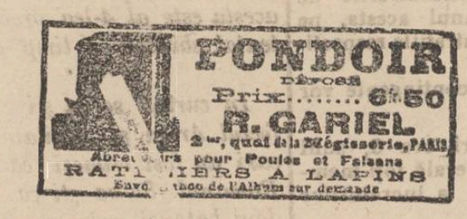

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieți și rente în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 și fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingă care de branșa vieței.
Direcțiunea pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
IOSEF POPPER, Str. Lăpușneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBȚINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO Se întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanțe caustice sau vătămătoare pielei.** OLLO
E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calitățile sale superioare și constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si ma higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpusneanu 25 — Iasi

OPINIA
Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primește anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III și IV-a
Se primesc și inserții la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.
Inceputul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîștige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Șanse de Bogăție
BILETELE
Clasa 4-a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
24 și 25 Februarie 1911
Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Prețurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămîncuit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat tuturor celorlalte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.
A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmaciștii.*

GRILLAGES 1 m. de haut. le mètre 0f30

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
BORNES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 55 f.

Magazinul Conservatorului
IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale și Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert
REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR
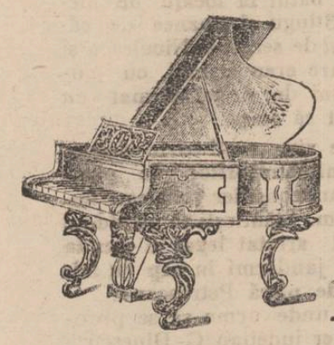
Piane STEINWEG și pianine ROSENKRANZ
precum și din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expedițiuni în provincie

Trei rusoaice tinere,
una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125,000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere și altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui
L. Schlesinger Berlin 18

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50 c.
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Tipografia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No 1227 — Joi 10 Februarie 1911

Candidații opoziției

Colegiul I CAMERĂ
— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ
— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ
— Duminică 20 Februarie

C. Stere.

Colegiul I SENAT
— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu.
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT
— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Ce a spus D. P. P. Carp

Dacă nu s'ar ști că cele vorbite sînt de d. Carp, ai crede tu cetitor, că a vorbit un oare-care Nae Cațavencu, de la o întrunire de culori în Capitală; și cuprins, și ton, și încheere, discursul șefului partidului conservator samănă cu a lui Nae Cațavencu. Dar mai trădează ceva discursul d-lui Carp: complecta sa decadență intelectuală. De cînd d. Carp a aflat ritos de la Măria Sa Vodă că va fi chemat la putere, așa fără rost constituțional, și a pierdut sărita, și cînd vorbește, miră țara. Să fie oare d. Carp același Carp, care cu gestul lui larg era împrăștiitor de idei? Să fie oare d. Carp același Carp, care a putut ținea pe lîngă dînsul o mînă de oameni? La April a vorbit *enigmatic*; la 2 Mai a vorbit *anodin*; iar la Iași a pus vîrf la toate, a vorbit ca un *matuf*.

S'a ocupat de cei mici, acum cînd are nevoe de cei mici. Și a tratat pe cei mici în pomanagii, căutîndu-le a le vorbi stomahului, nu minței. Dar partea comică a discursului d-lui Carp e că și-a închipuit că d-sa e *inovatorul* în materie; că ideia invocată e de o necesitate inexorabilă; și dat fiind exigența ei sfidează pe ori cine că trebue să o aducă la îndeplinire.

Dar cum sfidează d. Carp? Supt tonul de ironie a celor ce pretind răsturnarea prin alegere, d. Carp ascunde o mare grijă a soartei alegerilor ce bat la ușă.

Grija acestor alegeri se trădează ast-fel:

„Se poate așa de tare că ori vom face-o noi, *ori n'o vom face*“, vorbind de vînzarea moșiilor de mînă moartă.

„Dar eu desfid să nu facă aceasta, *dacă pe neașteptate vor veni la putere*“, vorbind de case de ajutor, pentru infirmi, bolnavi și bătrîni.

„Desfid pe *acei ce vor veni după noi* să reînființeze taxa asupra făinei și asupra petroleului“.

„Desfid pe *acei cari ne vor răsturna și vor veni după noi*, că vor reînființa dobînzile pentru porumb“.

„Desfid pe *acei cari mă vor răsturna și vor veni după mine*, că vor mări prețul sării de la 5 la 17 lei“.

„Desfid pe *acei cari mă vor răsturna* să vină și să readucă la suma veche lefurile institutorilor și profesorilor“.

„Desfid pe acei, cari vor să mă răstoarne, să vină și să readucă reținerile de pensie de la 10%—12% și de la 12%—14%“.

De 6 ori s'a repetat d. Carp, dar cum numai No. 7 e cabalistic, d. Carp a încheiat cu fraza: „Și domnii mei, iarăși zic—căci la fie-care lucru o să repet—„Desfid pe acei cari vor să mă răstoarne, *dacă vor izbuti să mă răstoarne*—desfid să vie și să zică: avem să scumpim coasa, sapa și plugul, și peștele sărat“. Iar ca încheerei zice: „ați văzut că la fie-care măsură pe care voim s'o luăm, noi am aruncat o desfidere și *o desfidere serioasă* adversarilor noștri. Și desfiderea este: degeaba vă încercați, opera noastră e în picioare, căci dacă nu vom realiza-o noi, *ori cine ar veni după noi* va trebui să o realizeze“.

Et caetera.

Și pentru ce ne desfide d. Carp? Pentru *mîna moartă*, pentru infirmi și *neputincioși*, pentru popușoi, pentru sare, pentru coasă, sapă și lopata, pentru pensii, pentru *pește* sărat.

Bravo program!

Rari discursuri s'au pronunțat în țara romînească de calibrul discursului de la Iași a d-lui P. P. Carp.

Dacă Haneș a pus în cartea sa de cetire discursurile d-lui N. Filipescu, va fi obligat să pună în a 2 a ediție discursul de la Iași a d-lui Carp cu mîna moartă și cu pește sărat.

N'ai cevo! Coane Petrache?

Înderăpt spre 1907

Doi bărbați politici, recunoscuți ca iubitori de pace, domnii C. Stere și A. A. Badareu, au arătat ieri, în discursurile ce le-au rostit la clubul din Iași, pericolul ce există la țară.

După cele întîmplate în 1907, colegiul mincinună trebuia să dispară. Partidul liberal și partidul conservator-democrat au înscris acest punct în programele lor. Pe cînd gruparea ciocoiască, nu numai că refuză să cheme țărănimea la o viață nouă, către care dînsa tinde, dar, pentru a birui în alegerile de delegați, a pus în flare pe alegătorii săteni, a îndreptat carabina jandarmului spre conștiința săteanului.

Același sistem și la orașe. Dar dacă la orașe locuitorii își explică turbarea guvernului prin neputința lui și au ca mijloc de infierare, secretul votului—la sate, cînd țăranul se va trezi, răzbunarea va fi mult mai crudă.

Nimeni de cît guvernul actual nu va va avea vina faptelor. După aproape patruzeci ani de somnolență, canalia ciocoiască, cea mai periculoasă canalie, a fost chemată, fără consimțimîntul țărei la treburile Statului.

Trezită după patru decenii de somn, ea a redeschis ochii păstrînd toate o bicelurile din vechi. Pentru canalia ciocoiască țăranul a rămas robul ciocoiului și—orășanul servitorul seu.

De aceea notarul și jandarmul se zic stăpînii voinței săteanului, de aceia salvele de pușcă resună în orașele în cari urna g'ăsnește contra canaliei.

A fost o adevărată voință a Providenței, că, la ivirea sectei ciocoiești la putere, în anul 1911, cele două partide cu idei democrate, să se fi raliat, căci cine știe unde am fi ajuns, dacă, în fața voinței Palatului de a avea un guvern al five o'clockurilor bucureștene-opoziția, împărțită în două, s'ar fi dedat numai la manifestații electorale, la un concurs de voturi, ca să vadă care din două partide are mai multe.

Am spus'o de la început: cînd doi bărbați politici ca domnii Stere și Badareu, cari nu întrebuințează sen zaționalul exagerat ca arme de luptă, povestesc lucruri groaznice, ca rezultat al furiei ciocoiești—să se știe că stăm rău, să se știe că dacă acest guvern al ticăloșiei nu va fi înfrînat, de sus în apucăturile sale—va fi și mai rău.

Cetățenii alegători din IAȘI sunt rugați să iee parte la

INTRUNIREA PUBLICA

pe care

Partidele de opoziție din Iași

O vor ținea

Vineri, 11 Februarie c, ora 4 p. m.

în SALA CIRCULUI SIDOLI

Vor lua cuvîntul domnii: Take Ionescu, Nicolae Fleva, C. G. Dissescu, Principele Șerban Cantacuzino, Nicolae Titulescu, Constantin Stere, Alexandru Badareu și A. D. Xenopol.

UN NEOFIT

Epitropii Spitalelor Sfîntului Spiridon continuă să meargă pe calea rea a favoritismului politic, care le-a înstrăinat chiar de la început ori-ce simpatie. Pentru ca în timp de abia o lună să faci trei numiri de medici înpotriva regulamentelor, însemnează să sfidezi legile, cu aceiași îndrăzneală, cu care guvernul sfidează țara.

Ultima numire, acea a Doctorului Bacaloglu, ne arată că acești oameni nu au un singur moment în gînd interesele instituției ce conduc și că nu se gîndesc de cît la aceia ce le poroncește marele Faraon din strada Carol. Este cu atît mai trist, cu cît între Epitropi se află un profesor al Facultății de medicină, Doctorul Riegler, de la care ne am fi putut aștepta să apere în Epitropie interesele școalei noastre de medicină, iar nu să le calce în picioare, ca cel din urmă mameluc politic.

Numirea Doctorului Bacaloglu este cea mai cumplită desfidere ce se poate asvîrli școalei noastre de medicină, pe lîngă că este o călcare de regulament sfruntată. Regulamentul cere ca la o vacanță de medic primar, să se numească pînă la concurs, unul din medicii secundari. Numirea D rului Bacaloglu calcă sfruntat regulamentul, de oare ce d-sa n'a fost nici odată medic secundar. Ce pot, deci, să mai aștepte elevii școalei noastre de medicină, de la un regim care'i înlătură din prima zi, introninînd și aci sistemul căpătuelilor politice? Nu ne așteptăm că strigătul nostru și indignarea tinerilor medici să atingă pe d-nii Cristofor și Sion, care astăzi se mișcă numai pe coardele politice după ordinele d-lui Grecianu; dar aveam drept să sperăm că d. dr. Riegler, pe care l'am cunoscut ca pe un om drept, să'și amintească că odată va înceta de a fi Epitrop și va rămîne profesor la o Facultate de medicină care are tot dreptul să'l întrebe cum de i-a calcat în picioare prestigiul și interesele. Ridicarea fără nici un drept a unui medic care este absolut străin de spitalul Sf. Spiridon, unde zeci de ani medici secundari eșiți de la școala noastră au muncit și s'au distins, este călcarea în picioare și desconsiderarea ori cărei munci și a meritului.

Trecutul acestui domn, este de natură a arăta că cele ce spunem despre d-sa sunt drepte: ajuns la București acum cîțiva ani, căptușit cu haina de fost intern de la Paris, din care nu avea de cît emfaza, s'a prezentat la un concurs de medici secundari, la care a eșit mai prost de cît cel mai slab elev de la București. Aceasta i-a creat o celebritate de așa natură, în cît a fost silit să fugă din București, cu toate că acolo este un cerc de foști interni de la Paris, cari ajută pe toți cari au acest titlu. Se vede, însă, că n'au avut ce ajuta și atunci distinsul june a fugit la Iași.

N'a găsit, însă nici pentru Iași, profesori cari să i recunoască vre-un merit, în cît n'a pututfi numit la catedra pentru care pusese în joc tot sistemul său de căpătuială. A trebuit să treacă un concurs, care este proaspăt în amintirea ori-cui în Iași și pentru care a trebuit să importeze din București judecători cari să pledeze în fața comisiunei sinuciderea morală a unui așa mare talent în caz de nereușită. Profesorii noștri, miloși, au consimțit ca „păcătosul să se îndrepte și să fie viu“ crezînd că vor da unui infirm o pensiune de retragere. Astă-zi însă se vede că sinuciderea morală tot a avut loc, căci infirmul de eri a găsit în partidul carpist, tocmai mediul prielnic pentru toate scopurile joasnice, în cît s'a grăbit să se azvîrle la așa chilipir.

Dacă ar fi rămas junele amabil, inofensiv, de pînă eri, ar fi avut cel puțin avantajul că faptele de mai sus ar fi fost știute numai de cei cari 'l cunosc.

❑ ***Domnul Take Ionescu și fruntașii din Capitală, cari vor lua cuvîntul la întrunirea, pe care opoziția o va ține Vineri în Iași, vor sosi în oraș în dimineața acelei zile.***

Prietenii noștri sunt rugați a veni să salute la gară pe șef și fruntași.

OAMENI ȘI LUCRURI

Imblînzitorii de animale

Dintre spectacolele cari exercită mai multă atracțiune asupra omului modern sunt fără îndoială, reprezentațiile de circ și cu deosebire arta de a îmblînzi animalele.

Să fie oare, la baza sportului acestuia, elementul psihologic, — conștiința omului că el este regele naturii? Se prea poate.

Ori-cum, arta domesticirii animalelor datează din cea mai adîncă vechime, după cum amintește Paolo Picca într' un recent număr din „Nuova Antologia“.

Mitologia ne povestește isprăvile lui Hercule și ale altor celebri îmblînzitori de fiare. Martial vorbește despre lei și tigri supuși voinței omului, în același timp cu ajutorul biciului și al mîngăierilor. O veche piatră gravată, în muzeul din Florența, înfățișează pe un domesticitor abil care face să joace urșii. Elien povestește despre o panteră îmblînzită care dormea la picioarele stăpînului său, ca o mîță de casă. Eudemus citează cazul unui vînător care avea drept comeseni obișnuiți un leu, un tigru și un cîne crescuți la olaltă și lasați în libertate. Procedeul întrebuințat a fost mai cu seamă blîndețea. Tot pe această cale se împăcau pînă și șerpii, după cum se vede într'un bas relief roman unde o femee hrănește o reptilă uriașă încolăcită împrejurul unui copac. Femeea nu se teme de mișcătura ei.

Elefanții domesticiți au fost de multă vreme intrebuințați în armatele de cavalerie; momițele ajungeau tovarășele de joc ale copiilor și o distracție a noroadelor girafele erau foarte lesne domolite, iar struții se lăsau încălecați.

In evul mediu îmblînzitorii sunt foarte numeroși. Ei contribuiră mai tîrziu, la măreția cartegiilor In toate procesiunile regale figurau elefanți.

Niște xilografi, ciudate și sculpturi pe lemn, dintre cari una pe un portal al Vaticanului și o alta sub formă de caricatură, amintesc convoiurile triumfale.

Astăzi — zice publicistul italian citat mai sus —menageriile și grădinile zoologice pe de o parte, circurile și bîlciurile pe de altă parte, au obicinuit noroadele cu atari spectacole.

Imblînzitorul modern exercită o profesiune, el face educațiune animală și succesele sunt aproape nebăgate în seamă pe terenul acestei activități.

Nimeni n'ar putea spune însă că astăzi încă circurile nu fac o serioasă concurență teatrelor. Cazul se poate adeveri chiar și în orașul nostru în momentul de față.

Ro

Un volum de traduceri

Despre traduceri literare,—chiar dacă e vorba de traduceri în versuri—revistele noastre se ocupă, în genere, foarte puțin. S'a întîmplat același lucru și cu cea mai recentă publicațiune de această categorie, volumașul publicat în editura „Lumen“ de poetul B. Nemțeanu sub titlul „Poezii alese“.

Mărturisim că titlul poate da loc la oare-cari confuzii. Epitetul de poezii *alese* nu e tocmai clar și apoi nu adaugă nimic la cuvîntul întîiu. Alese,—în ce înțeles? Nimeni nu poate spune că între poeziile unui Goethe, Schiller, Heine a „ales“ anumite bucăți în senzul că ar fi superioare celorlalte. Ele pot fi numai... culese, așa cum se culeg, iar nu se aleg, florile în mijlocul vastelor grădini. Le „alege“ cineva după culoare, după preferința unor nuanțe, ori la întîmplare, fără să le clasifice.

Poesiile le alege ciueva în opera vastă a unor mari poeți după o anumită potrivire de temperament,—și așa a făcut și talentatul poet Nemțeanu, oprindu-se în fața unor anumite bucăți poetice din nenumăratele cari alcătuiesc producțiunea scriitorilor citați, la lista cărora se mai adaoge Lessing și Lenau.

Volumașul se deschide cu poezii de Goethe și anume cu cîteva din majestoasele *Elegii*:

O spuneți-mi, rogu-vă pietre; vorbiți-mi (voi, mîndre palate
Străzilor, spuneți o vorbă! Geniu, tu stai (neclintit?
Da; totul e plin de vieață în sfintele-ți (ziduri, o Roma!
O, veșnică Roma!..

Deși nerimate, versurile au ritmul așa de plin, așa de abundent și de eloquent, în cît uităm că nu au avantagiul rimei, pe care nu-l au nici în original:

Saget, Steine, mir an, o sprecht, ihr (hohen Palläste!
Strassen, redet ein Wort! Genius, regst (du dich nicht!
Ia, es ist Alles beseelt in deinen heiligen (Mauern,
Ewige Roma!

E regretabil că traducătorul nu și-a dat osteneala să traducă ciclul *întreg*, urmînd seria după originalul lui Goethe. Ar fi fost și mai ușor și mai plăcut și mai util cetitul lor în romînește,—iar numerotarea n'ar fi produs confuziune. Bună oară No. 2 în traducere corespunde cu Elegia VII, No. 6 cu XIV și așa mai departe.

*

Versul larg și strofa clasică reușesc admirabil în traducerea d-lui Nemțeanu. Aceasta se poate vedea din cele cîteva poezii de Schiller redate în strofe lapidare. Bună oară, „Scufundătorul“:

Hei, cine cutează, ostaș, cavaler,
Să'ncerce adînca vîltoare?
O cupă de aur azvîrlu: priviți,
O 'nghite sălbateca mare.
Acel care cupa din nou mi-o arată,
Păstreze-o! I-o dărui, regească răsplată.

A redat mulțumitor de plastic și echivalent cuprinsul originalului:

Wer wagt es, Rittersmann oder Knapp
Zu tauchen in diesen Schlund?
Einen goldnen Becher werf ich hinab,
Versch ungen schon hat ihn der schwar- (ze Mund.
Wer mir den Becher kann wieder zeigen,
Er mag ihn behalten, er ist sein eigen

Tot așa e redată, impetuoasă și sugestivă, bucata clasică a lui Schiller „Pompei și Herculanum“. Aci poetul romîn ne a dăruit rima care lipsește în original:

Ce minuni se 'ntîmplă, Doamne? Noi (cerșeam izvoare, apă
Și din sînul g'iei aspre ce mistere se (dezgroapă?
Au e viață și 'n abisuri? Au sub lava (clocotindă
E—un noan ce vrea din veacuri astăzi (iar să se desprindă?

In originalul german:

Welches Wunder begiebt sich? Wir (flehten um trinkbare Quellen,
Erde, dich an, und was sendet der Schoss (uns heraus!
Lebt es im Abgrund auch? Wohnt un- (ter der Lava verborgen
Noch ein neuer Geschlecht? Kehrt das (entflohne zurück?

In locul „epigramelor“ alese din Schil-

ler, am fi preferat încă o bucată poetică. Sunt atîtea şi atît de frumoase în opera marelui poet! Odată cu capitolul epigramelor întrăm în domeniul lui Lessing.

Balada „Sărutului“ ne-ar mulţumi pe deplin. Afară doară că repetarea verbului *dat*, „Sărutul dat“ repetat de patru ori nu redă gama variată a verbelor din original: *schenket, verehret, giebet, reichet.*“

Nu e îngăduit, credem, — apoi — de a traduce titlul de „Pompil's Landgut“ prin „Moşia lui Tacit“. Nu găsea oare d. Nemţeanu o bună rimă la Pompil? Nu credem. La clasici, cum e Lessing, se cere să respectăm detaliile. Iar jocul de cuvinte e redat palid:

Wem *trug* jemals ein Gut soviel?

nu se cuprinde în romînescul:

O, cine n'ar dori aşa venit?

Căci verbul *tragen* — a purta — e întrebuinţat de autor în două înţelesuri.

Mai notăm că epigrama are şi o urmare „Widerruf des Vorigen“ şi această complectare a omis-o traducătorul.

Celebra epigramă „Azilului de d-re din...“ a rămas şi de astă dată netradusă. E în adevăr o încercare la care trebue definitiv renunţat, fiind cu neputinţă de redat fineţa unui asemenea joc de cuvinte. Versurile:

De cînd îi el, un om nu ţine minte
Să fi murit o singură fecioară

nu redau nici pe de departe ceea ce spune Lessing:

Seit Menschen sich besinnen
Starb keine Jungfer drinnen

Recunoaştem că nimeni n'ar putea reda acea întorsătură de frază şi economie de vorbe cu bogăţia ei de înţelesuri.

*

Din toată opera poetică a lui Heine talentatul traducător a ales numai trei pagini mici, vre-o şapte poezioare de cîte două strofe. Nu şi-a pus însă toată silinţa şi une ori n'a dat destulă luare aminte originalului. Bună oară acea superbă monorimă:

Andre beten zur Madonne,
Andre auch zu Paul und Peter
Ich jedoch, ich will nur beten
Nur zu dir, du schöne Sonne!

Gib mir Küsse, gib mir Wonne,
Sei mir gütig, sei mir gnädig.
Schönste Sonne unter den Mädchen
Schönstes Mädchen *unter* der Sonne

E redată cu armonioase versuri, dar nu echivalente:

Unii 'nalţă rugi către Madonă;
Alţii roagă cerul cu ardoare,
Eu mă rog, de-apururi către tine,
Numai către tine, mîndre soare.

Dă-mi săruturi, clipe de nădejde
Raza ta pe fruntea mea cobori:
Soare cel mai mîndru printre fete
Fata cea mai mîndră *printre sori.*

de asemenea strofa:

Ah, buza asta, vezi tu, e prea mîndră
Ea poate săruta doar şi glumi;
Ea poate spune o glumă cam neroadă
In timp ce eu de jale aşi muri.

E departe de acea originală:

O, dieser Mund ist viel zu stolz
Und kann nur küssen und scherzen;
Er spräche vielleicht ein köhnisches Wort
Während ich sterbe vor chmerzen!

Dar în genere luate, micile traduceri din Heine, redate într'o formă armonioasă, constitue un progres faţă de traducerile de până acum, fără a excepta pe acele ale poetului St. O. Iosif. E păcat numai că n'a cules şi unele bucăţi „de longue haleine“, în redarea cărora să conlucreze şi talentul şi humorul şi vigoarea, — căci găsim în numeroasele bucăţi proprii ale d-lui Nemţeanu toate aceste însuşiri reunite în măsură destul de mulţumitoare. **As.**

Intrunirea de aseară

Asistenţa.—Cuvîntările d-lor: Deleanu, Ghibănescu, C. Stere şi Al. A. Badareu.

Aseară, la orele 8 şi jumătate, a avut loc la clubul conservator-democrat, o nouă întrunire a membrilor acestui club şi a membrilor clubului liberal naţional din localitate.

Au asistat un foarte mare număr de membri. Intrunirea a fost prezidată de d. I. Motăş. Au luat cuvîntul d-nii: C. Deleanu, avocat din Hîrlău, victima cunoscutelor banditisme din Hîrlău; Gh. Ghibănescu, C. Stere şi Al. A. Badareu.

*

D. **C. Deleanu** spune că Prinţul Calimachi se lăuda că a descălecat de la Dorohoi la Botoşani, pentru a înfiinţa aci partidul conservator. In acest scop, prinţul Kalimachi a început să desfăşoare o teroare de nedescris. Mai pe urmă, a început să colinde prin judeţ. Ajuns la Hîrlău, a început şi acolo banditismele, crezînd că va putea pune mîna pe cei 100 alegători ai colegiului al II-lea ce sunt la Hîrlău. Dar, prinţul Kalimachi n'a reuşit, ci s'a ales cu o mare deziluzie, căci nimeni nu l'a urmat, afară de cîţi-va vînători de slube.

D. Deleanu povesteşte apoi actul de banditism sevîrşit asupra sa, acum 2 săptămîni, la Hîrlău, de către prinţul Kalimachi, cum a fost dus legat la Botoşani împreună cu fratele său şi în fine cum, prinţul Kalimachi cu candidaţii guvernului, a maltratat pe mai mulţi cetăţeni. Pe cîţiva cetăţeni, care n'au vrut să ia parte la banchet, i-au arestat la poliţie şi i-au bătut pînă la sînge forţîndu-i să semneze o hîrtie albă, care a fost complectată apoi cu falşa declaraţie, cum că d. Deleanu le-ar fi dat cîte 25 lei, pentru a omorî pe Prinţul Kalimachi!

Povesteşte apoi groaza ce intrase în bieţii cetăţeni ai Hîrlăului, care auzeau că la poliţie, pereţii sunt stropiţi cu sînge şi că Prinţul Kalimach şi ceilalţi au luat parte la banchet, avînd manşetele pătate de sîngele nevinovat al cetăţenilor. Şi banchetul n'a avut nici un succes, căci au fost 30 de taeîmuri goale şi s'a adus apoi de pe la Frumuşica drept invitaţi!

Cu toată furia şi teroarea deslănţuită noi nu ne disperăm, ci spunem cum a zis fruntaşul nostru d. Fleva. Vom lupta până 'n pînzele albe şi nu vom ceda nici un moment. (aplause).

*

D. Gh Ghibănescu.—*Iubiţi prieteni,*

Fiind că e vorba de a spori dosarul nelegiuirilor politice, săvîrşite de actualul regim în scurtul timp, de cînd a luat frînele puterii, daţi-mi voe să vă aduc la cunoştinţă abuzurile ce le-a făcut în judeţul Fălciu, unde am acţiune electorală şi politică directă.

S'a suprimat şi la Fălciu putinţa de a comunica cu satele; scrisori, ziare, manifeste, calendare politice, ori-ce mij loc de propagandă e întrerupt la ţară. Chiar în oraşul Huşi poliţia s'a măsurat şi a bătut pănă la sînge pe un biet băiat, care vindea *Sfatul Poporului*, ziarul liberal local. La ţară ca să împedice izbînda candidaţilor opoziţiei la alegerile de delegaţi, s'a inventat de la prefectură mijlocul ca să forţeze pe delegaţii judeţieni, ca pe ziua cînd aveau să prezideze biurourile electorale prin comune, ei să fie imperios chemaţi la comisiile de prefaceri comunale. A trimis pe consilierul Cireş la Băseşti pe ziua de 6 Febr. cînd el trebuia să prezideze biuroul electoral de la Cozmeşti. Pe consilierul C. I. Dinescu l'au dat afară cu jandarmii de la Dolheşti, căci aşa ordonase prefectul prin telefon; iar pe consilierul Bendorf l'au întors de la Idrici. La alegerea delegaţilor din oraşul Huşi au fost bătăi în regulă.

Dacă nelegiuirile de la Fălciu nu sînt aşa de mari e că acolo din fericită împrejurare guvernul se simte tare; şi tăria guvernului e că partizanii săi au strînse legături de sînge, toţi sînt neamuri, *bidii*; şi se desenează la orizonul politic al fameliunei conservatoare (aplauze) o nouă încrîngătură de familie, în jurul persoanei d-lui Iorgu Berea, candidat la col. III. D-sa şi a atras în sfera sa politică pe fratele său Nicu Berea, democrat; pe ginerele său C. Cozma, avocat şi *liberal*; pe nepoţii săi P. şi P. Gideiu, democraţi. Pusă lupta pe tema fameliunii va urma sciziunea, căci ceia ce e prea tare poate fi un permanent prilej de descompunere.

Dar de la dosarul nelegiuirilor să trecem la acţiunea generală a guvernului, şi tocmai aici la Iaşi a găsit prilej ca guvernul să vie şi să-şi expue programul său de acţiune. A vorbit d. Carp la Sidoli şi a vorbit aşa de autoritar, dar şi aşa de necăjit şi de îngrijorat că a redus tot programul său la *gaz, sare, păcură, făină*, popuşoi, coase, seceri, hîrleţe, *peşte sarat* (aplause) şi *mîna moartă*, pardon *bunuri de mîna moartă*! căci la actualul regim a murit şi mîna, celelalte puteri de guvernămînt fiind de mult moarte. Dl. Carp de la Sidoli nu mai e d. Carp cel cu buhul în ţară. D-sa îşi închipue că o ţară are numai nevoe de *milă*, de *pomană*; că un guvern n'are altă chemare de cît de a împărţi pomene cetăţenilor, scutindu-i şi ertîndu-le datorii! Proastă concepţie politică la un şef de guvern în 1911! Dar cum d. Carp a venit prin *mila* Măriei Sale (aplause), crede că şi el poate şi trebue să împărţească milă norodului.

Dar în dosul acestui program de milă se ascunde la d. Carp grija alegerilor, şi e convins de scurta lui durată, că nu va putea întăptui nici puţinul banal şi comun ce l'a pus în program. Dacă am sta şi am socoti în cifre la ce se ridică toate aceste economii, ar eşi că sînt vre-o 15 milioane la venituri şi vre-o 3 milioane la lefuri, la cheltueli. Dar aceste operaţiuni sînt de resortul unui ministru de finanţe, nu de puncte de program politic, cetite şi împărtăşite ţării de un şef de partid (aplauze).

Ce au ramas toate celelalte puncte politice? Unde ni e garantarea libertăţii cetăţeneşti? Unde e scoaterea administraţiei din jocul politic? Unde e asigurarea independenţei votului? D. Carp a tăcut. Şi ştiţi de ce a tăcut? Pentru că d. Carp nu mai e astăzi stăpîn în partidul său!

D-sa a vorbit ca un bun şi milostiv ministru de finanţe, iar nici de cum ca un şef de guvern (aplauze îndelungate). D-sa tot a zis că va veni vremea cînd va da drumul nebunilor, şi din pacate a dat drumul nebunilor, fiind la guvern şi prezident consiliului de miniştri. Ce face prinţul Calimaki la Botoşani de cît acte de nebun politic? Dar ce face d. Arion la Roman de cît acte de banditism politic? Dar ce se fac la Iaşi de cît fapte de piraterie politică? Hîrlăul, Focşanii, Romanul dela Turn în Dorohoi curg Vandalii ciocoi în puhoi ca să svînte în bătăi pe cetăţenii, cu veleităţi de independenţă. Teroarea merge crescendo.

Care e acum datoria noastră. La toate aceste orori cu ce putem răspunde noi astăzi? Să luăm bîta şi la loviri să dăm şi noi loviri? Se va face şi asta. Dar este altceva mai bun şi mai eficace: e votul.

Avem prin vot cea mai constituţională armă de luptă. Acolo în liniştea şi siguranţa gheretei de vot, îndoind bine şi lipind buletinul de vot, să lovim la mir cu votul nostru dat pe toată linia candidaţilor opoziţiei unite în infamul regim şi numai aşa, în linişte şi pe pace, noi şi prin noi prietenii noştri şi prin prietenii noştri prietenii prietenilor noştri să punem în minoritate guvernul şi să facem aşa că în seara zilei de 26 Februarie soarta guvernului să fie deja hotărîtă ca să nu mai aibă curajul de a deschide parlamentul. (Aplauze îndelungate).

Şi avem credinţa că laşii, care la 1888 au ştiut să răspundă aşa de bine tot unui guvern junimist, a lui *Todiriţă Minciună*, trîntind în alegeri pe toţi candidaţii guvernului de la I Senat pînă la al III-lea de Cameră, şi astăzi în 1911 cînd avem guvernul lui *Carp al nebunilor* să trîntim în alegerile din Februarie pe toţi candidaţii, absolut pe toţi candidaţii guvernului de la col. I de Senat pînă la al 3-lea de Cameră, ţinînd sus faima Iaşilor, nu numai ca oraş de idei, ci şi ca oraş de rezistenţă politică. (Aplauze îndelungate.

*

D. C. Stere. Aţi auzit cuvîntarea simplă şi dureroasă a confratelui nostru de luptă d. C. Deleanu. Din aceste cuvinte simple, mai puternice de cît ar putea s'o redea ori-ce maistru al eloquenţei, reiese tabloul credincios al situaţiei de azi.

In momentele acelea, cînd bandele guvernului operau în toată ţara ca şi la Hîrlău, în acele momente zic, cînd se făcea alegerea de delegaţi în toată ţara, o alegere în care se poate spune cu drept cuvînt că alegătorul a fost redus la cea mai simplă expresie, căci era înlocuit prin jandarmi,—în acea zi, cînd la Roman au fost atacaţi fruntaşii opoziţiei: un fost ministru şi un fost preşedinte al Camerei,—pe tribuna Circului Sidoli, s'au perindat o serie de oratori care căutau prin fraze bombastice şi prin aparenţă de oameni civilizaţi, să ascundă adevărul trist al tiraniei din întreaga ţară.

D. Ghibănescu v'a analizat programul guvernului. Vă spun drept că nu am, în aceste momente, tăria sufletească, ca să-mi pot opri gîndul asupra acestui program. Ce înseamnă acel program şi ce înseamnă toată filosofia Romîniei viitoare, despre care ni s'a vorbit la Circ, atunci cînd în realitate, ţara trebuie să fie îngenunchiată în faţa unei mâni de oameni, care n'au altă ceva de cît numele moştenit de la părinţii lor?

Elita socială, boerimea, au fără îndoială un rol legitim în fiecare ţară Nici-odată nu voiu fi aşa de orbit ca să contest aceasta. Dar, fatal în ţara noastră, această elită este foarte puţin numeroasă şi fără a putea avea vre-un merit. Ei bine cînd aceştia, care n'au altă ceva de cît că poartă nume boereşti, refuză colaborarea cu elementele democratice, nu vor putea guverna cu forţa baionetelor, după 40 de ani de viaţă constituţională.

Ştiu că în trecut s'ar putea găsi exemple de violentări şi conrupţie. Dar dacă căutăm comparaţie, trebuie să ne ducem la o epocă tulbure a istoriei noastre, bună oară în epoci ca aceia cînd se proclama republica de la Ploeşti. Dacă în acele momente, era explicabilă străşnicia unui guvern conservator, astă-zi care ar fi explicaţia străşniciei a acestui Hedervary romîn? Dacă Coroana a fost în drept să facă alegerea în a chema la guvern pe cine va voi, nu e mai puţin adevărat că ţara e în drept să confirme alegerea făcută de Coroana.

Un guvern care a fost chemat la cîrmă în mod anormal, ar trebui să lase mai multă libertate voinţei naţionale. Şi acest guvern mai are îndrăzneala să se numească „guvern al ordinei“.

Dar un guvern al ordinei face oare alegerile de delegaţi, aşa cum le-a făcut la Şipote, la Mogoşeşti, la Poeni şi în toate comunele.

D-sa citeşte nişte telegrame ce le-a primit de la d. Dim. Bogonos, care se dusese să prezinte lista la Hermeziu, telegrame care au fost date din Bivolari la ora 12 şi au ajuns abia la orele 5 şi prin care d. Bogonos spune că a fost oprit de a vorbi la telefon şi pus sub paza jandarmilor, în cît n'a putut prezenta lista din Vladomireni şi Bălteni, iar apoi buzunărit de jandarmi.

Noi, zice d-sa, am luptat 4 ani pentru ca să aducem potolirea spiritelor, şi să convingem pe săteni că deasupra nu este numai prigonire, ci şi oameni care se gîndesc la nevoile lor.

Şi cine va fi oare responsabil dacă acest vînt samanat azi, va da loc la furtună? Azi nu mai e vorba de biruinţa unui partid, vă spun franc, pentru mine e absolut indiferent cine va veni la putere. Singura întrebare însă care o pun este: dacă ţara romînească mai poate fi scapată de consecinţele acestei tiranii?

Totul stă în mîinele dv. Din moment ce alegătorul e înlocuit de jandarm şi terorizat, presa şi libertatea cuvîntului suprimate, serviciile publice suprimate, conştiinţa cetăţenească violentată,—cetăţenii vor şti să 'şi facă datoria,—nu se poate ca factorii constituţionali chemaţi, să nu aibă destule semne pentru a nu întreba pe cei care alcătuiesc guvernul, mai pot rămînea? In mîinele dv. stă verdictul viitorului. Văzînd numeroasa asistenţă de astă seară, privesc cu încredere în viitor.

(Oratorul este îndelung aplaudat).

*

D. **Al. A. Badareu**: Mai este vre-unul dintre dv., care să aibă nevoie, în faţa faptelor, pentru a explica necesitatea absolută a cartelului ambelor partide în faţa primejdiei reale, pe care o vedem cu toţii? Adversarii noştri, în lipsa lor de simţ politic, s'au însărcinat să motiveze cu faptele lor, raţiunea acestei înţăiegeri între partidul liberal şi cel conservator democrat!

In ţara aceasta, de mai bine de 10 zile, de fapt nu mai funcţionează legile, drepturile cetăţeneşti, nici siguranţa avutului moral şi material nimic căci toate sunt date pradă unei clici, care a dormit 40 de ani şi care trezindu-se azi cred, că cu puterea jandarmilor pot face nelegiuirile cele mai nepermise. Vedeţi ce se întîmplă în toate părţile, nu e om care să nu fie obiectul atacului în cinstea şi demnitatea lui.

La Botoşani, cum v'a spus d. Deleanu şi încă el, în emoţia ce o avea, poate n'a putut să vă spuie totul, — e ceva teribil. La Hîrlău banchetul prezidat de candidaţii guvernului, a fost decorat aşa cum n a mai fost încă altul: candidaţii s'au aşezat la masă cu manşetele pline de sîngele cetăţenilor din Hîrlău. Şi cînd au venit hoardele tatare pentru a doua oară la Hîrlău, micii mahalagii ai Hîrlăului, auzind că vine iarăşi poliţaiul,—aghiotant al prinţului Kalimachi, un om condemnat pentru furt de cai, după care condamnare a fugit în Rusia, pînă la prescriere,—cînd au auzit zic cetăţenii, au fugit în pădure şi timp de 2 zile au stat ascunşi acolo, întorcîndu-se apoi răciţi şi bolnavi şi căutînd apoi infirmeriile şi spitale. D. Carp vorbea cu emfază la întrunirea de Duminică că va înfiinţa infirmerii pentru muncitorii suferinzi şi nouă ne trebue acum infirmerii pentru cetăţeni!

La Iaşi a apărut un personaj nou: în alegerile delegaţilor din judeţul Iaşi, a apărut „poliţia secretă“, venită de la Bucureşti. Jandarmii n'au fost suficienţi pentru a face acte de închiziţie contra ţăranilor. Şi totuşi, cetăţenii au luptat cu succes în cîte-va comune. Aţi auzit procedeurile lor: la Şipote au anulat voturile noastre; la Poeni şi mai frumos: presida un consilier comunal, care era şi candidat. La despoiare s'au pus pe anulat şi fiind-că era fără ştiinţă de carte, a perdut numărul. A cerut telefonul prefectului căruia i-a comunicat că de şi a făcut anulările, tot opoziţia are mai multe. Şi prefectul i-a spus atunci să declare balotaj. S'ar putea cita încă multe exemple.

In faţa unor asemenea pericole, cînd se pune stăpînire pe voinţa ţaranului, disperarea oare nu va veni din nou? Şi asupra cui va cădea blăstămul de cît asupra lor?

Aţi văzut cele ce s'au întîmplat la Roman cu alegerea delegaţilor. Guvernul vrea de sigur să facă un ecou pentru alegerile generale.

Şi pentru ce toate aceste lucruri extraordinare? Pentru ce toată tăcerea speranţei că în această ţară progresul nu e posibil?

S'au văzut răsturnări de legi, de instituţii chiar, în numele unor idei bine făcătoare. Dar acum pentru ce? Pentru ca să guverneze d. Carp în ţara românească fără partid şi fără idei? Merită să ne aducă la desperare şi să pregătească un război civil, avînd ca idei ce: eftenirea peştelui sarat? D. Carp, timp de 40 de ani a tot spus că gîndeşte numai la fericirea ţării, căci toţi oamenii politici duc ţara la prapastie şi că numai el e salvatorul. Şi astăzi vine cu asemenea procedeuri şi cu idei ca acele de eftenirea peştelui sarat. Oare pentru aceasta trebuia o gîndire de 40 de ani şi să aduni enciclopedii din toate ţările şi să zici că eşti cel mai mare om?

Aşi înţelege să vie cu idei mari cu care să răstoarnă totul; o idee pe care n'ar vrea-o nimeni şi pentru care d. Carp ar avea nevoe de o stare de asediu? Oare reformele anunţate de d. Carp au nevoe destare de asediu? Peştele sarat este numai un pretext. Peştişorii d-lui Carp, pentru aceştia ar trebui stare de asediu în această ţară.

Aţi simţit şi ne-aţi înţeles; dar faţă de reacţiunea care ni se prezintă, trebue să opunem o acţiune împătrită de cît cea obişnuită. Şi să vă întrebaţi: atît de numeroşii cetăţeni care reprezintă aceste două partide, e posibil să nu învingă pe aceşti ciocoiaşi, care ne teriorizează? (strigăte: jos ciocoi)

Vă asigur d-lor, că nu e frază ceia ce vă spun: ţara întreagă are ochii aţintiţi asupra Iaşului; d-nii Carp şi Lahovary au spus multe fraze de complimente pentru Iaşi.

Dar ţara nu aşteaptă de la Iaşi numai fraze şi mici manifestări, ci să dea dovada că este tot oraşul care dă dovada că e vînjos la împlinirea de fapte mari.

Noi, care suntem două organizaţii dacă nu vom şti să punem la rezon această adunătură, nu mai merităm nimic şi ne ştergem pentru totdeauna dreptul de a mai vorbi ca oameni politici în faţa vre-unei primejdii.

Veţi avea ocazia să auziţi răspunsurile la pretinsele idei şi program ale d-lui Carp, Vineri la oarele 4 la marea întrunire a opoziţiei unite, în care fruntaşii de aci, precum şi fruntaşii între fruntaşi din Bucureşti, îşi vor spune înaintea dv. cuvîntul lor. Vom mai avea încă două întruniri, una Simbătă la oarele 8 jumătate la clubul liberal, şi alta Luni la aceiaşi oră şi în acelaş loc.

Vă rog dar să vă puneţi pe lucru şi să alegeţi între sistemul guvernării cu jandarmi a d-lui Carp şi între sistemul d-lor Brătianu şi Take Ionescu, cari au sufletele lor încălzite de dragostea de neam şi de ţară şi care vor să guverneze cu partide şi cu asentimentele dv.

Demisia d-rei Rozan

Iată textul demisiei pe care d-ra Francesca Rozan, a remis'o direcţiei teatrului naţional din Iaşi:

1 Februarie 1911.

Domnule Director,

După aproape o lună de zile dela consumarea condamnabilului şi condamnatului act, săvîrşit la 8 Ianuarie a. c. cu ocazia debutului meu în *Sacrificiul*, s'a luat însfîrşit o hotărîre de către comitetele unite ale Teatrului sub preşedinţia d-tră. Acea hotărîre m'a surprins su atît mai mult cu cît, de unde mă aşteptam să mi se dea satisfacţiunea cuvenită, pe care o meritam cu prisosinţă, am fost pedepsită, eu — obiectul unui atentat atît de odios.

Aşa fiind lucrurile, *deocamdată* nu mă mai pot număra printre angajaţii Teatrului Naţional din Iaşi şi deci vă depun prin aceasta, demisiunea mea din această calitate. Find că însă pasul acesta, în împrejurările în cari îl fac, necesită oarecari lămuriri, îmi veţi da voie să vă expun motivarea lui.

Cînd am fost angajată la Teatrul ce conduceţi, d-v ca şi întreg comitetul în faţa căruia m'am produs în două audiţii, aţi cunoscut originea mea străină—căci n'am ascuns o. Deşi sînt romîncă—putînd număra în familia mea cîte-va generaţiuni cari s'au născut şi au trăit în România, iar eu însămi născută în această ţară, posed limba ei, prin care mi-am asimilat cultura naţională —am ţinut totuşi, date fiind concepţiunile curioase ale unora, să se ştie că originea mea este evree. Aceasta am făcut-o numai pentru a fi corectă cu mine însămi, numai pentru a nu-mi putea reproşa ceva.

Aşa fiind, aveam dreptul să sper —, cînd se lansaseră oarecari svonuri uricioase cu privire la debutul meu—, că atît d-v cît şi comitetul teatral nu veţi îngădui să *mi se întîmple ce mi s'a întîmplat.* Eu n'am intrat în Teatru pe furiş şi aveam credinţa că voiu fi aparată făţiş şi cu energia trebuitoare.

M'am înşelat.

Am sperat însă, că atentatul odată comis va fi împedecat de a se repeta, dîndumi-se putinţa să apar pe scenă a doua oară.

M'am înşelat iarăşi. Din rezoluţiunea luată de comitetele teatrale sub preşedinţia d-v şi din complexul măsurilor luate cu privire la chestiunile legate de situaţiunea mea în teatru, văd limpede că nu am putinţa de a reapărea pe scenă: că situaţiunea mea în teatru se reduce la aceea a unei pensionare, care n'are nici macar mîngîerea de a fi muncit cînd-va pentru instituţia care o onorează cu salarul ei. Această situaţiune nu-mi convine. Venisem în teatru cu dor de muncă şi nu pentru dragostea de bani.

Cu alte cuvinte, nu mi s'a dat nici satisfacţia cuvenită pe care dv. înşi-vă aţi recunoscut că o meritam şi pe care mi-ţi promis-o, *prin scrisoarea din 12 Ianuarie 1911*; şi nu mi se dă nici putinţa de a fi folositoare instituţiei căreia voiam să-i închin tot sufletul, toată munca mea.

Şi cînd, pe lîngă aceste două jigniri profunde ce mi se aduc, mai adăogaţi şi pedepsirea mea după strania plîngere a d-lui State Dragomir, înţelegeţi bine că situaţiunea ce mi se creiază devine imposibilă pentru mine, care am alte concepţiuni şi despre artă şi despre artişti.

Această pedepsire apare cu atît mai jignitoare, cu cît ea s'a pronunţat fără a se face cercetările prealabile şi a se constata, dacă în adevăr, vorbele ce i-am adresat numitului actor în seara scandalului, erau sau nu întemeiate şi dacă deci constituiau sau nu o insultă. Mai mult, pot afirma că ideia de a fi pedepsită a fost preconizată de dv. *prin scrisoarea din 12 Ianuarie 1911*, chiar înainte de a fi ascultată de către d. P. Fălănaru delegatul dv. cu conducerea aşa zisei anchete.

Nici una din măsurile drepte şi legale şi cari m'ar fi putut convinge că sentinţa dată de comitetele unite nu e părtinitoare n'a fost urmată, nici măcar martorii propuşi de mine prin dispoziţia serisă, înaintată d-lui Fîntînaru, n'au fost ascultaţi.

Nedreptatea ce mi s'a făcut e vădită.

Aşa dar, Domnule Director, consecventă cu mine însă-mi şi cu ideile ce am despre demnitatea artistului, vă rog să bine voiţi a lua cunoştiinţă de demiterea mea din situaţiunea de stagiară a Teatrului Naţional din Iaşi, pe ziua de 1 Februarie 1911.

Francesca Rozan.

P. S. Tardivitatea demisiunei mele—înaintată astăzi 9 Februarie 1911 — vă rog, Domnule Director, să nu o explicaţi de cît prin întîrzierea cu care Direcţiunea a comunicat *oficial* pedepsirea mea.

Ultime INFORMAŢII

❑ **Membrii clubului liberal naţional din localitate şi membrii clubului conservator-democrat, se vor întruni Sîmbătă 12 şi Luni 14 Februarie, în localul clubului liberal, la orele 8 jumătate seara.**

❑ *Cinstea programului guvernului.*

D. P. P. Carp a anunţat un punct nou în programul guvernului: se va vota, a declarat primul ministru, un proiect de lege prin care ţaranii, cari sunt datori pentru porumbul ce li s-a dat în anul 1899, vor fi ertaţi de acele datorii.

Astfel a vorbit d. Carp la Iaşi. Iar în acelaşi timp, la alegerile pentru delegaţi, tot în judeţul Iaşi, ţăranii au fost ameninţaţi, că dacă nu vor pune în urne plicurile ce li se vor da de jandarmii rurali, li se va vinde averea pentru datoriile asupra porumbului.

Tablou ciocoiesc!

❑ *In judeţul Vaslui alegerea de delegaţi s'a făcut în mod cu totul extra-ordinar.*

Jandarmii şi notarii dădeau alegătorilor buletine închise *ca să le pună în urne. Ţăranii protestau, cerînd să li se dee buletine deschise.*

— Apoi acesta ie secretul votului, *spuneau jandarmii ţaranilor:* trebue să votaţi cu buletine închise.

❑ **O ruşine universitară—Plagiatul Cuza** — *Senzaţionala broşură a d-lui Em. Socor, va fi pusă în vînzare în Iaşi, mîine, Joi.*

Broşura se va vinde cu un leu la toate librăriile, chioşcurile cu ziare şi la depozitul de ziare Brumer.

❑ *Este probabil, că d. V. Gh. Morţun va veni să iee cuvîntul la întrunirea publică de Vineri a opoziţiei din Iaşi.*

❑ *Sîmbătă şi Luni seara, la orele opt jumătate, membrii partidului liberal şi membrii partidului nostru, vor ţinea sfătuiri comune în localul clubului liberal.*

❑ *In seara măcelului de la Roman, un agent poliţienesc s'a prezentat la spitalul Precista Mare, cu mai mulţi indivizi, cerînd medicului primar, d-lui dr. C. Mărzescu, ca să fie pansaţi.*

Agentul a zis textual:

— Să nu mă întrebaţi de numele acestor oameni, nici să nu i treceţi în registru.

La refuzul medicului de a primi răniţi anonimi agentul plecă cu ei.

Nu trebue să spunem, că indivizii răniţi, au fost dintre bătăuşii aduşi de acţiunea, constatat este că bătăuşii au fost aduşi şi, totuşi, nobilul procuror general Hinna, n'a putut descoperi de cît opozanţi vinovaţi.

❑ Pe ziua de astăzi s'au constatat 2 cazuri noui de scarlatină în oraş.

❑ *Guvernul nu va putea guverna.*

Un redactor al „*Viitorului*" a interviewat pe d. Take Ionescu asupra situaţiei. Intre altele şeful partidului nostru a declarat următoarele:

— *Ori-care va fi rezultatul alegerilor, guvernul acesta nu va putea guverna. Este la mijloc nu numai o imposibilitate materială, dar şi una morală. Cînd cine-va vine la putere fără drept, cînd îşi începe activitatea prin cele mai ne mai pomenite acte de conrupţie şi prin cele mai îndrăzneţe călcări ale legilor şi ale libertăţilor, este fatal osîndit, ori-ce s'ar întîmpla.*

De aceea te pot asigura că sunt foarte liniştit. Toate evenimentele s'au desfăşurat aşa cum le-am prevăzut, cu singura deosebire că au eşit cu mult mai răi de cît îi credeam eu. Şi de-aci înainte evenimentele se vor desfăşura aşa cum le văd.

In prima linie acest guvern nu va putea sta la putere. De acest lucru sunt tot atît de sigur, cum sunt sigur că te văd în faţa mea. Şi adaug: va fi un mare bine şi o mare lecţie. *Nouă ne trebue regim parlamentar şi libertatea electorală.*

Cînd încercarea aceasta se va fi scofîlcit pe de-antregul, am convingerea că o a doua încercare de acest fel nu se va mai face.

Are destule lucruri mari de realizat Romînia, ca să nu fie nevoită să reclădească mereu ceea-ce deja clădise.

Guvernul Carp e un adevărat anacronism. Să sperăm că spulberarea acestui guvern se va face cu cît mai puţină pagubă pentru liniştea şi ordinea din Stat.

De aceea am rugat şi rog pe toţi alegătorii, să-şi facă datoria cu curaj.

E o adevărată chestie de necesitate naţională, în cea mai înaltă accepţie a cuvîntului.

❑ Iată candidaturile oficiale de la Huşi:

Lista opoziţiei unite:

Colegiul I Cameră, d nii: Ştefan Gheorghiu (cons.-democrat) şi Ioan Dobreanu, (liberal); coleg. II, d nii: Emil Emandi, (cons.-democrat) şi Al. Rişcanu (liberal); coleg. III d. dr. N. Lupu (liberal).

Senat col. I: T. Cerchez (cons.-democrat) şi Em. Porumbaru (liberal); col. II, d. N. Cişman (liberal).

Lista guvernamentală:

Col. I Cameră, d-nii: I. Pivniceriu şi căpit. A. Teleman; coleg. II d-nii: Gr. Vericeanu şi Enacache Emandi; coleg. III, d. Iorgu Berea.

Senat col. I, d-nii: Adam Mitache şi V. Peiu; col. II, d. Pavel Michiu.

❑ D. Gh. C. Păun, s'a înscris în baroul local, depunînd alaltăeri legiuitul jurămînt.

❑ D. C. Nagiţ actual copist la epitropia Sf. Spiridon a fost numit ţiitor de contracte la serviciul contencios.

❑ Mîine se va oficia cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei Sf. Haralamb.

❑ In „Ordinea" de astăzi 9. Februarie „Scrisorile din Iaşi" se ocupă de: „Inchiderea stagiunii.—Mărire şi decădere.—Urmările unei agitaţii.—Beneficii şi pagube. — Poliţia şi arta.—Cînd aga nu vrea.—Ceasornicele „Minervei".—Două procese şi o sentinţă.—„Desinit in piscem".—Ce va scrie d. Sadoveanu.—De la sublim la ridicol.—Un artist infatuos.—Politica la teatru.—Ce se permite în ajun de alegeri.—Mai presus de lege.—Circul simbolic.—Forţa publică la juraţi".

❑ Judeţul Iaşi va trebui să dea, din clasa 1912, nu număr de 50 de oameni pentru reg. 8 roşiori din Botoşani, cu schimbul şi 30 pentru reg. 2 roşiori. Pentru reg. 7 roşiori din Iaşi, vor trebui să deie: Judeţul Iaşi 50 oameni, judeţul Botoşani 50 de oameni.

Fie-care judeţ va da apoi cîte 69 oameni pentru grăniceri şi 61 oameni, pentru jandarmi călări, din care 20 vor fi cu aptitudini pentru trupele călări, urmînd a deveni jandarmi brigadieri.

❑ Un mare număr de locuitori din comuna Poeni, ne roagă să protestăm asupra procedeurilor întrebuinţate la alegerea delegaţilor.

Locuitorii ne scriu următoarele: In ziua de 6 Februarie s'a efectuat aci alegerea de delegaţi. Au fost 256 votanţi. Opoziţia a întrunit 117 voturi. Preşedintele biroului însă ne-a, confiscat, pe nedreptul 47 voturi; guvernul a obţinut 92 voturi. Preşedintele a declarat balotaj. Noi am vrea ca să se ceară dosarul alegerei şi să se cerceteze. Notarul Bottez şi perceptorul Ionescu de la Prisacani ,aceau pe agenţii guvernului şi întimidau pe locuitori, ameninţîndu-i că-i vor vinde, dacă vor vota cu lista opoziţiei,

Se ştie, d nii de la guvern, că nu cu sabie, ameninţări şi tîrgueli se fac alegerile, ci cu dreptate.

Semnează: Oliviu Zavloschi, Vasile Insurăţelu, Vasile Dascalul, Th. Morariu, Gheorghe a Babei, I. Surugiu, V. Surugiu, Gh. V. Insurăţelu, I. V. Tanase, I. G. Tanase, Gh. Podoleanu, I. V. Chirica, Pan. Panţir, Gh. Bofu, I. Spatariu, N. D. Pădurariu şi alţii,—în număr de 150.

❑ D. căpitan Nicolescu, din regim. Dragoş 29 din Dorohoi, a fost mutat la Giurgiu.

❑ Apa de la Timişeşti a ajuns Duminică 6 Februarie a. c. la rezervorul mare de la Copou, revărsînd în mod continuu 200 metri cubi de apă pe oră. Alimentarea cu apă a oraşului se poate considera, prin ajungerea cu apă la punctul culminant al oraşului şi acel final al acestei conducte de o lungime de peste 100 klm., terminată.

Mai rămîne de a examina conducta pe unele secţiuni prin cîteva probe la presiune, trecînd de presiuunea de serviciu, spre obţinerea unei alimentări constante şi sigure, independentă de ori-ce întîmplări. Aceste probe finale au început Marţi 8 Februarie a. c., cînd reservorul mare care conţine 7200 metri cubici va fi mai întăiu complect umplut.

❑ Comitetul cercului militar face cunoscut, că pentru serata de la 12 Februarie curent, costumarea d-nelor este facultativă.

❑ Comisiunea interimară a comunei se va întruni în ziua de 11 Februarie, pentru a lua mai multe deciziuni.

❑ Consiliul comunal al comunei Roşcani a fost disolvat.

S'a numit o comisiune interimară compusă din I. Dimitriu, preşeidnte, C. Mîndru şi D. Racoviţă membri. Alegerea se va efectua în ziua de 27 Martie.

❑ Fostul pompier a dat ordin sergenţilor de oraş să rupă afişele opoziţiei, care anunţă întrunirea publică de Vineri de la Circul Sidoli. Azi la amiază a fost surprins sergentul No. 239 din faţa primăriei, pe cînd punea în aplicare ordinul ridicolului Stroja.

Facem atent pe imbecilul prefect al poliţiei, că'l vom face responsabil de această neruşinare.

❑ Telegrama d-lui Brătianu către d. Morţun:

„*Coprins de indignare, aflu detaliile atentatului îndreptat în contra d-tale şi a alegătorilor romaşcani. Privesc cu mare grije calea pe care îndrumează viaţa noastră politică acei, cari se servesc de asemenea mijloace*".

*

Direcţia telegrafelor a refuzat să transmită această telegramă a fostului prim-ministru — fiind că nici un atentat n'ar fi avut loc contra d-lui Morţun.

In ce hal au ajuns ciocoii!

❑ Consulul general a Germaniei în Iaşi, d. dr. Eusch, a fost transferat la Athena.

❑ *S'a decis definitiv ca operaţiile de recrutare să înceapă la 15 Februarie.*

❑ *Pe lista de subscripţie a* Opiniei, *pentru văduva şi copiii decedatului Mîrza, fost funcţionar la C. F., d. căpitan N. Botez, prietenul nostru, a colectat suma de 115 lei, sumă pe care am remis-o văduvei.*

❑ D. Iorgu Mihailescu, ad-torul moşiilor d-lui Ştefan Negruzzi, venise astă-noapte de la Cernăuţi, unde fusese pentru a angaja nişte muncitori. El a descins la hotelul Universal, avînd asupra sa suma de 20,000 lei. Probabil că a fost urmărit de un pungaş, căci abia se culcă în pat şi stinse lampa, cînd auzi un mic zgomot. Păruindu-i-se curios, d. Mihailescu se sculă, aprinse lampa şi cercetă, dar nu văzu pe nimeni. Se culcă din nou şi nu trecu mult şi auzi acelaş zgomot. De astă dată se puse să cerceteze mai cu luare aminte, luind revolverul în mînă. Cînd căută sub pat, găsi ascuns un individ. Il somă cu revolverul îndreptat spre el şi individul se predă.

Pungaşul se numeşte Costache Dimitriu şi a mărturisit la comisie, că în adevăr îşi pusese în gînd să jefuiască pe d. Mihailescu.

❑ Neîmplinirea procedurei la Roman. In privinţa neîmplinirei procedurei în procesele ce au fost intentate celor doi bandiţi de la Roman, corespondentul nostru ne comunică următoarele: văzînd preşedintele Curţii cu juri, d. C. Buzdugan, că procedura n'a fost împlinită pentru martori, iar pentru acuzaţi fără garanţii legale, a chemat pe agent să-i dee lămuriri. Agentul a declarat textul preşedintelui: *am ordin de la superiori să nu îndeplinesc procedura.*

A fost chemat apoi în sală şeful portărel, care *întrebat de trei* ori, fără a da vre-un răspuns, a fost invitat să părăsească sala.

Preşedintele a chemat apoi pe portărelul însărcinat cu procedurile. Acesta a răspuns: „domnule preşedinte, *înţelegeţi bine situaţia mea*".

Fără alt comentar.

❑ **Alegerile de delegaţi.**—In comuna Tomeşti jud. Iaşi, a fost aleasă ieri, cu mare majoritate, lista de delegaţi a opoziţiei.

Domnul Stere în discursul ce l'a ţinut ieri la club, a arătat la ce presiuni s'a deart administraţia în alegerile de delegaţi.

Domnol Stere a dat citire unei telegrame a d-lui D. Bogonos, fruntaş cetăţean al Iaşului, care arată că a fost sechestrat de jandarmi şi chiar în momentul în care telegrafieazā, jandarmul îl păzeşte.

In toate comunele s'au ivit indivizi, cari se dau de „agenţi ai poliţiei secrete" şi cari fac cele mai mari presiuni asupra cetăţenilor.

❑ Bărbatul de stat I. D. Stamatiu' care a rămas pedestru în politică, îl face pe amatorul de călărie la circ, doar va ajunge ca, macar acolo, să fie calare pe situaţie.

Fiind ieri la circ, d. Stamatiu a aflat că controlorul financiar, însărcinat cu perceperea taxei legale, a descoperit bilete netimbrate şi că a dresat cuvenitul proces-verbal.

Domnul Stamatiu, care a prins ciudă pe taxa asupra representaţiilor, de cînd n'a putut ajunge reprezentantul local al Melpomenei, s'a repezit la controlor şi l'a ameninţat că-l va muta — cine dracu nu mută acum—dacă va înainta procesul verbal.

Domnul Stamatiu va aduce chestia în sînul comitetului executiv al partidului d-lui Grecianu.

❑ Din celebrele scrieri dramatice ale lui Shakespeare cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli, ne înscenează la reprezentaţia de mîne seară Joi 10 Febr. frumoasa piesă „Shylock" negustorul din Veneţia. Rolul lui Shylock este interpretat de maistrul Novelli, fala scenei italiane.

Noul program de mîne seară Joi, cuprinde apoi: O călătorie în Italia dela Tenda la Ventimiglia.—O zi pe bordul unui cuirasat francez.—Agripina muma lui Nerone, mare dramă istorică.—Prince şi-a perdut monoclul, comedie cu neîntrecutul artist.—Oul de Paşti, mare piesă teatrală.—Logodnicii Colombinei, scene comice, multe scene humoristice, sportive, instructive etc, precum şi cea mai recentă apariţie a ziarului însufleţit Pathè-Journal, cuprinzînd între altele; Tramvaele electrice trec fluviile înghetate din Rusia.—Sportul football în Anglia.—Aniversarea Imparatului Wilhelm, paradă militară.—Preşedintele Fallières, inaugurînd Epoziţia femeilor-pictori la Paris.—Concurs de ski la Chamonix (Franţa).—Moda la Paris: Costume de Promenadă ete. etc.

Ultima oră

Bucureşti 9 Februarie

Mişeliile de la Roman

— **Noui amănunte** —

ROMAN.—După cum s'a anunţat, faţă de mişeliile petrecute aci, au sosit la Roman d-nii Teodoru, secretar general al mtnisterului de interne, Al. Hinna, procuror general şi d. general Lambrino, comandantul corpului IV de armată.

In loc ca lucrurile să se îndrepte, prezenţa acestor d-ni a mărit obrăznicia prefectului Arion. Aşa aseară, pe la orele 9, venind în complectă stare de beţie, în tovărăşia d-lor: Matei Costache, Georges Capri şi procurorul local Ariton, în localul de şantan Nicotescu, a găsit pe mai mulţi membri ai opoziţiei, pe care a început a'i insulta, aruncîndu-le trivialităţi.

Prefectul şi-a continuat cheful pînă la ceasurile 12 noaptea, cînd a sosit d. procuror general Hinna. Probabil după intervenţia acestuia, prefectul Arion a fost transportat acasă în starea caracteristică patimei lui.

*

Alaltă-eri seara, prefectul Arion a adus cu automobilul judeţului vre-o 12 ţarani din Săbăoani, tot la şantanul Nicotescu şi a chefuit cu ei, pînă ce a început să danseze cu cocotele şi în complectă stare de beţie, nu mai putea vorbi, de cît doar să îndruge două trei vorbe: „el e Carp"!

*

Cele publicate de „Epoca" cu privire la alegrrea delegaţilor sunt absolut inexacte.

Nu e just că nu s'a deschis biroul electoral de cît la ora 10. La ora 8 şi un sfert în localul de vot s'a aflat prezidentul şi grefierul Trib., d-nii C. Cantacuzino-Paşc., V. Morţun, avocaţii Bogza, Flor, Mustea şi mulţi alţii. Dacă votarea a întîrziat cîte-va minute s'a datorit provocaţiunei transfugului C. N. Roiu ridicat de carpişti la rangul de preşedinte al comisiei interimare, care în grandomania lui ţinea să prezideze alegerile voind a aplica procedura de la comunele rurale, împrejurare ce a înlesnit telegrama dată ministrului de interne, despre care face aluzie „Epoca".

E inexact că guvernul şi-ar fi retras lista; un simplu cetitor, nu un jurisconsult ca c. N. Roiu poate vedea în lege că la asemenea alegeri nici nu se depun liste.

Inexact că s'ar fi concediat alegătorii zicîndu-se că nu se va ţine alegerea. Opoziţia nu s'a servit de cît de alegătorii guvernului, cari erau sechestraţi la restaurantul Cucoş, în raza celor 100 metri de localul de vot. Un fapt şi mai precis este altercaţia regretabilă dintre candidatul guvernamental Matei Costache cu d. D. S. Manoliu care pe la ceasurile 12 în faţa primăriei buzunărea un alegător.

*

Administraţia văzîndu-şi cu totul situaţia perdută recurge la escrocherii ordinare înşelînd pe alegători. Pînă în prezent am aflat că în comunele Cotu Vameş şi Gherăeşti, prefectul a trimis ordin scris, de revocare primarilor, spunînd la alegători că nefiind preşedinte alegerea nu va mai avea loc, iar în urmă alegătorii retrăgîndu-se au redeschis biroul pentru a simula o alegere cu cîţi-va inşi de ai administraţiei.

Fruntaşii opoziţiei au expediat eri o nouă telegramă M. S. Regelui, în cuprinsul următor:

Majestăţei Sale Regelui

BUCUREŞTI

Am denunţat Majestăţei Voastre la 29 Ianuar călcările de legi ale administraţiei locale.

Am dat în judecata curţei cu juraţi pe d. Prefect Anton Arion şi pe Florea Tutunaru care face pe şeful poliţiei, fără a avea calitatea.

Judecata fiind sorocită pentru astă-zi, amîndouă procesele au fost amînate pentru necomplectarea procedurei, tocmai în seziunea din Mai.

Atragem respectos atenţiunea Majestăţei Voastre, asupra faptului că cei care sunt daţi judecaţei, sunt tot acei care au împiedecat împlinirea pr[illegible], deşi din timp am prevenit de aceasta intenţiune pe d-nii Preşedinte al Curţei cu Juraţi, Procurorul General al Curţei Iaşi şi procurorul Judeţului.

Zadarnice au ramas plîngerile noastre.

Prin faptul că aceşti funcţionari se văd aparaţi atunci cînd calcă legile, îndrăzneala lor creşte. Bandele de bătăuşi adunate de prin diferite oraşe, operează în deplină libertate fiind ocrotite de administraţie, care de fapt a suprimat constituţiunea şi legile ţărei.

Alexandru Mustea fost deputat, Dimitrie Stan, fost deputat, Gh. Petrovici, fost deputat, Dimitrie Bogdan, mare proprietar, Emilian Flor, avocat, Ioan Brumă, avocat.

*

Tînărul Alexandrescu care a reclamat parchetului că a fost bătut în stradă de agentul de poliţie Georgescu, a fost eri chemat la poliţie.

Prin ameninţări violente, poliţistul Tutunaru i-a smuls o declaraţie prin care Alexandrescu să desistă de reclamaţia adresată parchetului.

Alexandrescu scăpînd din mînele lui Tutunaru s'a prezentat la clubul conservator-democrat unde istorisînd faptele, astă-zi dimineaţă însoţit de aproape douăzeci de avocaţi s'a prezintat din nou la parchet reclamînd în contra lui Tutunaru care prin ameninţări i-a smuls o declaraţie silită.

Teroarea din ţară

Buzău.—Şi în judeţul nostru se dezlănţue cea mai mare teroare.

Acum în urmă, ad-ţia guvernamentală a decis să mai recurgă la un truc, anume: Vizarea libretelor să se facă şi în comunele rurale şi anume, în ziua de 26 Februarie, cînd e zi de alegere. Aceasta în scop de a putea împiedeca pe mulţi alegători de la vot.

Manopera însă a fost descoperită şi ea nu va reuşi.

*

Bucureşti.—D. Mendonide, şeful culoarei de roş a găsit şi d-sa o formulă pentru a veni în ajutorul deslănţuirei conrupţiei şi teroarei. D-sa a propus d-lui Marghiloman, ca în ziua de alegere să puie pe la casele cetăţenilor bănuiţi că nu vor vota cu guvernul, tăbliţe, cu „boală molipsitoare", aşa ca locuinţele să fie păzite şi acei cetăţeni să nu poată eşi din casă.

*

Bucureşti.—Cu prilejul alegerei de delegaţi în comuna Arsachi, judeţul Vlaşca, judecătorul care prezida biroul a refuzat să primească lista opoziţiei, dînd afară pe săteanul care venise cu lista, spunîndu-i că ajunge lista guvernului.

*

Focşani.—Zapciul Enibace a devenit cu totul furios. Pe zi ce merge întrebuinţează cele mai mari banditisme în judeţ.

D-nii: N. N. Săveanu, fost deputat şi secretar general al ministerului de interne, M. V. Chirculescu fost deputat şi Toma Georgescu, au expediat M. S. Regelui o telegramă, prin care arată că erau să fie victima unui atentat.

Plecînd cu automobilul la Panciu, pentru a vizita nişte alegători, în momentul cînd au ajuns la podul la Crucea de Sus, au observat că nişte oameni tăiau traversele podului, cu topoarele, aceasta pentru a provoca un accident de automobil. Oamenii care tăiau podul erau notarul şi vătăjeii din comună.

Călătorii au povestit că şi la alte poduri au fost tăiate traversele, tot în acest scop.

S'a constatat că această operaţie s'a făcut din ordinul ad-torului de plasă, care la rîndul lui primise ordin de la prefect.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală română din 1906.

BYRRH

de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

„ANCORA"
(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Décemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingă oare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

JOSEPH POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBŢINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO OLLO

Se întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu conţine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.**

E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut şi mai higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

FOASTA

ROBERT

—Iasi Str. Lăpuşneanu 25 — Iasi

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

GRILLAGES 1m de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori şi Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

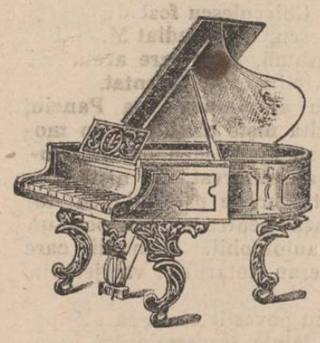

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ

precum şi din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Trei rusoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125,000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f60c.

Raymond GARIEL

2ter, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 55 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 4-a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

24 şi 25 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No 1228 Vineri 11 Februarie 1911

Cetățenii alegători din IAȘI sunt rugați să iee parte la

INTRUNIREA PUBLICA

pe care

Partidele de opoziție din Iași

O vor ținea

Vineri, 11 Februarie c, ora 4 p. m.

în SALA CIRCULUI SIDOLI

Vor lua cuvîntul domnii: Take Ionescu, Nicolae Fleva, C. G. Dissescu, Principele Șerban Cantacuzino, Nicolae Titulescu, Constantin Stere, Alexandru Badareu și A. D. Xenopol.

Țara vede, țara judecă

Furtuna politică, care s'a deslănțuit cu atîta furie asupra țării, nesocotirea legilor, siluirea conștiinței cetățenilor, toate acestea ridică o chestie mai vie și mai generală, care trebue să ne fie scumpă: ce răsunet pot avea în sufletul țăranilor toate aceste bașbuzucii politice? Dacă țărănimea ar fi numai privitoare la toată această desfășurare de fără-de-legi, de *bazaconii*, ea s'ar mulțumi să rîdă, să fie mulțumită că se mai sfădesc boerii intre dînșii; și ar fi mai mulțumită dacă acest rîs și această ocară ar fi mai deasă, din an în an, nu la 4 ani, ca acum; de veacuri țărănimea noastră a fost privitoare nepăsătoare la toată drama politică, care s'a desfășurat necontenit pe spetele țării. Și în dorul ei nebun de a vedea cît mai des aceste veniri și duceri de domni, maziliri de domni și boeri, răpuneri de capete și sărăciri de averi, s'a scos vorba că *țara e pururi gata la domnie nouă.*

Da; țara pururi privitoare la drama politică a claselor de sus, era scuzată în nepăsarea ei. Țara nu știa nici de ce un Vodă s'a mazilit, nici de ce alt domn nou a venit în scaun; ea știa una și bună, că ori-ce domn o fi, tot dări o să plătească și se purta în consecință, dînd la nevoe *bir cu fugiții.*

Dar astă-zi mai e aceiași situație? Mai e țara scoasă cu totul din hăgașul vieții politice? Să fie ea tot în situația veche a nepăsării de dramă politică ce se desfășoară în țară? Și ori cît se ține el departe de toiul adevărat al vieții politice, ori cît de slab și fals e reprezentat, totuși el e vîrît prin legile actuale în mecanismul vieții de stat. Țăranul își alege consiliul său comunal; țăranul își alege 6 membri în consiliul județean. Apoi tot țaranul vede că în sat trăesc atîția din ei alegători la colegiul întâiu de Cameră și Senat, și că cu acești aleși ai satului, partidele se poartă altfel. La acești țarani curg trăsurile cu 4 cai, cupelele, săniile cu candidații partidelor; pe acești țarani ciobani, cu cîteva fălci de pămînt mai mult, prefecții îi poftesc la masa lor, îi bagă în samă, le îndeplinesc voia, și toate acestea pentru interesul ce poartă de votul lor.

Cînd însă vine vorba de masa cea mare a țărănimei, nimene nu se întreabă de restul ei; voința ei e călcată în picioare. Administrația de dînsa își bate joc; voința ei veșnic e împedicată și înădușită; votul ei e escamotat, Primarele, notarul, inspectorul administrativ, prefecții îi impun voința lor voinței țării, și legi pentru ei nu există. Se calcă legile cu cel mai mare dispreț, și e o raritate să se aplice legile pentru dînșii.

Mai rămîne-vor ei nepăsători și reci la toată această mascaradă politică? De votează mai mulți pentru opoziție, li se anulează voturile cu nemiluita; de fac să iasă candidații lor din urnă, se declară balotagiu, se fură urnele, se dă foc primăriilor. Se bate joc de țărănime pe toată linia. Și cei ce-și bat joc de voia țărănimei se laudă cu bravura lor; și nu e nimeni, cari să-i pedepsească, căci legile ce privesc pe țarani, și mai ales cele cu privință la votul țăranilor, nu se aplică și de se calcă, nu se pedepsesc de nimeni.

Cu ce e vinovată această masă a țărănimei să îndure această batjocură? Ce adică, crede pătura supraposă, care are răspunderea mersului politic al țării, că țărănimea n'are un suflet, un gînd, o inimă și că această țărănime, cînd vede că fără-de-legea și-a făcut cale, n'are în cugetul său că alt mijloc nu este, de cît să facă praf și țărînă din toată întocmirea societății actuale?

Destulă atîta nelegiuire! Destulă atîta bătae de joc! Țărănimea noastră vede toate nelegiuirile, vede toate călcările de lege, și judecă adînc și crud putregaiul ce ne stăpînește viața noastră politică.

E de datoria șefilor partidelor politice, și a partidelor democrate să ia aviz cu un ceas mai înainte, asupra acestei vitale probleme, căci va veni ziua de mîine și va fi ceasul de apoi al redeșteptării noastre.

Iar ciocoii de azi își bat joc de țară, pentru dragul și interesul de a avea la cîrmă un guvern P. P. Carp!

Gh. Ghibănescu

„Ancheta" de la Roman

Anunțînd că procurorul general al Curții din Iași și secretarul general de la interne, au fost însărcinați să ancheteze cele petrecute la Roman, adăugam: este sigur că opoziția va ieși vinovată și că șefii ei, domnii Morțun și Cantacuzino Pașcanu, vor fi dați judecății pentru rebeliune.

Am ghicit și n'avem drept la nici un premiu pentru realizarea pronosticului nostru. E drept, preludiul anchetei a fost grav. Cele două lichele au fost trimise la Roman cu tren special. Ministrul s'arăta grăbit să se facă lumină. A știut foarte bine pe cine trimite la Roman: pe secretarul său general, deci pe omul său de încredere, pe același care a dat bani prefectului ca să-și aducă bețivi de alaraua și pe cea mai odioasă slugă a guvernului actual, pe procurorul general, pe același care face, pe față, pe curierul electoral și care, strîmbînd balanța justiției, ca s'ajungă consilier la Casație, a scos om nevinovat pînă și pe prinț-banditul de la Botoșani.

Raportul oficial spune d'a dreptul, că opoziția a făcut revoluția la Botoșani. Că lumina electrică a fost stinsă de dînsa, că tot ea a operat cu tesacele și a tras salve de pușcă.

Și cum numai opozanți au fost răniți, le clar că opoziția a tras în opozanți, că la Roman a avut loc un măcel fratricid.

Capi de bandă au fost domnii Morțun, fost ministru și Pașcanu, fost președinte al Camerei; ei au comandat salvele de focuri.

Este adevărat că s'a reclamat Regelui, că șefii opoziției au înștiințat pe mai marii partidelor despre cele în timplate, dar au mințit: căci ei singuri au inscenat grozăviile.

Așa spune raportul de anchetă. El este o operă de infamii fără pereche —dar așa a fost făcut: fără de rușine, fără demnitate, fără de inteligență.

La Roman, în seara celor petrecute, izbutise opoziția. La Roman, în alegerile generale, va izbuti toată opoziția. La Roman, județ ideal, nu există de cît o ridicolă organizație, junimistă. Și, totuși, nu guvernul este furios de această tristă a sa situație, nu prefectul cu Tutunarii săi—ci opoziția.

Opoziția, desperată că a învins în alegerea de delegați, s'a dedat la crime. Atît de mare a fost desperarea ei, că pînă și oameni ca Morțun și Cantacuzino-Pașcanu, au zis: „voim să ucidem pe romașcani, fiindcă ei sunt pentru noi și contra guvernului"...".

Argumentul ce rezultă din raportul de anchetă este acesta. E extrem de stupid, e odios.

Fiind-că să ne închipuim, un moment, că așa s'au petrecut lucrurile. Că opoziția, întoarsă victorioasă de la o primă bătălie, mai drept de la o bătălie introductivă, în loc să manifesteze pașnic, oprește lumina și, în plin întunerec, trage sute de focuri și lovește cu săbiile.

Ce vor zice cetățenii? Ce-ar deveni, a douazi, opoziția iubită și puternică? Ar deveni, cu drept cuvînt, odioasă și toate simpatiile ar trece de partea guvernului.

Așa reiesă din raportul de anchetă. Să mai insistăm asupra odiosului lui, asupra ridicolului lui, asupra slugărniciei idioate a acelora, cari l'au compus?

De prisos.

Politica în armată

Domnul general Pavlo, comandantul diviziei din Roman, se află înscris la ministerul de război, pe lista celor răi.

Nu a militarilor răi, ca militari, căci generalul Pavlo este o cinste pentru armata noastră, ci rău în politică; ar fi t kist, ar fi liberal, după alții, dar în tot cazul n'ar fi junimist.

Domnul Filipescu, ministrul, și clica sa, au profitat cu mare bucurie și cu mare iuțeală de plîngerea pe care prefectul de Roman a făcut-o contra generalului, că el n'ar fi dat prefectului armată la dispoziție, ca să înconjoare casa prefectului în seara ticăloșiilor.

Secretarul ministerului de război, d. general Popovici a fost trimis la Roman cu tren express; comandantul corpului IV d. general Lambrino, a fost trimis și el la Roman, făcînd călătoria de la Iași, parte cu trenul, parte cu trăsura—o anchetă extra-urgentă a fost trimisă deci la Roman, și dînsa a lucrat extra-urgent: în scurt timp, cît ai face stînga împrejur generalul Pavlo, a fost anchetat de cei doi generali, cari în raportul lor, au dat dreptate pronosticurilor presei guvernamentale, d. Pavlo a fost găsit vinovat și ministrul l'a și pedepsit cu trei-zeci zile arest.

De ce? Fiind-că prefectul de Roman ceruse generalului să-i pună armata la dispoziție ca să-i păzească domiciliul —și generalul a refuzat.

Vrea să zică: prefectul are voie ori cînd, ori cum, să ceară ca armata să se facă păzitoarea ticăloșiilor lui, să se servească de dînsa, pentru a da mînă de ajutor bandiților aduși de el: armata să devie un instrument în mîna prefectului, chiar dacă el este un avinat ordinar, care-și petrece nopțile în orgii.

„Trimite-mi armată" poate deveni în gura prefectului o simplă comandă, cum ar comanda „să mi vie lăutarii".

Iar generalul, comandantul unei divizii, trebuie să se pună la ordinele prefectului—ori să treacă la arest.

Cazul de la Roman, cazul transferării unui batalion și unui regiment de la Botoșani, ar trebui să fie dovezi pentru M. S. Regele, care, mai presus de toate, ține la prestigiul instituției armatei, că actualul ministru de război, face tot posibilul să pună armata în serviciile unei politice meschine.

Rezultatele vor fi desastroase — atît ținem sa spunem.

„Le discours de Démétre"

Mon cher Greciano a ținut un mare discurs la marea întrunire carpistă din Iași. A vorbit cum spune *Evenimentul* „în mijlocul celor mai călduroase aplauze și a *unei* unanime manifestații de simpatii".

Ce i drept nu-i păcat — mon cher Greciano are talent, Dacă ar avea numai talent! Are și procură cu iscălituri enorme; s'a zis cinstit de „toți conservatorii din Moldova să salute pe d. Carp". Cum n'a existat parte adversă la întrunire, mon cher Greciano n'a fost poftit să-și exhibe procura.

„Suntem cu atît mai mîndri ca conservatori (fi donc Démètre), cu cît partidul nostru a dat țării un minister, compus din fala țării.

Mai ales pe Mișulică și pe Nenițescu!

Ce cher Greciano a bien voulu reconaître, că d. Take Ionescu este cel mai ilustru orator al generației noastre, dar că atît n'ajunge ca să pretinzi și puterea, căci, a adăugat șarmantul, „cel mai ilustru orator poate fi *lăutarul* unui popor, nu însă, și conducătorul lui". Vous êtes bien charmant Démètre!

In continuare, oratorul a avut o întrebare furtunoasă, la adresa takiștilor: „ce sunt, a întrebat el, aceste strigăte de *înecați* ale takiștilor".

Interesantă chestie: de a dracului ce s takiștii, ei pot striga și după ce s'au înecat!

Apoi, ca fost sfetnic al Tronului, ca fost ministru de justiție, care spusese într'o splendidă perorație „instituția juraților, domnilor deputați, este inscrisă în Constituție, mon cher Démètre, a bine-voit să publice un interesant buletin despre M. S. Regele.

Ascultați: „Regele, Domnilor, care de **42** ani stă neadormit și neclintit la cîrma țării, fără o zi, fără un ceas de o odihnă..."

Că ce cher Démètre, bărbat de stat al României moderne, fost ministru — cel mai bun — nu știe de cîți ani se află Regele în țară—pentru așa ceva un băiet de școală primară ar rămînea repetent, dar nu asta va împedica pe ce très cher et bon Mitika, să mai onoreze banca ministerială cu prezența sa.

Dar lăsînd chestia aceasta, vedem că oratorul a spus, că de cînd a venit în România și pănă azi, Domnitorul, devenit Rege, a fost neadormit fără un ceas de somn.

Chiar în momentul suprem, cînd după **42** ani de neadormire, bunul Suveran a dat puterea d-lui Carp, chiar atunci era neadormit și nedormit.

Salve de aplauze, torente de ovații ropote și strigăte „jos takiștii, jos înecații" au subliniat frumosul mare discurs al lui très cher ami, procuratorul general al conservatorilor din Moldova.

OAMENI ȘI LUCRURI

ȘTIRI DE DEPARTE

In numărul ei de la 1 Februarie „Philadephia Gazette" publică următoarele.

„O dovadă că și muza serioasă, — drama — are încă mulți admiratori în populația germană a Filadelfiei, s'a putut găsi în faptul că „Teatrul german" era atît de populat la reprezentația de aseară. Drama modernă a lui Sudermann, „Magda" s'a jucat și direcțiunea a avut fericirea să obțină pentru rolul titular al piesei pe artista Agatha Bărsescu de la teatrul „Burg". Artista a corespuns pe deplin reputațiunei ce și-a creat de mare tragediană. E o interpretă de rangul întâiu, plină de temperament și de pasiune și cu toate aceste susceptibilă de a reda nuanțele cele mai delicate în modul cel mai eloquent.

Ea ne-a redat nota mîndrei, nervoasei artiste Magda cu mare virtuozitate; ea a găsit expresia cea mai omenească și mai adîncă pentru iubirea maternă; a știut să rîdă, să plîngă, să iubească, să urască. Toate le a redat așa fel, ca să zguduie inimele.

Publicul fu adînc mișcat de jocul artistei și a resplătit-o cu multe chemări și rechemări".

In numărul de 3 Februarie, același ziar arată că „opera capitală a lui Mosenthal, „Deborah", a găsit o splendidă interpretare. Marea tragediană Bărsescu a obținut un nou triumf în rolul titular".

Intr'o scrisoare cu data de 9 Februarie d-na Bărsescu ne arată că pretutindeni foarte bine primită și mult sărbătorită în orașele americane. Cu deosebire a bucurat-o surpriza pe care i a făcut-o bătrînul scriitor german Adolphe Wilbrandt care a scris o nouă dramă pe care compatrioata noastră va avea dreptul exclusiv de a o reprezenta în Statele-Unite, începînd cu New Yorkul.

Veștile bune de peste ocean, privitoare la cea mai mare—nu însă și cea mai norocoasă artistă a noastră — nu pot de cît să ne bucure. Ori în care parte, ori în care limbă ar juca, Agatha Bărsescu face să triumfe preste tot geniul țării sale natale și se cuvine să-i slăvim meritul acesta.

Rodion

Candidații opoziției

Colegiul 1 CAMERĂ

— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ

— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ

— Duminică 20 Februarie

C. Stere.

Colegiul I SENAT

— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu.
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT

— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

CĂTEVA CUVINTE DESPRE AUSTRALIA

Puțin cunoscută în Europa și chiar în Anglia, multă lume crede că Australia este o țară locuită în mare parte de Negri și de Kanguri.

Aceasta este cel puțin constatarea ce o face la Congresul de Educație familială de astă vară de la Bruxelles *d-na Septimus Harwood* din Sydney, în numele *Consiliului național al Femeilor*, care se ocupă de toate mișcările sociale, morale și intelectuale și de Educație familială.

Adevărul însă este, ne spune tot d-na Harwood, că în Australia Negrii dispar și Kangurii deaseminea, aceștia fiind înlocuiți cu lapinii (epurii de casă) de cari populația nu se poate descurca. Astăzi Albii sunt stăpînii marei insule și acești Albi, nu sunt numai Englezi, ci de toate națiunile. Populația acestei țări este foarte internațională; toate țările din Europa au reprezentanți aice. Sunt și mulți Chinezi cari se ocupă mai ales cu cultura legumelor.

Populația în general este foarte înaintată. Totuși d-na Harwood nu este mulțumită cu această stare de înaintare, căci în multe lucruri compatrioții ei n'au ajuns pe frații lor din America. Dar găsește motivul acestei înapoieri a Australienilor în vrista mai înaintată a Americanilor. „Noi nu suntem, zice ea, de cît copii de 125 de ani sau aproape". Cu toate acestea își exprimă speranțele că într'un viitor apropiat să i ajungă „căci, urmează ea, tinerețea are foloasele ei; noi am profitat de multe ori de experiența celorlalte popoare, fără a fi siliți să pierdem timp de a face această experiență noi înșine".

Dar iată cum descrie d na Harwood starea învățămîntului. „Educația la noi, zice ea, este foarte răspîndită și bine organizată. Instrucțiunea în școcoalele primare este obligatoare și gratuită, așa că rar se întîlnește un barbat sau o femeie, care să nu știe măcar a scri sau a ceti. In toate orașele noi avem *Grădini de copii*, chiar și pentru cei mai saraci cari nu plătesc nimic. Intre aceste Grădini de copii și Universitate, noi avem tot felul de școli primare, secundare, tehnice, etc., fără a vorbi de școlile particulare, foarte numeroase,

Partidul Conservator-Democrat roagă stăruitor comitetele partidului din toată ţara, să dea imediat în judecată pe toţi agenţii administrativi, cari se dedau la ingerinţe electorale.

Mai invită pe toţi cetăţenii din ţară, cari sunt loviţi, persecutaţi sau ameninţaţi, să denunţe imediat faptele şi pe autori, pentru ca partidul să poată lua măsuri de aparare pentru ceĭ persecutaţi şi să formeze astfel dosarul punereĭ sub acuzare a miniştrilor Majestăţei Sale Regelui.

n care băeţii şi fetele cu talent, pot, cu ajutorul stipendiilor, să primească o educaţie universitară sau tehnică fără să-i coste un ban".

„Pentru cei cari locuesc în oraşe, viaţa institutorului este destul de plăcută, cu toate că sunt puţin plătiţi; dar pentru cei de la ţară, această viaţă este de multe ori prea grea, fiind-că aice cineva este departe de ori-ce civilizaţie şi lipsit chiar de tovărăşia semenilor săi. Se înţelege, se face deseori schimb între institutorii de la oraşe cu cei de la ţară".

„Cu toate acestea, această izolare a şcoalelor are bunul său; lipsa de populaţie şi de bani nepermiţînd nici şcoale nici institutori deosebiţi pentru cele două sexe, guvernul a fost nevoit să adopte sistemul *coeducaţiei*, ceea ce până acum a isbutit foarte bine, fără nici un neajuns şi chiar cu mare folos atît pentru băeţi cît şi pentru fete".

„Un cuvînt numai asupra religiei. Ştiu că e domeniu oprit, dar cred că nu va face rău nimănui, de a spune că la noi nici o biserică nu e restabilită, nici plătită de către guvern; cu toate acestea, ori ce religie este nu numai tolerată, dar şi respectată".

„Acelaş lucru şi cu şcolile. Institutorii au datoria de a vîri în totdeauna în capul elevilor lor, principii de adevăr, într'un scop de moralitate, dar ei nu dau nici o instrucţie dogmatică se lasă această grijă diferitelor biserici cari au dreptul de a trimite pe la şcoli clerul lor respectiv, pentru a da copiilor, fiecăruia după credinţa sa, instrucţia religioasă care-i convine, dar numai întru cît părinţii o cer, fără ca aceste cursuri să fie obligătoare".

„Intr'o ţară unde sunt atîtea religii: catolică, protestantă, mosaică, etc., acesta e singurl mijloc de a împăca pe toată lumea şi de a nu jigni pe nimeni".

Feminismul (vorbeşte tot d-na Narwood) este foarte înaintat în Australia; toate carierele sunt astă zi deschise femeei şi în Universitate, noi avem aceleaşi drepturi ca şi barbaţii. Mai mult noi am obţinut de patru sau cinci ani dreptul de a alege membri în parlamente, fie-care femee, ca şi fie-care barbat, avînd două voturi: unul pentru parlamentul federal şi altul pentru cel de Stat, ceea ce surorile noastre din Anglia n'au obţinut încă.

Incheind discursul său, d-na Harwood îndeamnă lumea să aibă curaj şi să vie să se stabilească în Australia. „Vreau să vă spun, termină ea, că noi avem o ţară foarte mare şi bogată, un climat plăcut, dar nu suntem de cît patru milioane şi jumătate de locuitori. Aice, mi se pare că d-stră aveţi prea mulţi; sfătuesc pe unii dintre d-stră de a veni să ne ajute a desvolta bogăţiile enorme ale marei noastre insule la sud şi vă asigur că veţi fi bine veniţi.

Consiliul naţional al Femeilor, în numele căruia a vorbit d-na Harwood, este o întinsă organizaţie care patronează o mulţime de societăţi femenine, precum: Asociaţia Femeilor Universităţii din Sydney, Clubul Femeilor, Asociaţia pentru ajutorarea prizonierilor, Misiunea medicală din Sydney, etc., şi Societatea pentru Pace, care a delegat-o la Congresul Păcei din Stockholm, ţinut tot astă vară şi de unde d-na venise în Bruxelles de cîte-va zile.

C. V. Buţureanu
Institutor

DIN Tg. FRUMOS

Seria caraghioaselor mascarade a italianului Giusepe Nuncio Tesaro, sunt departe de a fi pe sfîrşit. Duminică 6 Februarie ne-a fost dat se mai vedem o mostră nostimă.

Incă de Sîmbătă seara, fiind siguri că şi opoziţia va pune o listă de candidaţi pentru delegaţii colegiului al III-lea din tîrg, agenţii lui Tesaro, nu împanat mahalalele, culegînd alegătorii cu vot indirect, şi ducîndu i la cîrciuma secretarului comunal Popovici, unde se afla printre alţi corifei carpişti, chiar Tessaro în persoană; aci toată noaptea au băut în cîntecele lăutarilor, până la ziuă.

Ca să fie mai sigur de reuşită, popularul maimuţar, Giussepe Tessaro, a adus de Sîmbătă o ceată de haimanale din Iaşi, sub conducerea individului Vasile Colceag, pe care i-a plătit şi i-a îmbătat de asemenea toată noaptea pentru a'i putea utilisa în cinstitele sale scopuri electorale.

Cum am spus mai sus toată noaptea au chefuit la cîrciuma lui Popovici şi dimineaţa pe la 7 jum. au pornit cu lăutarii în frunte, şi chiuind de au sculat toţi locuitorii străzilor pe unde treceau, care eşiau afară şi se uitau ca la comedie la dînşii; şi în adevăr că şi aveai la ce te uita; în urma lăutarilor veneau imediat în frunte, clătinîndu-se, abia putîndu-se ţine pe picioare, Giussep Nuncio Tessaro, avînd la dreapta şi la stînga sa pe individul V. Colceag, şeful haimanalelor aduse de d-sa. şi pe medicul Veterinar Scarlat Iamandi, care pentru a da şi o mai mare notă de cabazlîc, mascaradei, în fruntea căreia se aflau, legase o batistă de bastonul său, şi'l ducea ridicat în sus parcă era un vornicel la o nuntă; în urma lor veneau toţi grumăzeştii locali, şi în urma acestora veneau locuitorii cu care băuseră toată noaptea.

De la cîrciuma lui Popovici procesiunea aceasta bachanalică a mers prin centrul oraşului la primărie, unde s'a făcut votarea, în tot parcursul, lumea îşi bătea joc de dînşii.

Nu şi poate cineva închipui ciuda lui Tessaro şi a ciracilor săi, cînd au aflat dimineaţa că opoziţia nu a pus listă de candidaţi, negăsind logic a lupta în Tg.-Frumos, care dă numai trei delegaţi pentru colegiul al III cu vot indirect; ciuda le-a fost cu atît mai mare cu cît au cheltuit, de sigur mulţi bani în zadar.

Partea cea mai nostimă însă a fost că ţiganii lăutari s'au ţinut toată ziua după Giuseppe Tessaro, escortîndu-l de aproape, ca să le plătească; era frumos văzîndu-l pe Tessaro mergînd pe stradă condus de şleahta de lăutari, care nu l-au slăbit pînă ce nu le a plătit, căci el sărmanul Tessaro credea că şi lăutarii îi vor cînta pe credit, amînîndu-le plata pe la Sf. aşteaptă, după cum de altfel obişnueşte el în toate daraverile lui particulare.

Inainte de a încheia, mai comunic un fapt, din care se va vedea scopul în care au fost aduse de la Iaşi haimanalele în frunte cu individul V. Colceag.

Pe la orele 9 dimineaţă, întîlnind acest Colceag prin piaţă, pe prietenul nostru V. Tăutu, l'a întrebat că de ce nu se dă de partea lui Tessaro, că'i dă Tessaro slujbă; la răspunsul categoric al lui Tăutu, că nici o dată nu va putea fi alături cu Tessaro, Colceag a început a sbiera, spunînd în gura mare lui Tăutu, ca se poată fi auzit de toată lumea, că rău face, şi că dacă nu va fi cu Tessaro, el, Colceag, îl va stîlci în bătae, şi legîndu'l cot la cot îl va trimite la Iaşi, să fie închis.

Această scenă a avut darul a indigna pe toţi cei de faţă, înstrăinînd pentru totdeauna voturile lor de guvernul, care crede să facă propagandă electorală în asemenea mod.

Coresp.

Litere-Ştiinţe-Arte

Flagiatul dovedit.—Era natural ca „Opinia" să servească cititorilor ei primele cîteva indiscreţiuni şi cîteva most e din plagiatele „marei opere" sociologice a d-lui A. C. Cuza: *Poporaţia.*

In zeci, în sute de articole şi anexe de articole, economistul iaşan a dus războiu prin „Neamul Romînesc" în potriva „Opiniei". Presimţia că prin coloanele ei o să fie mai curînd ori mai tîrziu dată în vileag toată şmecheria prin care a reuşit celebrul profesor să se împăuneze cu idei străine, cu gîndiri străini.

Tergiversările, pretextele, arguţiile confuze, anexele fără număr, nu vor servi la nimic. Aceasta o spunem pentru că cuuoaştem procedeurile d-lui Cuza în materie de discuţiuni literare.

Un exemplu s'a văzut dăunăzi. Aproape un an de zile după ce în „Opina" s'a vorbit de faimoasa epigramă.. anexată, d. Cuza s'a prefăcut că polimizează cu „Facla" — care îşi însuşise numai invinuirea adusă de noi—şi a răspuns prin 36— trei-zeci şi şase!— pretinse argumente că epigrama *nu* e plagiată.

Şi cu toate aceste d-sa însuşi *ştie* că noi avem dovezile necesare; *ştie* că invinuirea noastră e intemeiată; *ştie* că în ziua procesului îi se va servi proba materială că „neamţul" e autorul epigramei cu care şi-a intemeiat reputaţia de epigramist, după cum mai tîrzin îşi va intemeia faima de economist şi sociolog cu munca altor nemţi, franceji,, engleji şi... ovrei.

Ce om cinstit, ce învăţat corect este profesorul de economie de la Iaşi!

*

Hermauu Sudermann a terminat o nouă lucrare dramatică în 5 acte „Gerşetorul din Syrakus". Acţiunea se petrece în antichitate.

Libraria P. Lafiste a editat un foarte elegant şi bogat album literar în memoria marelui artist Coquelin aîne. Albumul se deschide prin un sonet inedit al lui Edmond Rostand.

*

Cu toată intervenţia energică a văduvei lui Valdeck Rousseau, ziarul „Matin" continuă a divulga însemnările intime ale defunctului om de stat francez.

Svecula morţilor e rentabilă în publicistică.

*

In Italia se pregăteşte o ediţie naţională a operilor lui Leonardo da Vinci aşa precum s'a făcut cu operile lui Cristof Columb, Galileu, Petrarea şi Mazzini. Ea va fi gata în 1919, cînd se va serba al patrulea centenar al marelui geniu multilateral italian.

*

Excelenta trupă a artistului Leonescu va da la finele acestei luni două reprezentaţii, în sala Sidoli cu concursul d-rei *Francesca Rozan*. Intre alte piese se va juca şi *Sacrificiul*.

*

Unii cetitori sunt nedumeriţi cu privire la informaţia în care se anunţă apariţia unei broşuri a publicistului C. Graur, Lămurim că în acea broşură se vorbeşte de N. Iorga şi de opera lui.

*

Alfred Capus a scris pentru teatrul „Variété" o nouă piesă: „Femeile favorite".

*

Am amintit eri de noua piesă a d lor Caillavet „i De Flers: „Papa". După modelul lui Henri Bataille—în „Le Scandale"—Autorii aduc pe scenă un escroc romîn.

Ce ţi-e şi cu exotismul!

*

Un curios proces... muzical a avut loc la Paris.

Şeful unei orchestre pariziane anexase unei compoziţiuni pe care o execută orchestra lui, o bucată din opereta germană „Die geschiedene Frau". Direcţia teatrului Apollo unde se cîntă zisa operetă şi editorul german al acesteia, intentară proces, acuzînd pe maistrul parizian de plagiat. El se apără, susţinînd că a fost numai un lapsus memoriae, o reminiscenţă care s'a furişat fără voia lui în mica lui compoziţie. A fost însă condamnat la 800 franci despăgubiri către editori.

Să vedem cîtă despăgubire va plăti d. Cuza pentru „reminiscenţele" anexate volumului său de „Poporaţie", scos de d. Em. Socor? Nemţii ar trebui să se îmbogăţească din despăgubirile cuvenite.

*

STRUNA ZILEI

IN VINO VERITAS...

La o întrunire în Capitală d. Delavrancea s'a comparat cu d. Take Ionescu susţinînd că e mai cinstit ca şeful conservator-democrat.

«Facla»

Dacă astfel a grăit,
N'a exagerat de fel;
Cine oare-a mai „cinstit"
Atît de des şi mult ca el?

INFORMATII

❑ *Rostul d-lui N. Filipescu în fruntea ministerului de războiu se face din ce în ce mai vădit.*

Regimentul 8 călăraşi ain Botoşani şi batalionul de vînători au fost mutate telegrafic din Botoşani.

Motivul acestei mutări e că ofiţerii din garnizoana Botoşani ar fi simpatizînd cu opoziţia.

Dacă d. Filipescu are în adevăr de gînd să oprească pe ofiţeri de la vot atunci ce-i mai pasă de simpatiile sau de antipatiile politice ale ofiţerilor?

Dar infamia mutărei garnizoanei din Botoşani, are darul să demaşte cu cîte-va zile înainte intenţia de a trimete pe ofiţeri la urnă.

❑ **Membrii clubului liberal naţional din localitate şi membrii clubului conservator-democrat, se vor intruni Sîmbătă 12 şi Luni 14 Februarie, în localul clubului liberal, la orele 8 jumătate seara.**

❑ Domnul Mihail Bodescu, ajutor de grefier la secţia l-a a tribunalului Iaşi, acuzat că ar face politică takistă, a fost mutat la Constanţa.

Pentru prima oră se face politică cu ajutoarele de grefă.

Domnul Teodorescu, portărel, a fost mutat la Bacău. E a doua transferare în timp de 15 zile.

❑ Decizia Curţii de Apel din Iaşi, secţia II-a dată în procesul civil al trusturilor, a fost casată ieri şi procesul trimis spre a fi judecat din nou la Curtea din Bucureşti.

A produs oare care senzaţie, faptul că procesul n'a fost trimis la Curtea de Galaţi, căci dînsa judecă procesele de la Iaşi, cînd deciziile sunt casate.

❑ La 13 Februarie a. c. va avea loc la Teatrul Naţional un mare concert filarmonic, dat de Orchestra conservatorului sub conducerea d lui Ath. Theodorini.

Programa: 1). Beethoven. Uvertura „Proemetheus" executată de Orchestră. 2). Haydn: Simfonia No. 12. a) Largo, b) Allegro vivace, c) Adagio, d) Menuetto. e) Finale (Presto) executat de Orchestră. 3) a. Tschaikowsky: Elegie. b. P. Mascagni: La Gavotta delle Bambale, exec. de Orchestră cu instrumente de coarde. 4). Mozart: Uvertura Don Juan exec. de Orchestră.

❑ Sîmbătă, la orele 2 şi jum, va avea loc la coloseul Bragadiru, un frumos matineu de Skating-ring şi cinematograf.

Pentru abonaţi intrarea va fi 50 bani de persoană, iar pentru persoanele neabonate 1 leu de persoană.

❑ Comisarul regal al consiliului de răsboiu de pe lîngă corpul 4 de armată, a continuat astă-zi anchetarea în afacerea locotenentului de administraţie Duţescu, de la Roman.

Duţescu va fi judecat probabil, în şedinţele de la finele acestei luni, ale consiliului de răsboiu.

❑ La 27 Februarie se va efectua alegerea consiliului comunelor Poeni şi Buciumi, a căror consilii au fost disolvate.

❑ Revizoratul şcolar a distribuit institutorilor, care au predat cursuri la şcoalele de adulţi, onorariile trimese de casa şcoalelor.

❑ Cum s'a făcut alegerea de delegaţi la Bivolari:

Incă de Duminică dimineaţă, ad-torul plăşei d. Petrea, însoţit de secretarul seu A. Constantinescu, au început să colinde tîrguşorul, ameninţînd şi terorizînd pe locuitori. S'a răspîndit vestea că ad-torul plăşei are la îndămînă 7 mandate de arestare în alb şi că acei care nu vor vota pentru guvern, vor fi arestaţi. Biroul electoral a fost deschis înainte de ora legală. Candidaţii opoziţiei au fost opriţi de a intra în localul de vot, de către şeful de secţie Vrînceanu, ad-torul plăşei şi bătăuşii acestuia.

Urna era instalată în camera din fund a primăriei, unde e percepţia, aşa că bieţii locuitori, până să ajungă în acea cameră, erau buzunăriţi şi li se dădea cu forţa buletinele candidaţilor guvernului, iar cele ale opoziţiei le erau smulse din mîini de către jandarmi.

Ad-torul plăşei cara cu şarabana locuitori şi pe drum îi ameninţa cu arestarea dacă nu vor vota lista guvernului.

❑ D. Al. Zdrobici, directorul prefecturei de poliţie, a fost decorat cu medalia „Răsplata Muncei" cl. II-a.

❑ Mîne seară va avea loc la circul Sidoli o reprezentaţie cinematografică, cu un program excepţional de variat şi ales în beneficiul funcţionarilor C. F. R. din serviciul întreţinerei.

Indemnăm publicul să asiste în număr cît mai mare.

❑ Sîmbătă 12 Februarie, va avea loc la cercul militar, „balul florilor" organizat de ofiţerii din localitate.

❑ Ministerul cultelor a comunicat direcţiilor şcoalelor secondare, că în urma ultimei dispoziţii a ministerului de război profesorii cari sunt ofiţeri în rezervă nu vor putea fi scutiţi de mobilizare; iar în ce priveşte concentrarea, ei vor putea fi amînaţi timp de 2 ani, urmînd ca în al treilea an, să se prezinte negreşit.

❑ Pe ziua de azi s'au declarat în strada Bucşinescu, două cazuri noui de scarlatină.

S'au luat severe măsuri de pază pentru ca epidemia să nu se propage. Părinţii au refuzat să-şi transporte copii bolnavi la spital.

❑ Mîine dimineaţă membrii cercului preuţesc se întrunesc în conferinţă. Va vorbi preutul Toma Chiricuţă, despre Creştinismul ca principiu de viaţă al neamului nostru.

❑ Noul program care se începe astăzi la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, cuprinde: Munţii de fier din Suedia, după natură; favoriţii noştri, după natură; Orfelinul, mare dramă; cadoul pentru onomastica Alicei, comedie; Fermecat, dramă; d. consilier face o escapadă, comedie; curajul unui poliţist, scene dramatice emoţionante; recompensa lui Tontolini etc.

Programul se schimbă regulat de două ori pe săptămînă. Lunea şi Jouia. Sămbăta şi Duminică la orele 3 p. m. mari matineuri. Intrarea 50 bani de persoană.

❑ Astă noapte, făcători de rele au încercat să dea foc caselor d-lui Aizic Natansohn din strada de jos.

Fiind surprinşi, hoţii au dispărut.

❑ **Noii licenţiaţi în drept.** — Au fost proclamaţi licenţiaţi în drept, în seziunea de Ianuarie, următorii:

Alexandrescu V.; locot. N. Andrievici, Borcea Mihai, Cepescu Stefan, Constantinescu T. D., Cusin Al., Defleury Th, Diamant C., Dima Ioan, Eftimiu C, Gall Dim. sub locot, Georgescu N. N., Gheorghiu Pahome, Hinna Ioan, Honcu Al., Iacob Gh., Ifrim N. C., Ionescu Eugen, Matei G. I., Leon S. D., Leon N. G., Manisale V. I., Mardare Em. Oşlobanu N., Papadat Aur, Perişoreanu N., Popescu D. Ialomiţa, Popescu M. C., Resmeriţă Vasile, Setlaec Ioan, State G. N., Stoenescu Victor, Tanasachi Ed. şi Tomescu Tiberiu.

❑ **Şcolare.**—D. Cezar Popovici a fost numit învăţător la şcoala din satul Chişărei, comuna Golăeşti; d. Gh. Vartic a fost numit învăţător la postul al II lea de la şcoala din Fîntînele, în locul d-nei Ecaterina Zaharia, care e mutată la postul al II-lea din Andrieşeni.

— D-na Lucreţia Bonescu, institutoare la şcoala primară din Tecuci, a fost detaşată la şcoala de fete „Alex. Lambrior", în locul d-nei Comarnescu, în concediu.

❑ D. Ioan Coroschi, învăţător la Belceşti a fost numit provizor revizor cl. II a al judeţului Iaşi, în locul d-luĭ I. Dodon.

❑ Transfugul I. Popescu-Ezechil, profesor la gimnasiul Alexandru cel-Bun, a fost numit defensor eclesiastic, în locul d-lui Eftimescu.

❑ D şoara Elena Severin, profesoară de limba romînă la şcoala secondară de fete din Craiova, a fost mutată la şcoala secondară din Iaşi.

❑ D. V. Teodorescu portărel la Iaşi a fost numit cap de portărei la trib. Bacău; d. Mihai Bodescu, ajutor de grefier cl. I a la trib. Iaşi, a fost mutat în aceiaşi calitate la trib. Constauţa în locul d-lui Gr. Dropol.

❑ D-na Marie Uhrinowsky nu va primi Duminică, 13 Februarie c.

❑ D na general Lambrino fiind pe deplin restabilită, anunţă că va primi mîine Vineri 11 Februarie.

❑ D. Cezar Popovici a fost numit învăţător la şcoala din Chişărăi, Gh. Vartic la Fîntînele şi d-ra Ecaterina Zaharia, la Andrieşeni.

❑ Din cauza apei care a crescut în mod simţitor, podul de pe Bahlui ameninţă să fie luat de apă; trei traverse au şi fost rupte. Circulaţia tramvaiului şi trăsurilor a fost întreruptă

DIVERSE

— S'a permis ca dezertorul rus Ioan Sacenko să se stabilească în ţară.

— Casa de Economie a funcţionarilor din strada Săulescu No. 1 la încheerea anului 1910, în sara de 31 Decembrie 910 a dat un devident de 9 lei 10 bani.

— Ministerul de interne a admis introducerea în ţară, a 20 muncitori sîrbi, pentru moşia Perieni.

— Membrii societăţei cooperative Sf. Treime din Podul-Iloaia, sunt convocaţi în adunare generală, pentru ziua de Duminecă 27 Februarie orele 2 p. m. în localul primăriei din Podul-Iloaea.

— Lucrătorul litograf Iosef Hendric a încetat subit din viaţă, la locuinţa sa din str. Gîndu.

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Ultime INFORMAȚII

❑ *Domnul Take Ionescu și fruntașii de ai partidu'ui Conservator-democrat vor sosi mîine, cu acceleratul de dimineață, în Iași, pentru a lua cuvîntul la întrunirea publică a opoziției.*

Salutăm cu profund respect sosirea șefului și fruntașilor și îi asigurăm, că Iașul, îngrozit de teroarea regimului așteaptă să asculte cuvîntul hotărîtor al d-lui Take Ionescu și fruntașilor, așteaptă să salute pe Take Ionescu și să-l oțelească în lupta ce a interprins-o spre a scăpa din robie.

❑ *Broșura prietinului Socor asupra plagiatului Cuza, a fost pusă în vînzare și are un mare succes de librărie.*

Un om învățat, care nu face politică, spunea astă-zi:

— Am cumpărat scrierea d-lui Socor, nu pentru a urmări plagiatul—de care sunt convins—dar pentru a vedea dacă d. Cuza știe măcar traduce bine din nemțește.

Un înalt magistrat, într'o convorbire cu un avocat, spunea tot astă-zi:

— Am urmărit plagiatul. E îngrozitor. Sunt curios să știu ce sancțiune va avea.

Am urmărit un caz identic în Germania. Un profesor fusese numit la o catedră de gimnaziu, pe baza tezei sale de doctorat. Dovedindu-se, în urmă, că teza fusese plagiată, diploma a fost anulată și plagiatorul îndepărtat de la catedră.

❑ *D. procuror de Curte Ghinea Ionescu s'a întors de la Tg.-Ocna, unde fusese să anchieteze cazul revoltei deținuților din Ocna.*

Ocnașii se baricadaseră în saline, împreună cu 14 lucrători, necondemnați aceștia, dar care fuseseră angajați pentru a efectua oare-cari lucrări.

Ocnașii n'au voit să dea drumul acelor lucrători, pînă nu vor veni procurorul general și directorul general al închisorilor, ca să reguleze orele de muncă în saline, căci ocnașii se plîngeau că muncesc prea mult.

D. procuror Ghinea Ionescu a reușit să liniștească pe deținuți și astfel cei 14 lucrători au fost eliberați.

❑ *„Evenimentul" capacitate mare și organ de stat!*

Ziarul grecenist din localitate, într'un articol intitulat „cum luptă opoziția", apărut eri, scrie următoarele:

„Cetățeanul n'are de cît să ia cele 2 organe opuse „Evenimentul" și „Opinia", să le compare și va observa că în „Evenimentul" e capacitatea cea mare și experimentată a adevăratelor *organe de stat*".

Vra să zică „Evenimentul" e o capacitate și un adevărat organ de stat.

Prostia aceasta ar fi foarte gravă dacă ea n'ar avea de autor, precum suntem siguri, de candidatul de senator Moșcovici!

❑ **Marea nenorocire din Belcești: 4 oameni arși de vii.**—*În comuna Belcești, din județul Iași, s'a întîmplat astănoapte o groaznică nenorocire.*

În casa femeei Profira I. Nistor, dormeau în acelaș pat, fetele Elena de 21 ani, Catinca de 18 ani și 2 fetițe în state de 4 și 5 ani.

Deasupra patului spînzura o lampă aprinsă, care resturnîndu-se în patul fetelor, așternutul luă foc și cele 4 fete au fost cuprinse de flacări.

Cele 2 fete mai mari au suferit arsuri atît de grave, în cît duse pînă la spitalul din Podul-Iloaie, au încetat din viață; iar cele 2 fetițe mai mici, au arsuri atît de grave, în cît dacă vor scapa cu viață, vor rămînea schiloade.

❑ **Opoziția din Iași a avut cea mai demnă ținută față de întrunirea publică locală a guvernului.**

Străpunsă de convingerea, că libertatea cuvîntului trebuește respectată, opoziția nu a turburat cu nimic acea întrunire.

Acum opoziția, la rîndul ei, anunță o întrunire publică pentru mîine, Vineri.

Gardiștii d-lui Stroja au primit ordin de la acesta să rupă afișele ce anunță întrunirea—și de, obiceiul acesta este vechi, de și stă la înălțimea mentalității unui om de stofă comună cum este numitul Stroja, ținem să relevăm barbarul procedeu, pe care legea îl pedepsește.

Și somăm pe prefect, care se află bolnav de febră aftoasă, să trimeată ordin gardiștilor ca să nu mai rupă afișele, fiind-că dacă le chestia îpe rupt se va rupe ceva și d lui prefect.

❑ Membrii societății medicilor și naturaliștilor se vor întruni, în ședință, poimîne seara Sîmbătă 12 Februarie.

❑ Ținem sá spunem că nu la liceul militar, d. profesor A. Scriban a făcut comparațiile despre care am vorbit.

❑ Azi dimineață s'a oficiat, cu o mare solemnitate, hramul bisericei sf. Haralamb.

Serviciul religios a fost oficiat de către un sobor de preoți. Respunsurile au fost date de către corul Seminarului.

Cum s'au efectuat alegerile de delegați în judetul Iași

— Telegrama d-lui Stere către d. I. Brătianu —

Față de revoltătoarele ilegalități săvîrșite de administrația conservatoare, cu prilejul alegerei delegaților din județul Iași, d. C. Stere a expediat d-lui I. C. Brătianu, următoarea telegramă:

D-lui Ioan Brătianu
Șeful partidului liberal
București

Nu mai îndrăznesc să tulbur liniștea Majestății Sale prin plîngerile noastre, dar țin să vă fac cunoscut felul în care s'au efectuat alegerile de delegați în județul Iași. Aproape peste tot pot spune că în locul alegătorilor au votat de fapt jandarmii. Iată cîteva pilde care au ajuns pînă la cunoștința noastră:

In comuna Șipote doi jandarmi s'au postat chiar în localul de vot și luau din mîna alegătorilor buletinele de vot aduse de ei, și le înlocuiau cu buletinele candidaților guvernamentali, cu toate că după lege nici particularii nu au dreptul să împartă buletine în localul votării. Tot așa s'a procedat și în comuna Mogoșești, unde locuitorul Sandu, din capul listei opoziției, a fost arestat și ținut sub pază de jandarmi toată ziua de vot, iar sătenii erau buzunăriți și nu erau lăsați să voteze de cît cu buletinele administrațiunii. In comuna Hermeziu, d. Dimitrie Bogonos, fost ajutor de primar al Iașului, care figura în fruntea listei opoziției, a fost și el arestat și ținut sub pază de jandarmi. Locuitorii au fost împiedecați cu forța să depună, conform legii, lista candidaților care să poată sta în localul de vot, și toți alegătorii erau buzunăriți.

In localul de vot, preotul Băjenaru ajuta pe jandarmi, luînd din mîna alegătorilor buletinele, rupîndu-le și înlocuindu-le cu altele. Simțind cu toate acestea că lista opoziției poate reuși au împiedecat orice azistență în timpul despoerii scrutinului; alegătorii cari cereau ca să fie admiși în localul de vot au fost brutalizați și bătuți de jandarmi, iar șeful de secție din Bivolari, Vrînceanu, a scos chiar sabia și amenința pe oameni.

După rezultatul declarat, în lipsa alegătorilor, că lista opoziției a întrunit numai 48 de voturi, peste o sută de alegători iscălise o protestare, în care, afirmă că ei toți au votat cu opoziția.

In comuna Poeni, cu toate manoperele, opoziția întrunind un număr aproape întreit de voturi față de lista administrației, după ordinul telefonic al prefectului, biuroul prezidat chiar de candidatul din fruntea listei administrației, a proclamat balotaj, cu toate că după lege la alegerea de delegați nu există balotaj, și deci nu se poate, și Comuna rămîne nereprezintată.

Se poate judeca, care a fost curentul între alegători, dacă cu toate aceste strigătoare abuzuri, opoziția a triumfat în trei comune: Tomești, Lungani și Poeni.

In fața acestor abuzuri, spre a nu provoca vre-o nenorocire, am preferat să compromit șansele reușitei mele, și în multe comune am renunțat la luptă.

Alegătorii dau în judecata Curței cu jurați, pe mai mulți jandarmi și pe Căpitanul Corjescu, care conducea campania electorală în numele guvernului.

❑ *Anunțăm în altă parte a ziarului că ajutorul de grefier Al. Bodescu, a fost transferat de la Iași la Constanța.*

Transferarea se datorește unei răsbunări politice și ea merită să fie relevată, pentru a invedera de ce mijloace se servesc greceniștii din Iași pentru a obține voturi.

Ajutorul de grefier Bodescu, care are 20 ani de slujbă și s'a distins mult prin destoinicia sa, a fost părît d-lui Greceanu de d. Henri Suțu, că ar simpatiza cu opoziția. D. Bodescu a fost chemat imediat de d. Greceanu și amenințat că va fi dat afară, dacă nu va vota cu guvernul și nu va face ca tatul său să se înscrie în clubul conservator.

Ajutorul de grefier a răspuns, că tatul seu fiind om mai bătrîn de cît dînsul, el nu'l poate epitropisi, iar în ce 'l privește pe el personal, poate să asigure că este așa de străin de politică, că în viața lui n'a asistat la o întrunire publică.

Ast fel d. Bodescu a fost transferat și considerînd transferarea ca o nedreptate, a demisionat.

*

Tot astăzi a fost transferat și retrogradat, registratorul de la portărei, d. Stanciu, care a fost numit copist grefier la o judecătorie din Huși.

D. Stanciu este o victimă a junimiștilor. El este acuzat că ar fi furnizat „Opiniei" copie de pe cele 20 de polițe în valoare de peste 50 000 lei care au fost protestate prefectului de județ.

Acuzarea este infamă, de oare-ce protestele fiind publice, le poate lua oricine, și noi le-am luat, parte din „Curierul judiciar", parte din „Buletinul Camerei de Comerț.

❑ D. Romeo Obreja a demisionat din postul de secretar al facultății de științe.

❑ Eri și azi au continuat cercetările privitoare pe individul Costache Dimitriu, găsit ascuns sub pat la otel Universal și care își plănuise să jefuiască pe d. Iorgu Mihailescu, administratorul moșiei d-lui Ștefan Negruți. Pînă în prezent numitul refuză să dea ori ce lămurire în această privință. La început dînsul a declarat că domiciliază în Iași și că a venit de la Piatra-Neamț, unde a fost în serviciul Otelului Regal. Mai pe urmă însă a revenit asupra declarației, spunînd că e din Italia și că a venit în țară ca muncitor. Luat însă mai din scurt, s'a încurcat în răspunsuri; după fizionomia sa și după accentul său, numitul pare a fi de origine grec și se crede că ar fi autorul mai multor furturi în țară.

Dînsul refuzînd să declare ce căuta noaptea la otel, ascuns sub pat, continuă să fie arestat, iar mîine va fi înaintat parchetului.

❑ **Universitare.**— Alaltă-seară la orele 8 jum. a avut loc ședința societății de științe din Iași, în amfiteatrul laboratorului de fizică și electricitate.

A asistat un foarte mare număr de studenți și profesori, pe lîngă un distins public.

Au făcut comunicări d-nii dr. C. Popovici, asupra „Corecțiunei orbitelor planetare". N. Costăchescu asupra existenței combinațiunilor complexe în soluțiuni diluate și C. Gh. Bedreag, a vorbit despre determinarea elementelor magnetismului pămîntesc în România.

— Următorii studenți, care au trecut examene în sesiunea de lanuarie, au reușit:

Din anul I: Axenti I. Ioan, Spiridon Carpus, Criste Arthur, Grigoriu Alexandru, Gusti Eduard, Hanțescu C. D., Ianculescu Victor, Ionescu A. G., Magder Solomon, Berghiu Nicolae, Panaitescu Leon, Bassereau Jean, locot. Gutză Popovici, Ion Stoica, C. Tuduran și N. N. Georgescu.

Anul II: Ifrim C., Simionescu C., Bogdan I., Bonciu T. Gh., Bottez Gh. Gh., Ofrescu C. G., Ionescu Eugen, Păncescu D., Croitoru Ioan, Crăciun Gregore, Ștefan Eraclid, Ghetzu Alexandru, Haimovici Iulius, Lupașcu Anastase, Pogonat I., Popovici V. Gh., Stavăr Vasile și Vasile Teodoru.

— Consiliul facultății de litere, împreună cu zenatul universitar, a recomandat ca profesor definitiv la catedra de limba și literatura latină de la facultatea de litere, pe suplinitorul de pînă acum al catedrei, d. Xenophon Gheorghiu, cu șase voturi pentru și trei contra.

— Consiliul profesoral al facultății de medicină si senatul universitar vor fi convocate pe Sîmbătă seara pentru a recomanda un suplinitor la catedra rămasă vacantă la facultatea de medicină prin decesul regretatului profesor L. Russ.

— D. Virgil Arion, fiind bolnav, nu va ținea astăzi cursul său public de sociologie.

— D. Garabet Ibrăileanu va face lucrările seminariale de istoria literaturei romîne, anunțate pe Vineri, astăzi Joi, de la 4—6. De asemenea d. I. Petrovici va ținea seminar astăzi Joi, ora 5 jum.

— D. Albert Popovici-Tașcă va ținea cursul de „istoria doctrinelor economice", în zilele de 10, 11, 12 Februarie, orele 4—6 p. m.

❑ **Judiciare.** — Se știe că direcția tramvaelor din Iași, fusese condamnată să plătească 60.000 lei daune magistratului Hasnaș, din Mircești, una din victimele deraierei tramvaiului întîmplată în 1905.

Curtea de Apel s. II a, judecînd eri apelul direcției, l'a primit în parte și a redus quantumul daunelor de la 60 mii la 40 000 lei.

— Mîine se va presta pentru prima dată, un jurămînt evreiesc în instanță, înaintea Curții de Apel din Iași.

Jurămîntul îl va depune negustorul Haimovici din Botoșani, care are un proces de bani cu d. Ciolac. Expert va fi rabinul S. Taubes, care se va prezenta în instanță cu cele 10 porunci, conform jurnalului Curții.

— Tribunalul s. III-a urma să judece eri 2 cereri pentru declararea în stare de faliment a firmei Cahane și Brise, dar le a amînat pe amîndouă.

Proprietarii firmei au fost citați la parchet, pentru a da oare-cari lămuriri.

— Judecătorul de instrucție cab. III, dînd ordonanța definitivă în afacerea falimentului Schnürer, unul din proprietarii firmei Max Schnürer care se află arestat de la 23 Septembrie, a făcut cerere de punere în libertate.

Tribunalul s. I-a a judecat azi cererea în camera de consiliu și a fixat quantumul de 15.000 lei garanție. Atît primul procuror cît și Schnürer au făcut apel.

❑ Din celebrele scrieri dramatice ale lui Shakespeare cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli, ne înscenează la reprezentația de astă seară Joi 10 Febr. frumoasa piesă „Shylock" negustorul din Veneția. Rolul lui Shylock este interpretat de maistrul Novelli, fala scenei italiane.

Noul program de astă seară Joi, cuprinde apoi: O călătorie în Italia dela Tenda la Ventimiglia.—O zi pe bordul unui cuirasat francez.—Agripina muma lui Nerone, mare dramă istorică.—Prince și-a perdut monoclul, comedie cu neîntrecutul artist.—Oul de Paști, mare piesă teatrală.—Logodnicii Colombinei, scene comice, multe scene humoristice, sportive, instructive etc., precum și cea mai recentă apariție a ziarului însuflețit Pathè-Journal, cuprinzînd între altele; Tramvaele electrice trec fluviile înghețate din Rusia.—Sportul football în Anglia.—Aniversarea Imparatului Wilhelm, paradă militară. — Președintele Fallières, inaugurînd Epoziția femeilor-pictori la Paris.—Concurs de ski la Chamonix (Franța).—Moda la Paris: Costume de Promenadă ete. etc.

Telegrame

❑ **Din cauză că firul telefonic Iași-București s'a deranjat, n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din Capitală.**

Mișeliile de la Roman

ROMAN.—Se știe că d. Take Ionescu trimisese d-lui V. G. Morțun o telegramă, prin care'l felicită că a scapat de atentatul săvîrșit, cu ocazia alegerei delegaților. Telegrama însă a fost împiedecată.

Eri d. V. G. Morțun a trimis următoarea telegramă d-lui Take Ionescu:

Mulțumesc cu recunoștință pentru inimoasa telegramă ce ai voit să-mi trimeți. Vie cît mai curînd acea „viață nouă" atît de dorită, ca să putem uita cît mai repede uriciunea vieței de astăzi. *V. Gh. Mortzun*

*

Cu ocazia pretinsei anchete ce s'a făcut aci, de către secretarul de la interne și cel de la răsboi, s'au falșificat declarațiile d-lui V. G. Morțun. Fostul ministru al lucrărilor publice, a trimis d-lui Paul Teodoru, secretarul general al ministerului de interne, următoarea telegramă:

„Epoca" de azi afirmă că v'ași fi aratat că Duminică seara eram în coada manifestațiunei. Eu știu că v'am spus că eram în rîndul al 7-lea sau 8-lea că atunci cînd am băgat de seamă cu lumea apucă pe strada Cuza-Vodă, mi-am făcut loc printre oameni, pînă în rîndul întîi, ca să mergem pe strada Mare, iar nu pe Cuza-Vodă.

Că atunei cînd am ajuns în rîndul întîiu, a și pornit atacul bătăușilor și sergenților de oraș, cu focuri de revolver și că am strigat celor ce atacau: „cum atacă fără nici o somațiune ?".

Tot atunci v'am arătat convingerea mea că lumea a fost intenționat îndemnată, de sigur nu de amicii noștri, să apuce pe Cuza Vodă, pentru a se da prilej sergenților și bătăușilor ploșteni pregătiți, să atace.

Sper că veți bine voi a face să nu se denatureze, cu rea credință, prietenesca convorbire ce am avut cu d-ta și cu d. procuror general Hinna.

V. Gh. Mortzun

CIUMA

Karbin.—Agenția „Vestnic" află că în ultimele 24 ore au fost constatate 9 cazuri de ciumă. Epidemia e în descreștere.

*

Karbin.—Ciuma e în descreștere; la Faudnadian unde sunt 20 decese pe fiecare zi. Orașul a fost curățit de cadavre, care sunt arse și casele desinfectate.

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

Tren în flăcări

Perm.—In apropierea stațiunii de cale ferată Vomeszenska, un incendiu a isbucnit într'un vrgon de cl. III-a dintr'un tren de persoane; 7 călători au fost arși de vii și 32 sunt grav răniți.

Ancheta asupra foștilor miniștri stambuloviști

Sofia.—Azi a început discuția raportului comisiunii de anchetă, în privința actelor foștilor miniștri stambuloviști. Foștii miniștri Petroff și Gudeff au dat explicațiuni și au contrazis mai multe învinuiri, amintind că aceste acuzațiuni au fost acoperite prin voturile Sobraniei de atunci.

De vînzare o casă în str. Dochia No. 6.
A se adresa la proprietar la zisa adresă.

O mașină de cusut
de ocazie se află de vînzare.
A se adresa la ad-ția ziarului sub P.

De vînzare 6 stoguri fîn. A se adresa str. Sărărie No. 98.

Pasnic **sau Portar Turc,** pentru moșie, curte sau fabrică, caută post. A se adresa la Avram Baraș cafengiu, Piața Unire No. 4.

MAGAZINUL de MOBILE
HIRSCH IAȘI Lăpușneanu 38
CEL MAI MARE DEPOZIT De DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII și BIROURI
cu prețurile cele mai ieftine
Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes
GALERII
pentru Perdele de **bronz** groase în loc de **35 lei** numai **8 lei** fereastra complectă.
PATURI DE BRONZ
Lavabouri, Mesuțe de noapte, Toilete
tot ce este mai **nou,** *frumos și eftin.*
MARE DEPOZIT DE
LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE
din cele mai renumite Fabrici din străinatate

De vînzare via mea din podgoria Osoi foastă a d-lui I. Bun escu, în întindere de 6 ha. pădure, vie nealtoită, loc arabil, livadă, cramă cu toate edicurile ei.
Doritorii a se adresa la d. D. Bealuș, proprietar, Răducăneni județul Fălciu.

Banca MOLDOVA
SOCIETATEA ANONIMĂ
Capital 1.000.000 lei
Face ori ce operațiuni de bancă.
Emite cercuri și scrisori de acreditare asupra tuturor orașelor mari din țară, Europa, (Rusia) și America.
Primește cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila și Constanța acordînd și avansuri.
Se însărcinează cu încasare de polițe și trate asupra întregei țări și străinătate, sub condițiuni avantajoase.
Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** și alte valori.
Primește spre fructificare contra
LIBRETE DE ECONOMII
cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5 % pe an.
Precum și sume mai mari contra
SCRISORI DE DEPUNERI
cu dobînda de
5½ % p. a.

Doctor D. Mezincescu
Profesor agregat la facultatea de Medicină
Examenul sîngelui pentru Sifilis
(Seroreacția Wassermann)
Injecțiuni subcutane și intravenoase cu preparatul Ehrlich 606
Str. TOMA COZMA 16 bis.
Consult. de la 2—3

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupră vieţe şi rente în *VIENA* fondată în *anul 1858*

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingă care de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEF POPPER, Str. Lăpuşneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBŢINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO Se întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** **OLLO**

E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si ma higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

FOASTA

ROBERT

—Iasi Str. Lăpusneanu 25 — Iasi

1630 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d **GARIEL**, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

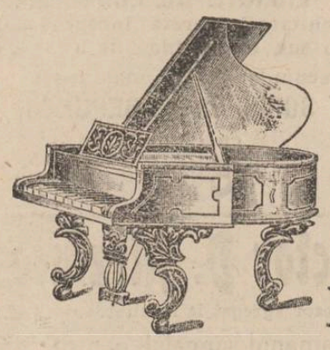

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ

precum şi din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subjetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezerv 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Trei rusoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125,000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 4-a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

24 şi 25 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 le

Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1229 Sîmbătă 12 Februarie 1911

Candidații opoziției

Colegiul I CAMERĂ
— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ
— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ
— Duminică 20 Februarie

C. Stere.

Colegiul I SENAT
— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu.
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT
— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

ȘEFUL

Iașii sînt în serbătoare de cîte ori au de oaspe al lor pe șeful partidului conservator-democrat. De astădată însă, prezența șefului între noi e de o vădită importanță.

Țara geme supt jugul guvernului Măriei Sale. Voința Măriei Sale s'a pus de-a curmezișul voinței poporului și jandarmul, poliția, administrația, toate aceste organe ale statului s'au substituit voinței cetățenilor. De la un capăt la altul al țării, guvernul Măriei Sale asmuță lumea, întartă patimile, pune fitil îndignării generale.

Țara lăsată în prada zb'rilor regimului de astă-zi așteaptă pe mîntuitorul său, care să i dea o rază de speranță a unei zile mai bune. Cupa amărăciunei însă nu e deșertată, ea mai are a se împlea de fără delegile celor ce ne dețin astă-zi puterea. Fost-a dat ca țara să guste cupa plină peste tot de noianul fărădelegilor celor ce ne stăpînesc.

Țara are în sine destulă putere de rezistență; țara n'a pierdut încă vlaga sa strămoșească. Dacă după sute de ani și tot n'a uitat Romînul să se bată pe cîmpul de luptă și a putut să răpună pe vrăjmașul secular, născînd din sîngele ei triumfător libertatea țării, aceiași țară va ști acum, cînd i se îngenunche cerbicea cetățeniei sale, să scuture jugul străvechiu și să jinduiască spre zorii unei zile mai bune, plină de mai mai multă dreptate socială, de mai multă libertate politică. Țara e mare, țara e puternică, dar împrăștiată la munte și la șes, prin orașe și prin sate, ea are nevoe de un om, de un simbol, care să întrupeze în carne și în oase crezul său, aspirațiunile sale, și purtător fiind acestui sentiment obștesc să-i rîdice sus sufletul, plin de virtuți cetățenești.

Dacă pe cîmpul de luptă al *Plevnei externe*, marele Căpitan a'fost întrupătorul aspirațiunilor seculare ale unui neam întreg, și prin arme dușmanul a fost răpus; pe cîmpul de bătălie al doborîrei *Plevnei interne*, un alt mare Căpitan se rîdică la orizonul vieții noastre politice, pentru a răpune hidra seculară a celor ce au nesocotit și impilat clasele de jos.

Acel om e Take Ionescu!

Sortit de vremuri să fie născătorul unor vremuri nouă și mai bune, din vălmășagul patimelor josnice de astă-zi, țara se uită cu încredere spre dînsul, ca spre limanul de izbăvire a tuturor neorînduelilor ce colcăe.

Plevna internă, pare a se fi întărit în meterezurile sale, reduta principală fiind însuși în palatul Măriei Sale. Pentru cucerirea acestor meterezuri, țara își pune în joc cinstea sa, renumele său și crede să învingă fără vărsare de sînge, cucerind cu votul cele mai multe mandate de Cameră și Senat. Clădite aceste meterezuri din decretul Măriei Sale Regelui, sînt chemate să se sfarme ca oare cînd zidurile Erihonului la glasul votului cetățenesc.

In jurul șefului este o falangă de luptători cercați; în jurul șefului stă partidul strîns unit, cu atît mai tare cu cît unii mai slabi de înger și mai interesați au crezut să treacă la dușman, în cetatea Plevnei, părăsind cîmpul de luptă; dar în jurul șefului stă țara cea mare și anonimă, a cărei suflet e pentru democrație.

Iar ca ajutor momentan în marea luptă de cucerirea Plevei interne avem și forțele partidului liberal, care de și obosit în luptele sale de înalțare politică a neamului, a știut găsi în cadrele sale întinerite, destulă putere de coheziune, ca să asigure cu un ceas mai înainte izbînda deplină a democrației.

Plecăm la luptă sfîntă, să răpunem dușmannl, *să cucerim Plevna internă*. Cu credință în dreptatea sfîntă a democrației romîne, cu credința nestrămutată în vîrtutea șefului nostru, cu credință vie în puterile noastre proprii și încrezători în sufletul țării nu pierdem un singur moment credința în izbîndă.

Țara merge cu tine șefule, și cu tine noi vom cînta victoria.

Gh. Ghibănescu

MANIFESTAȚIA DE ASTĂ-ZI

Iașul nu s'a desmințit. D. Take Ionescu, sosit astăzi în Iași, a avut o primire extra ordinară.

In afară de fruntașii partidului liberal și de membrii partidului nostru, mii de cetățeni, neînregimentați în nici un partid, țărani veniți din județ, au venit să salute pe marele fiu al Neamului, contra căruia se dă acum o sîngeroasă luptă pentru a l menținea în robie, care luptă să scape de dînsa.

Domnul Carp, perfect ignorat în Iași, adversar al poporului, a fost primit zilele trecute în Iași de o manifestație pur polițienească și el singur a trecut indiferent prin mulțime, știind ce reprezintă dînsa.

Astăzi poliția a făcut tot ce-a putut, ca să împedece ori-ce manifestație de simpatie pentru d. Take Ionescu și cu toate acestea, cu toate că mulțime enormă, care ar fi vroit n'a putut lua parte la manifestație, primirea ce s'a făcut d-lui Take Ionescu a fost atît de grandioasă, în cît însuși dînsul, atît de mult obișnuit cu asemenea manifestații, a avut lăcrămi în ochi, căci știa că nu este obiectul unei simpatii de toate zilele, ci că mulțimea enormă, care s'a repezit spre el și l'a salutat lung timp, cu ovațiuni entuziaste, că acea mulțime a protestat contra guvernului de astăzi și contra luptei ce o dă contra partidului conservător, luptă ce formează singurul ideal și singura țintă a guvernului P. P. Carp.

Cu același entuziasm va fi salutată astăzi, marea întrunire a opoziției din Iași și este neîndoelnic că manifestațiile de simpatie ale Iașului, pentru opoziția unită și pentru d. Take Ionescu formează prognosticuri fericite pentru cuvîntul ce îl va da Iașul în alegerile generale.

Perfidie grecinistă

Domnul Dimitrie Zarifopol este unul din cei mai vechi și statornici conservatori din Iași. Altă dată d. Zarifopol făcuse mari jertfe bănești pentru partidul seu și cînd n'avuse măcar local de club, d. Zarifopol i procură unul.

Sub starea actuală a partidului, epitropisit de d. Grecianu, d. Zarifopol a fost dat la fund. Invinuit că face politică sadea junimistă, că s'a retras din partid odată cu d. Cantacuzin, d. Zarifopol fu pus la index de d. Grecianu.

Nici o considerație nu i s'a dat. — Domnul Zarifopol, în cele din urmă s'a văzut nevoit să părăsească Iașul și să accepte o funcție în alt județ; a fost făcut din fost deputat, fost efor la Spiridonie, inspector agricol la Neamț.

După ce au reușit să'l expulzeze din Iași, după ce, cu toată stăruința d lor Marghiloman și Cantacuzin, au refuzat să'l numească efor, iată în ce mod perfid se anunță, în *Evenimentul* de ieri, numirea d-lui Zaripopol ca inspector agricol; „*distinsul* nostru amic d. D. Zaripopol a fost numit inspector agricol pe lîngă consiliul superior al agriculturei".

Iată un *distins* amic, care a fost nedemn să fie efor, și care expulzat din Iași, devine distins amic, este numit într'un post pompos, dar nu se spune unde, ca să se creadă lucru mare".

Și, culmea perfidiei, numirea s'a făcut de zile, ziarele celelalte au anunțat'o, distinsul amic, expediat la Piatra a depus și jurămînt, — și abia acum *Evenimentul* anunță numirea, cu litere mari și blacbulatul devine „distins" amic.

Colosală perfidie! Căci nu-i adevărat, că d. Zarifopol este măcar amic — fără distins — al *Evenimentului*, dar fiindcă s'a reușit a face inspector agricol la Piatra, pe fostul efor al Spiridoniei din Iași; fiind-că greceniștii au reușit nu numai să-l umilească, dar să-l facă dar d-lui Leon Bogdan, îl disting în amiciție și se arată radioși de nimerita numire ce s'a făcut.

Intr'o zi, care nu este departe, toate perfidiile acestea se vor răzbuna și atunci se va vedea de ce ne-am desfăcut noi de speța grecinistă, care vrea să fie mai mare, să dicteze și să prepondereze.

Speța de grandomani, în care d. Grecianu are veleități de ministru, Stroja de prefect, Tuduri de deputat, cu cele mai multe voturi...

Doamne! Cum să-ți mulțumim mai cinstit că ne-ai făcut scăpați de speța aceasta.

PLAGIATORUL

Domnul A. C. Cuza este profesor de Economie politică la facultatea juridică din Iași. Catedra i-a fost dată în baza unei opere ce a prezintat-o, operă care a fost premiată de Academia Romînă.

Ca profesor de Universitate, d. Cuza a făcut, de pe înălțimea catedrei, numai operă dezastruoasă. In cursul său, care în totdeauna este legat de un excurs, d. Cuza și-a propagat ideile sale deșanțate și a insultat pe toată lumea, foarte dese ori pe d. Carp, pe care l'a făcut cartofor, și sub scutul căruia pretinde acum un mandat de deputat.

Tot ce a făcut d. Cuza, a făcut sub scutul de profesor de Universitate. Enormele aberații, pe cari le publică în Neamul Românesc, sunt semnate cu sub titlul „profesor la Universitatea din Iași" pretinsele sale conferinți, ale sale calomnioase denunțări, chiar operațiile bănești ce le face, sunt urmate după numele său, de titulatura „profesor la Universitatea din Iași".

In toate împrejurările activității sale, d. Cuza se servește de profesia sa, atîta glorie își face dintr'însa.

Ca și cum ar fi conștient, că nu merită să fie profesor! Căci numai vanitoșii, cari simt că situația ce o ocupă este mai presus de meritele lor, țin s'aducă aminte la fie-care pas, la fie-ce ocazie, ceea ce șansa sau întîmplarea, nu însă meritul, îi a făcut să fie.

Căci d. Cuza, care calomniază sub textul de profesor, care cere voturile cetățenilor ca profesor, educator al studențimii, care este șeful unei minuscule grupări—ca profesor—d. Cuza este profesor pe nedrept.

Și dacă este profesor pe nedrept, iar toate celelalte, monopolul calomniei, în primul rînd, le exploatează, de ani de zile, ca profesor, este invederat, că n'ar fi fost nimic, doar împrumutător de bani pe ipoteci—dacă n'ar fi fost profesor.

Ca profesor, d. Cuza a avut dreptul să zică, că toată fala României moderne, toți vîslașii, cari au cîrmuit țara aceasta și toți, cari nu sunt intimi cu d. Abgar Buicliu, toți sunt anexe la jidanii în presă, vînduți evreilor de la Londra, cahalești, dușmani ai Neamului. Iar Romîni adevărați, sinceri, sunt doar vre-o patru, în frunte cu el—profesorul de Universitate.

Dar astăzi d. Cuza nu mai este profesor. Un detectiv literar, entuziast și dornic, l'a urmărit pe d. Cuza și din urmărirea aceasta a reeșit, foarte clar, impozant, luminos, că opera în baza căreia d. Cuza fusese numit profesor, operă premiată de Academie, operă care l'a făcut pe d. Cuza și calomniator, și șef de grupare politică și tot ce voiți—acea operă, este de sus, pînă jos, un plagiat, un furt așa dar.

Un ziar din București, publicînd în coloanele sale, fără să citeze sursa, mai multe rețete de bucate, a fost condemnat, pînă în ultimă instanță, la 15.000 lei daune.

Domnul Cuza, care a furat bucate mai importante, rețete asupra poporației, cu care a pornit lupta contra străinilor—ar trebui să fie condemnat la perderea profesurei, pe care a dobîndit-o prin plagiate.

Ne îndoim că succesul d-lui Socor va merge pînă acolo. Domnul Cuza va tăcea, sau cel mult, va declara, că poziția d-sale de îndrumător al Romînilor nu-i îngădue să polemizeze cu d. Socor care, fiind takist, este natural, și un subvenționat al jidanilor de la Paris

Și apoi opera d-lui Socor a apărut la timp nepotrivit, domnul Cuza este sprijinit de guvern, are un vot la colegiile I Cameră și Senat, are vot pentru savantul dr. Bogdan, care face profesori de Universitate, nu i desface.

Dar opera d-lui Socor a dovedit un fapt indiscutabil, a dovedit furtul și dacă sancțiunea nu va veni acum, va veni altă dată.

Domnul Cuza nu mai este profesor de Universitate.

Partidul Conservator-Democrat roagă stăruitor comitetele partidului din toată țara, să dea imediat în judecată pe toți agenții administrativi, cari se dedau la ingerințe electorale.

Mai invită pe toți cetățenii din țară, cari sunt loviți, persecutați sau amenințați, să denunțe imediat faptele și pe autori, pentru ca partidul să poată lua măsuri de aparare pentru ceî persecutați și să formeze astfel dosarul punereî sub acuzare a miniștrilor Majestății Sale Regelui.

OAMENI ȘI LUCRURI

Intr'o zi de trei-spre-zece...

Sunt aproape 30 de ani. Un tînăr cu avînturi poetice, abia reîntors de la studii din Bruxelles, înrolat în legiunea îndrăzneață a „Contemporanului" seconda lupta în contra plagiatorilor literari. Cu toată violența de care e capabil un debutant, dl. A. C. Cuza—căci așa se chema tînărul în chestiune—înfiera pe cei necinstiți cari abuzează de munca străină:

Compilatori netrebnici, pungași sunteți de frunte,
Dar fără bărbăție, voi lumea desbrăcați;
Potlogăriți și fraze și virgule și puncte,
Cu penele străine voi mîndri v'arătați.

Din nefericire însă acele strofe în contra celor „proști și leneși și trîndavi și mișei" au fost scrise într'o zi de 13: în 1881, 13 Septemvrie. Și iată că au fost aducătoare de nenoroc.

Numai cu vr'o cîți-va ani mai tîrziu un neamț oarecare tipări o excelentă epigramă în „Fliegende Blaetter". S'a întîmplat ca și acea epigramă să apară într'o... zi de 13, anume la 13 Aprilie 1884. Dl. Cuza, înclinat către genul epigramatic, se simți ademenit și... sterpeli epigrama, o publică mai tîrziu în „Convorbiri literare".

Vedeți,—fatalitatea cifrei urmăria pe omul acesta, ros de ambițiuni, dornic de a ajunge acolo unde nu-l ajutau puterile ca să se ridice.

Și atunci, uitînd strofele violente scrise în acea zi de 13 Septemvrie, se lăcomi la lucrări din ce în ce mai importante. In cele din urmă prescrise de-a gata zeci, sute de pagini din autori străini, cu virgule și puncte, — făcînd doară oarecari omisiuni acolo unde traducerea textului îi se părea mai anevoioasă, după cum vom avea încă prilejul să arătăm, cînd vom discuta pe larg lucrarea colegului nostru Em. Socor.

Pe temeiul acelei cărți importante a primit un mare premiu bănesc; iar printr'un raport întocmit peste noapte, în ajunul căderii de la putere, pseudoautorul cărții în chestiune fu numit la universitate. — Dacă nu ne înșală memoria, a devenit și membru corespondent al Academiei Romîne. Biata Academie! De două ori păcălită...

Ce se va întîmpla acum?

S'a amintit cazul profesorului secundar din Germania cari, într'un caz analog, s'a demis din profesorat fără voie. La Cernăuți a fost o întîmplare identică. La noi însă — veți vedea — d. Cuza va fi proclamat o victimă a... Cahalului, un martir vrednic de admirație,—poate chiar un Sfînt în viitoarele calendare ale naționalizmului.

Iar economia politică—absolut politică—va rămînea un obiect descalificat, ca și cum s'ar fi născut și ea într'o zi de 13!

Rodion

„Momente libere"

Se pare că după nemuritoarele sale „Momente" maestrul Caragiale are intenția să ne dee o serie de „Momente libere"—sub forma unei delicioase publicațiuni lunare.

In așteptare ca știrea să devină realitate, profităm de momentul acesta cînd numele ilustrului scriitor bate din nou recordul actualității literare, ca să reproducem o parte din articolul scris de poetul A. Vlăhuță, acum cîteva săptămîni, după apariția „Schițelor Noue":

„...Despre Caragiale se poate spune că ne-a dat foarte mult, în foarte puține vorbe. Un avar, care a strîns pentru noi. Să-i fim recunoscători.

Că i-a plăcut să pue în opera lui, mai mult scăderile și ridicolul societății noastre, că l'au impresionat mai profund amăgirile decît speranțele grăbitei noastre civilizații—cine poate să i facă o vină din aceasta? La urma urmei, din moment ce ești sincer, nici nu e de ales, nici nu poți alege între un fel sau altul de a-ți înfățișa lumea în care trăești. Și Caragiale, în orice atitudine sufletească s'ar afla, e totdeauna sincer. De aceea și sunt așa de *vii* tipurile lui. Cînd s'a dat la teatru, acum două-zeci și cinci de ani „O scrisoare pierdută", mai fiecare prefect se vedea pe el zugrăvit acolo. Firește, era sinteza vieții de provincie, cu notele ei de ridicul, *aceleași* pretutindeni. Același Trahanache, același „Gh ță", aceiași „Coana Zoe", la Turnu Severin ca și la Dorohoi. Cine nu-i știe?—Lumea lui Caragiale. Eterna, profund adevărata lume a lui Caragiale!

Un om vesel? Nu. Un om foarte trist. E multă durere sub glumele lui! Dar să-l ferească Dumnezeu să-l birue vr'odată și pe el năvala unei lacrimi. Cel care ne a înveselit de-atîtea ori cu verva lui strălucitoare, cel care ne-a obișnuit să ne pregătim de rîs, de cîte ori îl vedem că deschide gura—nu mai are dreptul să plîngă cu lacrimile noastre. De aici greutatea cu care au străbătut în public „Năpasta" și Novelele lui dramatice, adevărate capodopere, cari ar face onoare oricării literaturi din lume.

Foarte comunicativ. Poate cel mai comunicativ dintre oamenii mari, pe cari i-a produs neamul nostru. Ceea ce e un imens folos pentru contemporani, ș'o ireparabilă pierdere pentru posteritate. Căci o bună parte din comorile acestui suflet, așa de frumos înzestrat, se'mprăștie în spulberul clipelor zgomotoase și

Cătră alegătorii ieşeni

Subsemnaţii, în dorinţa de a contribui la adevărata asanare a moravurilor politice, ne luăm angajamentele următoare :

I. ***Vom face totul pentru ca viitorul guvern să dea completă reparaţie cetăţenilor, şi în special funcţionarilor, cari vor fi suferit de actualul guvern, fie în persoana lor, fie asupra rudelor lor, lovituri materiale sau morale, pentru bănuiteli asupra felului cum şi-au exercitat dreptul lor de vot;***

II. ***Nu vom primi în organizaţiunile noastre nici pe unul din transfugii, cari şi-au părăsit partidul în timpul luptei electorale;***

III. ***Vom uza de toată influenţa noastră pentru a determina pe viitorul guvern să anuleze, fie pe cale administrativă, fie la nevoe, chiar pe cale legislativă, toate beneficiile acordate de actualul guvern, în scop de corupţiune electorală.***

C. STERE.
A. A. BADAREU

---

eşerte ale vieţii. Caragiale, ca orice artist mare, e stăpînit de „nevoia de a rea". Tot ce intră de afară în vastul imp al cugetării lui, devine lucru de artă. Impresiile, observaţiile lui de fiecare clipă capătă, în mod firesc, darul vieţii, şi

„*Toate* cer intrarea'n lume.
Cer veşmintele vorbirii"...

Ah, veşmintele vorbirii ! De vorbit, Caragiale îţi vorbeşte douăzeci şi patru de ceasuri pe zi, fără să simtă şi fără să te facă să simţi o clipă de oboseală ; puterea lui de a spune e în funcţiune cu dragostea ta de a asculta ; dar dacă vrei să ai figura dezolată a osînditului, care merge la spînzurătoare, pune-l pe acest maestru al cuvîntului *să scrie* două rînduri. Gîndul că ceea ce leagă pe hîrtie rămîne *aşa* pe vecii vecilor, îl umple de o răspundere straşnică. Scriind simte că, peste umărul lui, pe lucrul lui din ceasul acela hotărîtor, se pleacă privirea neîndurată a veacurilor viitoare.

De aceea şi scrie aşa de strîns. Cînd îl citeşti pe Caragiale ai în adevăr sentimentul desăvîrşitului E posibil să nu-ţi placă 'n totdeauna. Căci îndeobşte lucrurile acestei lumi nu ne atrag prin *perfecţiunea* lor. Dar de cîte ori îl citeşti, tot mai adînci perspective se deschid gîndului tău, şi tot mai proaspăt tresare de sub fie care cuvînt, farmecul vieţei. In proza lui Caragiale e o putere de cucerire, pe care vremea, limpezind-o o sporeşte. Multe se vor uita din cîte ni se par astă-zi neperitoare. Ceea ce se va citi, însă, din ce în ce mai cu drag şi mai cu interes, în limba noastră, va fi alături de versurile sfinte ale lui Eminescu, proza lapidară a lui Caragiale.

In volumul din urmă „Schiţe nouă", pe care, în treacăt fie zis, presa noastră l'a primit cu o tăcere aproape inexplicabilă, autorul strălucitoarelor „Momente", ostenit de lumea în mijlocul căreia se simte din ce ince mai străin, pare a-şi căuta în basme un izvor mai curat de cugetare literară. Dar cu ce măestrie îţi amestecă visul cu realitatea Citeşti pe Kir Ianulea, să zicem, — şi simţi că între amintirile tale, între viaţa ta trăită şi povestea lui *Caragiale* închipuită, nu e nici o linie de despărţire, Şi una şi alta se contopesc, în acel factor comun de adevăr etern, şi universal, pe care numai oameni de geniu au privilegiu de a ni-l dістăinui".

Junimiştii şi cartelul

Prea naivi trebuie să socotească ciocoii pe alegătorii, care nu's din „*os sfînt*", cînd cred că-i pot bolmoji şi amăgi ca pe nişte copii şi astăzi, ca pe vremuri.

Acum cetăţeanul s'a deşteptat şi alegătorul cel mai modest — sub raportul intelectual — vinde zece ciocoi cu monoclu în ochiu şi cu cărarea la spate.

Nici vorbele lor meşteşugite—rostite într'o românească stîlcită — şi nici făgăduelele de ocazie—făcute ca de obicei înainte de a trece hopul —nu mai pot prinde acum înaintea poporului veşnic apăsat, înşelat şi maltratat de dînşii.

Ce folos, că înainte de alegeri, ciocoiul îţi întinde mîna, dacă după alegeri te ţine la scară şi nici nu-ţi dă voie să-i păşeşti pragul.

Romînul are multe proverbe şi cîntece jalnice, toate la adresa ciocoilor : şi cine nu ştie, că proverbele reprezintă înţelepciunea popoarelor;—aşa de pildă, romînul zice :

„Ciocoiul e 'n stare să te pupe 'n bot,
Dar cu gîndul „vere" să ţi ia din pungă tot."

sau :

„C'o minciună ciocoiască
Treci în Ţara Ungurească".

sau :

„Ciocoiul zbiară ca „*Măgarul*" cînd pentru ţăran dă banul ;
Pe ţărani el însă,—îi fură cu toptanul."

sau :

„De drag ce 'i e ciocoiului, de Limba Românească,
El vorbeşte hojma, pe cea franţuzească".

sau subt formă de doină :

„DOINA ŢARANULUI"

I

„Vino, vino, Primăvară
Să mai văd verdeaţă iară,
Că e grea iarnă pe ţară ! !
Vino, vino şi te arată,
Căci mi e inima 'nghetată
Şi mi-e geana tot muiată !
Doamne ! Cînd vom scăpa noi
De ierni grele, de nevoi
Şi de Hoţii de Ciocoi".

II

„Ninge tare, viscoleşte,
Suflă Crivăţ, gereşte,
Şi birul nu ne slăbeşte,
De mai poţi, mai stăi în casă
Cu copii tăi la masă ;
Să vedem cine te lasă ?
Doamne ! Numai scăpăm noi
D'aste biruri şi nevoi
Şi de hoţii de ciocoi ?

III

„Vezi cu ochii cum se fură
Copilaşilor din gură
Cea din urmă bucătură ;
Şi nu poţi de cît a plînge
Şi-a vărsa lacrîmi de sînge ;
Inimioara ţi se strînge !
Doamne ! de-am scapa şi noi
De-asupriri şi de nevoi
Şi de hoţii de Ciocoi !"

IV

Să te plîngi *nu ai la Cine* :
Pe *Străin*.. îl cunoşti bine ;
El n'are milă de tine.
Şi cum să'i spui **Romîneşte**
Inima că 'ţi se zdrobeşte
Dacă nu-i vorbeşti **Nemţeşte ?**
Doamne Sfinte ! fii cu noi,
Să scăpăm d'aste nevoi,
De **Străini**... şi *de Ciocoi* !

Iar Sfînta scriptură la rîndul ei, glăsueşte : „*Nu vă nădăjduiţi în boeri şi în fiii oamenilor*".

Iată ce crede poporul despre ciocoi, cu toate acestea gazetele lor îndrugă zilnic verzi şi uscate, „*negrul*" „*alb*" şi „*albul*" „negru", numai şi numai să-şi tragă spuza pe turtă, strigînd că's populari şi iubiţi de ţărani şi să prostească lumea cu fel de fel de braşoave pe care nu le cred nici ei, necum alegătorii care numai proşti nu pot fi, în timpurile de faţă.

Acum că una zic din gură, şi alta fac ; una *propoveduesc* şi alta pun la cale, reiesă din cele de mai jos.

Aşa dumnealor, pe de o parte ţipă cît le ea gura de dimineaţă şi pînă seara, că „*cartelul electoral*" încheiat între d-nii *Take Ionescu* şi *Ionel Brătianu* este *imoral*, iar pe de altă parte glorifică şi înalţă pînă la cer „*trădarea*" şi pe „*trădători*" pe care îi găsesc foarte morali şi vrednici de exemplu, numai fiind că aceştia au părăsit în toiul luptei stindarul „*Partidului Conservator-democrat*" şi au trecut în lagărul duşman, îndreptînd mişeleşte astăzi armele în potriva prietenilor şi tovarăşilor de *eri*, cu cari au luptat umăr la umăr pentru ideia democrată.

Aferim cinste, morală şi logică ciocoească !

Care vra să zică : *trădarea e morală*, e de laudă, cîtă vreme această le aduce ciocoilor oare care folos, iar trădătorii sunt răsplătiţi—pentru a servi şi altora ca pildă ; cu onoruri şi funcţii gras retribuite, pe cînd cartelul electoral făcut de democraţi cu liberalii, pentru salvarea ideei constituţionale, pentru apărarea drepturilor poporului în potriva tendinţelor absolutiste, *este un ce imoral*, un fapt *criticabil*. un ce *dezonorant* pentru *cartelişti !?*

Dar dacă un cartel cu opoziţia, în scop de a exercita din partea ţărei *un control mai riguros asupra guvernului*, *este... imoral* pentru guvernanţii de astăzi, cum să calificăm noi oare cartelul junimiştilor *cu guvernul liberal ?*

Duioasa armonie a junimiştilor cu guvernul precedent timp de trei ani încheiaţi, merită cinstit şi sincer vorbind a fi numită opoziţie ?

Cînd un partid de opoziţie se cartelează cu guvernul, el prin aceasta renunţă implicit la rolul de controlor sever... al guvernului şi rămîne pur şi simplu un tolerat al acestuia, adică un partid de *opoziţie miluită*, de *căpătuială* sau opozant *de carnaval*.

Şi junimiştii în totdeauna au jucat tristul rol al acestor paraziţi politici, fiind alternativ în slujba şi remorca tuturor guvernelor, fapte ce nu se contestă, căci sunt prea recente pentru a fi ignorate.

Ei bine, cum îndrăznesc aceşti opozanţi de contrabandă să discute moralitatea cartelului a două partide de opoziţie serioasă, cînd şeful lor mai dăunăzi a cerşit întregei opoziţiuni un cartel ne mai auzit de ruşinos şi imoral, oferind 55 de locuri în parlament, cu condiţie ca opoziţia să renunţe la luptă şi să transforme mecanismul constituţional, alegerile generale, într'o ruşinoasă parodie ? !

Pentru ce dar, ceia ce îi e permis lui Carp, acesta nu tolerează altora ? Şi pentru ce atîta zarvă, atîtea proteste junimiste, în potriva unui *cartel absolut necesar conservărei principiului „că puterea trebuie să emane de la noţiune"* ?

Nu cumva strigătul de durere al ciocoiaşilor pe tema *moralităţei*, este menit a acoperi *rana mortală*, ce le a produs acest cartel formidabil, care le va da în curînd lovitura de graţie ?

Mie mi se pare că aceasta e pricina : „*hic jacet lepus*".

Un simplu spectator.

Litere-Ştiinţe-Arte

Inter arma.—Ne aflăm în toiul campaniei politice. Aceasta—veţi zice poate—e o constatare care nu aparţine rubricei de faţă. Aşa se pare numai. Dar de fapt preocupările politice trebuind să predomineze întreg spaţiul ziarului urmează neapărat că numai o mică, extrem de mică parte a cuprinsului să poată fi consacrată chestiunilor literare.

Cetitorii noştri, obişnuiţi a găsi în fiecare număr al gazetei anumite discuţiuni ori actualităţi beletristice şi literare se cuvine să fie mai indulgenţi pe această vreme de acerbă campanie politică—mai drept : electorală. Acum primează cu totul alte discuţiuni, alte actualităţi şi numai printre picături acordăm luarea aminte celorlalte chestiuni,—cari au vremea să mai aştepte.

Va reveni însă, în curînd vremea lor şi ne vom lua revanşa. Cetitorii să ne acorde puţin răgaz şi să aştepte, răbdători, sfîrşitul pasionantei campanii politice, cu zgomotoasele ei preocupări. Intocmai cum odinioară se zicea că muzele au datoria să tacă în vremea armelor,—literatura se cade să cedeze locul politicei militante.

*

O excelentă lucrare de literatură pedagogică este broşura de curînd apărută sub titlul „Indrumări noue în învăţămîntul primar" şi datorită colaboratorului nostru Victor Munteanu.

Asupra lucrării vom reveni mai pe larg.

*

Cele două spectacole date de d-ra Francesea Rozan cu concursul trupei Leonescu vor avea loc la 28 Februarie şi 1 Martie în sala Sidoli.

Se va juca în prima seară : „Sacrificiul", „Scînteia" şi „Magistraţii", a doua seară : „Blanchette" tradusă de d-ra Rozan, în 3 acte.

*

Arthur Schnitzler, cel mai popular artist dramatic,—şi romancier—al Austriei este doctor în medicină. Cu ocazia repetiţiilor la „Burg" pentru cea mai nouă lucrare a lui a avut ocaziunea de a-şi reaminti de profesiunea lui. Un artist avu un accident, iar autorul piesei îi dete îngrijiri.

*

Asupra piesei *Le Vieil Homme*, care este astăzi un eveniment în teatrul francez, criticul teatral de la „Mercure de France" scrie următoarele : „*Le Viel Homme* aparţine tragediei, pieselor psihologice şi comediei de caractere. Fatalitatea apasă peste toate personagiile. Intîmplările se înlănţue în aşa chip în cît aceste personagii se pierd fără cruţare. Luptele întreprinse sunt zadarnice... E de admirat în *Le Viel Homme*, simplicitatea construcţiei. Porto-Riche a despreţuit toate acele mici abilităţi şi cu aceasta piesa sa a capatat o măreţie armonioasă.

Stilul e minunat : autorul a găsit mereu cuvintele precise, bogate în înţeles, iar cîteva scene din *Le Vieil Homme* formează adevărate poeme".

*

STRUNA ZILEI

DILEMA

Deţinuţii de la Tg.-Ocna, revoltaţi, s'au închis în saline şi nu vor să iasă.
Ziarele.

Ştirea mi se cam părea
Stranie, ori ne'înţeleasă
Dacă ocna-i foarte rea,
Cum nu vor din ea să iasă ?

INFORMATII

❑ **Membrii clubului liberal naţional din localitate şi membrii clubului conservator-democrat, se vor întruni Sîmbătă 12 şi Luni 14 Februarie, în localul clubului liberal, la orele 8 jumătate seara.**

❑ Din partea soc. *Unirea* a lucrătorilor tipografi din Iaşi, primim următoarele :

Domnule Director,

Vă rugăm să bine-voiţi a da publicităţei, în Onor. Dv. ziar, cele ce urmează :

„Membrii societăţii „Unirea", a lucrătorilor tipografi din localitate, întruniţi în Adunare Generală, în seara zilei de 9 Februar c., şi între alte discuţiuni, aducîndu-li-se la cunoştinţă, cum că unii membri din breasla tipografică se prezintă la diferite persoane politice din localitate, dîndu-se drept ca reprezentanţi ai corpului tipografic ieşan, şi în numele acestora pretind şi obţin diferite recompense şi promisiuni.

In urma acestora, membrii societăţii „Unirea", prezenţi în adunare, au votat în unanimitate o moţiune prin care se aduce la cunoştinţa publică cum că, nimeni nu are delegaţia corpului tipografic ieşan de a trata în numele lor ;— lucrătorii tipografi, fiind organizaţi în societate, reprezentantul intereselor lor de breaslă fiind preşedintele societăţii d. Ioan Alexandrescu, iar nici de cum altă persoană".

Primiţi D le Director, asigurarea stimei şi consideraţiunei ce vă păstrăm.

Preşedinte, **I. Alexandrescu**
Secretar, *Gh. Cănilă*

❑ Data operaţiilor de recrutare a fost din nou schimbată.

Recrutările nu se vor mai începe la 15 Februarie, cum se anunţase şi în „Monitorul Oficial", ci s'a fixat ziua de 5 Martie.

❑ E vorba ca în concentrarea de primavară să fie chemate contingentele 1899, 1900, 1902 şi 1906.

❑ Consiliul de higienă al oraşului se va întruni din nou în şedinţă ordinară, Marţi 15 Februarie, pentru a discuta mai multe chestiuni.

❑ Ministerul instrucţiunei publice a trimis o circulară membrilor corpului didactic, care urmează a'şi regula drepturile la pensie pe ziua de 1 Aprilie, prin care le arată diferitele formalităţi ce trebue să le îndeplinească.

❑ Duminică 13 Februarie ora 3 p. m., se va da la Teatrul Naţional, un mare concert filarmonic, de către orchestra Conservatorului, sub conducerea d-lui A. Teodorini.

Venitul este în folosul elevilor saraci. Avîndu-se în vedere scopul pentru care se dă şi preţurile aşa de mici pentru o muzică aleasă, multă lume s'a grăbit să-şi ia bilete. De altmintrelea o sală plină este singura răsplată pentru cineva care munceşte cu atîta bună voinţă şi desinteresat cum face actualul director al Conservatorului.

❑ Cuvioasa maică Epraxia Demi a fost întărită în postul de superioară a m rei Agapia.

❑ „Mîndrie şi Amor" de George Ohnet va fi — după cerinţa publicului — pentru a II oară representată pe scena Teatrului Naţional, cu concursul trupei societăţei dramatice, în beneficiul societăţei studenţilor în Medicină.

Onor. publicul Ieşan are un nou prilej să vadă lupta înverşunată între mîndria de neam şi amor.

Sperăm că tot Iaşul artistic îşi va da întîlnire la această operă de artă.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul a încuviinţat preoţilor ca pe timpul gerurilor, să poarte căciulă.

❑ Opoziţia din Tecuci a fixat următoarele candidaturi :

Camera, col. I : d-nii Alecu P. Anastasiu, naţional-liberal ; Nestor Cincu, conservator-democrat. Colegiul II : d. Theodor Cincu conservator-democrat. Colegiul III : d Ion Angelescu, conservator-democrat.

Senat, col. I : d-nii Alexandru Djuvara naţional-liberal, Nicolae Xenopol, conservator-democrat ; colegiul II : d. Iacob Albu, naţional-liberal.

❑ Noul program care se începe astăzi la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, cuprinde : Munţii de fier din Suedia, după natură ; favoriţii noştri, după natură ; Orfelinul, mare dramă ; cadoul pentru onomastica Alicei, comedie ; Fermecat, dramă ; d. consilier face o escapadă, comedie ; curajul unui poliţist, scene dramatice emoţionante ; recompensa lui Tontolini etc.

Programul se schimbă regulat de două ori pe săptămînă. Lunea şi Jouia. Sămbăta şi Duminică la orele 3 p. m. mari matineuri. Intrarea 50 bani de persoană.

❑ Seziunea curţii cu juri din Dorohoi se va deschide la 9 Februarie.

Curtea va fi prezidată de d. Em. Cernătescu consilier al Curţei de Apel din Iaşi.

❑ Inspectorul şcolar Matasariu a fost alaltă-eri la Bivolari, pentru a înscena o anchetă contra d-lui N. Rîpeanu, institutor, pentru că toate sforţările de a'l încrie la carpişti au rămas zadarnice

❑ Era o dispoziţie luată prin care se interzicea cofetarilor, fabricarea bragei în zona I a oraşului.

După o înţelegere a cofetarilor cu vestitul avocat Al. P. Stoica, şi în urma stăruinţelor... gratuite, ale acestuia, administraţia comunală a revenit asupra acestei dispoziţiuni, dînd voe să fabrice bragă

Să nu fie de mirare dacă d. Carp va anunţa în curînd şi ieftenirea bragei !

❑ Manufacturisiul G. I. Iosef din Iaşi a fost declarat în stare de faliment.

❑ Examenul de capacitate pentru specialitatea broderia artistică a fost definitiv fixat pentru ziua de 15 Februarie a. c.

Comisiunea se compune din d-nele Elena Mîrzescu, prezidentă, Evolceanu inspectoare şcolară, Victoria Beldiceanu şi d-na Constantinescu, membre.

Examenul se va ţinea la şcoala profesională gr. II din Bucureşti.

Dintre candidatele cari au cerut înscrierea la acest examen n'a fost admisă de cît d-ra Alexandrina Cantemir.

❑ Ministerul instrucţiunei avînd în vedere rezultatele examenelor de absolvire la şcolile elementare de agricultură din ţară, a decis ca pe viitor să se consacre 120 de lecţiuni, de clase, părţei teoretice în loc de 80 cît să făceau pînă acum.

în aceste lecţiuni ministerul cere să se dea o deosebită atenţiune aritmeticei scrierei şi cetirei.

DIVERSE

— In astă seară la Circul Henry va fi un program nou.

Lume din ce în ce mai multă asistă în fie-care seară, căci Circul Henry are artişti de valoare.

Gimnasticanţii, jokeyi mai ales d-ra Hortanse, clovnii şi Auguştii sunt de neîntrecut.

Baletul este de asemeni mult admirat. Dresarea cailor uimeşte în adevăr pe toţi.

Grandioasa manifestatie de azi dimineată

La gară —Marea afluenţă de lume.—Delegaţiile de ţarani.— Entuziasmul.—Sosirea trenului.—Primirea şefului.— La d. Cananău.— Dejunul dela Trayan.—

Ieşenii au ţinut să vie în număr cît mai mare azi dimineaţă la gară, spre a saluta pe iubitul nostru şef d. Take Ionescu şi pe ceilalţi fruntaşi, care au venit să'şi spuie cuvîntul lor, la marea întrunire publică a opoziţiei, care are loc astă-zi după amaizi, în sala Circului Sidoli.

Incă de dimineaţă, de pe la ora 8, grupuri, grupuri de cetăţeni se îndreptau spre gară.

In scurt timp, peronul gărei, salele de aşteptare erau arhipline de mulţimea cetăţenilor.

Au venit de asemeni să salute sosirea şefului nostru, mai multe delegaţii de ţarani de prin satele învecinate şi în mare parte din Tg. Frumos. Nici odată putem zice, la manifestaţii politice de asemenea natură, nu s'a văzut o afluenţă de lume mai mare, ca cea de azi dimineaţă de la gară.

Fruntaşii locali d nii C. Stere, preşed. clubului liberal d. Al. A. Badareu, preşedintele clubului conservator-democrat, Prinţul Sebastian Moruzzi N. Cananău, A. D. Xenopol, Gh. Lascar, Ath. Ath. Gheorgiu, C. B Penescu, Dimitrie Alexandrescu, profesor universitar Al. Popovici profesor universitar, Gh. Gh. Mîrzescu, Gh. D. Şerban, C. Crupenschi C. Chirilă, X. Eraclide, Anibal Ciurea, O. Teodoreanu, etc. etc. se aflau înconjuraţi de marele număr de cetăţeni. Un mare entuziasm domnea printre asistenţi.

La oarele 8 şi jumătate, cînd trenul a intrat în gară, un ura formidabil izbucni din piepturile miilor de cetăţeni

D. Take Ionescu s'a scoborît din vagon însoţit de d. N. Titulescu şi de d. Lascar Antoniu, care venea de la Bîrlad. Uralele şi strigătele de trăiască şeful, trăiască d. Take Ionescu au durat cîteva minunte.

D. Take Ionescu s'a întreţinut cu fruntaşii locali, după care a fost condus până în piaţa gărei în urale şi în cel mai mare entuziasm.

D. Take Ionescu, urmat de numeroşii prietini, s'a dus apoi acasă la fruntaşul nostru d. N. Cananău.

*

Şeful nostru a luat ceiaul la d. Cananău, împreună cu mai mulţi fruntaşi.

*

La orele 11, membrii clubului liberal şi membrii clubului conservator democrat, precum şi un mare număr de cetăţeni, s'au dus din nou la gară, pentru a primi şi saluta pe d. V. G. Morţun, victima cunoscutului atentat al bandiţilor guvernului de la Roman.

La sosirea trenului, mulţimea a făcut o frumoasă primire şi o vie manifestaţie de simpatie d-lui V. G. Morţun.

D sa a descins la hotelul Trajan, unde a fost vizitat de mai mulţi prieteni.

*

La orele 12 jum. d. Take Ionescu a luat dejunul împreună cu un mare număr de prieteni locali, la d. N. Cananău, vice preşedintele clubului conservator democrat.

D. V. G. Morţun a luat dejunul, împreună cu mai mulţi fruntaşi liberali, la hotelul Trajan.

*

La marea întrunire a opoziţiei au venit să ia parte şi mulţi delegaţi din Vaslui, Suceava şi Roman.

Intrunirea care loc în sala Circului Sidoli va fi în adevăr grandioasă.

De pe la oarele 3, cu toate meschinăriile poliţiei de a opri pe cetăţeni, foarte mulţi cetăţeni se îndreaptă spre sala de întrunire.

Sala începe a deveni din ce în ce mai populată. Lojele au fost rezervate doamnelor, care au venit să asculte cuvîntările iubitului nostru şef d. Take Ionescu şi ale fruntaşilor.

In numărul de mîne cititorii vor găsi pe larg, complecta dare de seamă şi declaraţiile şefului şi fruntaşilor noştri de la marea întrunire de astă-zi.

*

Şeful nostru d. Take Ionescu, împreucu fruntaşii precum şi d. V. G. Morţun, vor lua masa în astă seară la d. Cananău.

Cu trenul de 9 şi 5 d. Take Ionescu şi fruntaşii vor părăsi Iaşul.

Cetătenii vor conduce la gară, cu aceeşi însufleţire şi în acelaş entuziasm, pe iubitul nostru şef, care li e atît de drag.

D. Take Ionescu se va opri la Vaslui.

La 11 jum., cînd trenul soseşte la Vaslui, membrii opoziţiei vor face şefului o grandioasă primire.

D-sa va fi găzduit la d. Buşilă.

Ultime INFORMAŢII

❑ *Un mare număr de ţărani din judeţul Iaşi, a sosit eri seara în localitate, pentru a fi faţă la sosirea d-lui Take Ionescu şi la marea întrunire publică de astă-zi.*

Pentru a nu expune pe ţarani la furia şi nelegiuirea poliţiei, oaspeţii noştri de la ţară au fost găzduiţi şi ospătaţi în localul clubului conservator-democrat.

Poliţia a avut ordin de la prefect, ca să facă tot posibilul să scoată pe ţarani de la club şi să'i închidă în beciurile poliţieneşti.

La orele 4, azi dimineaţă, ofiţerul de poliţie Pantazopol însoţit de 5 gardişti, a urcat scările clubului, dar găsind toate uşile încuiate, a plecat de la club, vestind despre aceasta pe prefectul de poliţie. Atunci s'a recurs la alt truc: s'a scris o scrisoare ca din partea unuia din ţarani, scrisoare adresată primului procuror, în care se spunea că 40 de ţarani se află sechestraţi în localue clubului democrat şi că cer intervenţia parchetului ca să'i elibereze.

In baza acestei scrisori, primul procuror Bercea s'a prezintat azi dimineaţă la orele 8 la clubul conservator democrat, unde a găsit toate saloanele goale, de oare-ce oaspeţii noştri erau duşi la gară.

Astfel înscenarea prefectului de poliţie, cu colaborarea nimerită a lui Pantazopol, n'a reuşit.

❑ *D. Grecianu, ilustrul barbat de stat, a declarat că nu va primi să fie primarul Iaşului.*

După alegeri doreşte să intre în minister, în locul d-lui Delavrancea sau al d-lui Neniţescu.

Mon cher Démètre a raison: ori ministru, ori nimic. Mai ales nimic!

❑ Poşta nu se va mai face pentru ziarele şi manifestele opoziţiei în comunele rurale, căci s'a hotărît ca distribuţia lor în loc s'o facă factorii rurali, s'o facă vătăjeii, adică să nu se mai facă.

❑ *La întrunirea publică de astă-zi a opoziţiei, vor lua cuvîntul şi domnii: V. Gh. Morţun, G. G. Mărzescu şi Vespasian I. Pella, directorul ziarului nostru.*

❑ *Domnul general Pavlo, comandantul deviziei de Roman a sosit astăzi dimineaţă în Iaşi ca să-şi facă pedeapsa de trei zeci de zile.*

Lume foarte multă se afla la gară, venită să aştepte de d. V. G. Morţun, care a sosit cu acelaşi tren.

D. general Pavlo fiind recunoscut de mulţime a fost obiectul unei manifestaţii de simpatie; fără a spune ceva, publicul s'a descoperit la trecerea d-lui general Pavlo.

❑ Un grecinist, ca să-şi bată joc de prefectul judeţului Iaşi, jenatul C. Negruzzi, l'a sfătuit să-l deie în judecată pe d. A. A. Badareu, fiindcă acesta l'a calomniat cînd a zis, în ultimul seu discurs, că prefectul a pus pe preşedintele biroului electoral de la Poeni, să declare balotaj la alegerea pentru delegaţi.

După concepţia largă a stimatului, care a atins recordul în poliţi protestate, d. Badareu l'a calomniat şi de aceea l'a dat în judecată, făcînd o suplică model de naivitate.

Pînă aci nimic extra-ordinar. Dar este şi o latură gravă a afacerei, foarte gravă şi asupra ei vom insista.

Prefectul, fiind-că ie prefect, a cerut termen de urgenţă. Magistratul a pus termen la 15 Martie şi cînd i s'au adus citaţiile spre semnare, a văzut termenul pus la 15 Februarie.

Grava afacere, un termen schimbat nu se ştie de cine, se anchetează astă-zi.

❑ Ministerul Justiţiei, printr'o circulară telegrafică, primită astăzi de primul preşedinte al Tribunalului, pune în vedere tuturor judecătorilor de şedinţă şi de instrucţie că nu li se va acorda nici un concediu în tot timpul cît vor dura alegerile, de Cameră şi Senat, aceasta în vederea nedescomplectărei tribunalului în acest timp.

De asemenea se interzice primului preşident de a acorda cel mai mic concediu în tot acest timp.

❑ In astă seară are loc la circul Sidoli o reprezentaţie cinematografică, dată în beneficiul funcţionarilor serviciului de întreţinere de la c. f. r.

Publicul e invitat să asiste în număr cît mai mare.

❑ In toate judeţele în care guvernul se simte slab s'a dat ordin ca alegătorii de la colegiul întăiu din comunele rurale să fie împiedecaţi a veni la vot. In acest scop administratorii de plăşi au fost făcuţi personal responsabili dacă alegătorii bănuiţi vor veni la vot.

Patrule de jandarmi vor cutreera satele ca să aducă la îndeplinire acest ordin.

Pe această măsură se bizuie ma ales guvernul în campania sa de urgie.

❑ *Distinsul nostru fruntaş, d. C. G. Dissescu a sosit de aseară în localitate, pentru a lua parte astă-zi la marea întrunire publică de azi.*

D-sa a venit din Vaslui, unde a fost eri.

❑ **Escluderea din teatru a d-rei Rozan.**—*Comitetul teatral s'a întrunit eri seara, pentru a se ocupa cu demisia d-rei Francisca Rozan, demisie al cărei text l'am publicat în ziar.*

Comitetul, apreciind că demisia n'ar fi fost redactată în termeni cuviincioşi, a respins'o şi a hotărît excluderea din Teatrul din Iaşi, pentru totdeauna, a d-rei Rozan.

❑ De oare ce un copil al d-lui Zamfirescu, grefier la trib. s. I-a s'a îmbolnăvit de scarlatină, serviciul sanitar a intervenit ca d-sa să nu mai funcţioneze până la însănătoşarea copilului.

❑ Astăzi s'a amînat pentru 27 Mai judecarea importantului proces pentru revandicarea domeniului Ştefăneşti, actualminte proprietatea d-lui Cordescu din Craiova.

— Camera de punere sub acuzare a admis ca moaşa Rosental din Bîrlad, aflător arestată pentru provocare de avort, să fie eliberată pe o cauţie de 2000 lei.

❑ Recensămîntul populaţiei care urma să se facă în iarna anului acesta, s'a amînat pentru iarna anului viitor 1912.

❑ Concentrarea pentru instrucţie şi manevră a ofiţerilor de rezervă se va face—după cum am mai anunţat — pe serii.

Aceste serii vor fi corespunzătoare la 3 ani şi fiecare serie în trei perioade de instrucţie de 20—30 zile.

Perioadele vor fi ast-fel:

1) In luna Mai pe timpul şcoalei companiei bateriei şi escadronului.

2) Intre 15 lulie şi 15 August, cînd se vor concentra de preferinţă ofiţeri de rezervă cari sînt profesori, institutori sau învăţători.

3) In luna Septembrie pentru a lua parte la manevre.

In fie care an pînă la 1 Aprilie corpurile vor aduce la cunoştinţa ofiţerilor de rezervă perioada de instrucţiune la care vor fi chemaţi a lua parte.

In fie care an se vor chema pentru concentrări şi manevre numai ofiţerii unei serii. Anul acesta se va începe cu ofiţerii seriei I-a.

❑ I. P. S. S. Mitropolitul a dat o nouă circulară preoţilor prin care le pune în vedere să ţie în fie-care Duminică şi serbătoare, predici scurte şi bine alcătuite.

I. P. S. Sa a intervenit la epitropiile bisericeşti ca să'i raporteze pe preoţii care nu vor face predici.

❑ † **P. Ianoliu.**—Azi dimineaţă la orele 11, s'a stins din viaţă, la locuinţa sa din strada Sf. Andrei, d. Petre Ianoliu, dirigintele oficiului telegrafo-postal No. 2, din localitate, de vis à vis de Trei-Ierarhi.

Defunctul, care lasă unanime regrete, era în vrîstă de 53 ani şi suferea de mai mult timp de o grea boală. In ultimul timp, P. Ianoliu căzu la pat şi cu toate silinţele ce şi-au dat medicii, n'au putut să'l scape cu viaţă. Azi dimineaţă, la orele 11, spre dezolarea familiei şi a cunoscuţitor, Ianoliu îşi dete obştescul sfîrşit.

Defunctul a fost diriginte la Buhuşi, Vaslui şi în ultimul timp la Iaşi.

Om conştiincios şi iubit de colegi, de subalterni, de cunoscuţi şi prieteni, Ianoliu lasă, prin moartea sa, unanime regrete.

Transmitem îndureratei familii, condoleanţele noastre.

❑ **Şcolare.**—Ministerul instrucţiunii a luat dispoziţia ca corespondenţa şcoalelor particulare, să se trimeată direct ministerului, iar nu prin intermediul şcoalelor publice.

— D-ra Emilia Cazaban, institutoare la şcoala de fete din Vaslui, a fost detaşată la şcoala Carol I din localitate, în locul d-lui L. Matasaru, numit inspector.

— D. Cososchi, noul revizor cl. II-a al judeţului, a depus astăzi legiuitul jurămînt.

— D. institutor C. Andriescu a fost însărcinat a gira afacerile şcoalei primare Carol I, cît timp d. L. Matasaru va funcţiona ca inspector.

— D-na Paula Petrea, institutoore din Bivolari, a obţinut un concediu de 60 de zile; de asemeni a obţinut un concediu de 60 de zile, d-ra Zenobia Botez, învăţătoare pin comuna Şipote.

D. C. Tincu, institutor la şcoala „P. Poni", a obţinut un concediu de o lună.

— D-na Margareta Roiu, institutoare a fost detaşată la şcoala „V. Alexandri", în locul d lui Gr. Roiu, numit revizor şcolar.

— Ministerul instrucţiunei a făcut cunoscut că pune la dispoziţia soc. femeilor romîne ortodoxe, localurile şcoalelor primare pentru a ţinea conferinţe şi a da serbări şi baluri.

❑ Sămbătă, la orele 2 şi jum., va avea loc la coloseul Bragadiru, un frumos matineu de Skating-ring şi cinematograf.

Pentru abonaţi intrarea va fi 50 bani de persoană, iar pentru persoanele neabonate 1 leu de persoană.

❑ *Călătorii carè au venit azi dimineaţă cu trenul de Bucureşti povestesc că astă noapte s'a întîmplat o prăddăciune la trenul care mergea din Bucureşti spre Constanţa.*

Acest tren, care pleacă din Bucureşti la 4 şi 25, ajunge la Ciulniţa la 6 şi la Constanţa la 9 şi 45. In momentul cînd trenul pleacă din staţia Ciulniţa nişte hoţi s'au urcat în vagonul de poştă, şi după ce au omorît pe conductor, au furat toate grupurile de valoare, iar apoi au dispărut.

❑ Pe ziua de 15 Februarie se va face o nouă mişcare în magistratură.

❑ Aproape de spartul iarmarocului a venit rîndul şi funcţionarilor de la tribunal, să fie poftiţi la o agapă poliţienească, hrăniţi cu slănină şi cu peroraţii epileptice de ale Şnapanului.

Doi vechi funcţionari ai tribunalului Iaşi au fost mutaţi ieri, iar astăzi se dă o agapă colegilor lor în Tataraşi.

❑ Numitul Iosef Barber, fiind contabil-casier la bacherul Albert Daniel din Iaşi, delapidase de la acesta, în primăvara anului trecut, suma de 67 mii lei şi reuşi să se refugieze la New-Jork.

Tribunalul s. I, judecînd afacerea, Barber a fost condemnat, în lipsă la doi ani închisoare, 67.000 lei despăgubiri d-lui Daniel şi 15000 lei amendă către Stat.

❑ Din celebrele scrieri dramatice ale lui Shakespeare cinematograful Pathé Frères din sala Circului Sidoli, ne înscenează la reprezentaţia de astă seară Vineri 11 Febr. frumoasa piesă „Shylock" negustorul din Veneţia. Rolul lui Shylock este interpretat de maistrul Novelli, fala scenei italiane.

Noul program de astă seară Vineri cuprinde apoi: O călătorie în Italia dela Tenda la Ventimiglia.—O zi pe bordul unui cuirasat francez.—Agripina muma lui Nerone, mare dramă istorică.—Prince şi-a perdut monoclul, comedie cu neîntrecutul artist.—Oul de Paşti, mare piesă teatrală.—Logodnicii Colombinei, scene comice, multe scene humoristice, sportive, instructive etc., precum şi cea mai recentă apariţie a ziarului însufleţit Pathé-Journal, cuprinzînd între altele: Tramvaele electrice trec fluviile înghеţate din Rusia.—Sportul football în Anglia.—Aniversarea Imparatului Wilhelm, paradă militară. — Preşedintele Fallières, inaugurînd Epoziţia femeilor-pictori la Paris.—Concurs de ski la Chamonix (Franţa).—Moda la Paris: Costume de Promenadă etc. etc.

Mîine Sîmbătă la orele 3 ziua Matineu, iar seara la orele 9 reprezentaţie cu program nou.

❑ Telefonul Iaşi-Bucureşti a ajuns o adevărată batjocură. De cîteva zile sau nu funcţionează de loc, cum a fost astă-zi, sau funcţionează aşa de prost ca şi cum n'ar fi.

Nici astăzi n'am putut convorbi cu corespondentul nostru din Capitală.

Destrabalarea şi neglijenţa e explicabilă: cînd în fruntea instituţiei se află pensionarul maior Verzea.

De vănzare o casă în str. Dochia No. 6.
A se adresa la proprietar la zisa adresă.

O maşină de cusut
de ocazie se află de vînzare.
A se adresa la ad-ţia ziarului sub P.

De vănzare 6 stoguri fîn. A se adresa str. Sărărie No. 98.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU
De la Strunga
— *Strada de Sus No. 189* —

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de on. serv. san.		0.30
	oca	0.45
Brînză de vaci proaspătă	0.60	
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduturi		1.80
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.—	
Smântână dulce, centrifugată		2.80
Delicioasă brînză de muute		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.60
Ouă zilnic proaspete		9/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Grăsime topită de porc	2.20 kg.	

Se găsesc caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu preţuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţurile cele mai mici posibile. Incercaţi şi vă veţi convinge.

Administraţia.

Important pentru doamne!

Fac cunoscut că am deschis **un depozit permanent de**

COZI DE PĂR NATURAL

cu preţuri *extrem de avantjoase* care desfid ori-ce concurenţă.

La cereri se expediază şi în provincie contra ramburs.

Maer Bachman
str. Crucei 33

D-tor G. SAVA GOIU
Medicul şef al Spit. de ochi „Frumoasa"
Consultaţiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.
IAŞI STR. LĂPUŞNEANU No. 6

1,200,000 lei (un milion două sute mii lei) *tot sau parţial* de dat cu ipotecă pe moşii sau case în primul rang sau după credit cu un procent de 6½—8% pe an. A se adresa d-lui **Aurel G. Nicolau Iaşi str. Bărboi No. 19**. Intermediari sunt excluşi.—

MAGAZINUL de MOBILE
HIRSCH IAŞI Lăpuşneanu 38
CEL MAI MARE DEPOZIT De DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII şi BIROURI
cu preţurile cele mai ieftine
Draperii. Perdele, Storuri, Bonne femes
GALERII
pentru Perdele de bronz groase în loc de 35 lei numai 8 lei fereastra complectă.
PATURI DE BRONZ
Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete
tot ce este mai **nou**, *frumos şi eftin.*
MARE DEPOZIT DE
LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE
din cele mai renumite Fabrici din străinatate

Pasnic sau Portar Turc, pentru moşie, curte sau fabrică, caută post. A se adresa la Avram Baraş cafengiu, Piaţa Unire No. 4.

FURNISORUL CURŢII REGALE

„LIPS"

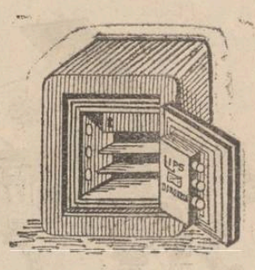

— CAŞE DE BANI IN OŢEL —
Fabricaţiune holandeză, garantată contra focului, spargerei şi căderei
DEPOSIT:
—5 STRADA SMÎRDAN, 5 —
CASA ŢĂRANU
(Vis-à-vis de Palatul Camerei de Comerţ)
Reprezentant General:
CAROL HAIMOVICI, Bucureş
— TELEFON 25 | 71 —

Marca Fabricei

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

PONDOIR déposé Prix..... 6fr.50 R. GARIEL 2 ter, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra viaţe şi rente în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate la vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invalidite acordînd şi o rentă anuală de invalidite precum şi

Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingătoare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

IOSEPH POPPER Str. Lăpuşneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBŢINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO Se întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** **OLLO**

E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut şi ma higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

FOASTA

ROBERT

—Iasi Str. Lăpusneanu 25 —Iasi

1820 **NEVRALGIELE**

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari au resistat tuturor celorlalte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua di: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, sêra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe di.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori şi Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

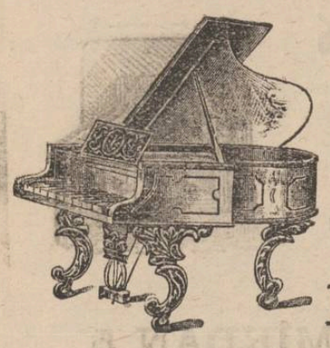

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ

precum şi din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program incepe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Incepetul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Trei rusoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125,000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

PORTE-POTS En FONTE INOXYDABLE Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL 2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA şi PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Bohit oficiel al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35—Iaşi

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 4-a Loteriei IXa

s'au pus la vînzare

Tragerea la

24 şi 25 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 le

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executate ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII — No 1230 Duminică 13 Februarie 1911

Grandioasa întrunire publică de ieri

O manifestație publică extra-ordinară în Iași

„Pe pămîntul liber al Romîniei, țăranul trebue să se închine la ciocoi“ — a zis d. Take Ionescu

Intrunirea publică, pe care opoziția a ținut-o ieri în Iași, a fost o manifestație publică extraordinară, fără pereche în amintirile celor mai bătrîni.

Un public imens umplea vasta sală, în care s'a ținut întrunirea. N'a fost intrunire publică propriu zisă: a fost protestarea Iașului contra regimului ciocoilor și contra teroarei pe care acest regim o deslănțuie, spre a birui asupra impopularității sale.

Din discursurile oratorilor, cari s'au succedat la tribună timp de patru ore, a reeșit nevoia socială ce există, ca opoziția să lupte umăr la umăr, spre a nu lăsa ca era blestemului să poată trăi, spre a nu da teren canaliei ciocoiești.

După ce manifestația, grație călduroaselor discursuri, ajunsese aproape culmea entuziasmului, a vorbit d. Take Ionescu, care n'a mai fost orator mare, cum este de obiceiu, ci ceva extraordinar, un mare fermecător, care a atras spre pieptul lui toată sala, storcînd lacrimi la toți și dela toți admirația cea mai profundă pentru cauza ce o susține.

Manifestația de ieri a întărit la luptă pe toți: pe cetățeni și pe opoziție. Putem spune că războiul pentru exterminarea guvernului ciocoimei, s'a pornit ieri de la Iași, cu deviza proclamată de Take Ionescu:

Vom birui, sau vom muri!

*

D. **N. Gane**.—Vă mulțumesc pentru buna voința cu care a ți primit proclamarea mea ca prezident, al acestei impunătoare întruniri. Mulțumesc tot-odată iluștrilor oaspeți, cari au venit din București și care ne vor pune în curent cu nelegiuirile și ilegalitățile comise de guvernul actual, nelegiuiri care vor rămînea celebre și totodată ele vor alcătui pagini triste în moravurile noastre constituționale.

*

D. **C. Store**.—Aveți astăzi cinstea și plăcerea de a vedea înaintea dv. ilustrațiile noastre politice. Ințeleg legitima dv. nerăbdare, de a asculta pe distinșii fruntași și nu voi abuza de indulgența d-voastră.

In luptele electorale, de obiceiu se discută sau se critică programul adversarilor. In cazul de față, ce voim să discutăm? Programul guvernului? El e un plagiat; acest program a fost de mult formulat, de către un ilustru barbat de stat: Conu Leonida, cînd a spus că nimeni să nu mai plătească dări, nici datorii și fiecare să aibă leafă de la stat.

Vi se promit reduceri de dări, fără a se arăta, dacă golul ce vor lasa aceste reduceri, nu se va umplea cu alte dări mai grele și mai nedrepte. Pînă și meseriașilor li s'au promis pensii pe seama visteriilor publice.

Dar în aceste împrejurări triste, nu se simte nici o trebuință de a se discuta un astfel de program și nici de a perde timpul ca să criticăm candidații adversari. Toți acei care au avut dreptul să vorbească în numele Iașului, în ultimele două decenii, și care vor mai avea dreptul și de acum înainte să vorbească în numele acestui oraș, toți, sunt acei de partea noastră. Nu mă voi ocupa de candidații adverși, afară doar de amicul meu Matei Cantacuzino.

Fără îndoială că d. Matei Cantacuzino e un om de o valoare reală și'mi dau perfect seama cît de mult îl jenează pe domnia-sa eleganta companie în care se află.

Un grup de învățători s'a prezentat la d. Matei Cantacuzino, propunîndu-i să'i susțină candidatura la colegiul al III-lea, cu condițiunea ca d-sa să dea demisia din partidul în care face parte și să lupte pentru programul formulat de acel grup de învățători. In acel program era prevăzut sufragiul universal și garantarea uzufructului legal din o pătrime din moșiile boerești.

Cine nu știe că acel uzufruct, prevăzut în programul grupului de învățători, era cuprins în una din reformele guvernului liberal, dar la care a fost silit să renunțe.

D. Matei Cantacuzino a cerut 8 zile termen, pentru a se gîndi. A stat 3 zile în cumpănealā. Și pentru ce? Am spus că d. Matei Cantacuzino e un om de valoare și care își are crezul lui politic format. Atunci de ce a stat trei zile să gîndească, dacă să fie sau nu partizanul sufragiului universal?

Eu nu cred că a avut nevoe de atîta timp pentru a se gîndi, ci mi se pare că am dreptul să admit că d. Cantacuzino s'a bucurat de propunerea ce i s'a făcut, îi surîdea pretextul ce-l găsise de a scăpa de atmosfera care-l înădușă.

Acest incident mă face să am convingerea că d. Cantacuzino are să vă fie foarte datorat, dacă dv. cu votul dv. îl veți elibera din înlănțuirea aceasta din care era gata să fugă.

Dar am spus că în situația în care ne aflăm, nu avem timp de pierdut ca să ne ocupăm de persoane.

Deasupra programului și a personalităților se ridică astă-zi o chestie mult mai înaltă! Se dă o luptă astă-zi sub amenințarea de revolvere și sclipiri de baionete și asistăm la suprimarea drepturilor, violentarea alegătorului și înlocuirea lui prin jandarmul rural.

In special dv, alegătorii din Iași și mai ales generațiile tinere, nici nu puteți crede că ar exista astfel de moravuri.

Nici bătrînii chiar, nu'și amintesc că ar fi fost timpuri, cînd alegătorul era forțat să voteze cu un buletin închis zicînduli-se că votul e secret și că prin urmare nu trebue să se știe pe cine votează.

Avem datoria de a lupta cu energie pentru a păstra dreptul nostru fundamental și de a păstra pentru viitor mersul sănătos al moravurilor noastre politice. In aceste condiții avem datoria de a lupta pînă la ultima picătură de sînge.

Știu că Iașul, de unde au pornit totdeauna mișcările mari, cari au dat îndrumări noi și măreațe neamului romînesc va ști și de astă dată să lupte pentru distrugerea nelegiuirilor introduse de acest guvern. Și să dovedim că suntem demni de generațiile trecute cari au luptat pentru acest oraș și pentru această țară și să dăm lupta pentru a învinge. Căci luptăm pentru demnitatea noastră, pentru libertatea noastră și pentru libertățile publice.

Imi aduc aminte de un tablou celebru al unui mare pictor rus! O santinelă uitată la post, a rămas acolo neclintit, și a rămas mult timp, căci era stăpînit de simțimîntul datoriei, și a rămas acolo stăpînit de acest simțimînt, până la ultima suflare.

Eu socot că în cazul cînd chiar guvernul ar reuși, Iașul va ști să moară stăpînit de datorie, la postul său, ca și santinela despre care vă vorbiam.

*

D. A. D. Xenopol.—D-sa a aratat că lupta cea aprigă ce se dă astăzi pe cîmpul politic este între spiritul boieresc și spiritul democrat, iar nu între clasa boierească și clasa poporului, de oare ce în rîndurile democrației sunt o mulțime de nume vechi, care își jertfesc liniștea, averea, și-și pun în cumpănă chiar viața, cum a făcut-o d. Cantacuzin Pașcanu la Roman, pentru interesele democrației; iar în rîndurile oamenilor de la guvern, care se dau drept boeri de sînge, întâlnim personagii cu origine din popor.

Spiritul boeresc nu admite colaborarea națiunei la conducerea destinelor sale. Vra el să conducă poporul după ideile sale, fără a-l întreba de cît de formă, nevoit fiind a o face din pricina formei constituționale a guvernului. D. Carp care reprezintă spiritul boeresc în esența lui, a susținut totdeauna că nu are nevoie de partid pentru a veni la guvern, ci numai să fie chemat de M. S. Regele, că partid își va forma prin luarea puterii; ceia ce nu însemnează altceva decît ademenirea oamenilor prin corupțiune sau terorizarea lor, prin violență, cum să practică lucrul de cînd țara a avut nenorocirea de a cădea în ghiarele oligarhiei guvernamentale de astăzi.

D. Xenopol a aratat cum s'a format spiritul democratic la noi, pornind de la boerii altruiști și cu inimă mare, ce răsăreau pe ici pe colo, din rîndurile copleșite de interese personale ale boerimei vechi.

Pe cînd Vasile Mălinescu și Constantin Radovici din Golești, propuneau la începutul secolului trecut împroprietărirea țaranilor, mulțimea boerilor cerea guvern aristocratic în Moldova, cu desființarea domniei, iar în Muntenia cereau contopirea țării în imperiul rusesc. In 1848 pe cînd Goleștii, Cîmpinenii, Grădiștenii, Crețuleștii și un Filipescu, susțineau împroprietărirea țaranilor, massa boerilor chemau pe ruși, pe turci, pe austriaci în ajutor, pentru a înăbuși asemenea cereri. Sub Cuza Vodă, Cogălniceanu, Negri, Hurmuzaki, Florescu, Crețulescu, au sprijinit aceiași împroprietărire, iar boerii s'au opus până a trebuit să li se spargă gașca prin lovitura de stat. Și așa a fost până în zilele noastre. Ori-ce măsură mai serioasă de îmbunătățire a poporului de jos, a întîlnit în rîndurile acelor insuflați de spiritul boeresc, o opoziție înverșunată și de aceia foarte ne miră astăzi deslănțuirea demagogică de făgăduinți peste neputință de îndeplinit, ca acea cu scutirea de imposit fonciar a pămînturilor până la 6 hectare.

D. Xenopol a adaus că guvernul de azi conta să se mențină, dobîndindu-și o majoritate cu ajutorul oamenilor cumparați, întocmai precum în vremurile mai vechi se recrutau armatele prin bande de mercenari.

Cu mercenari însă nici odată nu s'au repurtat victorii militare, precum cu transfugi politici nu se poate menținea puterea.

*

D. **Georgel Mărzescu**. — Venind la întrunire, am descoperit distribuindu-se în piață, o poezie sub semnătura mea. Această poezie este datorită prefectului de poliție, care n'are curajul să o semneze. Ea constitue pur și simplu un falș al semnăturii mele în scopul unei noua excrocherii politice. Repudiez paternitatea unei poezii lipsită de spirit și de picioare... N'am făcut în viața mea de cît de două ori poezii: una la vrîsta de 18 ani, unei cucoane; o alta, la începutul vieței mele politice, în „Liberalul“ întitulată „Huliganii“, în care consacram strofe de o potrivă d-lor Grecianu, Cristofor și alții. Să publice poliția acea poezie și-i voi recunoaște paternitatea; pînă atunci să i a seama, ca în strofele poeziei in care pune semnătura mea falșificată, să nu găsească puncte de atingere ale unor partizani ai sei.

Aceste zise, să-mi fie permis astăzi d lor, să-mi plătesc luxul unei fantezii: să mă ocup de ceia ce nimeni nu se ocupă: să vorbesc de cineva, despre care nu se prea vorbește obișnuit. A-ți înțeles: îmi propun să vorbesc despre cuvîntarea d-lui Demetre Grecianu, acea cuvîntare care după cele ce relată „Evenimentul“ ar fi produs o imensă senzație.

Nu fac asta, pentru că cuvîntarea d-lui Grecianu ar fi făcut vre-o impresie, dar pentrucă voesc să arăt elementelor democrate pentru viitor ce atitudine să aibă pentru el.

D. Grecianu și-a permis la ultima întrunire, într'un costum impecabil tăiat, cu o seninătate de cuget care friza inconștiința, își permitea să vorbească în numele Iașului, orașul de origine al junimei, și să salute pe d. Carp.

Domnilor, dacă e așa, se cuvine, ca cuvîntarea d-lui Grecianu să fie criticată cu toată vigoarea doctrinei idealiste.

Nu știu dacă d. Maiorescu, unul din fondatorii junimii literare, ar fi putut să proclame inteligența d-lui Grecianu, ca un produs al junimii literare. Sub raportul doctrinei idealiste a junimii politice, care totdeauna a spus că forța morală e singurul razim al unui guvern sau unui partid, d. D. Grecianu ne face un imens serviciu, pe care altul mai inteligent l-ar fi putut ascunde. D. Grecianu, uitînd că peste toate ilegalitățile comise, atacurile premeditate în contra fruntașilor, vine și afirmă aci în întrunire publică următoarea formulă de doctrină a d-lui Carp:

„Nu ne-am adresat nici odată, nici ne vom adresa pornirilor rele ale alegătorilor, etc.“

Cînd am citit acest pasaj, am zis că e prea mult, și nu știu cui să'i atribui: inconștienții sau îndrăznelii d-lui Grecianu. Dacă se poate crede că o doctrină idealistă duce la un frumos idealism, doctrina politică a d-lui Carp, reprezentată prin d. Grecianu, unde poate duce?

D. Carp a venit cu un singur program: de supralicitație politică, pe care vrea să-l împlinte în inima cetățenilor cu vîrful baionetei. Dacă d. Carp face pe spinarea țării, un studiu de psiholog e populară și crede că poate triumfa fără puterea influenții guvernamentale, să nu uite că la acestea se poate opune conștienta mulțimii, care de sigur poate conduce la lucruri mult mai grave. Să nu uite d. Carp, că istoria omenirii dovedește că, dacă au fost regi ca Ludovic al XIV-lea, căruia la Versailles i se striga: vive le roi! aceiași mulțime i-a strigat: bas le roi! Astăzi d. Carp, și nu zic el, ci o clasă întreagă cu el, care se deprinsese a avea puterea acestei țări, să cramponează de putere, nu pentru satisfacerea lui personală, ci vede unirea tuturor elementelor democrate ale acestei țări, pentru a preface clasele diriguitoare ce nu mai corespund țării.

Fericiți cei doi șefi de partide democrate, fericiți d-nii Brătianu și Take Ionescu, în numele cărora se luptă, între democrația de guvernămînt și boerimea aventurieră.

In această luptă noi, uniți, n'avem ce conta pe sprijinul de sus. E rămîn cu aceasta și noi cu sprijinul poporului. In această luptă popularitatea va eși din adîncul claselor din care ne tragem.

Iașul stă în fruntea tuturor operilor mari, și prevăd un lucru, sunt sigur de izbîndă pentru că, ca și acum 20 de ani, în timpul cînd, tatăl meu conducea politica aci, — fecior de preot, — a trîntit toate candidaturile puse de boerime,; tot așa și astăzi, ei vor cădea trîntiți de d-voastră.

*

D. **G. D. Șerban**: Pentru ca un guvern într'o țară constituțională ca a noastră, să poată legitima venirea și rămînerea lui la putere, trebuie să dovedească că este constituțional și că ști e să respecte libertățile cetățenești, măcar acele ce le-a capatat, dacă nu și alte noui. Trebuie să dovedească că e în stare să satisfacă cerințele tuturor ramurilor de muncă din această țară. Pe lîngă că trebuie să mai respecte libertatea cuvîntului și libertatea presei, guvernul mai trebuie să se coboare în sînul națiunei și să afle de la ea, care sunt păsurile și nevoile ei.

Și, să ne întrebăm, oare d. P. P. Carp s'a scoborît vre-o dată în mijlocul națiunei, sau macar prin presă a aparat vre-o dată libertățile publice? Nici macar luptînd în parlament pentru acestea, nu l'am văzut. Ba da, în parlament l'am văzut amenințînd pe cîrciumari, pe care astăzi caută să i amăgească.

Nu poate deci pretinde d. Carp, că reprezintă un guvern al națiunei, pentru că e străin de nevoile și aspirațiunile națiunei. Ba mai mult, d-sa a spus că România n'are aspirațiuni peste hotare.

S'a spus că d. Carp a venit la putere în numele unei tradiții. In numele cărei tradiții vorbește? In numele tradiției partidului conservator, pe care d. Carp l'a combătut timp de 40 ani, sau în numele junimismului, pe care 'l reprezintă? Partidul conservator a inceput a fi partid de guvernămînt, de atunci de cînd Take Ionescu a intrat în partid și a introdus cu el elementele democrației în sînul partidului. Și odată ce d. Take Ionescu a eșit din partid, venerat șef a predatul și steagul și conducerea d lui Carp.

Ce garanție ne dă d. Carp că va fi în stare să servească interesele și nevoile țărei și armonizarea tuturor claselor sociale? Trecutul său, am spus, nu prezintă nici-o garanție. Cît despre prezent: d. Carp s'a păzit în totdeauna să ia parte la activitatea parlamentară și el a absentat de la Cameră, tocmai atunci cînd se discutau cele mai mari interese ale țărei.

Și acum ne a prezentat un program. Nu putem pune nici o bază pe el, căci ce spune acel program? Se ocupă de meseriași și spune că va ocroti pe patron în contra lucrătorilor și pe aceștia contra patronilor. Dar aceasta poate fi un punct de program de guvernămînt? Meseriașul n'are nrvoe de aceasta, lui îi trebuie să fie scos de sub concurența industriei mari și să'i i se deie mijloacele pentru îmbunătățirea stărei lui materiale. Promite apoi ajutor la bătrînețe și în caz de boală meseriașilor. Ar face mai bine să'i dea mijloace ca meseriașul să poată munci și agonisi el singur pentru bătrînețe, și pentru familia lui. Despre comerț n'a spus nimic în programul său. D-sa a promis că va ierta contribuția pentru 6 hectare. Rău face d. Carp că vrea să deslipească legătura sufletească care este între individ și stat. Putea foarte bine să adopte impozitul progresiv.

D. Carp mai promite ușurarea și ieftenirei traiului curat ca povestea Turcului care n'a cumparat cămila cînd era 2 parale, pentru că nu le avea, și i s'a părut ieftină și a cumparat'o, cînd se vindea cu 100 lei, pentru că i avea. Eu am mai zis și o repet: să dea meseriașilor posibilitatea să cîștige în deajuns pentru ei și familiile lor. Bogăția statului a mai crescut, prin ridicarea prețurilor solului și pădurilor, dar salariile funcționarilor nu le-a sporit. Rădică salariile funcționarilor și vei ieftini traiul!

Mie nu-mi inspiră nici o încredere acest guvern. Pe acest guvern, care a intrat în cetatea puterei prin escaladarea constituției, e de datoria d v să'l alungați de la putere și să i spuneți că M. S. Rsgele a făcut o mare greșală cînd l'a chemat la cârma țărei.

*

D. **V. Gh. Morțun**.—Sunt fapte, împrejurări de acelea, care petrecîndu se în acelaș moment în locuri deosebite, pot să creieze, din legătura ce ar face un nepărtinitor, între ele, o cristalizare exactă a faptelor, pe care mulțimea e chemată să le judece.

Duminica trecută, în această sală, d. Carp termina discursul său, cu una din acele faimoase eșiri, pe care însuși partizanii săi nu o pricep; d. Carp termina cu o șarjă împotriva banditismului politic. La aceiași oră, la Roman, guvernul, prin administrația sa, se însărcina să ilustreze sfîrșitul discursului d-lui Carp. Este trist. cînd omul îmbătrînește și ajunge, ca prin faptele sale să se rîdice contra adevărului. E trist, ca un om îmbătrînit în arena luptelor politice, să dea exemple de acelea, care se servească tineretului. Era trist ca d. Carp, în urma celor petrecute la Roman, Hîrlău, etc. să mai vorbească de banditism politic. Tot în acea cuvîntare d. Carp,—care toată viața sa n'a făcut de cît zeflemelele și și-a creat un partid

şi un program, asemăna partidul conservator din Anglia, cu partidul său de aci. Eu cred că în momentul cînd el spunea aceste cuvinte, mintea sa era limpede. De unde partidul său a dus o viaţă întreagă de opoziţie miluită, a tras nădejdea să creieze un guvern de personagii. A avut îndrăzneala ca să creadă că noi liberalii nu vom pricepe interesele ţării şi că dacă atunci cînd a primit puterea ne va da 50—70 de scaune în parlament noi vom abandona steagul libertăţii politice şi ne vom da de partea lor. Cu acestea zise, voi trece la altă parte şi să-mi daţi voe să mă ridic cu furie. De cînd a venit la putere, „Epoca" ne învinueşte că în răscoalele de la 1907 noi, partid chemat la putere prin trista împrejurare de atunci, am fi împuşcat 11,000 de ţărani. In parlament d. Brăteanu a declarat că n'au fost de cît 405. Nici Filipescu, nici Marghiloman, nici d. Carp nu s'au ridicat să protesteze, au admis cifra. Dar chiar 405 e un număr dureros pentru noi. Dar azi a veni să spui tu de la guvern, că acei ce atunci şi-au făcut datoria sunt nişte asasini!

Aceasta e o extremă mişelie ce o face un guvern. Am primit să fac parte din acel guvern de la 1907 şi nu doresc nimărui momentele dureroase de atunci.

A început să mă cam plictisească dragostea de ţărănime a d-lui Carp. De cînd a venit la guvern numai de asta vorbesc ziarele lor. Să restabilim faptele. In ziua întăia cînd s'a prezentat guvernul liberal la putere, Cantacuzino, Take Ionescu, Lahovary, au spus cu toţii: faceţi ce ştiţi, vă dăm tot concursul nostru, dar faceţi linişte şi pace, căci e primejdie mare pentru ţara noastră.

Unul singur s'a găsit, sumeţ, vroind să iasă de asupra tuturor zicînd: întăi represiune şi apoi vom vedea ce e de făcut. Acela era d. Carp. Am făcut represiunea şi după 6 luni, d-sa care a cerut acea represiune care, i-a fost atitudinea în toamna lui 1907? N'a venit la Cameră o singură dată macar, s'a dus la societatea agrară, căutînd a instiga pe marii proprietari. Şi pentru ca să scăpăm ţara de clasa proprietarilor, care voiau să cîntărească ce trebuiau să se dea lor, am ajuns să le facem concesii. Din concesii, reiesă că izlazuri s'au dat numai pentru clacaşii de la 1864 şi au rămas multe sate încă fără izlazuri.

A venit legea Casei rurale. Noi prevedeam să se dea ţaranilor un avans de 5 la sută, dumnealor propuneau 25 la sută şi din această muncă; am ajuns la 15 la sută. In acest timp, noi miniştri şi cu căpităniile partidului conservator, aveam zilnice înţelegeri: căutam să dăm articolelor din legi, unitatea de vederi ca să împace pe toţi.

Fac o laudă sinceră d-lui Take Ionescu; în acele împrejurări am văzut ce muncă a depus ca să facă să devie partid de guvernămînt. Atunci s'a hotărît izgonirea lui Take Ionescu. Instituirea chiar a şefilor de culori a fost o farsă de carnaval a acestui guvern de carnaval.

Şi noi am făcut alegeri, dar n'am violentat şi teriorizat ţara. Am preferit ca prin căderile noastre să dăm un învăţămînt cetăţenilor, să ştie ei singuri cum trebue să păşească.

In timpul cînd deţineam portofoliul lucrărilor publice mi se aduceau zilnic fiţuice, că cutare sau cutare inginer, sau funcţionar de la C. F. R. ar avea simpatii pentru democraţi.

Am chemat pe directorul general al c. f. r. şi l'am rugat să pue în vedere funcţionarilor, să nu facă pe agenţii electorali şi nici să ia cuvîntul în întruniri, ei fiind funcţionari ai statului, dar că încolo pot să voteze pentru ori cine vor voi. Şi ştiţi cine erau acei ce-mi aduceau fiţuicele? D-nii Marghiloman şi Filipescu! Azi vedeţi că aceia ce n'au izbutit a ne face să facem noi, o îndeplinesc ei azi.

Din un capăt la altul al ţării vezi pe funcţionarul c. f. r. mergînd cu geamandanul în mînă fiind mutaţi. In acest moment vin dumnealor şi se plîng asupra scumpetei traiului; scumpirea traiului nu există pentru acel ce trebue să ţie două case. Eftenirea traiului nu e pentru dînsul, căci mutarea lui, i-a nimicit budgetul pentru un an întreg.

Ceea ce mă înspăimîntă e lucrul care apare ca un indiciu. In acelaş număr în care Carp se ridica contra banditismului politic, iată ce zice de alegerea de la Roman: „ce ar fi fost dacă ar fi căzut; cum s'ar fi întîmplat dacă lucrurile decurgeau în mod legal" (adică dacă eşia lista guvernamentală) Vă închipuiţi ce mentalitate s'a încuibat în capul acestor oameni osteniţi de o opoziţie miluită, dacă cred că cetăţenii trebue să-i voteze pe ei şi fiindcă au fost aduşi la guvern ei şi fiindcă au fost aduşi la guvern ei cred că sunteţi datorisă-i votaţi. Eu vă voi aduce aminte după această constatare tristă, de un vechi proverb: cînd vrea D-zeu să piardă pe un om, îi ia mai întăi minţile. Căci numai astfel îmi explic această frază apărută în ziarul lor, tocmai în ziua cînd d. Carp îşi publica discursul program de la Iaşi.

Domnilor, daţi-mi voe să n'am nici o îndoială asupra izbîndei de la Iaşi. De 23 ani fac politică militantă şi totdeauna m'am dat adînc în valul mulţumii de alegători şi ştiu ce putere au aceşti alegători pe care d. Carp îi zeflemiseşte Domnilor. Eu am credinţă că nu numai în Iaşi, dar se pregătesc surprize chiar în centrele cele mai mici. Ar fi o ruşine ca după 50 de ani de viaţă publică, alegătorii să n'aibă atîta respect de drepturile lor.

Nu uitaţi că suntem către sfîrşitul ernei, suntem către începutul primăverii şi după cum se aude trosnind ghiaţa groasă, care a încătuşat unda rîurilor, aşa va fi cu voi alegătorii. Ingheţată e conştiinţa naţională, îngheţată e socotită conştiinţa voastră. Dar iată primăvara suntem noi, sunteţi voi. Voturile voastre să fie ca razele calde ale soarelui de primăvară, care cad peste sloiurile de ghiaţă şi să răpadă acest partid în adîncimile mării.

*

D. **Vespasian I. Pella** spune că actualul guvern este cel mai impopular din cele 34 guverne, pe cari le a avut ţara de la 1866 şi pînă azi.

D. Carp a obţinut puterea terorizînd Coroana, şi cerşătorindu-i mila prin mijloace înşelătoare, iar acum terorizează ţara, ca să se poate menţine la putere.

Oratorul insistă asupra schimbărilor de guverne operate în ţară în decurs de 45 de ani de viaţă constituţională şi se miră cum Regele, care a aplicat totdeauna cu sinceritate Constituţia şi nu s'a lasat condus de cît de sentimentele reale ale naţiunei, a putut să se lase înfluenţat de consideraţiuni de persoane şi să cedeze ameninţărilor junimiştilor.

D. Carp i a spus Regelui, că dacă nu i dă acum guvernul, partidul seu va dispare. Dar mai bine să dispară o organizaţie politică destinată peirei, de cît să se distrugă libertăţile publice.

Oratorul face istoricul primelor schimbări de guverne de la 1866 şi 1888 şi spune, că încercarea făcută azi de Coroană de a încredinţa puterea unor politiciani fără de partid, a mai fost făcută şi la 1888 şi n'a reuşit.

Deci, Regele trebuia să ţină seamă de experienţă făcută la 1888 şi să priveze ţara de turburările dureroase, cari se produc azi.

Ţara consideră ca neconstituţional guvernul d lui Carp şi de aceea cele două partide de opoziţie s'au coalizat ca să'l răstoarne.

D. Pella analizează programul d-lui Carp şi spune că începe prin a fi reacţionar, continuă prin a fi faţarnic şi sfîrşeşte prin a fi cinic.

Este reacţionar pentru că se opune revizuirei constituţiei pentru lărgirea dreptului de; vot este faţarnic pentru că promite lucruri irealizabile cu buna ştiinţă că nu se pot indeplini şi este cinic fiindcă se angajează la scoaterea administraţiei de sub influenţa politică cînd în fapt utilizează azi în modul cel mai destrabalat, toate organele administrative în lupta electorală.

Oratorul termină îndemnînd pe Ieşeni să se arăte demni de drepturile lor politice şi mîndri de forţa lor şi se asigure opoziţiei cel mai strălucit triumf în alegeri, întăi pentru că în Iaşi s'a născut junimismul politic şi tot aci să fie nimicit şi al doilea, pentru că fiind vorba de constituţiunea ţărei strîns legată de opera Unirei, Ieşenii sunt cei dintăi chemaţi s'o apere cu preţul celor mai mari jertfe.

Alegerile, de mîine termină d. Pella sunt primul atac al luptei de răsturnare. Şi dorim să fie şi cel din urmă, căci trebue să se ştie de toată lumea, că opoziţia porneşte la luptă nu ca să fie învinsă şi nu se reîntoarce din această mare bătălie pînă nu va eşi învingătoare!

— Nu numele candidaţilor îi va proclama propriu zis urna, în zilele de 16—22 Februarie, ci un principiu sfînt: guvernarea ţărei prin ea însăşi!

*

D. **C. Dissescu**.—Nu fantezia de estetică literară şi dorinţa de a asculta pe oratorii distinşi, au făcut ca să se adune aci un aşa de mare număr de cetăţeni, ci dovada că acţiunea întreprinsă de noi e şi o acţiune socială, pentru întreaga organizaţie socială.

Sunt cîteva luni de zile de cînd se vorbea, se şoptea că va veni la putere actualul guvern. Şi nu ne venea a crede, pentru că într'o ţară constituţională ca a noastră, nu se poate ca asemenea lucruri să se facă prin şoapte la ureche şi cu secreturi.

Ei bine, da, prin iutervenţia regală, acest guvern a venit la putere. Să nu se creadă că facem acte de antidinasticism. Nu, căci nu noi am fost aceia, care am dus campanie pe faţă contra Regelui, ci cei care guvernează astă-zi,

In ţara noastră, unul din visele noastre mari şi mai cu deosebire, era întemeiarea unei dinastii şi iubim această dinastie, nu numai în persoana M. S. Regelui, ci dorim ca această dinastie să trăiască întreagă şi să ştie să înveţe şi nepoţii că voinţa poporului în timpul revoluţiei franceze a trecut peste capetele încoronate! (aplauze).

Inainte de a întreba ce avem să plătim, eu cred că e bine să întrebăm cu cine vorbim? Ceia-ce se discută azi şi pentru ceia ce luptăm, e: voim să păstrăm organizaţia de pînă acum şi să luptăm cu energie, sau dacă suntem aşa de jos căzuţi, ca să suferim a fi dominaţi de o adevărată oligarhie?

Astăzi este o luptă între 3 puteri: grupul celor care se pretind a fi boeri, de şi nu sunt; apoi un alt element: regalitatea, acea putere, acel organ superior pe care l'am pus în vîrful piramidei sociale, ca de acolo să urmărească şi să fie drept, să nu ţie cu nimeni şi în fine al treilea grup, al treilea element: elemental popular, cel mai puternic şi cel mai viguros, cel mai puternic pentru că puterea lui curge cum curg apele unui fluviu şi care nici odată nu contenesc de a curge.

Neg ori ce merit elementului zis boeresc, pe care d. Carp a spus-o cu mîndrie că va veni un timp, cînd generaţiile viitoare îşi vor aduce aminte cu mîndrie de epoca „ciocoilor"! Bine c'a vorbit de viitor şi n'a îndrăznit să spuie şi de trecut, că ar fi făcut vreun bine ţărei, căci asta ar fi fost prea mult.

Şi d. Carp, spunea de la această tribună, cu mîndria-i cunoscută, după cum îi e obiceiul: iaca ce vreau! Astăzi nu se mai poate admite aceasta; astăzi, din contra, guvernul trebuie să întrebe poporul ce vrea.

E o îndrăzneală cînd d. Carp, vorveşte în numele conservatorilor de altă dată, pe care veşnic i a criticat. D-sa zice astăzi: nu dăm, ci vă dau, şi zice aşa pentru că d-nii Marghiloman şi Cantacuzino nu dau din punga lor, ci din avutul ţărei. Eu cunosc o epocă de glorie în istoria străbunilor noştri: la Romani, Iuliu Cezar, care spunea vă dau! Dar Cezar nu şi a permis să zică: deschideţi Comoara statului şi luaţi vă pentru că vă tratez ca slugi!

Conservatorii vin astăzi să ne spuie că ce măsuri mai libere şi mai democratice voim, de cît acele ce le au luat? Intocmai ca omul care se îmbracă cu două haine: cînd vin să ne vorbească în numele conservatismului, cînd al demagogiei. Pentru moment demagogic, mîine se vor întoarce la aristocraţie.

A doua observaţie în lupta noastră, e conrupţia moravurilor publice şi mijloacele ticăloase ce le întrebuinţează guvernul. Am venit aci să iau din nou contact cu populaţia Iaşului şi să strîng mîna colegului meu Stere, căci avem aceiaşi sarcină sufletească, ne este încredinţată cultivarea tinerilor generaţii. Dar prefer, mai bine să mi se ia catedra, de cît să văd cum se rup foile din constituţie. A avut mare dreptate d. Stere, cînd la întrunirea trecută de aci, a numit războiu civil, războiul ce s'a deschis. Ii face onoare curajul cetăţenesc cu care ai arătat adevărata situaţie. Istoria este faţă: cine nu ştie că principala cauză a căderei poporului Roman, a fost conrupţia vieţei politice. Şi pe atunci se promitea cetăţenilor iertarea datoriilor, a chiriilor şi organizarea de legionari; aşa face şi d. Carp, promite iertarea de datorii şi organizează bande de altfet de legionari,—de bătăuşi, cum a făcut la Roman. Ei bine nu se poate compara cu cele petrecute la Romani; era şi pe atunci un Antoniu, care a murit victorios în forul Romàn; dar nu un Anton Arion, care cred că poate scoate armata în foruri la Roman.

Adversarii au inventat legenda că prietenii noştri s'au dus să manifesteze la porţile lui Anton.

Eu zic că poate merita o huiduială, căci e o mare îndrăzneală să vie la Roman, de cine ştie unde, penlru ca să terorizezi populaţia. Ei bine, d. Anton a vrut să scoata armata şi întregul oraş să fie transformat într'un carnagiu.

Onoare acelui general care a preferit 30 de zile închisoare, de cît să fi văzut 800 de oameni căzuţi morţi. (Strigăte de traiască generalul, onoare lui)! Nu examinez cîtuşi de puţin disciplina militară, nici nu examinez legalitatea, sau ilegalitatea actului. Nu ştiu merită pedeapsa luată, sau nu o merită Ceia ce ştiu e că îl onorează gestul ce l'a făcut, pentru că a scapat de la moarte atîţia oameni.

Dar guvernul nu se mulţumeşte cu legionari; mai vrea şi alegători. Şi ştiţi ce face pentru aceasta? Distribuie la colegiul al III-lea buletine închise pe care le dă ţaranilor să le puie în urnă, spunîndu-le că nu trebuie să ştie pe cine votează, pentru că votul e secret, iar de-ar deschide să vadă pe cine votează legea îi pedepseşte pînă la 2 ani închisoare.

Mai era un lucru care îndreptăţea pe d. Stere să califice de rezboiu civil, lupta ce s'a deschis: deschiderea porţilor puşcăriilor, sub formă de graţieri, ca să'şi facă bande, cărora să le împartă provinciile, pentru a le da pradă şefilor de bătăuşi, însărcinaţi cu susţinerea candidaturilor guvernului. Ce înseamnă acel prefect de Romanaţi, care a uzat de decretul M. S. Regelui, în urma raportului d-lui Take Ionescu, fiind numit membru la Curtea de Conturi şi care astă-zi se vîră în capul bătăuşilor, spunînd că e o datorie a lui să facă totul, numai să triumfe candidaţii guvernului? Ce înseamnă acel Lupu Costachi de la Tecuci, mai mult lup de cît Costachi? Pînă şi provincia Dobrogiei, atît de scumpă nouă, pentru că acolo a păşit întăia oară un Mircea cel bătrîn, a fost dată pe mîna d-lui Sfetescu, un şef al tabacarilor!

D. Carp a venit aci la Iaşi şi v'a vorbit. Chiar dacă nu venea şi dacă nu vorbea, ştiam ce are să spuie. Fondul discursului d-lui Carp, nu e de cît: ideal, apetituri şi clienţi politici.

In ce constă idealul său? Intr'o dorinţă pe care o are de mulţi ani: ca în ţara această d-sa să ajungă cancelar, să ajungă un Bismark! A doua parte: „apetiturile". Ce se înţălege prin apetit? Tendinţa ce o manifestă cine-va pentru a mînca şi bea. Dar, să ne întrebăm: mesele cu banii statului şi din fondurile poliţiei ce le dau ei, le fac pentru a sătisface apetiturile noastre, sau ale domniilor-lor? Pînă acum spunea într'una că cei adunaţi în jurul lui Take Ionescu vor numai satisfaceri de apetituri, că sunt nişte ticăloşi, şi acum îi cheamă, îi roagă să vie la d sa. Ticăloşii să ştie că nu vor sta mult timp la masă! A treia chestie: clientelă politică. Nu fac oare tot ei, clientelă politică? Dovadă sunt Monitoarele Oficiale, care sunt pline de numiri şi transferări ale clienţilor politici.

Cît despre mijloace, d. Carp uită că e şef de guvern şi că e funcţionar înalt, care reprezintă statul. Şi cînd vine de la înălţimea acestei tribune şi spune că noi facem acte de banditism politic nu ei, este apelul ce'l face la poliţie şi la agenţii secreţi, să ne zugrume, cum a făcut la Roman.

Suntem în vremuri triste. Se mai petrec şi în alte ţări banditisme, dar nu ca cele de la noi, nu banditisme ad-tive. Afirm şi pot dovedi ori cînd că de sus pănă jos. administraţia actuală nu e de cît organizaţie de tălharii ad-tive. Cred că aţi cetit în ziare cum la Putna se organizase un atentat tăind un pod şi cînd a fost vorba de explicaţia lucrurilor, ne spun că trebuie să se înregistreze la cinematografe cum se face tăierea podurilor. Dar în Tecuci? cred că aţi auzit că au dat foc unei primării pentru a arde şi urna şi au curajul să spuie că de cîte ori nu se întîmplă incendii? Dar la Olt? Credeţi că e alt-fel?

Dar violenţele pe mine nu mă sperie. Mi s'a întîmplat să văd muribunzi: cel ce se sbate cu moartea: ţipă, răcneşte se svîrcoleşte, pănă cînd intră în liniştea rece a mormîntului. Tot aşa şi ei, au făcut pe Regele să aibă milă de ei şi să'i cheme la putere. Ceia ce se desbate astăzi, e sfîrşitul unei clase sociale, care trebuie să dispară.

Intregul lor program se poate reduce la un singur cuvînt: milă, dar nu cuvînlul milă, care e un sentiment firesc, ci în un alt înţăles. Mai potrivit a fi miluială. Cînd nu erau la guvern, au fost miluiţi de alţii, cînd vor guvernul, cer miluială de la Rege, iar cînd au luat guvernul, cred că a venit momentul să facă şi ei miluială, cu banii statului, fără să ţie seamă că ţara aceasta are destulă mîndrie ca să le arunce în nas această miluială.

Care e caracterul acestui guvern? Ambiţia boerească, dorinţa de răsbunare în contra şefului liberalilor şi contra şefului nostru, e un guvern de împărţeală, un guvern de lichidare a ţărei şi aceasta nu trebuie să o permiteţi, şi e un guvern de provacare. Organizează crime şi le aruncă apoi în sarcina altor.

Aceşti oameni se sprijină pe Rege. Nu cred că Regele n'a văzut că a greşit.

E o nenorocire a ţărei acest guvern, dar e şi un bine, pentru că e ceva fatal care pregăteşte o viaţă nouă, care va fi sfîrşitul acestui guvern.

Un cuvînt din evanghelie spune: „Rugaţi-vă într'una"; în politică, acest cuvînt s'ar traduce: „lucraţi într'una", pentru că în momentele grele, orele sunt zile, şi zilele sunt ani.

Şi dacă veţi face cumva greşala să nu luptaţi pentru răsturnarea acestui guvern, va trebui poate încă o generaţie şi ani de zile, ca să reparaţi răul.

*

D. **N. Titulescu** începe prin a declara că pricepe pentru ce oamenii noştri politici se întrec a cuceri simpatiile Iaşului, transformîndu-i în oraşul clasic al declaraţiunilor de principii. Iaşul e un fel de Styx politic, care-i dă ca menire să consfinţească apostolatele sau să le înmormînteze pentru vecie. Dumineca trecută, Iaşul a oficiat un serviciu funebru: a procedat la formalităţile de înmormîntare ale junimismului. Aci s'a născut, aci se cădea să îi se citească leturghia din urmă. Junimismul s'a sinucis pentru toată ţara, prin violenţele la care s'a dedat. Pentru Iaşi, junimismul s'a sinucis prin lipsa de idei şi aspiraţiuni. Punînd alături programele politice anterioare ale celorlalte partide cu cel junimist, şi ştergînd din acesta părţile lipsite de originalitate, rămîi numai cu nişte vorbe disparate ca: peşte, sare, făină, care îţi dau impresia că ai în faţa o listă de bucate.

Nevoia cea mare a ţării e azi o nevoe sufletească: aceea a unei vieţi noi, aceea a unui nou patrimoniu sufletesc, din care să şi tragă pe viitor îndrumarea, viaţa noastră naţională; nevoia aceasta nu se poate satisface de cît prin revizuirea Constituţiii şi lărgirea dreptului de vot.

In asemenea stare de lucruri programul junimist e evanghelia stomacului, azi cînd glasul acestuia a fost amuţit de glasul creerului, care strigă mai tare.

Problema pe care o pune alegerile e aceasta: sau reuşeşte opoziţia şi atunci se dovedeşte că am visat urît 2 luni, sau reuşeşte guvernul şi atunci se dovedeşte că am visat frumos 40 de ani.

Ministrul de interne care şi-a luat sarcina să dovedească că o ţară a dormit o jumătate de secol, şi-a luat şi o sarcină imposibilă şi o sarcină urîtă.

Doreşte ca lupta care se deschide să fie o luptă leală, corp la corp, faţă în faţă, iar nu o luptă hoţească pe la spate, pentru ca nu cumva în cimitirul nostru politic, şi la mormîntul junimist, în loc să se citească un epitaf pe care să stea scris: *aci se odihneşte bufoneria politică*, să se citească un epitaf cu aceasta: *aci zace răpus asasinatul politic.*

*

D. **Al. A. Badareu**: Nici-odată conştiinţa dv, n'a fost pusă la încercare, mai mult că în lupta actuală. Sunteţi chemaţi ca prin votul dv, să vă pronunţaţi nu asupra ceia ce este în aparenţă: două serii de candidaţi, ci asupra a două sisteme dimetral opuse, din punct de vedere politic.

Ne-ar fi foarte uşor să rămînem pe terenul comparaţiei celor două serii de candidaţi, pentru că advervarii noştri, mulţi sunt incomparabili, iar mulţi imponderabili.

N'aveţi de cît dacă voiţi, să nu ieşiţi din orizontul acestui oraş, să vă uitaţi că tot ce este în jurul dv. este opera celor două partide, care astăzi luptă împreună, pentru o operă mare.

Să vă mai amintesc oare că: şcoalele primare, liceul naţional, liceul internat, universitatea, palatul de justiţie, creditul viticol, antrepozitele şi mai pe sus de toate apa, pe care eri aţi văzut, o sărind la înălţime de 20 de metri, şi pentru care noi toţi, cîţi suntem aice am muncit, pe cînd fruntaşul şi şeful adversarilor se preumbla în Egipt şi vizita piramidele, spre a vedea care e mai mare,—e nevoie zic să vă mai reamintesc că toate sunt operile noastre? Greutatea cea mare a rezolvirei chestia apei, care a ţinut 40 de ani, era tot chestia pecuniară. Şi cine a găsit mijlocul rezolvirei? D. Take Ionescu, pe atunci ministru de finanţe.

Dar, dorim zic să nu vă preocupaţi atît de persoane, ci să vă pronunţaţi între cele două sisteme.

Care e situaţia actualului guvern? Cu ce program a venit? Aşi dori ca d. Carp să'şi tipărească programul în limbele străine şi să fie examinat de oamenii de guvernamînt din străinătate. Se vor mira cu toţii în ce stare de inferioritate e această ţară, dacă un guvern aşa de ales cum pretind ei, dacă un guvern extraordinar, de reparaţie, socială cum îl numesc guvernanţii, are un aşa program!

D. Carp promite în programul său sporirea lefurilor funcţionarilor. Ce e bun slujbaşului, faţă cu greutăţile de azi, chiar dacă i-ar da 10 lei mai mult? Trebuia să şi aducă aminte de slujbaşi şi să le îmbunătăţească altfel soarta lor.

De aceia noi ne-am ridicat cele două partide ca un singur om, ca să apărăm viaţa noastră politică, ca să scăpăm de tirania în care nu mai avem nici telefon, nici poştă, nici liniştea familiei, numai pe motiv că d. Carp va face emanciparea ţării, scoborînd cu un ban la chilo, peştele sarat, cu doi bani taxa de vamă la plug, ceia ce ar aduce o economie ţaranilor de 20 bani pe an.

Dumneavoastră cunoaşteţi programul, cunoaşteţi şi procedeurile guvernului. Sunteţi liberi să faceţi socoteală. Chiar dacă s'ar realiza el, oare compensează celelalte jertfe? Răspunsul d-vs va fi un răspuns energic. Cînd la urmă nu veţi căuta candidaturile, care sunt superioare celorlalte, dar veţi zice: oamenii aceşteia vrednici, au un trecut şi pe deasupra acestuia, ei luptă ca să răstoarne un guvern, care din cauza slăbiciunii nu va avea scrupule nici de un ordin şi va întrebuinţa orori ca să se menţie.

Şi cum noi ne-am ridicat ca un singur om ca să luptăm contra lui, aşa şi voi veţi zice: sus candidaturile opoziţiei, jos candidaturile guvernului.

*

D. **Take Ionescu** (este primit cu urale, lungi aplause şi ovaţiuni care durează cîte-va minunte). Am cetit şi eu, ca toată lumea, discursul d-lui Carp şi ceia-ce oratorii precedenţi i-au făcut onoarea pe care nu o merită, de a-l numi program al guvernului. Şi citind discursul d-lui Carp, am zis: ce noroc că oamenii de la Divanul Ad-hoc, erau alt-fel zemisliţi de cît d. Carp. Mi-aduc aminte că atunci, la 68, cînd era chestia unirei, s'a pus ţaranilor chestia rurală înainte, dar ei au răspuns că trebuie să renunţe la interesele personale, dînd întăetate intereselor naţiunei şi rezolvind întăi chestia unirei. Şi, ţaranii au renunţat la interesele lor.

După 60 de ani, după atîta şcoală şi învăţătură, după atîta lumină, pot eu crede că la 1911, burghezimea ţărei, păturile care alcătuesc intelectul, îşi vor spune: înainte de chestia sufletească, preferăm chestia stomachului? Să cred că aceştia ar fi mai pre jos de cît ţaranii de la 1868? Nu. Aceasta ar fi cu neputinţă. Dar, alt suflet era în mai marii noştri de atunci şi alt-fel de suflet are d. Carp. Sunt convins că d. Carp citind cuvintele noastre, va spune că sunt tirade. Intreaga lui concepţie nu 'l poata ajuta, nu poate pricepe. Căci dacă ar fi priceput şi ar fi crezut, n'ar fi ajuns la 74 de ani să sfîrşească în mocirlă şi noroi.

Azi a întronat tirania şi calomniile, în loc să întrebe pe guvernaţi dacă sunt mulţumiţi. Astă-zi nu mai merge: înainte de toate, trebuie ca guvernul să'l hotărîm noi, ţara, şi soarta lui tot ţara să o hotărească.

Pentru aceste vremuri triste oare, s'au trudit atîtea generaţii şi Divanul Ad-hoc, din care făceau parte oameni mai mari ca d. Carp?

Ştiu că mi se va spune: ticăloşii ca cele de astăzi, s'au mai văzut, banditisme au mai fost. Da. Au mai fost de toate, dar nici odată n'au fost în gradul şi toate la un loc ca astăzi. Din alegeri, în alegeri, a fost mai multă libertate. S'au văzut timpuri grele la 1875 şi la 1885; dar astăzi care este explicaţia ca să trecem printr'un 1888 aşa de grozav?

D. Carp n'a spus nimic despre motivul de origină a guvernului său. D-sa a fost totdeauna la lozinca: daţi mi puterea şi am şi partid şi alegerile. Noi nu zicem ca d. Carp, să mi se deie puterea, ci totdeauna am spus: noi luăm puterea.

S'a spus că dacă nu li se dădea lor puterea, erau să fie desfiinţaţi. Şi ce era dacă se pierdeau? Se pierdea o coastă de azur? Dacă s'a găsit cu cale să li se dea puterea acestor neputincioşi, pentru a li se mai prelungi viaţa, nu înţeleg să li se dea şi dreptul de a conrupe şi de a schingiui.

Despre aceasta nu ne-a vorbit d. Carp, şi nu ne-a vorbit pentru că a fost consequent cu el însuşi. A ajuns la vrista de 74 ani să vadă încoronarea ideilor lui: Regele şi Dorobanţul şi să facă din funcţionari instrumente electorale şi zicînd că funcţionarii sunt datori să voteze cu guvernul, pentru că guvernul îi plăteşte; dar se înşală, funcţionarii sunt plătiţi de stat nu de guvern.

D. Carp nu crede în alegeri, nici în opinia publică, ci se crede ca trimes de o fiinţă supremă, să facă fericirea Romîniei! Dar, cum face d-sa fericirea Romîniei, suprimînd tot ce s'a cîştigat cu atîta trudă şi cu atîta muncă în această ţară?

Şi cu ce program vine d. Carp? Un program care nu e al său: e programul din săptămîna patimelor. Acum 2 ani d. Carp, cînd a vorbit la Cameră, avea numai 2 puncte: guberniile şi seoaterea administraţiei din politică. Frumos a mai scos administraţia din politică, cînd pune prefecţii să ţie discursuri electorale. Peste un an a mai adaos un punct: desfiinţarea maximului şi minimului, din legea tocmelelor agricole. Le aţi mai auzit acestea în programul său de acum? Nu. Mai apoi d. I. Lahovary mai adausese un punct: reînfiinţarea contenciosului ad-tiv. Dar pe acesta l'aţi mai auzit în programul de azi al d-lui Carp?

Eu cînd spuneam în Cameră, că trebuie să facem asigurarea bătrîneţelor lucrătorilor, d. Filipescu a protestat şi a zis că nu se poate, căci aceasta costă prea scump. Ce caută dar în programul d-lui Carp acest punct? I s'a spus că în unele părţi sunt mulţi lucrători, de la care, dacă nu li se va asigura bătrîneţele, nu vor obţinea voturile la colegiul II-lea.

Mai pe urmă a apărut în program şi sporirea lefurilor funcţionarilor c. f. r., tot pentru scopul de mai sus. Şi tot aşa, i s'a spus pe urmă d-lui Carp, că mai sunt şi învăţătorii: să se dea, a zis d. Carp, să le sporim şi lor. La Iaşi a venit rîndul profesorilor secondari, şi probabil dacă va mai fi ocazie, pînă la sfîrşitul lunei, se va anunţa şi sporirea lefurilor profesorilor universitari. Dar bine, categoriile acestea toate de slujbaşi, nu existau şi mai înainte de venirea lor la guvern? De ce nu s'au gîndit şi de ce n'au intervenit pentru aceştia mai înainte? Tot aşa şi cu impozitele. Desfid să fie cineva, care să spuie că ar fi auzit vre-odată un singur cuvînt de la d. Carp, pentru desfiinţarea impozitelor. Şi, de ce să te gîndeşti să reduci impozitul pentru ţaranii care au 6 hectare, cînd şi la oraşe sunt locuitori care n'au mai mare avere, sau care au chiar mai puţin, şi care nu sunt scutiţi de impozit?

Programul d-lui Carp nu e altă ceva de cît trecerea gîrlei electorale şi vă pot asigura că nimic nu va fi din el. Dar să zic că va scădea impozitele şi va spori toate lefurile. Cu ce bani? Din punga lor? Nu. Din averea statului? Dar atunci nu era nevoe numai de cît să vie d. Carp la putere, căci putea face ori cine aceasta.

E posibil oare, ca după atîţia ani de muncă pentru a ajunge unde suntem, să ne reîntoarcem cu 30 de ani în urmă? Cînd toată opinia publică se deşteaptă, cînd şi ţărănimea vrea să trăiască o viaţă mai liberă, — trebuie ca noi de bună voie să ne vîrîm cu capul în lanţul robiei al d lui Carp?

N'am nici o îndoială de reuşită. Astăzi este o altă chestie mai mare: Dacă după atîta sforţare; după atîta muncă pînă ce am văzut crescînd o conştiinţă naţională şi cînd s'a văzut că ea e în stare să triumfe, să primim să trecem prin o asemenea tiranie? Şi cum ar fi oare posibil, să vindem drepturile strămoşilor noştri, dreptul la viaţa civilă?

Pentru ce ce? Aşi preferi o tiranîe pe faţă, de cît o tiranie hipocrită, căci într'o tiranie pe faţă poate omul trăi; răeşte o viaţă scurtă, mizerabilă, dar trăeşte. Intr'o tiranie hipocrită, omul nu poate trăi.

Ţara nu poate suferi toate conrupţiile şi toate ticăloşiile, fără ca ea să nu se usuce conştiinţa ei. Credeţi-mă, suntem la o curmătură de drum; sau vom ajunge la o viaţă cetăţenească mai liberă, sau ne vom reîntoarce la războiul de acum 50 de ani, care era cinstit, nu murdar ca cel de astăzi.

S'a vorbit şi despre partidul nostru. Eu am spus'o din ceasul întâi, că nu se mişcă o ţară pentru un om. Eu nu sunt de cît un pretext al causei, şi sunt fericit că sunt eu pretextul. Aşi fi necuminte să cred că pentru mine e toată această svîrcolire şi această luptă vajnică. Nu: este o sete de mai multă dreptate, o sete care arde sufletele pentru legalitate, nu dor de civilizaţie şi de aspiraţie pentru o viaţă nouă.

Şi pot eu oare să 'mi închipui că o ast fel de mişcare poate fi oprită în cale de d. Carp la 74 ani s'au de d. Marghiloman? Nu. Marile valuri ce le mişcă neamul, nu le opreşte nimeni. Opera pe care o face opoziţia unită, nu e operă de partid; de aceia suntem împreună. Ne a mînat instinctul cel puternic şi ne a mînat pentru că ţara vrea să meargă înainte.

Vom avea reforma electorală, ori cît s'ar coaliza ei. Nu numai lărgirea colegiilor, ci reprezentarea proporţională, care ne va scapa de tiranie şi ticăloşiile electorale vor dispărea; vom avea cel mai real secret al votului şi obligativitatea votului; stabilirea tuturor funcţionarilor, ca să poată şi ei odată să resufle în linişte; vom avea frîu în contra tuturor arbitrariilor; vom avea o viaţă nouă, pe care cele 2 partide sunt datoare să o dea, căci nu se poate ca ţara să se reîntoarcă la viaţa veche.

Noi nu suntem fiinţe divine, ci organe ale naţiunei. Puterea noastră nu izvorăşte de nicăeri, de cît din puterea naţiunei. Programul nostru nu e de cît tălmăcirea şi ceea ce palpită în conştiinţa naţiunei. Noi suntem în slujba ei, şi cînd am văzut că se atentează la ea am uitat cum ne cheamă şi ne-am unit, să dăm totul ca să triumfe Voinţa naţională. Şi cred că naţiunea va pricepe că trebue să se guverneze ea, aşa cum ştie şi cum vrea.

Imi aduc aminte de mai marii Iaşului, care scriau programele contemporane. Imi reamintesc şi evoc figura marelui şi nemuritorului M. Kogălniceanu. A făcut o lovitură de stat; dar a făcut'o ca să scoată iobăgia şi n'ar fi făcut'o nici odată numai din pofta de a fi prim-ministru.

Imi reamintesc un discurs al acestui mare om, — cel mai mare discurs poate,—la 1863, în chestia legei rurale, prin care ţaranul era despărţit de pămînt de cultură. Şi zicea M. Kogălniceanu: „Ce păcate şi blăsteme pe neamul acesta dacă ţaranul a putut să devie stăpîn pe pămîntul lui în Ungaria, stăpîn pe pămîntul lui în Bucovina şi în Basarabia, şi numai în ţara lui nu poate fi stăpîn". Dacă ar trăi astă-zi Kogălniceanu şi ar vorbi la această tribună, de unde vorbesc eu, care sunt un pigmeu faţă de el, —ar zice: ce blăstem e pe neamul acesta, dacă s'a văzut că ţaranul romîn poate lupta împotriva Ungurilor, peate lupta în Bucovina împotriva nemţilor, iar pe pămîntul liber a Romîniei, el nu poate lupta ci trebue să se închine la ciocoi".

Vă rog să aveţi în vedere, că în lupta de astă-zi nu mai e vorba de oameni, nu mai e vorba de noi, nici de viitorul nostru politic, ci trebue să vă daţi seamă că noi suntem în făptuirea in carne şi oase a aspiraţiile neamului nostru. Luptaţi nu pentru noi, ci pentru ţara şi neamul nostru. (Cuvintele ultime ale şefului au fost acoperite de uralele care ieşeau din miile pepturi).

*

Intrunirea s'a terminat la orele 8, cînd mulţimea a condus, în urale şi ovaţiuni pe d. Take Ionescu şi ceilalţi fruntaşi.

INFORMATII

Membrii clubului liberal naţional din localitate şi membrii clubului conservator-democrat, se vor întruni Sîmbătă 12 şi Luni 14 Februarie, în localul clubului liberal, la orele 8 jumătate seara.

Predarea şi reexpulzarea d-rului Rakowski. — *Ministrul de interne a ţinut să desmintă ştirea dată de* Opinia, *că d-rul Rakowski a reîntrat în ţara.*

Astă-zi, însă, ştirea noastră este confirmată de toate ziarele. Menţinem ştirea noastră, că d-rul Rakowski a reîntrat Vinerea trecută în ţară, prin Burdujeni. La Bucureşti a sosit Vineri, cu expresul Berlin. iar pînă ieri, cînd s'a predat parchetului general, a stat în casa unui prietin al seu, strada Polonă.

*

Guvernul ciocoesc al d-lui Carp a permis ca justiţia să-şi urmeze cursul legal, adică d-rul Rakowski să fie dat judecăţii pentru contravenire la legea expluzărilor şi să fi dat astfel prilej expluzatului, să dovedească dacă este, sau nu, cetăţean romîn.

D. V. G. Morţun a trimes din Roman, următoarea telegramă d-lui Ionel Brătianu:

„Numai azi am putut lua cunoştinţă de telegrama ce ai voit să-mi trimeţi, în urma celor întîmplate Duminică seara aice în Roman.

Dragă şefule, ori cît de grele sunt vremurile prin care trecem, noi trebuie să ne întărim în lupta noastră, gîndind că şi părinţii noştri au apucat vremuri mai grele şi că numai prin munca şi stăruinţa lor încordată, le-au putut face să dispară.

Datori suntem la rîndul nostru să facem ca urmaşii noştri să nu mai aibă prilejul să roşească cum roşim şi noi, de cele ce ne este dat să vedem. Despre mine, fii bine încredinţat că nu sunt dintre acei care nu dau înapoi.

Să trăieşti înainte, pentru apararea libertăţilor cîştigate, pentru a face ca toţi să fie una înaintea legilor, pentru că acei ce le calcă să-şi ia pedeapsa cuvenită.

V. G. MORŢUN

Aseară, după întrunire, mulţime de cătăţeni, a condus în ovaţiuni, pe d. Take Ionescu, C. Disescu, V. Morţun şi ceilalţi fruntaşi, până la locuinţa d-lui Cananău, unde a luat masa.

Cetăţenii, au venit apoi în mare număr la gară, pentru a petrece pe şef şi fruntaşi. La plecarea trenului uralele şi strigătele de trăiască „Take Ionescu", nu mai luau sfîrşit.

D. Take Ionescu s'a oprit aseară la Vaslui iar azi s'a dus la Bîrlad.

Este o invenţiune poliţienească, că la sosirea generalului Pavlo în Iaşi, publicul ar fi strigat „jos guvernul".

Adevărul este, că publicul la vederea generalului, s'a descoperit respectvos, fără a spune un cuvînt.

Intr'un interview acordat Viitorului, *d. Tomă Stelian, care ţinuse interimatul războiului, a arătat că pedeapsa dată generalului este un act cu totul arbitrar.*

In ancheta ce-a făcut-o la Roman procurorul general de Iaşi s'a interesat cîte revolvere s'au vîndut în ziua ticăloşiilor.

Magistratul a aflat de la comerciantu Şchiffer, că în ziua aceea a vîndut două revolvere: unul prrfectului şi altul procurorului.

Doi locotenenţi din garnizoana Roman, făcînd propagandă junimistă au fost pedepsiţi de generalul Pavlo cu cîte zece zile închisoare.

Ministrul de războiu a iertat, telegrafic, pe amb.i locotenenţi, iar pe general l'a pedepsit.

Să mai comentăm?

In interviewul acordat ziarului Adevărul, *dr. Rakowski spune între altele: o bună bucată de drum, pe teritorul romîn, am făcut-o cu un analt demnitar, care m'a întrebat într'una cine sunt, ca să afle în ce colegiu votez. I-am răspuns că sunt belgian.*

Noi ştim cu cine a călătorit doctorul în acelaşi compartiment de la Paşcani la Bucureşti? Inaltul demnitar era d. Al. Hinna, procuror general de Iaşi, care ar fi voit să obţină, pentru guvern, votul d-rului Rakowski.

Procurorul general a ajuns, deci să-l facă pe agentul electoral în trenuri.

In numărul nostru de Luni vom publica în extenso, discursul d-lui Alex. A. Badareu, ţinut eri la marea întrunire a opoziţiei.

Ordinea *află, că s'ar fi pus mari insistenţe pe lîngă generalul Lambrino, ca să consimtă a face raport defavorabil generalului Pavlo.*

Numitul Tuduri candidat poliţienesc la col. II, a promis unuifuncţionar, că-l va răpune în slujbă, dacă d. Badareu va cădea în alegeri.

Să scuipi cînd auzi cine a ajuns să pună şi să repună în slujbe şi cine decretează căderea în alegeri a d-lui Badareu.

Să scuipi.

Domnul căpitan Ioan Popovici, comandantul jandarmilor rurali din Bacău, a fost detaşat, pe timpul alegerilor, la inspectoratul general al jandarmeriei.

Mîine după amiază va avea loc îmormîntarea regretatului P. Ianoliu dirigintele oficiului sucursalei No. 2.

D. Panait Petrescu, inspector financiar a sosit eri în localitate.

D-sa, împreună cu d. Gaman, sub şef de secţie de la ad-ţia financiară a început verificarea gestiunei şi cassei epitropiei sf. Spiridon.

Implinindu se 60 de ani de la moartea marelui sociolog penalist Frantz von Liszt,—d. profesor Dimitrie Gusti, cu prilejul acestei aniversări, va vorbi *Marţi 15 Februarie, ora 5 jum*, în amfiteatrul facultăţii de drept, despre viaţa şi opera acestui cugetător.

La această prelegere sunt invitaţi studenţii tuturor facultăţilor.

Comisia disciplinară urma să judece astăzi procesul învăţătorului Vasiliu din Trg.-Paşcani, acuzat că a delapidat bani de la o cooperativă:

Constatîndu se că Vasiliu s'a sinucis, dosarul a fost închis.

„Le discours de Démètre".—Marele discurs pe care mon cher Démètre l'a harangat (verb care se derivă din harangue), la întrunirea publică din Iaşi a carpiştilor, a găsit un comentator.

Asemenea accident s'a întîmplat şi lui Cicero, şi lui Demosthene — de ce nu s'ar fi întîmplat şi lui cher Démètre, ilustrul orator al Romîniei.

Şi cum să nu fie ilustru orator, dacă a fost ministru. Şi încă ce ministru! De justiţie!

Mon cher Démètre este, deci, orator ilustru şi nimic extra-ordinar, că ultimul său discurs, rostit la interval de *patru ani*, a găsit comentator.

Acest comentar face o destăinuire foarte extra-ordinară: „constat. spune el, că opozanţii noştri n'au *priceput* discursul d lui Grecianu".

Adevărul este, că unii l'au înţeles şi nu l'au priceput, alţii l'au priceput şi nu l'au înţeles.

Şi pentru un motiv foarte simplu, pe care comentatorul ni-l dă: „discursul d-lui Geecianu este un *monument de logică* şi de *înaltă politică de stat*".

Şi ca să dovedească şi monumentala logică şi înalta politică de stat a lui très cher garçon — comentatorul citează „următoarea admirabilă frază a d-lui Grecianu":

„Regele, cînd a dat încrederea sa (cu s mic) d-lui Carp, *a fost* convins că ea va fi confirmată de ţara întreagă, pentru că nu se putea da ţara pe mîna unei *colecturi* de agenţi electorali, *comandate* de străini".

Iată monumentul de logică şi înaltă politică de stat!

Regele *a fost* convins să dee încrederea *sa* d-lui Carp. Că doar nu era s'o dee unei colecturi comandate de străini!

Ar fi voit să zică *comanditată*, dar prea este monument de logică...

Şi-a găsit „oratorul" — „comentatorul".

In numărul de Luni vom publica in extenso discursul rostit de d. V. I. Pella directorul nostru, la marea întrunire de eri a opoziţiei, după care facem azi un mic rezumat.

Noul program care se începe astăzi la cinematograful „Union", de la coloseul Bragadiru, cuprinde: Munţii de fier din Suedia, după natură; favoriţii noştri, după natură; Orfelinul, mare dramă; cadoul pentru onomastica Alicei, comedie; Fermecat, dramă; d. consilier face o escapadă, comedie; curajul unui poliţist, scene dramatice emoţionante; recompensa lui Tontolini etc.

Programul se schimbă regulat de două ori pe săptămînă. Lunea şi Jouia. Sămbăta şi Duminică la orele 3 p. m. mari matineuri. Intrarea 50 bani de persoană.

Funcţionarii de la grefa tribunalului s. I-a şi perceptorii comunali, au fost aduşi eri seara la cărciuma Ciumuleanu din Tataraşi şi împărţiţi în 3 odăi, luînd cuvîntul d-nii: Tuduri, Leatris, Suţu şi Scorţescu.

Oratorii au fost des întrerupţi de agenţii lor electorali şi care se aflau într'o stare de beţie de nedescris.

Funcţionarii au fost hrăniţi cu mezeluri stricate, cu discursuri şi mai stricate şi ca lectură, li s'au dat o gazetă editată de bărbierul Carp.

Pe ziua de azi s'a constat în oraş 2 cazuri noui de scarlatină.

Judiciare.—La Secţia a II-a Curţei se va judeca Luni apelul primului procuror şi al comerciantului Schnürer, relative la quantumul cauţiei stabilită de tribunal pentru eliberarea provizorie a lui Schnürer.

— Am aratat că rabinul Taubes a fost numit expert pentru a lua un jurămînt pe cele zece poronci (Thora).

La termenul de ieri, rabinul a declarat Curţii că n'a putut aduce Thora de oare ce legea nu permite aceasta.

Curtea a obligat însă pe rabin să se prezinte cu Thora şi a amînat luarea jurămîntului pentru 21 Martie.

— Judecarea procesului falimentului Wechsler, din Bîrlad, s'a amînat astăzi la Curte.

Se judecă procesul falimentului Ellenbogken din Fălticeni.

Celebrul artist Krauss, din compania dramatică a Sarei Bernhardt, care a jucat şi pe scena teatrului naţional din oraşul nostru, apare astă-seară Sîmbătă pe pînza cinematografului din sala Sidoli, interpretînd rolul principal din „Bătrînul artist" piesă special scrisă pentru marele artist.

Astă-seară Sîmbătă începe programul nou la Cinematograful Pathé Frères din sala Sidoli.

Mîne Duminică 13 Februarie are loc obişnuitul matineu la 3 ore ziua cu preţurile populare la toate locurile — şi mîne Duminică seara reprezentaţie la 9 ore.

Duminică 13 Februarie ora 3 p. m., se va da la Teatrul Naţional, un mare concert filarmonic, de către orchestra Conservatorului, sub conducerea d-lui A. Teodorini.

Venitul este în folosul elevilor saraci. Avîndu-se în vedere scopul pentru care se dă şi preţurile aşa de mici pentru o muzică aleasă, multă lume s'a grăbit să-şi ia bilete. De altmintrelea o sală plină este singura răsplată pentru cineva care munceşte cu atîta bună voinţă şi desinteresat cum face actualul director al Conservatorului.

Ultima oră

Bucureşti 12 Februarie

D. Take Ionescu la Bîrlad

Bîrlad.—D. Take Ionescu a sosit astăzi la orele 12 la Bîrlad.

La gară a fost întîmpinat de un foarte mare număr de cetăţeni, în frunte cu d-nii Th. Emandi, şeful democraţilor şi T. Ioan şeful liberalilor.

D. *Take Ionescu*, s'a întreţinut cîtva timp cu cei de faţă, arătîndu-le frumoasa impresie de la marea întrunire de la Iaşi, precum şi la cea din Vaslui.

Şeful partidului conservatorilor-democraţi s'a dus apoi acasă la d. Eamandy unde a luat ceaiul şi dejunul.

La orele 4, a avut loc o întrunire a comitetelor executive a cluburilor liberal şi conservator-democrat.

La orele 8 seara va avea loc o mare întranire publică.

Teroarea la Tîrgovişte a

Tîrgovişte a.—Eri la ora 1. Victor Baranga, prefectul judeţului a convocat la prefectură pe toţi funcţionarii prefecturei, precum şi pe funcţionarii celorlalte instituţiuni din localitate.

După ce le-a ţinut un lung discurs, prefectul Baranga a spus funcţionarilor: Sînteţi datori să votaţi cu guvernul şi numai cu guvernul. De oarece M. S. Regele a aratat încrederea în acest guvern şi dacă dv. veţi vota contra guvernului veţi face un act de nesupunere faţă de Regele în numele căruia au depus jurămînt miniştrii.

Guvernul Briand demisionează

Paris.—In urma unei discuţii violente, care, a avut loc la Cameră, în chestia congregaţiilor şi a legiferării pentru muncitori, guvernul a pus chestia de încredere.

Abia a putut obţine 16 voturi în plus.

In urma acestora a urmat aseară un consiliul de miniştri.

Un alt consiliu de miniştri a avut loc aseară sub preşidenţia d-lui Fallières.

In acest consiliu se zice că s'ar fi hotărît retragerea guvernului care va demisiona mîine.

Ce e cu dr. Rakowsky

Bucureşti.—D-rul Rakowsky se află, după cum anunţasem, în Capitală.

D-sa s'a prezintat eri, d-lui ministru de interne Marghiloman, căruia i-a cerut să facă formalităţile pentru a fi dat în judecată, spre a fi pedepsit, că s'a reîntors în ţară.

D. Marghiloman a spus că întru cît nu este un decret iscălit de d-sa, nu poate face aceasta.

D-rul Rakowsky i-a cerut a se cere din punctul Ciineni relaţii, unde s'a încheiat un proces-verbal cînd a voit să intre în ţară, şi deci să fie dat în judecată.

De la Ciineni însă s'a respuns că nu există acolo nici un proces-verbal.

D. Marghiloman a spus d-rului Rakowsky să-şi aleagă punctul de frontieră pe unde urmează a fi din nou expulzat, după care va putea reveni din nou în ţară.

D-rul Rakowsky a refuzat să şi aleagă un atare punct şi lasă guvernului să hotărască.

I s'a comunicat că i se acordă un termen de cîte-va zile ca să'şi revadă familia, şi să se pregătească căci în urmă va fi din nou expulzat.

Muncitorii aflînd de prezenţa d-rului Rakowsky în Capitală au ţinut o întrunire publică aseară.

In astă seară vor ţinea o a doua întrunire.

Se caută Un vînzător rutinat în branşă pentru vînzarea de maşini agricole şi industriale. Oferte a se adresa firmei
Inginer B. Diamant & Co.
IAŞI

D-tor G. SAVA GOIU
Medicul şef al Spit. de ochi „Frumoasa"
Consultaţiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.
IAŞI STR. LĂPUŞNEANU No. 6

Un piano cu coadă, marca Streicher din Viena se vinde ocazional foarte ieftin în str. Asachi No. 3, la d Sibianu.

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

Observaţi *ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele:* **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ
După ce se freacă bine, se învelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

Nu primiţi *alte produse în loc de Franzbrantwein* **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cîte-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APA DE GURA este minunat „DIANA“, înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Drogueriile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70	Un flacon mijlociu Lei 1.20	Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul si Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

Cereţi numai:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare

A. RALLET & Co. — MOSCOVA

Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
55 Medalii, Diplome
şi alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin mirosul lui plăcut, înlocuind cu totul esenţele
De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.
Pentru informaţiuni a se adresa D-nului
NAIMANN M. SPEIER
— BUCUREŞTI —

Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

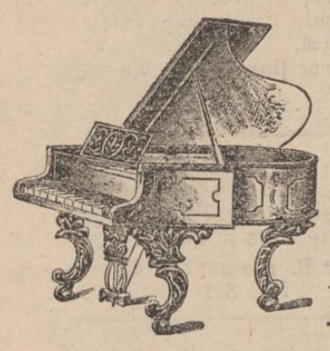

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

---

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Trei rusoaice tinere,

una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125.000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adreseze lui

L. Schlesinger Berlin 18

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix 0f60c.
Raymond GARIEL
2me, Rue de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'album sur demande

Cine vrea să câştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA şi PRINCIPALA COLECTURA ROMÎNĂ

Th. P. Maximovici IAŞI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 4-a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

24 şi 25 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz întreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu — Instalaţiune cu motoare electrice executată ded. Ioban Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1231 Marți 15 Februarie 1911

BANDITISM

Peroraţia discursului d lui P. P. Carp e de o greţoşenie şi de josnicie de idei şi de limbaj, că nu ştii de ce să te miri? De senilitatea oratorului? De perversitatea inimei? De tupeul vorbitorului? Sau de acea zeflemea puternică, pe cari singur oratorul şi-o aruncă sieşi, el singur fiind în cazul de faţă adevăratul bandit politic, consacrat prin lunga sa viaţă politică.

A pune la bază că banditismul politic porneşte din apetituri, şi că cel ce se arată grăbit în politică, pentru a parveni în o situaţie din vot, îşi uită de principii şi de convingeri, apoi critica cea mai amară ce a putut-o face cine-va contra partidului d-lui Carp a fost singur d. Carp.

„Dăm lupta între idei şi între apetituri. E lupta între consciinţa politică, care nu poate să existe de cît în convingeri puternice, căci numai convingerile puternice au durată, şi între acei cari fără idei si fără convingeri politice le schimbă după împrejurări şi nu realizează nimic alta de cît satisfacerea poftelor lor".

Iar în elanul vorbirei, crezînd că a înfundat pe adversar, strigă cu emfază: sus partidele politice, sus oameni de convingeri, jos banditismul politic".

Da; guvernul Carp e de o lună şi jum. de zile şi în acest răstrmp a năpădit la apetiturile multora, izbutind a i atrage. Ce l'a atras pe Igiroşanu de la Severin? Ce l'a atras pe Cristescu de la Bucureşti? Ce l'a atras pe Fortunescu ori Negulescu? Ce i-a atras pe Universitarii mari şi mărunţei? Cu ce s'au atras cîte-va zeci şi sute de democraţi şi liberali spre conservatorism? Cu ideile ori cu apetiturile? Apoi cînd tu, şef de guvern, vii şi-ţi faci o fală din împlerea cadrelor prin apetituri, mai poţi vorbi de convingeri adînci?

Dar asta *poate* e o tactica şi ca tactică se poate recomanda şi apetiturile puterii. Oare nu cu rîma mică se prinde peştele mare? Aşa şi în politică. Dar d. Carp e singur tipul banditului politic. D-sa în timp de 40 de ani, a stat la pîndă contra partidului conservator, şi văzînd că în acest partid predomină personalismul politic, şi-a zis că e chip a sta la pîndă şi să parvină. D sa n'a fost călăuzit în tot acest lung timp de nici o idee genială, de nici o problemă politică; închis în sine a dat dovadă azi că d-sa n'a gîndit nici o dată serios la nimic; şi nici că poate gîndi la ceva d. Carp! Aşa e d. Carp; cine l cunoaşte nu-şi poate face de cît această convingere. Dovadă? După 40 de ani, de luptă *apetitivă* în partidul conservator, a ajuns că astăzi fiind şef de partid şi de guvern, să închee bilanţul politic al partidului într'un repertoriu *apetitiv* cu sare, cu peşte sărat, cu gaz şi cu făină.

Şi cum am zis, d. Carp a stat la pîndă ca un bandit nu să fure inima partidului, să-i cucerească sufletul, ci folosindu-se de boala şefiei să atenteze la steag. Cît a trăit Lascar Catrgi a luptat contra-i; dar n'a izbutit, căci a fost dezarmat de zăvodul cel mare Alex. Lahovary şi a găsit în persoana şefului totdeauna piedeca. Era prea sus Lascar Catargi ca să fie răpus de un Petre Carp.

Moare şi zăvodul, moare şi şeful! Ce credeţi că a făcut d. Carp? Fără să intre în organizarea partidului, d-sa a atentat pe toate căile contra şefului ales, d. Gh. Gr. Cantacuzino, şi după 8 ani de frămîntări şi de lupte a izbutit prin uneltiri de coterii în familie, alipindu şi pe Nicu Filipescu, ramura cadetă a şefului, a nababului, să înfiltreze atîta venin în partid că la un moment dat, şeful în senilitatea sa, să se demită de la cîrmă în favorul d-lui P. P. Carp. Lucrul încercat la 1901, s'a reluat la 1907 cu deplin succes.

Ce credeţi că în culisele celor 2 fuziuni conservatoare n'au fost acte de banditism politic? Au terorizat pe şef, l'au prostit curat şi simplu şi au izbutit să asmuţe pe şef contra spectrului Takismului, adică contra însuşi a partidului.

Şi iată-l pe d. Carp şef. Foarte bine! Cu ce a contribuit d-sa la drenarea sufletelui partidului spre d-sa? Cu nimica. După 8 luni partidul în marea lui majoritate părăsia pe d. Carp, desavuîndu-l că nu e demn de a-i mănui sufletul, el care atentase la steag prin toate violenţele.

Ce era acum acestui bandit politic, că după ce a atentat cu vădită voinţă şi plănuit tact la şefie, să terorizeze şi Coroana, înşelînd'o de 2 ori: că va transforma în sistem de ademenire politică apetitul şi interesul, şi că va fi ajutat de liberali tot prin apetitul a 55 scaune în parlament.

Banditul a rămas descoperit. Takismul a rămas ca o stîncă de granit, căci nu se putea ca ceia ce constituia sufletul ideii conservatoare, să se dea mercenarului politic de 40 de ani; iar liberalii au fost la înălţimea lor, refuzînd apetitul.

Şi acum, cum rămîne cu banditismul politic? D. Carp voeşte să-l aplice asupra ţării; dar ţara s'a deşteptat şi poimîne sara vom cînta veşnica pomenire banditismului politic al d-lui Carp.

DOMNUL CARP ŞI EVREII

Pe cînd plagiatorul Cuza este sprijinit oficial la Iaşi, la colegiul II deputaţi, şi d. N. Iorga la Botoşani, d. P. P. Carp a avut un formidabil acces filosemit, ca să-şi asigure simpatiile marilor camatari din Europa şi voturile evreilor naturalizaţi din Romînia.

In adevăr, pe cînd, la Iaşi, un bătrîn şi statornic junimist, generalul Skeletti, a fost pus să uşureze intrarea lui Cuza în Parlament, pe cînd Cuza scrie şi se agită pentru junimişti; pe cînd ziarele junimiste nu suflă vorbă despre plagiatul lui Cuza şi *Neamul* nu suflă cuvînt despre fără delegile guvernului, d. P. P. Carp, aşezat înaintea unui ziarist străin, prin excepţie, de această dată, nu de la Viena, ci de la Paris—d. Carp face acelui ziarist—d-lui Reconez de la *Figaro*, următoarele declaraţii în chestia evreiască:

1) In privinţa chestiei evreeşti, Constituţia trebue modificată; (trebue să se dee drepturi politice tuturor evreilor pămînteni).

2) Evreii sunt trataţi cu nedreptate. Ii silim să facă serviciul militar, dar, nu le dăm, în schimb, nimic. Ei nu pot deveni proprietari rurali.

3) De la funcţiile statului sunt excluşi.

Concluzia: ***totul trebue să se schimbe.***

Totul trebue să se schimbe inseamnă: 1) trebue să se dee drepturi evreilor; 2) trebue să permită evreilor să devie proprietari de moşii; 3) trebue să se respecteze tratatul din Berlin; 4) evreii să fie primiţi în funcţiile statului.

D. P. P. Carp n'a făcut încă, nicioodată, asemenea filosemitism à outrance.

Il face acum cînd: presa sa din Romînia, oratorii partidului său, agenţii săi, combat partidul nostru, că ar fi vîndut evreilor; il face acum cînd, în ţară, susţine făţiş pe Iorga-Cuza

Dacă d. Carp ştie ce face şi ce vrea; dacă naţionaliştii ştiu ce fac, cînd susţin pe d. Carp. D-zeu să-i înţeleagă!

Partidul Conservator-Democrat roagă stăruitor comitetele partidului din toată ţara, să dea imediat în judecată pe toţi agenţii administrativi, cari se dedau la ingerinţe electorale.

Mai invită pe toţi cetăţenii din ţară, cari sunt loviţi, persecutaţi sau ameninţaţi, să denunţe imediat faptele şi pe autori, pentru ca partidul să poată lua măsuri de aparare pentru ceĭ persecutaţi şi să formeze astfel dosarul punereĭ sub acuzare a miniştrilor Majestăţei Sale Regelui.

Discursul d-lui A. A. Badareu

Rostit în ziua de 11 Februarie c., la marea întrunire publică a opoziţieĭ din Iaşi.

Domnilor alegători. Conştiinţa d-voastră n'a fost nici odată supusă la o încercare mai serioasă de cît în prezentele alegeri. Lupta nu se dă numai între două serii de persoane, ci între două sisteme cu totul opuse.

Ne-ar fi uşor să ne oprim la criteriul valoarei persoanele, pentru că adversarii noştri sunt incomparabili, poate chiar imponderabili. Conştiinţa căruia din d-voastră o să stea la îndoială, cînd e vorba să aleagă între un fost ministru de justiţie şi fostul său ajutor de judecător, cînd situaţiunea relativă nu s'a schimbat întru-nimic d'atunci încoace, de oarece fostul ministru şi-a continuat fără preget munca în viaţa publică, pe cînd fostul ajutor de judecător a încetat orice muncă, de oarece n'a trecut examenul de stagiar.

Dacă nu voiţi să eşiţi din orizontul laşului, uitaţi-vă în jurul d-voastră şi tot ce va isbi sufletul d-voastră este opera celor două partide, care v'au întrunit azi şi-n care operă candidaţii lor şi-au avut o parte hotărîtoare. Universitatea, Liceul Internat, Liceul externat, Palatul Justiţiei, Antrepozitele, Creditul Viticol, care a făcut posibilă refacerea podgoriilor noastre, una din cele mai importante isvoare de venituri a Iaşului, şi mai presus de toate apa pe care a'ţi văzut'o în colţ la Tufli, sărind la înălţime de 20 m., este opera noastră comună, a partidelor şi-a candidaţilor de opoziţie de azi. Iaşul aştepta de 40 de ani resolvirea chestiei, pentru că soluţiunea financiară era grea. D. Take Ionescu ministru de finanţe pe atunci a găsit soluţia după stăruinţa noastră, cari luptam în rîndurile opoziţiei. Căpetenia adversarilor, la acea epocă, se învîrtea în jurul piramidelor examinîndu-le mărimea relativă cu d sa.

Vrednicia din trecut este cea mai puternică chezăşie pentru munca rodnică din viitor.

Nu voim însă să rămînem la jocul uşor al comparaţiei de persoane, căci voim ca d-voastră să vă hotărîţi mai ales după sistemele pe care le reprezintă persoanele. Sistemul constă în programul şi procedeurile actualului guvern. La procedeurile actualului guvern m'aşteptam. Un guvern fără partid, fără legătură sufletească cu masa alegătorilor, nu poate guverna decît prin conrupţie şi teroare.

Caracteristica programului d-lui Carp este Democraţia Cezariană. Ţara, o turmă de robi către care Cezar se simte obligat să aibă o singură grijă: Satisfacţie de ordin material, pentru ca robii să nu se trezească, să nu se răsvrătească.

Programul d-lui Carp este o maimuţărie, a socialismului Bismarkian: autocratism politic, democratism economic. Un mare pacat la baza unor astfel de programe: simplificarea artificială şi forţată, a ceiace în realitate e foarte complex. Latura economică nu este de cît o latură din multiplele laturi pe care ni le prezintă viaţa socială.

D. Carp pune mare speranţă în eftinirea, cu 1 b. la kilogram, a peştelui sarat. In Rusia peştele sarat este cu 50 la sută mai eftin de cît la noi, este mai eftin de cît în oricare altă ţară şi cu toate acestea să ne ferească D-zeu să ne sbatem în crizele socialo politice care fac din colosul de la nord un monstru al lumei civilizate.

Intreg programul d-lui Carp este în definitiv de o insuficienţă şi de o banalitate, care atinge ridicolul. Ce înseamnă îmbunătăţirea soartei ţaranului prin ridicarea taxelor de vamă pe pluguri şi pe coase? Plugurile plătesc 2 lei de suta de kilograme, ceea ce face 1 leu 50 bani de plug şi cum un plug ţine la o gospodărie ţărănească măcar 5 ani, avantajul va fi de 30 b. pe an. Coasele şi sapele plătesc 7 lei suta de kilograme, adică cam mai puţin de 0.04 bani de coasă şi 0.06 bani de sapă. Avantajul marei reforme a d-lui Carp se va cifra deci la acest capitol, pentru un gospodar cu 0.05 bani pe an. Şi ni se spune că aceste reforme sunt fructul meditaţiei de 40 de ani a d-lui Carp!... Dacă d. Carp ar comunica programul său oamenilor de stat din Europa, tristă idee şi-ar face acei oameni de stat despre starea ţărei noastre, dacă i-a trebuit s'aştepte un guvern extra ordinar, un guvern de reparaţiune socială, ca să introducă astfel de reforme.

O altă reformă mare: schimbarea radicală a alimentărei ţaranului. Ţaranul va mînca de azi înainte sarat pentru că kilogramul de sare se va eftini de la 0.10 la 0.05 bani kilogramul.

Ţaranul va putea pune sare şi 'n chisăliţă.

Mare dreptate a avut d. Carp acum 3 ani să 'ncerce o revoluţie contra izlazurilor, dacă era convins că ţaranii nu cresc vite pentru că sarea e prea scumpă. Ţaranii erau nevoiţi să dea la vite sare în grunzuri care coastă 0.03 b. kilogramul. De aci înainte pentru ţaran creşterea vitelor va deveni o jucărie, pentru că va putea da vitelor sare'n drob, cu un spor neînsemnat numai de 0.02 b. la kilogram! Sarea, panaceau universal! Era scris ca d. Carp să rămîe până la adînci bătrîneţe un om foarte original, chiar în politică.

D. Carp, ca adevărat patriot, recunosc, că n'a uitat nimic din Biblie. După sare şi peşte trebuia să vină şi rîndul pînei; de aceea d-sa făgăduеşte ţaranilor să le împartă moşiile stabilimentelor publice. Dar aci d. Carp nu e nici macar original ca în marele reforme de care am vorbit.

Care partid politic n'are în programul său cumpărări de moşii, pentru a fi date ţaranilor? Desfiderea partidelor de către d. Carp asupra acestui punct este omerică. Un plagiator care desfide pe autorii plagiaţi să se pue în desacord cu dînsul!

Expropiarea bunurilor care nu aparţin nimănui, cum sunt bunurile de mînă moartă administrate în cea mai mare parte de agenţi numiţi de stat nu are nici macar curaj din partea d-lui Carp. Să pue d. Carp în program expropiarea, macar în parte, a moşiilor particulare şi atunci desfiderea celorlalte partide ar fi în adevăr un gest de Kogălniceanu şi de IonCuza, iar nu de epigoni fanfaroni.

Cînd oare ne vom lecui de ideia simplistă că rezolvirea chestiei ţărăneşti stă în împroprietărirea continuă şi vecinică? Oare 1907 a fost opera neîmproprietăriţilor? Experienţa care am făcut-o de la desfiinţarea clacei încoace ar fi trebuit să ne convingă, că starea economică a ţaranului depinde mai mult de deprinderea cu munca perseverentă, de felul cum e organizată munca, decît de situaţiunea de împroprietărit sau neîmproprietărit.

Ce deosebire colosală între ţaranul din Muntenia şi Oltenia şi cel din Moldova. Ambii sunt cam în aceeaşi situaţie în ce priveşte împroprietărirea, cu toate aceste starea economică e atît de avantajoasă pentru ţaranul muntean şi oltean, numai din cauză că munca e acolo altfel organizată de cît în Moldova.

Programul d-lui Carp, mai presus de toate, întărind o erezie funestă mai ales pentru o ţară semi-orientală ca a noastră, că mulţimea trebuie să aştepte totul de la stat şi numai de la stat, e un program nefast.

S'admitem însă că programul economic al d-lui Carp ar fi serios şi eficace, compensează perderea socială prin suprimarea tuturor celorlalte laturi a vieţei? Munca de rob chiar bine îngrijit şi întreţinut se potriveşte cu munca de om liber, de om care se simte respunzător de starea lui de om, care-şi dă seama că are şi dînsul parte de răspundere şi parte de merit în făurirea soartei lui?

Energia individuală este secretul oricărui progres. Această energie e o rezultantă a unui complex de elemente materiale şi morale. Motorul activităţei individuale este rezultatul tendinţei satisfacerei nevoilor, fizice intelectuale şi morale.

Ori ce sistem de guvernare care suprimă sau macar reduce această energie este condamnată. Autocratismul şi tirania o nimiceşte.

In concepţia d-lui Carp, toate avantajele ca reducerea preţului peştelui sărat, coasei etc. sunt considerate ca jertfe din parte d-sale, care pe ziua de azi face una cu statul şi în schimbul acestor jertfe d-sa cere de la mulţime resemnarea politică, renunţarea la orice individualitate, la ori ce sentiment şi idei. De aci scoate d-sa legitimarea conrupţiei şi teroarei ca sistem de guvernămînt.

Iată raţiunea pentru care partidul naţional liberal şi partidul conservator democrat s'au ridicat ca un singur om contra sistemului de guvernare a d-lui Carp. D. Carp are în programul său sporirea lefurilor profesorilor şi funcţionarilor de la căile ferate. De ce numai acestor două categorii? Nu cumva pentru că ele ar fi mai hotărîtoare în lupta electorală?

In ce priveşte funcţionarii de la căile ferate, făgăduiala d-lui Carp este un act de pură demagogie electorală, pentru că avem deja o lege promulgată, care prevede sporirea tuturor salariilor şi nu rămîne de cît ca bugetul să fie alcătuit cu aplicarea acestei legi. Sporirea lefurilor profesorilor Universitari e de asemenea prevăzută într'o lege promulgată, iar sporirea lefurilor învăţătorilor era prevăzută chiar în proiectul de lege lăsat de guvernul precedent.

Faţă de scumpirea traiului însă, nu ne putem opri la cîteva categorii de funcţionari. Trebue ridicate cu 20 la sută salariile tuturor funcţionarilor care în ultimii zece ani, n'au fost obiectul nici unei sporiri.

Acest unic spor de salar nu va spori vlaga funcţionarului şi deci utilitatea lui socială, dacă va avea ca corolar suprimarea demnităţei lui, îngenunchierea lui şi a familiei lui înaintea tiraniei.

Sporul de leafă nu-i va îndulci traiul amărît prin grija nesiguranţei de mîine, prin teama de spionaj asupra sentimentelor şi credinţelor lui, îngrozit că cel dintăi venit, poate să-i sfarme cariera lui.

Se cifrează cu miile transferările ruinătoare, înlocuirile de funcţionari pentru motive străine de serviciu sub guvernul actual, pentru ca să terorizeze întregul corp funcţionăresc.

In Iaşi ultima şi cea mai mişelească din toate, este transferarea la Constanţa a unui ajutor de grefă, funcţionar de carieră, 20 ani de serviciu, care n'are de cît un singur pacat, acela că tatăl său, azi pensionar, nu voeşte să-şi tradeze partidul în care s'a înscris după eşirea sa la pensie.

Este uşor de descoperit că avantajele materiale făgăduite de d. Carp, sunt numai o amăgire. D-sa a declarat că va acoperi golul lăsat în budget, prin unele suprimări, de taxe şi sporul de cheltueli prin sporirea impositului fonciar.

Pentru proprietar deci, li se va lua dintr'un buzunar ca să se pue în celalalt, iar cei neproprietari vor trebui să dee la chirie — cari vor fi fatalmente suite prin noul imposit fonciar — cel puţin atîta cît vor fi cîştigat prin ridicola eftinire a peştelui sarat, a sărei etc etc.

Dar chiar dacă avantajele materiale oferite de d. Carp, ar fi insutit mai mari, încă nu-i am putea primi darul cu preţul renunţărei la toate celelalte bunuri, care constituie patrimoniul unui popor civilizat, pentru a ne da legaţi de mîni şi de picioare tiraniei guvernamentale.

Tirania guvernului Carp, a suprimat cel puţin pentru întreg corpul electoral pînă şi cele mai primordiale din cuceririle civilizate: telefonul, telegraful şi poşta.

Şi totuşi s'a găsit la întrunirea de Duminică un orator, care să-şi pîngărească conştiinţa şi să-şi bată joc de auditoriul său, afirmînd că caracteristica d-lui Carp este *„consequenţa"*.

D. Carp a pretins 40 ani că ideea fundamentală a sistemului său politic este scoaterea administraţiei din politică şi totuşi azi vedem guvernul său luînd dimisiile tuturor funcţionarilor administrativi, pînă şi a primarilor şi a notarilor, pentru a-i vîrî pînă în gît în politică, declarîndu-le formal că soarta carierei lor va depinde de la vrednicia lor electorală.

O altă consecinţă. Timp de 40 ani, d. Carp s'a lăudat şi în ţară şi în străinatate, că d-sa este singurul om civilizat în ce priveşte concepţia raporturilor dintre noi şi evrei.

Azi vedem guvernul său otrăvind satele, aţîţînd cea mai primejdioasă ură de rase, împrăştiind prin organele administrative, nişte calendare în care şefii celor două partide împreună cu unia din fruntaşi sunt reprezentaţi co-

Candidaţii opoziţiei

Colegiul 1 CAMERĂ

— Mercuri 16 Februarie —

At. At. Gheorghiu,
Const. Crupenschi,
Dr. Leon Sculy,
N. Cananău.

Colegiul II CAMERĂ

— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Şerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ

— Duminică 20 Februarie

C. Stere.

Colegiul I SENAT

— Marţi 22 Februarie —

C. B. Pennescu.
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT

— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

---

miţînd o crimă rituala asupra României.

Găsesc însă, trebue să recunosc şi puncte de consequenţă. Primul: dispreţul pentru romînii din celelalte ţări. Dovada: expulzarea lui Lalescu. O altă dovadă: Iată ce cetim în manifestul candidaturii Mironescu, docent Universitar, om cu pretenţiuni la intelectualitate ca ori-ce junimist care se respectă.

„Vasile Sasu e venit de peste graniţă, din ţară străină". Aşa se exprimă candidatul în numele guvernului Carp, vorbind despre un romîn din Trnnsilvania şi despre Transilvania.

A doua consecinţă. Formula de guvernare a d-lui Carp, a fost totdeauna: *Rege'e* şi *dorobanţul*. Nu e vorba regele cam cu intermitenţă. Cetiţi protestarea din timpul jubileului. Dorobanţul a dispărut, dar l'a înlocuit prin jandarm şi agentul de poliţie secretă.

La aceste elemente de tiranie d. Marghiloman a mai adaos un element pentru asanarea moravurilor: samsarul de conştiinţe.

Acum cînd cunoaşteţi sistemul guvernului Carp şi sistemul opoziţiei, alegerea devine limpede. Nu vă cerem, un vot de măgulire pentru valoarea personală a candidaţilor de opoziţie, vă cerem în interesul d-voastră şi al ţărei, să votaţi semnul crucei fără a mai ceti numele candidaţilor, pentru că semnul crucei însamnă aici la Iaşi: Jos tirania, jos samsarul, jos geambaşul.

OAMENI ŞI LUCRURI

Femineum mare...

A fost o fericită inspiraţiune cînd, la începutul cuvîntării sale, maestrul Disescu a ţinut să aducă un omagiu foarte numerosului grup care reprezenta, în sala Sidoli—la întrunirea de Vineri—sexul frumos.

In unele rînduri de stale şi mai cu seamă în loji *ele* erau nu numai în număr compact—dar împodobeau şi încingeau vasta sală şi imensa adunare, întocmai cum o salbă strălucitoare împodobeşte un trup alb şi viguros.

Prin faptul prezenţei *lor* totul lua un aspect osebit, un aer mult mai distins şi căpăta—e nevoe oare să mai spunem? —acel ceva atrăgător, întocmai cum o acţiune pe scenă cîştigă în farmec, în intensitate, în înţeles—mulţumită frumosului decor în care se destăşoară.

Suntem obişnuiţi să ne încinte prezenţa femeilor la spectacole propriu zise —şi scriu rîndurile aceste noaptea tîrziu după un spectacol admirabil desfăşurat într'un mediu şi un decor superb,—dar e lueru mai nou şi numai de puţin timp întrat în obiceiuri—ca şi ocaziile, acţiunile politice să atragă şi să captiveze sexul frumos, spre marele folos al... cauzelor politice.

Căci nu încape îndoială; prezenţa *lor* într'o sală de întrunire, în tovărăşia unei mulţimi imense, contribue nu numai a întregi pitorescul sălii, dar şi psihologiceşte, la reuşita operei însăşi a cării esenţă, fatalmente prozaică, dobîndeşte şi reflectează o parte din frumuseţea mediului încunjurător.

Eloquenţa oratorilor cîştigă în putere emoţională şi în intensitatea accentelor; rostirea frazei capătă maximul îngrijirii de formă,—în timp ce privirea oratorului, reflectînd preocuparea mai sinceră ori mai afectată, se odihneşte un moment în acea mare de undoiări, de vibrări, de reflexiuni ce însamnă prezenţa în sală a femeilor în toalete de zile mari.

Cui, dacă nu *lor*, oratorii se silesc să le dăruiască cele mai alese şi mai vii culori în „florile" cuvîntărilor; cui dacă nu *lor* vor să le smulgă cîte ceva din ritmul atît de trebuincios şirului obositor al frazei sbuciumate, răspunzînd frămîntării sufleteşti, legată de campaniile politico-sociale atît de fade de multe ori şi de ostenitoare:

...nous tous qui, lassés brisés par les combats,
Ou mordus par les maux voraces d'ici-bas
Cherchons aussi l'oubli dans les regards des femmes.

Dorinţa de *a plăcea*, sub ori-ce formă şi în ori-ce împrejurări, nu se poate despărţi de ideea şi de prezenţa elementului femenin, fără de care ar lipsi pretutindeni aureola de poezie, de plăcere,—fie că s'ar revărsa torente de eloquenţă, fie că ar isvori valuri de muzică. Armonia le aparţine *lor* şi numai de la *ele* poate vine desăvîrşirea, inspiraţia şi înălţarea.

Redion

„Serata Florilor" de la „Cercul militar"

Sămbătă 12 Februarie 1911, oara 9 seara, a avut loc în saloanele „Cercului Militar" din localitate, mult aşteptata „Serată a florilor". Serata a avut un desăvîrşit succes, datorită îngrijirei d-nei Colonel Maria Cernătescu şi d-lui Colonel Neculai Cernătescu. S'a petrecut de minune, până la oara 4 dimineaţa, cînd retrăgîndu-se invitaţii ş'au dat întîlnire pentru seara de 5 Martie ora 10, cînd are loc un „Ball mascat costumat" în folosul Muzicei militare. Quadrilul şi lanceul a fost condus de d. locotenent Demir Sion din reg. 7 roşiori.

Din numeroasa şi eleganta asistenţă remarc Doamnele:

Col. Marie Cernătescu cu toiletă de crêpe de chine alb, cu tunica de tulle perlat negru, Col. Polizu în crêpe de chine gris cu tunica argent plaque cu hermină, Col. Mihăescu, în crêpe de chine alb, tunica de tulle perlat negru, Col. Rovinaru în bleu cu dantelă neagră, Col. Petrovanu în mauve, Victoria Marinescu într'o splendidă toiletă mauve cu tunica de tulle perlat, Col. Vrabie în toiletă albă de tulle brodat, Maior Nădejde în écru, A. Cuza în mauve cu dantelă veritabilă neagră, Maior Engherliu în rochie neagră pe tulle paietat, Căpit. Petrovici în toiletă de catifea ametistă sutaşată, căpit. Margareta Roiu în fraise, Căpit. Gherculescu în grec, Marie Climescu în crêpe de chin culoare ametist, Maria L. Eraclide în negru, Ghika în alb, tunica de dantelă albă brodată, Vidraşcu negru, Michiu în negru, Căpit. Vivoski crizantemă mauve, Răşcanu (negru), Tuduri în negru paietată, cu eşarpa roşă, Căp. Niculescu în crizantemă rose, căpit. Duca în negru, Elefterescu în grenat, dr. Niemeranu în libelulă, căpit. Apostolescu costum naţional, Papadopol în orange, Amelie Cernătescu în crizantemă rose, dr. Veisa Popescu în alb, ing. Vasiliu în alb cu dantelă brodată, Emilia Jelea în negru, Marie Rusovici în gris, Erbiceanu în crêpe de chin negru cu tunica de tull brodat, Maria Stihi în irlandă, Ionescu în crizantemă rose, Locot. Mimy Opaiţă în toilette de tull brodat, locot. Petrescu în alb, cu tunica de file d'oré, Locot. Cora Drăghici în Libelulă, locot. P. Ganea în rose cu tunica în negru, Căp. Cernea, Căpit. Lecca etc.

Domnişoarele: Mărioara Polizu în bleu de crêpe de chine, Didy Polizu în alb cu marabo negru, Mimy C. Marinescu cu costum de boutons de rose, Virginia Eraclide în crêpe de chine rose, Fofo Eraclide în rose marechalnil, Margo Eraclide în crêpe de chine alb cu marabo, Maria Demetriade în violetă, Lola Genoi în rochiţa rîndunelei, Leonescu în cireş, Ţuca Lascăr în rose, Helène Vidraşcu în créme, Dea Ghika în margueritte, Emilia Jellea în mac roş, Eva Ghika în fluturaş, Lisette Vrabie petale de rose pictate, Miţa Michiu crêpe de chine alb, cu tunica de tull gris, Amelie Rusovici în mais cu marabo marou, Alice Sion în alb, Papadopol în bleu etc.

Epoletul era representat prin d-nii: Colonelii: Neculai Cernătescu, Vrabie, Mihăescu, Rovinariu; Maiorii: Nădejde, Fărcăşanu, dr. Sava Goiu, Engherliu etc.; Căpitanii: Balmez, Bădescu, Bănciulescu, Negruţ, Petrovici, Diamandi, Dobriceanu, Niculescu, Dubert, Roiu, dr. Popescu Veisa, Coculescu, Ganea, Apostolescu, Gălăşescu, Cernea, Gerculescu, Leca, Duca etc.; Locotenenţii: Irimescu, Manolaki, Demir Sion, Opaiţă, Drăghici, Stănescu, Aurică Vlahopol, Gotcu, Baroţi, Carp Ionel, Ionak, Bogdan, Carp C. Petrescu, Capşa, Bancov, Lăzărescu, Adam, etc.

Sub Locotenenţii: Pipirescu, Edmond Munteanu, Eugen Drăgulănescu, Emil Andrievici, Eduard Castan, Jănică Ferderber, Strat, Popovici Guţă, Renescu, Popovici Pantelimon, Pascu, Racoviţă, Lefter, Dobrovici, Stihi, etc.

Fracul representat prin d-nii: Gheorghe Lascăr, dr. Demetriade, dr. E. Puşcariu, dr. Niemereanu, dr. Stenner A. C. Cuza, C-tin Marinescu, Th. Jellea, C. Climescu, V. Cernătescu, Elefterescu, Tuduri, Mavrocordat, Lambrino, Stihi, Munteanu magistrat, Netter, Ar. Sion, Pisoski, Toto şi Albert Răşcanu, Miron Genoi, Dimitrescu, Jora, Vintilă Cicei etc.

Valeriu.

STRUNA ZILEI

XENOFOBIE...

Sarea dac'a iefteni
P. P. Carp, — i-o mulţumi
Domnul Cuza mai cu seamă:
Bietul, deseori, era
Nevoit la nemţi să iea
Sarea pentru... epigramă.

INFORMAŢII

Membrii clubului liberal naţional şi membrii clubului conservator-democrat, sunt invitaţi a se întruni astăseară Luni 14 Februarie, la orele 8 jumătate în localul clubului liberal, spre a se lua ultimile măsuri cu privire la alegeri.

Cum este tratat prefectul judeţului Iaşi, protestatul Negruzzi, de funcţionarii prefecturei, va dovedi următorul delicios dialog ce s'a urmat Sămbătă, la prefectură, între barbatul—record al cambiilor protestate şi un funcţionar superior:

Prefectul.—Ai fost Vineri la întrunirea publică a opoziţiei.

Funcţionarul.—Perfect adevărat. Şi ce-i cu asta? Dumitale ce-ţi pasă? Arată-mi regulamentul, care mă opreşte să particip la o întrunire publică.

Prefectul.—Să ţii minte—cum ai vorbit cu mine.

Funcţionarul.—Dar cine eşti d-ta?

Prefectul.—Nici nu mă saluţi, cînd mă vezi pe stradă.

Funcţionarul.—Te am salutat odată, de două ori... Nu mi ai răspuns. N'am gust să nu primesc răspuns cînd salut. Ce mare lucru eşti d-ta? Eşti inginer, eu sunt avocat...

Garantăm autenticitatea dialogului. Garantăm încă, că acest Negruzzi e prefectul judeţului Iaşi.

Sărmane judeţ Iaşi!

Simbătă seara, la orele 8 jumătate, membrii clubului conservator-democrat şi clubului liberal, s'au întrunit în localul clubului liberal, pentru a lua ultimele măsuri privitoare la alegeri.

Cel dintăi a luat cuvîntul d. C. Stere, preşedintele clubului liberal, care salutînd pe membrii clubului democrat, a spus că grandioasa întrunire ţinută de opoziţie Vineri, a impresionat foarte mult pe guvernanţi, punîndu-i pe gînduri. D. Take Ionescu, a zis d. Stere, în discursul său, s'a ridicat deasupra intereselor de partide şi a intereselor personale, vorbind despre interesele libertăţii primejduită astă-zi.

D. Stere adaogă că entusiasmul cu care luptă opoziţia unită, va duce sigur la isbîndă. D-sa termină cuvîntarea, făcînd apel la unirea tuturor sentimentelor fără nici o ezitare şi roagă pe toţi să voteze întreaga listă a opoziţiei.

D. A. A. Badareu luînd cuvîntul, în mijlocul aclamaţiunilor generale ale asistenţei, a spus că în lupta de azi, tactica nu e de ajuns. In toată această luptă, hotărîtor este numai sufletul. Sufletele sunt legăturile puternice, prin care se pot realiza ideile mari de care depinde viitorul ţării. Arată apoi succesul imens obţinut la întrunirea de Vineri, care a desiluzionat mult pe guvernanţi, arătîndu-le că s'au înşelat amar dacă au crezut că opoziţia se va intimida de teroarea şi corupţile întrebuinţate de ei.

D. Badareu terminînd cuvîntarea, cere tuturor, fără nici o rezervă să voteze întreaga listă a opoziţiei, iar acel ce păstrează în sufletul său un colţ cît de mic pentru simpatii personale, nu face o nedreptate, ci o crimă. Disciplina însă care e în rîndurile noastre va face ca succesul să fie al nostru.

Mai vorbeşte apoi d. A. D. Xenopol, care spune că împrejurările prin care trecem astăzi sunt grele şi de aceia partidele de opoziţie s'au unit spre a lupta pentru pastrarea drepturilor cîştigate de cetăţeni şi pe care guvernul caută să le nimicească.

Cel din urmă vorbeşte d. Gh. Săndulescu care face apel la toţi membrii opoziţiei unite să facă propagandă pentru reuşita tuturor candidaţilor opoziţiei.

Astă-seară Luni, la orele 8 jumatate, membrii ambelor cluburi sunt convocaţi din nou tot în localul clubului liberal.

Preoţi, din oraşul şi judeţul nostru se vor întruni Joui, în cerc preoţesc la societatea clerului „Ocrotirea".

Mîne, Marţi 15 a. c. ora 8 jumat. d-na Maria C. Buţureanu îşi va continua la *Cercul didactic* conferinţa sa vorbind despre *Rîn şi legendele sale*.

Pot asista şi persoane străine de cerc.

Eri după amiazi s'a făcut înmormîntarea regretatului P. Ianoliu, dirigintele sucursalei poştei No. 2.

Au asistat rudele, colegii şi foarte mulţi prieteni.

D. P. Bottez, impiegat auxiliar cl. II-a la administraţia financiară din localitate, a fost mutat la ad-ţia financiară din Vaslui.

D. Manariu a fost numit impiegat auxiliar cl. II-a în locul d-lui Bottez.

Consiliul comunei Miroslava a fost disolvat şi s'a numit următoarea comisiune interimară:

Ioan Drumescu, preşedinte, Gh. V. Puţintică şi Ioan Bucur, membri.

Alegerea noului consiliu comunal se va face în ziua de 20 Martie c.

Cititorii cunosc în amănunţime afacerea privitoare pe tînărul Raul Van Saanen, care a comis falşuri şi escrocherii la depozitul de desfacerei a regiei, unde funcţiona.

Van Saanen ajunsese, după cum am anunţat, la Paris, de unde scrisese unor foşti colegi ai săi, că se află într'o slujbă plătilă cu 80 lei lunar. Autoritătile noastre avizate, au intervenit pentru urmărirea lui Van Saanen, cerîndu-se tot odată şi extradarea lui.

S'au şi făcut formaliităţile de extradare, dar poliţia din Paris a răspuns autorităţilor noastre că Van Saanen nu se mai află la Paris, ci în Bruxelles. Bănuind probabil că va fi prins, el a părăsit Parisul, fugind la Bruxelles. Aci însă Van Saanen a fost arestat şi va fi trimes zilele acestea la Iaşi.

Ţinem să amintim că cu ocazia cercetărilor ce s'au mai făcut în afacerea falşurilor şi escrocheriilor comise de Van Saanen, s'a constatat că nişte debitanţi n'ar fi fost străini de operaţiile lui, ci lucrau în complicitate cu el.

Astă-noapte a încetat din viaţă la locuinţa sa din strada Gusti No. 6 Vasile Răceanu pensionar, cel mai vechiu institutor din Iaşi.

Răceanu a fost coleg cu Darzeu şi Ion Creangă. Cu acesta din urmă a colaborat în întocmirea primei cărţi de citire. Defunctul a fost unul din fondatorii primei case de economii. A mai fost apoi co-proprietar al tipografiei Naţionale din localitate. Răceanu a mai fost bun prieten cu Dim. Gusti.

El moare în vrîstă de 72 de ani. Inmormîntarea va avea loc mîine.

Condoleanţele noastre familiei.

Sîmbătă seara s'a întrunit consiliul de higienă al oraşului. S'au discutat chestiuni privitoare la mersul scarlatinei, şi s'au luat severe măsuri.

Sîmbătă seara consiliul se va întruni din nou, pentru a continua discuţiile.

Eri dimineaţă tînăra Maria Ionescu, lucrăioare la fabrica de tutun, care locueşte în str. Ţicăul de Sus No. 28, s'a sinucis otrăvindu-se.

Numita n'a mai ieşit din casă de Sîmbătă seara cum a venit de la lucru. S'a închis eri dimineaţă într'o odaie şi a luat o substanţă otrăvitoare. Cum otrava nu-şi făcuse efectul, Maria Ionescu recurse la un alt mijloc. As tupă soba în care erau cărbuni aprinşi şi muri asfixiată. Nişte vecini văzînd că ea nu se mai arată toată ziua, aŭ pătruns înăuntru şi au văzut cele ce se petrecute.

S'a înştiinţat parchetul, care a dispus transportarea cadavrului la morgă. Cauzele sinuciderei nu se cunosc. Acum cîtva timp mama nenorocitei s'a sinucis strangulîndu se. Tatăl ei se află de mai mult timp bolnav în spital. Probabil că din cauza mizeriei, ea şi-a pus capăt firului vieţei.

*

O altă lucrătoare de la regie, anume Maria Nechita, care locueşte în fundacul Cimitirului No. 1, a vrut de asemeni să'şi curme firul vieţei eri dimineaţă, bînd o cantitate de spirt denaturat.

S'a prins însă de veste la timp şi ea a fost transportată la spitalul Paşcanu, unde i s'au dat îngrijiri.

De oarece Luni se începe prima săptămîna din postul mare, direcţia mitropoliei a intervenit către autorităţi ca în cursul săptămînei viitoare să fie oprite ori-ce spectacole şi reprezentaţii.

Conferenţele generale ale institutorilor şi învăţătorilor, vor avea loc anul acesta, în vacanţa Paştelui, de la 14—17 Aprilie.

Pentru d. general Pavlo se pregătise două camere la spitalul militar. Neconvenind generalului acele camere. i s'au dat altele la cercul militar, unde distinsul militar se află arestat.

Domnul general Pavlo simţindu-se ieri indispus, a fost vizitat de d. profesor dr. Manicatide.

Ministerul lucrărilor publice a dispus ca elevii şcoalelor normale să se bucure de o reducere de 50 la sută ca şi militarii, pe C. F. R.

Consiliul de miniştri a hotărît să clădească un nou palat pentru ministerul de interne, consiliul de miniştri şi direcţia generală sanitară.

Probabil că consiliul de război al corpului IV de armată nu va ţinea şedinţă luna aceasta.

Casa de Scont şi Imprumut din Iaşi. Eri a fost adunarea generală a societarilor casei de scont şi împrumut. Au fost depuse acţiuni în scris de 289000 lei, aşa că adunarea a putut lucra în prima intrunire.

S'a descărcat consiliul de administraţie de gestiunea sa, care s'a incheiat cu un beneficiu bruto de 1627.3 lei la un capital social de 600 mii lei, din care 100000 lei fondul de rezervă. Dividenda împărţită acţionarilor a fost de 8 la sută. Partea solidă a operaţiunilor e că bilanţul ne arată numai 35926 lei în poliţe protestate la o circulaţiune de valori de 9 milioane lei.

Adunarea a reales în consiliul de administraţie pe d-nii *St. A. Negruţi şi Gh. Ghibănescu*; iar ca cenzori a reales pe d-nii Andrei Bădărău, St. Drăghici şi Econ. Gh. Florescu; iar ca supleanţi pe d-nii, preut Gh. Şerban, Iancu Constanitnescu şi Ioan Recht.

Adunarea a votat prelungirea societăţei încă pe un period de 12 ani, cu începere de la 1 Ianuarie 1912 cu statutele actuale; iar în caz de se va simţi nevoia de a se aduce modificări în statute, cum şi în sporirea fondului societar se va aviza în cursul anului.

In astă-seară la cinematograful „Union" se începe un program absolut nou.

Programul nou din astă-seară cuprinde între altele: Cinematograful în regiunile aeriane, interesante vederi panoramice luate după unul din baloanele dirigiabile ale soc. „Astra", care face în Franţa traficul de pasageri. Parasit de nevastă, o creaţiune a celebrului artist parisian Prince; Antonio Foscarini, senzaţionala dramă istorică veneţiană: Maurice şi fii săi, extrem de hazliu, admirabila producţiune a lui Prince; Drumul de fer prin Alpii Elveţieni, interesant tablou după natură, cu priveliştij încîntătoare; greva modistelor tablou de humor iresistibil, guvernantă demascată, mare dramă de actualitate, anul nou a lui Robinet, extrem de hazliu etc. etc.

DIVERSE

— Societatea „Frăţia" a chelnerilor din localitate, organizează un frumos bal, pentru Sîmbătă 19 Febrarie, în ala Turn-Verein.

— Cunoscutul pungaş Spiridon Bogdan, autor al mai multor furturi, a fost arestat.

— A fost arestat soldatul C. Horizău, dezertor din regimentul de escortă.

— Individul I. Răileanu, autorul furtului de bani şi timbre de la d. avocat Miclescu din strada Golia, a fost arestat.

Cătră alegătorii ieşeni

Subsemnaţii, în dorinţa de a contribui la adevărata asanare a moravurilor politice, ne luăm angajamentele următoare:

I. ***Vom face totul pentru ca viitorul guvern să dea complectă reparaţie cetăţenilor, şi în special funcţionarilor, carî vor fi suferit de actualul guvern, fie în persoana lor, fie asupra rudelor lor, lovituri materiale sau morale, pentru bănuielî asupra feliului cum şi-au exercitat dreptul lor de vot;***

II. ***Nu vom primì în organizaţiunile noastre nici pe unul din transfugii, carì şi-au părăsit partidul în timpul luptei electorale;***

III. ***Vom uza de toată influenţa noastră pentru a determina pe viitorul guvern să anuleze, fie pe cale administrativă, fie la nevoe, chiar pe cale legislativă, toate beneficiile acordate de actualul guvern, în scop de corupţiune electorală.***

C. STERE.
A. A. BADAREU

Ultime INFORMAȚII

❑ *Zapciul Romanului, fiorosul bandit din valea Prahovei, a avut ieri un moment de luciditate: a declarat ieri la telefon,* că el l'a pedepsit pe generalul Pavlo.

Cerînd telefonic unei autorități din afară da Roman, să dele afară pe un funcționar și fiind refuzat, turbatul zapciu a țipat:

— La București am putut obține pedepsirea generalului Pavlo—*și de la voi nu pot obține schimbarea unui mic slujbaș.*

Vrea să zică: bătrînul și distinsul militar, a fost pedepsit de o caiafă, de un client al tavernelor din Roman.

Biata armata noastră!

❑ *Suprimarea călătoriilor gratuite pentru alegători.*

Față cu abuzul ce se făcea cu biletele de liber parcus pe timpul alegerilor, guvernul liberal suprimase, în 1907, acele bilete; iar alegătorii aveau dreptul să călătorească gratuit, în ajunul zilei de vot și a doua zi după vot, cu cartea de alegător și în clasa respectivă cu colegiul în care votau.

Guvernul actual a suprimat acea dreaptă inovație. A suprimat'o sub pretextul, că nu există lege, care să dee drept la liberă edălătorie alegătorilor, a suprimat'o fiind-că în „în 1907, cînd se luase amintita dispoziție, era o situație specială".

Ce o fi fost acea „situație specială" nu știm iarăși, de oare-ce dispoziția a fost respectată și în anii următori lui 1907, la multele alegeri parțiale și comunale.

Guvernul actual a suprimat inovația în scop electoral. Se va da, cu siguranță, bilete de liber parcus tuturor alegătorilor nebănuiți, sau cari vor declara că vor vota cu guvernul.

La toate recurge actualul regim, ca să storcă voturi.

❑ *Dînd judecății, pentru calomnie, pe d. A. A. Badareu, falitul prefect de județ a vroit să comită și o fineță foarte grobiană, ca să se judece cu d. Badareu în toi de alegeri.*

Reclamația fiind introdusă în ziua de 10 Februarie și fiind citați și martori din afară, s'a pus termen la 15 Martie.

Prefectul a făcut ce a făcut cu grefierul Zamfirescu și a preschimbat termenul, pentru 15 Februarie. In trei zile libere, urma să fie împlinită procedura pentru martorii din județul Iași, pe cînd în orașul Roman nu s'au putut împlini procedurile pentru inculpați din acel oraș.

O dovadă că, sub acest regim, procedurile au ajuns specialitatea prefecților.

Dar cazul de la Iași a fost anchetat și termenul preschimbat, din nou, la 15 Martie.

Prefectul credea, că dacă are specialitatea de a preschimba polițiști, va fi tare și la preschimbat termene la tribunal.

❑ *In interviewul ce l'a acordat* Viitorului, *d. Toma Stelian a dat să înțeleagă, că procurorul general de Iași, d. Al. Hinna, se va preta la infamia de a scoate vinovat pe președintele trib. Roman d, C. V. Rugină.*

Magistratul însărcinat cu anchetarea d-lui Rugină, a zis fostul ministru de justiție, este un vechiu magistrat căruia eu *i-am dat delegația de procuror general și care* acum *se află pe tabloul avansărilor la Casație. Cred că va fi conștiincios.*

Dar cum să fie conștiincios un magistrat care sub liberali, se rugase pentru biata delegație de procuror general și care acum sub junimiști, imploră un loc la Casație?

Domnul Rugină, pe baza raportului conștiincios al procurorului general, a și fost dat judecății.

Consiliul superior al magistraturei se va întruni la 26 Februarie, într'o sală a ministerului de justiție, spre a judeca pe d. Rugină, invinuit că n'ar fi delegat la vreme, pe un magistrat cu presidarea biroului electoral.

*

Consiliul superior se compune din domnii: Iulian, Dobriceanu și Juvaru, consilieri la înalta Curte de Casație; Oscar Niculescu, primul președinte al Curții de Apel și St. Miculescu, consilier la Curtea de Apel din București.

Curtea de Apel din Iași va fi reprezintată printr'un delegat al ministrului de justiție și prin un alt magistrat al Curții, care va fi tras la sorți.

*

Ministrul vrea să-l delege pe primul președinte al Curții, d. I. T. Burada, care a și fost chemat, în acest scop, la București.

*

Domnul C. V. Rugină licențiat în drept din Iași, este magistrat de carieră. Intrat în carieră la 19 Februarie 1893, ca jude de ocol la Roman, a fost apoi judecător de instrucție, la același tribunal, din Aprilie 1903—1910, cînd prin decesul lui Frank, fu numit președinte trib. Roman.

❑ Amicii regimului.

După polițele protestate ale prefectului județului Iași, se publică acum vînzarea averei mobile, pe ziua de 18 Februarie, a debitorului căpitan Stefan Cristescu, aderent al ieftenirei peștelui [illegible]

❑ **Forța carpistă la colegiul I.**—*In ajunul alegerei colegiului I Cameră, este foarte interesant să se știe cîți înregimentați are clubul carpist din Iași, numărînd, firește, și pe nobilii cavaleri, cari au trecut la guvern la ceas hotărît.*

De aceia publicăm numele lor în număr total de **cinci zeci și opt**. *Ca să se aleagă cineva la colegiul I Cameră în Iași, trebue să întrunească cel puțin* **185 voturi**, *adică cu* **127 voturi** *mai mult de cît dispune partidul carpist.*

In cazul cînd candidații guvernului, vor întruni voturi ca să poată reuși, va fi învederat, că ei au întrebuințat corupția cea mai largă, spre a isbuti.

Iată acum numele celor 58 înregimentați:

Membrii vechi:

Baldovin Gheorghe, Bogdan Gh. doctor, Corjescu Nicu, Christofor Gheorghe, Cantacuzin Matei, Caragea Aristide, Cosmovici Leon, Miclescu Necolae, Manea Christea, Meisner Constantin, Mihail Gheorghe, Malhasovici Christea, Naum Anton, Negruzzi Constantin, Obreja Al. dr., Praja Ioan, Praja Constantin, Paul Ioan, Petriceanu Nicolae, Riegler Emanoil, Ralet Ioan, Rohr Anton, Roiu N. Grigore, Stroici Ilie, Stamatiu Ioan, Stroici Necolae, Sion Petru, Sculy Vasile, Stoica Alexandru, Ștefănescu Necolae, Tufli Richard, Tuduri Gheorghe, Tesaro Iosif, Vlaicu Gheorghe, Dumbravă I. C., Dimache Gheorghe, Erbiceanu Octav, Grecianu Dimitrie, Ganea Stefan, Gatoschi Leonida, Ivașcu Constantin, Carp Th. C.

Cavaleri nobili, înscriși în ultima lună:

Cogălniceanu Necolae, Ciureanu C, Mavrodi Grigore, Macaroff Policarp, Pogor Theodor, Petrăchescu Necolae, Popovici I. C., Roiu Lucian, Timuș G. Gheorghiu, Tomița Necolae, Vlaicu G. Gheorghe, Drăghici Ștefan, Enea Mihai, Ganea Mircea dr., Ghițescu Ion, Irimescu Spiridon.

❑ Astă-zi tînărul avocat Aurel Assani, alegător colegiul I de Cameră și Senat, povestea plin de indignare tentativele, la care s'au dedat asupra d-sale candidații guvernamentali în disperare.

Acum trei zile s'a prezentat la d-sa însuși, d. Dimitrie Grecianu în persoană, solicitîndu-i votul. D-sa i-a răspuns. Să miară de această intervenție, de oarece d. Grecianu îl cunoaște de mulți ani înregimentat în partidul liberal și din relațiunile sociale, pe care le-a avut cu șeful și membrii grupărei junimiste, s'a așteptat la mai multă considerațiune pentru caracterul d-sale și la mai mult respect pentru demnitatea sa de avocat, proprietar și om de societate.

Astă-zi s'an prezentat la d. Assani, doi însărcinaii din partea d-lui Grecianu și i-au oferit suma de 1000 lei pentru votul de la colegiul I Cameră.

Atît faptul, precum și indignarea cu care d. Assani istorisea faptul, a produs o adîncă impresie în palatul de justiție, impresie care s'a comunicat în tot orașul.

Iată unde-a adus d. Marghiloman pe d. Carp.

❑ Greceniștii-junimiști din Iași, în cumplită desperare de cauză, au recurs la ospitalitatea unui ziarist evreu de contrabandă, cu numele Gutman, ca să facă reclamă candidaților, prefecților și la alți necunoscuți. Acest Gutman, are la îndămînă un ziar numit *Critica*, organ esclusiv de reclamă pentru ansamblul operetei Grigoriu.

Coloanele unui asemenea ziar adăpostesc astă zi fotografiile candidaților și biografii de un conținut respingător.

In coloanele ziarului operetei, d. M. Cantacuzino este tratat de „președintele clubului conservator", iar d. Grecianu de „șef al conservatorilor din Iași".

Intre candidați se pun și fotografiile prefectului de județ și de poliție, dedicîndu-se primului, o biografie pe o coloană, tipărită cu aldine.

Domnul Gutman declară că are biografiile de la candidați direct și că nu poate publica pe ale d-lui Tuduri și Liatris, fiindcă aceștia nu și-au trimis biografiile.

Să spicuim din auto-biografia d-lui N. Crupenschi, candidat la col al II-lea de Cameră: *„este un fruntaș al Baroului Iașului.* Ca fost magistrat s'a *distins mult. Mare bogataș și filantrop.* Se bucură de *mari* și *unanime simpatii.* Se poartă părinește cu țăranii de pe *moșiile sale* In cameră prin *talentul său extraordinar* și *erudiția* sa va ocupa *loc de frunte*".

Ei bine: n'are petec de moșie; n'a pledat de zare; ie un erudit în așa grad că a căzut la un biet examen de stagiar.

Mai voiți comentarii?

❑ Domnul Dim. Cădere, profesor de științi fizice la liceul C. Negruzzi și la școala normală „V. Lupu" din Iași, a fost numit inspector al învățămîntului secundar, în locul d-lui Kiriițescu, care a fost rechemat la catedră.

Pentru postul acesta s'a dat luptă între greceniști, cari stăruiau pentru d. profesor I. Tufescu, și junimiști, cari au fost pentru d. Cădere.

❑ Ministerul lucrărilor publice a decis ca elevii școalelor normale să profite de o reducere pe calea ferată, ca și militarii.

❑ D. I. Radovici, admistratorul abatorului, și-a dat demisia, care i-a fost primită.

❑ Pensiile civile și militare pe luna curentă se vor plăti Vineri 18 și Sămbătă 19 Februarie, la administrația financiară.

❑ Elevul Drăghici, din școala comercială superioară din Iași, venind cu un revolver la școală și amenințînd să împuște pe un profesor, a fost dat în conferința școlară, care l'a eliminat din toate școalele, pe timp de un an.

❑ Domnul profesor Dimitrie Gusti va vorbi la cursul de Sociologie despre viața și opera sociologului penalist *Franz von Liszt*—cu prilejul aniversării de 60 de ani de la nașterea sa—în ziua de Marți, 15 Februarie, ora 5 jum. în amfiteatrul facultății de drept.

La această prelegere festivă pot lua parte studenții de la toate facultățile.

❑ Comitetul societății „Eternitatea" a funcționarilor C. F. R. serviciul întreținerei, mulțumește călduros, persoanelor care au dat concursul la reușita reprezentației cinematografică în seara de 11 Februarie a. c.

❑ D. T. Pogor fusese reaomandat, încă cu vre o trei septămîni în urmă, în postul de șef al biroului administrativ al Spiridoniei.

Procesul-verbal a fost trimis direcției generale sanitare, dar totodată s'a scris de d. Grecianu ca numirea să nu se facă, d. Pogor fiind junimist și nu grecenist.

Cazul a fost denunțat la București și imediat numirea s'a făcut Sîmbătă, telegrafic.

Mon cher Démètre ti lucrează pe junimiști, dar și ei pe el.

❑ „Fost ministru".

Pe stradă au fost afișate numele candidaților carpiști la colegiul I Cameră, din Iași.

Domnii Sion, Stroici și Miclescu, sunt anunțați fără de nici o altă titulatură, de și unul ie avocat, celalalt medic, al treilea inginer.

Numai lui cher Démètre i pune profesia: „fost ministru".

Ça lui fait plaisir-șarmantului garçon.

❑ *Epoca* **publică o informație, relativă la candidatura d-lui Papamihalopol la Focșani. Ziarul guvernamental spune, că d. Papamihalopol s'ar da de candidat sprijinit, pe sub mînă, de guvern.**

Relativ la această afirmare d. Papamihalopol, care se află actualminte în Iași, a trimis Epocei următoarea telegramă drastică și spirituală:

T. PISANI

Director,—Epoca

BUCUREȘTI

Ziarul Dv. de obiceiu bine informat comite o eroare serioasă vorbind de „aserțiunile d-lui Papamihalopol" ca ar fi candidat conservator sprijinit pe sub mînă la colegiul al doilea din Putna. In apelul meu am semnat candidat conservator independent dorind reintregirea partidului și în convorbirile mele cu numeroși alegători am afirmat acelaș lucru. Nici o altă interpretare nu ar fi fost posibilă, deși titularu de candidat conservator nu putea să fie ceva nepotrivit de vreme ce nu am fost nici odată nici liberal, nici socialist, nici chiar anarhist.

De altfel d. Enibace speriat pentru supușii săi de pericolul ciumei din Manciuria cu binevoitorul concurs al numeroșilor săi agenți... sanitari mi-a interzis accesul orașului Focșani dovedind astfel că nu sunt sprijinit pe sub mînă.

Rog a publica această rectificare cu observația că în nici un caz nu voiu telegrafia Majestății Sale Regelui conform manualului în vigoare.

Papamihalopol

Candidat conservator independent.

❑ Dinastia Stroja.

Domnul I. I. Stroja, frate cu Pompierul, va fi numit secretar al facultății de științi din Iași.

❑ Epidemia de scarlatină continuă să progreseze pe fie-ce zi. Pe ziua de eri s'a constatat un nou caz de scarlatină, în strada Spinți, în persoana copilului Corneliu Ionescu.

❑ **Universitare.**—Senatul și consiliul facultății de medicină, întrunite Sîmbătă, au decis menținerea catedrei de clinică medicală, a regretatului profesor dr. Russ.

— Domnul prof. P. Bujor a fost confirmat, pe un period de 2 ani, delegat al facultății de științi în Senatul Universitar.

❑ **Judiciare.**—Curtea secției II, judecînd astăzi apelurile primului procuror și acel al lui M. Schnürer, privitor la cauția pentru eliberarea provizorie a lui Schürer, a respins apelul primului procuror, a admis în parte, apelul lui Schürer și a redus cauția de la 15.000 la zece mii lei.

Schnürer va fi pus astăzi în libertate, cauția depunîndu se tot astăzi.

— Acțiunea ce-a fost deschisă contra d-lui Vameșu, fost polițai de Dorohoi, actualminte detașat, se va judeca la 28 Februarie la s. I a Curții.

— Apelul a minima făcut de procurorul general în procesul falimentului Ellenboghen, a fost respins de Curte.

Ultima oră

București 14 Februarie

Teroarea în țară

— *Banditisme din Tg.-Jiu, fruntașii opoziției sunt atacați mișelește* —

Tg.-Jiu. — D. Toma Cămărășescu a trimis eri o telegramă M. S. Regelui, prin care I aduce la cunoștință că situația a ajuns în așa hal acolo, în cît nu mai poate apărea nimeni pe stradă, de cît eu arma în mînă.

Eri dimineață d-rul Cruceanu a fost atacat pe stradă de niște agenți polițienești și bătut. D. Cămărășescu face cunoscut M. S. Regelui că cetățenii sunt hotărîți să facă uz de arme, pentru a'și apara viața.

*

București.—D. Plutarc Mareș, fost senator de Buzău, a fost crunt bătut eri la Mizil, de o ceată de bătăuși a duși de d. Marghiloman.

Se știe că d. Mareș a invins lista guvernului la alegerea de delegați pentru col. III. Eri d. Marghiloman a adus la Mizil o ceată de 80 de ciomagași. In momentul cînd d. Mareș stătea de vorbă în stradă cu d. C. Barbierin, vice-președintele comisiei interimare, s'a pomenit cu o bandă de 40 de bătăuși, care l'au atacat și l'au lovit cu boxurile și ciomegile, umplîndu-l de sînge și rupîndu i hainele.

Cu foarte mare greutate d. Mareș, a putut scapa de furia bătăușilor. In halul în care se afla d sa a fost adus la București.

*

Roman.—Faimosul Anton Arion continuă, împreună cu tovarășul său polițaiul Tutunaru, să conducă bandele de ciomagași. După îndemnul lor, acești atacă pe cetățeni, ziua în amiaza mare, chiar în stradă.

D. St. Zarifopol, fost deputat și prefect a adresat eri o telegramă M. S. Regelui, prin care arată cît de mare a ajuns teroarea aci. Situația a ajuns în așa hal, spunea d. Zarifopol în telegramă, în cît mi-e rușine să mai spun că sunt cetățean în Romînia liberă, condusă de dinastia Hohenzollern.

Telegrama însă n'a fost expediată de oficiul telegrafic din Roman.

*

Pitești.—Eri după amiazi, la terminarea întrunirei carpiștilor, o ceată de agenți au întimpinat pe d. avocat Stoenescu și l'au bătut crunt.

NUMIRE

București.—D. C. Coman a fost numit revizor școlar al județului Tutova, în locul d-lui St. Panaite chemat la catedra sa.

Moarte subită

Tecuci.—Eri, la întrunirea guvernamentală, d. Iorgu Neculau, avocat, în momentul cînd luase cuvîntul a încetat subit din viață.

Criza ministerială în Franța

Paris.—Din cauza înmormîntărei generalulului Brun, criza ministerială încă n'a fost rezolvită.

Azi dimineață deputații radicali au ținut o consfătuire, discutînd asupra formărei viitorului guvern.

Banditismele din Botoșani

Botoșani.—Bătăușii prințului bandit Kalimachi continuă să comită ororile cele mai neelegiuite și mai odioase.

Un ziarist din București, d. Silescu de la „Viitorul" care se afla la Botoșani, a fost eri victimă unui odios atentat.

Trei indivizi, din serviciul ad-ției bandite, au năvălit eri dimineața în camera de la hotelul „Moldova", unde locuia Silescu. Acesta abia se sculase din pat și se imbraca. Indivizii inarmați cu boxuri și cu ciomege, s'au năpustit asupra d-lui Silescu și au început a'l lovi cu boxurile în față și în cap. Bietul ziarist a căzut jos, scaldate în sînge, sub loviturile haiducilor. Ambele buze i-au fost rupte. Nasul de asemeni i a fost sfărîmat cu loviturile de boxuri. Pe cap Silescu are mai multe leziuni grave, în urma loviturilor cu ciomege. In frunte are cîteva leziuni, tot atît de grave.

Banditii, după ce i-au dat atîtea lovituri cu boxurile și ciomegile și după ce Silescu a căzut aproape în nesimțire, nu s'a mulțumit cu atîta, ci au început să-l calce cu picioarele și în urmă, banditii au dispărut.

*

Fruntașii opoziției aflînd de această nouă operă a guvernanților, s'au dus la hotelul „Moldova", unde d. dr. Goilav a dat primile ajutoare victimei odiosului atentat.

S'au dus la parchet pentru a reclama cazul, dar n'a găsit pe procuror.

D. I. Brătianu care se afla eri la Botoșani a fost și d-sa de a vizitat victima.

S'a expediat o nouă telegramă M. S. Regelui și ministrului de interne.

Ziaristul Silescu se află într'o stare destul de gravă.

Foștii miniștri stambuloriști dați judecății

Sofia.—In ședința de eri a Camerei s'a hotărît darea în judecată a foștilor miniștri stambuloriști, pe motivul că aceștia au calcat legile pentru afaceri bănești.

Foștii miniștri dați judecății sunt: generalul Savoff, Rope[illegible] [illegible]of. dr. Ghenadieff, dr. Gudefi și [illegible]

George K. SKARLET

fost Procuror

AVOCAT

Str. Unirei 6, Casele Stircea

Societatea de Economie și Imprumut

din suburbia Tatarași—Iași

Imprumută pe ipoteci, garanții și amaneturi, asemenea primește depuneri pentru fructificare. Ședințele consiliului sunt Marța, Joia și Simbăta de la orele 7—9 p. m.

Sediul societății e în strada Tatarași No. 20.

Domnișoară cunoscînd perfect *croitoria de damă,* caută lucru în familie.

A se adresa la ziar.

Intristații: G. C. Atanasiu, Margareta și Florica Anastasiu, au durerea a anunța încetarea din viață a soacrei și bunicăi lor

✝

ELENA NECULAU

încetată din viață Simbătă 12 Februarie ora 7 sara

Inmormîntarea va avea loc Marți, orele 2. p. m., iar serviciul funebru se va oficia la biserica Bîrnowski, unde sunt depuse rămășițele pămîntești.

Aceasta ține loc de invitație.

Intristatele familii: N. V. Botez, Pandele Cuza, Gh. Cuparencu Colonel dr. Gh. Bălăceanu, Focsivescu și Gheorghiu au durerea a anunța amicilor și cunoscuților încetarea din viață a iubitului lor văr și moș

✝

VASILE RACEANU

Pensionar fost profesor

Decedat în ziua de 13 Februarie în 1911 în etate de 72 ani

și 'i roagă să asiste la înmormîntare care va avea loc Marți 15 Februar c., orele 12. Cortegiul va pleca de la domicilîul defunctului, Iași Secția IV-a strada Gusti 6, la biserica Sf. Lazar și apoi la cimitirul Eternitatea.

Aceasta ține loc de ori-ce invitație.

D-tor G. SAVA GOIU

Medicul șef al Spit. de ochi „Frumoasa"

Consultațiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAȘI STR. LĂPUȘNEANU No. 6

MAGAZINUL de MOBILE

HIRSCH IAȘI Lăpușneanu 38

CEL MAI MARE DEPOZIT De DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII și BIROURI

cu prețurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes

GALERII

pentru Perdele de **bronz** groase în loc de **35 lei** numai **8 lei** fereastra completă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuțe de noapte, Toilete

tot ce este mai nou, frumos și eftin.

MARE [illegible]

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

din cele mai renumite Fabrici din străinatate

Un piano cu coadă, marca Streicher din Viena se vinde ocazional foarte ieftin în str. Asachi No. 3, la d Sbiaru.

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Observaţi ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele: **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ
După ce se freacă bine, se invelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

Nu primiţi alte produse în loc de Franzbrantwein **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cite-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APĂ DE GURA „DIANA“, este minunat înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Drogueriile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul şi Direcţiunea
BUCUREŞTI Şos. Vidan No. 11

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăcuit, *Migrenele*, *Gastralgia*, *Sciatica*, *Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat la toţi celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiŭ să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa la mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se poţŭ găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f 2.

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

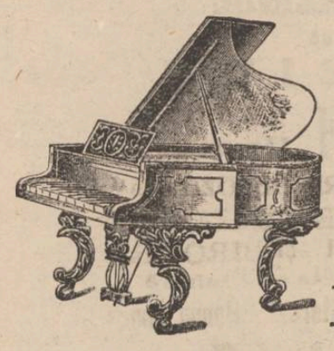

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700

Vînzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathe Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt **Absolut noue**

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2e, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IAŞI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 4-a Loteriei IXa
s'au pus la vînzare

Tragerea la
24 şi 25 Februarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 le

La câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de **7.322.000 lei**

Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII – No 1232 Marcuri 16 Februarie 1911

Cetățeni alegători,

In urma audienței de eri a d-lui I. I. Ç. Brătianu la M. S. Regele, suntem autorizați a publica următoarele :

M. Sa desaprobă ori-ce încercare de solidarizare a prestigiului Coroanei cu rezultatul alegerilor, care se cuvine să atîrne numai de voința alegătorilor liberi și legal exprimată.

Prestigiul Coroanei, scump tuturor Romînilor, stă în afară de luptele partidelor.

C. STERE. A. A. BADAREU

Colegiul I Cameră

Candidații opoziției din IAȘI

Alegerea are loc mîine, MERCURI, 16 Februarie
Se votează într'o singură sectie, la Primărie

N. Cananău.

At. At. Gheorghiu

Const. Crupenschi

Dr. Leon Sculy

LA URNA

Mîne încep alegerile generale pentru colegiul I; 15,000 alegători au de votat 75 de deputați, ceia ce revine de 180 alegători la un deputat. Acest număr restrîns de alegători reprezintă elementul censitar, care are venit fonciar de 1200 lei pe an, sau cel puțin 20,000 lei fond plasat în moșie sau în case. Acești alegători reprezintă forța economică a țării și în sinul lor avem toate elementele combative politice, scoțînd din socoteală pe simplii diplomați cu drepturi numai la Senat.

Colegiul 1, cel mai impus supt raportul censitar e și cel mai rezistent politicește. Cele 3 partide aici au cel mai mare contingent de cluburi; aici e stocul de parlamentari, oameni cu suprafață politică; deci aici găsim fruntea alegătorilor țării. Aproape jumătate din acest stoc de alegători sînt rurali, oameni legați de pămînt, sănătoși la minte, interesați de peticul lor de pămînt și cei mai legați de simțul conservativ.

Pe acest colegiu I de Cameră se pun speranțele celor 3 partide, ce luptă acum, noi democrați uniți cu liberalii, iar carpiștii căptușiți cu puterea. Dacă ar fi să socotim numericește cele 3 partide cu numărul partizanilor de la acest colegiu, Carpiștii ar fi în coadă, liberalii la mijloc și noi democrații în frunte.

Și faptul acesta s'ar explica ast fel, că de și acest colegiu e de rezistență politică și conservativ, cu toate acestea numai o mică minoritate e reacționară și ține la *statu quo*, marea majoritate fiind însuflată de spiritul timpului spre liberalism și democrație. Mai ales pătura de fonciari urbani e animată fără rezerve de duhul cel nou ce fierbe azi în țară, și dacă a rămas printre puținii rurali o țiră de rezervă în ceia ce privește spiritul de reforme, e că e mai greu se răzbate peste tot întinsul țării duhul cel nou.

Guvernul d lui Carp a crezut că ar putea asmuți instinctul de conservare al alegătorilor de la colegiul I, speriindu-i cu înădușirea lor în viitoarea reformă electorală. *Păziți vă votul*, e lozinca cu care guvernul Carpist duce mîne lupta la colegiul I; și vaza votului o pune pe terenul valorii și rentabilității acestui vot. Dar formula aceasta e un vădit reacționarism, și nu se poate ca țara să dea îndărăpt, sau să stea pe loc. Nimic în natură și în societate nu stagnează, ci merge înainte.

Contra acestei formule reacționare, contra acestui strigăt de alarmă a guvernului cele 2 partide de opoziție se prezintă în fața urnei cu cadrele lor întregi și cer mîne încrederea largă, necondiționată supt altă formulă mai mare: guvernul actual al boerilor este eșit din simplă voința Măriei Sale în afară de indicațiile corpului electoral Indicațiile le-a dat în special colegiul I contra partidului d-lui Carp. Iar azi, cînd acest guvern, reprezentantul partidului carpist, vine și cere încrederea colegiului I, el nu poate s'o capete, căci nu Coroana, ci corpul electoral s'ar desminți pe sine.

Coroana n'a avut ce se face de d. Carp; de trecut peste el n'a putut trece din multe alte considerente, ce o privesc pe dînsa; colegiul I are unul și același considerent: n'a voit eri pe d. Carp, cînd era șef de partid, nu-l voește pe d. Carp azi, cînd e șef de guvern. Cu ce a bine meritat mai mult d. Carp de la țară, de cînd a căpătat mila Măriei Sale? S'a mai înțelepțit? S'a mai cumințit? S'a mai aprins de dorul țării? Nimic din toate aceatea! Ei, atunci? Colegiul I trebue să-și facă datoria; și nu ne îndoim că-și va face-o pe deplin.

Din cele 75 scaune din Cameră ale colegiului I, guvernul va fi bătut pe toată linia în județele Argeș, Botoșani, Dîmbovița, Dolj, Gorj, Iași, Ilfov, Mehedinți, Olt, Roman, Suceava și Vaslui; mai cîștigînd scaune și în restul județelor. Guvernul va fi pus mîne sară în minoritate, pentru ca să dea indicație și burgheziei orașelor de la colegiul al II, că zilele sfîrșitului se apropie.

Mîne sară vor cădea la sigur miniștri în alegeri: P. Carp la Vaslui, C. Arion la Buzeu, Marghiloman la Ilfov, pentru a se invedera că cu tot decretul Măriei Sale tot e mai mare certificatul națiunii.

Iar dacă colegiul I se va arăta nu la înălțimea situației de azi, ci dus de interese personale, va lăsa să-i scape prilejul unei semnificative rezistențe politice, va rămînea cinstea colegiului al 2-lea să spele această politică, pentru a se invedera și mai mult că democrația a ajuns la maturitate politică și că e vrednică să-și reia toate drepturile sale pe ziua de mîne.

La urnă dar alegători, căci țara așteaptă verdictul colegiului întâiu cu toată încrederea.

„Dieu et Démètre"

Iar voi, copiii mei, în rugele voastre, să nu uitați a adăugi numele lui D. A. Grecianu (Evenimentul de ieri p. II, coloana III).

Intr'un articol intitulat „Către funcționari", *Evenimentul* publică testamentul oral al unui funcționar, mort mai de mult.

Funcționarul, într'o luptă supremă cu moartea, izbuti să glăsuiască către copii săi: „nu vă las nici o avere. Vă las, însă, o dorință: în rugile zilnice ce le veți înalța către ceruri, cînd vă veți scula, cînd vă veți culca, cînd veți intra în școală — nu uitați că la numele domnului să adăugiți și pe acel al lui D. Grecianu?

Copiii, firește, au pus la inimă dorința de pe urmă a tatălui lor și de atunci de cîte ori se roagă: „în numele Tatălui și al lui Dimitrie Grecianu".

Démètre et Dieu! Interesantă împierechere Și de... este oare care apreciere: nu este oare Dumnezeu Dumnezeul Dreptății și n'a fost el Démètre ministrul Dreptății?

Nu zicem noi iubitul Dumnezeu — și nu zic ei oare „cher Démètre?".

In ceruri D-zeu are pîinea și cuțitul; pe această vale a plîngerei, în tîrgul Iașului, le are Démètre.

Cîți oameni n'au fost hrăniți și săturați cu te miri cîtă pîine și cîți pești Și nu dă el oare cher Démètre — a aceeași pîine la o sută și cît despre pești, nu cată să-l ieftenească?

Vine apoi proverbul francez, care spune: il y a des commodités avec les cieux. Te poți înțelege cu Dumnezeu — cu cher Grecianu să te poți înțelege?

„In numele tatălui și al lui D. Grecianu" — așa să vă rugați cu toții copiii mei — zise regretatul funcționar și muri.

Interesant testament.

Interesantă ultimă dorință pe care *Evenimentul* o publică, zece ani mai tîrziu.

Tanta nervoasă

Genul femenin al ilustrului fruntaș politic, ilustrului membru al baroului și ilustrul profesor universitar, d. Mathieu Basil Cantacuzène, acest gen a fost descoperit, mai de mult, de d. A. D. Holban.

De la acea descoperire onclul Jockey Clubului, a devenit tanta acelui Club, iar nervii preopinientului au făcut enorme progrese de femenizare.

Nu trebue să ascuți ferestrăul, nici să scîrțiie roata, nici să faci larmă mare, ca ilustrul rădicat la club să se supere. Trebue să vorbești de el—ca să apară cu o scrisoare. Trebue să-i se năzară că ai vorbit de el, ca să apară cu altă scrisoare.

La începutul campaniei electorale, d Badareu, într'un discurs, vorbise, în treacăt, de diletantismul în politică. Ce i s'a părut Tantei că fusese vizat—și dă i o scrisoare și pleacă la Ibrăila la Filipescu.

Acum i-a venit rîndul d-lui Stere. Domnul Stere, într'un discurs, amintise de aventura comică a Tantei, care, în toiul vizitelor electorale, ca aspirant la un loc senatorial guvernamental, primise, în principiu, oferta de a deveni candidatul țăranilor.

Noi am ris la vreme apropos de hopul Tantei și am aratat, că el este rezultatul lipsei de voință, în politică, a d-lui Cantacuzino.

In scrisoarea produsă de discursul d-lui Stere, d. Cantacuzino recunoaște că primise candidatura țărănească, că țăranii primise toate condițiunile sale, dar că era prea tîrziu să se mai schimbe candidatura.

Acum, Duminecă, s'au împlinit trei săptămîni de la propunere și era prea tîrziu să se schimbe o candidatură! Dar cîte săptămîni trebue să pui și să schimbi o candidatură? Legiuitorul prevede cinci zile nelibere; d-lui Matei nu i au fost destule 21 zile!

Totul fusese convenit între țărani și d. Cantacuzino: d-sa să fie candidatul lor și să rămîie în partidul boerilor; proprietarii să nu fie obligați a arenda pămînt țăranilor; *votul direct pentru locuitorii știutori de carte*, un fel de vot obștesc cu bacalaureat, sistem Scorțescu.

Dar... nu mai era vreme să se schimbe candidatura. Adică nu mai era vreme ca la colegiul I Senat să se pună altă candidatură în locul d-lui Matei. Era lupta între d. Cantacuzino la boieri și d-lui la țărani și a triumfat locul la boeri.

Că înțelege să facă politică în felul acesta copilăresc—îl prevește personal pe autor: el face, el trage.

Dar de ce se supără așa urgent?

Fiind-că ie boier...

Herr Stroicileben

Antisemitismul carpiștilor a ajuns o zărăfie foarte ordinară.

La mahală, prin cîrciumi și în vizitele electorale ce le fac, exploatează necontenit, în lipsă de ori-ce argument, naționalizmul lor și filosemitismul takiștilor.

Șeful carpiștilor, într'o convorbire de dată foarte proaspătă cu un ziarist francez, și-a etalat din nou toată dragostea ce o are pentru evrei, toată via simpatie ce i o inspiră evreii din România.

Domnul Carp are ca ideal politic: revizuirea art. 7 din constituție, primirea evreilor în funcțiile publice, respectarea tuturor punctelor din tratatul de la Berlin.

Nici evreii nu cer atît de mult. Domnul Carp le dă insă — și partidul nostru este declarat vîndut străinilor.

Domnul Carp, are la Iași, un statornic prietin, pe d-rul Ilie Stroici.

Ce fel de doftor o fi—el știe. Dar ie doftor, ie carpist și, ca atare, candidat la col. I Cameră din Iași.

Acest domn doftor Stroici, în vizitele sale electorale, enumără milioanele pe cari partidul democrat le-a primit de la evrei; milioanele pe cari Moki Fischer, vechiu prietin al Stroiceștilor, le dă aceluiași partid și încinge o horă de milioane de crapă pămîntul.

Ei bine, același domn doftor Stroici, a inaugurat un sistem electoral cu totul nou: a introdus pe evrei ca agenți electorali.

Să ne desmintă, dacă nu face vizite electorale cu un misit de grîne, Mendel Grossman.

— Am venit cu domnul doftor Stroicileben, recomandă agentul pe candidat. E un mare iubitor de evrei și are ciudă mare pe Cuza.

— Nu vorbi despre acest om—intervine candidatul.

— Ei vezi, spune Grossman.

Apoi misitul ia pe alegător la o parte —alegătorul ie evreu—firește și îi spune:

— Domnul Stroicileben îți face cadou acest ziar, Figaro. Este ceva scris de d. Carp în favoarea noastră.

Citește Și dacă n'au să-ți convie ideile, să votezi cu opoziția.

Dar n'ai să votezi cu opoziția, după ce vei fi citit articolul cu d. Carp.

Și iac' așa!

Popularitatea guvernului

E nostimă presa guvernamentală. In lipsă de altă popularitate s'a pus să numere delegații guvernamentali aleși la colegiul al 3-a pe județe și de sigur că scoate cîteva mii pentru guvern și deabia cîteva zecimi de delegați aleși ai opoziției.

Au ajuns și delegații la preț, că guvernul a început să-i numere ca pe oi la strungă. Inainte cal a era mai scurtă, toți delegații erau ai guvernului, căci partidele se dezistau de o mare luptă la colegiul al 3 a. Cauza? Insăși orga-

Către alegătorii Coleg. II de Deputați din Iași

CETĂȚENI ALEGĂTORI!

Guvernul boeresc, care a venit la cîrma țării printr'o intrigă misterioasă de culise, voește acum să se mențină silind voința națională.

De la un capăt al țării până la celalalt răsună glasul conștiinței revoltate.

Toate drepturile cetățenești sînt încalcate, întrunirile publice împedecate, libertatea presei suprimată; ziarele, manifestele și apelurile electorale ale opoziției confiscate în masă, toate legile cari garantează stabilitatea în funcțiunile publice nesocotite; și cetățenii nu au siguranța nici la căminurile lor, hoarde de mercenari sub comanda ofițerilor de poliție și a căpitanilor de jandarmi cari ar trebui să fie un scut al ordinei și al legii ciomăgesc pe fruntașii orașelor și ai satelor, năvălesc noaptea în casele oamenilor și arestează pînă și slugile împreună cu stăpînii lor.

Prin toate mijloacele se vîră teroarea în funcționari, în familiile lor, în comercianți și meseriași; pînă și poșta și telegraful s'au transformat în uneltele de luptă în potriva opoziției și refuză serviciile la candidații noștri. Pînă și în jurul tronului s'a ridicat un zid peste care nu pătrunde glasul nostru, și toate apelurile noastre pentru dreptate și scutul legilor rămân fără răsunet....

Constituția nu mai este decât o jalnică otreapă călcată în noroi!

CETĂȚENI ALEGĂTORI!

Nu mai putem avea nădejde decât în noi înșine! Din fericire toată această urgie vădește prin sine însă-și extrema slăbiciune a guvernului.

Ca un șerpe strivit de moarte, guvernul ciocoesc își varsă tot veninul în svîrcolirile agoniei.

Guvernele conștiente de puterea lor, de încrederea și dragostea cetățenilor, n'au nevoe de strășnicie pentru a trăi.

Și acestei clice neputincioase, ce a căzut peste țară, numai lașitatea noastră i-ar putea prelungi viața nevolnică.

CETĂȚENI AI IAȘULUI!

Partidul național-liberal și conservator-democrat și-au unit forțele în lupta pentru drepturile țării.

Programele și ideile lor de guvernămînt sînt în multe privinți deosebite.

Dar toate acestea deosebiri, ori-cît de însemnate ar fi pentru vremuri normale, în situația de față cad pe al doilea plan.

Toată munca părinților noștri pentru ridicarea acestui stat e amenințată să fie risipită.

In primul rînd dar avem datoria să păstrăm pentru copii noștri intact patrimoniul libertăților publice.

CETĂȚENI!

Veți răspunde dacă Romînia mai merită numele de stat constituțional, dacă în ea mai inseamnă ceva voința cetățenilor, sau dacă, prin nemernicia fiilor săi, ea poate cădea ori cînd prada celei dintâi bande de aventurieri destul de arogantă spre a încerca violentarea conștiinței naționale.

Și Iașul, acest oraș al jertfei, e chemat să dee cel dintâi pilda virtuților civice.

La urnă dar! Votați pentru cruce!

Candidații opoziției pentru Colegiul II de Deputați:

A. A. Bădăreu,
G. G. Mîrzescu,
G. D. Șerban,
G. Săndulescu,
Lascar Antoniu.
Dr. M. Manicatide,

nizarea colegiilor al 3-a este defectuoasă; apoi și puțina importanță a acestui colegiu din punctul de vedere politic, și puterea mașinei administrative.

De asta dată partidele de opoziție au început a se interesa și de colegiul al 3 a, de și foarte puțin și s'a semnalat ca un indiciu al vremei tendința de a lupta pe toată linia și la colegiul al 3-a. Faptul acesta ne bucură. Țărănimea noastră nu e o cantitate neglijabilă, și ea poate fi alipită la partide și în sufletul ei pot licări idei politice, și din sinul ei putem alege elemente ceva mai răsărite.

Dar partidele politice au păcătuit. Silite să trăiască din mila Coroanei, ele își mărgineau acțiunea la cîteva elemente orășene; restul se nesocotea; și în special colegiul al 3-a nici nu era pus la contribuție politică. De pildă în Iași partidul liberal, acel care are o viață legată și unitară, abia numără 150 membri de club, față cu 30000 de alegători la cele 3 colegii de cameră directi, adică 5%. Care poate fi rădăcina reală a unui partid, cînd el atinge numai 5% din alegători? Tot așa Carpiștii ei n'au nici atîta.

Cînd un teren e părăsit, natural e că administrația să joace berbunca. Și așa e colegiul al 3-a. Partidele politice au datoria sfîntă să se scoboare și la colegiul al 3 a; și tot ce e element de alipit la partid să se alipească. Numai astfel se face educația politică și numai așa se întărește conștiința țării. Și mîne cînd vom avea alegători formați și legați de partide, nu vom mai avea situațiile de azi anormale ca să avem guverne personale și fără partid. Atunci guvernele vor eși din manifestația politică a țării și atunci numai *vox populi* va fi *vox Regis*.

Până atunci vom avea veșnic rușinea de a se lăuda guvernele cu totalitatea delegaților, scoși din urne prin buletinele jandarmilor, prin escrocheria primarilor. și prin siluirea voinței țăranilor.

***

OAMENI ȘI LUCRURI

OMUL-FIARA

Gazetele au povestit, în una din aceste din urmă zile, o întîmplare dintr'un mare oraș german, — dacă nu cumva chiar din Berlin.

Intr'o menagerie avea loc obișnuitul spectacol public. Imblînzitorul de fiare repeta în fața numeroasei asistențe unul din „numerele" senzaționale ale programei și anume. Intr'o cușcă a leilor el întroduse un... bărbier pe care-l puse să radă coama splendidă a unui leu,—ori poate, numai să se prefacă de a-l rade. Imblînzitorul asistă la o parte a acestei operațiuni, în care timp fiarele rămaseră absolut liniștite. Apoi părăsi cușca și bărbierul rămase singur să-și continue gluma sinistră pe seama Regelui animalelor. La un moment dat însă, în timp ce briciul sclipi din nou în mîna lui, o leoaică se repezi la el și-i reteză capul într'o clipă, cu ghiara ei mai tăioasă și mai puternică de cît briciul.

Fără îndoială,—îmblînzitorul trebuie să-și fi pedepsit leoaica bătînd'o cu biciul pînă la sînge: îmblînzitorii propriu ziși au doară acea putere fascinatoare care-i ajută să subjuge cu desăvîrșire animalele cele mai crunte,—începînd cu leii.

In această privință „arta" are, negreșit, în sine ceva impunător și straniu. Puterea, însușirea de a supune pînă la disciplină oarbă fiara sîngeroasă de a o sîngera și de a o domoli e una din minunile și din tainele firii. Iar cînd pentru potolirea instinctelor de ferocitate omul se adresează inteligenței, însușirilor superioare ale animalului n'avem nimic de zis, ci numai de admirat. Cu totul altfel e cînd arta întîmplării se preschimbă în tortură, cu atît mai mult cînd cruzimea se exercită față de fiare mîndre, viguroase și superbe în felul lor,—cum sunt leii..

Biciul și briciul,—amîndouă unelte de opotrivă de umilitoare, de o potrivă nevrednice de Regele codrilor, căzut victimă cine știe cărei curse viclene ce i-a întins vînătorul, — chiar dacă e vorba de un Rege captiv izolat, stingherit, dezarmat și slăbit—în cușca de fier.

Și leii și leoaicele și puii de leu, la olaltă supuși pedepselor corporale, speriați de o forță pe care pînă într'un moment o socot superioară și o rabdă în tăcere, cu frică, cu grație, servind drept obiecte de petrecere în zile de spectacole infame!...

Par'că fără de voie ne cuprinde o oroare față de asemenea fapte și—dacă sufletele noastre sunt în susceptibile de oarecare mîndrie și înălțare, găsim că e neomenesc lucru să se ultragieze fără pic de pudoare demnitatea acelor fiare, a căror sălbătăcie e întrecută de rafinata cruzime a omului civilizat.

Rodion

CETIȚI:

O RUSINE UNIVERSITARA

Plagiatul D-lui A. C. Cuza

de **EM. SOCOR**

Prețul 1 leu

Se vinde la toate librăriile și depozitele de ziare.

STRUNA ZILEI

GRAJDURILE LUI ANGIOS

Pe fiece stradă curge, de eri, apa din cîte un hydrant pentru a spala tuburile și străzile Iașului.

Fie apa cît de mare
Străzile cît de spălate,
Totuși, după cît se pare,
Alegeri n'om avea... curate.

UN ESCROC POLITIC

„Escrocul politic"—e d. Petee Carp. Cu drept cuvînt d. Take Ionescu a calificat astfel, eri la Eforie, pe șeful guvernului Majestății Sale.

Interviewat de un colaborator al ziarului *Figaro*, pe care l-a chemat la București spre a-i face confidențele sale, d. Carp s'a exprimat în felul arătat mai sus, despre chestiunea evreiască.

Așa dar, d. Carp, șeful guvernului Majestății Sale, își denunță în mod formal țara că nu se ține de făgăduiala dată la Congresul de Berlin, cu alte cuvinte că s'a eschivat de la un angajament ce l'a contractat față de Europa printr'un tratat internațional.

Denunțarea aceasta constitue o crimă de trădare națională.

Dar, nu e numai trădare, ci și o escrocherie politică.

Că d. Carp are opinia ce îi place despre chestia evreiască, îl privește. Orice opiniune fiind respectabilă, ne mulțumim să îi înregistrăm declarațiile, rămînînd ca alegătorii să le judece.

Dar d. Carp are două opiniuni: una pentru străinătate, și alta pentru țară.

Pentru străinătate, are opiniunea pe care a dat-o în vileag interviewul din *Figaro*.

Pentru țară, același om care la Paris pozează ca ocrotitor al evreilor, speculează sau lasă să se speculeze în folosul său asupra celui mai josnic antisemitism.

Prefectul lui — ținem să precizăm: prefectul *lui*—prefectul de Vaslui, prefectul d-lui Carp, a fost prins cu mîța în sac.

Confratele nostru *La Roumanie* a reprodus ignobilul „Calendar pe anul 1911", din care guvernul și-a făcut un mijloc de propagandă împotriva Opoziției Unite. S'a putut vedea pe acea ilustrație că d-nii Take Ionescu și I. Brătianu „tae mielul lui Dumnezeu (România) după ritul talmudic". Sub caftane și zulufi se recunoaște foarte bine pe șeful partidului conservator democrat și pe șeful partidului liberal, precum și pe celelalte personagii care-i asistă în sinistra lor isprravă. De altmintrelea, ilustrația este complectată de un text, care nu lasă nici o îndoială în această privință.

Or, până acum s'ar fi putut crede că această placardă mizerabilă n'avea cel puțin pecetea guvernului, că vreun subaltern ticălos și mișel a făcut exces de zel pe socoteala lui proprie și că infamul „Calendar" circula oare cum după perdea. D. Al. Marghiloman ar fi putut să-l desavueze, în străinătate că era aci mîna unui agent provocator pus la cale de opoziție spre a compromite pe cavalerii fără teamă și fără reproș ai „regenerării moravurilor".

Or, prefectul d-lui Carp, prieten întim, creatura d-lui Carp, a fost prins cu mîța în sac.

Iată, în adevăr traducerea „ordinului" trimis de prefectul din Vaslui unuia din sub-prefecții săi care s'a nimerit să fie un om de caracter. Bine înțeles, acelaș prefect a trimis același „ordin" și celorlalți subprefecți din județul său cari, ca niște unelte fără voință au răspîndit prin sate imundul pamflet oficial:

D-le administrator,

Cu poșta de azi vi s'au expediat 6 calendare, din care 5 pentru comune și unul pentru d-stră.

Vă rog să luați de urgență măsuri pentru a le împărți în comunele respective, spre a fi aduse la cunoștință generală a locuitorilor.

Prefect (ss) **Dr. Peride**

Pentru conformitate: Secretarul plășei.

Inregistrat la administrația plășei cu No...

In dreptul numărului de înregistrare, se află următoarea rezoluțiune:

„La dosar, **fiind contrariu ordinei, moralei, și siguranței satelor".**

Administratorul de plasă.

*

Eri, la întrunirea opoziției-unite, după ce a dat citire acestor documente, d. Take Ionescu a adăugat: Cînd tolerează cine-va astfel de lucruri, atunci la strigătul d-lui Carp „Jos banditizmul politic" eu răspund prin strigătul: *Jos escrocheria politică!*"

Toată sala s'a asociat la această înfierare; strigînd toți într'un singur glas: „Jos escrocheria politică!"

Același lucru îl face toată țara. Strigătul ei este:

Jos escrocheria politică!

Două somațiuni

Semăm ziarele guvernamentale să ne spue ce cred despre declarația din „Figaro" a d-lui Carp, că România n-a ținut față de evrei stipulațiunile tratatului din Berlin, că evreii sunt la noi prigoniți, și că se impune revizuirea constituției în favoarea evreilor.

Așteptăm explicațiile în *Epoca*, *Conservatorul* **și** *Seara*.

*

Somăm pe Iașul N. Iorga, care a tăcut în chestia expulzării lui Lalescu, să-și spună cuvîntul în chestia declarațiilor d-lui Carp în chestia evreiască.

INFORMATII

❑ *De la apariția lucrării prietenului nostru d. Em. Socor asupra plagiatului d-lui A. C. Cuza, cunoscutul profesor și autor de scandale universitare, acesta încă n'a răspuns un singur cuvînt; deși de atunci a trecut mai bine de o săptămînă.*

Pricepem lesne, că d-sa nu are ce răspunde *totuși d. Cuza este dator să încerce o replică, oricît de searbădă ar fi ea.*

Găsește plagiatorul Cuza că a tăcea este mai cuminte?

Se înșeală. Il vom scutura zilnic; îl vom sili să vorbească. D-sa însuși trebue să-și dea verdictul nerușinatei sale purtări; căci orice cuvînt ar scoate va fi o nouă și definitivă condamnare a furtului său literar.

❑ Din Tg. Frumos ni se scrie:

Duminica trecută a sosit în localitate, d. judecător al trib. Iași Gr. N. Suțu, cu cărțile de alegători ai coleg. II-lea Cameră, spre a fi distribuite.

Cu această ocazie, un funcționar public, d. dr. Scarlat Iamandi, medic veterinar, s'a postat în sala judecătoriei și cerea fie-cărui alegător să 'i dea lui carta spre „pastrare"; promițînd că în schimb va avea bilet de drum până la Iași și înapoi, cu ocazia alegerilor.

D. dr. Scarlat Iamandi face pe față pe agentul guvernului și uită că e funcționar public, ținînd hangul maimuțarului Giuseppe Nuncio Tessaro, președintele comisiunei interimare.

❑ **Conferențele generale.**—Conferențele generale ale institutorilor și învățătorilor, după cum am anunțat, se vor ținea de la 14—17 Aprilie.

Institutorii și învățătorii vor fi împărțiți în secții de cîte 60 membri.

Iată programul conferențelor generale:

Joui 14 Aprilie: 8—9½ dim. Te-Deum la Mitropolie, la care sunt obligați a lua parte membrii conferențelor; de la 10—11 dim. deschiderea conferențelor, printr'o cuvîntare rostită de revizorul șeolar cl. I-a sau de inspector. Se vor repartiza apoi membrii, în secțiuni. De la 2—3 jum. Expunerea rezultatelor obținute la cl. I în predarea desemnului, după noua programă; 3—5 p. m. expunerea principiilor metodice de predare a desemnului și îndrumări privitoare la tratarea materiei prevăzută în programa cl. II a.

Vineri 15 Aprilie: 8—9 jum. dimin: Trei lecții de desemn de cîte o jumatate oră cu cl. II-a; desemnarea unui obiect, precedată de exercițiu de desemn cu mîna liberă; desemnarea unei scene precizate de învățători, dintr'o poveste cunoscută mai dinainte de elevi; un desemn de combinații decorative. Desemnele se vor face pe hârtie de împachetat; 9 jum.—11: critica acestor lecții. De la 2—5 p. m.: lucrul manual în coala primară.

Simbătă 16 Aprilie: 9—12 dim.: două conferențe de psihologie și pedagogie, asupra următoarelor chestiuni: educația voinței și mijloacele prin care se poate obține ordinea și disciplina în clasă; de la 3—4 p. m.: două lecții de intuiție, pentru cl. I și II a; 4—5 p. m.: critica lecțiilor.

Duminică 17 Aprilie: 8—9 dim.: o lecția de șt. naturale de o oră cu cl. IV-a; 9—10 jum. critica acestei lecții —10 jum.—12 dim.: vizitarea expoziției de lucru manual, de lucru de mînă și de desemn.

❑ Ne-a sosit *Figaro* cu data de 23 Februarie. El cuprinde interviewul d-lui Recouly cu d. P. P. Carp și iată declarațiile ce le-a făcut primul ministru în chestia evreiască:

— In această privință, îmi spune primul ministru, reforme se impun. Legile la cari îi supunem cer modificări. Evreii sînt nedrept tratați, lucrul e neîndoelnic. Ii constringem la serviciul militar, iar pe de altă parte îi lipsim de ori-ce drept politic. Le interzicem să cumpere moșii. Naturalizările cari fuseseră făgăduite la congresul din Berlin nu s'au făcut de cît în foarte mic număr; au fost vre-o 2000 pînă la 3000 dintr'odată, după congres. Dar de atunci trebue o lege specială pentru fie care caz de naturalizare, și nu se acordă de cît vre-o trei-zeci pe an.

„Vrînd-nevrînd, trebue să trăim cu evreii noștri, căci nu putem nici să-i exilăm, nici să-i nimicim. Felul cum îi tratăm acuma tinde să facă dintr'inșii adevărați emigrați în interior.

„Profesiunile sociale, posturile de funcționari le sînt interzise; nu le rămîne deci, de cît comerciul și banca, în cari se aruncă cu impetuozitate și reușesc. Cuceresc averi, rămînînd totoși lipsiți de cel mai mic drept politic. Evident, aceasta e o situație supărătoare, paradoxală, o lipsă de echilibru de care sufere întreaga țară.

„Această lipsă de drepturi politice se complică cu sicliile administrative. Evreii de la țară sînt supuși bunei sau reei voințe a funcționarilor subalterni cari pot fi ispitiți să abuzeze de situație pentru a-și procura cîștiguri ilicite.

„Va trebui să se schimbe toate acestea".

❑ A apărut *„Arhiva"* anul XXII No. 1, cu următorul sumar:

Dumitru C. Moruzi.—Instrucția militară în școli; Gordon.—Mărturisire (sonet); T. T. Burada.—Teatrul în Moldova (stagiunea 1869—69. Teatrul Lupescu. Teatrul românesc în Chișinău); Dumitru C. Moruzzi.—Soldatul (versuri), N. Zaharia.—Patriotismul; Dim. C. Zavalide.—Icoană. Lied (versuri); Eugen Revent.—Asupra romanului „Instrăinații"; Arh. Narcis Crețulescu.—Documentele M-rei Neamțu. (Tablou de Mînăstirile și schiturile cele vechi unite ori închinate M-rei Neamțu, care în urmă a compus Instituția și zestrea Mînăstirilor Nemțene)

Dări de samă: Dimitrie G. Longinescu.—Economice și Financiare. (Unificarea dreptului în materie de cecuri).

❑ Astă seară la 8 ore și jum. D-na Maria C. Buțureanu își va continua la *Cercul didactic* conferința sa vorbind despre: *Rîn și legendele sale*.

Pot asista și persoane străine de Cerc.

❑ In astă-seară la cinematograful „Union" se începe un program absolut nou.

Programul nou din astă-seară cuprinde între altele: Cinematograful în regiunile aeriane, interesante vederi panoramice luate după unul din baloanele dirigiabile ale soc. „Astra", care face în Franța traficul de pasageri. Parasit de nevastă, o creațiune a celebrului artist parisian Prince; Antonio Foscarini, senzațională dramă istorică venețiană: Maurice și fii săi, extrem de hazliu, admirabila producțiune a lui Prince; Drumul de fer prin Alpii Elvețieni, interesant tablou după natură, cu priveliști, încîntătoare; greva modistelor tablou de humor irresistibil, guvernantă demascată, mare dramă de actualitate, anul nou a lui Robinet, extrem de hazliu etc. etc.

❑ Astăzi s'a făcut înmormîntarea lui Vasile Răceanu pensionar, cel mai vechiu institutor din Iași.

❑ La Botoșani a încetat subit din viață alaltă-eri preotul Toma Popescu.

DIVERSE

— In comuna Belcești s'a declarat epidemia de difterie.

— Eri s'a găsit mort în strada V. Conta No. 11, lîngă un grajd pe tăetorul de lemne Costache Chiriac în etate de 50 de ani.

Din ordinul parchetului, cadavrul a fost dus la morgă.

— Astă noapte a încetat din viață d-na Roza Lippe, soția bătrînului medic dr. C. Lippe.

— La prefectura poliției se lucrează la instalarea luminei electrice.

— Astă-zi a început la secția IV, viza libretelor concediaților și rezerviștilor și militanților.

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidaţii opoziţiei este o **CRUCE**.

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise* buletinele cari poartă crucea, semnul opoziţiei.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele opoziţiei, închide toate celelalte buletine ce a primit de la Preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acelea ce au semnul **CRUCEI** şi le ţine în mînă ducindu-le preşedintelui spre *a le baga în urna albă.*

V. După ce s'au băgat în urna albă buletinele opoziţiei cu semnul **CRUCEI**, scoate din buzunar pe cele-lalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu pierde nici *un* buletin, căci se anulează votul.

VII. Părăseşte sala de vot.

Ultime INFORMAŢII

Membrii curţei de Apel, care vor prezida birourile electorale au hotărît să declare anulate buletinele de vot care nu vor fi lipite de alegători în conformitate cu legea.

Chiar în cazul cînd un singur buletin va fi lipit defectuos, preşedintele va declara anulate şi pe celelalte, punîndu-le pe toate în urna neagră.

S'a arătat ieri în ziar declaraţia ce-a făcut-o d. avocat Assan, că i s'a propus o mie lei pentru vot de oameni de ai d-lui Grecianu.

Domnul Grecianu a fost la d. Assan şi l'a rugat să desmintă declaraţia. A fost refuzat, arătînd cari anume persoane au venit la el şi-au propus 1000 lei în numele d-lui Grecianu.

Domnul Grecianu s'a dus la parchet, ca să afle procurorul dacă d-sa a făcut ca asemenea propunere să fie supusă d-lui Assan.

Rezultatul anchetei se va cunoaşte peste trei luni.

Mîine Mercuri încep alegerile generale. Alegătorii col. I Cameră din Iaşi vor vota într'o singură secţie la Primărie.

Votarea va începe la orele 9 dimineaţa. Biroul va fi prezidat de d. Savel Zăhărescu, consilier de Curte, care a şi luat astăzi toate dispoziţiile legale.

Stampilarea buletinelor de vot o va efectua d. Gr. Suţu, iar secretar va fi d. Al. Vasiliu, ajutor de grefier.

Delegaţii candidaţilor opoziţiei sunt: domnii Costandache şi X. Eraclide, ai d-lui Ath. Ath. Gheorghiu, T. Jellea şi C. C. Cerkez, ai d-lui C. Krupenski, C. C. Kirilă şi N. Marcopol, ai d-lui dr. L. Sculi; G. D. Şerban şi I. I. Motăş, ai d-lui N. Canănău.

Tîrgul ruşinos cu biletele de liber parcurs a început.

Guvernul a suprimat călătoria gratuită pentru alegători, dar în schimb a împănat pe politicieni cu bilete de liber parcurs.

Biletele se dau la toată lumea şi se revînd de „alegători" cu *cinci lei* **bucata.**

Apa de Timişeşti continuă să curgă în oraş.

Cantitatea de 240 litri pe secundă. S'a dat drumul apei pentru a se spala tuburile din zona superioară a oraşuiui.

De astă zi s'a pus în funcţiune turbina electrică, pentru a cerca alimentarea cu apă a părţei superioare a oraşului.

Consiliul technic superior a aprobat modificările introduse în regulamentul distribuirii apei în Podul Iloae, hotărînd ca garanţiile depuse de tecniciani să poată fi urmărite.

D. Colonel P. Stamatopol a fost însărcinat să ţie locul de comandant de divizie al d-lui general Pavlo, pe timpul cît simpaticul general va face nedreapta pedeapsă.

La Bacău a incetat din viaţă căpitanul Toma Satir, din regimentul Bacău No. 27.

D. I. Dimitriu, institutor la şcoala „Gh. Asachi", va fi detaşat la şcoala la şcoala „V. „Alexandri", în locul d-lui Roiu, numit revizor şcolar; d. Petrescu, institutor la şcoala „M. Kogălniceanu", va fi mutat la şcoala „Gh. Asachi".

D. oficiant Pantazi va fi numit diriginte la oficiul sucursală 2, în locul defunctului P. Ianoliu.

De astă-zi şi pănă la 1 Martie, Curtea de Apel nu va mai judeca nici un proces, magistraţii fiind ocupaţi, parte cu presidarea birourilor electorale, parte cu presidarea Curţilor cu juri. Afacerile urgente le expediază d. preşedinte D. Sofian.

Domnul Giossanu, copist în grefa Curţii s. II, a fost numit impiegat cl. II la admiuistraţia finauciară din Iaşi. Actualmente sunt trei locuri de copişti vacante, cari au fost promise la **44** ofertenţi.

Circul Henry continuă să atragă în fie-care seară multă lume.

Publicul s'a convins de superioritatea artiştilor ce'i posedă Circul, precum şi caii dresaţi elefanţii etc.

Gimnasticii sunt artişti neîntrecuţi.

Camera de comerţ din Ploeşti a făcut un apel tuturor camerilor de comerţ din ţară, solicitînd intervenţia lor pe lîngă ministerul comerţului, de a nu se desfiinţa bursa de comerţ din acel oraş.

Congresul Camerilor de Comerţ se va ţinea anul acesta la Ploeşti, în cursul lunei Mai.

Camera de comerţ din Iaşi, va susţinea în acest congres: limitarea creditului şi înfiinţarea de cariere comerciale.

La şcoala normală „Vasile Lupu" s'a semnalat al 8 lea caz de scarlatină.

Pe ziua de azi s'au constatat în oraş, alte 3 cazuri noui de scarlatină.

Pentru a mai capata un vot la coleg. II lea d. P. C. Bottez, impiegat la ad-ţia financiară a fost mutat la Vaslui şi în loc a fost numit d. Manariu.

Cum tratează greceniştii pe d. Cantacuzino.

Domnul Cantacuzino Matei a trimis o scrisoare *Evenimentului.* Ziarul declară: publicăm cu plăcere, în *fruntea* ziarului, următoarea scrisoare a d-lui Cantacuzino.

Şi ştiţi unde vine fruntea ziarului? În coloana III. Apoi, cu tot înadinsul, spune că d. Cantacuzino avea să candideze la colegiul a III-a în numele ţăranilor.

Bietul cc. Matei!

Intre membrii partidului carpist din Iaşi, alegători în colegiul I Cameră zeţarul a zărit numele d-lui I. Stavăr.

Domnul Stavăr urma să fie trecut între membrii vechi, fiind el însuşi un boer vechi.

Să ştie că de cîte-va zile, s'a dat drumul apei din conducta Carol I care alimentează partea de sus a oraşului, pentru a se face experienţa şi a se spala tuburile, rămînînd ca în urmă apa să fie distribuită publicului.

Apa a curs eri noaptea şi astăzi toată ziua, inundînd mai multe străzi pe care apa nu se putea scurge.

S'au întîmplat însă şi cîte-va accidente. Astfel azi după amiază, la orele 2, din cauză că un tub de pe strada de Sus s'a spart, apa a intrat într'o pivniţă de la casele cu No. 82, de unde apoi s'a întins la temelia casei cu No. 86, proprietatea d-lui C. Grigoriu, care în mai puţin de un sfert de oră s'a prăbuşit. S'a anunţat societatea apelor şi autorităţile, care sosind şi văzînd că şi casele cu No. 82 ameninţă să cadă, au ordonat evacuarea lor imediată.

In acelaş timp s'a oprit şi hidrantele de apă din partea de sus a străzii.

Casa care s'a prăbuşit era cu două etaje, jos locuia croitorul Silberştein, iar sus voiajorul Osias Sfartz. Mare parte din mobilele din casă n'au putut fi salvate din cauză că ceilalţi pereţi ameninţă să cadă.

S'a cerut ajutorul pompierilor.

D. Grigoriu va acţiona societatea în judecată, cerînd despăgubiri pentru pagubile cauzate.

Duminică 13 Februarie a. c. în capela Seminaruiui „Veniamin" s'a oficiat, cu un deosebit ceremonial, serviciul divin la cari a luat parte şi I. P. S. Mitropolit al Moldovei şi Sucevei, cu care ocazie a ridicat la rangul de stavrofor pe sf. Sa economul V. Bălănescu spiritualul Seminarului.

Tot odată a hirotonisit, în prezenţa tuturor profesorilor, pe toţi elevii clasei a VIII ca „ceteţi", după care I. P. S. S. li-a ţinut o frumoasă şi instructivă cuvîntare, arătîndu-le însemnătatea misiunei pentru care se pregătesc şi activitatea ce au a o desfăşura ca viitori preuţi, pentru ridicarea economică, morală şi naţională a poporului, în mijlocul cărora vor păstori.

Liturghia a fost cîntată de corul Seminarului; capela, foarte frumos iluminată şi curat aranjată, potrivit unei aseminea serbări. Toţi cei de faţă erau emoţionaţi, văzînd pe toţi elevii clasei a VIII îmbrăcaţi în stihare în număr de 22 şi concentraţi în ei în faţa marelui act săvîrşit asupra lor de I P. S. S. Elevul Vitănescu din clasa VIII a ţinut o frumoasă predică. După serviciul divin la ora 12 jum. a. m. s'a trecut la locuinţa directorului, unde s'a servit şampanie. I. P. S. a tuastat în sanatatea profesorilor şi elevilor Seminarului, după care d. prof. Gheorghiu a mulţumit în numele colegilor.

Apoi profesorii, împreună cu directorul, au făcut o călduroasă rugăminte I. P. Sfinţitului pentru a rămînea la masă împreună cu ei. I. P. S. a primit propunerea făcută.

In timpul mesei a tuastat păr. director în sanatatea I. P. S. Sale, mulţumind în numele colegilor pentru serbarea ce li-a procurat-o I. P. S. Sa. hirotonisind pe elevii cl. VIII.

I. P. S. a răspuns exprimînd mulţumirea ce o are ori de cîte ori are ocazia de a fi în mijlocul profesorilor şi că zilnic observă un progres al şcoalei în vederile I. P. S. Sale.

Apoi a tuastat profesori şi inspectori Praja şi Haliţa, pentru director, asemănea păr. Gotcu, d. profesorii Gheorghiu, Oiaga, Dossios etc., pentru I. S. S. Sa, încheind păr. director în sănătatea tuturor profesorilor mulţumindu-le pentru zelul şi concursul ce-i dau în conducerea şcoalei.

Masa s'a terminat la orele 2 p. m., cînd I. P. S. părintele Mitropolit mulţumind părintelui director din nou şi d-lor profesori s'a retras condus de către cei de faţă.

D. N. Dinescu, subşeful serviciului zootecnic, a fost numit inspector zootecnic cl. III Cum activitatea d-sale se întinde asupra întregei ţări, ministrul domeniilor cere prefecturii să-i dea tot concursul la diferite împrejurări.

Judiciare.—Curtea de apel s. I, a respins eri apelurile celor cinci ţigani, cari au fost condamnaţi la pedepse variind între doi ani şi trei luni pentru escrocherii cu apa de aur.

— Procesul faliţilor Crupari şi aliţii din Dorohoi condemnaţi la cîte un an închisoare se va judeca la 4 Martie la s. I a Curţei.

— Astă-zi s'a deschis sesiunea Curţii cu juri din Vaslui. Presidează d. Consilier C. Grigortu.

Ministerul lucrărilor publice a cerut precturii judeţului, să-i înainteze de urgenţă budgetul drumurilor judeţului pe exerciţiul 1911—12, spre a se aproba legal şi a se lua în urmă dispoziţii pentru întocmirea la timp a tablourilor de lucrări ce urmează a se executa din fondurile alocate în acel budget.

Mîine, cărţile de alegător, pentru colegiul I Cameră, se vor elibera, la judecătoria ocol I, din str. Golia.

Faţă de efectul dezastruos ce l'a avut broşura d-lui Socor în chestia „Plagiatului d-lui Cuza",—aceasta, care e candidat la coleg. II-lea, pentru a salva aparenţele, a intentat azi acţiune la curtea cu juri, dînd în judecată pe d. Em. Socor.

Procesul se va judeca în sesiunea viitoare a Curţei cu juri.

Direcţiuneă şcoalei normale „Vasile Lupu" a primit azi ordin telegrafic de la ministerul de instrucţie, pentru închiderea şcoalei, din cauza epidemiei de scarlatină.

Se ştie că la acea şcoală sunt bolnavi 10 elevi de scarlatină.

Ultima oră

Bucureşti 15 Februarie

Banditismele de la Roman

Roman.—Faimosul prefect Anton Arion şi-a recrutat agenţii şi bătăuşii, din puşcăriile din Prahova şi cu aceştia continuă să terorizeze pe cetăţeni.

Intimnl prefectului, un anume Vasile Negulescu, cap de bandă, e un condamnat de trib. Prahova, cu sentinţa No. 81 din 1907, la 3 luni şi cu sentinţa No. 431 din 1907 la 2 luni închisoare; un alt cap de bandă, Nae Minculescu, e condemnat de acelaş tribunal la 7 luni închisoare, pentru furt.

*

Oraşul e ca în stare de asediu. Jandarmii circulă de dimineaţă şi pănă noaptea tîrziu, pe străzi, terorizînd şi ameninţînd pe cetăţeni şi provocînd scandaluri.

O companie din regim. 13 Ştefan cel Mare din Iaşi, a fost adusă aci, pentru a fi pusă la ordinile prefectului, cari nu mai are încredere în armata locală.

*

Prefectul Arion a fost dat judecăţei, pentru a cincea oară, de către sătenii din Gherăieşti, pentru că a împiedecat alegerea de delegaţi ai colg. III lea, din această comună.

Teroarea la Focşani

Bucureşti.—La Focşani teroarea întrece ori ce margini.

Mai mulţi cetăţeni au fost bătuţi pe strade. Cetăţenii sunt urmăriţi chiar în locuinţele lor. Bandele de bătăuşi ale zapciului Enibache nici nu lasă intrarea în oraş a celor care viu din alte părţi. La gara sunt postate bande, care atacă pe cei care viu în oraş chiar de cum se coboară din tren.

D. N. N. Săveanu fost secretar general, a trimes o nouă telegramă M. S. Regelui şi în acelaş timp a învitat pe mai mulţi ziarişti din Capitală de a veni la Focşani spre a face o anchetă.

CIUMA

Peking.—„Agenţia Reuter" află că sunt zilnic 200 decese de ciumă în Mandciuria. Totuşi numărul morţilor este în descreştere.

Guvernul vrea să se servească de alegătorii morti!

Bucureşti.—Opoziţia a reuşit să procure o listă de alegetorii morţi, ale căror cărţi au fost luate de guvern şi distribuite la diferiţi agenţi, spre a veni mîine să voteze la alegerea colegiului I de Cameră.

Ziarele publică această listă şi demască acest procedeu al guvernului.

Membrii opoziţiei vor supraveghia şi vor da judecăţei pe acei care vor fi găsiţi că votează cu cărţile de alegători morţi.

Guvernul întrebuinţează armata pentru a teroriza

Bucureşti.—Guvernul a trimes armată în judeţele Vlaşca, Olt şi Teleorman, crezînd că va putea intimida pe alegători p în sclipirea baionetelor.

Astă noapte, sub pretext că la Kagin şi în alte părţi s'ar fi distribuit nişte manifeste incendiare, a trimes acolo regimentul 4 roşiori. Ofiţerii care se aflau aseară prin localuri publice, au fost înştiinţoţi să fie gata de a pleca azi dimineaţă,—ceia ce s'a şi întîmplat.

Regimentul de excortă a primit de asemenea ordin de a fi gata de plecare.

Mişoare în magistratură

Bucureşti.—In vederea alegerilor s'a făcut pe ziua de astăzi, o mare mişcare în magistratură.

Mişcarea cuprinde, în ce priveşte Moldova, următoarele:

D. N. Donici, judecător definitiv la ocolul Şipote judeţul Iaşi, a fost mutat la ocolul Fundeni, judeţul Ilfov, în locul d-lui Cincinat Pavilescu; d. Mihai Ştiubeiu, fost judecător la Şipote, a fost numit din nou în acest post, în locul d lui Donici; d Ioan Verzea portărel la tribunalul Tecuci, a fost numit stagiar la ocolul Tecuci; d. N. Brăescu a fost numit portărel la trib. Tecuci; d. Ioan Adam a fost numit stagiar la Răcăciuni; d. Gr. Vasiliu a fost numit stagiar la ocolul I rural Huşi, în locul d-lui N. Popescu, neprezentat la post; d. N. Gavrilescu, magistrat stagiar la ocolul Bîrlad rural a fost mutat la Piatra-N.

D. Gh. Orăscu magistrat stagiar la Şerbăneşti-Olt, a fost mutat la Bîrlad; d. M. Caţichi, magistrat stagiar la ocolul Hîrlău—Botoşani a fost numit procuror la trib Suceava în locul d-lui Albu demisionat; d. N. Bottez a fost numit magistrat stagiar a Roman, în locul d-lui Teodorescu.

Demisia guvernului francez

Paris.—Miniştrii s'au întrunit la ora 2 şi deliberările lor au ţinut pănă la ora 3.

D. Briand a remis demisia cabinetului, d-lui Fallières, care a primit-o.

Lupte la graniţa turcă

Constantinopol.—O depeşă a valiului din Monastir, spune că trupele greceşti şi turceşti, au schimbat focuri eri în zona graniţei de lîngă Domenikon. Lupta a durat o oră; au participat la luptă şi civili greci. Un evyon a fost ucis.

Comisiunea interimară a Comunei Iaşi

In ziua de 5 Martie a. c. oara 11 a. m. se va ţinea în camera acestei Primării cu respectarea dispoziţiunilor art. 72—83 din legea comptabilităţei publice licitaţie orală pentru închirierea următoarele imobile proprietatea Comunei cu începere de la 23 Aprilie a. c.

1). Dughenele din foaste casele Paşcanu (colţul din strada Golia şi strada Alexandri ocupate actualmente de d-na Stern. Garanţia provizorie 1000 lei.

2) Bolta din strada Anastaaie Panu No. 75 ocupată de d. D. Vasilescu. Garanţie provizorie 250 lei.

3) Apartament din Casele din strada Anastasie Panu No. 75 ocupat de d-na Sura Goldemberg. Garanţie provizorie de 125 lei.

4) Bolta din str. Anastasie Panu ocupat de d-nul Lupu Goldemberg. Garanţie provizorie 250 lei.

5) Dugheana din str. Anastase Panu ocupată de d. Şmil Zalţberg. Garanţie Provizorie de 30 lei.

6) Dugheana din strada Anastase Panu colţ cu str. Dreaptă. Garanţie provizorie de 600 lei.

7) Apartament din ograda bisericei Bărboi, ocupat de Societatea „Jubileul Carol I". Garanţie provizorie de 50 lei.

8) Bufetul din Grădina Copou. Garanţie provizorie 200 lei.

Condiţiunile de licitaţie se pot vedea în fie care zi de lucru la Serviciul Administrativ.

02083 12 | 26 Februar 1911

Un piano cu coadă, marca Streicher din Viena se vinde ocazional foarte ieftin în str. Asachi No. 3, la d Sibianu.

ANUNCIU

Banca Agricolă-Sucursala Iaşi

Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că Duminică 6 Martie 1911 st. v. ora 10 jum. dimineaţa, va avea loc în Bucureşti, adunarea generală ordinară şi extra-ordinară a acţionarilor Băncii Agricole.

D-nii acţionari ai Băncei, cari doresc a lua parte la această adunare trebuie să depună acţiunile lor pănă la 28 Februarie st. v. 1911 ora 6 după amiază.

In Bucureşti. La sedinl Băncii Agricole strada Lipscani No. 1.

In judeţe. La sucursalele şi agenţiile Băncii Agricole.

Conf. art. 47 din statute, 10 acţiuni dau dreptul la un vot, numărul voturilor fiind nelimitat.

AVIS

Pentru operaţiile efectuate la biuroul meu, în numele şi garanţia mea, se avansează ori ce sumi de bani pentru achitarea drepturilor vamale de import.

Antrepozitarea gajului e redusă comparativ cu a Statului.

A se adresa la birou, între oarele 10—12 dim. şi 5—7 seara.

LIVIU M. SADOVEANU.

BANCA IAŞILOR

Societ. anonimă, capit. lei 1,000,000

IAŞI (lîngă Banca Naţională)

Face ori-ce operaţiuni de báncă:

Scontează poliţe.

Imprumută pe gaj de cereale, mărfuri, efecte publice şi poliţe.

Deschide conturi curente.

Primeşte în depozit efecte publice şi numerar în condiţiuni foarte avantajoase.

Cumpără şi vinde efecte publice şi ori-ce fel de monezi.

Achită cupoane şi titluri eşite la sorţ.

Emite cecuri şi scrisori de credit asupra tuturor localităţilor din ţară şi străinătate.

Incasări de poliţe în condiţiunile cele mai avantajoase.

D-tor G. SAVA GOIU

Medicul şef al Spit. de ochi „Frumoasa"

Consultaţiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAŞI STR. LĂPUŞNEANU No. 6

1,200,000 lei (un milion două sute mii lei) *tot sau parţial* de dat cu ipotecă pe moşii sau case în primul rang sau după credit cu un procent de 6½—8% pe an. A se adresa d-lui **Aurel G. Nicolau Iaşi str. Bărboi No. 19.** Intermediari sunt excluşi.—

Circul Henry

Astă-zi ora 9 seara

Reprezentaţie extra-ordinară

MARE DEBUT

al artiştilor noi angajaţi lucruri ne mai văzute pînă acum în Iaşi

MINUNEA GIMNASTICEI

CEI 10 IULIANS

cei mai buni acrobaţi ai lumei

Unul din numerele executate de

CEI 10 IULIANS 10

nu s'a văzut pînă acum de cît în Paris şi Londra

OSTEN şi VESTEN

Ne întrecuţi în jocuri marinare

Sîmbătă 19 Feb. orele 3 jum. p. m.

MATINEU EXCEPŢIONAL

Preţurile jumătate pentru toţi vizitatorii mari şi mici

Dr. K. Lippe, soţ; Aurelia Hochfeld şi Regina Reisner, fiice; inginer Heinrich Hochfeld şi Dr. D. Reisner, gineri, precum şi nepoţii şi întreaga familie, au durerea a anunţa pierderea ce au suferit prin încetarea din viaţă a prea iubitei lor soţie, mamă, soacră, bunică şi soră

ROZA Dr. LIPPE

decedată, în vrîstă de 75 de ani, Luni 14 Februarie crt. la orele 6 p. m.

şi roagă pe toţi amicii şi cunoscuţii defunctei să bine-voiască a asista la înmormîntare care va avea loc Mercuri 16 Februarie crt.

Cortegiul va pleca de la locuinţa defunctei strada Gh. Mîrzescu, la orele 2 p. m., spre cimitirul israelit.

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

Observaţi ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele: **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ
După ce se freacă bine, se învelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

Nu primiţi alte produse în loc de Franzbrantwein **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cîte-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APA DE GURA „DIANA“, este minunat înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Droguerile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul si Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

4830 **NEVRALGIELE**
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ameţesc şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa la mai mult de cât 4 pe ţi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

GRILLAGES 1 m. de haut. LE KILO Of30c.

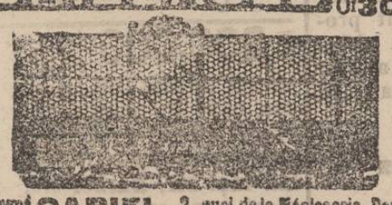

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

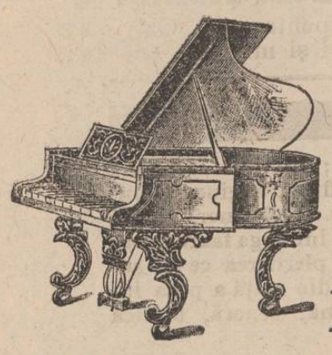

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50 c.
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANĂ

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 4-a Loteriei IXa

s'au pus în vânzare

Tragerea la

24 şi 25 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	Lei	4,50
1/4	Un sfert	Lei	9,00
1/2	Una jumătate	Lei	18,00
1	Loz intreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1233 Joi 17 Februarie 1911

Candidații opoziției

Colegiul II CAMERĂ
— Vineri 18 Februarie —

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Colegiul III CAMERĂ
— Duminică 20 Februarie

C. Stere.

Colegiul I SENAT
— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu.
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT
— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

COLEGIUL I

Astă-zi votează colegiul I de Cameră. El e cel mai redus colegiu ca număr de alegători, pentru că votează aici numai censitarii cu venit de la 1200 lei în sus, din fond fonciar urban și rural. Din cei 15000 alegători înscriși la acest colegiu, va trebui să scădem cel puțin 6 la sută morții și cei inscriși în cîte două-trei județe; urmează că pot veni la vot cam 14,000 de alegători. Cum insă de fapt nu pot veni la vot toți, căci mai sînt militari censitari, ce sînt opriți de la vot, apoi alții în neputință de a vota, și cum coeficientul acesta poate fi încă de 12 până la sută; rezultă că vor vota buni, la 12000 de alegători.

Față cu distribuirea voturilor la acest colegiu, cele mai multe județe, mai ales din Moldova, au supt 200 de alegători, și tocmai aici guvernul e mai tare, rezultatul votului va fi de sigur, că de și opoziția-unită va întruni peste 50 la sută din totalul voturilor exprimate, nu va avea și majoritatea scaunelor, dar va cîștiga relativ mai multe locuri. Oscilațiunea pentru opoziție e de minimum 30 de scaune și maximum de 45. In ori-ce caz prevedem de pe acum—sînt 20 oare înaintea aflării rezultatului — opoziția va întruni peste 600 de glasuri în toată țara; iar guvernul supt 6000, adeverindu-se prin aceasta că *opinia colegiului I a condemnat regimul.*

Și cu drept cuvînt facem acest prognostic. Guvernul d-lui Carp a trebuit să aibă soarta aceasta. Guvern de impunere Regală, a căutat din ziua întâia să siluiască voința țării. Iar în turbarea lui a mers cu infamia pînă să facă pe Rege complice başbuzuciilor sale. Raționamentul îi era simplu și Maiorescian în formă: Regele ne-a dat nouă puterea contra indicațiunilor țării. Regele dîndu-ne puterea ne-a lăsat toată libertatea să siluim voința țării. Deci, țara e chemată a nu eși din cuvîntul Regal. Regele ne-a vrut; noi vrem țara; țara trebue să ne vrea pe noi, căci țara o vrea Regele și pe Rege îl vrea țara.

Dar tot acest silogism Maiorescian a căzut baltă; M. S. Regele a autorizat pe șeful partidului liberal să declare, că nu se solidarizează Coroana cu votul țării, și nici nu leagă voința țării cu alegerea Coroanei în persoana d-lui Carp.

Deci, Coroana a vrut pe d. Carp, pentru că a crezut că ar putea avea ceva ascedent în țară. Cum însă, prin samavolniciile ce le-a făcut a trădat slăbăciunea lui, Regele nu numai că nu se solidarizează cu guvernul, dar îl desaprobă lăsîndu-l la cherimul națiunei, să-l voteze sau nu.

Declarația fă-ută de Coroană prin gura d-lui Ionel Brătianu e venită la vreme. Țara de-asemenea știe că boerii din guvern se joacă de-a uite popa nu e popa. Ceia ce spune d. Carp nu se potrivește cu cele ce spun miniștri lui; una spune d. Filipescu, alta d. Marghiloman și cu totul alta d. Carp. Iar dovada cea mai vie stă în desacordul provenit între d. Carp și d. Maiorescu în chestia declarațiilor d-lui Carp din *Figaro.*

D. Carp nu se desminte; e un vechiu filosemit. De la 1867 pînă azi, adică în curs de 44 ani, d. Carp a arătat o nestrămutată dragoste chestiei evreești.

Prefăcătoria aceasta boerească își va primi plata astă-zi. Cu majoritate de glasuri candidații guvernului vor fi răpuși de candidații noștri. Ce loc va ocupa Iașii în această luptă de asanare politică? Fără a ne lăuda noi pre noi, ne măgulim cu credința că Iașii vor ținea recordul, trimițînd în Cameră pe tuspatru candidați:

Nicu Ganănău
Dr. L. Sculi
C. Grupenski
Atanasie Gheorghiu

căci nu se poate ca socoteala din tîrg să fie prea departe de socoteala de acasă.

Clubul carpist are mari și lați 58 de alegători la colegiul I; opoziția-unită are 150 de clubiști. Cum la vot vor veni cel mult 360, urmează că rămîn numai 152 de alegători neînregimentați. Ar trebui ca toți aceștia să voteze cu guvernul ca să ne majoreze sau să fie toți clubiștii sadea Universitari, ca să treacă la adversari.

In liniștea nopții îmi fac socoteala și aștept cu nerăbdare verdictul ce-l va da colegiul după 20 de ceasuri, ca să se verifice rezultatul.

Toți candidații guvernului cu *Monsieur Démètre Greccano* vor mînca trînteală la colegiul I de Cameră, din Iași.

Amin și așa să fie.

Armata in alegeri

La sate domnia jandarmului rural este în plină floare.

Ciocoimea, desmormîntată, întrebuințează pe jandarmul rural la toate infamiile, el este spionul prefecților, el este calăul săteanului.

In alegerile de delegați, baioneta jandarmului rural a jucat un rol odios. Ciocoimea vrea să ne sperie acum, cu armata, la orașe. Ca și cum misiunea armatei ar fi să servească de unelta electorală, ea a fost împrăștiată în ajun de alegeri, în toate părțile țării, sub motiv de „măsură preventivă".

Canaliei ciocoești i trebue majoritate în Parlament. Țara nu vrea să i o dee, țara nu cunoaște pe această canalie.

Canalia vrea majorități cu sila. Ce a făcut pînă acum nu-i ajunge Că a deschis tarabă pentru zăraфe de conștiinți, că a corupt, a amenințat și a persecutat tot ce este nevoiaș—nu-i ajunge.

Nici nu i ajunge, că a împănat prefecturile cu toți odioșii, toți banditii, toți pușcăriașii.

Canaliei i trebue voturi. Vrea să le ieo prin armată, vrea ca la ivirea a sute de soldați în tîrguri pașnice, orășenii să revadă anul roșu și să se îngrozească la spectrul lui.

Regele și viitorul Rege voiesc ca armata să stoie departe de ori ce luptă politică. Nici macar drepturile cetățenești să nu le poată exercita militarul.

Dinastia voește totul pentru armată; vrea o armată mare și puternică, pregătită la ori ce chamare; vrea ca țara să facă jertfe cît mai mari, pentru întruparea unei asemenea oștiri.

Iar canalia, căreia Palatul i-a împrumutat puterea, ca să nu țipe din morminte, canalia aruncă rușinea asupra armatei, o coboară, o coboară la profunzimele canaliei, cînd o întrebuințează la asupriri și la terorizări.

Protestăm contra acestei intinări.

Protestăm cu glasul tare, în numele armatei, care se simte jignită în înalta ei chemare, în prestigiul ei.

Un guvern, care vrea să rensească în alegeri prin baionete, prin săbii și prin șarje militare—este un guvern odios,—căci numai guvernele odioase pot întina epoletele militare, pot coborî prestigiul armatei.

Numai guvernele criminale pot împinge la asemenea războaie.

SOCOR LA JURAȚI

Domnii Cuza, Abgar Buicliu și Șumuleanu, cele trei lampioane naționaliste din Iași, au un fel de pied à terre politic, un fel de vatră favorită, la care aleargă imediat și cu mare plăcere: curtea cu juri din Iași.

Domnul Șumuleanu a reușit să facă lotul cel mare și la altă Curte cu juri. Ceilalți doi însă, se țin de cea de la Iași și fac tot posibilul să nu se despartă de dînsa.

Domnul Cuza, chemînd în judecată revista Facla inaintea juriului din București, a avut la judecată, un acces de nostalgie și a cerut ca reclamația să fie trimisă la Iași—unde se judecă cu plăcere. Hariantul incident a fost respins de Curte, în unire cu concluziile ministerului public și părței reclamate, dar se chiamă că d. Cuza a încercat să se judece la Iași.

Acum se va judeca la Iași, în altă chestie. In chestia fenomenalului plagiat pe care l'a făcut dovedit importanta lucrare a d-lui Em. Socor.

La începutul lui Februarie a apărut acea lucrare. O lucrare, care dovedește cu profuziune de documente, de citate și de argumente logice, că „opera" *Poporația*, premiată de Academia Romînă, premiată și cu o catedră universitară, este un plagiat imens.

Firește, o asemenea acuzare cere o tranșare cît mai urgentă. De urgență trebue să se dovedească, dacă afirmările lui Socor, documentele ce le produce, paralele cu cari biciuește pe dublul premiat, sunt sau nu fundate.

Domnul Cuza nu s'arată de loc grăbit. El alege și calea cea mai lungă și calea cea mai nepotrivită. Cea mai lungă—fiind că între apariția acuzărei și judecarea ei lasă, să treacă trei luni, cea mai nepotrivită—fiind că nu jurații au să judece, în primă instanță, o chestie pur științifică.

Un om cu cugetul curat ar fi recurs la alte căi: ar fi cerut, fie ministrului, fie rectorului, fie facultății din care face parte, să numească de urgență o comisie de specialiști ar fi cerut ca și un delegat al Academiei să ice parte la anchetă. Și cum asemenea anchetă, dacă ea ar fi fost favorabilă acuzatului, nu l'ar fi putut pedepsi pe Socor, d. Cuza ar fi trebuit să-l dee în judecată juraților, avînd ca aparare raportul comisiei de anchetă.

Dar d. Cuza are Curtea cu juri din Iași. Are să se judece în Mai, ba chiar în Septenbrie și până atunci rămîne profesor de universitate.

Va rămînea chiar și mai tîrziu. Căci dacă jurații vor achita pe Socor, ce sancțiune poate avea un verdict negativ al unui juriu, asupra unei chestii universitare?

Domnul Cuza n'are să se lase de catedră, nici n'are să trimeată premiul îndărăpt Academiei, dacă jurații vor a chita pe Socor.

Iar dacă îl vor condamna? Socor a lucrat trei ani la opera sa. Putea vor jurații, în o zi, să urmărească toți autorii și să înțălesgă atîtea limbi streine?

Procedînd cum a procedat, alegînd Curtea cu juri ca expertă într'o chestie dificilă—d, Cuza a dovedit doar un lucru, banal astă-zi: că „opera" sa este un plagiat.

Altmintreli ar fi recurs la alte căi, despre cari am vorbit mai sus.

Intre N. Iorga și A. C. Cuza

Tovărășia aceasta între N. Iorga și A. C. Cuza are ceva factice într'insa. Romînul are o vorbă: a tunat și i-a adunat; așa și aci. A tunat pe N. Iorga și i'a adunat pe Cuza.

Astăzi acești 2 corifei ai neamului merg pe față cu guvernul d lui Carp. De cît d. Carp e un filosemit constant și declarat. In ajunul alegerilor d-sa nu s'a sfiit să redeschidă chestia evreiască prin art. 7 din constituție și a produs frămîntare în guvern, aducînd pe față conflict între d. Maiorescu și d-sa.

Ce vor face d-nii Iorga și Cuza, mîncătorii de jidani? Își vor călca pe inimă? Uita și-vor ideile? Pune-vor mai pre sus sfînta lor persoană de cît ideile? Fi-vor egoiști și strîmți la suflet? Predomni-va la ei interesul de moment al unei izbînde electorale! Se prea poate! Dar atunci cu ce vor astîmpăra indignarea tineretului naționalist, cînd vor vedea la profesorii lor atîta uitare de sine, atîta interes meschin de azi, uitîndu-și idealul lor național!

Cu expulzarea lui Lalescu, d. Iorga tace, ba o aprobă!

Cu sfășierea dreptății și trucul politic cu Racowski, d. Iorga tace și admite!

Cu redeschiderea chestiei evreești d. Iorga tace și admite!

Atunci de ce s'ar mai sbuciuma d. Iorga! Treacă la junimiști și lase țara în pace.

Dar mai e altceva de răfuit. Ilustrul d. Iorga are de răfuit chestia plagiatului d-lui Cuza. E prea lată chestia ca tocmai d-sa, om de știință, care a avut de furcă cu Tocilescu, și alți istorici, să treacă așa de ușor asupra unei chestii de furt literar. Dl. Cuza a capatat 5000 lei premiul Academiei pe un plagiat științific; iar d. Arion i-a dat catedra Universitară tot pe plagiat.

Admite d Iorga, istoricul Iorga, eruditul Iorga ca tovarășul său de luptă să aibă fruntea pătată de cea mai rușinoasă faptă, a furtului literar? Iar dacă d-sa admite tot din motive înguste de moment, studențimea cea bravă și entusiastă îngădui-va acest sacrilegiu?

Ceasul răfuelii a sosit! Nu vom cere de la cei 2250 de alegători ai col. II de Iași să răfuiască diferendul; dar facem atent pe d. Iorga că și-a luat de tovarăș pe un *fur*, căci dacă e rușine a fura 5 lei din buzunarul cuiva, dar 466 fețe furate din 5—6 autori; nu e mai mare rușine?

Dl. Iorga a călcat în aceste alegeri cu piciorul stîng și are să se poticnească rău. Să nu șchioapete ca mîne poimîne și d-sa!

OAMENI ȘI LUCRURI

INCĂ UN PLAGIAT

Despre afacerea, cu drept cuvînt celebră, a plagiatului Cuza, se vorbește ajurea în numărul de astă-zi și se va vorbi încă în numere viitoare ale gazetei. Căci nu e un lucru obișnuit, un lucru de toate zilele, ca un profesor universitar să fie dat în vileag într'un asemenea mod și așa de rușinos detronat din înălțimea unde nu trebuia să ajungă.

Aci ne vom ocupa numai de o latură a afacerei și anume de gestul surprinzător al d-lui Cuza, — cu intentarea unui proces de calomnie autorului meritoasei broșuri, d-lui Em. Socor.

Gestul acesta însă nu e nici el de cît o imitație, ca să nu zicem un plagiat.

E într'adevăr o copie a gestului făcut de ilustrul chimist, care a pus odată la o grea încercare justiția populară amăgind-o că va dărui pentru acte de bine facere suma cîștigată de la circiumari, — ceea ce a uitat să facă apoi, după ce despăgubirea i-a fost acordată.

A ți naționaliști nu mai puțin faimoși și-au încercat norocul cu mai puțină izbîndă. Bună oară patriotul Avgar care a intentat proces pentru o epigramă a „Opiniei"; naționalistul Cosmovici, care a chemat la juați, anul trecut, pe profesorul Atanasiu. De procesele diverse ale d-lui Iorga nu mai vorbim. Va veni o vreme cînd toate sezionile curților cu juați vor fi consacrate exclusiv proceselor de calomnie ale marilor și micilor apostoli naționaliști, — cari nu și dau seama de ridicolul unei atari perspective.

Culmea însă o atinge d. Cuza, care ține recordul și în privința numărului și în privința îndrăznelei.

Cînd eu, cetitor, am în fața mea o scriere documentată și serioasă, cum este lucrarea d-lui Socor,—ce are să caute un verdict al juraților într'o asemenea împrejurare?

Singura cale de lămurire este un răspuns tot pe atîta de documentat, pentru a proba netemeinicia celor afirmate și a opune argumente convingătoare. Numai lumea intelectuală, capabilă de a și face o părere prin cetire; numai cei obișnuiți cu cetirea și scrutarea unor lucrări tecnice, au chemarea de a judeca. Dar un verdict al juraților — chiar dacă prin imposibil ori prin absurd ar fi favorabil d-lui Cuza — întru cît îl va absolvi în fața opiniei publice conștiente și culte?

E lucru evident. Plagiînd pe chimistul naționalist, d. Cuza umblă numai după confuziuni, după diversiuni electorale, după ocaziuni de a pune vre un „centru studențesc" în pozițiune de a manifesta și de a face atmosferă, — nu însă de a face lumină în cauză, căci juriul nu poate fi un juriu de experți literari.

Lucrarea d-lui Socor e atît de clară și de convingătoare; plagiatul atît de evident și de vast, încît toată apa Timișeștilor nu va putea spăla pe economistul iașan de păcatul săvîrșit, cînd a profanat templul științei însușindu-și texte străine, ca să-și bată joc de intelectualitatea iașană.

Rodion

Plagiatorul protestează

După o săptămînă de amară chibzuință, d. A. C. Cuza s'a hotărît: a făcut cel mai ridicol gest, pe care-l putea face, a dat pe d. Emanoil Socor în judecata Curții cu juați.

In judecată, pentru ce?

D. Socor a afirmat în chip energic, și cu dovezi, care pînă acum au ramas în picioare, că studiul asupra „Poporației", cu care d. Cuza a dobîndit catedra sa universitară și premiul academiei romîne, departe de a fi o lucrare originală, e un plagiat ordinar.

D. Cuza ar avea aerul să spue că aceasta nu e adevărat.

Foarte bine. Cînd ești un savant ilustru, cu nume și cu autoritate, cînd mînuești condeiul, cu tot atîta iscusință în știință și în artă, cu cîtă energie în polemică, — atunci, mai cu samă, calea nu e de ales.

Iai condeiul miraculos și salutar, îl moi în amărăciunea revoltei, și punct cu punct, spulberi infamia întreagă. Lumea ia cartea lui Socor, și o ia apoi pe a lui Cuza. Citește, compară și osîndește pe cel vinovat. Ce frumoasă, ce nobilă, ce demnă luptă! Din toate binefacerile civilizației, nu cunosc alta mai mare de cît putința aceasta de a vorbi dintr'odată unei țări întregi, de a înfiera o nedreptate sau de a spulbera o infamie, nu prin judecata îndoelnică a unuia sau altuia din semenii tăi, dar prin judecata cea mare și fără greș a opiniei publice.

D. Cuza a preferat cu toate aceste să se adreseze juraților. Aceasta are două explicații.

Intâia. După toate aparențele, d. Socor are dreptate. D. Cuza nu numai că a copiat ideile altor scriitori străini, dar și-a însușit deadreptul pasagii întregi din lucrările altora. Pentru un om, care are pretenția de a fi un savant, pentru un om care a știut să și facă o platformă de înălțare din asemenea însușire uzurpată, fapta aceasta e cea mai degradatoare și mai dezonorantă din cîte se pot săvîrși. Tăcînd, d. Cuza e distrus. Apărîndu-se pe aceiași cale, e cu neputință de a arata lucrurile altfel de cît cum sunt, și rezultatul e același. Și atunci trebuea ceva care să dee o aparență, să justifice o mișcare, să simuleze o aparare. Acest *ceva*, d. Cuza l'a găsit în procesul pentru calomnie.

A doua. D. Cuza e candidat de deputat, pentru că d-sa nu e numai mare economist, dar și mare om politic, Cartea d-lui Socor a venit în momentul cel mai rău ales, — în ajunul alegerilor. Un candidat acuzat de furt științific, cînd bagajul cu care se prezintă în fața alegătorilor e compus mai ales din capacitatea și superioritatea sa intelectuală, e un candidat nenorocit. Dacă pleci capul în fața acuzărei, te osîndești singur. Nu e de cît o cale: să faci pe victima. Și atunci procesul la juați îți dă o contentetă, „Veți vedea, veți vedea... unde e dreptatea! Verdictul juraților impotriva calomniatorului!"

De cît atît. Socoteala d-lui Cuza nu poate eși nici într'un fel bine. La juați de ori cîtă incompetință de fapt s'ar izbi, și ori cu cîtă meșteșugire va căuta să acopere lucrurile, d. Cuza nu va reuși să scape din strînsoarea celor două coloane în care l'a fixat d. Socor. Dacă nu se va răsgîndi la timp și nu va retrage plîngerea pe care a depus-o, toată probabilitatea e că va da desigur o confirmare decisivă și solemnă concluziilor din cartea incriminată. Dar chiar dacă juații, din nepregătire sau din eroare, ar da satisfacție nedreptei sale cereri,

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidaţii opoziţiei este o **CRUCE**.

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise* buletinele cari poartă crucea, semnul opoziţiei.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele opoziţiei, închide toate celelalte buletine ce a primit de la Preşedinte, lipindu le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acelea ce au semnul **CRUCEI** şi le ţine în mînă ducindu le preşedintelui spre *a le baga în urna albă.*

V. După ce s'au băgat în urna albă buletinele opoziţiei cu semnul **CRUCEI**, scoate din buzunar pe cele-lalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu pierde nici *un* buletin, căci se anulează votul.

VII. Părăseşte sala de vot.

nimic nu va înlătura adevărul viu şi strălucitor al imoralităţei plagiatorului; căci ceea ce d. Socor a pus în evidenţă, nici o hotărîre din lume n'ar putea-o desfiinţa.

In faţa alegătorilor de mîni, iarăşi, gluma aceasta proastă a plagiatului adus în faţa juraţilor nu va trece. Nimeni nu va crede în ceea ce este *de dovedit*, cîtă vreme are în faţă ceea ce pînă acum e bine şi lămurit dovedit Dacă imaginaţia veselă a simpaticului Livaditi, ar reprezinta pe d. Cuza în figura unui ţigan, prins cu gîsca în traistă şi strigînd romînului care-l ţine de piept „ce mă calomniezi rumînico ?" n'ar face de cît să redea în chip plastic situaţia în care nenorocitul candidat se găseşte în credinţa şi în judecata cetăţenilor pe care-i înşală.

Aceştia se vor feri de a da votul lor, unui om fără ruşine, care a compromis demnitatea Universităţei, cum a compromis şi pîngărit tot ce a atins vr'odată fiinţa sa impură.

E. Herovanu

O PRELEGERE INTERESANTA

In faţa unei asistenţe numeroase şi selecte, d. prof. D. Gusti şi-a ţinut eri în amfiteatrul Facultăţii de drept, interesanta sa prelegere asupra lui Franz von List, cu ocazia celei de a 60-a aniversare a acestui mare profesor şi cugetător german.

Inainte de a intra în desvoltarea subiectului prelegerii sale, d. prof. Gusti relevă bunul obiceiu din alte părţi, potrivit căruia la orice prilejuri: aniversări, jubilee etc. se fac prelegeri ocazionale, în cari se serbătoresc pe oamenii mari, se popularizează ştiinţa produsă de acei oameni. Acest obicei ar trebui adoptat şi la noi, şi consecvent cu acest mod de a vedea, d. prof. Gusti a vorbit eri despre marele profesor german, în afară de sentimentul datoriei şi al recunoştinţii ce d-sa are pentru Franz von List, sub farmecul şi auspiciile căruia a muncit 6 ani.

Tratînd despre Franz von List şi opera sa ştiinţifică teoretică şi practică, d. prof. Gusti se ocupă în primul rînd de von List *savantul*, a cărui operă o analizează sub raportul activităţei sale de *profesor*, *autor* şi *cugetător*.

Ca *profesor* Franz von List este cel mai ascultat dintre profesorii facultăţii juridice din Berlin, iar cursurile sale cele mai frecventate; el este *autorul* a numeroase opere, dintre cari unile nu lipsesc din biblioteca ori-cărui om cult, oricărui student. D-sa citează cîteva din lucări, cum sunt: *Völkerrecht* şi *Lehrbuch des Strafrechts*, opere, ale căror ediţii sporesc aproape anual.

Mai interesant însă, este von List *cugetătorul.*

In discuţia încinsă între şcoala clasică criminalistă, care este astăzi părăsită, şi după cari crima şi criminalul sînt nişte simple abstracţiuni, iar toată discuţiunea chestiunei se reduce la un silogism juridic pe de oparte, şi între şcoala antropologică lombrosiană şi şcoala sociologică în înţelesul larg al cuvîntului de altă parte, ambele opuse, excluzîndu-se una pe alta, intervine von List cu sistemul său propriu larg şi ştiinţific.

Pe cînd antropologia lui Lombroso susţine că crima este opera criminalulului înăscut; iar şcoala sociologică socialistă cu împrejurările externe, sociale sînt factorul determinant al crimei şi al criminalului; Franz von List, în sistemul sociologiei penale dă partea, ce se cuvine cu privire la etiologia crimei şi tarei ereditare şi condiţiilor sociale, insistînd mai ales asupra acestora din urmă.

D. prof Gusti analizează în amănunte acest sistem, arătînd problemele nouă şi interesante ce le rîdică von List în materie sub raportul *etiologiei* crimei, a *combaterii* ei şi a *pedagogiei* sociale referitoare mai ales la criminalii minori. Insistă asupra clasificării criminalilor după von List, clasificare interesantă cu privire la combaterea crimei şi anume: criminali *ocazionali*, *cronici* şi *incorigibili* şi expune mijloacele expuse de von List pentru reprimarea fie-cărei categorii.

După ce aruncă cîteva consideraţiuni asupra noţiunei pe care o are *pedeapsa* în sistemul cugetătorului german, d. prof. Gusti se ocupă despre von List *Organizatorul.*

In acest ipostas von List, este iniţiatorul şi organizatorul Seminarului criminalistc din Charlotenburg, care este foarte frecventat de studenţii şi de oamenii de ştiinţă pretutindeni. Acest seminar are o vastă bibliotecă foarte bine organizată. De asemenea sub direcţiunea lui von List s'a alcătuit marea operă a explicaţiunei şi comentării codului penal, german la care au colaborat foarte mulţi penalişti germani, şi care va forma baza noului cod penal ce este în studiu în Germania.

Tot von List este iniţiatorul şi organizatorul vestitei organizaţiuni; I. K. V. — Internaţionale Kriminalische Vereinigung — care se ocupă cu problema criminalităţii şi ale cărei congrese anuale sunt de cel mai mare interes.

Incheind, d. prof. Gusti, îşi exprimă dorinţa, ca în această asociaţiune internaţională, în care intră ca grupare etnică toate popoarele civilizate, pînă şi Grecii, Sîrbii etc,. să intrăm şi noi romînii. D-sa crede că această grupare străină în asociaţiune ar trebui să cuprindă elemente ale *tuturor* romînilor şi din această am putea realiza trei foloase. Ne am prezenta *uniţi* în organizarea internaţională a acestei asociaţii ştiinţifice; am învăţa sistemul cel mai propriu de legiferare, şi am avea nevoe de aceasta mai ales noi, cari legiferăm fără multă socoteală; şi am contribui şi noi cu ceva la soluţiunea unei chestiuni atît de importante, cum este chestiunea criminalităţei, şi prin aceasta la cultura umană.

Prelegerea d-lui Gusti a fost ascultată cu un foarte viu interes de publicul compus din studenţi, profesori, magistraţi avocaţi şi negreşit că fie care, părăsind sala, a avut mulţumirea că a aflat ceva nou.

Vania

INFORMATII

❑ **Recrutările.**—După cum s'a anunţat, operaţiunile de recrulare a clasei anului 1912, vor începe la 5 Martie.

In localitate operaţiunile vor începe la comisia I-a la 5 Martie şi vor dura până la 8 Martie, cînd vor începe la comisia II-a.

In judeţ operaţiunile vor avea loe, după cum urmează:

De la 5—10 Martie în localul primăriei Tg.-Frumos, pentru tinerii din comunele plăşilor Cotnari şi Cîrligătura; de la 12—14 Martie, la primăria Podul-Iloia, pentru tinerii din plasa Podul-Iloaia; de la 16—20 Martie, la primăria Bivolari, pentru tinerii din plăşile Şipote şi Bivolari, de la 22—25 Martie la primăria Copou, pectru tinerii din plăşile Jijia şi Copou; de la 26—29 Martie la primăria Copou pentru tinerii din plăşile Ungheni şi Bucium; de la 30 şi 31 Martie, în acelaş local, pentru tinerii din plasa Stavnic.

Suprarevizia şi statuarea quantumu lui taxelor militare la care vor trebui impuşi tinerii, va avea loc la primăria Copou, după cum urmează: la 2 şi 3 Aprilie, pentru tinerii din plăşile Cotnari şi Cărligătura; 4 Aprilie plasa Podul Iloaia, 5 şi 6 Aprilie plăşile Şipote şi Bivolari, 13 Aprilie plasa Jijia, 14 şi 15 plăşile Ungheni şi Bucium, 16 şi 17 plasa Stavnic; 18 şi 19 plasa Copou.

Tinerii dispensaţi în anii din urmă, în baza art 18, vor trebui să se prezinte din nou, pentru a proba că motivele pentru care au fost dispensaţi, nu au încetat. Cei care nu se vor prezenta, vor fi recrutaţi în lipsă.

❑ D. N. Iorga a fost pus de guvern să ţie azi cîte o „conferinţă" la Podul-Iloaia şi la Tg.-Frumos.

❑ Epidemia de scarlatină continuă a se întinde în oraş.

De o săptămînă încoace, în fie-care zi, se semnalează cîte 2 şi 3 cazuri noui. La pavilionul de izolare de la spitalul Paşcanu, sunt internaţi 42 bolnavi de scarlatină.

La şcoala normală „V. Lupu" s'au constatat 12 cazuri din care cauză, după cum am anunţat şcoala a fost închisă.

❑ **Concertul filarmonic** al conservatorului, Duminică în 13 Februarie, a avut loc la Teatrul Naţional un concert filarmonic dat de orchestra conservatorului nostru compusă numai din elevii şcoalei sub conducerea eminentului maestru al Conservatorului d. Atanasie Teodorini.

Bucăţile executate au fost alese din repertorul clasic şi au fost în de obşte foarte bine executate, atît ca ansamblu cît şi mai ales ca montare. Aşa bună oară finalul cel destul de greu din sinfonia lui Haydn care este într'un *tempo* foarte repede, a fost redat cu o mare delicateţă şi fineţe de sunete în părţile *piano*, ceia ce făcea să reiasă mai mult în relief acele accentuate. Numai în *adagio* al acestei simfonii s'a simţit puţină lipsă de unitate. Din potrivă bucăţile cele două pentru instrumente de coardă: *Elegia* lui *Tschaikowsky* şi *Gavotta* lui Mascagni au fost redate cu o mare perfecţiune aşa a atras *bizarea* Gavotei, care a lasat cea mai frumoasă întipărire. Foarte bine au fost executate şi Uverturile cele două de Beethoven şi Mozart.

Este cu atît mai îmbucurător de a putea auzi aşa de bine executată muzica clasică în voci, cu cît acest rezultat este datorit numai unor elevi, fără nici un adaus de profesori (afară de d. prof. Eucintescu la un contrabas), şi un artist străin în cît producţia ascultată Duminecă este opera exclusivă a Conservatorului nostru şi rodul ostenelilor d-lui Director Theodorini, care de 4 ani de cînd conduce Conservatorul a predat gratis clasa de orchestră şi de muzică de cameră, fără a primi de nirăeri nici cea mai mică încurajare sau răsplată a activităţii d'sale suplimentare. D-sa a dovedit încă odată frumoasele însuşiri artistice şi priceperea ce o posedă în organizarea şi conducerea unei orchestre. Şi am admirat într'adevăr că a fost d-nealui în stare să ajungă la aşa rezultat cu elemente aşa puţin formate.

Ce nu s'ar putea face cu Orchestra Conservatorului din Iaşi, dacă i s'ar încuviinţa o subvenţie pentru mărirea personalului său şi remunerarea elevilor cari îşi sacrifică timpul pentru desfatarea publicului.

Dar nici macar acest public nu susţine asemenea lăudabile întreprinderi artistice.

A. D. Xenopol

❑ **Subscripţie** făcută de d na Agripina C. N. Paraschivescu pentru ajutorarea văduvei cu 5 copii ai defunctului Dumitru Mîrza, fost funcţionar la vama de Iaşi:

D-nii: A. C. Paraschivescu 20 lei, Locot.-Colonel C. Langa 20 lei, D-nele: Maria P. Zamfirescu 20 l., Ana Gh. Niţescu 5 l., Didiţa P. Niţescu 5 l., Maria M. Viorescu 5 l., Elena Tufescu 5 l., Vărlanescu 5 l., Aglaia D. Sofian 6 l., Paulina El. Ropală 5 l., d. Doctor L. Konya, farmacist 5 l., d-nele Ema Chiriţa, profesoară 5 l., Ecaterina Chiriţa, văduvă 2 lei.

Total 108 (una-sută-opt) lei.

❑ Simbătă 19 Februarie, la Teatrul Naţional va fi penultima reprezeniaţie extra-ordinară cu admirabila piesă „Hoţii de Codru şi hoţii de oraş", melodramă în 5 acte şi 7 tablouri, de marele scriitor francez Felix Pyat. Costume din secolul al XVIII-lea. Preţurile obişnuite.

❑ Guvernul a făcut ca nici până azi dimineată, în unele judeţe să nu ajungă telegramele cu textul declaraţiunei făcută de M. S. Regele, d-lui I. Brătianu, şeful partidului liberal, că dezaprobă ori-ce solidarizare a prestigiului Coroanei cu rezultatul alegerilor, care se cuvine să fie expresiunea liberă a voinţei alegătorilor.

Banditului de la Interne care a îndrăznit pentru politica sa infamă, să'şi acopere ticăloşiile electorale cu purpură regală, nu i convine să se vadă demascat şi înfierat ca impostor al Coroanei.

Ţara însă a aflat sentimentul adevărat al Tronului şi în actul de acuzare prin care acest guvern banditesc va fi trimes înaintea justiţiei, impostura ce şi-a permis'o ministrul de interne, va figura printre primele puncte.

❑ Urgia guvernamentală.

Primim de la d. Dissescu, din R.-Vîlcea, următoarea senzaţională telegramă.

Eri la orele 12 jum. venind din Slatina la R.-Vîlcea cu amicul Const. Radovici, automobilul nostru a fost oprit la întrarea în oraş de doi sergenţi de stradă. Deschizînd uşa automobilului, mi au comunicat că din ordin superior trebue să merg la poliţie, căci aşa este dispoziţia pentru ori cine vine.

Am declarat că nu merg şi că poliţaiul cu prefectul şi procurorul n'au decît să vină acasă la mine unde-i aştept.

După o deliberare foarte scurtă între sergenţi, m'au lăsat să trec.

Pînă acum nici-o autoritate n'a venit la mine.

Această măsură este luată pentru intimidarea şi controlarea alegătorilor cari au început a şi veni pentru alegeri.

Cred că cei ce vor consimţi la asemenea fapte, merită să fie trataţi astfel, ba şi mai rău.

Pe drum n'am avut nici un accident.

Către alegătorii ieşeni

Subsemnaţii, în dorinţa de a contribui la adevărata asanare a moravurilor politice, ne luăm angajamentele următoare:

I. ***Vom face totul pentru ca viitorul guvern să dea complectă reparaţie cetăţenilor, şi în special funcţionarilor, cari vor fi suferit de actualul guvern, fie în persoana lor, fie asupra rudelor lor, lovituri materiale sau morale, pentru bănuieli asupra felului cum şi-au exercitat dreptul lor de vot;***

II. ***Nu vom primi în organizaţiunile noastre nici pe unul din transfugii, cari şi-au părăsit partidul în timpul luptei electorale;***

III. ***Vom uza de toată influenţa noastră pentru a determina pe viitorul guvern să anuleze, fie pe cale administrativă, fie la nevoe, chiar pe cale legislativă, toate beneficiile acordate de actualul guvern, în scop de corupţiune electorală.***

C. STERE.
A. A. BADAREU

❑ In astă-seară la cinematograful „Union" se începe un program absolut nou.

Programul nou din astă-seară cuprinde între altele: Cinematograful în regiunile aeriane, interesante vederi panoramice luate după unul din baloanele dirigiabile ale soc. „Astra", care face în Franţa traficul de pasageri. Parasit de nevastă, o creaţiune a celebrului artist parisian Prince; Antonio Foscarini, senzaţionala dramă istorică veneţiană: Maurice şi fii săi, extrem de hazliu, admirabila producţiune a lui Prince; Drumul de fer prin Alpii Elveţieni, interesant tablou după natură, cu priveliştii încîntătoare; greva modistelor tablou de humor iresistibil, guvernantă demascată, mare dramă de actualitate, anul nou a lui Robinet, extrem de hazliu etc, etc.

❑ D. Agricola Cardaş laureat al facultăţii de ştiinţi din Iaşi şi doctor în agronomie de la Bonn, care a fost recomandat conferenţiar pentru specialilitatea zootechniei la cursurile secţiunei agricole de la universitatea noastră îşi va începe săptămîna viitoare prelegerile.

❑ Se ştie că tînărul Raul Van Sanen, despre ale cărui isprăvi am vorbit, a fost prins la Bruxelles, unde venise din Paris.

Se zice că el va fi pornit peste cîteva zile spre România şi va fi adus la Iaşi prin punctul Burdujeni.

❑ D. Paul Bujor a fost confirmat ca delegat al senatului universitar pe un nou period de 2 ani.

❑ S'a spus acum cît-va timp că d. locotenent Voinescu T., din secţia de pompieri, din Bacău ca o consecinţă a unei vechi afaceri de la liceul militar va fi tradus înaintea consiliului de rasboi pentru insulta superiorului.

Ştirea a fost eronată. N'a fost şi nici nu este vorba de darea în judecată a d-lui locot. Voinescu.

❑ Cu începere de Luni 21 şi pînă Duminică 28 Februarie, ori-ce spectacol şi reprezentaţie va fi oprit, în acest interval, fiind prima săptămînă din postul cel mare.

❑ Un chiulhan organizat de poliţie a avut loc aseară la Tanasachi, la care au fost aduşi funcţionarii de pe la grefe.

Oratori?... Al de sinucisul Scorţescu, Tuduri etc.

❑ Cu ocazia conferenţelor generale ale membrilor corpului didactic, care se vor ţinea între 14—17 Aprilie, se va organiza o expoziţie de desemn şi lucru manual.

Expoziţia va fi instalată în una din secţiile conferinţelor.

❑ Ivindu-se o boală de ochi la regimentele din Vaslui şi Huşi, ministerul de resboiu a însărcinat pe d. maior dr. Sava Goiu, medicul şef al spitalului „Frumoasa", pentru a face inspecţia ambelor regimente.

Două somaţiuni

Semăm ziarele guvernamentale să ne spue ce cred despre declaraţia din „Figaro" a d-lui Carp, că România n-a ţinut faţă de evrei stipulaţiunile tratatului din Berlin, că evreii sunt la noi prigoniţi, şi că se impune revizuirea constituţiei în favoarea evreilor.

Aşteptăm explicaţiile în *Epoca*, *Conservatorul* şi *Seara.*

*

Semăm pe laşul N. Iorga, care a tăcut în chestia expulsării lui Lalescu, să-şi spună cuvîntul în chestia declaraţiilor d-lui Carp în chestia evreiască.

❑ Dl. Hervieu, un ingenios navigator aerian, a deslegat, se pare, problema siguranţei în aeroplane. Din vîrful turnului Eiffel, el a lansat un aeroplan avînd deasupra lui un mare acoperiş de pînză în formă de umbrelă şi la aeroplan era legat un manechin. Lansat din turn, manechinul, care cîntărea 75 kil. a atins pămîntul, fără cea mai mică deteriorare. In Pathé-Journal, care se desfăşură pe pînza cinematografului din sala Sidoli, în seara de 17 Februarie aceste experienţe sunt prinse şi redate exact de cinematograf.

Marele program de Joi 17 febr. cuprinde apoi o grandioasă reconstituire istorică: Ducele de Reichstadt, nefericitul fiu al marelui Imparat Napoleon I. — Reconstituirea ni se prezintă în toate detailele după acte şi documente autentice. Sportul boy—scouts în Anglia, Echilibriştii Paolis—Prince şi doctoresa, scene comice cu simpaticul actor—Superior lui Fregoli, scene fantastice—D-l Prefect inaugurează o staţie climaterică, scene comice franceze—Pardesiul unchiului, scene umoristice. — Pathé Journal mai cuprinde: Regele George al Angliei, prezidează deschiderea parlamentului—Moda la Paris: Mantelele Moderne cu buzunări închise, înlocuind reticulele—Rochii de după-amează etc.

❑ D-ra Maria Bădăreu a fost numită ajutoare de maistră la şcoala profesională din Roman, d ra Zamfira Butescu a fost numită ajutoare de maestră la şcoala profesională din Piatra Neamţ.

DIVERSE

— Azi dimineată locuitorul Vasile D. Lăzărescu. din comuna Perieni, aflîndu-se în piaţa Sf. Spiridon, i s'a făcut rău şi a încetat din viaţă.

Din ordinul parchetului cadavrul a fost dus la morgă.

— Astă noapte a încetat subit din viaţă, vechiul şi cunoscutul comerciant din strada Golia, M. I. Friedman.

FURNISORUL CURŢII REGALE

„LIPS"

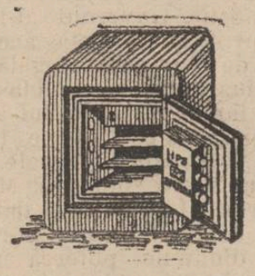

— CAŞE DE BANI IN OŢEL —
Fabricaţiune holandeză, garantată contra focului, spargerei şi căderei
DEPOSIT:
— 5 STRADA SMÎRDAN, 5 —
CASA ŢĂRANU
(Vis-à-vis de Palatul Camerei de Comerţ)
Reprezentant General:
CAROL HAIMOVICI, Bucureş
— TELEFON 25 | 71 —
Marca Fabricei

Ultime INFORMAȚII

Alegerea de azi

La ora 9 dimineață, biuroul s'a constituit, în modul următor:

Președinte: d. S. Zăhărescu, membru la Curtea de Apel, asistat de d. Supe.

Grefier, d. Vasiliu.

Delegații opoziției sunt d-nii căpitan Constandachi, Eraclide, Th. Jellea, C. Cerchez, C. Chirilă, M. Marcopol, G. D. Șerban și I. Motăș.

Delegații candidaților guvernului sunt d-nii: Stamatiu, Stavăr, Malhasovici, N. Stroici, Ștefan Gane, C. Ivașcu, N. Corjescu, Al. Stoica.

*

Până la ora 12 au votat 248. Au fost 7 voturi anulate.

La această oră, votarea a fost suspendată pe timpul mesei.

La ora 1 votarea a reînceput și până la ora 3, au votat 200 de alegători.

In total până la această oră, au fost 12 voturi anulate.

Votarea se face în liniște. Totuși în fața localului de vot, agenții guvernului etau în bande și cearcă să terorize pe alegători.

*

Probabil, că vor fi 340 de voturi exprimate.

Se crede că urna se va închide la ora 5 seara.

*

Pînă la orele 4 jumătate au votat 180 alegători. In total s'au anulat 14 voturi.

Se crede că la orele 5 scrutinul va fi închis, de oare ce nu vor veni la vot de cît 350 alegători.

❑ **Candidații guvernului au răspîndit astă-zi o telegramă a d-lui Marghiloman, prin care haiducul de la interne desminte că ar fi demisionat, spunînd că „se găsește la postul său și că 'și va face datoria *pînă la sfîrșit*" !**

Biata țară !

❑ **Revizoratul școlar va înainta ministerului instrucțiunei un tablou de învățătorii, care la 1 Aprilie împlinesc un nou termen de gradații.**

❑ **Mîine dimineață, la orele 9, preoții din orașul și județul nostru se vor întruni, la sediul societății „Ocrotirea" din sala corului mitropolitan, în cere preoțesc.**

Va prezida P. S. S. Arhiereul Nicodem Munteanu, vicarul Mitropoliei și președintele societății.

Preoții vor discuta starea economică și socială a orășanului în legătură cu cea religioasă: rolul preotului față de ele.

◔ **La gimnaziul din Huși au fost declarate vacante 14 ore de limba romînă și 2 ore de religie.**

❑ D. P. P. Carp a sosit azi dimineață la Bucureștii, de unde a plecat la Țibănești.

❑ E probabil că în anul acesta parada la 10 Mai, va fi contramandată. Totul se va reduce la un Te-Deum.

❑ **Pe ziua de azi s'au constatat în oraș 5 cazuri noui de scarlatină.**

❑ *In desperarea de care se simt cuprinși, guvernamentalii au recurs la ultima infamie pentru a smulge voturile de la funcționari.*

Candidații guvernului sperie pe funcționari că pe buletinele lor va fi un semn după care se va putea ști cum au votat.

Votul este absolut secret și nu există nici un mijloc și nu se poate face nici o investigație pentru a se afla de cineva cum a votat un alegător.

Funcționarii să-și exercite dreptul lor cetățenesc în deplină libertate de conștiință și în absolută siguranță că nimeni nu poate ști cum au votat.

In fața ușei clubului carpist din localitate s'a pus o placardă imensă prin care alegătorii sunt îndemnați să voteze pe plagiatorul A. C. Cuza și pe naționalistul de ocazie Iorga.

Placarda capătă o deosebită semnificație cînd o vedem pusă la ușa clubului guvernamental.

Doar nu degeaba s'au pus „naționaliștii" d-lui Carp în slujba poliției !

● ***«Opinia» va apărea în ediție specială, astă seară la orele 7 și jumătate, cu rezultatul alegerilor colegiului I, din întreaga țară.***

❑ **Astă noapte la 11, o companie din Reg. 13, a plecat din ordinul ministrului de război la Roman. In ziua cînd colonelul a citit soldaților ordinul d-lui N. Filipescu, le-a spus ca nu cumva să vorbească în oraș despre ordinul de plecare. Azi urmează să mai plece cîte-va companii.**

❑ **Ministerul de interne a trimes o circulară prefecturei, prin care o invită să înscrie în budgetul județului și al comunelor rurale sume pentru subvenționarea comitetului de ajutorarea incendiaților și a inundaților.**

LASCAR ANTONIU

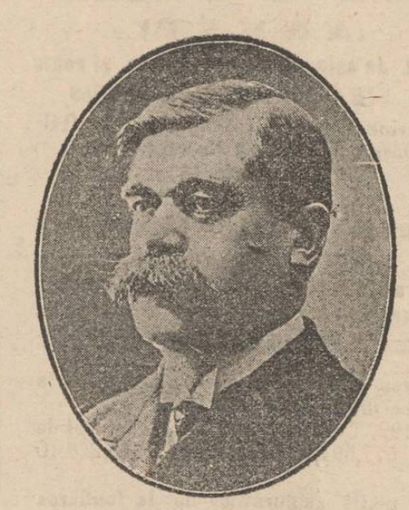

A. A. BADAREU

G. D. ȘERBAN

Candidații conservatori-democrați la col. II deputați

Ultima oră

București 16 Februarie

Guvernanții și declarația M. S. Regelui

București.—Comunicatul publicat de ziare cu privire la declarațiile făcute de M. S. Regele d-lui Ionel Brătianu, prin care Suveranul dezaprobă ori-ce încercare de a se solidariza Coroana cu rezultatul alegerilor, - a produs o colosală impresie în rîndurile guvernamentale.

In special d. Marghiloman se află consternat.

Pentru formarea noului guvern francez

Paris.—Președintele Fallières a chemat pe senatorul Monis în audiență la orele 5. Președintele a oferit d-lui Monis să formeze cabinetul. D. Monis se va consulta cu amicii săi politici.

D. Carp nu vrea să desmintă

București.—Ziarele continuă să dea amănunte asupra consiliului de miniștri de eri, în care se știe că s'a discutat asupra desmințirei interviewului d-lui Carp, acordat ziarului „Figaro", în chestia evreiască.

D. Carp, după cum s'a anunțat a refuzat categoric să desmintă interviewiewul în sînul guvernului.

In cercurile politice se discută asupra acestor neînțălegeri și unii chiar confirmă.

De la alegeri

București.—In cele mai multe părți, după cum se știe, guvernul a trimes armată, crezînd că alegătorii vor putea fi influențați de sclipirile de baionete.

La T.-Severin, la Tg.-Jiu, la Olt și la Giurgiu, orașele sunt ca sub stare de asediu. De azi dimineață patrulează, în aceste orașe, pe toate străzile, armata.

*

București.—Opoziția a descoperit că și pentru colegiul II-lea s'au luat cărțile de alegători ale morților, cu care să voteze agenții guvernului.

Ziarele publică o nouă listă de cărțile de alegător ale morților, luate pentru colegiul al II lea.

Fruntașii opoziției au luat măsuri de a împiedeca să se voteze în numele morților.

*

București.—Din diferite orașe s'au expediat telegrame, fie de protestare contra actelor de banditism, fie n diferite alte chestii, adresate fruntașilor opoziției, dar acele telegrame nu au fost înmînate, ci au fost oprite.

*

București, — Pe la fie-care secție sunt adunați agenți de ai guvernului. Comisarii aduc cu trăsurile la vot pe alegători.

La secția V-a, d. Take Ionescu a protestat contra acestui fapt. D. I. Th. Florescu a adus aceasta la cunoștința d-lui prefect de poliție Mitilineu. D-sa a spus că nu știe nimic de aceasta. Dar tocmai în acest moment au sosit cîte-va trăsuri cu comisari, aducînd pe alegători la vot.

La culoarea de roș, a votat și vestitul Zorilă, care se știe că a fost contestat și șters din liste.

In urma protestărei ce s'a făcut s'a încheiat un proces-verbal și Zorilă va fi dat judecății.

*

Rezultatele din toată țara se vor cunoaște probabil, pe la orele 7.

București. --- O telegramă sosită din Buzeu, anunță că la orele 3 și d. C. Iarca, a fost arestat.

*

București.— Pînă la orele 12 au votat:

La secția I-a roș 156 alegători; la secția II a galben 163; la secția III verde 125; la secția IV albastră 130 și la secția V-a neagră 170.

Ce e la Buzeu?

Buzeu.—Desfrîul banditesc de aci a întrecut ori-ce margini. De cîte-va zile, incontinu, bandele de bătăuși aduse aci de d. Marghiloman, atacă fără rușine, pe cetățeni, așa că foarte mulți nu mai pot părăsi locuințele lor.

Eri către seară, pe cînd fruntașii opoziției făceau vizite electorale, au fost urmăriți pas cu pas de cetele de bătăuși ale guvernului. La un moment dat, d-nii C. Iarca, Filotti și dr. Angelescu, s'au pomenit față 'n față cu o bandă, condusă de un anume Nedeleanu, care a început a ataca pe fruntașii opoziției cu pietre și ciomege.

Văzîndu se amenințați și în pericol, fruntașii opoziției s'au văzut nevoiți să facă uz de arme, D. C. Iarca, aparîndu se, a descarcat două focuri de revolver, lovind pe trei din bătăuși, care loveau cu ciomegele în fruntașii opoziției. D. dr. Angelescu a fost lovit grav la cap.

Este inexact svonul că unul din cei răniți, ar fi murit.

*

București.—Știrea despre cele petrecute la Buzeu, a fost primită în Capitală, aseară. Numeroase persoane au căutat să se informeze la telefon despre cele petrecute.

A fost imposibil, căci autoritățile și aseară, ca și azi, au oprit ori-ce comunicație telefonică, sau telegrafică din Buzeu,—aceasta pentru a se ascunde adevărul.

Procurorul general de pe lîngă Curtea de Apel din Galați, a fost însărcinat telegrafic, de a pleca în Buzeu, spre a ancheta.

Știrea despre cele petrecute la Buzeu, a fost comunicată la Palat, aseară în timpul balului de la Curte și ea a produs o rea impresie.

Cetățenii din Buzeu, sunt cuvînt ajunși la disperare.

*

Buzeu.—Față de mișeliile de nedescris petrecute aici, d. Anton Carp a expediat următoarea telegramă M. S. Regelui:

M. S. Regelui

BUCUREȘTI

Increzător, în cele comunicate în telegrama d-lui ministru Marghiloman, către d. Const. Iarca fost deputat, bazați pe asigurările verbale date eri de d. ministru Arion, care se află în Buzeu, amicii noștri s-au dus să facă vizite, la cîți-va alegători din cartierele extreme ale orașului. Indată o ceată de bătăuși, urmărindu-i cu trăsura plănuiau să-i atace. Prevăzut de aceasta am luat măsuri, de a comunica eu însumi faptul d-lui Prefect.

Insoțit de d. inginer Duncă, d. prefect a mers în locul unde se găseau amicii noștri.

In acest timp, bătăușii în mare parte oameni fără căpătăi și foști pușcăriași au început să arunce cu pietre, a lovi cu ciomegile și a trage cu revolverele.

Ioanițescu, tatăl candidatului nostru la colegiul al doilea, a fost grav rănit cu o piatră. Doctor Angelescu, profesor universitar și candidat la colegiul al treilea, a fost asemenea lovit, rupîndu i-se un os la picior, din care cauză este nevoit a sta în pat.

Mai sunt și alți răniți.

Cîți-va jandarmi chemați de d. Iarca, au fost și ei loviți și puși pe goană.

Candidații de deputați: Iarca, Ioniițescu și V. Filoti au reușit să scape cu viață apărîndu-se cu revolverele.

In oraș teroarea e la culme; de 40 ani exercit dreptul meu de alegător și n'am văzut petrecîndu-se asemenea acte de banditism, sub protecțiunea autorităților chemate să asigure ordinea publică și libertatea cetățenilor.

Orășenii sunt cuprinși de o spaimă de nedescris.

Intrunirea anunțată de opoziție a fost contramandată, pentru a nu expune pe cetățeni la furia bătăușilor.

Plin de emoție îmi permit a aduce aceste acte la cunoștința M. Voastre.

Anton Carp

*

Buzeu.—D. procuror general al Curții de Apel din Galați, Sărățeanu, trimis aci pentru a ancheta cazul, a chemat pe fruntașii opoziției și i-a interogat.

După toate probabilitățile, ancheta se va termina în defavoarea fruntașilor opoziției, cu toate că au fost bătuți.

D. Ioaniițescu, tatăl candidatului la colegiul al 2-lea de Cameră, după ce a fost interogat a fost depus.

In ultimul moment, e interogat d. C. Iarca și se afirmă că și d-sa va fi arestat.

Fruntașii opoziției s'au întrunit pentru a protesta.

Biroul limbei universale

Berna.—Eri s'a constituit aci o asociațiune pentru întemeiarea unui biurou al limbei universale la Berna, sub președinția consilierului Fedral Fréy și vicepreședinția consilierului național Gobat și a profesorului Ostwald din Leipzig.

Asociația va adresa consiliului federal elvețian, un memoriu, învitîndu-l să întrebe pe toate guvernele, dacă ar fi dispuse să trimeată delegați la o conferință internațională pentru studiarea chestiunei.

Din Serbia

Belgrad.—Punerea în retragere a mai multor înalți funcționari cari ar fi aplicat în mod necorect justiția militară; în mijlocul unei mari excitațiuni, scupcina trece la ordinea zilei și începe în prezența ministrului de război.

CETIȚI:

O RUSINE UNIVERSITARA

Plagiatul D-lui **A. C. Cuza**

de **EM SOCOR**

Prețul 1 leu

Se vinde la toate librăriile și depozitele de ziare.

Doctor D. Mezincescu

Profesor agregat la facultatea de Medicină

Examenul sîngelui pentru Sifilis

(Seroreacția Wassermann)

Injecțiuni subcutane și intravenoase cu preparatul Ehrlich 606

Str. TOMA COZMA 16 bis.

Consult. de la 2—3.

O mașină de cusut

de ocazie se află de vînzare.

A se adresa la ad-ția ziarului sub P.

Pasnic **sau Portar Turc,** pentru moșie, curte sau fabrică, caută post. A se adresa la Avram Baraș cafengiu, Piața Unire No. 4.

Intristații: Anna Friedmann, Iacob și Bertha Rosenberg, cu copiii lor; Osias și Bety Friedmann, cu copilul lor; Arnold și Lutza Kasner cu copiii lor; Leon și Ety Grinberg cu copiii lor; Leopold Friedmann, Emanuel Friedmann, Adelle Fuchs și Marie Haifler au durerea a anunța moartea iubitului lor soț, tată, socru, bunel și frate

M. I. FRIEDMANN

încetat din viață, după o scurtă suferință, în seara de 15 Februarie 1911, în etate de 68 ani

și vă roagă a asista la înmormîntarea ce va avea loc *Joi 17 Februarie 1911,* ora 2 p. m.

Cortegiul va pleca de la locuința defunctului str. Stefan cel-Mare No. 6, spre cimitirul Israelit.

In loc de ori-ce învitație,

MAGAZINUL de MOBILE

HIRSCH IAȘI **Lăpușneanu 38**

CEL MAI MARE DEPOZIT De DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII și BIROURI

cu prețurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes

GALERII

pentru Perdele de **bronz** groase în loc de **35 lei** numai **8 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuțe de noapte, Toilete *tot ce este mai* **nou,** *frumos și eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

din cele mai renumite Fabrici din străinatate

BANCA IAȘILOR

Societ. anonimă, capit. lei 1,000,000

IAȘI (lîngă Banca Națională)

Face ori-ce operațiuni de bancă:

Scontează polițe.

Imprumută pe gaj de cereale, mărfuri, efecte publice și polițe.

Deschide conturi curente.

Primește în depozit efecte publice și numerar în condițiuni foarte avantajoase.

Cumpără și vinde efecte publice și ori-ce fel de monezi.

Achită cupoane și titluri eșite la sorț.

Emite cecuri și scrisori de credit asupra tuturor localităților din țară și străinătate.

Incasări de polițe în condițiunile cele mai avantajoase.

Circul Henry

Astă-zi ora 9 seara

Reprezentație extra-ordinară

MARE DEBUT

al artiștilor noi angajați lucruri ne mai văzute pînă acum în Iași

MINUNEA GIMNASTICEI

CEI 10 IULIANS

cei mai buni acrobați ai lumei

Unul din numerele executate de

CEI 10 IULIANS 10

nu s'a văzut pînă acum de cît în Paris și Londra

OSTEN și VESTEN

Ne întrecuți în jocuri marinare

Sîmbătă 19 Feb. orele 3 jum. p. m.

MATINEU EXCEPȚIONAL

Prețurile jumătate pentru toți vizitatorii mari și mici

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziția generală română din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

PONDOIR déposé
Prix..... 6f50
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
Adresser pour Poules et Faisans
RATINIERS A LAPINS
Envoi franco de l'Album sur demande

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspândit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și înscrieri la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieți și rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908

PESTE 328 MILIOANE LEI

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 și fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum și

Diferite alte combinațiuni de asigurări atingă oare de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia București

Agent general pentru Iași:

JOSEPH POPPER Str. Lăpușneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBȚINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO — Se întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanțe caustice sau vătămătoare pielei.** — OLLO

E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calitățile sale superioare și constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut și mai higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

POASTA

ROBERT

—Iasi Str. Lăpusneanu 25 — Iasi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE vindecă și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, sera. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua zi: 2 dimineața, unul la dejun și unul la cina, sera. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe zi.

A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

GRILLAGES la detail la mètre 0f30c

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES POULAILLERS

BORDES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 6 f.

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîștige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA și PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa 4-a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

24 și 25 Februarie 1911

Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de **7.322.000 lei**

Prețurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Magazinul Conservatorului

IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Viori și Violoncele pentru concert

REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR

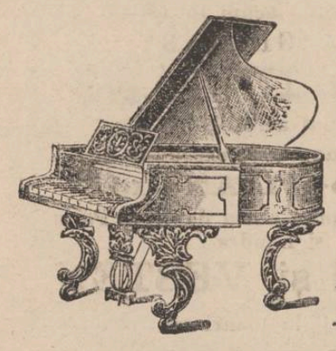

Piane STEINWEG și pianine ROSENKRANZ

precum și din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediționi în provincie

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

H. GARIEL

2me quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco de Catalogue

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50

Raymond GARIEL

2me, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Tipografia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalațiune cu motore electrice executată de Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1234 Vineri 18 Februarie 1911

Candidații opoziției pentru colegiul II de Cameră

G. D. ȘERBAN
LASCAR ANTONIU

A. A. BADAREU
GH. SĂNDULESCU

G. G. MÂRZESCU
Dr. M. MANICATIDE

Către alegătorii Col. II de Deputați din Iași

CETĂȚENI ALEGĂTORI!

Guvernul boeresc, care a venit la cîrma țării printr'o intrigă misterioasă de culise, voește acum să se mențină silind voința națională.

De la un capăt al țării pînă la celalalt răsună glasul conștiinței revoltate.

Toate drepturite cetățenești sînt încălcate, întrunirile publice împedecate, libertatea presei suprimată; ziarele, manifestele și apelurile electorale ale opoziției confiscate în masă, toate legile cari garantează stabilitatea în funcțiunile publice nesocotite; și cetățenii nu au siguranța nici la căminurile lor, hoarde de mercenari sub comanda ofițerilor de poliție și a căpitanilor de jandarmi, cari ar trebui să fie un scut al ordinei și al legii ciomăgesc pe fruntașii orașelor și ai salelor, năvalesc noaptea în casele oamenilor și arestează pînă și slugile împreună cu stăpînii lor.

Prin toate mijloacele se vîră teroarea în funcționari, în familiile lor, în comercianți și meseriași; pînă și poșta și telegraful s'au transformat în uneltele de luptă în potriva opoziționii și refuză serviciile la candidații noștri. Pînă și în jurul tronului s'a rîdicat un zid peste care nu pătrunde glasul nostru, și toate apelurile noastre pentru dreptate și scutul legilor rămîn fără sunet....

Constituția nu mai este decît o jalnică otreapă călcată în noroi!

CETĂȚENI ALEGĂTORI!

Nu mai putem avea nădejde de cît în noi înșine! Din fericire toată acestă urgie vădește prin sine însăși, extremă slăbiciune a guvernului.

Ca un șarpe strivit de moarte, guvernul ciocoiesc își varsă tot veninul în svîrcolirile agoniei!

Guvernele conștinte de puterea lor, de încrederea și dragostea cetățenilor, n'au voe de strășnicie spre a trăi.

Și acestei clice neputincioase ce a căzut peste țară, numai lașitatea noastră i-ar putea prelungi viața nevolnică.

CETĂȚENI AI IAȘULUI!

Partidul național-liberal și conservator-democrat și-au unit forțele pentru a lupta pentru drepturile țării.

Programele și ideile lor de guvernămînt sînt în multe privinți deosebite.

Dar toate acestea deosebiri, ori cît de însemnate ar fi pentru vremuri normale, în situația de față cad pe al doilea plan.

Toată munca părinților noștri pentru ridicarea acestui stat e amenințată să fie risipită

In primul rînd avem dar datoria să păstrăm pentru copiii noștri intact patrimoniul libertăților publice.

CETĂȚENI!

Veți răspunde dacă Romînia mai merită numele de stat constituțional, dacă în ea mai înseamnă ceva voința cetățenilor, sau dacă, prin nemernicia fiilor săi, ea ea poate cădea ori cînd prada celei dintăi bande de aventurieri destul de arogantă, spre a încerca violentarea conștiinței naționnle.

Și Iașul, acest oraș al jertfei, e chemat să dee cel dintăi pilda virtuțiilor civice.

La urnă dar! Votați pentru cruce!

Candidații opoziției pentru Colegiul II de Deputați:

G. Săndulescu,
G. G. Mîrzescu,
Dr. M. Manicatide,
A. A. Bădăreu,
G. D. Șerban,
Lascar Antoniu.

Triumful peștelui sărat

In cifre abstracte, rezultatul alegerilor de eri însamnă de sigur un succes pentru guvern și o rușine pentru țară.

In semnificația sa reală, el e osînda regimului de conrupție, e demonstrația experimentală a problemei electorale.

Nu voi să refac bilanțul abuzurilor administrative. Mi-e scîrbă și mi-e silă să mai ating aceste lucruri; plin de amărăciune mă gîndesc numai la puterea magică pe care o are încă, în această țară nenorocită, autoritatea învestită cu aparența de legalitate.

Țară de gogomani! ar zice d. Carp. Țară de netrebnici! ar zice ori-ce sceptic. Țară păcătoasă, țară de oameni slabi, cu sufletul încă plin de orientalizmul veacurilor trecute, ar trebui să spue ori-ce om de bun simț.

Căci ce însamnă votul de eri?

Triumful ideei că în țara noastră partidele politice n'au nici o rațiune de a fi? D. Take Ionescu a spus-o: în țara noastră, unde lipsește forța unei aristocrații cu trecut și cu autoritate, unde lipsește o burghezie organizată, unde muncitorii se zbat încă în robia economică și în întunericul ignoranței, în țara noastră unde nici o clasă socială n'are încă puterea de a se afirma cu tărie în viața publică, singurele organe vii, de luptă și de rezistență, pentru nevoile generale, sînt numai partidele politice. Nu știe, și nu înțălege țara lucrul acesta? Nu mai voește ea, astăzi, ceea ce a creat singură, prin intuiția ei dreaptă, prin impulsul ei sufletesc? E țara de părerea d-lui Carp, că nu e nevoe de partide politice, că treburile publice se pot regula de o mînă de ciocoi, cari reușesc să uzurpeze încrederea Regelui?

Sau e triumful ideei, că sistemul electoral existent nu trebue să sufere nici o schimbare? Din toate manifestările de pe urmă ale vieței noastre, răsare parcă această luminoasă indicație, că țara vrea o viață mai liberă, că țara vrea mai multă dreptate, că țara vrea să trăiască o viață mai potrivită cu firea ei, cu geniul ei. Reforma electorală e prima nevoe ce se cere îndeplinită pentru a putea păși înspre viitorul la care avem tot dreptul de a aspira Rămași în sistemul de astăzi, însamnă a păstra ca un patrimoniu național, fondul vechiului orientalizm, prielnic corupției și ticăloșiei în care ne zbatem. Ramași la starea de acum însamnă a întrona tirania politică a oligarhiilor, care ne întoarce cu veacuri îndărăt. Nu știe, și nu înțălege țara, lucrul acesta? Nu mai voește ea astăzi, ceea ce a afirmat singură, din impulsul ei sufletesc? E țara de părerea d-lui Carp, că nu trebue nici o lărgire a colegiilor electorale, și nici o lărgire a orizontului vieței noastre publice?

Nu, de o mie de ori nu. Tara nu poate voi nici una, nici alta din aceste două principii fundamentale. Ea n'a înțăles să consacre guvernul d-lui Carp pentru tendințele lui neconforme vieței actuale, neconforme aspirațiilor ei nobile și drepte.

Ea n'a confirmat nimic, ea n'a legitimat pe nimeni. Cuvîntul său i-a fost smuls prin violență, prin înșălăciune și prin uneltiri vinovate. Țara n'a fost convinsă, ea a fost cucerită. Dovadă că după toate încercările de dezorganizarea partidelor politice, după toate violențele presiunile și conrupția exercitată pretutindeni, după toată urgia aceasta deslănțuită ca o năpaste pe capul tuturor, ea a izbutit totuși să afirme în atîtea locuri nemulțumirea și desgustul pe care i le insuflă regimul ciocoiesc.

Dacă n'a izbutit pretutindeni nu e pentru dorul de a vedea eftenindu-se peștele sarat, dar — ceea ce e trist — e pentru că n'a avut puterea de rezistență pe care i-o cereau împrejurările.

Intr'o țară săracă așa cum e țara noastră, nevoile complexe ale vieței sînt cel mai bun prieten al tiranilor, căci vai! n'am ajuns încă nimeni la acea înălțime morală și la acea putere de sacrificiu, care ne-ar face să ne aruncăm în brațele mizeriei pentru dragostea unei credințe. Lașitatea aceasta legitimată de o parte, exploatarea ei, fără scrupul, fără frîu, de altă parte, iată tot secretul îndoelnicului succes de eri.

Vor fi de sigur și alte cauze, speciale fiecărei localități, vor fi greșeli de tactică în unele părți, cauza principală și generală e însă numai aceasta.

Dar lupta nu s'a terminat încă.

Goana va reîncepe, cu aceiași furie și cu aceiași neomenie, banii vor curge mereu în tîrgul conștiințelor și pe spinarea noastră încovoiată va apasa încă tirania desfrînărei politice. Rînd pe rînd toate straturile noastre sociale vor veni să-și spue cuvîntul hotărîtor, și mulți vor șovăi și vor cădea, dar mulți vor ridica fruntea și vor merge înainte la datorie. Printre cei mici, printre cei slabi, printre cei cărora viața nu le-a dat de cît prea rar belșugul și mulțumirea, printre acei cu sufletele călite în nevoile vieței, virtutea înflorește mai ușor. Eu cred mai mult în puterea de rezistență a acestora și în tăria lor sufletească, de și înțăleg bine, cu cît mai teribile sînt pentru aceștia armele cu care vor fi loviți.

Acestora le spun: dacă voiți să fiți liberi, cum aveți dreptul să fiți, dacă voiți să fiți demni, cum trebue să fiți, dacă voiți viața cea nouă către care se îndreaptă dornic sufletul vostru însetat de dreptate, sătul de tirania celor mari, nu dați votul vostru ciocoilor cari ne stăpînesc. Nu-l dați, oricît de scump v'ar costa independența aceasta. Cu votul vostru, pe care unora voesc să vi-l smulgă prin violență, altora să vi-l cumpere cu bani, cu votul acesta care e dreptul, care e sufletul vostru de azi, puteți să vă asigurați mîntuirea voastră de mîni.

Votînd candidații opoziției, veți vota împotriva ideei desființărei partidelor politice, și pentru ideia lărgirei libertăților publice. Făcînd să cadă guvernul ciocoilor, veți face să se apropie reforma electorală, și odată reforma aceasta făcută, vă veți pune la adăpost de toată urgia și de toată rușinea de care ați suferit pînă azi. Votînd însă dimpotrivă, candidații ușurei ai guvernului care v'a înjosit zilele aceste cu dărnicia lui nesocotită, veți vedea curînd răsplata slăbiciunei voastre și vă veți primi de la dînșii chiar, osînda care vi se cuvine.

E. Herovanu

❑ **Membrii clubului liberal național și membrii clubului conservator democrat, sunt convocați a se întruni astă seară Joi 17 Februarie, orele 8 și jumătate, în localul clubului liberal.**

Cuvîntul democrației

Eri am văzut cuvîntul colegiului I. El a fost mai pre jos de așteptările noastre și ale tuturor. Colegiu restrîns, suferind de boala personalităților și a intereselor, în puține centre, s'a aratat la înălțimea puterii sale de reziztență. Dus de interesele sale de zi, legat prin înrudiri de sînge, și mai ales de pămînt, acest colegiu a fost lucrat pe toate căile, și ca interes, cumpărîndu se voturile cu sute și mii de lei, și cu slujbe împărțite la discreție, și ca ținută.

Guvernul s'a pus pe baza actualelor colegii și mai ales a ținut să asmuțe acest colegiu contra ori cărei tentative de reformă electorală, *Păziți-vă votul*, a fost lozinca partidului, ce deține puterea. Prin placarde mari s'a arătat alegătorilor acestui colegiu reducerea valorii lor în contopirea colegiilor în 2 sau în unul. Astăzi votul vostru are preț, persoana voastră are căutare. Și se vede că formula a prins. Operat colegiul cu bani și cu fantoma reformei electorale, colegiul I a dat în largă măsură adesiunea sa la guvern, pentru a se adeveri și de astă dată că țara e guvernamentală.

Constatăm și trecem înainte.

Mîne vine rîndul să se pronunțe colegiul al 2-a; mica burghezime a orașelor, cărturarii de la 4 clase primare pînă la savanții universitari, toate profesiile liberale fără altă proprietate, micul comerț și mica industrie, meseriașii de toate felurile, în sfîrșit toată acea lume măruntă, care voește să salte economicește, mîne vine să și dea cuvîntul.

Pentru această lume măruntă, dar multă, se cere în primul loc *suprafața personalităților politice*. Din acest punct de vedere partidele unite din opoziție propun aici în Iași pe cele mai de samă personalități politice, oameni încercați în trebile publice, și valori recunoscute pe terenul științific. Cum burghezia se conduce după *buhul* ce anumite persoane au căpătat în ochii ei, n'are de cît să pună în cumpănă persoanele candidaților noștri cu cei ce-i prezintă guvernul: ori *novici*, ori *răsuflați*. Nici nu se încape asemănare între candidații opoziției și între pigmeii guvernului. Ori cît ar avea drept un partid fiind la guvern să întroducă pe arena politică oameni noi, avînd posibilitatea de a-i trece prin filiera votului, totuși este o limită pănă unde asemenea inovări pot merge. De astă dată guvernul a batjocorit Iașii prin candidaturile sale.

Dar mai este ceva pe de asupra acestor considerente personale: e punctul nostru din program de a ridica în vază valoarea alegătorilor de la colegiul I. Și cum? Contopindu-i cu cei de la colegiul II. Dacă guvernul a izbutit în mare parte la colegiul I, e că l'a asmuțit asupra colegiul al 2-lea; azi avem și noi dreptul de a zice alegătorilor colegiului al II-lea; întrebuințați-vă bine votul, căci de la voi atîrnă mîne ca să meritați valorificarea voastră.

Sînteți mulți, peste 46000 de alegători; și ca număr și ca rost de deputați colegiul I vă copleșește. 12000 alegători de la colegiul I aleg 75 de deputați și voi 46000 alegeți numai 70; deci un alegător de la colegiul I cîntărește de 4 ori mai mult ca un alegător de la colegiul al 2-lea. Noi voim a valorifica puterea politică a alegătorului de la colegiul II de patru ori mai mult. Arăta-se-va ea vrednică de această creștere? Noi credem că da. Boerimea în sistemul ei de guvernare vă tratează ca pe o marfă de întrebuințat, pe alegătorii de la colegiul I îi cumpără scump cu slujbe și bani, iar pe voi alegători de la colegiul II vă intimidează ca doar-doar să vă răpună cerbicia.

Prin votul vostru de mîne, aici în orașul Iașii, veți consacra valoarea oamenilor publici, cari au pus umărul lor întru progresul acestui oraș. E destal de a pomeni numele șefului nostru d. Alex. A. Badareu pentru a vă pildui valoarea și obligația voastră. Iar ceilalți au fost mai toți reprezentanți ai Iașilor în parlament și fiecare din ei au lucrat ceva pentru Iași. Dar prin votul vostru veți mai face o operă salutară: veți da indicație precisă asupra zilei de mîne. Romănia nu mai poale rămînea mult timp în sistemul oligarhiei electorale de astă-zi. Romăniei îi trebue un nou aer, o nouă viață. De la voi alegători urbani atîrnă că această zi nouă să vină mai curînd, pentru a ne aduce tot binele dorit și visat.

Iar dacă împrejurările vor eşi altfel, nu vom zice ca desnădăjduiţii *Finis Poloniae*, ci în reculegerea noastră vom găsi noi forţe pentru a pleca cu puteri unite la cucerirea bunurilor pentru voi, dar *tot prin voi*.

Candidaţii opoziţiei col. II Cameră

Al. A. Badareu. — Figura cea mai populară a Iaşului. De aproape trei-zeci de ani de cînd face politică, ieşenii şi ţara întreagă îl cunosc ca pe omul cel mai neadormit, cel mai hotărît în luptă.

Nu este acţiune politică în Iaşi, nu este chestiune mare atingătoare de interesele Iaşului, în care fruntaşul nostru să nu fi avut cuvîntul înţelept şi hotărîtor, rolul său frumos şi preponderent.

Ca primar al Iaşului a lăsat amintirile unei administraţiuni model, şi rîvna pe care a pus o în rezolvirea chestiunii apei, i-a atras mari simpatii din partea ieşenilor. Dovada a făcut-o mai tîrziu, cînd ca membru în sfatul Tronului, a stăruit prin o neoboşită acţiune ca acest mare şi legitim deziderat al ieşenilor să se realizeze, fapt care s'a şi întîmplat. Chestiunea apei în Iaşi a obţinut p soluţiune fericită graţie d-lor Al. A. Badareu şi Gh. Lascar, cari n'au vrut să ştie de nici o piedică în realizarea acestui ideal al nostru.

Ca ministru, distinsul nostru fruntaş este autorul Contenciosului administrativ, ale cărui roade excelente de asanare morală s'au remarcat imediat.

Este inutil să insistăm mai mult asupra frumuseţei vieţii politice a marelui ieşan, a cetăţeanului Iaşului, cum îi zice lumea. Al. A. Badareu este atît de bine cunoscut ieşenilor, în cît viaţa lui curată, calităţile lui de om politic superior sînt cinstea şi calităţile nu numai ale luí, ci ale cetăţeanului ieşan conştient, care îl pune pe Badareu cu mîndrie între fruntaşii acestei ţări.

Candidatura fruntaşului nostru la col. II de deputaţi de Iaşi este piatra de încercare a curajului acestui colegiu, care va trece peste toate nelegiuirile guvernului şi va pune în urnă buletinul său.

Faţă de o asemenea candidatură ieşenii trebue să fie mîndri, că li se dă ocazia de a pălmui îndrăzneala acelora, cari îi opun candidaturile unor tinerei de eri dealaltăeri, sau a unor sinucişi morali.

*

Gheorghe Săndulescu, deschinde dintr-o modestă familie de comercianţi. A făcut studii secundare strălucite în şcolile noastre naţionale, obţinînd titlul de bacalaureat în litere şi ştiinţi. Studiile universitare, tot atît de strălucite, le-a făcut la facultatea juridică din Iaşi de unde a dobîndit titlul de licenţiat în drept, fiind declarat laureat al acestei facultăţi, Este unul din cei mai distinşi şi de mai talent avocaţi ai baroului din Iaşi.

In 1893 a suplinit la facultatea juridică, catedra de drept civil, Fiind totdeauna membru devotat al partidului naţional-liberal a isbutit prin muncă, cinste şi talent să ocupe rîndurile de frunte în partid şi funcţiunile cele mai importante în oraşul nostru. La 1896, sub primariatul d-lui N. Gane, a fost ajutor de primar alăturea de d. C. Stere. La 1899 a candidat pentru întăia oară în col. II lea de deputaţi, în care candidează şi astăzi. De la 1901—1904 a ocupat funcţiunile de prefect de poliţie şi Epitrop general al Casei Sf. Spiridon.

In Martie 1907, în timpul răscoalelor ţărăneşti, i s'a încredinţat din nou funcţiunea de prefect al poliţiei Democrat convins şi sincer, este un partizan al reformei electorale cu votul obştesc; a fost totdeauna un puternic sprijinitor şi-un călduros apărător al claselor muncitoare de la oraş, ca şi de la sate.

*

Lascar Antoniu. — Născut la Bîrlad, simpaticul candidat al colegiul al doilea. e fiul doctorului Ioan Antoniu, una din cele mai interesante figuri din lumea ştiinţifică şi medicală de la noi.

Studiile primare şi liceale şi le a făcut în oraşul natal, Universitatea a făcut-o la Bucureşti. A ocupat diferite demnităţi în magistratură, atît în parchet cît şi în tribunal. La 1903, a demisionat din postul de judecător pe care-l ocupa la Iaşi, iar cîte-va luni mai tîrziu s'a înscris în baroul din Iaşi, pe care l'a ilustrat cu talentele şi cunoştinţele sale.

Tot atunci a intrat în politică, făcîndu-se remarcat de la început, ca un luptător de temperament, şi ca un excelent parlamentar. In camera conservatoare trecută, a rostit numeroase discursuri, a căror insemnătate reală a fost semnalată la timp.

Suflet excelent, energie nesecată, d. Lascar Antoniu, a fost totdeauna în fruntea cauzelor generoase, şi discursurile sale politice colectate în volum la 1907, sunt o dovadă de căldura şi interesul ce l'a pus în totdeauna pentru cei mici şi asupriţi.

D. Petrovici, conferenţiar la Universitatea din Iaşi, recenzînd volumul acesta, spunea în „Opinia" de la 17 Mai 1907: „dacă pînă acum a fost o onoare pentru d. Antoniu, că a întrat în parlament, de aci înainte parlamentul se onorează cu întrarea lui".

Iar cunoscutul scriitor, d. Duşcian, vorbind iarăşi de discursul d-lui Antoniu, rostit în afacerea Căilor ferate, spune în „Opinia" din 25 Mai 1907: „Rar s'aude în parlamentul nostru cuvîntul unui om, devotat cauzei lucrătorilor, în cît avem încrederea că muncitorimea noastră ieşană va căuta să aibă în camera viitoare un apărător sincer al cauzei sale în d. Lascar Antoniu".

*

D. **Gh. D. Şerban**,— In răstimpul de la 1893 şi pînă astăzi, diferitele clase ale păturei muncitoare din judeţele: Iaşi, Roman, Vaslui şi Neamţ ce alcătuesc circ. VIII a a camerei de comerciu şi industrie din Iaşi, au părintească solicitutinde şi îndrumare dată de cel mai valoros reprezentant al lor, de d. Gh. D. Şerban, preşedintele camerei de Comerţ şi Indistrie, care în acelaşi timp este preşedintele camerei de meserii şi preşedintele băncei „Providenţa" a meseriaşilor şi muncitorilor din Iaşi, de adevăratul reprezentant al muncei ca factor de bogăţie naţională, pusă în folosul şi ridicarea prestigiului necesar pentru acea muncă.

Publicaţiunile camerei, ca: buletinul ce apare bi-lunar, raportul general şi darea de samă despre activitatea acestei Camere la fiecare sfîrşit de an, alcătuit cu date relative la comerţ, industrie, meserie, agricultură, apicultură, munca cu braţe în ateliere sau fabrici, statistică, finanţe, sunt organe care aduc ca şi instituţia însă-şi reale foloase pentru comerţul şi industria ţărei, servind cu temei ca organe de consultare pentru guvernele ţărei în chestiuni economice la ordinea zilei.

Limitarea creditului pînă la cel mult de 2 sau 3 ori capitalul declarat; înfiinţarea casierului comercial; reglementarea funcţiunei de comisionar sunt proectele cr d-sa va susţine înaintea congresului din anul acesta al camerilor de Comerţ.

Iaşul zonă liberă, eete singura soluţiune dată de d-sa, pentru a da un avînt comercial Iaşului — ca centru de desfacere în partea de Nord a ţării.

Inteligenţă vie şi pătrunzătoare, spirit neobosit în luptă cu realitatea vieţei, însuşi industriaş şi comerciant, intervine cu autoritatea de Preşedinte al Camerei de comerţ şi Meserii ori de cîte ori este sesizat de o nevoe a comerţusau industriei noastre.

Ca President al Băncei „Providenţa" a meseriaşilor şi muncitorilor din Iaşi, la a cărei înfiinţare a luptat din răsputeri, caută ai asigura o desvoltare folositoare în prima linie scopului pentru care s'a înfiinţat, acela de a veni în ajutorul meseriaşului Romîn, înlesnindu-i împrumut cu procente mici pentru a-şi desvolta meseria ce cunoaşte.

Această demnitate asemenea onorifică ca şi celelalte, sunt atîtea titluri, ce obligă la stima înaltă şi simpatia tuturor acelor ce'şi dau seamă de importanţa unor asemenea servicii publice aduse acestor mari ramuri de activitate, în desvoltarea noastră economică şi naţională.

Ales pentru prima oară în parlamentul ţării ca deputat al Colegiului II de Cameră, în anul 1904, nu ne îndoim că şi de astă dată va întruni încrederea acestui colegiu.

*

Gh. Gh. Mîrzescu.—Născut în Iaşi în Iulie 1876; fiul cel mai mare al lui G. Mîrzescu. Şi-a făcut studiile în şcolile noastre naţionale; studiile secundare la Liceul Naţional din Iaşi, luînd bacalaureatul în litere şi ştiinţe; studiile universitare la facultatea de drept din Iaşi şi Bucureşti luînd licenţa în drept de la aceasta din urmă facultate. Teza sa de licenţă asupra „Condiţiunei străinilor din Romînia" i-a adus felicitările jurului şi astăzi încă această teză e recomandată de profesori ca cea mai meritorie lucrare în această materie. Şi-a continuat studiile de doctorat în drept la facultatea juridică din Paris unde a trecut cu succes primul examen de doctorat juridic, după care a fost nevoit să se întuarcă în ţară chemat la moartea părintelui său.

La 1896, în timpul ministerului părintelui a fost şef de cabinet la ministerul instrucţiei publice şi cultelor.

In 1901 se înscrie în partidul naţional liberal, declarîndu-se a fi un partizan hotărît al votului obştesc. De la 1901 pînă la 1904 ocupă funcţiunea de director general al Casei Spitalelor şi ospiciilor sf. Spiridon şi suplineşte catedra de drept civil, la facultatea juridică din Iaşi, ramasă vacantă prin permutare, la Bucureşti a d lui Em Antonescu. In 1904 în alegerile generale prezidate de partidul conservator a d lui G. Cantacuzino, candidează pentru întăia oară ca opozant naţional-liberal, şi întruneşte cele mai multe voturi între toţi candidaţii opoziţiunei.

In Mai 1907 este ales pentru întăia oară deputat al col. 2-lea de Iaşi întrunind 1569 voturi. Ca deputat a luat cuvîntul în Cameră în nenumărate rînduri: la legea pentru uşurarea agricultorilor de daunele suferite în timpul răscoalelor din 1907.

In Septembrie 1909 a fondat în Iaşi ziarul naţional-liberal „*Mişcarea*". Ca delegat al partidului naţional liberal din Iaşi la întrunirea de la Bucureşti, din sala Eforie, a susţinut în numele Iaşului reforma electorală cu votul obştesc. Candidează azi pentru a treia oară la col. 2-lea de deputaţi.

*

Dr M. Manicatide.—Născut la 1867. Studiile secundare făcute în şcolile noastre naţionale, obţinînd dimploma de bacalaureat în litere şi ştiinţe. Studiile de medicină le-a făcut la facultatea de medicină din Bucureşti, Paris şi Berlin, obţinînd titlul de doctor în medicină. Fost azistent la clinica de copii din Berlin şi intern al spitalelor; azistent al institutului de bacteriolige din Bucureşti. De la 1900 ocupă catedra de clinica infantilă (boale de copii) la facultatea de medicină din Iaşi. Este unul din cei mai distinşi medici ai Iaşului şi unul din cei mai savanţi profesori ai facultăţii de medicină.

La Berlin, în timpul studiilor sale de medicină, a fondat societatea academică a romînilor din Berlin. A fost prezident şi astăzi vicepreşedintele Ligei pentru unitatea culturală a tuturor romînilor, Secţia Iaşi.

De 10 ani, de cînd este în Iaşi, fără întrerupere, serveşte populaţia saracă a Iaşului, dînd consultaţii gratuite la spitalele „Caritatea" şi „sf. Spiridon" c'un adevărat sentiment de dezinteresare, punînd în serviciul celor saraci şi mici toată ştiinţa şi toată inima sa.

Inscris în 1908 în partidul naţionale liberal a ştiut, într'un timp atît de scurt prin calităţi să se impue şi să ocupe locurile dintăi. Democrat din convingere, este un partizan al reformei electorale cu votul obştesc.

Rezultatul complect al alegerilor col. I din întreaga ţară

IAŞI

Inscrişi 417
Votanţi 338
Anulate 10

N. Cananău	cons.-dem.	165	v.
Dr. Leon Sculy	„	137	„
At. At. Gheorghiu	liberal	145	„
Const. Crupenschi	„	123	„
D-trie A. Greceanu	guv.	195	v. ales
Petru V. Sion	„	„ 182	„
Dr. Ilie Stroici	„	„ 176	„
Nic. Miclescu	„	„ 167	„

ILFOV

N. Filipescu	guv.	1126	v. ales
D. Dobrescu	„	1077	„ „
D. Şoimescu	„	892	„ „
Virgil Arion	„	957	„ „
Al. Marghiloman	„	1115	„ „
M. Ferechide	liberal	550	„
V. Missir	„	570	„
Em. Culoglu	„	549	„
Take Ionescu	cons.-dem.	811	„
Barbu Păltineanu	„	674	„

ARGEŞ

Emanoil Antonescu	guv.	221	v. ales
Ing. Paloda	„	115	„ „
Ion P. Comăneanu	cons.-dem.	172	„
Vintilă Brătianu	liberal	160	„
Gr. T. Coandă	ind.	122	„

pentru al doilea loc s'a declarat balotaj

BACĂU

Nicu Ghica	guv.	222	v. ales
Nicu Crupenski	„	179	„ „
N. N. Botez	„	216	„ „
Cristea Cristoveanu	liberal	88	„
Dr. Heselman	„	69	„
Dionisie Ionescu	„	89	„

BOTOŞANI

Ioan Cristea Goilav	guv.	126	v. ales
Şt. G. Gane	„	128	„ „
Ioan Miclescu	„	124	„ „
Const. Ciolac	cons.-dem.	87	„
Ion I. C. Brătianu	liberal	107	„
Neculai Enăşescu	„	109	„

BRĂILA

Nicu Filipescu	guv.	283	v. ales
Ion Berceanu	„	244	„
Nae Ionescu	liberal	203	„
Costică Giani	„	181	„

Pentru al doilea loc *balotaj*

BUZEU

Al. Marghiloman	guv.	354	ales
C. Arion	„	324	„
N. Bărbulescu	„	365	„
C. Iarca	liberal	257	
G. Georgescu	„	147	
G. Ruşaveţeanu	„	162	

COVURLUI

Costake Plesnilă	guv.	269	v. ales
Leon Cantacuzino	„	213	„ „
Al. Ignat	liberal	161	„
D. V. Cerchez	„	123	„

DÎMBOVIŢA
guvernamentali aleşi

C. Olănescu	guv.	198	v. ales
M. Deşliu	„	193	„ „
Vasile Dumitropol	Cons.-dem.	181	„
C. Dimitriu	liberal	179	„

DOLJ

G. Ştirbey	guv.	431	v. ales
N. N. Murgăşeanu	„	345	„ „
Mişu Săulescu	„	372	„
Şt. Marincu	„	289	„
N. P. Guran	Cons.-democrat	396	„ „
C. R. Geblescu	„	328	„
Ioan Mitescu	liberal	[illegible]	„
Iulian Vrăbiescu	„	321	„
Aurel S, Geblescu	Indep.	28	„
Nae T. Pop.	„	168	„

pentru un loc balotaj

DOROHOI

I. C. Calimachi	guv.	137	v. ales
Nicu M. Rosetti	„	131	„ „
Al. Stîrcea	Cons.-dem.	66	„
I. I. Manoliu	liberal	55	„

FALCIU

Iancu Pivniceriu	guv.	87	v. ales
Căp. Anibal Teleman	„	105	„ „
Ştefan Gheorghiu	cons.-dem.	31	„
I. Dobreanu	liberal	23	„

GORJ

Ioan Săftoiu	guv.	123	v. ales
Toma Cămărăşescu	cons.-dem.	122	„
I. I. Căprescu	liberal	76	„
C. Neamţu	„	109	„
Gr. N. Iunian	„	16	„

pentru un loc balotaj

IALOMIŢA

Mihail Cantacuzino	guv.	265	„ ales
N. C. Filitti	„	236	„
Alex. I. Bădulescu	cons.-dem.	117	„
Ion Poenaru-Bordea	liberal	111	„

MEHEDINŢI

A. Anastasiu	guv.	197	v. ales
St. Franasovici	„	214	„
G. Colibaşanu	„	200	„
Teodor Costescu	cons.-dem	228	„
Rădnlescu Motru	„	182	„
D. Burileanu	liberal	180	„

pentru un loc balotaj

MUSCEL

Titu Maiorescu	guv.	151	ales
Mihail Vlădescu	„	211	„ „
C. I. Brătianu	liberal	138	„
Virgiliu N. Gussi	„	68	„

NEAMŢU

Dimitri Corbu	guv.	136	v, ales
Oscar Stati	„	130	„ „
Spiru D. Lalu	liberal	71	„

OLT

Gr. Cantacuzino	guv.	256	v. ales
Alex. Iliescu	liberal	249	„ „
Max. Ştefănescu Zănoagă	guv.	120	„
C. Dissescu	cons.-dem.	210	„

PRAHOVA

G. Gr. Cantacuzino	guv.	375	v. ales
Gogu Negulescu	„	345	„ „
D. Dumitrescu	„	380	„ „
Bucur Spirescu	cons.-dem.	308	„
Ing. I. N. Gheorghiu	liberal	[illegible]	„
N. N. Crapeleanu	„	170	„

PUTNA

Vasilica Apostolescu	guv.	246	v. ales
N. N. Săveanu	liberal	286	„ „
T. M. Basarabeanu	guv.	206	„
Teodorescu-Odobeşti	»	217	„
Toma Georgescu	cons.-dem.	175	»
N. D. Chirculescu	„	[illegible]	„

Pentru un loc balotaj.

ROMAN

Eugen Ghica Budeşti	guv.	63	v.
Gr. Buicliu	„	71	„
Take Ionescu	coos.-dem.	109	„ ales
C. Cantacuzino-Paşcanu	„	108	„ „

ROMANAŢI

M. Chintescu		290	v. ales
Şt. Pop.	cons.-dem.	299	„ „
M. Prejbeanu	guv.	277	„
D. Şuculescu	liberal	279	„

TUTOVA

Gr. Negură	guv.	141	v. ales
Nicu Juvara	„	162	„ „
Ion Dumitrescu	„	169	„ „
T. G. Iamandi	cons.-dem.	125	„
Ion Lupu	„	92	„

R.-SARAT

Ion C. Grădişteanu	guv.	129	ales
Minelas T. Chirescu	„	181	„
Al. I. Alexandrescu	con.-dem.	100	
Sava M. Gherghiceanu	liberal	99	

SUCEAVA

Seb. Moruzzi	cons.-dem.	78	„ ales
G. G. Ghiţeseu	liberal	78	„ „
C. Miclescu	guv.	53	v.
I. Alexandrescu	„	30	„

TECUCIU

Glod Ghiţă	guv.	97	v.
Aroneanu T.	„	39	„
Nestor Cincu	cons.-dem.	199	v. ales
Al. Anastasiu	liberal	184	„

TELEORMAN

Gener. Gh. Manu	guv.	214	v. ales
Const. Gh. Pietraru	„	232	„ „
Nec. Butculescu	„	197	„ „
Ion Păucescu	cons.-dem.	[illegible]	„
Victor Antonescu	liberal	[illegible]	„
Dim. Iarca	„	163	„

VASLUI

P. P. Carp	guv.	99	
Em. Pangrati	„	80	„
Const. Motăş	cons.-dem.	35	„
Ed. Ghica	liberal	49	„

VLAŞCA

Ion Lahovary	guv.	140	v. ales
C. Hiotu	„	124	„
Cost. P. Rădulescu	cons.-dem.	143	„
Ion T. Ghica	liberal	150	„ ales

Pentru al doilea loc balotaj.

VILCEA

Emil Lahovary	guv.	240	v. ales
Nicu E. Bonciu	„	214	„
I. G. Duca	liberal	255	„ ales
C. Oromolu	cons.-dem.	226	„

INFORMATII

❑ Mai mulţi notari din judeţ, cerînd să fie scoşi la pensie pe ziua de 1 April, ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturii, că pentru acordarea de pensii, se cere pentru notari 20 ani de serviciu şi vrîsta de 60 de ani şi să li se fi făcut reţineri. Spre a lua în consideraţie acelor ce au vrîsta, dar cărora nu li s'au făcut reţineri, trebue să verse o sumă echivalentă cu reţinerile lor actuale; această sumă se va plăti în termin de 5 ani, cu începere de la 1 April 1911, în rate lunare, care se vor reţinea prin statele de lefuri odată cu celelalte dări.

❑ Produsul brut al Concertului filarmonic dat de Orchestra Conservatorului în ziua de 13 c. la Teatrul Naţional a fost de 268 lei.

Cheltuelile sunt următoarele: Sala teatrului 200 lei; personalului de serviciu de la teatru 6 lei; remiza pentru vînzarea biletelor 13 l. 50 b.; transportul instrumentelor, pupitrelor şi a scaunelor 14 lei; 200 afişe mari, 2000 programe miei şi biletele 34 lei; Taxa de afişaj 16 lei.

Cheltueli: total 283 lei 50 bani.

❑ D-na Maria I. Antonescu, învăţătoare la şcoala din Dălhăuţi-Faraoni, judeţul R.-Sărat, a fost mutată la Vultur, comuna Copou, judeţul Iaşi.

❑ Şcoala normală de fete, care fusese închisă, din cauza epidemiei de scarlatină, se va redeschide Luni.

❑ In „Ordinea" de astăzi „Serisorile din Iaşi" se ocupă de: „Zgomot şi Tăcere.—Misterul unor candidaturi.—Ce e cu naţionaliştii.—Filosofia unei cariere politice.—Omul care se schimbă.—Intre Trayan şi Jockey-club.—Două centruri. Un grecenist anticuzinist.—Candidaţi de jertfit.—O profeţie a d-lui Iorga. — In ceasul din urmă. — Ce n'are d. A. C. Cuza.—Epigramiştii rivali.—Plagiatul şi campania electorală. — Un decret nocturn.—Pagini de istorie".

❑ Azi la orele 9 dimineaţa, preoţii din oraş şi judeţ s'au intrunit în cerc la societatea „Ocrotirea".

Şedinţa a fost prezidată de P. S. S. Arhiereul Nicodem Munteanu.

S'a discutat chestiunile: starea economică şi socială a oraşanului în legătură cu cea religioasă şi rolul preotului faţă de ele.

❑ Sîmbătă 19 Februarie, la Teatru Naţional va fi penultima reprezeniaţie extra-ordinară cu admirabila piesă „Hoţii de Codru şi hoţii de oraş", melodramă în 5 acte şi 7 tablouri, de marele scriitor francez Felix Pyat. Costume din secolul al XVIII-lea. Preţurile obişnuite.

DIVERSE

— In ziua de 8 Martie, se va ţinea la prefectura judeţului, licitaţie publică pentru darea în întreprindere a transportului expediţiei poştale între oficiul Podul Iloae şi gara de acole.

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidaţii opoziţiei este o **CRUCE**.

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise* buletinele cari poartă crucea, semnul opoziţiei.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele opoziţiei, închide toate celelalte buletine ce a primit de la Preşedinte, lipindu le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acelea ce au semnul **CRUCEI** şi le ţine în mînă ducindu le preşedintelui spre *a le baga în urna albă.*

V. După ce s'au băgat în urna albă buletinele opoziţiei cu semnul **CRUCEI**, scoate din buzunar pe cele-lalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu pierde nici *un* buletin, căci se anulează votul.

VII. Părăseşte sala de vot.

Ultime INFORMAŢII

Am spus că succesul guvernului la Iaşi, este căderea lui morală, şi batjocura colegiului I ieşan.

Astăzi nu e un secret pentru nimeni, ca pentru incoronarea tuturor ingerinţelor administrative, toată ziua de eri, s'a distribuit peste 50000 lei între alegători, chiar în localul primăriei. E trist că s'au găsit alegătorii cari au acceptat corumperea lor sufletească prin asemenea mijloace infame.

E dezgustător însă ca un guvern de pretenţiile celui de astăzi, să debuteze în chipul acesta.

Să se ştie însă că slăbiciunea cîtor-va suflete venale nu însamnă venalitatea ţării şi dacă rezultatul obţinut la acest colegiu va avea răsunet mai departe, guvernul nu va avea nici un moment puţinţa de a dormi pe laurii săi de azi.

Opoziţia, care exprimă sentimentul ţărei reale, nu va dezarma nici în timpul campaniei electorale nici după această campanie, pînă ce nu va răsturna guvernul corupţiei şi a ruşinei naţionale.

Ni se spune, că stupidul ziar carpist din localitate va publica azi ştirea, că d. Badareu ar fi telegrafiat d-lui Take Ionescu eri în timpul zilei, asigurarea reuşitei candidaţilor opoziţiei.

Prevenim pe cititori, că aceasta e o sfruntată minciună, de oare-ce d. Badareu n'a dat nici o asemenea telegramă, cel mult poate fi o farsă de prost gust a celor de la „Evenimentul".

Pentru un vot.

D-şoara Lucreţia Troteanu, medie secondar la spitalul din Tg.-Ocna, a fost înlocuită prin d. dr. Văldeanu-Valdman, alegător la colegiul I Cameră. De asemeni d. Valdeanu a mai fost numit medic la c, f. r. circ. Tg-Ocna, în locul d-lui dr. S. Gheorghiu.

Mai mulţi depozitari din oraşelele vecine ni se plîng că pachetele ziarului nostru, ca şi al celorlalte ziare nu li se predau ci sunt confiscate la poştă. unde sunt ţinute cîte 5 şi 6 ore.

La protestările depozitarilor, dirigenţii poştelor răspund că aşa au ordine!

Sarmana ţară, ce silă a ajuns după o atît de lungă viaţă constituţională.

Un efect al tîrgului... electoral: De şi se hotărîse ca d-na Borcescu, institutoare din Tecuci, să ia suplinirea d-nei Comarnescu, de la şcoala „Elena Doamna", care o avusese d-ra Ştefăniu s'a revenit acum în urmă şi s'a redat direcţia acestei şcoli d-nei Comarnescu.

Zilele acestea vor mai fi luate şi alte direcţii de şcoli primare.

Au fost daţi ca nesupuşi mai mulţi concediaţi şi rezervişti, cari nu s'au prezentat la viza libretelor.

La 13 Martie se va ţinea examenul de cîntăritori publici autorizaţi.

Rezultatul alegerei din Putna a fost comunicat abia azi dimineaţă la oarele 5 şi jumătate, iar de la Dolj la 8 şi jumătate noaptea.

Primim din Viena, următoarele cu rugămintea de ale da publicităţei:

Incepîndu se cu ziua de 25 Faur (10 Martie a. c. lucrările pentru monumentul marelui filoromîn dr *Carl Lueger*, ne permitem a adresa către toţi domnii care au primit de la comitetul *Coloniei romîne din Viena* liste de colecţie pentru acest monument, să binevoiască a trimite pînă *cel mult* 23 Faur (8 Martie) banii colectaţi la: Städtische Hauptkasse, Lueger-Denkmal (Conto: Rumänische Beiträge) Wien.

Domnii cari au fost împiedecaţi să colecteze, sunt rugaţi să trimită numai listele, *aşa cum sunt în prezent*, la adresa d-lui dr. Sterie N. Ciurcu, Viena VIII Kochgasse 28 II | 18, de oare ce am dori ca deodată cu celelalte contribuţiuni să se poată publica şi cele romîneşti.

Şcoala normală „Vasile Lupu" a fost închisă cu începere de astă-zi, din cauza celor 12 cazuri de scarlatină, ce s'au constatat la acea şcoală.

D. Victor C. Lecca a fost numit administrator de plasă la Cristeşti, judeţul Botoşani.

La cinematograful „Union" de la coloseul Bragadiru se începe în astăseară un program cu totul nou care cuprinde între altele: Fabricaţiunea luminărilor înregistrare după natură; primul pas spre fericire, dramă; Tontolini hipnotizat, comedie? predarea din Vardun, mare film de artă, dramă; agreatorul tatei comedie şi multe alte bucăţi după natură, scene umoristice şi sportive.

Simbătă şi Duminică la oarele 3 p. m., mare matineu 50 bani intrarea. In fie care Joui şi Luni program absolut nou.

Numitul Costache Dimitriu, care fusese găsit ascuns la otelul Universal, cu intenţia de a jefui pe d. Iorgu Mihailescu, administratorul moşiei Avereşti din judeţul Fălciu, a fost cercetat timp de şase zile la poliţia de siguranţă. Dînsul a negat ori-ce şi atunci s'a recurs la un truc. In camera în care se afla arestat, s'a mai pus pe un pungaş anume Apostolachis, care intrînd în vorbă cu Dimitriu, acesta i-a declarat că a comis un furt la Milano, la otelul Geneva, în persoena unui vice consul, apoi pe vaporul sf. Ioan, la Pireu, a jefuit pe căpitanul Dimitropol, căruia i-a luat 3500 coroane.

Luat apoi din scurt de comisarul siguanţei numitul a confirmat în totul cele spuse lui Apostolachis. El a mai declarat că e un pungaş internaţional şi modul lui de a jefui era următorul: urmărea persoana pe care voia s'o jefuiască, se ducea la otel unde se furişa în cameră, se ascundea sub pat, iar în timpul nopţii opera. Armă nu purta la el, căci în cazul cînd ar fi prins, el declara că fiind beat s'a culcat sub pat. A mai declarat apoi că a urmărit pe d. Mihailescu de la Viena, unde l'a văzut schimbînd un bilet de 1000 coroane, a luat trenul pentru România stînd în acelaş compartiment cu d-sa până la Iaşi, unde s'a schimbat de hainele cele elegante, îmbrăcîndu se ca un servitor.

Cercetările continuă.

Mîine se vor plăti la administraţia financiară, pensiile civile şi militare pe luna Februarie.

Mîine se vă efectua alegerea colegiului II-lea Cameră.

Alegerea se va face în 5 secţiuni şi anume:

Secţia 1-a, la primărie, unde biroul va fi prezidat de d. Savel Zăhărescu, consilier al Curţii de Apel; secţia II-a la sf. Haralamb, unde va prezida d. Rugină, preşedintele trib. Roman; secţia III-a la Gh. Asachi, unde va prezida d. D. I. Diaconescu, preşedintele trib. Iaşi secţia IV-a la Trei-Ierarhi, unde va prezida d. Demetrescu, preşedintele trib. Botoşani şi secţia V-a la Adamachi, unde va prezida d. Ioan Gavrilescu, preşedintele trib. Fălciu.

*

In celelalte oraşe, birourile vor fi prezidate după cum urmează:

Roman: d. consilier D. Porfiriu.

Botoşani: secţia centrală d. prim-preşedinte Burada.

Idem secţia II-a, col. II, d. Vespesian Erbiceanu, preşedintele trib. Iaşi s. II-a.

Dorohoi: secţia centrală d. consiler G. Sturza.

Secţia II-a, col. II, d. Viforeanu preşedintele trib. Vaslui.

Secţia III-a, col. III, d. D. Dancu, preşedintele trib Dorohoi.

Suceava: secţia centrală d. consilier Corjescu.

Secţia II-a, col. II, d. G. L. Dimitriu, preşedintele trib. Tutova.

Bacău, secţia centrală, d. consilier Buzdugan.

Secţia II, col. II şi *secţia III-a*, col. III, d. judecător Rădulescu, de la trib. Neamţ.

Fălciu, d. consilier Dim. Grigorovici.

Neamţ, secţia centrală, d. preşedinte Coslovanu.

Secţia II, col. III, d. C. Climescu, preşed. trib. Bacău.

Vaslui, secţia centrală, d. consilier Leonescu.

Tutova, d. preşedinte Bălăşescu.

In seara zilei de 5 Martie va avea loc la cercul militar, un frumos bal mascat şi costumat, în beneficiul muzicei militare a regim. 13 Ştefan-cel-Mare.

Părintele I. Moga a fost numit învăţător suplinitor la şcoala din Belceşti, în locul d-lui Gososchi, numit revizor şcolar cl. II-a al judeţului.

Studenţii în medicină din anul al V-lea, au refuzat eri să intre la cursul unui domn profesor, pretextînd că sunt bruscaţi.

Ei au reclamat cazul rectoratului.

Universitare.—D nii profesori P. Poni, Hurmuzescu, I. Ralet, P. Bujor, An. Obregia, Cosmovici, V. Costin, V. Buţureanu, Al. Popovici, D. Pompei, Miller şi Haralamb Vasiliu se vor întruni astăzi la orele 5, la Universitate pentru a rezolvi cererea d-lui Costăchescu, de a fi abilitat docent în specialitatea chimie minerală.

— D. docent C. Popovici a fost numit agregat definitiv la facultatea de ştiinţi din Iaşi.

— D. conferenţiar D. Gusti nu va ţinea seminar astăzi 17 Februarie.

— D. I. Ursu îşi va relua cursul de istoria modernă, Vineri 18 Februarie.

— In ziua de 21 Februarie, d. M. Veiler va desvolta la seminar, cursul de economie politică, conferinţa sa despre Fr. List „Das nationalsche System der politischen oekonomie.

La representaţia teatrală dată la teatrul Naţional, în sara de 1 Februarie a. c., în folosul societăţii „Colonia şcolară" din Iaşi, s'au încasat lei 981.75 din care scăzîndu-se cheltuelile în sumă de lei 283.05, a ramas un beneficiu net de lei 698.70. La această sumă urmează a se adăoga donaţiile: d lui Moritz Wachel de 20 lei şi a d-lui Gr. lamandi de 14 lei, cărora comitetul le aduce mulţumirile sale.

Cu această ocazie comitetul îşi îndeplineşte o plăcută datorie rugînd pe d-nele: Anneta dr. Socor, Victorina dr. Hurmuzescu, Anneta Nether şi Ella L. Negruzzi, pentru preţiosul concurs ce l'au dat la plasarea biletelor, precum şi pe toate Doamnele din societatea Ieşană. cari de la întemeerea acestei societăţi, i-au acordat cu atîta bunăvoinţă sprijinul d-lor în toate ocaziile, să primească expresiunea viilor sale mulţămiri.

Mulţămeşte de asemene d lor artişti ai teatrului Naţional, cari au dat concursul d-lor la această representaţie, într'un chip cu totul desinteresat.

Dl. Hervieu, un ingenios navigator aerian, a deslegat, se pare, problema siguranţei în aeroplane. Din vîrful turnului Eiffel, el a lansat un aeroplan avînd deasupra lui un mare acoperiş de pînză în formă de umbrelă şi la aeroplan era legat un manechin. Lansat din turn, manechinul, care cîntărea 75 kil. a atins pămîntul, fără cea mai mică deteriorare. In Pathé-Journal, care se desfăşură pe pînza cinematografului din sala Sidoli, în seara de 17 Februarie aceste experienţe sunt prinse şi redate exact de cinematograf.

Marele program de Joi 17 febr. cuprinde apoi o grandioasă reconstituire istorică: Ducele de Reichstadt, nefericitul fiu al marelui împarat Napoleon I. — Reconstituirea ni se prezintă în toate detailele după acte şi documente autentice. Sportul boy—scouts în Anglia, Echilibriştii Paolis—Prince şi doctoresa, scene comice cu simpaticul actor—Superior lui Fregoli, scene fantastice—D-l Prefect inaugurează o staţie climaterică, scene comice franceze—Pardesiul unchiului, scene umoristice. — Pathé Journal mai cuprinde: Regele George al Angliei, prezidează deschiderea parlamentului—Moda la Paris: Mantelele Moderne cu buzunări inchise, înlocuind reticulele—Rochii de după-amează etc.

Cătră alegătorii ieşeni

Subsemnaţii, în dorinţa de a contribui la adevărata asanare a moravurilor politice, ne luăm angajamentele următoare:

I. ***Vom face totul pentru ca viitorul guvern să dea complectă reparaţie cetăţenilor, şi în special funcţionarilor, cari vor fi suferit de actualul guvern, fie în persoana lor, fie asupra rudelor lor, lovituri materiale sau morale, pentru banuieli asupra felului cum şi-au exercitat dreptul lor de vot;***

II. ***Nu vom primi în organizaţiunile noastre nici pe unul din transfugii, cari şi-au părăsit partidul în timpul luptei electorale;***

III. ***Vom uza de toată influenţa noastră pentru a determina pe viitorul guvern să anuleze, fie pe cale administrativă, fie la nevoe, chiar pe cale legislativă, toate beneficiile acordate de actualul guvern, în scop de corupţiune electorală.***

C. STERE.
A. A. BADAREU

Ultima oră

Bucureşti 16 Februarie

Interview cu d. Take Ionescu

Bucureşti.—Ziarul «Adevărul» publică un interview cu d. Take Ionescu, asupra rezultatului alegerei colegiului I Cameră.

— Evident că judecînd după numărul locurilor luate de opoziţie, nu se potriveşte cu aşteptările noastre. Dacă însă comparăm rezultatele de astăzi cu rezultatele de altă-dată ale alegerilor generale, dacă ţinem seamă de teroarea de nedescris şi de marile presiuni, atunci nu trebue să mire nimic pe nimeni.

Se credea că se ştie cele ce se comiteau, acum se vede că nu se ştia nimic din grozavele terorizări şi corupţie.

— Dar, suveica a funcţionat?

— Cred că da. Şederea prea mult a alegătorilor în gheretă şi votarea în anumite condiţiuni, mă face să cred că a funcţionat suveica.

Evident că procedeul de vot al lui Vasile Lascar, va trebui să fie înlocuit cu maşina de vot.

— Va avea consecinţe politice rezultatul alegerei de eri?

— Am spus'o şi înainte de alegeri şi o spun şi după alegeri, că am convingerea neştrămutată, că acest guvern nu va putea dura.

Necesitatea modificărei constituţiei merge cu paşi gigantici.

— Dar asupra partidului, poate avea vre'o consecinţă rezultatul alegerei?

— Nu va suferi nici o consecinţă Partidul nostru e un partid de luptă şi nu se va desnădăjdui în faţa nici unei osteneli, şi nici unui chin, pentru a îndrepta răle din această ţară.

Entuziasmul nostru n'a slăbit de loc, şi nici nu va slăbi. Suntem hotărîţi să scoatem ţara din ticăloşiile în care a fost virită. Nici un incident trecător nu ne va putea tulbura. Vom continua lupta pînă la sfîrşit.

Cazul de la Buzeu

Buzeu.—Este inexact că d. C. Iarca ar fi fost eri arestat. Procurorul general Sărăţianu a continuat cu ancheta pînă eri către seară.

Guvernanţii se laudă că d. Iarca va fi astă-zi arestat.

In urma acestui svon, fruntaşii opoziţiei s'au întrunit aseară şi au hotărît să se protesteze cu cea mai mare energie în cazul cînd d. Iarca va fi arestat.

In afară de aceasta, s'a hotărît ca în ziua procesului să se convoace la Buzeu un mare congres al opoziţiei unite. La proces vor fi chemaţi 1000 avocaţi, din cei mai de seamă ai ţărei, spre a apara cauza.

Politie în grevă

Tebris.—Din cauza că funcţionarii poliţiei de aci n'au primit leafa pe 3 luni de zile, aceştia s'au pus în grevă.

Ziarist arestat

Bucureşti.—Din Tg.-Jiu vine ştirea că ziaristul Emil Neculau din Bucureşti, care se afla eri aci, in timpul grozavei terori ce se desfăşura, a fost arestat.

Deces

Londra.—Azi a încetat din viaţă amirarul Pulson.

Criza din Franta

Paris.—D-nii Dron şi Cruppy au refuzat să primească, cel întăi portofoliul comerţului şi celalt portofoliul justiţiei.

D. Monis a cerut d-lui Pains să primească portofoliul comerţului, iar cel al justiţiei l'a oferit d lui Develle.

Nu se ştie însă dacă aceşia vor accepta.

ANUNCIU
Banca Agricolă-Sucursala Iaşi

Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că Duminică 6 Martie 1911 st. v. ora 10 jum. dimineaţa, va avea loc în Bucureşti, adunarea generală ordinară şi extra-ordinară a acţionarilor Băncii Agricole.

D-nii acţionari ai Băncei, cari doresc a lua parte la această adunare trebuie să depună acţiunile lor până la 28 Februarie st. v. 1911 ora 6 după amiază.

In Bucureşti. La sedinl Băncii Agricole strada Lipscani No. 1.

In judeţe. La sucursalele şi agenţiile Băncii Agricole.

Conf. art. 47 din statute, 10 acţiuni dau dreptul la un vot, numărul voturilor fiind nelimitat.

Banca MOLDOVA
SOCIETATEA ANONIMĂ
Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operaţiuni de bancă.

Emite cercuri şi scrisori de acreditare asupra tuturor oraşelor mari din ţară, Europa, (Rusia) şi America.

Primeşte cereale spre vînzare în comision pentru Galaţi, Brăila şi Constanţa acordînd şi avansuri.

Se însărcinează cu încasare de poliţe şi trate asupra întregei ţări şi străinătate, sub condiţiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** şi alte valori.

Primeşte spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5 % pe an.

Precum şi sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5½ % p. a.

D-tor G. SAVA GOIU

Medicul şef al Spit. de ochi „Frumoasa"

Consultaţiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAŞI STR. LĂPUŞNEANU No. 6

1,200,000 lei (un milion două sute mii lei) *tot sau parţial* de dat cu ipotecă pe moşii sau case în primul rang sau după credit cu un procent de 6½—8% pe an. A se adresa d-lui **Aurel G. Nicolau Iaşi str. Bărboi No. 19**. Intermediari sunt excluşi.—

Doctor D. Mezincescu

Profesor agregat la facultatea de Medicină

Examenul sîngelui pentru Sifilis

(Seroreacţia Wassermann)

Injecţiuni subcutane şi intravenoase cu preparatul Ehrlich 606

Str. TOMA COZMA 16 bis.

Consult. de la 2—3.

O maşină de cusut

de ocazie se află de vînzare.

A se adresa la ad-ţia ziarului sub P.

De vînzare via mea din podgoria Osoi foastă a d-lui I. Bunescu, în întindere de 6 ha. pădure, vie nealtoită, loc arabil, livadă, cramă cu toate edicurile ei.

Doritorii a se adresa la d. D. Bealuş, proprietar, Răducăneni judeţul Fălciu.

George K. SKARLET

fost Procuror

AVOCAT

Str. Unirei 6, Casele Stîrcea

Important pentru doamne!

Fac cunoscut că am deschis **un depozit permanent de**

COZI DE PĂR NATURAL

cu preţuri *extrem de avantjoase* care desfid ori-ce concurenţă.

La cereri se expediază şi în provincie contra ramburs.

Maer Bachman
str. Crucei 33

De vînzare o casă în str. Dochia No. 6.

A se adresa la proprietar la zisa adresă.

Dasile Butman

AVOCAT

Birou de Notariat

Str. Ştefan cel Mare No. 47

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziațiunea generală română din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai raspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieți și rente

în VIENA fondată în anul 1858

Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908

PESTE 188 MILIOANE LEI

Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 și fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:

a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu și fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum i

Diferite alte combinațiuni de asigurări atingă oare de branșa vieței.

Direcțiunea pentru Romînia București

Agent general pentru Iași:

JOSEPH POPPER Str. Lăpușneanu No. 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBȚINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO Se întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanțe caustice sau vătămătoare pielei.** **OLLO**

E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calitățile sale superioare și constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si ma higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

FOASTĂ

ROBERT

—Iasi Str. Lăpușneanu 25 — Iasi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăcuit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute și dureroase* cari au resistat tuturor celorl'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâia să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue se ia mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.

Inceputul la 9 și un sfert seara.

Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să câștige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 = Iași

„Loteria Regatului Romîn"

oferă publicului cele mai

Mari Șanse de Bogăție

BILETELE

Clasa 4-a Loteriei IXa

s'au pus în vânzare

Tragerea la

24 și 25 Februarie 1911

Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Prețurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS

BORDES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f.

Magazinul Conservatorului

IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale și Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR

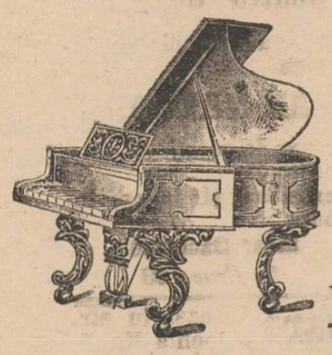

Piane STEINWEG și pianine ROSENKRANZ

precum și din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediațiuni în provincie

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco de Catalogue

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix: 0f50c.

Raymond GARIEL

2me, quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Tipografia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mirzescu—Instalațiune cu motoare electrice executată de Ioban Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Pădurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1235 Sîmbătă 19 Februarie 1911

GLASUL CIFRELOR

Presa guvernamentală este extaziată de rezultatul alegerii colegiului I de cameră.

Cifrele însă vorbesc mai bine de cît ori ce și invederează că triumful guvernului e numai aparent.

Ca număr de locuri este adevărat, guvernul a cucerit 55 de mandate, pe cînd opoziția numai 13; ca număr de voturi însă, cifra voturilor candidaților guvernamentali se ridică numai la 18769 pe cînd cifra voturilor candidaților opoziției se ridică la 14652. Prin urmare 14652 de voturi au ales 13 opozanți, pe cînd 18769 au ales 55.

Inseamnă cifrele acestea că triumful este al guvernului și că țara s'a pronunțat pentru politica d-lui Carp? Incontestabil că nu.

Și pentru a capata aceste opt-spre zece mii de voturi, cîtă teroare și corupțiune nu s'a desfășurat de guvern și agenții săi.

Totuși brutalele încercări duse pînă la crimă, pentru a se desființa cele mai elementare drepturi cetățenești, n'au putut să satisfacă pe dea-întregul dorința ticăloasă a guvernului de a zdrobi opoziția și a înăbuși cu desăvîrșire glasul țării. Căci nu mai departe de cît în ajunul alegerii colegiului I presa guvernamentală în cap cu decăzuta *Epoca*, sfida opoziția dacă va fi în stare să cucerească mai mult de cinci locuri.

Si cu toate acestea prognosticul ei nu s'a realizat, de oare ce în loc de cinci locuri, opoziția a cucerit trei-spre zece osebit de șapte balotaje, din care șase cu siguranță se vor pronunța tot pentru opoziție.

Astfel la Suceava, opoziția a cucerit ambele locuri, distanțînd cu peste un îndoit număr de voturi pe candidații guvernamentali. Pe cînd d-nii Sebastian Moruzzi, conservator democrat și Ghițescu, liberal, au avut cîte 78 voturi, candidatul guvernamental Alexandrescu se rîdică abia la 30.

La Tecuci acelaș lucru; ba încă mai desastros pentru guvern. Pe cînd d. N Cincu, democrat, se ridică la 199 voturi și Al. Anastasiu, liberal la 184 voturi și sunt aleși, candidatul cel mai tare guvernamental abia ajunge la 39 voturi.

Tot asemenea la Roman opoziția ca și la Tecuci și Suceava, cucerește ambele mandate, distanțînd colosal pe candidatu guvernului Eugen Ghika care are 63 de voturi, pe cînd d. Pașcanu se ridică la 118, iar șeful nostru la 105.

In afară de aceste șase mandate, la Dolj, alesul democrat N. P. Guran obține 386 voturi, pe cînd guvernamentalul Marincu trîntit în balotaj, 289 voturi.

Acest balotagiu îl va cuceri opoziția, dat fiind că fie că rămîne în luptă democratul Geblescu, fie că rămîne liberalul Vrăbiescu, fie care au cîte 330 voturi, deci cu cîte 50 de voturi mai mult.

De asemeni la Mehedinți, democratul Costescu ales, obține cele mai multe voturi de cît toți candidații și anume 228, alesul guvernamental Frumușianu, avînd 214 voturi, iar balotajul declarat aci va fi cucerit fie de democratul Rădulescu—Motru, fie de Burileanu, liberal, cari se mențin în fruntea listei.

La Gorj aceiași situație; democratul Toma Cămărășescu obține 122 voturi și trîntește în balotaj pe guvernamentalul Părîianu, care n'are de cît 111, astfel că la scrutinul de balotagiu d. Cămărășescu va fi ales.

Să mai vorbim de Romanați unde democratul Popp e ales cu 299 voturi, întrecînd pe celalalt ales guvernamental Kintescu; să mai vorbim de Vîlcea, unde liberalul Duca e ales cu 255 voturi mai sus de cît guvernamentalul Lahovary, care are 240 voturi, să mai vorbim de Olt, unde liberalul Iliescu e ales cu 248 voturi de cît guvernamentalul Zanoagă căzut, care n'are de cît 120 pe cînd însuși d. Disescu căzut, se ridică la 210; să mai vorbim de Putna, unde liberalul ales d. Săveanu, obține cele mai multe voturi, de cît toți candidații, avînd 286 voturi, pe cînd guvernamentalul căzut în balotaj Th. Odobeșteanu, întrunește 206 voturi, așa că la viitorul scrutin locul va fi cucerit cu siguranță de liberalul Chirculescu, care a întrunit 219 voturi; să mai vorbim de Argeș unde guvernamentalul Balotă, care are 115 voturi, e în luptă la balotagiu cu liberalul Vintilă Brătianu, sau democratul Comăneanu, care au cîte 180 voturi.

In fine ce să mai spunem de Vlașca, unde însuși ministrul Ioan Lahovary este trîntit în balotagiu, avînd 140 voturi, pe cînd liberalul Ghika este ales cu 150 voturi, iar democratul Rădulescu care va sta în lupta de balotagiu cu ministrul Lahovary, are 143 voturi.

Prin urmare colegiul I de Cameră; colegiul marii proprietăți și al inteligenții, colegiul marilor industriași și comercianți, va da opoziției după scrutinul de balotagiu 19 mandate. Ceia ce înseamnă un extraordinar triumf, față cu rezultatele obținute pînă azi de toate guvernele în decursul acestor 45 ani de viață politică.

De aceia avem dreptul să spunem că la actele fără precedent, săvîrșite de guvernul banditesc al d-lui Carp pentru a înăbuși voința țării, acte care vor rămînea ca o pată rușinoasă în analele politice ale luptelor noastre electorale, la rîndul ei, Țara a răspuns prin cele aproape 15 mii de glasuri și prin cucerirea sigură a 19 mandate și a răspuns că detestă guvernul ce i s'a impus de rege, iar odată ce lupta electorală va fi terminată și prin celelalte colegii, indiferent de rezultatul lor, se va ridica cu ultima energie pentru a l spulbera de la putere.

Pînă atunci triumful adevărat al luptei electorale de la colegiul I de Cameră, e tot al opoziției, după cum va fi și triumful de mîine.

Candidații opoziției pentru colegiul II de Cameră

G. D. ȘERBAN — A. A. BADACEU — G. G. MÂRZESCU
LASCAR ANTONIU — GH. SANDULESCU — Dr. M. MANICATIDE

Va triumfa democrația

Alaltă eri a fost prima zi a alegerilor preparate de un guvern scelerat, într'o atmosferă de violență, cum nici chiar cei mai edificați asupra intențiunilor criminale ale coteriei carpiste nu și-au putut-o închipui.

Suntem încă toți sub impresia teroarei ce a domnit atîtea săptămîni de zile în toată țara pentru ca să mai fie nevoe să recapitulăm faptele.

Este cel mai formidabil dosar de nelegiuiri ce s'ar fi putut imagina, și care a luat proporțiile unui adevărat monument de corupție și violență guvernamentală.

Opoziția, corpul electoral, toată țara au trăit, din primul moment chiar al venirei nefastului guvern, sub un regim de oroare, de care se va pomeni încă multă vreme cu groază și înfiorare.

Pînă acolo ajunsese orgia și urgia guvernamentală, în cît Majestatea Sa Regele s'a văzut nevoit, lucru ce nu s'a mai întîmplat în tot timpul domniei sale, să intervie în plină campanie electorală, printr'un comunicat oficial și direct, pentru a rechema la sentimentul cuviinții pe sfetnicii Sei.

In asemenea condițiuni au mers, ieri la vot alegătorii colegiului I de Cameră: Sub presiunea infamiei guvernamentale, care durase cîteva săptămîni, și care potolită pentru un moment în ceasul suprem, de cuvîntul regal, amenință să reînceapă în fiecare clipă, mai furioasă, mai nelegiuită.

Cu toate acestea, dovada a fost făcută pe ziua de ieri, că corpul electoral, a înțeles însămnătatea momentului politic, și că nu în zadar am făcut apel la bărbăția lui, la patriotismul lui, la sentimentele sale cetățenești: 13 candidați ai oposiției au fost aleși cu majorități strălucite, și sunt 7 balotagii, și în cele mai multe județe unde teroarea a triumfat, a fost un mizerabil triumf al candidaților opoziției lipsindu-le foarte puține voturi opoziției pentru a fi aleși, și în fine un membru al cabinetului a fost trîntit în balotaj.

Iată bilanțul primei zile a acestor alegeri pregatite de guvern cu mijloace ce amintesc tristele vremuri a lui Vogoride.

Deși suprafața electorală a colegiului întăiu e restrînsă, așa că ingerințele s'au putut exercita cu cea mai mare intensitate de sălbătăcie, guvernul s'a izbit de un adevărat eroizm din partea alegătorilor, și e pentru prima oară de două-zeci de ani de zile că în alegerile generale făcute de un guvern nou venit, corpul electoral îi opune o asemenea rezistență în chiar prima zi a alegerilor.

Ceeace a început colegiul întăi, va continua cu vitejie, azi colegiul al 2-lea de Cameră, despre a cărui bărbăție și vigoare democratică am avut în anii din urmă atîtea strălucite dovezi.

Colegiul al 2-lea, colegiul democrației, colegiul muncii, va înfrunta cu pieptul său oțelit teroarea unui guvern venit să dărîme toate așezămintele democratice ale țărei, și ne va da astă-zi o pildă mare de avîntul și puterea de jertfă de care e capabil poporul romîn în dorința lui de libertate și în ura sa neîmpăcată în contra reacțiunii.

Al democrației va fi ultimul cuvînt. Democrația *trebue* să triumfe! Și va triumfa.

OAMENI ȘI LUCRURI

IN MULȚIME

Trebuie oare pusă în rîndul emoțiunilor în general, ori în o categorie specială—emoțiunea zilelor de alegeri?

Cînd te amesteci, pentru un timp, în mulțimea compactă care staționează, care pîndește, care așteaptă, care fierbe de nerăbdare, descoperi nu numai o cantitate uriașă de emoțiuni, dar și nuanțele cele mai interesante, manifestările cele mai variate de emoție, începînd de la simpla curiozitate și sfîrșind cu adevărata pasiune care cutremură ființa în toate fibrele și o stăpînește pînă în adîncimi.

Intr'o ast-fel de mulțime sunt reprezentate toate clasele de oameni,—toate sufletele, toate temperamentele, toate vîrstele. De aceia variază pînă la infinit și gama manifestărilor.

Sunt mulți pe cari din nici un punct de vedere nu-i privesc întîmplările. Lor însă contactul cu ceilalți, ori cetirea gazetelor, participarea la întruniri publice, le-a comunicat același interes viu al situațiunii și în mijlocul mulțimei îi găsești de o potrivă cuprinși de emoțiune ca și pe ceilalți,—pe acei pe care o eventuală schimbare a stării de lucruri—într'un fel ori într'altul—îi privește de aproape.

Sunt tineri cari vin să culeagă fructele experienței altora; sunt bătrîni pe care i înfiripează o vlagă nouă, necunoscută, ca și cum ar întineri sub puterea emoțiunilor.

Și preste tot te întîmpină jocul cel mai suggestiv al figurilor—mimica fețelor stăpînite de mișcări și surprinderi lăuntrece, a fețeler cari, acum se crispează de frică, acum se dilată de mulțumire,—acum surîd cu ușurare,—acum par strînse de amărăciune, după cum variează știrile primite din lagărul războinic.

Neîndoelnic: e mai mult un sport fizic de cît o trebuință propriu zisă, sufletească, participarea la campaniile electorale din partea marei mulțimi; e poate o pregătire pentru acel viitor, care neapărat va trebui să cheme în acțiune straturi tot mai vaste și mai adînci ale mulțimei doritoare de a lupta și de a lucra.

Pînă atunci însă acea mare mulțime se amestecă la olaltă cu minoritatea care dictează și își îmbină emoțiunile ei cu ale celorlalți, mărind astfel pitorescul și intensitatea bătăliei, mărind vigoarea și cîtimea emoțiunilor în zilele marilor ciocniri, cari nu prea lasă urme în mersul înainte al țării. Și aceasta e tocmai zădărnicia și tristețea emoțiunilor, prea superficiale ca să fie destul de adevărate.

Bodion

Impresii din Apus

SANS-SOUCI

III

Atît pare de nouă, camera lui Voltaire, culorile sunt așa de vii și mobila pastrată atît de bine, încît nu poți crede că toate acestea datează din mijlocul secolului al 18-lea. Nu lipsește uimic — nici calamara. Ți se pare, că stăpînul a plecat numai pentru scurt timp.

Ceea ce lovește privirile mai întăi e tapiseria galbănă de pe pereți — culoarea invidiei — pe care Frederich intenționat a pus-o. Panourile sunt ornate cu ghirlanzi de flori în relief și în culori naturale de un efect uimitor. Pe lîngă flori tot în relief și în culori vii sunt: cocostîrci, papagali și maimuțe de o execuție fără banat. Alegerea acestor animale ca decor spune îndestul sentimentele de care era stăpînit Suveranul pentru Filosof. Sticla oglinzei de la cămin e fixată în zid, avînd drept cadru ghirlănzile panourilor de pe perete; de o parte și de alta cîte un papagal. In partea dinspre ușă e un fel de înfundătură unde e o măsuță cu lucruri fine de porcelan, aparate de o draperie la fel cu mătase de pe mobilă; iar în fața acestei înfundături o canapea — *dormeuse* — pe care Voltaire medita. Pe cămin, un ceasornic. In mijloc un birou mic cu postav verde deschis în care e îngropată o calamară. In fața biroului jețul lui Voltaire, iar la stînga un coș pentru hîrtii, pe cari stau de asemenea două momițe drăgămasă pe care biroului către perete e o porțelan al lui Voltaire, cu inscripția: „*nemuritorului Voltaire*“, făcut cadou de Frederich..

Alături de statuetă, sub un clopot de sticlă se vede o hîrtie cu răspunsul lui Voltaire scris de însăși mîna lui:

Au roi de Prusse

„*C'est un ange, un héros dont la main souveraine me donna l'immortalité. Vous m'accordez, grand homme, trop de bonté, d'avoir des terres dans votre demeure*“.

Este cu neputință ca în fața atîtor suveniruri vii să nu te simți cuprins de senzații puternice, să nu te apropii cu oarecare sfială de lucrurile ce au aparținut odată unui spirit ca al lui Voltaire... Emoția te cuprinde și cauți să te depărtezi de călăuza în jurul căruia se grămădesc ceilalți și a cărui voce tare înșiră rece sumedenie de fapte întocmai ca un gramofon..

Cu toții se grăbesc a trece pragul curioși să știe ce mai e de văzut; iar tu, tărît de curent, ești silit să părăsești locul, care te-ar ținut multă vreme pentru a visa și a medita...

Paznicul rămîne în urmă pentru a lăsa să treacă toți, ușa se închide și vocea monotonă și aspră se aude din nou. Revenindu-ți și forțîndu-te a-ți fixa atenția asupra celor ce le ai în față, observi că te găsești în camera lui Frederich cel Mare, care ținea să fie totdeauna alături de a lui Voltaire.

Apoi se perindează cabinetul de lucru; și camera de dormit cu un pat simplu, cu un birou în mijloc și cu niște vase de cristal roș pe cămin, tablouri, multe și fotografii de familie, care dau puțină căldură camerei, care are aerul că nu-i părăsită de multă vreme.

După acestea vine o sală mare cu coloane de marmoră cu multe statui între care *Apollon* și *Venus*. Ferestrele acestei săli dau pe terasă.

O cameră cu pereții îmbrăcați în matasă roșie, dărăpănată, cu multe tablouri în oloiu, ce par abia isprăvite, precedează unei alte camere ce-ți dă iarăși mult de reflectat... E camera de muzică a lui Frederich. Se vede un piano, în față căruia e un pupitru pe care este pus o bucată — solo pentru flaut—scrisă de un compositor italian. Se știe că Friderich cînta din flaut. Se mai văd tablouri, vase mari chinezești și japoneze. Matasa de la perdele e sfășiată și decolorată de vreme.

Camera a 8-a e cea în care a murit Frederich. Aci se află statuia lui în marmoră, de mărime naturală și de o execuție minunată: Regele slăbit, mu-

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidaţii opoziţiei este o **CRUCE**.

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise* buletinele cari poartă crucea, semnul opoziţiei.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele opoziţiei, închide toate celelalte buletine ce a primit de la Preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acelea ce au semnul **CRUCEI** şi le ţine în mînă ducindu le preşedintelui spre *a le baga în urna albă.*

V. După ce s'au băgat în urna albă buletinele opoziţiei cu semnul **CRUCEI**, scoate din buzunar pe cele-lalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu pierde nici *un* buletin, căci se anulează votul.

VII. Părăseşte sala de vot.

---

ribund, cu privirea desnădăjduită e aşezat pe un jeţ între perne... La picioarele lui cei doi ciini favoriţi. Pe unul din ei îşi razimă o mînă... In această poziţie bătrînul rege muri în faţa ferestrei ce da în parc.

Tabloul e mişcător ca în faţa oricărui om, care e pe pragul morţii, oricît de mare sau de mic ar fi fost el... Ceasornicul de pe cămin arată ora 2 fără 17 minute — ora la care şi minutarul vieţei Regelui s'a oprit... In fundul camerei e alcovul cu patul în care a zăcut... Matasa e dărăpănată.

Camera a 9-a biblioteca, care într'adevăr e un capo d'operă. Pereţii sunt îmbrăcaţi în lemn cu flori de bronz de jur împrejur. Prin rafturi cărţile legate la fel cu mult aur pe ele... Căminul are statueta în bronz a lui Frederich, cu cei doi ciini de vînătoare ai lui. Uşa cînd se închide încă un raft de cărţi. Aşa că odată intrat şi uşa fiind închisă nu se mai poate bănui pe unde ai putea eşi.

Paralel cu aceste camere e o sală lungă cu canapele înguste de catifea roşie. Aci nu se văd de cît tablouri în oleiu şi statui de marmoră, între care unele găsite în Pompei.

Mai e încă o sală rotundă cu coloane şi statui alegorice.

Eşind din castel sub atîtea impresii te laşi dus printre copacii umbroşi călăuzit numai de aleele ce cotesc spre pădurea de coriferi — cînd deodată eşti oprit în cale de o moară de vînt colosală. „Moară istorică".

Cine n'ar fi auzit despre această celebră moară, nu şi-ar putea explica prezenţa ei în vecinătatea poeticului Castel ce are scris pe frontispiciu „*Sans-Souci*".

Iată ce istoriseşte poetul Andrieux:

Frederic cel Mare căutînd unde să petreacă în chip intelectual cu *Voltaire* cu marchizul *Argeus*—literat, şi ca *Lamettrie*—medic şi filosof—prietenii lui, îşi alese tocmai coasta verde, care era proprietatea unui morar. Acesta era cel mai fericit om, căci înturnîndu-şi aripele morii, încotro bătea vîntul, trăia fără nici o grifă de schimbările ce le ar fi adus vremea — de unde şi numele de *Sans-Souci.*

Acest nume plăcu şi lui Frederich; de acea îl dădu castelului clădit lîngă moară.

Dar planurile arhitectului atinse şi moara, care trebuia sacrificată pentru a împedeca vederea. Intendentul chemă pe morar şi-i spuse că trebue să-şi vîndă moara. El răspunse cu sînge rece: „*moara e a mea, după cum Prusia e a Regelui*".

După această îndărjire, morarul fu chemat de însuşi Regele, care-i ceru să şi vîndă moara.

Dar toate făgăduelile, ameninţările şi linguşirile fură de prisos. El răspunde hotărît: „*aici a murit tatăl meu, aici s'a născut fiul meu, acesta e Potsdamul meu şi pe o mie de ducate nu-l pot schimba*".

Regele se înfurie şi-i strigă: Trebue să te supui! Şi apoi să ştii că ţi o pot lua şi cu sila. Morarul liniştit răspunde: „*aşa ar fi, dacă la Berlin nu ar fi judecători*"—locoţiune proverbială ce se întrebuinţează şi azi ori de cîte ori e vorba ca forţa să apuce înaintea dreptului. Regele rămase încîntat văzînd ca în regatul lui se crede în puterea justiţiei ca şi într'o republică. Morarul fu lăsat în pace să se bucure de proprietatea la care ţinea aşa de mult. Iar moara se păstrează, cu sfinţenie, neatinsă şi astăzi.

Cu toate acestea poetul nu se poate stapîni să nu facă reflecţia, că acest rege aşa de drept către un morar. El fu nedrept către o provincie întreagă—face aluzie la Silezia.

Maria C. Buţureanu.

CETIŢI:

O RUSINE UNIVERSITARA

Plagiatul D-lui A. C. Cuza

de **EM SOCOR**

Preţul 1 leu

Se vinde la toate librăriile şi depozitele de ziare.

Candidaţii opoziţiei

Colegiul III CAMERĂ

— *Duminică 20 Februarie*

C. Stere.

Colegiul I SENAT

— *Marţi 22 Februarie* —

C. B. Pennescu.
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT

— *Joi 24 Februarie* —

Const. Climescu,
Ion Botez,
Dim. Alexandrescu.

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

CĂTRE VINZĂTORII ALEGĂTORI COL. I DE CAMERĂ

Prin vînzare de către ai săi, Isus Hristos a fost destinat a îndura chinurile răstignirei pe cruce şi batjocura fariseilor.

Prin vînzare de către alegătorii col. I de Cameră, s'a sancţionat domnia celor fără de lege şi întronarea unor netrebnici la trebile şi conducerea destinelor acestei nenorocite ţări.

V 'aţi vîndut conştiinţele, voi alegători, ai aşa zisului colegiu luminat, prin sute de arginţi ca Iuda cel fără de lege. V 'aţi vîndut tot ceia ce un cetăţean trebue să aibă mai scump, v'aţi vîndut *ţara* şi pe voi.

Nu a rămas oare în voi nici un pic de demnitate? Aţi dorit domnia ciocoilor, de sub care am scapat datorită sacrificiului atîtor vieţi, ce s'au stins, lucrînd pentru binele acestei ţări şi libertatea noastră?

A adormit în voi oare conştiinţa?

Sunteţi aşa da decăzuţi?

Rezultatul verdictului vostru mă îndreptăţeşte a crede, că temerile mele sunt întemeiate.

Cînd într'un viitor apropiat, vă veţi trezi din amorţela şi inconştienţa în care aţi căzut; vă veţi da seama de nenorocirea ce aţi adus pe această ţară şi capul vostru. Atunci numai vă veţi da seamă de fapta voastră şi privind rămăşiţele arginţilor ce aţi primit, pentru vînzare, veţi plînge cu amar.

Sfîrşitul vostru ar fi prea uşor, dacă, ca Iuda căindu-vă de fapta voastră, aţi avea curajul de a pune capăt vieţei voastre netrebnice.

Acest curaj vă va lipsi însă.

Mişeii vor trăi spre ruşinea lor şi a aeamului lor.

Un alegător al col. I Cameră

Litere-Ştiinţe-Arte

Academicianii franceji.—In mod excepţional instituţia Academiei Franceze numără astăzi 40 de membri, adecă totalul locurilor e ocupat de academicieni în viaţă.

Iată în ordinea alfabetică numele lor:

Jean Aicard, Maurice Barrès, René Bazin, Paul Bourget, Eugène Brieux, Francis Charmes, Jules Claretie, Denis Cochin, Paul Deschanel, Maurice Donnay, René Doumic, Bischof Duchesne, Emile Faguet, Anatole France, de Freycinet, Gabriel Hanotaux, Comte d'Hausonville, Paul Hervieu, Henri Houssaye, Etienne Lamy, General Langlois, Henri Lavedan, Ernest Lavissee, Iules Lemaitre, Pierre Loti, Frédèric Masson, Alfred Mézières, Comte de Mun, Emile Ollivier, Henri Poincaré, Raymond Poincaré, Marcel Prévost, Henri de Régnier, Alexandre Ribot, Jean Richepin, Edmond Rostand, Henri Roujon, Marquis de Ségur, Thureau Dangin, Marquis de Vogue.

Cel mai in vrîstă este Emile Ollivier de 86 anî, cel mai tînăr Rostand, de 43 ani, adecă exact jumătate...

*

In Capitala Rusiei s'a reprezentat noua dramă a lui Maxim Gorki: „Wassa Shelesnowa", fără succes

*

Tenorul rus Chaljapin va cînta în curs de 5 luni, de 40 de ori pe diverse scene europene. Pentru aceste 40 de seri, un consorţiu de impresari i'a garantat o jumătate milion de mărci,

*

Ca succesor al defunctului profesor Strümpell la clinica medicală din Viena colegiul profesoral o recomennat pe profesorul Sayly din Berna.

*

Maeterling a dat la iveală o nouă dramă *Maria Magdalena*, ai cărei eroi principali sunt Maria Magdalena şi tribunul militar, Lucius Vero. Un scurt rezumat al acţiunii e dat de revista italiană. *Nuova antologie* de la 1 Februarie 1911. Isus Christos nu apare pe scenă, dar i se aude în cîteva rînduri vocea pronunţînd: odată „fericiţi cei săraci cu duhul că a lor este împărăţia cerurilor" şi altădată — cînd poporul vrea să ucidă cu pietre pe Maria Magdalena — „cine se simte fără pacat să ia piatra şi să dea întăi".

*

Cunoscutul autor dramatic dr. Henri de Rotschild a scris o nouă piesă în 3 acte: „Cresus", pentru teatrul Vaudeville.

Despre „Cresus" cine ar putea scrie mai în cunoştinţă de cauză, decît un Rotschild,—Cresus modern?

*

STRUNA ZILEI

CALUGARIE...

Deputatul italian X. a dovedit în Parlament că Vaticanul a obţinut mari scutiri de vamă pentru transporturi de vinuri şi şocolată.

Ziarele.

Înţeleg să-şi cruţe arginţii,—
Dar aşi vrea să ştiu odată:
In ce scop consumă sfinţii
Aşa multă... şocolată?

INFORMAŢII

❑ **Mişeliile de la Roman**—Banditul neruşinat Arion, în vederea alegerei colegiului al 2-lea, supune pe bieţii funcţionari la brutaiităţile şi mojiciile cele mai revoltătoare.

Aşa, bătrînul preot Climescu de la biserica Precista mică, a fost adus de poliţie, la cabinetul prefectului.

Prefectul, restindu-să la preot a început a răcni ca un surugiu.

— Mă popă—„urmează o înjurătură ţigănească,—eu am răsucit pe un general şi pe un preşedinte de tribunal şi crezi că n'am să răsucesc un popă ca tine"?

„Să nu vii la vot—alte înjurături mitocăneşti,— că te fac fărîm".

Preotul Climescu a înmărmurit faţă de furia prefectului, apoi liniştindu-se i-a răspues:

„De ştiam că mă chemi să mă batjocoreşti nu veneam. D-ta, d-le prefect, poţi să 'mi ei carnea, sufletul însă nu poţi să mi-l ei, şi te salut".

Şi preotul Climescu a plecat foarte bucuros că a scapat numai cu ocara din mîinele unui prefect bazbujuc.

Asistentul d-lui dr. Ţurcanovici de la infirmeria oraşului, d. Gh. Uscoi, fiind chemat de prefect, după ce i-a pus un jandarm la spate l'a înjurat ameninţîndu-l că-l aruncă la T.-Sevesin.

D. Uscoi, a protestat energic în contra insultelor prefectului care spumegînd de furie a trebuit să recunoască că s'a înşelat cînd a crezut că funcţionarii sunt robii prefecţilor.

Mojicia acestui prefect n'a înspăimîntat pe nimeni. Era firesc ca un guvern de boeri hotăriţi să facă alegeri straşnice să dea prefecturile pe mîna celor mai destrabalaţi prefecţi pe care i a recrutat dintre oamenii cari n'au nimic de perdut.

❑ *Cu toate presiunile şi ingerinţele nemai pomenite, cu toată corupţiunea desfăşurată, cu tot banditismul guvernului Carp rezultatul votului general al col. I de Cameră este următorul:*

Argeş guvernamentalii au obţinut 336 voturi, iar opoziţia 474. *Bacău* guvernamentalii 580, opoziţia 191. *Botoşani*, guv. 378, opoziţia 303 *Brăila* guv. 507 opoziţia 384. *Buzeu* guv. 1042, iar opoziţia 557. *Covurlui*, guv, 482 opoziţia 284. *Dîmboviţa*, guv. 391, opoziţia 360. *Dorohoi* guv. 268 opoziţia 121. *Dolj*, guv. 1437 opoziţia 1455. *Fălciu* guv. 192 opoziţia 54. *Gorj* guv. 342, opoziţia 353 *Ialomiţa*, guv. 501 opoziţia 228. *Iaşi* guv. 720 şi opoziţia 570. *Muscel* guv. 362 opoziţia 206. *Mehedinţi*, guv. 601, opoziţia 590. *Neamţ* guv. 266 opoziţia 71 fiind un singur candidat. *Olt*, guv. 366 şi 459 opoziţia. *Prahova*, guvernamentalii 1101 şi opoziţia 923. *Putna*, guv. 669 şi 726 opoziţia. *Roman*, guv. 134 şi 223 opoziţia. *Romanaţi* guv. 527 şi 578 opoziţia *R.-Sarat*, guv. 380 şi 199 opoziţia. *Suceava* guv. 83 şi 156 opoziţia. *Tecuci*, guv. 136 şi 383 opoziţia. *Teleorman* guv. 639 iar opoziţia 499. *Tutova* guv. 472 309 opoziţia. *Vaslui* guv. 178 şi 84 opoziţia *Vlaşca*, guv. 264 şi 293 opoziţia. *Vîlcea* guv. 454 şi 470 opoziţia.

Total general: 13808 au votat pentru guvern, iar opoziţia a obţinut *11,503* voturi.

Dacă din cifra totală a voturilor obţinute de guvern vom scădea zestrea guvernală, 50 la sută, nu rămîn guvernului de cît 7000 voturi, cu toată teroarea şi corupţiunea regimului, care a pătat alegerile cu sînge.

Aceasta însamnă «succes" pentru guvernul M. S. Regelui poreclit Carp.

❑ Membrii clubului liberal şi membrii clubului conservator democrat, s'au întrunit aseară la oarele 8 şi jum., în localul clubului liberal.

Fruntaşii opoziţiei, în cuvîntările lor au declarat că nu dezarmează cu toată teroarea şi conrupţia ce se desfăşoară de către guvern şi că vor continua cu energie, până la sfîrşit lupta în numele democraţiei pe care guvernul ciocoilor vrea să o nimicească.

❑ Aflăm cu plăcere că Duminică se va celebra căsătoria distinsei şi drăgălaşei D-re Corina Rober, cu d. Vasile Frătiţă, avocat.

Felicitări.

❑ Fiind că îşi închipueşte că a trecut gîrla, guvernul nu mai tăgăduieşte interviewul d-lui Carp cu redactorul ziarului *Figaro.*

Mai mult: din porunca, probabil, a preşedintelui de consiliu, presa guvernamentală chiar îndreptăţeşte declaraţia d-lui Carp cu privire la împămîntenirea evreilor în masă.

Iacă, de pildă, ce fericit este inspirată *Seara* cînd vorbeşte despre această idee scumpă inimei d-lui Carp.

„Oficine poate să vorbească mai liber „în chestia evreiască fiindcă aceasta este „o afacere internă a noastră şi putem „s'o tratăm cum voim şi să-i dăm so„luţia ce ne place, fără ca cineva din afară să se poată amesteca".

Şi care e soluţia d-lui Carp? Se ştie împămîntenirea evreilor în masă!

Dacă nu 'şi bate joc de şef, *Seara* 'şi bate joc de cetitori.

❑ S'a publicat zilele trecute decizia ministerului de războiu cu privire la concentrările ofiţerilor de rezervă.

Această decizie nu priveşte trupele de rezervă, cari după nouile dispoziţii luate de statul major general şi aprobate de ministerul de război, vor fi concentrate într'o singură serie în luna Septembrie, pentru manevrele de toamnă.

Durata concentrării trupelor de rezervă va fi de 25 zile.

Viitoarele manevre vor fi regionale şi pe corpuri de armată.

❑ Parohia Galata a devenit vacantă pe ziua de 1 Februarie.

❑ In ziua de 1 Martie se va ţinea licitaţie la prefectura de judeţ pentru arendarea dreptului de vînătoare în următoarele păduri ale statului: Băiceni, Aroneanu, Buciumeni, Cîrlig, Mînzăteşti, Tomeşti, Mogoşeşti, Mîngeşti, Valea Alimului, Bîrnova, Mînjeşti trup Valea Corului, Hadîmbu, Mironeasa, Mîrzeşti trup. Bîrsan şi Brăeşti.

❑ Şcoala normală de băeţi „Vasile Lupu" a fost închisă cu începere de astă-zi, şi până la 8 Martie.

In acest interval se va proceda la complecta desinfectare a localului şcoalei.

❑ Aseară după apariţia ziarului, am primit următoarea telegramă din partea d-lui V. Sasu fost deputat de Vaslui.

„Rog desminţiţi declaraţiile puse pe seama mea, publicate în „Evenimentul" de eri nefiind redate în mod exact, ci cu vădită rea credinţă".

❑ La cinematograful „Union" de la coloseul Bragadiru se începe în astăseară un program cu totul nou care cuprinde între altele: Fabricaţiunea luminărilor înregistrare după natură; primul pas spre fericire, dramă; Tontolini hipnotizat, comedie? predarea din Vardun, mare fiilm de artă, dramă; agreatorul tatei comedie şi multe alte bucăţi după natură, scene umoristice şi sportive.

Sîmbătă şi Duminică la oarele 3 p. m., mare matineu 50 bani intrarea. In fie care Joui şi Luni program absolut nou.

❑ Sîmbătă 19 Februarie, la Teatrul Naţional va fi penultima reprezeniaţie extra-ordinară cu admirabila piesă „Hoţii de Codru şi hoţii de oraş", melodramă în 5 acte şi 7 tablouri, de marele scriitor francez Felix Pyat. Costume din secolul al XVIII-lea. Preţurile obişnuite.

❑ La colegiul I Cameră, opoziţia a luat următoarele 18 locuri:

Suceava: d-nii Sebastian Moruzzi (cons. dem.) şi G. Ghiţescu (lib.); Roman: d-nii Take Ionescu şi C. Cantacuzino Paşcanu (cons. dem.); Tecuci: d nii Nestor Cincu (cons. dem.) şi Al. Anastasiu (lib.); Romanaţi: d. St. Popp (cons. dem.); Putna: d. N. N. Săveanu (lib.); Mehedinţi: d. Teodor Costescu (cons. dem.); Dolj: d. N. P. Goran (cons. dem.); Vlaşca: d. Ioan T. Ghica (lib.); Olt: d. Al. Iliescu (lib.); Vîlcea: d. I. G. Duca (lib.).

Sunt 7 balotage şi anume: la Argeş, Brăila, Putna, Vlaşca, Mehedinţi, Dolj şi Gorj.

❑ Agenţii poliţiei de siguranţă au arestat pe numitul Dumitru Apostolachi, un cunoscut pungaş. Făcîndu-se cercetări s'a stabilit că dînsul e dezertor din regimentul geniu Focşani şi condemnat la 4 luni închisoare de consiliul de disciplină.

In Iaşi dînsul a comis numeroase furturi.

❑ Azi dimineaţă parte din elevii şcoalei normale Vasile Lupu, care s'a închis din cauza epidemiei de scarlatină, au plecat acasă în permisie.

❑ Azi dimineaţă a sosit în localitate d. dr. Drugescu, inspector sanitar, pentru a se interesa de mersul epidemiei de scarlatină şi a lua măsuri.

D-sa va remănea în localitate până Duminecă, iar mîine seara va lua parte la şedinţele consiliului de higienă.

❑ După cererea generală balul muzicei, care urma să aibă loc la 4 Martie la cercul militar va fi bal mascat costumat—şi va avea loc la 5 Martie.

❑ D-ra Margareta Gavrilescu învăţătoare la Scobinţi, a fost mutată la Bădeni, în locul d-nei Maria Ulmanu, care trece la Scobinţi.

❑ P. C. S. Archimandritul Dionisie Nichifor, superiorul bisericei romîne din Wood Countain, Canada (America de Nord) a cerut Mitropoliei, autorizaţia de a construi o biserică romînească în acea localitate.

Cererea a fost aprobată.

❑ D-na Laura Neculau, institutoare la şcoala de fete din Tg.-Frumos, a demisionat, pentru a'şi regula drepturile la pensie pe ziua de 1 Aprilie.

● D. M. Borş a fost numit medic veterinar al circ. c. f. r. Birlad.

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI şi APA DE GURĂ

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.

Représentant: Sam. Löbl, Bucarest.

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Ultime INFORMAȚII

Cum s'a lucrat la Fălticeni.

Faimosul prefect al Sucevei, d. Filostrat, continuă să desfășoare cea mai degrădătoare teroare, crezînd că va putea macar, pentru cele'alte colegii să poată face ceva pentru candidații guvernului.

In urma cereri d-lui Filostrat, s'au făcut în ultimul timp, următoarele permutări:

A permutat pe ingincrul județului; a permutat pe colonelul Ghidionescu; a detașat la București pe ad-torul financiar P. Ionescu; pe șefii din gările: Pașcani, Liteni, Dolhasca și Ruginoasa, i-a detașat în diferite părți; pe preotul C. Hanganu, de la Pașcani, l'a permutat tocmai la Barboși; ad-torii de plăși Tabacu și Tit Ionescu au fost mutați la București, ca și secretarul consiliului județian; a adus din Galați vre-o 10 arnăuți, rude de ale d-lui Filostrat, ca să facă pe bătăușii.

Cu toate acestea, cetățenii i-au dat o lecție cuvenită la alegerea colegiului I.

*

Din fondurile secrete, d. Filostrat a primit în două rînduri cîte 14.000 lei, ca să cumpere voturi. Soarta banilor însă se cunoaște!

In ultimul moment, s'a răspîndit svonul la Fălticeni, că, pentru a salva celelalte alegeri, va sosi în localitate, din Panama, fratele prefectului Filostrat, fostul locotenent Ioan Filostrat, spre a i se da suprema comandă a bătăușilor.

Se știe că locot-Filostrat, după ce a delapidat banii de la clubul militar din București, a fugit în America.

Dar, și la celelate colegii, Fălticinenii vor da dovadă că sunt conștienți.

Alegerile de azi

De azi dimineață orașul are aspectul de a fi sub stare de asediu. Cetățenii, chiar cei care nu sunt alegători, nu pot trece pe străzile unde s'a postat armata, fără u nu fi supuși la neplăceri. De pe strada Palat, în spre hală, trecătorii nu sunt lasați să circule.

Pe la fiecare local de vot și pe străzile învecinate localurilor de vot, au fost postați cîte 125 de soldați înarmați.

Sergenții de oraș au apărut pe străzi, în număr întreit ca de obiceiu înarmați cu revolvere. Soldații patrulează, iar sub-comisarii și agenții imbecilului prefect de poliție Stroja, terorizează și amenință lumea.

Fiecare sub-comisar are cîte o listă de alegători care sunt bănuiți și care nu sunt lasați nici să se apropie de localul de vot. Niște funcționari de la gară veneau azi dimineață spre secția de votare «Gh. Asachi», dar cum au întrat pe strada Petru Rareș, au fost somați să nu mai înainteze ci să se retragă.

*

Dălcăușii și agenții guvernului toată ziua au alergat prin mahalale, terorizînd și amenințînd pe alegători, iar pe alții luîndu-i aproape cu forța la vot.

Pe lîngă că au fost aduși 15 agenți bătăuși din București, prefectul Stroja a îmbracat civil pe 60 de sergenți, cu care cutreieră orașul.

Nu s'a văzut în Iași nici odată, atîta conrupție. La fie-care sosire de tren, dălcăușii aleargă la gară și sechestrează pe alegătorii care vin să 'și exercite dreptul lor.

E de datoria cetățenilor, alegători ai colegiului al II-lea, să nu se lase a fi astfel tratați de o mînă de mînă de oameni, care n'au alte mijloace de convins, de cît banul luat din visteria statului, și amenințările.

*

Alegerea a început la orele 9 dimineața și se face în cele 5 secțiuni:

Secția I a (la primărie), unde prezidează d. Savel Zăhărescu, consilier al Curței de Apel; judecător delegat d. Suțu; asistenți d-nii: I. Albinetz și Th. Burada. Delegați sunt d nii: C. Stere, Al. Dabija, C Jornescu, D. Longinescu, V. Brăescu, E. Boureanu, Gh. Baltă, V. Climescu și Gh. Buzescu; secția II-a (la școala V. Alexandri), unde prezidează d. Rugină, președ. trib. Roman.

Secția III-a (școala Gh. Asachi), unde prezidează d. D. I. Diaconescu, președ. trib. Iași; judecător delegat d. Iulian Teodorescu; asistenți: d-nii Hulubeiu și Lapteș; delegați: d-nii Gheorghiade, Olănescu, Gh. Calmuschi, Chiriac, Dobrovici, Ștefănescu, Panu, col. Isvoreanu V. I. Pella și Comarnischi.

Secția IV-a (la școala Trei Ierarhi), unde prezidează d. Demetrescu, președintele trib. Botoșani; judecăr delegat d. D. Ciohodaru; asistenți d-nii: Ionescu Daniel și I. Popescu; delegați d-nii: Vict. Castano, căp. Mihailescu, maior Antoniu, Gh. Duzescu, căp. Pilescu, M. Popovici, Gh. Aramă, Gh. Costin și Vizanti. Secția V-a (școala V. Adamache), unde prezidează d. Pilat; judecător delegat d. H. Mîrzescu; delegați d-nii: Em. Socor, Osvald Teodoreanu, Dimitriu-Păușești, C. Toma, I. Andoniu, Răileanu și Brief.

*

Pînă la orele 12, au votat la fie-care secție, între 160—180 alegători.

Votarea va fi prelungită pînă la noapte. Probabil că rezultatul se va conoaște tîrziu.

Teroarea din Roman. — *D-nii C Cantacuzino-Pașcanu și V. G. Morțun, au expediat eri următoarea telegramă:*

Majestății Sale Regelui
BUCUREȘTI

In urma isbînzei de la colegiul I de Cameră, administrația locală a arestat aseară pe alegătorul Vasile Soroagă de la colegiul al II-lea. Am intervenit pe lîngă d procuror, care a ordonat eliberarea lui și cu toate acestea d. Poliția cu un ton imperativ a refuzat să execute ordinul, l'a ținut închis pănă azi și l'a maltratat în mod grav în timpul nopții. Asemenea astăzi a arestat fără nici un motiv, pe alegătorul Franț Ostapovici de la acelaș colegiu, ducîndu-l cu forța la poliție unde a fost bătut, iar de aci la locuința prefectului, care și el l'a amenințat și înjurat.

Peste acestea spre a induce în eroare pe alegătorii celorlalte colegii, administrația a publicat și afișat următorul comunicat falș:

„Marele succes al partidului Conservator".

„I. I. C. Brătianu șeful partidului liberal și al curtelaților a căzut în alegeri în toată țara".

„Partizanii guvernului conservator au reușit cu mari majorități de voturi în restul țarei".

„Aviz alegătorilor colegiului al II-lea».

Prin acest comunicat răspîndește sfruntatul neadevăr că n'a reușit la colegiul I-iu nici un membru al opoziațiunei.

Nu e amenințare, nu e siluire asupra alegătorilor, pe care administrația și poliția să nu le facă nici o sfială.

Cu profund respect suntem nevoiți din nou să ne plîngem Maestății Voastre, justiția fiind în imposibilitate de a lua vre'o măsură, fiindcă șeful județului și șeful poliției comit toate nelegiuirile și paralizează acțiunea justiției.

V. Gh. Morțun — *fost ministru*
C. Cantacuzino — *fost președinte Adunărei Deputaților.*

In cursul săptămînii s'a constatat în oraș un caz de variolă în strada Sf. Lazăr. Serviciul sanitar a luat măsurile de rigoare izolînd locuința contaminată.

Un caz de febră tifoidă a fost declarat în strada Socola 149. Bolnavul a fost internat în spitalul izraelit.

Școlare.—Invățătorul I. Duzinschi de la Coțușca (Bivolu-Mare) s'a transferat la Molnița (Dorohoi).

— D-na Laura Neculau inst. la școala de fete din Tg.-Frumos a demisionat pe ziua de 1 April 1911 pentru a'și regula drepturile la pensie.

— Preotul I. Moga a fost numit în mod provizor învățător suplinitor la școala din Belcești în locul d-lui I. Cososchi, revizor școlar cl. II-a.

Pe timpul alegerilor, în urma ordinului ministerului de răsboi, soldații din garnizoana locală au fost consemnați în cazarme, iar biletele permanente de permisie retrase.

Ofițerii sunt de asemeni consemnați în cazarme, în zilele în care au loc alegerile.

De la 28 Decembrie, de cînd a venit la putere guvernul d-lui Carp a făcut 202 mutări în magistratură, 272 diverse mutări de funcționari, 332 de înlocuiri și 341 de numiri.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen a trimis o circulară protoereilor prin care le atrage atențiunea să puie în vedere preoților din județele respective, ca în timpul postului cel mare să ție predici în toate Duminicile și sărbătorile, precum și în toate împrejurările favorabile pentru răspîndirea învățăturilor sfintei scripturi.

Predecile să se țină într'o limbă cu desăvîrșire populară, simplă și de toți înțeleasă și în ele să se explice chestiuni care privesc cerințele sufletești ca și nevoile de toate zilele.

De vînzare via mea din podgoria Osoi foastă a d-lui I. Bunescu, în întindere de 6 ha. pădure, vie nealtoită, loc arabil, livadă, cramă cu toate edicurile ei.

Doritorii a se adresa la d. D. Bealuș, proprietar, Răducăneni județul Fălciu.

Dl. Hervieu, un ingenios navigator aerian, a deslegat, se pare, problema siguranței în aeroplane. Din vîrful turnului Eiffel, el a lansat un aeroplan avînd deasupra lui un mare acoperiș de pînză în formă de umbrelă și la aeroplan era legat un manechin. Lansat din turn, manechinul, care cîntărea 75 kil. a atins pămîntul, fără cea mai mică deteriorare. In Pathé Journal, care se desfășură pe pînza cinematografului din sala Sidoli, în astă seara Vineri 18 Februarie aceste experiențe sunt prinse și redate exact de cinematograf. Marele program de Vineri 18 febr. cuprinde apoi o grandioasă reconstituire istorică: Ducele de Reichstadt, nefericitul fiu al marelui împarat Napoleon I. — Reconstituirea ni se prezintă în toate detailele după acte și documente autentice. Sportul boy—scouts în Anglia, Echilibriștii Paolis—Prince și doctoresa, scene comice cu simpaticul actor—Superior lui Fregoli, scene fantastice—D-l Prefect inaugurează o stație climaterică, scene comice franceze—Pardesiul unchiului, scene umoristice. — Pathé Journal mai cuprinde: Regele George al Angliei, prezidează deschiderea parlamentului—Moda la Paris: Mantelele Moderne cu buzunări inchise, înlocuind reticulele—Rochii de după-amează etc.

Mine ziua la 3 ore mare matineu, iar seara la orele 9 mare reprezentație cu program nou.

Ultima oră

București 17 Februarie

ALEGERILE DE AZI

— Funcționarea Suveicei. — Tîrgul cu cărțile de alegător. — Lucrătorii Sechestrați. — Excrocheria electorală. Banditismele dela Roman, Tg.-Jiu. — și Craiova. — Telegramele către M. S. Rege e. —

București.—Că Suveica a funcționat la alegerile colegiul I Cameră, nu mai încape îndoială. Rezultatele date de colegiul I, se explică acum foarte bine.

Cine e autorul Suveicei, unde a fost tipărită și cine a comandat'o?

Acestea se vor vedea din cele ce urmează:

D. C. Mille, directorul „Adevărului", a primit aseară o scrisoare, în cuprinsul următor:

„In urma celor apărute în „Adevărul" de aseară, vă mai pot da și eu următoarele amănunte: Suveica a fost experimentată în București acum 4 săptămîni și ea a fost tipărită la tipografia I. Sebatai, din colțul străzei Moșilor. Ea are formatul obișnuit, iar înăuntru are tipărit o stea cu numele I. Popp. Negocierile au fost făcute de d. M. Deșliu. Controlați și veți vedea".

Drept ori-ce semnătură era pus pe scrisoare, semnul crucei.

*

Imediat un redactor al ziarului Adevărul s'a dus la tipografia Sabatăi și găsind pe proprietarul tipografiei, a urmat următorul dialog;

— Dv. sunteți d. Sabetai? M'a trimes d. Deșliu, să-i mai dați cîteva buletine cu semnul †.

— Nu mai am nici unul, răspuns Sabetai, căci d. Deșliu mi-a comandat numai 50. Unul singur l'am postrat pentru ca să'l am de model în caz cînd mi se va mai cere!

— Și unde e acel buletin?

Drept ori-ce răspuns Sabetai a deschis sertarul și de acolo a scos buletinul care era întocmai cum a fost descris în scrisoarea primită de d. Mille.

Redactorul „Adevărului" a luat buletinul și l'a adus la redacție.

*

București. — Pentru ca muncitorii și lucrătorii să nu poată vota, directorii și conducătorii fabricelor au primit ordine de a reține pe lucrători pînă cînd votarea se va termina.

Intre fabricele acestea se află și fabrica Wolff.

*

La restaurante și prin hoteluri, de dimineață se continuă cu tîrgul de cărți de alegători. Comisarii și agenții potiției, imbată pe alegătorii veniți din provincie, iar apoi le cumpără cărțile cu care, către seară, vor vota agenții poliei.

*

București. — Excrocheria electorală s'a practicat alaltăeri și se practică și azi în toată țara.

D. Toma Cămărășescu a telegrafiat din Tg. Jiu următoarele:

„Eri în timpul alegerei, 4 companii de infanterie erau postate în diferite punte ale orașului.

Cînd cetățeanul proceda la alegere, avea la el o hîrtie chimică pe care o aplica pe buletin și care are proprietatea de a face să dispară numele candidatului.

După ce proceda astfel și pe hîrtia chimică se imprima numele, acea hîrtie era dusă la prefect.

*

Roman.—Crezînd că va putea zădărnici opoziția macar la colegiul II-lea, faimosul haiduc Anton Arion, a chemat aseară pe toți funcționarii de la prefectură și de la celelalte instituțiuni. și după ce i-a bruscat, le-a luat demisiile la toți.

Fruntașii opoziției au expediat aseară o nouă telegramă M. S. Regelui în cuprinsul următor:

M. S. Regelui
BUCUREȘTI

Eri seara prefectul Arion încununînd acțiunea sa electorală, a luat demisiile tuturor micilor funcționari, pentru a scoate voturi pentru candidații administrației.

Secretul votului nu mai înseamnă nimic, cînd se întrebuințează asemenea tortură morală asupra unor oameni cari se văd amenințați în existența lor și a familiei lor.

Respectuoși supunem și acestea la cunoștința Majestății Voastre.

V. G. Morțun, *fost ministru* — **C. Cantacuzino-Pașcanu** *fost președinte al Adunărei Deputaților*

*

Craiova. — D nii Oroveanu și Oromolu, telegrafiază următoarele:

Conrupția și amenințările au ajuns la culme. Agenții guvernului au luat 200 de cărți de ale alegătorilor coleg. al II-lea, cu care vor vota agenții poliției; un numer de 200 alegători din Calafat, care veneau la Craiova, au fost opriți pe drum și arestați.

In urma intervenției fruntașilor opoziției, o parte din aceștia au fost eliberați.

*

București.—La toate cele 10 secții, unde se face alegerea, sunt postați sute de bătăuși și agenți.

Alegătorii, cari sunt bănuiți, sunt împedecați de bătăuși de a pătrunde în localurile de vot.

Plagiatul d-lui Cuza

Viena.—Ziarul „Noue Freie Presse" publică în numărul de astă-zi un articol asupra plagiatului d-lui A. C. Cuza.

Excluderea d-lui Coandă

Pitești.—Comitetul executiv al clubului liberal de aci a hotărît excluderea din club a d-lui Coandă, care în contra deciziei luată, a candidat ca independent la colegiul 1 Cameră.

Plagiatul Cuza în străinatate

„Berliner Zeitung am Mittag" scrie în numărul dia 27 Februnrie;

„Mare senzație face în sînul universității iașane afacerea unui important p agiat științific, Profesorul de economie națională la uuiversitatea iașană d. Cuza a publicat nu de mult o operă sub titlul „Poporația".

Avocatul Emanuel Socor dovedește într'un volum că zisa operă aparține unor autori francezi și germani. O telegramă privată ne anunță că afacerea aceasta provoacă o senzație cu atît mai vie cu cît d. Cuza este o personalitate politică militantă și a căpătat catedra universitară pe baza acelei scrieri, cum și un premiu din partea Academiei Romîne.

Stare de asediu la Roman

Roman. — De azi dimineață orașul este sub stare de asediu. Străzile sunt pline de jandarmi aduși din București, care sunt puse sub comanda directă a prefectului Arion.

Alegătorii sunt buzunăriți pe stradă. Cîți i-va au fost bătuți.

Descoperirea Suveicei

București.— In ultimul moment s'a descoperit suveica la Clemența.

D. Mișu Cantacuzino, ministrul justiției, a plecat la fața locului. Foarte mulți ziariști și fruntașii opoziției s'au dus de asemenea acolo.

Candidatura d-lui Emandi

Bîrlad.—D. Take Ionescu reușind la alegerea colegiului I de la Roman a renunțat la candidatura de la colegiul I de Senat de aci, în favoarea d-lui T. Emandi care s'a și depus eri, în termen legal buletinul.

Banca MOLDOVA
SOCIETATEA ANONIMĂ
Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operațiuni de bancă.
Emite cecuri și scrisori de acreditare asupra tuturor orașelor mari din țară, Europa, (Rusia) și America.
Primește cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila și Constanța acordînd și avansuri.
Se însărcinează cu încasare de polițe și trate asupra întregei țări și străinătate, sub condițiuni avantajoase.
Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** și alte valori.
Primește spre fructificare contra
LIBRETE DE ECONOMII
cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.
Precum și sume mai mari contra
SCRISORI DE DEPUNERI
cu dobînda de
5 1/2 % p. a.

Important pentru doamne!

Fac cunoscut că am deschis **un depozit permanent de**
COZI DE PĂR NATURAL
cu prețuri *extrem de avantjoase* care desfid ori-ce concurență.
La cereri se expediază și în provincie contra ramburs.
Maer Bachman
str. Crucei 33

De vînzare o casă în str. Dochia No. 6.
A se adresa la proprietar la zisa adresă.

BANCA IAȘILOR
Societ. anonimă, capit. lei 1,000,000
IAȘI (lîngă Banca Națională)
Face ori-ce operațiuni de bancă:
Scontează polițe.
Imprumută pe gaj de cereale, mărfuri, efecte publice și polițe.
Deschide conturi curente.
Primește în depozit efecte publice și numerar în condițiuni foarte avantajoase.
Cumpără și vinde efecte publice și ori-ce fel de monezi.
Achită cupoane și titluri eșite la sorț.
Emite cecuri și scrisori de credit asupra tuturor localităților din țară și străinătate.
Incasări de polițe în condițiunile cele mai avantajoase.

MAGAZINUL de MOBILE
HIRSCH IAȘI Lăpușneanu 38
CEL MAI MARE DEPOZIT De DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII și BIROURI
cu prețurile cele mai ieftine
Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes
GALERII
pentru Perdele de **bronz** groase în loc de **35 lei** numai **8 lei** fereastra complectă.
PATURI DE BRONZ
Lavabouri, Mesuțe de noapte, Toilete
tot ce este mai **nou,** *frumos și eftin.*
MARE DEPOZIT DE
LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE
din cele mai renumite Fabrici din străinatate

ANUNCIU
Banca Agricolă-Sucursala Iași

Se aduce la cunoștința celor interesați că Duminică 6 Martie 1911 st. v. ora 10 jum. dimineața, va avea loc în București, adunarea generală ordinară și extra-ordinară a acționarilor Băncii Agricole.

D-nii acționari ai Băncei, cari doresc a lua parte la această adunare trebuie să depună acțiunile lor pănă la 28 Februarie st. v. 1911 ora 6 după amiază.

In București. La sedinl Băncii Agricole strada Lipscani No. 1.

In județe. La sucursalele și agențiile Băncii Agricole.

Conf. art. 47 din statute, 10 acțiuni dau dreptul la un vot, numărul voturilor fiind nelimitat.

D-tor G. SAVA GOIU
Medicul șef al Spit. de ochi „Frumoasa"
Consultațiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.
IAȘI STR. LĂPUȘNEANU No. 6

Un piano cu coadă, marca Streicher din Viena se vinde ocazional foarte ieftin în str. Asachi No. 3, la d Sibianu.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expozițiunile din lume și la expoziațiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII VIOLET FRERES (THUIR FRANȚA) De vînzare La toate magazinele de consum. din țară

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primește anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III și IV-a

Se primesc și inserții la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"
(ANKER)
Soci t. de asigurare asupra viațe și rente
în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanții la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanții depuse la casa de depuneri din București pentru asigurați din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 și fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraților de la fondarea societății peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" în h ie asigurări:
a) Caz de viață pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu și fără dividend, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd și o rentă anuală de invaliditate precum i
Diferite alte combinațiuni de asigurări atingă oare de branșa vieței.
D... ți u a pentru Romînia București
Agent general pentru Iași:
IOSEPH POPPER S... tr. ...

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBȚINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO OLLO
Se întrebuințează imediat **fără apă, fără săpun,** și înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged și catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu contine substanțe caustice sau vătămătoare pielei.**
E recomandat de medici și specialiști prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calitățile sale superioare și constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut si ma higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
POASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpusneanu 25 — Iasi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue ca la mai mult de cât 4 pe ți.
A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toți Droghiștii și Farmacistii.*

GRILLAGES 1m de haut. 1m entrax Of 30c.
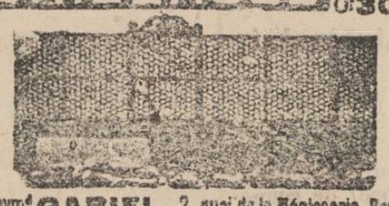
Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
GLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 6 f.

Magazinul Conservatorului
IAȘI — Str. Lăpușneanu 32 — IAȘI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale și Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert
REPREZENTANȚA ȘI DEPOZITUL RENUMITELOR
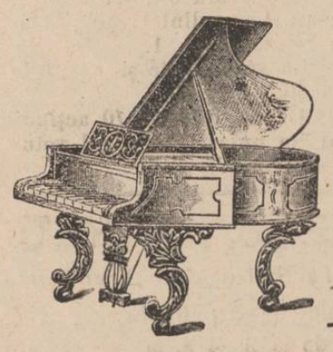
Piane STEINWEG și pianine ROSENKRANZ
precum și din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare și în rate lunare în condițiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane și ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediționi în provincie

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă și Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din sujetele deja aratate.
Inceputul la 9 și un sfert seara.
Prețurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă și Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile și sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua și al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2ter, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîștige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ȘI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iași—Strada Lăpușneanu No. 35 — Iași
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Șanse de Bogăție
BILETELE
Clasa 4-a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
24 și 25 Februarie 1911
Se poate câștiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câștigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Prețurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Prețurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iași No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalațiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuș și Electrician, Iași Str. Pacurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1236 Duminică 20 Februarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALĂ

Candidații opoziției

Colegiul III CAMERĂ

— Duminică 20 Februarie

C. Stere.

Colegiul I SENAT

— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu.
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT

— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Al. A. Badareu
N. Cananău

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Colegiul II CAMERĂ

Balotaj Vineri 25 Februar

Al. A. Badareu
Gh. Gh. Mîrzescu

Puterea șurubului

E noaptea tîrziu. Rînd pe rînd, de pretutindeni, se adună cifrele așteptate. Iar telegraful adună rezultatele de aiurea. Jos în stradă, lumea fierbe. O agitație neobicinuită, o nerăbdare pasionată dă nota momentului. Iar în localul clubului, unde notez impresiile aceste, prietenii discută cu căldură și fac calcule de probabilități.

In atmosfera ce mă învălue, în starea de spirit în care mă găsesc, nu mă mai uimește nimic, nu mă mai încălzește nici o speranță, nu mă mai excită nici o dorință.

E curioasă starea aceasta, care nu e nici deprimare, nici revoltă. Pentru că, în definitiv, n'am mai puțină dragoste pentru mulțimea acea anonimă, din voința căreia s'a zmuls cît s'a putut zmulge, și pe care îmi pare c'o văd luptînd cu presiunile uzurpatorilor,—și nici n'am mai puțină încredere în frumusețea zilei de mîne, care trebue să șteargă uriciunea celei de azi.

Căci sînt adînc convins că ceea ce se petrece e tot atît de trecător ca și cerul vînăt al iernei care se duce, ca și vălul fumuriu al nopței umede pe care-l va risipi cele dintăi raze de lumină.

Dar sînt impresiile zilei care mă stăpînesc încă, imaginea baionetelor cari au sclipit de dimineață pînă în noapte, toată desfășurarea aceea nedemnă de forțe pentru asigurarea unei cauze nedrepte, rușinos și revoltător de nedrepte. Și în legătură cu impresiile aceste, sînt comparațiile de cifre care mă izbesc și mă tulbură: Tuduri, Leatris, Suțu, întrunind mai multe glasuri de cît Badareu,—Scorțescu, omul care și-a apreciat singur propria inutilitate, judecat în mai bine de cît atîți alți barbați legați de trecutul și de viața acestui oraș nedreptățit. Și mă întreb, numai, dacă în deosebi, omul care de aproape 30 de ani și-a consacrat vieței publice, toată activitatea și toate virtuțiile cu care l'a înzestrat firea, care a făcut pentru Iași, ceea ce atîția alții n'au făcut la un loc,—merită injuria aceasta care i s'aduce, sau dacă este în activitatea lui ceva, care să-i păteze trecutul și care să-i legitimeze soarta aceasta vitregă.

Firește, eu nu zic că in fața ideei oamenii nu trebue să dispară, dar mă 'ntreb, care e ideea pe care o exprimă Tuduri, pentru ca în considerația ei să dispară toată recunoștința datorită omului căruia Iașul îi datorește atît? Și unde a dispărut ideea democrată pe care o exprimă omul de energie și de gîndire, pus în minoritate într'un chip așa de stupid, așa de revoltător de stupid?

De alt-fel Badareu nu e numai un simbol al democrației, el e un simbol pentru aspirațiile Iașului. El e poate singurul dintre barbații poitici, care în mijlocul preocupărilor de ordine generală, n'a uitat nici odată locul de unde a plecat și care nu s'a despărțit sufletește nici-odată de locul acesta.

E oare istoria lui Aristide care se repetă?

Rezultatele vin mereu, și se înregistrează. Cifrele cresc, și în serie, dau ondulații nehotărîte. Proporțiile însă rămîn aproximativ constante.

E prin urmare același lucru, aceiași situație, care se va menținea pînă la sfîrșit, dovada pipăită a puterei șurubului, adecă a puterei brutale, care a apasat tot ce a fost slab și șovăelnic, care a stors tot ce e rămășiță de slugărnicie și de lipsă de demnitate. Restul nu mai prezintă interes. Și nici nu mai încerc să trag vr'o concluzie sau să fac vr'o apreciare. In trupul gazetei, cetitorii vor găsi cifrele exacte, rezultatul general al cifrelor adunate din toate secțiile de votare. Ei vor trage singuri învățăturile ce se desprind din toate cele petrecute.

Căldura sălei mă învălue, mișcarea străzei se înalță în noapte, pătrunde prin geamurile umede. Și în toată rumoarea aceasta caut glasul conștiinților înăbușite, glasul revoltei și al desgustului impotriva celor petrecute azi, glasul nădejdei în cele ce vor urma mîne.

Și în vremea aceasta o geană de lumină se arată la răsărit.

E. Herovanu

Sîntem învingători

Guvernul a obținut un mare succes pe toată linia, nu-i așa? Presa carpistă îl înregistrează și-l slăvește, iar toate celelalte ziare îl transcriu în cifre, evaluindu-l matematicește. O mare majoritate la colegiul I de Cameră, tot așa la cel de al doilea. Opoziția nu are deci de cît să se închine înaintea atotputorniciei guvernului d-lui Carp, și să-și recunoască greșala de a nu fi primit pomana generosului prim-ministru, care-i oferise 50 de scaune în parlamnnt.

Dar facem noi oare nostra culpa? *O, nu! Este ceva mai prejos de puternicul nostru simț de moralitate: este ceva mai presus de legile firii, cari ne cîrmuesc pe toți deopotrivă, cu aceleași șanse sau cu aceiași fatalitate. Noi nu sîntem învinși, noi sîntem* învingători! *Da, noi sîntem învingători!*

Mai întîiu, cînd s'a mai auzit în țara romînească—și care ilustru necunoscut dintre aleșii poliției guvernului ar putea să ne spue—ca opoziția să obție atîte locuri la col. I și II de Cameră, cîte a obținut de astădată? Este drept, că speranțele noastre erau mai mari, dar—și aici intervine un al doilea eveniment remarcabil—cînd s'a mai desfășurat în această țară pe timpul alegerilor, atîta teroare cît s'a desfășurat acum?

Cetiți ziarele—bine înțeles nu reptilele guvernului,—luați cunoștință de protestările unanime și puternice ale cetățenilor Romîniei de la Dorohoi la Severin, simțiți adînca stare de revoltă ce a cuprins pe neamul acestui blagoslovit pămînt și veți vedea dacă guvernul are succesul pe care-l trîmbițează, dacă opoziția—în asemene situație nu a obținut tot ce se putea obține, *dacă guvernul nu este victima propriei sale slăbiciuni.*

Și cînd mai adăugați teroarei și mijloacele de corupțiune întrebuințate de guvern, mijoacele de corupțiune atît de scîrboase și de nedemne; cînd mai adăugați potlogăriile ordinare, suveica inventată pentru a desființa însuși dreptul de vot al cărui caracter esențial — după legea noastră—este tocmai secretul lui, veți vedea lesne pentru ce susținem noi, că guvernul este acela care și-a dovedit slăbiciunea, și care a suferit o înfrîngere rușinoasă.

Opoziția stă astăzi destul de bine. Ea a făcut o prețioasă experiență, care-i va servi pentru viitor și în acelaș timp toată atitudinea guvernului l'a făcut atît de odios, în cît nu este om liber în această țară, care să nu dorească izgonirea lui.

Noi nu sîntem învinși; deși aparențele nu ne-ar fi prea favorabile. Noi sîntem învingătorii, căci existăm, stăm în picioare, cu tot uraganul deslănțuit împotrivă-ne.

La pușcărie!

Șirul de nelegiuiri cari formează scurta, dar mizerabila existență a guvernului, n'ar fi fost complect dacă d. Marghiloman nu l'ar fi încoronat cu cea mai mîrșavă fraudă electorală cu *Suveica*.

Unul din cei mai obraznici, dar și din cei mai tîmpiți ciocoi, cari fac banditului de la interne oficiu de unelte și slugi a îndrăznit să afișeze un premiu pentru acela care va găsi mijlocul să se desființeze secretul votului.

Premiul l'a cîștigat ministrul de interne în persoană, care e cunoscut de mult ca expert în cîștigare de premii dubioase.

E dovedit acum pe deplin și cu deamănuntul că atît în Capitală, cît și în foarte multe județe a funcționat Suveica.

Secretul votului a fost violat, iar autorul moral al acestei criminale fapte, este ministrul de interne.

Astfel a izbutit să scoată din urnă pe aleșii săi, cari ei singuri se socoteau în ajun căzuți și blakbulați în mod rușinos, față de neîncrederea și oroarea generală ce o inspiră acest regim.

S'a spus că un guvern ca acesta, slab, nepunticios și detestat de toată țara, va trebui prin forța lucrurilor, să facă alegeri pătate de violență.

Nu s'a prevăzut totul.

Alegerile acestea nu sunt numai pîngărite de brutalități monstruoase, *dar și murdărite de cea mai rușinoasă și scîrboasă tâlhărie, care chiar în vremurile cele mai rele n'a funcționat decît pe ici pe colo*, și pe care o socoteam cu toții definitiv înlăturată din moravurile electorale.

Guvernul a întrecut tot ce s'a putut închipui ca infamie scîrboasă și lașă.

Și infamia asta a Suveicei a pus'o la cale, nu vreun nenorocit pe care mizeria îl aduce să trăiască din mișelie, *ci un s fetnic al Coroanei, ministrul de interne*. El în persoană a ticluit-o, el în persoană a împărțit rolurile, el în persoană a supraveghiat executarea ei.

Acesta a fost răspunsul guvernului, al Banditului de la interne în deosebi, la cuvîntul M. S. Regelui, care a cerut ca voința alegătorilor să se poată exprima liber și legal!

Cuvîntul regal a fost nesocotit; voința alegătorilor violată prin banditism și fraudă; secretul votului, cea mai mare cucerire politică din ultimele decenii, *desființat prin Suveică*...

Lăsa-vom nedepsită această supremă ticăloșie?

Crima asta, căci crimă este, nu cere numai o pedeapsă politică, care nu va întârzia, dar și una penală.

Cunoaștem pe adevăratul vinovat, pe cel mai mare vinovat. *E ministrul de interne*, banditul cel mai scelerat, dar și cel mai laș, care a necinstit vre-odată politica țărei.

La judecată cu el, și de acolo — *la pușcărie*.

S'a dus naționalizmul

Fața de rezultatul alegerii de la Iași se impune o intrebare: ce-a devenit naționalizmul d-lor Iorga și Cuza?

La început, și nu e mult de atunci, se părea—și unii naivi credeau—că acțiunea acestei asociații pentru exploatarea sentimentelor naționale și acaparare spiritelor neexperiente, va lua proporții colosale, că va pune stăpînire pe viața publică și va dicta noua ei îndrumare. Și atît de ademenitoare părea unora această perspectivă, atît de sigură; încît de pe acum tinerii aderenți ai partidului „asociației“ își luau rolul în serios și începeau să facă gesturi de „îndrumători“ politici.

Dar deziluzie. Creată artificial, prin sforțarea trudnică a doi oameni cu o stranie mentalitate, mișcarea naționalistă fatalmente trebuia să dea un chics ilariant. Și cum s'ar putea mai bine evidența această plăcută catastrofă, dacă nu în cifrele cari indică în mod precis creditul public al mișcării, al reprezentanților ei?

Vă amintiți îngîmfarea d-lui Iorga de la 1907, cînd a obținut la col. II de Iași *1157* de voturi? Lung e d sa, dar de cînd colectase această frumușică sumă de voturi, nu-i mai puteai ajunge pe la nas nici cu două prăjini. Și cu încrederea naivului șiret—acestu este primul apostol al patriotismului romîn—d. Iorga spusese nu de mult în cameră altor deputați: „în parlamentul viitor eu voi fi, pe cînd d-v. nu.“

Cu toate laudele însă adresate guvernului și d-lui P. P. Carp în special; cu tot cartelul încheiat cu acesta; cu tot sprijinul ce i-a dat guvernul, d. Iorga n'a putut obținute la *acelaș colegiu* decît... *425* de voturi, indispensabile pentru o cădere rușinoasă. Același lucru cu d. A. C. Cuza al doilea membru al „asociației“ — marele maestru în ale plagiatului — care în 1907 obținuse rotunda sumă de *972* de voci, ce-i asigurase o frumoasă cădere; pe cînd acum cu tot sprijinul poliției n'a putut aduna, de cît *412* voturi mari și late.

E natural să ne întrebăm; unde e partidul, unde sunt simpatiile, unde e creditul public al acestor doi corifei ai naționalismului monopolizat?

S'a spulberat; s'a dus purtat de vînturi pe alte tărîmuri, necunoscute nici unuia dintre „asociați“. Partidul naționalist al d-lor Iorga și Cuza s'a sfărîmat tocmai acolo unde luase naștere; tocmai în leagănul, care-l purta — se pare — cu atîta bună voință, în Iași.

D. Iorga nu este și nici va fi reprezentantul tinerilor săi partizani în parlamentul țării, și astfel profeția sa a rămas de minciună. Aceiași soartă va avea și d. A. C. Cuza. Steaua partidului lor a apus; în curînd va apune și partidul. In orice caz unul dintre dînșii, d. Cuza se află astăzi în agonia vieței sale intelectuale, și curînd — curînd va trece în istorie. Spre amintirea ridicolă a personalității sale însă nu va păstra faima ononimului său, de al cărui nume s'a servit pînă la abuz.

OAMENI ȘI LUCRURI

LITERATURĂ

... Ca mîni zgomotul va fi încetat; pasiunile se vor fi domolit; ecourile cele din urmă, din ce în ce mai slabe, vor fi amuțit și ele. Din marele eveniment de actualitate,—alegerile—ce va fi rămas atunci? Ce parte anume din imensa cîtime de energie, de emoțiuni, de pasiune va rămînea încă, stăpînă a minților, a gîndirilor, a vroințelor; ce va supraviețui din legăturile de solidaritate ori din ostilitățile pătimașe; în ce măsură va exista încă și cu ce intensitate anume, tot ce a alcătuit această mare, imensă bătălie,—poate dintre cele mai însemnate cîte au fost purtate în deceniile din urmă?

Ar fi greu de precizat. Dar, cu siguranță în gîndul și în simțirea celor mai mulți—nu va fi rămas atunci de cît o amintire palidă, o umbră din tot ce astăzi ocupă și preocupă absolut pe toată lumea, răpind atît de multora liniștea și odihna.

E însă tot pe atît de adevărat că nici o manifestare de energie nu are loc zadarnic în univers; nimic nu poate fi, propriu zis, pierdut în natură,—cu atît mai puțin o activitate febrilă la care participă, în mod real ori platonic, zeci de mii de suflete, sute de mii de ființi și energii.

In faza de astăzi a vieței noastre politice eloquența a devenit una din manifestările cele mai puternice și cele mai interesante.

Și oricît *arta* oratoriei ar fi, la fel cu acea dramatică, trecătoare în esența ei, legată în primul rînd de chestiuni de actualitate, de probleme palpitante, de momente și interese fugitive, — putem urmări influența ei din ce în ce mai mare asupra spiritelor și durabilitatea ei tot mai temeinică, grație însușirilor pe cari le-a dobîndit în faza culturei noastre de astăzi. Ea a devenit o creațiune literară dintre cele mai alese și din acest punct de vedere, epoca de agitațiuni și de pasiuni politice, prin care trecurăm, a fost extrem de bogată și de utilă.

Cine a urmărit în de ajuns și de aproape nenumăratele coloane de ziar în cari s'a desfășurat zi cu zi eloquența întrunirilor publice, a trebuit să culeagă convingerea că în ce privește această ramură, suntem fără îndoială la un punct culminant în dezvoltarea noastră și că eloquența reprezintă pe scara progresului nostru o surprinzătoare stare de înflorire față de oricare altă manifestare culturală.

Iar din foarte variatele și numeroasele ei producțiuni vor rămînea, neîndoios, pagini de adevărată literatură, bogată în imagini, bogată în îndrăzneli de stil, fecundă în idei, și în frumuseți nu numai originale, dar și proprii geniului însuși al acestei țări.

Știind aceasta, ne convingem că străduințele și energiile nu s'au cheltuit în zadar...

Rodion

Suplinitorii

Intr'un recent „Raport al consiliului de inspectori ai învățămîntului primar“ apărut în „Monitorul Oficial“ se pomenește că „mersul puțin mulțumitor al învățămîntului rural se datorește numărului excesiv de mare de suplinitori“ (27 la sută).

E o chestiune vitală asupra căreia se insistă cu drept cuvînt, deși nu s'a ținut seamă din vreme asupra observațiunilor făcute în această privință.

In diferite publicațiuni, de la înălțimea tribunei parlamentare, în repetite rînduri, s'a denunțat această racilă. Fie din considerațiuni de pură ordine pedagogică, fie din considerațiuni și mai înalte de conservațiune socială, s'a spus că se abuzează de supliniri, chiar în necesitatea imperioasă în care ne găsim de a avea cît mai repede instrumentul lățirii din ce în ce mai mari a învățămîntului elementar.

Se pare că ipnotizați de scopul înalt ce propunem, sacrificăm orice scrupule în ceea ce privește criteriul alegerii instrumentelor pentru difuziunea învățămîntului rural. Vroim cît mai repede, fără să ținem seamă de mijloacele pe cari le avem la îndemînă, să ajungem la realizarea formei, fără să ținem seamă că periclităm fondul. Adagiul juridic că „forma mînîncă fondul“, ar trebui să ne serve drept sperietoare în materie de învățămînt.

Dar să ilustrăm cele ce spunem: pentru un număr de 3695 școale — ne spune raportul, și n'avem nici un motiv să contestăm aceste cifre — am avut, în 1909—910, un număr de 6454 învățători, din cari, 1743 suplinitori (1563 la locuri vacante, 384 suplinitori ai titularilor: revizori, controlori la bănci etc. adică 27 la sută față de 4711 titulari.

Cum se recrutează această importantă fracție din corpul nostru didactic rural? Cine sunt acești suplinitori? Să lăsăm pe inspectorii însuși să vorbească:

„Prin înmulțirea suplinitorilor, lipsurile învățămîntului rural vor ieși la iveală din ce în ce mai puternice. In prezent avem să încredințăm suplinirea primului venit, bucuroși să găsim pe cineva, suntem nevoiți să menținem suplinitori persoane cari au dat dovezi de nedestoinicie....

„Printre suplinitori se găsesc elemente de provenințele cele mai deosebite: Tineri cu 2, 3 clase gimnaziale, comerciale, ori seminariale și cîțiva cu 7 pînă la 8 clase liceale sau cu ani de universitate; tinere cu școli profesionale, cu externat, cu școli de gospodărie.

. . . . . .

„Dintre bărbați, vin elementele cele mai slabe, cari nu și-au putut găsi mijloace de de traiu în alt mod, sau tineri cu preocupări streine de școală, cari caută să scape cu muncă cît mai ușoară în școală. Suplinitorii barbați sunt elementele cele mai nestatornice în învățămînt. Indată ce găsesc îndeletniciri mai rentabile părăsesc școala. De aceea în fie care an e primineală întreagă în personalul suplinitor.

„Trecerea lor prin sate nu poate lăsa nici o urmă bună Acestor suplinitori le încredințăm un local întreg de școală cu mobilier și material didactic, le dăm pe mînă arhivă cu dreptul de a elibera acte publice; le încredințăm suma de bani pentru procurarea combustibulului pentru reparații și servitor. In urma trecerei cîtorva suplinitori pe la o școală localul rămîne ruinat, arhiva în neorînduială, materialul didactic nimicit.

„Mulți au dispărut fără de urme de la școală, după ce au încasat sumele pentru lemne servitor sau bani de la elevi pentru cărți“...

*

Problema suplinitorilor va trebui neaparat să preocupe în viitor pe oamenii școalei și pe conducătorii departamentelor respective pentru ca atarile să nu mai fie de înregistrat în analele învățămîntului.

A.

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidaţii opoziţiei este o **CRUCE**.

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise* buletinele cari poartă crucea, semnul opoziţiei.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele opoziţiei, închide toate celelalte buletine ce a primit de la Preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acelea ce au semnul **CRUCEI** şi le ţine în mînă ducindu le preşedintelui spre *a le baga în urna albă.*

V. După ce s'au băgat în urna albă buletinele opoziţiei cu semnul **CRUCEI**, scoate din buzunar pe cele-lalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu pierde nici *un* buletin, căci se anulează votul.

VII. Părăseşte sala de vot.

Rezult. complect al alegerilor col. II Cameră

IAŞI

Votanţi: Secţia I-a 340, anulate 22; Secţia II-a 340, anulate 21; Secţia III-a 354, anulate 26; secţia IV-a 379, anulate 15; secţia V-a 358, anulate 19; **Total votanţi 1771; anulate 103.**

	S. I	S. II	S. III	S. IV	S. V	TOTAL	
Al. A. Badareu	159	154	180	180	128	760	
Gh. Mîrzescu	166	146	154	145	123	734	
Lascar Antoniu	118	126	124	124	108	573	
Gh. Săndulescu	125	113	92	103	85	518	
G. D. Şerban	108	117	112	112	104	531	
Dr. Manicatide	113	108	101	101	79	503	
Gh. Scorţescu	177	172	208	231	229	1017	ales
Gh. Tuduri	175	177	191	235	218	982	„
H. Suţu	156	182	177	182	210	907	„
I. Liatris	145	161	216	195	195	912	„
Gen. Schelletti	141	139	140	177	169	757	
N. Crupenschi	141	131	150	177	204	803	
N. Iorga	75	78	105	105	66	425	
A. C. Cuza	85	72	102	102	71	408	

Pentru 2 locuri s'a declarat balotagiu.

DOLJ

Nae Coandă cons.	1230	*ales*
Cap. Gh. Manolescu cons.	1055	„
Mişu Popp cons.	968	„
Tălpeauu Iul. cons.	865	
N, Oroveanu cons.-dem.	681	
M. Oromolu „ „	681	
N. Ramanescu lib.	470	
St. Rusănescu cons.-dem.	288	
C. Ciocazan lib.	219	
Virg. Neculaid ind.	448	
I. Zamfirescu „	190	
I. Spitaru „	136	
Miulescu naţ.	83	

Balotaj pentru un loc.

PUTNA

G. Pastia cons.	389	*ales*
Giurgea „	318	„
Cardaş „	339	„
Poenaru	272	
Rădulescu	233	
Niculescu	241	
Orleanu	15	
Antonescu	103	
Mihalopol	17	

ILFOV

N. Fleva cons.-dem.	1696	
J. Th. Florescu cons.-dem.	1384	
D. Moruzzi „ „	1499	
I. Brătescu „ „	1525	
Em. Socec „ „	1526	
N. Cezărescu lib.	1248	
I. Saita „	1255	
N. Moroianu „	1126	
C. Banu „	1240	
N. Iorga naţ.	386	
P. Liciu naţ.	218	
Dr. Rakowski socialist	334	
Marinescu „	102	
Toma Dragu „	193	
Frimu „	110	
N. D. Cocea „	112	
Cristescu „	91	
V. Kogălniceanu indep.	545	
Sachelarie „	126	
Gh. Ranetti „	350	

*

Mihail Deşliu cons.	2041	ales
D. G. Many „	2278	„
Sabba Ştefănescu cons.	2329	„
Dr. Herescu „	2342	„
N. P. Ianovici „	2290	„
C. C. Balcabaşa cons.	2140	„
N. Popovici „	2140	„
Dr. Gîani „	2290	„
N. Lahovary „	1378	„

FALCIU

Gr. Vericeanu cons.	192	ales
Enache Dmandy cons.	190	„
Al. Rişcanu liberal	67	
Emil Emandy cons.-dem.	91	
Z. Codreanu naţ.	22	

IALOMIŢA

Pascal Tomescu cons.	335	ales
V. Malteţeanu	123	

MUSCEL

G. Tamara, conservator, 298 v. *ales.*
G. Iorgulescu, liberal, 53 voturi.
Căpitan Culea, cons.-dem, 15 voturi.

GORJ

B. Delavrancea cons.	165	ales
V. Popescu lib.	59	

BUZEU

Pompiliu Ioaniţescu lib.	714	„ *ales*
V. Filotti cons. dem.	716	„ „
P. Gheorghiu cons.	712	v.
C. Anastase Filoti cons.	589	v.
V. Simionescu indep.	81	„

BOTOŞANI

A. Rosetti	cons.	381	v. *ales*
V. Isăcescu	cons. dem.	368	„ „
V. Paladi	cons.	263	„ „
Goilav	lib.	244	„
Savinescu	lib.	108	„
I. Darie indep.		110	„
N. Iorga		80	„

BACAU

D. Racoviţă	cons.	474	v. ales
G. Pandele	„	399	„ „
Joveanu	„	394	„ „
Poltzer	cons. dem.	251	„ „
Şt. Şendrea	lib.	247	„ „
C. Moţet,	naţ.	45	„ „

ROMAN

V. G. Morţun	lib.	249	v. ales
Dr. Em. Riegler	cons. d.	242	„ „
C. Roiu	cons.	228	„ „
C. Petrovanu	„	208	„
Al. Delimarcu	lib.	196	„
Gh. Brănişteanu		189	„

MEHEDINŢI

B. Delavancea, cons. 200 v. *ales*, dr. Gruescu, cons. 233 v. *ales*, N. D. Spineanu liberal, 79 v. Dumitrescu, indep. 60 v, Băbeanu liberal 102 v.

VASLUI

Inscrişi 381, votanţi 291, anulate 4. Gh. Volenti, cons. 217 v. *ales*, Ed. Motăş, liberal 70 v.

ROMANAŢI

Balotaj între d-nii Şt. Bibian, cons. V. Oroveanu cons.-dem, At. Nicolau independent.

SUCEAVA

Al. Cantacuzino-Paşcanu cons	101	v.
Stef. Ioan liberal	96	v.

Balotaj

BRĂILA

I. Apostol cons.	795	*ales*
Stef. Ionescu cons.	698	„
Anghel Teodorescu	666	
Dr. Demetrescu cons-dem.	481	
N. Petrescu lib.	141	
Victor Neculau indep.	131	
V. Colny cons.-dem.	242	
N. Iorga naţ.	161	
Jecu „	36	
N. D. Cocea social.	58	
Bălănescu dem.	14	
Dinescu „	4	

Balotaj pentru un loc

VÎLCEA

Matache Constantinescu cons.		305	ales
Ştef. Filipescu	liberal	91	

TECUCI

Alegători înscrişi 366; votanţi 313; anulate 3.

Dr. Calalb. cons, 163 vot. *ales*, T. Cincu cons-dem. 144 v., N. Berha, cons-dem. 2 v., Gh. Ghiorghiu, cons.-dem,—D. Balaban cons-dem.—Const. Neniţă indep., retras., I. Anghelescu 1 v.

COVURLUI

D. Neniţescu cons.	777	*ales*
C. Fortunescu „	680	„
Al. D'Allorse	651	
Gr. M. Ciuntu	508	
G. Caramfil dem.	501	
Z. Filotti lib.	304	
Drăgănescu	158	
Dr. Rakowsky social.	222	
M. G. Bujor „	95	

Balotaj pentru un loc.

DÎMBOVIŢA

Alegători înscrişi, 605; votanţi, 499; anulate 5.

Ilie Angelescu, guvernamental, 372 voturi, *ales.*

I. Stamatiu, liberal, 122 voturi.

NEAMŢU

Inscrişi, 433; votanţi 340; anulate 8.

Remus C. Şoarec, conservator, 216 voturi, *ales.*

Nicu I. Ioanin, liberal, 114.

OLT

Înscrişi 453, votanţi 309, anulate 5.

H. Rădulescu, conservator 213 v. *ales.*

C. Munteanu, conservator-democrat 91 voturi.

R.-SARAT

Înscrişi 458, votanţi 397, anulate 7.

C. Brăescu, conservator 233 v. *ales.*

Const. Lupescu, liberal, 143 voturi.

N. Dicescu, naţionalist, 12 voturi.

DOROHOI

Înscrişi 468, votanţi 320.

E. Cananău, conservator, 255 v. *ales.*

N.Gherghel. cons.-dem., 33 voturi.

Ioan Pascu, independent 21 voturi.

ARGEŞ

Pompiliu Vlădescu, cons.	400	v. *ales*
Dr. Gh. Rădulescu „	312	
Ernest Paximade	198	
H. Bănescu	112	

Balotaj pentru un loc.

TUTOVA

N. Gregoriade cons.	416	v. *ales*
Al. St. Paruş „	415	„ „
A. T. Marinescu cons.	398	„ „
Grig. D. Vasiliu liberal	361	„
N. Simionescu „	329	„
I. I. Ionescu cons.-dem.	320	„

TELEORMAN

Victor Suditu cons.	769	v. *ales*
G. I. Hristodorescu cons.	804	„ „
D. Anghelescu cons.	766	„ „
I. D. Procopiu liberal	307	„
Stelian Ivanovici liberal	377	„
Andrei Noica cons.-dem.	383	„
Dim. I. Ghiola ind.	197	„

VLAŞCA

M. Urlici cons.	341	v. *ales*
V. Miculescu cons.	374	„ „
N. Bălănescu liberal	250	„
P. Parisianu	270	„

PRAHOVA

C. Emilian cons.	887	v. *ales*
Dr. C. Cosma cons.	951	„ „
C. Alexiu „	865	„ „
Gh. Stoenescu „	728	„ „
Gh. Ionescu-Quintus lib.	409	„
Gogu Zamfirescu cons.-dem.	599	„
T. Ionescu Pescaru „	390	„
Ing. Gheorghiu lib.	370	„
N. Hogaş ind.	14	„
N. Hristorescu	7	„
D. Buiu	17	„
Lt.-col. Handoca	25	„
N. Iorga	203	„
N. Ionescu	55	„

Litere-Ştiinţe-Arte

Teatrale.—Ne apropiem de sfîrşitul epocei pasionale, bogată în agitaţiuni politice, la sfîrşitul epocei exclusiv ocupată de chestiuni electorale în mijlocul cărora era natural să se dee mai puţină luare aminte, de cît se cuvenea chestiunilor de artă şi literatură.

Acum însă lucrurile se schimbă. Odată cu sfîrşitul campaniilor electorale —şi coincidînd cu sfîrşitul stagiunii teatrale în acelaşi timp—revine pentru o scurtă vreme, actualitatea artistică şi suntem datori să-i consacrăm cuvenita atenţiune.

Cu atît mai mult cu cît şi în oraşul nostru vom avea incă prilejul de a înregistra oarecari evenimente artistice începînd cu ciclul de reprezentaţii date de trupa d-lui Al. Davila şi cu cele două reprezentaţii anunţate de d-ra Francesca Rozan, cu concursul trupei dramatice a d-lui A. B. Leonescu.

Toate spectacolele aceste sunt menite să procure iaşanilora devărate plăceri artistice şi nu putem de cît să atragem din vreme asupra lor interesul tuturor iubitorilor de artă.

Asupra spectacolelor în special vom vorbi la timp.

*

Sumarul numărului de mîne din „Noua Revistă Romînă" de sub direcţiunea d-lui C. Rădulescu-Motru este:

Noutăţi. — Un răspuns la somaţia „Tribunei" din Arad.—Sporirea lefei profesorilor secundari.

Cestiuni sociale. — Artur Gorovei. Greu de închipuit. Prof. Dr. Ludo Hartmann. Casa poporului de la universitatea din Viena.

Tipuri sociale.—N. Zaharia. Prostul în viaţa socială.

Literatura. — Ioan Dragu: Pallida Mors.

Cronica ştiinţifică.—E. C. Decusară. Naturianism. Henri Coupin. Colectivismul la albine. Trad. de A. Brăescu-Suceava.

Note şi informoţiuni.—Din viaţa pictorilor post-impresionişti.—Cinci-zeci de ani după moartea lui Scribe.—Sărbătorirea lui G. von Mayr.—Carnavalul la München.

Revista revistelor.—Luceafărul.—Arhiva.—Revista Democraţiei Romîne.—Naţiunea.

*

A apărut No. 24, anul al zecelea din excelenta publicaţiune de popularizare medicală *„Sănătatea"* cu un bogat sumar de articole şi ilustraţiuni.

Cu acest număr revista a împlinit 10 ani de existenţă şi îşi anunţă mărirea formatului.

*

A apărut în colecţia „Lumen": *Diderot*, „Credinţă şi ateism", traducere de A. Luca, *Helvetius*: „Puterea pasiunilor".

Preţul 15 bani de broşură.

*

Cele două reprezentaţii ale d-rei *Francesca Rozan*, la 28 Februarie şi la 2 Marte, s'anunţă ca două mari succese artistice. Se prevede o asistenţă extrem de numeroasă pentru acest mult aşteptat debut al tinerei artiste.

*

Trupa d-lui Al. Davila îşi începe reprezentaţiile în seara de 1 Martie la teatrul naţional. Vor avea loc 15 spectacole serale şi două matinee.

Prima seară: „Fecioara rătăcită" cu d-na Voiculescu Quintus în rolul titular. Bilete se găsesc la agenţia Thalia.

*

STRUNA ZILEI

A O MIE UNA ANEXA

Ce are de zis d. A. C. Cuza faţă de declaraţiile d-lui P. P. Carp în chestiunea art. 7.

Cînd ceti, n'avu de loc
Atitudine perplexă:
Ci-l trecu ne 'ntîrziat
Supliment la o... anexă.

INFORMATII

❑ *La întrunirea naţionalistă de Joi, d. Cuza a zis clar şi ritos, că în opera sa „Despre Poporaţie" nu are pretenţiunea de a fi original, căci numai D zeu* crează; *omul* compilează.

Sărmanul d. Cuza! unde a trebuit să se coboare; el, care „în ziua Inălţării Domnului 1899" susţinea sus şi tare, că Poporaţia *„se prezintă ca un* tot organic *şi deci ca o lucrare* originală atît în fondul cît şi în forma ei", *că această operă „tinde să imprime ştiinţii economice o* nouă îndrumare, *stabilind-o pe un* alt principiu de cît cel admis pînă acuma", *că este într'un cuvînt opera menită să revoluţioneze ştiinţa.*

Prea repede declin d-le Cuza! Prea puţină stăruinţă în apărarea şi valorificarea drepturilor d-tale de savant. *Nu te* gîndeşti la *Socor, d-le Cuza?*

❑ La 1 Martie se va dezchide sesiunea Curţei cu juri din Huşi.

Curtea va fi prezidată de d. C. Grigoriu, consilier al Curţei de Apel din Iaşi.

❑ In astă-seară are loc la Teatrul Naţional, penultima reprezentaţie cu piesa „Hoţii de codru şi hoţii de oraş" melodramă în 5 acte şi 7 tablouri de Felix Pyat, în beneficiul d-lui Mihai Popovici.

❑ „Romînul" organul autorizat al comitetului partidului naţional romîn din Ungaria scrie următoarele despre interviwul d-lui Carp:

„E vorba de un nou interview acordat de primul ministru al României unui redactor al marelui ziar parizian „Figaro".

Cunoaştem foarte bine originalitatea interviewurilor d lui Carp, acordate în străinătate, dar în ce ne priveşte încă de la începutul svonului despre acest recent interview ne-a fost imposibil să dăm crezare asupra veracităţei lui,—neputînd crede, că cunoscutul om de Stat poate fi capabil de un astfel de cinism prin care ar ignora cu desăvîrşire pe Romînii de peste Munţi.

Considerînd că guvernele Romîniei se ocupă de noi mai mult cînd sunt în opoziţie de cît cînd sunt la guvern, şi că în vălţoarea grelelor încercări prin care am trecut noi Romînii de peste Munţi guvernele de la putere s'au făcut „n'aude n'a vede"— svonul despre noul interview al d-lui Carp, de sigur ne-a impresionat totuşi în mod deosebit".

❑ La cinematograful „Union" de la coloseul Bragadiru se începe în astă-seară un program cu totul nou care cuprinde între altele: Fabricaţiunea luminărilor înregistrare după natură; primul pas spre fericire, dramă; Tontolini hipnotizat, comedie? predarea din Vardun, mare film de artă, dramă; a-greatorul tatei comedie şi multe alte bucăţi după natură, scene umoristice şi sportive.

Simbătă şi Duminică la oarele 3 p. m., mare matineu 50 bani intrarea. In fie care Joui şi Luni program absolut nou.

❑ Postul al II-lea de la şcoala din Scobinţi, a fost redus de la 90 lei la 65 lei; în schimb s'a rîdicat postul II-lea de la şcoala din Bădeni de la 65 lei la 90 lei.

— D-ra Margareta Gavrilescu învăţătoare de la şcoala din Scobinţi, a fost mutată la postul II-lea din Bădeni, în locul d-nei Maria Ulmanu, care trece în locul celei dintăi.

— D-na Natalia Manolescu, institutoare la şcoala de fete „Regina Elisabeta", a obţinut un concendiu de o lună de zile.

— Ministerul cultelor a cerut inspectoratului şcolar, un tablou de toţi membrii corpului didactic care au avut concedii de la 1905 şi pînă în prezent, cît timp au fost în concediu şi de cine au fost supliniţi.

❑ Alaltăeri a încetat din viaţă băetanul Gheorghe Sîrbu din comuna Sculeni. Parchetul primind un denunţ, cum că moartea n'ar fi fost naturală, s'a făcut eri autopsia cadavrului, din care s'a constatat că moartea a provenit din tuberculoza.

❑ D-na E. Mălinescu, institutoare la şcoala de fete din Tg.-Frumos, a fost transferată la Fălticeni, în locul său va fi adusă d-ra Ecaterina Ionescu, de la şcoala rurală din Ocina.

❑ Astă noapte a încetat din viaţă la locuinţa sa din strada Sărărie, pensionara Sultana Cernătescu, în etate de 85 ani.

❑ D. I. Celus, impiegat clasa II la administraţia financiară din localitate, a fost mutat la Constanţa.

D. G. Lazarovici a fost numit agent de urmărire la Iaşi, în locul vacant.

FURNISORUL CURŢII REGALE

„LIPS"

— CAŞE DE BANI IN OŢEL —

Fabricaţiune holandeză, garantată contra focului, spargerei şi căderei

DEPOSIT:

—5 STRADA SMÎRDAN, 5 —

CASA ŢĂRANU

(Vis-à-vis de Palatul Camerei de Comerţ)

Reprezentant General:

Marca Fabricei CAROL HAIMOVICI, Bucureşti

— TELEFON 25 | 71 —

Ultime INFORMAȚII

❑ **Din nenumăratele uneltiri infame, întrebuințate pentru intimidarea și corupserea alegătorilor de la colegiul al doilea de Cameră, uneltiri care au făcut dovadă de o rafinerie și perfidie fără seamăn, din partea bravilor asanatori de moravuri.**

1. *Evenimentul* **a anunțat, după ce nobilii candidați pusesră în circulație în timpul zilei, ca amicul nostru d. Șerban, ar fi încercat să corupă pe alegătorul Damir, oferindu-i suma de 46 lei. Inscenarea e evidentă. Alegătorul Damir e un fost învățător, scos din serviciu pentru caz de boală un nenorocit fost client al ospiciului Socola, despre a cărui tulbure stare mintală încă astăzi, nu se poate îndoi nimeni din cine l cunoaște. Și e o îndrăzneală nemai pomenită să se vorbească de cazul acestui nenorocit, care a putut fi lesne sugestionat, cînd disperații cramponi ai puterei, au inundat piața de bancnote și de arginți, tocmai pentru scopul de a'și menținea șubreda lor situație.**

2. Dar d. Tuduri, candidat al guvernului, s'a sfiit să împartă bani în chiar localul de vot al secției în care se instalase? S'a sfiit să facă aceasta, în chipul cel mai lipsit de pudicitate, adecă în fața tuturor celor de față? Ceea ce nu era îngăduit d-lui Șerban, ceea ce nu era îngăduit nimănui, ceea ce d. Șerban în realitate nu și-a permis să facă, era care îngăduit d-lui Tuduri și pentru ce motiv?

3. Sînt cazuri în care, violența îmbracă înfățișarea de farsă, ceea ce nu-i ridică întru nimic caracterul revoltător al tuturor abuzurilor de putere. Mai multor funcționari bănuiți, li s'a interzis să-și exercite dreptul de vot. Surprinși în momentul cînd se duceau la secțiile respective pentru ași face datoria, au fost readuși cu forța și sechestrați la domiciliu, unde pentru mai multă siguranță, li s'a postat cîte un agent la poliție, aplicîndu-se pe ușă tăbliță de izolare cu mențiunea: „boală molipsitoare».

Toate aceste, și multe altele, sînt mijloacele de asanare! Ce enormă cantitate de dezinfectante vor fi necesară pentru purificarea aerului de toată morala aceesta infectioasă!

❑ *Rezultatul alegerei colegiului al II, s'a cunoscut abia în ziuă la orele 5.*

De la secțiile I și II, rezultatul s'a cunoscut pe la orele 10 seara; rezultatul de la secția V-a Adamachi s'a cunoscut cel mai tărziu.

❑ De la alegerea de eri.

— Cum se face întreba eri un cetățean pe un altul, că Tuduri are atîtea voturi?

— De ce te miri? Toată lumea știe, numai d-ta nu, și e de domeniul public, că d. Grecianu *a lucrat* și lucrează *pentru* d. Tuduri!...

*

D-nii Iorga și Cuza au avut ghinion, pe ziua de eri. D-nii: Manolescu-Mladian prețedintele perpetuu al întrunilor naționaliste, fiul său tînărul B. Mladian, și chiar d. Șumuleanu și-au anulat voturile. Cel dintăi se prezintase înaintea prețedintelui numai cu trei buletine ca bune pentru urna albă și cu toate observațiunile prețedintelui că trebuie să prezinte 6 buletine pentru urna albă, d. Manolescu-Mladian, s'a împotrivit. Și prețedintele s'a împotrivit și luîndu-i buletinele, le-a pus pe toate în urna neagră.

❑ Sublocotenentul în rezervă Borcea Ioan, din regimentul Roman 14, a fost mutat în regimentul Ștefan cel Mare No. 13.

❑ Membrii consiliului de higienă al orașului se vor întruni în astă-seară, în ședință extra-ordinară.

❑ Sămbătă 26 Februarie, se va oficia, cu o deosebită solemnitate, hramul bisericei sf. Teodor din strada cu același nume.

Serviciul divin va fi oficiat de către un sobor de preoți.

◑ In „Ordinea" de astăzi „Scrisorile din Iași" se ocupă de „Actualitatea supremă—O chestiune culinară — Timișeștii în politică—Apa și peștele sărat—Ce n'a spus d. P. P. Carp—Iașul electoral—Leagănul junimismului — Foștii junimiști. In tabere adverse—Sentimentalul Gane—Debutul și amurgul—Dacă Panu ar trăi—Al. Xenopol poligraf—Un făuritor de idei—Candidați disperați—Reîntoarcerea unui fiu pierdut".

❑ D. Constantin Postulache a fost numit epitrop onorific din partea guvernului, la parohia Oprișeni.

❑ Preutul I. Moga a fost numit învățător suplinitor la școala din Belcești, în locul d-lui Cososchi, numit revizor școlar cl. II al județului.

❑ Pe ziua de astă-zi s'au constatat 2 cazuri noui de scarlatină: unul în strada Ianov și altul în strada Sărărie.

❑ Ministerul instrucțiunei publice a făcut cunoscut revizoratului școlar, ca să puie în vedere membrilor corpului didactic scoși la pensie, pe ziua de 1 Aprilie că nu li se va mai îngădui, sub nici un motiv a mai funcționa la catedrele lor.

CETIȚI:

O RUSINE UNIVERSITARA

Plagiatul D-lui A. C. Cuza

de **EM SOCOR**

Prețul 1 leu

Se vinde la toate librăriile și depozitele de ziare.

❑ „Mîine se va face alegerea colegiului al III-lea Cameră.

Alegerea se va face într'un singur local: la primărie.

❑ Elevele școalei normale „Mihail Sturza" sunt înștiințat ca cursurile încep Luni 21 c. La intrare sunt datoare a aduce ua certificat medical că sunt sănătoase și nu au boli în familie. Elevele vor intra prin poarta din ogradă pentru a putea fi desinfectate.

❑ Printre copii din comuna Potangeni, s'a declarat epidemia de scarlatină.

S'au luat măsuri de precauțiune.

❑ La 25 Februarie se va ținea la prefectura județului, licitație publică pentru vinderea în exploatare a mai multor parchete din pădurile statului.

❑ Aflăm cu părere de rău încetarea din viață a d-nei Eugenia Kirilovici, soția prietenului nostru d. Andrei Kirilovici, avocat.

Transmitem condoleanțele noastre îndureratei familii.

❑ La teatrul-circ Sidoli, Cinematograful Pathé-Frères, începe un program nou astă-seară Sîmbătă 19 Febr. c.

El cuprinde cele mai artistice creațiuni ale dramei și comediei, interpretări și înscenări ale corifeilor scenei pariziane precum și vederi după natură, în plin aer, scene sportive, recreative etc.

Iată unele subiecte ale noului program de astă-seară Sîmbătă:

„Sinuciderea înlăturată, Uu accident nenorocit cu urmări fericite", mare piesă teatrală, înscenată și jucată de celebrități artistice teatrale.

Sunt apoi cuprinse în noul program: Una pentru alta, mare roman însuflețit,—Lorenzaccio și Ducele de Medicis, după scrierea lui Alfred de Musset,—O serbare la Kyoto (Japonia),—Val-vîrtej, scene artistice sportive,—Zeppelin în recunoaștere la Spitzberg, spre a trece în balon polul nord,—Covorul și tramvaiul, scene comice,—Tîmpilă la școală, comedie,—Superior lui Fregoli, fantezie de „Variété" etc. etc.

Mîne Duminică matineu la 3 ore ziua și mîne Duminică seara reprezentație obișnuită.

❑ D. **Dim. Alexandrescu, renunț nd la candidatura sa de la colegiul al doilea de Senat, în favoarea d lui Alexandru Badareu, d. profesor Ioan Botez, s'a dezistat la rîndul său în favoarea d-lui N. Cananău.**

Astfel candidații opoziției la colegiul al doilea de Senat vor fi d-nii: *C. Climescu, Alex. Badareu* **și** *Nicu Cananău.*

Rămîne însă bine înțeles că această modificare, ***nu schimbă întru nimic obligația opoziției de a susținea situația cîștigată la colegiul al doilea de cameră.*** *Astfel cu ocazia balotajului de Vineri,* ***opoziția va lupta cu toată energia*** *împotriva ridicolilor candidați ai odiosului guvern, și tare în drepturile sale, va face toate sforțările pentru a salva buna reputație a Iașului și pentru a spala rușinea la care l'a expus regimul care ne cîrmuește.*

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de on. serv. san.		0.30
	oca	0.45
Brînză de vaci proaspătă	0.60	
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduturi		1.80
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.—	
Smântână dulce, centrifugată		2.80
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.60
Ouă zilnic proaspete		9 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Grăsime topită de porc	2.20 kg.	

Se găsesc caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu prețuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

Administrația.

Ultima oră

București 18 Februarie

Alegerile de eri

București.—La alegerea de eri a colegiului al II-lea Cameră, s'au petrecut banditisme și corupții și mai mari, ca la colegiul I.

La toate localurile de vot a fost postată armată și agenți ai guvernului care împiedecau pe alegători ce nu simpatizau cu guvernul, ca să pătrundă în localul de vot, așa că foarte mulți alegători n'au putut să voteze.

La secția cuibul cu barză agenții guvernului împiedecau întrarea, permițînd la cîte unul sau doi.

In schimb era o întrare dosnică, pe unde alegătorii aduși și plătiți de guvern, întrau cu duimul. Faptul a fost descoperit abia tîrziu.

La această secție s'a constatat că prețedintele nu mai număra buletinele ce îi erau date pentru urna neagră, așa că foarte bine alegătorii puteau să'i dea mai puține.

La secția VII prețedintele, care simpatizează cu guvernul, dădea, probabil intenționat, buletine mai multe, sau mai puține, pentru a le putea anula, Așa alegătorul Al. Ionescu a primit de la prețedinte 30 de buletine în loc de 29, iar preotul Gheorghiu numai 28. cînd acești au prezentat buletinele prețedintelui, acesta le-a anulat, spunînd că numărul lor nu e exact, de și el le dăduse intenționat.

*

La secția VIII Tunari s-a stabilit cu proces-verbal, că sergenții de oraș travestiți civili votau cu cărțile altor persoane.

Cînd au fost descoperiți, căci ei intrau pe o portiță de din dos au rupt'o de fugă. D. Sc. Lahovary care observă faptul reuși săprindă pe unul din ei, pe care l'a adus în fața prețedintelui. Acesta era sergentul de oraș cu No. 48 și s'a constatat că votase cu carta alegătorului C. Ionescu din Oltenița. Sergentul în chestie a fost arestat.

Un altul a reușit să scape fugind.

*

La secția Tabaci, fusese arestat pe nedrept d. Ulvineanu, fost consilier comunal liberal.

Intervenind fruntașii opoziției d. Ulvineanu a fost pus în libertate.

*

Ploești.—La alegerea de eri a colegiului II Cameră a funcționat suveica.

Așa numitul Gh. Minculescu, cumnatul d-lui Gh. Stoenescu, candidat al guvernului, a fost suprins prezentînd prețedintelui, după ce eșise din gheretă, între celelalte și un buletin neștampilat.

Prețedintele a incheiat cuvenitul procesverbal și Minculescu a fost arestat.

*

R.-Sarat.—Fruntașii opoziției din localitate au expediat eri două telegrame M. S. Regelui și ministrului de interne, plîngîndu-se de grozava teroare ce s'a dezlănțuit în tipul alegerei colegiului al II-lea.

Foarte mulți funcționari au fost sechestrați în casă și împedecați de a fi lasați să meargă la vot.

*

Fălticeni.—Faimosul Filostrat, ridicolul prefect al județului și întreaga bandă guvernamentală, și-au pus în gînd să zădărnicească alegerea colegiului al III-lea de mîine, la care nu mai au nici o speranță de reușită.

In acest scop prefectul județului și cu vestitul Miclescu Popa au luat măsuri de a plasa armata pe la toate barierile și de a împiedeca pe țarani mîine, de a intra în oraș.

Cu chipul acesta cred ei că vor face ca alegerea să nu mai aibă loc, din cauza lipsei de candidați.

Planul însă le-a fost dejucat.

Numire probabilă

București.—D. Hiotu care a căzut la alegerea de la Vlașca va fi numit probil director al Teatrelor.

CANDIDATURI

Pitești.—Guvernul a retras de la alegerea de balotaj col. I Cameră, candidatura d-lui Palodă, hotărînd să susțină candidatura d-lui Gr. Coandă, care candidează ca liberal independent și care se știe că a fost exclus din clubul liberal, de către comitetul exeutiv.

*

București.—D. M. Ferekyde și-a fixat candidatura la colegiul II Senat de Tecuci.

D. Ioan Lahovary care a căzut în balotaj la alegerea col. I Cameră la Vlașca, nu va mai candida la acest balotaj; d-sa și a fixat candidatura la colegiul II Senat din Teleorman.

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

Accidentul unui aviator

Madrid.—In momentul în care un aviator francez, sbura deasupra hipodromului, aparatul atingînd publicul, a ucis o femee și rănit alte patru persoane.

Aviatorul a scapat teafăr.

PLAGIATUL A. C. CUZA

Ziarul „Czernowitzer Tageblat" cu data de 3 Martie publică un articol de fond foarte cuprinzător asupra lucrării d-lui Em. Socor „Plagiatul Cuza".

In numărul de Luni corespondenlul nostru ne va transmite textul acelui articol.

Jalnicii: Andrei Kirilovici, soțul cu copiii Eugenia și Andrei; Gheorghe și Olimpia Deoghenide, părinții; Eduard, Romulus, Tancred, Rodrig și Elena, frații; Ecaterina Dimitriu și Aristița Moisachi, mătușe; Dimitrie și Aglaea Sofian, veri și Margareta Deoghenide, nepoată au durerea a vesti perderea prea iubitei lor

✝

EUGENIA KIRILOVICI

în vrîstă de 47 ani

care după o îndelungată și chinuitoare boală a încetat din viață Sîmbătă 19 Februarie 1911; și roagă pe prietini și cunoscuți a asista la ceremonia funebră ce se va face în ziua de 22 Februarie, orele 2 p. m.

Cortegiul va pleca de la locuința din strada Gh. Mîrzescu No. 5 la cimitirul Eternitatea.

Aceasta pentru ori-ce altă invitație.

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operațiuni de bancă.

Emite cecuri și scrisori de acreditare asupra tuturor orașelor mari din țară, Europa, (Rusia) și America.

Primește cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila și Constanța acordînd și avansuri.

Se însărcinează cu încasare de polițe și trate asupra întregei țări și străinătate, sub condițiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** și alte valori.

Primește spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.

Precum și sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5½% p. a.

Important pentru doamne!

Fac cunoscut că am deschis **un depozit permanent de**

COZI DE PĂR NATURAL

cu prețuri *extrem de avantjoase* care desfid ori-ce concurență.

La cereri se expediază și în provincie contra ramburs.

Maer Bachman

str. Crucei 33

BANCA IAȘILOR

Societ. anonimă, capit. lei 1,000,000

IAȘI (lîngă Banca Națională)

Face ori-ce operațiuni de bancă:

Scontează polițe.

Imprumută pe gaj de cereale, mărfuri, efecte publice și polițe.

Deschide conturi curente.

Primește în depozit efecte publice și numerar în condițiuni foarte avantajoase.

Cumpără și vinde efecte publice și ori-ce fel de monezi.

Achită cupoane și titluri eșite la sorț.

Emite cecuri și scrisori de credit asupra tuturor localităților din țară și străinătate.

Incasări de polițe în condițiunile cele mai avantajoase.

1,200,000 lei (un milion două sute mii lei) *tot sau parțial* de dat cu ipotecă pe moșii sau case în primul rang sau după credit cu un procent de 6½—8% pe an. A se adresa d-lui **Aurel G. Nicolau Iași str. Bărboi No. 19.** Intermediari sunt excluși.—

Doctor D. Mezincescu

Profesor agregat la facultatea de Medicină

Examenul sîngelui pentru Sifilis

(Sororeacția Wassermann)

Injecțiuni subcutane și intravenoase cu preparatul Ehrlich 606

Str. TOMA COZMA 16 bis.

Consult. de la 2—3.

De vînzare o casă în str. Dochia No. 6.

A se adresa la proprietar la zisa adresă.

MAGAZINUL de MOBILE

HIRSCH IAȘI Lăpușneanu 38

CEL MAI MARE DEPOZIT De DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII și BIROURI

cu prețurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes

GALERII

pentru Perdele de **bronz** groase în loc de **35 lei** numai **8 lei** fereastra complectă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuțe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou,** *frumos și eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

din cele mai renumite Fabrici din străinatate

ANUNCIU

Banca Agricolă-Sucursala Iași

Se aduce la cunoștința celor interesați că Duminică 6 Martie 1911 st. v. ora 10 jum. dimineața, va avea loc în București, adunarea generală ordinară și extra-ordinară a acționarilor Băncii Agricole.

D-nii acționari ai Băncei, cari doresc a lua parte la această adunare trebuie să depună acțiunile lor până la 28 Februarie st. v. 1911 ora 6 după amiază.

In București. La sedinl Băncii Agricole strada Lipscani No. 1.

In județe. La sucursalele și agențiile Băncii Agricole.

Conf. art. 47 din statute, 10 acțiuni dau dreptul la un vot, numărul voturilor fiind nelimitat.

D-tor G. SAVA GOIU

Medicul șef al Spit. de ochi „Frumoasa"

Consultațiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAȘI STR. LĂPUȘNEANU No. 6

Un piano cu coadă, marca Streicher din Viena se vinde ocazional foarte ieftin în str. Asachi No. 3, la d Sibianu.

De vînzare via mea din podgoria Osoi foastă a d-lui I. Bunescu, în întindere de 6 ha. pădure, vie nealtoită, loc arabil, livadă, cramă cu toate edicurile ei.

Doritorii a se adresa la d. D. Bealuș, proprietar, Răducăneni județul Fălciu.

O mașină de cusut

de ocazie se află de vînzare.

A se adresa la ad-ția ziarului sub P.

LISA ARONOVICI

ISIDOR GLÜKMANN

LOGODIȚI

Iași *Iași*

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA
Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

Observaţi ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele: „DIANA"

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA" FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ

Nu primiţi alte produse în loc de Franzbrantwein „DIANA" Singurul care alină şi vindecă

După ce se freacă bine, se invelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cite-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA".—Ca

APA DE GURA este minunat „DIANA", inlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Droguerile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul si Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

Cereţi numai:

Parfumul şi Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
55 Medalii, Diplome şi alte recompense

Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge: prin mirosul lui plăcut, inlocuind cu totul esenţele
De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.
Pentru informaţiuni a se adresa D-nului,
NAIMANN M. SPEIER
— BUCUREŞTI —
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
— RUSCIUC —

Magazinul Conservatorului
IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

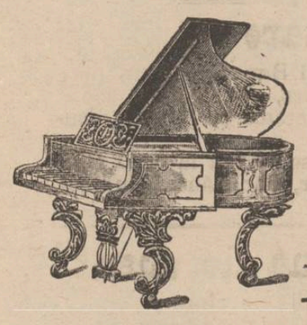

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program incepe în fiecare Joi —al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.
Inceputul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu incepe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Trei rusoaice tinere,
una cu 100,000 Mărci fără copii, văduvă, aproape 40 ani; 33 ani plăcindu i natura, cu 125,000 Mărci: damă independentă cu 120,000 Mărci avere şi altele doresc căsătorie imediată. Numai oferte serioase de la domni—chiar fără avere—să se adresze lui
L. Schlesinger Berlin 18

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2ter, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA şi PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi
„Loteria Regatului Romin"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 4-a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
24 şi 25 Februarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţiune cu motoare electrice executată ded. Ioan Kuyzanovski, Lacatuş şi Electrician, Iaşi str. Pacurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1237—Marți 22 Februarie 1911

CANDIDAȚII OPOZIȚIEI

Colegiul I SENAT
— Marți 22 Februarie —

C. B. Pennescu.
Gh. Lascar.

Colegiul II SENAT
— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Al. A. Badareu
N. Cananău

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Colegiul II CAMERĂ
Balotaj Vineri 25 Februar

Al. A. Badareu
Gh. Gh. Mîrzescu

Către alegătorii col. I Senat

Mîine se efectuează în toată țara, alegerile colegiului 1 de Senat.

Opoziția unită își pune toate speranțele și încrederea în alegătorii acestui important colegiu, cel mai independent și inteligent colegiu, electoral; independent pentru că cuprinde pe marii proprietari fonciari; inteligent pentru că cuprinde toate elementele intelectuale.

In deosebi, colegiul I de Senat de Iași, este considerat, prin excelență, unul dintre cele mai de valoare colegii electorale, căci într'însul se găsește întregul corp profesoral al acestui oraș de cultură, începînd cu Universitatea și sfîrșind cu toate școalele secundare; osebit majoritatea baroului, a corpului medical și a tuturor profesioniștilor intelectuali ieșeni.

Nu se poate ca în fața ticăloșiilor, care se săvîrșesc în toată țara și cari în Iași au atins paroxismul, alegătorii acestui distins colegiu, să șadă impasibili și să nu înfiereze prin votul lor, faptele nelegiuite și fără precedent în istoria politică a țării, sevîrșite de tălharii de la guvern.

Lupta electorală de mîine nu mai este o luptă de la partide la partide; numele persoanelor candidaților dispar, și o chestie mare de principiu politic și de demnitate cetățenească se pune înainte: apărarea drepturilor cetățenești obținute prin atîtea jertfe de generația trecută, și răsturnarea regimului odios cu un moment mai înainte.

Dacă în alegerile de Cameră, efectuate săptămîna trecută, guvernul netrebnic al M. S. Regelui a putut, prin tălhărie să înăbușe glasul țărei și să'și formeze astfel majoritățile, compuse din oamenii cei mai neînsemnați, creați politiciani în interesul alegerilor,—opoziția unită nădăjduește că nu tot ast-fel se vor petrece lucrurile și la Senat.

Mai avem un exemplu de lupță eroică la Senat, cînd opoziția a cucerit majoritatea locurilor și a răsturnat regimul de la 1875.

Atunci lupta se dădea cu credința apărărei dinastiei, de care era legată însăși opera Unirii. Acum, lupta se dă pentru salvarea Constituției și a libertăților publice.

Și după cum la 1875, alegătorii colegiilor de Senat, prin bravura și eroizmul lor, au știut să răstoarne regimul, trimeținд în maturul corp al țărei, o mare majoritate de alegi ai opoziției, tot asemenea și alegătorii de azi ai colegiilor de Senat, în frunte cu Iașul, vor ști să facă ca voința țărei să nu fie zugrumată.

In fața grelelor timpuri prin care trecem și a nelegiuirilor ce se comit, ori-ce resentimente și considerațiuni personale trebue să dispară și toți alegătorii de Senat să vadă în cei doui candidați ai opoziției simbolul sfînt al democrației și al apărărei drepturilor cetățenești, cari dacă au fost obținute prin jertfe, cu atît mai mult, trebuiesc menținute prin jertfe.

La vot! dar bravi cetățeni, ai colegiului I Senat de Iași, cu conștiința liniștită și sigură că alegînd pe cei doui candidați ai opoziției unite, făceți o adevărată operă națională.

Cei doui candidați ai regimului trebuesc învinși, pentrucă prin ei se înfrînge guvernul nemernic pe care Regele l'a impus țărei, dar pe care țara nu'l acceptă cu nici un preț.

Faceți dar, bravi cetățeni ai colegiului I de Senat ieșeni, ca numele acestui centru de cultura și independența politică să resbată cu mîndrie în toate colțurile țărei și să nu fie mai prejos de cît al celorlalte orașe, cari vor ieși victorioase în lupta de mîine.

Ar fi o rușine ne mai pomenită pentru Iași, ca alte orașe mai mici care n'au trăit vremurile de glorie ale vechei Capitale a Moldovei, să deie pildă de mai multă bărbăție cetățenească și de virtute politică.

Sus inimile, bravi ieșeni și înainte cu curaj și demnitate,—pentru reușita apărătorilor drepturilor voastre și a marei cauze a democrației, care e însăși cauza Națiunei.

JOS CU EI

Guvern al asasinărei nu al asanării, guvern al gubernilor, guvern al sinucișilor, falișilor și excrocilor au isbutit la colegiul al III-lea sub cea mai cumplită teroare și presiune, au suprimat pînă și umbra de reprezentare a țăranimei.—Clocoi, și cloclovine, toți declasații, toți găgăuții, toți bilbiții, toți guașții vor tăcea în numele acelei țărănimi, căreia i-au răpit totul pînă și dreptul de a gîndi.

Și această adunătură încălzită de infamie și de ticăloșie, a făgăduit îndulciri țărănimei, pe cari a îngenunchiat'o și umilit'o pentru ca o mînă de ciocoiași scăpătați să-și poată plimba nulitatea pe străzile Bucureștiului.

Statul le va plăti orgiile și chefurile și tu nenorocită țărănime vei fi socotită că ai lucrat la imputernicirea lor, pentru a munci de acum să le plătești luxul.

Tu n'ai voit, tu n'ai putut voi aceasta. Dar sub groaza baionetelor și a oștirei desfășurată pretutindeni, sechestrați și îngroziți de frică, îmbătați de duhoarea rachiului exalată dela agenții cari se schingiuiau sau vă ademeneau, nici n'ați putut face cum ați fi voit, nici n'ați putut cugeta macar ce trebuie să faceți.

Născut dintr'o promiscuitate oribilă. ori din cancanuri de fapte, acest guvern se va prăbuși sub greutatea ticăloșiilor lui proprii. Va fi grozav ceasul prăbușirei, dar cu iei își va fi trăit traiul apucături și obiceiuri fanariote, cari spre rușinea neamului și a vremilor, au trebuit să reînvieze sub un guvern condus de P. P. Carp.

Sus revizuirea constituției, sus lărgirea și egalizarea drepturilor de a alege,—jos cu iei, jos canalia ciocoiască.

Camera conservatoare

Alegerile de Cameră s'au isprăvit. Cu cele 15 alegeri de balotaj nu se va schimba cu mult fața camerii, așa cum a eșit de la primul scrutin. Putem zice că vom avea în cameră blocul guvernamental, cerut de mașina camerii legiuitoare ca să înfăptuiască în legi organice proectele de azi ale guvernului Carp.

Nimica mai normal în aparență de cît eșirea prin alegeri a unei camere. Regele primește dimisia cabinetului; Regele însărcinează pe un șef de partid cu formarea cabinetului; guvernul pune în funcțiune mașina electivă și strîngînd șurubul voturile ies din urnă după poroncă.

Ei bine, funcționarea acestei mașine elective e tot ce poate fi mai grețos, mai înjositor pentru timpurile noastre.

O fi el alegătorul rău sau bun, venal sau nerecunoscător, slugarnic sau interesat; toți îl lăudăm, toți îl ocărîm după cum mașina este sau nu în favoarea noastră.

Și mașina aceasta noi voim s'o veșnicim, spre rușinea noastră, noi voim s'o idealizăm spre deconsiderarea noastră, noi voim s'o lăudăm ca unica înjghebare omenească în materie de alegeri.

O fi țara, cum o fi, noi o știm că e bună, dar *bună țară, ră tocmală*. Tocmala politică a țărei noastre, de data aceasta și-a eșit din țițîni, și fiindcă s'a strîns șurubul prea tare, s'a încălat zimții în sufletele noastre.

La colegiul I, colegiul celor puțini și *interesați* s'a pus la dispoziție bugetul statului, slujbele, serviciile, *banii*. Și s'au dat de-a tumba guvernanții să extorcheze votul colegiului I.

Statul e pentru ei croit; slujbele pentru ei făcute, legile pentru ei călcate, vînzările de conștiință pentru ei rezervate.

Mașina colegiului I, așa cum merge azi s'a ruginit; și rugina e groasă și înfiorătoare. Ea roade la os pătura diriguitoare și nu mai merge. O însănătoșare se impune.

Să înmulțim alegătorii, dar să îngrădim votul cetățanului contra înriurirei administrative.

Lărgind Colegiul îi scoborîm valoarea votului și spărcuim imoralitatea cumpărătorei votului. Mergînd cu colegiul al 2-lea îi rîdicăm valoarea întinzînd tot statul major al partidelor asupra celui din urmă alegător urban și cenzitar.

Astăzi deci, majoritatea deputaților aleși sunt rodul acestei mașini de corupție și tîrg rușinos, care necinstește țara. Cînd se va face bilanțul turpitudinilor regimului se va face părul măciucă de cîtă nelegiuire s'a făptuit în taina culiselor electorale.

Aetualele Camere nu vor putea aduce țării noastre nici un folos. De legiferat nu vor putea legifera de cît legi de milogială, de pomanagii, de rost economic prostesc. Nu vor atinge nici o chestie de ordinul moral-politic, pentru că țara azi cere înalțare morală, curățire de păcate și întocmirea ei, și guvernul îi pregătește scutiri de dări: sapă eftină, pește sărat eftin și altele de acestea.

Iar în țară camerile d-lui Carp vor stărni acea agitare extraparlamentară, căci dacă cei 160 de deputați aleși prin siluirea voinței țării nu vor putea urni nimic din carul putred al țării, e rostul țării libere și reale să silească camera conservatoare pe drumul bunelor legiuiri.

Și cel ce-și dă samă mai bine prin el de rostul mașinei uzate electorale e însuși d. P. P. Carp, care a avut să îndure de la ea milogeala cerșetorului politic.

D-sa după vremuri a criticat cel mai aspru mașina, dar prin aforism politic, d-sa a nedreptățit alegătorul romîn, nu sistemul.

Astăzi d-sa învinge cu această mașină. E cea mai hidoasă situație a omului învingător prin deconsiderarea țării. Iar dacă Măria Sa a dat încredere d-lui Carp în ciuda țării, *și s'a învins țara*, e că s'au condemnat cu o zi mai înainte întreg sistemul.

Ori-ce va legifera camera conservatoare nu va fi la înălțimea cerințelor vremii, căci eșită din siluire va legifera anodin și sterp.

OAMENI ȘI LUCRURI

Colegiul - minciună

... Și cu toale aceste suntem după 1907. Patru ani după anul catastrofei, după anul care a dat cele mai, mari emoțiuni și cele mai mari speranțe!

I-am văzut în faptul dimineții—delegații în hainele lor de duminecă, circulînd în mici grupuri, păziți de aproape, ca nu cumva să se abată.

Agenții care-i duceau n'aveau măcar pudoarea de a fi prudenți. Țineau în mîni listele și păreau că-i numără tot timpul,—să nu le scape vre-unul din cîți li s'au dat pe seamă...

I-am văzut în timpul zilei. De astă dată veneau mulți, în vagoane speciale de tramvai, stînd îngrămădiți ca scrumbiile; precauțiune foarte bună în vedere ca să nu... cadă. Beți cu toții, întonau cîntecul scurt, monoton, în onoarea candidatului guvernului.

Pe platformele dinainte și dindărat ale vagoanelor de tramvai, aceiași agenți ai poliției civile,—iar în urma vagoanelor agenți mai cu autoritate, autorii morali—iertați cuvîntul — organizatorii tristului spectacol.

I-am văzut acum seara, destul de tîrziu. De astă dată însă, cred, erau alții, erau cu deosebire țărani de carnaval, țărani improvizați, înlocuiți prin podari, înarmați cu torțe;—masalagii străbătînd străzile tăcute ale orașului în sunetele muzicei și cîntînd ori strigînd cu vocile lor răgușite de băutură...

.. Torțele! Nu amintesc oare și ele mult nefericitul an 1907?

Nu credea oare lumea toată că flacările dezastrosului incendiu au sfîrșit prin a lumina spiritul obștesc,—ele înși-le fiind, la rîndul lor, numai reflexul unei profunde schimbări ce s'a petrecut în spirite?

Dacă ar fi într'adevăr ast-fel, s'ar fi putut spune că s'au răscumpărat întru cîtva excesele, crimele săvîrșite atunci.

Cînd vezi însă mulțimea aceasta purtată ca turmele, păzită de aproape, ținută strîns și sechestrată, hrănită ca și înainte, cu alcool, otrăvită de ignoranță și nepricepere,—scutită doar de lanțuri ca să nu fie pe deplin roabă, te întrebi amărît:

Ce s'a făptuit oare mai real, mai temeinic pe urma acelei răzmerițe care a costat atîtea vieți și atîtea avuții? Ce s'a schimbat de fapt din vechea stare de lucruri?

Ce sunt bandele aceste, tescuite în vagoane? Ce sunt massele ținute în inconștiență, ce sunt brutele aceste despuiate de omenie și de judecată proprie?

Ce e toată această sinistră jucărie, pe care o face mai sinistră încă lumina masalalelor aprinse într'un imens pustiu de gîndire, arzînd ca niște candele pe mormintele libertății și progresului?

Rodion

Un plagiator ordinar

D. Petru Gîdeiu, doctor în drept, ad-vocat, publică în Curierul Judiciar No. 13 din 17 Februarie un articol intitulat „Intreprinderea de spectacole publice ca acte de comerț și enumerațiunea demonstrativă a art. 3 din codul de comerț". Autorul nu ne arată sursele de unde s'a inspirat în scrierea acestui articol—totuși—pentru ca cititorii Curierului Judiciar să nu fie induși în eroare asupra autorului—spunem, că este copiarea fidelă a cursului de drept comercial a d-lui profesor V. Dimitriu, dela facultatea juridică din Iași.

Astfel autorul după o mică introducere începe în coloana II pag. I:

Articolul	**Cursul Drept Comercial** *Centigrafiat pag. 5*
Dintre toate difinițiunile date, începînd cu Scaccia, Verri și Romagnosi, apoi Massé, Beslay și în fine d-nii Lyon-Caen și Renault, Vidari, ilustrul profesor de la Padua și Calamandrei, difinița acestor din urmă pare cea mai complectă, nu însă și cea mai bună. Așa s'a zis de aceștia: „Comerțul e complexul operațiunilor cari au de scop de a realiza beneficii, speculînd asupra transformațiunei transportului, sau schimbului materiilor prime".	Dintre *diversele* definițiuni date, începînd cu Scaccia și *Stracchа*, Verri și Romagnossi, apoi Massé, Beslay, și în fine d nii Lyon Caen și Renault, Vidari și Calamandrei, definițiunea acestor doi din urmă par cele mai compecte. Lyon Caen și Renaalt (Traité de dr. Com. T. 1 pag. 3). „Comerțul e complexul operațiunilor cari au de scop a realiza beneficii, speculînd asupra transformațiunei transportului sau schimbului materiilor prime". Distinsul profesor al facultăței din Padna zice: „Comerțul e complexul actelor de mijlocire dintre producători și consumatori, care acte exercitate obișnuit și cu spirit pe speculațiune, săvîrșesc, pun în mișcare sau ajută circulația produselor naturale prin aceia că fac mai grabnice și mai ușoare cererea și oferta lor",
Distinsul profesor din Padua zice: „Comerțul e complexul actelor de mijlocire între producător și consumator, care acte exercitate obișnuit și cu spirit de speculațiune, săvîrșesc *prin* mișcare sau ajută circulația produselor naturale prin aceia că fac mai grabnice și mai ușoare cererea și ofertele lor".	
Și puțin mai la vale:	
„Iar d. Calamandrei zice: „Comerțul e funcțiunea organică de mijlocire speculativă între cererea și oferta avuțiilor predestinate a înlesni preschimbarea lor".	Iar d. Calamandrei zice că: „Comerțul e o funcțiune organică de mijlocire speculativă între cerere și oferta avuțiilor, predestinată a înlesni preschimbarea acestora".
Pentru a ajunge la această difinițiune *cam greoae*, d. Calamandrei examinează mai întăi noțiunea comerțului și apoi studiază elementele și utilitatea acestuia. Astfel d-sa observă că comerțul in sens specific, *într'un* sens generic de quasi *comunitatio* (?) mercium, implică neapărat o mijlocire pentru preschimbarea mărfurilor	Pentru a ajunge la această difinițiune, d. Calamandrie examinează mai întăi noțiunea comerțului și apoi în el studiază elementele și utilitatea lui. Astfel el observă că, comerțul în sens specific, nu în sens generic—qnasi commutatio mercium—implică neapărat o mijlocire pentru preschimbarea mărfurilor.
De aci rezultă că: a) Esența comerțului se concretisează în acte de mijlocire; b) Că aceste acte se încheie pentru preschimbarea avuțiilor; c) Mijlocirea trebue să fie predestinată a opera preschimbarea avuțiilor. Ori ce altă activitate care nu are predestinația aceasta, adică dacă e îndreptată numai spre a pune în mișcare sau a ajuta schimbul, propriu vorbind, nu e Comerț; în mod accesoriu, cum ar fi depozitul sau gajul; sau auxiliar ca: transportul, asigurarea, operațiile de credit; sau tradițional, ca ori-ce transport maritim, construire de năvi, echipament etc., atari activități fac parte din sfera comercială, ca un comerț însă așa numit impropriu.	De aici rezultă: 1). Că esența comerțului se concretisază în acte de mijlocire; 2). Aceste acte se încheie, pentru preschimbarea avuțiilor. Că prin urmare mijlocirea trebue să fie predestinată a opera preschimbarea avuțiilor; ori ce altă activitate care nu are această predistinațiune. adică dacă e îndreptată numai spre a pune în mișcare sau a ajuta schimbul. propriamente vorbind nu e comercium. In mod accesor (ca depozitul sau gajul) sau auxiliar (ca transportul, asigurarea, operațiile de credit) sau tradițional, (ca orice transport maritim, construire de năvi, echipamente etc. atari activități fac parte din sfera comercială ca un comerț împropriu; 3). Că comerțul reprezintă numai circulația avuțiilor cu titlul speculativ, astfel donațiunea furtul etc, nu pot fi activități comerciale.
d) Că Comerțul reprezintă numai circulația avuțiilor cu titlu speculativ; astfel: donațiunea, furtul, etc, nu pot fi activități Comerciale.	
Sub acest aspect deci, comerțul e o formă a activității omenești, e o industrie, dar caracterul său specific constă în aceia că nu e o industrie de producție, ci o industrie de mijlocire *a producțiunei*, circulațiunei, apropiind productele de consumator. *E un fel de Trok perfecționat.*	Sub acest aspect comerțul ca o formă a activității umane e o industrie; dar caracterul său special consistă în aceia că nu e o industrie de producțiune, ci de mijlocire a circulațiunei, apropiind productele de consumator.
De aici ar rezulta că elementele ce constituesc această industrie sunt: 1) Mijlocirea, 2) Preschimbarea avuțiilor și 3) Speculațiunea.	Elementele ce constitue această industrie sînt prin urmare: Mijlocirea, preschimbarea avuțiilor și speculațiunea. . . . .
Comerțul menține echilibrul economic pe pămînt, prin preschimbaroa produselor fie cărui stat; iar prin impor-	Comerțul menține echilibrul economic, pe pămînt prin preschimbarea produselor fie cărui stat; iar prin impor-

PROCEDEUL DE VOTARE

Pentru a putea vota, fără temere de eroare, alegătorul trebue să procedeze în modul următor:

I. Intrînd în sala de vot, va primi din partea preşedintelui buletine de vot de carton, atîtea, cîţi candidaţi sunt. Aceste buletine poartă numele candidaţilor, cu un semn.

Semnul, care distinge pe candidaţii opoziţiei este o **CRUCE**.

II. Alegătorul pătrunde în cabina de vot şi începe prin a alege şi pune de o parte pe masă, *lăsîndu-le deschise* buletinele cari poartă crucea, semnul opoziţiei.

III. Alegătorul, după ce a ales buletinele opoziţiei, închide toate celelalte buletine ce a primit de la Preşedinte, lipindu-le *şi le bagă într'un buzunar.*

IV. După ce a băgat în buzunar aceste buletine pe care nu are a le vota, lipeşte şi pe acelea ce au semnul **CRUCEI** şi le ţine în mînă ducindu le preşedintelui spre *a le baga în urna albă.*

V. După ce s'au băgat în urna albă buletinele opoziţiei cu semnul **CRUCEI**, scoate din buzunar pe cele-lalte şi le dă preşedintelui ca să le bage în urna neagră.

VI. Să ia seama a nu pierde nici *un* buletin, căci se anulează votul.

VII. Părăseşte sala de vot.

---

duselor flecărui stat, iar prin importanţa funcţiunei lui, s'a dat naştere la o serie de profesiuni ce sau desvoltat treptat cu dezvoltarea organizmului comercial, de la schimbul în natură la sistemul ingenios al Contractului Cambial.

*

Iar mai la vale:

Prin întreprinderi, entreprize, impesso se înţelege în general sau îndatorirea pe care şi-o ia cineva de a face altuia o serie de prestaţiuni, sau se mai înţelege, transformarea materiilor prime în lucruri ce se pun în consumaţie: şi într'un caz şi în celalalt, cel ce face prestaţiunea sau transformaţiunea, se ajută de concursul unuia sau mai multor persoane şi *prin* mijloacele necesare pentru îndeplinirea îndatorirei sau transformărei în scop de a realiza beneficii. Elementele necesare, deci ale acestui Contract, căci este un Contract formal de multe ori, sunt:

a) Un complex de operaţii cari luate în parte fiecare să nu fie comerciale,

b) Intrebuinţarea muncei şi a capitalului şi

c) Scopul de speculaţiuni.

tanţa lui s'a dat naştere la o serie de profesiuni ce s'au desvoltat treptat cu desvoltarea oaganică a organismului comercial, de la schimbul în natură la sistemul ingenios al contractului cambial.

Cursul V. Dimitriu p. 64

Prin interprindere „entreprise", „in presa unter nehmung se înţelege în general sau îndatorirea ce şi-o ia cine-va de a face altuia o serie oare care de prestaţiuni, sau prin interprindere se înţelege transformarea materiilor prime lucruri ce se pun în consumaţie şi intru caz şi în altul cel ce face prestaţiunea sau transformarea se ajută de concursul unuia sau mai multor persoane şi pune mijloacele necesare pentru interprinderea îndatorirei sau a transformărei cu scop de a realiza beneficii. Elementele constitutive al acestui contract sînt: 1) un complex de operaţiuni care luate fie care în parte, pot să nu fie comerciale; 2 întrebuinţarea muncei şi a capitalului şi 3 scopul de speculaţiune.

Un simplu licenţiat

Cum s'a făcut alegerea de ieri

Incă de dimineaţă oraşul era în stare de asediu; pe la bariere de asemeni erau postaţi jandarmi rurali şi agenţi poliţieneşti, cari opreau pe ţărani, chiar şi pe acei ce nu erau alegători, de a intra în oraş.

Alegătorii fuseseră aduşi parte de cu seară şi instalaţi pe la diferite hanuri şi puşi sub paza agenţilor guvernului, pentru a nu comunica cu nimeni, parte din alegători au fost aduşi în grupe dimineaţa, escortaţi fie de primarul comunei respective, fie de jandarmi pînă la barieră, unde erau daţi în primirea agenţilor poliţiei, cari îi suiau apoi în tramvai şi astfel îi aduceau pînă la sala de vot.

Cărţile de alegător au fost distribuite numai alegătorilor, care erau siguri că vor vota cu guvernul, iar celelalte au fost reţinute de judecători din ordinul guvernului.

Inainte încă de a se începe votarea, agenţii poliţiei şi bandele de bătăuşi staţionau în faţa primăriei, terorizînd pe alegătorii care simpatizau cu opoziţia şi insultau chiar pe fruntaşii opoziţiei.

In curtea localului de vot se opera pe faţă; ţaranii erau ameninţaţi, iar agenţii plătiţi de guvern proferau insultele cele mai grosolane la adresa opoziţiei, care manifesta în linişte.

Insuşi d. Stere, candidatul opoziţiei a fost insultat de individul Vasiliu, fost administrator al domeniului Andrieşeni, dat afară pentru escrocherii şi de alţi agenţi, în chiar prezenţa d lor Leatris, Tuduri, Praja, fără ca aceştia să intervie.

La orele 3 după amiază, propaganda se făcea pe faţă în favoarea candidatului guvernului, de către căpitanul de jandarmi Corjescu. Atunci fruntaşii opoziţiei au protestat, cerînd ca căpitanul Corjescu să fie scos din raza localului de vot.

Ofiţerul de gardă, văzînd că nu poate menţinea ordinea, a cerut preşedintelui forţa armată.

Prescdintele a cerut telefonic generalului Lambrino să trimeată armata şi imediat sosiră două companii din regimentul 13 Ştefan cel Mare, care în cercară să evacueze curtea primăriei.

Căpitanul Corjescu simţind că i se pregăteşte o manifestaţie ostilă, a părăsit localul de vot.

In acest timp d. Stere, faţă de ingerinţile ce se făceau, a declarat preşedintelui că se retrage din sală, împreună cu delegaţii săi.

D. Stere eşind de la primărie s'a dus la clubul liberal unde i s'a făcut o frumoasă manifestaţie. D-sa a ţinut o cuvîntare, arătînd procedeurile de luptă ale guvernului şi spunînd că succesul va fi mai tîrziu tot al opoziţiei; îndeamnă apoi pe manifestanţi să se împrăştie în linişte.

In timp ce manifestanţii se întorceau în piaţa Unirii, căpitanul Corjescu, care eşise din localul de vot, se ducea spre prefectura judeţului.

Cum a fost zărit s'a format un convoi de mii de cetăţeni, care au început să-l fluere şi să-l huidiască, ducîndu-l astfel pînă la prefectură, unde căpitanul s'a refugiat.

La întoarcerea manifestanţilor agenţii poliţiei în cap cu vestitul Pantazopol încercară să aresteze pe doi ţarani cari manifestaseră şi ei. Intervenind d-nii Săndulescu şi Tanase Gheorghiu, ţaranii au fost lasaţi în pace.

Mulţimea apoi s'a adunat în faţa clubului conservator democrat, unde a manifestat.

Aci au vorbit d-nii Vespesian Pella, care a aratat că succesul va fi al opoziţiei extra parlamentare şi căpitanul Paladi, cari a aratat cum a luptat guvernul în alegerea de eri, conrupînd pe ţărani să voteze cu guvernul prin fel de fel de promisiuni, care nu se vor adeveri vre odată.

Alegerea a continuat până la oarele 5 seara, cînd urna s'a închis.

Erau înscrişi la acest colegiu 1003 alegători şi au venit la vot 822.

La despoiarea scutinului rezultatul a fost următorul: d. I. Praja candidatul guvernului a obţinut 816 voturi, iar d. Stere 62.

După ce s'a dat rezultatul, alegătorii au dus în triumf pe d. Praja până la locuinţa sa, iar apoi o ceată de bătăuşi şi derbedei plătiţi de guvern, cu facle aprinse s'au dus de au manifestat la casa capitanului Corjescu crezînd că cu acesta se va spăla de ruşinea ce o suferise cînd fusese huiduit de cetăţeni.

ANUNCIU

Banca Agricolă-Sucursala Iaşi

Se aduce la cunoştinţa celor interesaţi că Duminică 6 Martie 1911 st. v. ora 10 jum. dimineaţa, va avea loc în Bucureşti, adunarea generală ordinară şi extra-ordinară a acţionarilor Băncii Agricole.

D-nii acţionari ai Băncei, cari doresc a lua parte la această adunare trebuie să depună acţiunile lor până la 28 Februarie st. v. 1911 ora 6 după amiază.

In Bucureşti. La sedinl Băncii Agricole strada Lipscani No. 1.

In judeţe. La sucursalele şi agenţiile Băncii Agricole.

Conf. art. 47 din statute, 10 acţiuni dau dreptul la un vot, numărul voturilor fiind nelimitat.

Litere-Ştiinţe-Arte

Ardelenii polemizează. — De multă vreme s'a relevat că ardelenii, în special criticii originari de peste munţi aduc o notă specială—ca să nu zicem „specifică"—în literatura critică; o notă de violenţă scoborîtă pănă la brutalitate şi la vulgar.

Iată cea mai recentă mostră de polemică ardelenească. De astă dată ei în de ei se maltratează după sistemul Scurtu, — cunoscut ardelean şi acesta:

D. Ilarie Chendi, răspunde în „Tribuna" atacurilor vehemente ale d-lui Aurel Popovici aduse în mai multe numere de-arîndul din „Gazeta Transilvaniei".

...La urma urmei e dureros şi penibil să vedem de la o vreme pagini întregi de ale foilor de peste munţi, — consacrate acestor certuri personale.

Referindu-se la d-l Chendi, d. Aurel Popovici scrie:

„In colţul acesta *infect* şi *putred* al literaturei noastre mişună acele *multe sinistre*, patibulare de literaţi şi esteţi fără nici un talent; toţi *nespăcaţi* la vorbă, toţi *găgăuţi îmfumuraţi* toţi *puturoşi* cu capetele mereu aburind de idei năstrşnice, cu nasul tot pe sus, etc. etc.

Iar d. Chendi, de altă parte bătîndu e cu pumnii în piept:

„Sînt acum doisprezece ani, de cînd îmi fac veacul printre scritorii cei mai de seamă ai neamului nostru, muncind cînd alături, cînd împreună cu dînşii în fruntea celor mai bune reviste din România şi de aici de acasă şi faptul acesta mă dispensează să-ţi urmăresc strămbăturile d-tale."

Şi aşa mai departe...

*

Primele spectacole ale trupei Davilla sunt: Fecioara rătăcită, Fericita, Salomeea şi Gringoire.

Biletele se ieau cu asalt la Thalia.

*

A doua reprezentaţie a d-rei Francesca Rozan va avea loc în sala Sidoli în seara de 2 Martie, nu la 1 Martie cum se anunţase.

*

STRUNA ZILEI

REGIM CIUDAT

Ca să se poată opri funcţionarii de la vot s'au pus în mai multe oraşe tăblife «boală contagioasă» la locuinţele lor.

Ziarele.

Bolnavii s'au înmulţit
Fără număr cum se pare,
Cînd la cîrmă a venit
Un guvern de... asanare!

INFORMATII

In cursul acestei săptămîni, până Duminică, au fost suspendate toate spectacolele, reprezentaţiile, balurile etc.

Elevii seminarului au suspendat cursurile din săptămîna aceasta.

In cursul acestei săptămîni,—prima săptămînă din postul mare,—elevii vor asista în fiecare zi la serviciul divin de la Mitropolie.

D. Lascar Veniamin, inspector şcolar, a fost rechemat la catedra sa.

Membrii societăţei clerului „Ocrotirea" se vor întruni din nou, Joi 3 Martie, în conferinţă.

Va vorbi preotul I. Popescu.

La 14 Martie se va ţinea la sediul societăţei, cerc preoţesc, cînd se va discuta: Taina mărturisirei, aplicarea şi roadele ei,

Duminică 27 Februarie se va face a Bucium alegerea consiliului comunal.

Biroul va fi prezidat de d. I. Covărneanu, membru al consiliului judeţean.

Cum s'au făcut alegerile col. III de Fălciu. — Opoziţia cartelată a susţinut la col. III candidatura dr. N. Lupu, fost prefect. In vederea aceasta administraţia a luat cele mai serioase măsuri de pază, a postat la toate barierile sergenţi, jandarmi şi soldaţi, aşa că n'a putut să intre nimene în tîrg. Cetăţenii au venit prin vii, au sărit garduri, iar cei prinşi fură ţinuţi în arest până sara, cum a fost cazul cu fostul primar de Rînceni, Nistor. Toţi sătenii au fost sechestraţi la candidat acasă, unde li s'a întins mese, şi în cete, cete au fost aduşi la sala de vot. Poliţia mişuna în toate părţile, zona de votare era legată cu frînghii, aşa că nimenea nu putea circula.

Invăţătorii au fost strînşi la masă la d. Berea, unde li s'au ridicat toaste de d-nii dr. T. Gidei, Pierre Gidei, Paval Michiu, învăţătorul Neştianu, care a luat locul lui Mocanu, n'a lipsit nici toasturile lui Porumbeanu.

Siguri pe maşină au lipsit provocările scandaloase, aşa că la despoierea scrutinului candidatul opoziţiei a întrunit 137 voturi.

Pentru ţărănime toată mascarada alegerilor e o panoramă cu băutură şi mîncare care însă a indignat adînc pe acei ce sufleteşte erau legaţi de partide. La Fălciu există o puternică educaţie politică la col. III, şi cu cît maşina electorală e mai abrutizantă cu atîta produce indignare mai mare.

Matineul dansant de la „Cercul Militar".—Sîmbătă 19 Februarie oara 5 p. m. a avut loc, în saloanele „Cercului Militar" din localitate, al şeptelea matineu şi cu care să termină seria matineurile din iarna aceasta.

Matineul dansant a avut un desăvîrşit succes, petrecîndu-se admirabil pînă la oara 9 şi jumătate seara, cînd invitaţii a început a se retrage dîndu-şi întîlnire pentru Sîmbătă 5 Martie, oara 9 seara, cînd are loc frumosul „Bal mascat costumat", în folosnl „Muzicei Militare".

Quadrilul a fost condus de d. locot. Demir Sion.

Din numeroasa şi eleganta asistenţă, disting pe doamnele:

Colonel Maria C. Cernătescu, col. Mihăescu, Victoria C. Marinescu, Maria Manu, Maria Climescu, Maior Nădejde, maior Liciu, maior Răşcanu, maior Petala, maior Engherliu, căpit. Eliza N. Apostolescu, Analie Cernătescu, căp. Stamboală, căp. Duca, căp. Margareta Roiu, căp. Ionescu, căp. Dubert, Maria Stihi, locot. Mimy Opaiţă, Grigoriu, locet. Opaiţă, Bejan, Popovic', Paladi, Papandopol, locot. Borcescu etc.

Domnişoarele: Mărioara Drăgulănescu, Mimy C. Marinescu, Laura Genoi, Margareta Pompilianu, Cupa Vrabie, Ţuca Lascăr, Pallade, Pop, Mariette Papadopol, Artino, Miţa Ionescu, Virginia Pompilianu, Bejan, etc.

Epoletul era representat prin Domnii: Colonelii: Călinescu, Mihăescu, Constantin Vrabie; Maiorii: Răşcanu, Liciu, Petala, Fărcăşanu, Engherliu, Nădejde etc.

Căpitanii: Neculae Apostolescu, Dobriceanu, Bănciulescu, dr. Părvulescu, Coculescu, Cotescu, Leca, Gălăşescu, Stamboală, Vivoski, Duca, Mihailescu, Neculau, Dubert, Ionescu, Kecais, Roiu, etc.

Locotenenţii: Lăzărescu, Ilie Irimescu, Demir Sion, Agapi, Aristică Vlahopol, Voinescu, Adam, Hermeziu, Borcescu, Opaiţă, Dr. Stoicescu etc.

Sublocotenenţii: Eugen Drăgulănescu, Hinna, Emil Andrievici, Eduard, Castano, Pop Horia, Popovici Pantelimon, Neculae Dobrovici, Jănică Ferderber, Edmond Munteanu, I. Strat, Bonciu, Jean Stihi, Eugen V. Radu, etc.

Domnii: Vălescu Dimitrie, Cernătescu, Avocat Carpus, Eugen C. Marinescu, Dobrotescu, etc. **Cecilie.**

Aflăm cu părere de rău încetarea din viaţă a d-nei Ecaterina Brăila, foastă învăţătoare.

In cursul săptămînei viitoare se-vor complecta locurile din învăţămîntul primar, care vor rămînea vacante prin trecerea la pensie pe ziua de 1 Aprilie a mai multor titulari.

Excelentul ansamblu de sub conducerea d-lui Al. Davilla va sosi Marţi 1 Martie în localitate şi va începe seria reprezentaţiilor la Teatrul Naţional.

Azi dimineaţă s'au redeschis cursurile şcoalei normale de fete, care fuseseră suspendate din cauza epidemiei de scarlatină.

Pînă la promulgarea unei legi a învăţămîntului privat, ministerul cultelor şi al instrucţiunei a hotărît să ţină examen pentru calificarea provizorie a învăţătorilor şi a instiţutorilor de limba ebraică în şcoalele israelite, azile confesionale şi şcoli primare.

Se va ţine în anul acesta un asemenea examen în Bucureşti, cu începere de la 20 Iunie 1911.

Candidaţii vor trebui să înainteze cererile ministerului cel mai tîrziu pînă la 1 Iunie 1911, arătînd dacă doresc să obţină autorizarea ca învăţător în azilele confesionale sau ca institutor în şcolele primare.

Vor alătura: actul de naştere, certificatul de studii, act de bună purtare, o recipisă de 10 lei, consemnaţi la Cassa de Depuneri pentru plata comisiunei examinatoare.

Programa din care vor fi examinaţi candidaţii pentru institutori limba ebraică, citirea corectă, traducerea în romîneşte a Pantateuhului traducerea în romîneşte a rugăciunilor din tot anul religia israelită şi istoria biblică.

Pentru învăţători programa este mult mai redusă.

Limba romînă este obligatorie pentru ambele categorii de institori şi învăţători. Se cere citirea compuneri şi convorbiri.

Preotul Gh. Gheorghiu din Poeni a fost sechestrat şi oprit de a veni eri la vot.

Pe cînd ajunsese la Trei-Iintini, venind spre laşi, preotul Gheorghiu a fost întîmpinat de un sergent şi de un agent îmbracat civil, care i-au spus că n'are voie să se ducă să voteze şi în acelaş timp l'au ameninţat ca să se reintoarcă la Poeni.

Circul Henry a căpătat autorizaţia de a da reprezentaţii în cursul acestei săptămîni.

Ministerul Instrucţiunei Publice a confirmat pe d. P. Dragomirescu profesor suplinitor la catedra de Istoria dreptului romîn.

Seminaristul Nicolae Polazescu, de curînd hiroionisit, a fost numit preot la Rădeşti judeţul Vaslui.

Pe ziua de eri au fost în oraş, două cazuri mortale de scarlatină.

Revizoratul şcolar a trimes învăţătorilor şi institutorilor chestiunele ce se vor discuta în conferenţele generale ale corpului didactic primar din anul acesta.

In urma unor dispoziţii a marelui stat major al armatei, ofiţerii de rezervă vor fi concentraţi la toamnă pe tim de 25 zile în luna Septembrie cu ocazia manevrelor generale.

Tabloul contingentelor de rezervă cari vor fi concentrate pentru manevre anul acesta vor fi publicate curînd.

Manevrele vor fi parţiale pe corpuri de armată.

Ministerul de răsboiu a trimes o circulară comandanţilor de regimente, prin care le pune în vedere că de cîte ori se primeşte grav bolnav în un spital militar vre-un soldat, spitalul va anunţa telegrafic şi direct pe părinţi!

DIVERSE

— La spitalul sf. Spiridon a fost internat Vasile Cruceanu, fecior boeresc pe moşia Ţuţora, fiind grav rănit de un cal.

— Eri după amiazi a avut loc înmormîntarea d-nei Sultana Cernătescu, pensionară.

— D. dr. Drăgescu, inspector sanitar, a inspectat alaltă-eri infirmeria şcoalei normale de băeţi.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de on. serv. san.		0.30
	oca	0.45
Brînză de vaci proaspătă	0.60	
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduluri		1.80
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.—	
Smântână dulce, centrifugată		2.80
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.60
Ouă zilnic proaspete		9 0/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Grăsime topită de porc	2.20 kg.	

Se găsesc caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu preţuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţurile cele mai mici posibile. Incercaţi şi vă veţi convinge.

Administraţia.

Dacă voiţi stomah sănătos cu digestiune uşoară;
Dacă voiţi a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINŢAŢI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,

Apele Mineralizate Sinteza

cu bază de **Bicarbonat de Sodă şi Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist şi farmacist, Iaşi
Aprobate de Direcţia Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou şi la toate restaurantele şi debitele de băuturi din oraş.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observaţi bine pe plomba de inchidere şi pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu **Dr. A. Ratianu,** proprietarul Fabricei

Ultime INFORMAȚII

❑ **Magistratul care a prezidat eri la Iași biroul electoral, a proclamat ales pe d. I. V. Praja.**

In numele Constituției și în numele legei, d. Praja reprezintă prin urmare voința alegătorului colegiului al 3 din Iași, și cum alegătorii acestui colegiu sînt aproape totalitatea cetățenilor din județ, d. Praja e reprezintantul județului întreg.

Să vedem cum l'a voit județul pe d. Praja, și cum și-au exprimat alegătorii voința aceasta.

Cînd s'a făcut alegerea delegaților, pe timp de o zi legile s'au suspendat.

Pe la țară nimeni nu putea circula dintr'un loc într'altul fără învoirea administrativă. Cei cari ar fi înțăles să se manifeste împotriva candidatului oficial era brutalizat sau sechestrat. La fiecare local de vot s'au postat cîte doi jandarmi cari controlau votul sătenilor, sau care le dădeau votul scris de mai înainte și închis în plic pentru a-l depune în urnă.

Și dacă cineva îndrăznea să protesteze i se spunea: „mă țărane, apoi tu nu știi că votul e secret, și că dacă deschizi plicul înfunzi pușcăria!".

Cu toate aceste, grija zilei de eri n'a fost mică pentru anarhiștii oficiali. Și pentru a se pune la adăpost de ori ce surprindere, s'au luat măsuri ca nici un sătean altul de cît delegații guvernului să nu pătrundă în oraș. Astfel în afară de aceștia, **de la sate n'au putut intra în tîrg de cît femeile.**

In oraș unde armata a patrulat toată ziua, totul oferea **aspectul unei cetăți în stare de asediu.**

D. Stere a fost atacat și înjurat de slugile guvernului în chipul cel mai mișelesc și mai josnic, chiar în localul de vot. In cît în fața situației a trebuit să-și retragă candidatura.

Ales în chipul acesta d. Praja, are nerușinarea de a primi sara manifestația cu torțe a tuturor bețivanilor care au pus numele său în urnă, iar „Evenimentul" are cinizmul să anunțe în vitrină marele succes al guvernului la colegiul al III.

Toate aceste le înregistrăm pentru istorie, adică pentru istoria de după 1907.

◑ *Se știe că d. Petru Sion a fost numit epitrop al Spiridoniei, cu condiția ca să se demită, dacă va fi ales deputat.*

Acum, că d. Sion a fost ales, greceniștii stărue ca să se retragă, pentru a face loc d-lui Ivașcu, pentru ca greciniștii să dispună de majoritate la epitropie. Domnul Sion nu pare grăbit.

❑ **Starea de asediu la Roman.**—Eri la amiazi am primit din Roman următoarea telegramă:

„Romanul e în plină stare de asediu, cu ocazia alegerei colег. III. Intreg orașul este înconjurat încă de aseară de trupe și întrarea în oraș e imposibilă. In oraș armata e desfășurată din 10 în 10 metri.

Delegații din județ sunt aduși cu automobilul prefecturei de jandarmi, cu pușcile, pînă la localul de vot. Membrilor opoziției li-e imposibil să se apropie de vre-un alegător.

Prefectul s'a instalat în localul de vot și înconjurat de bandele de bătăuși terorizează și amenință. D. Zarifopol, împreună cu cîțiva prieteni care se aflau în fața localului de vot, a fost grav insultat de prefectul Arion. D. Zarifopol l'a pus însă la respect, arătîndu-i că atribuția sa e alta și dacă umblă numai beat, să nu'și confunde atribuțiile. D. Arion a șters'o la moment, rămînînd indignați de purtarea sa, chiar prietenii săi politici".

❑ *Ridicolul fost pompier, prefect al poliției Stroja, a trimes aseară pe la orele 10, o bandă de bețivani la locuința d-lui C. Stere, cu ordinul de a huidui și a face scandal.*

Ce să te aștepți de la o minte ca a lui Stroja.

❑ *D. A. C. Cuza se dusese la Vaslui, în susținerea candidaturei sale, împreună cu preotul Petrescu.*

Se știe că I. P. S. S. Mitropolitul a dat ordin ca preoții să stea departe de luptele politice și eri cancelaria Mitropoliei a trimes o telegramă la Vaslui preotului Petrescu, prin care îi atrage atențiunea să se reîntoarcă imediat la parochia sa.

❑ La alegerea de eri, doi învățători cari erau bănuiți că vor vota pentru d. Stere, au fost duși pînă la ghereta de vot sub amenințarea că dacă nu și vor anula voturile, vor fi dați afară din învățămînt.

❑ Ministerul instrucției a declarat vacantă 12 ore de matematică la liceul din Bîrlad.

❑ Alaltă-eri în unele comuni din județele Suceava și Neamț, a căzut o mare cantitate de zapadă.

❑ Miine se va efectua în toată țara alegerea colegiului I de Senat.

In localitate alegerea se va face în un singur local la primărie.

❑ D-na Bolboacă, maestră de lucru la școala profesională din Huși va fi înlocuită.

❑ *Domnul Grecianu a propus primariatul Iașului d-lui Vasile Dimitriu, fost junimist, retras din politică.*

Domnul Dimitriu a declinat onoarea.

❑ **Epuizînd toate infamiile, guvernul a răspîndit știrea că opoziția și a retras candidații în toată țara, renunțînd astfel la ori-ce luptă, la senat și la balotagii.**

Dezmințim categoric această nouă perfidie, *care constitue o adevărată escrocherie politică.*

Opoziția, nu numai că nu cugetă să lipsească de la datoria sa, dar face cunoscut tuturor că *va duce pînă la capăt, și cu cea mai mare energie, lupta împotriva guvernului conservator.*

Ea nu va dezarma nici după terminarea alegerilor, și va duce această luptă atît în parlament cît și în afară de parlament, pînă ce va reuși să zdrobească definitiv coaliția nefastă care a pus stăpînire pe țară.

❑ *La alegerile colegiului al III-lea de eri, cari numai alegeri nu pot fi numite, căci în toată țara alegătorii țarani au fost aduși la localurile de vot sechestrați sub baionete,—au fost aleși candidații guvernului.*

Numai la Buzău a reușit un opozant, d. Anghelescu, liberal, iar la Prahova e un balotaj.

La Roman, ca și la Iași, delegații opoziției nici n'au fost lasați să între în oraș.

❑ Astă-zi se efectuează la Ploești, alegerea de balotaj la colegiul al III-lea de Prahova.

❑ Ni se comunică următoarele:

In ziua de 18 Februarie s'au prezentat la primăria din Poeni, delegații colegiului al 3-lea, în număr de 9, cerînd să li se elibereze certificatele de alegători.

Notarul comunei a întrebat la telefon pe prefect, în urma cărei convorbiri notarul a refuzat a elibera cărțile.

Delegații de la Poeni, care vroiau să vie să voteze sunt: Vasile Surugiu, N. Pădurariu, I. Păvăloi, I. Costin, Gh. Zaharia, Iordache Osoianu, I. I. Andrică, P. Panțiru și I. Gh Tanase.

❑ Alegerile pentru balotagiile declarate la colegiul I Cameră, la: Argeș, Brăila. Dolj, Gorj, Mehedinți, Putna și Vlașca, se vor efectua Mercuri 20 Februarie.

❑ La alegerea de eri alegătorii au observat că buletinile d-lui Stere n'aveau în deajunsă gumă arabică pentru a se lipi Alegătorii se necăjeau în zadar și cînd veneau din gheretă buletinele se deslipeau așa că ele erau anulate.

❑ Cu prilejul alegerii au fost aduși dela București nici mai mult nici mai puțin decît 120 de sergenți îmbrăcați civil, care au votat guvernul.

❑ D. Ioan Brătianu va candida la colegiul II de Senat de Suceava în locul d-lui Vasile Lovinescu, retras. *Epoca* de azi anunță că guvernul nu-i va opune nici un candidat.

*

D. Ionel Georgiade retrăgîndu și candidatura de la colegiul al II-lea de Senat din Tecuci, opoziția unită a hotărît susținerea candidaturei d-lui Mihail Pherekyde, fost prezident al Camerei.

*

D. Th. Emandi, șeful partidului conservator-democrat din Tutova, va candida la colegiul I de Senat din acel județ în locul d-lui Take Ionescu, care și-a retras candidatura.

*

D. C. Neamțu, care a rămas în balotaj la colegiul I de Cameră din Gorj, și-a retras candidatura.

*

D. Toma Cămărășescu. șeful partidului conservator-democrat din Gorj, va candida la ambele colegii ale Senatului.

*

D. C. Rădulescu-Motru, rămas în balotaj la colegiul I de Cameră din Mehedinți, și a retras candidatura. D-sa va candida la colegiul II de Senat, în acelaș județ, în locul d-lui Gîrdîreanu.

❑ Un mare număr de naivi, care au fost amăgiți de șnapanul fost sinucis Gh. Scorțescu, că dacă îl vor vota vor fi plătiți, s'au adunat eri la locuința acestuia, după cum li se indicase.

Naivii însă s'au ales eri cu sudălmi din partea șnapanului, care i-a pus pe fugă.

❑ D. C. C. Coroi, doctor în drept de la Facultatea juridică din Geneva, numit conferențiar de drept civil la Facultatea de drept din Iași, a anunțat deschiderea cursului său printr'o conferință introductivă, tratînd despre *Concepția științei Dreptului în legătură cu evoluția ideei de drept*, care va avea loc Luni 28 Februarie la orele 5 jum. p. m. în Aula Universității.

De vînzare via mea din podgoria Osoi foastă a d-lui I. Bunescu, în întindere de 6 ha. pădure, vie nealtoită, loc arabil, livadă, cramă cu toate edicurile ei.

Doritorii a se adresa la d. D. Bealuș, proprietar, Răducăneni județul Fălciu.

Ultima oră

București 21 Februarie

Manoperile guvernului

București. — Presimțind că situația guvernului la alegerile de Senat, este foarte puțin favorabilă, haiducul de la interne a recurs la o nouă escrocherie politică:

A telegrafiat tuturor prefecților din țară, să rupă manifestele candidaților opoziției și să anunțe că opoziția nu va mai lupta la Senat.

Excrocheria va fi însă răsplătită așa cum trebue, de către alegătorii colegiilor de Senat.

Nicăiri, în nici un județ opoziția nu și-a retras candidații, ci va continua lupta până la sfîrșit.

*

Bucureşti.—In ziua alegerii colegiului II de Cameră, se știe că soldații bacalaureați au fost consemnați în cazarmă. La orele 7 seara însă li s'a dat voe în oraș bacalaureaților în scopul ca cei care simpatizau cu guvernul să se poată duce să voteze cu guvernul.

Bacalaureații au primit o carte de vizită pe care era scris: Al. Marghiloman vă invită a vă duce la vot și a vota și a vota candidații guvernului. Pe contra pagină era scris: am oținut chiar permisiunea ministrului de răsboi.

In jurul apropierei dintre Rusia și Germania

Londra.—„Westminster Gazete" vorbind despre întrevederea din Potsdam, spune că englezii nu pot să se arate nepoliticoși față de ruși, care vor să trăiască în bune relațiuni cu vecinii lor germani. Englezilor nu poate de cît să le pară rău că situația actuală nu le dă voie să stabilească astfel de relațiuni între Franța și Germania, de oarece englezii nu au nici un interes la izolarea Germaniei și nu ar fi folositor pentru vre-o țară europeană, inclusiv Anglia, ca Germania să se creadă, cu sau fără temeiu, jenată din această cauză.

Moartea profesorului Ștefănescu

Bucureşti. — Astă noapte a încetat din viață la locuința sa din str. Verde, Grigore Ștefănescu profesor la facultatea de științi.

Defunctul s'a născut la 1838, studiile le-a făcut în țară și străinatate. La 1864 a fost numit profesor de geologie și mineralogie la facultatea din București. La 1897 a fost ales rector al Universității din București.

Atentatul unui albanez

Belgrad.— Aseară, un albanez, Ibrahimovici a tras cu revolverul în contra trucului Satșir Aga fără să l nimerească. Apoi Ibrahimovici a luat-o la fugă, trăgînd cu revolverul în contra celor care îl urmăreau, rănind pe doi trecători și pe un jandarm. Un alt jandarm a tras în contra albanezului rănindu-l grav. Ibrahimovici a fost transportat la spital.

Acest incident a pricinuit o mare senzație. S'a spus că ar fi un atentat politic.

Impotmolirea unui vapor

Constanța.—Astă noapte cargobuetul „Bucuresti" pe cînd venea de la Roterdam, s'a împotmolit din cauza ceței.

Vaporul „Principesa Maria" a plecat în ajutor.

Un duel

Bucureşti. — Un duel a avut loc azi dimineață între d-nii General Georgescu și General Gărdescu.

Cel dintăi, se spunea că s'ar fi exprimat într'un mod jignitor și în termini aspri la adresa d-lui general Hartel. Acesta a cerut socoteală generalului Georgescu, care negă că ar fi spus ceva jignitor. Generalul Hartel i-a declarat că acel care i-a comunicat a fost d. general Gărdescu.

Generalul Georgescu a trimes atunci martori generalului Gărdescu și azi dimineață a avut loc o eșire pe teren în dosul fabricei de spirt Andrei Popovici din calea Moșilor.

Arma aleasă a fost pistolul. S'au descarcat două focuri fără nici un rezultat.

Minciuni grosolane

Bucureşti.—Ziarul d-lui Filipescu, crezînd că va putea induce în eroare opinia publică, anunță cum că d. Barbu Păltineanu ar fi trecut în partidul liberal.

E o grosolană minciună a gazetei d-lui Filipescu.

Anglia și acordul de la Potsdam

Londra.—„Westminster Gazette" vorbind despre întrevederea din Potsdam, spune că englezii n'au de ce să fie supărați pe ruși, cari vor să trăiască în bune relațiuni cu vecinii lor germani. Englezii nu pot de cît să le pară rău că situația actuală nu le dă voe să stabilească relațiuni la fel între Franța și Germania, de oarece Anglia nu are nici un interes la izolarea Germaniei și nu ar fi folositor pentru vreo țară europeană, inclusiv Anglia, că Germania să se creadă, cu sau fără temeiu, jenată din această cauză.

Mare incendiu

Neapole.—Un mare incendiu a fost astănoapte, aci, arzînd numeroase prăvălii. Pagubile sunt peste un milion franci.

Inceput de revoltă

Peking.—Se anunță că în unele părți să fi început revolta boxerilor.

Neconsolații: Alina și Ortansa fiice, Familiile: Dimitrie Brăila, Caterina și Ema Chirița, Familiile căpitan Titus Chirița, căpitan Dimitrie Velescu, Dimitriu, Portășescu, Șendrea au nemărginita durere a vă anunța încetarea din viață a prea iubitei lor mamă, mătușă, vară, cumnată.

✝

CATHERINA I. BRAILA

în etate de 52 ani

în ziua de 19 Februarie ora 4 a. m., la „Sanatoriul Sf. Maria"; după o scurtă suferință.

Inmormîntarea va avea loc la cimitirul Eternitatea Marți 22 Februarie ora 2 p. m.

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operațiuni de bancă.

Emite cercuri și scrisori de acreditare asupra tuturor orașelor mari din țară, Europa, (Rusia) și America.

Primește cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila și Constanța acordînd și avansuri.

Se însărcinează cu încasare de polițe și trate asupra întregei țări și străinătate, sub condițiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** și alte valori.

Primește spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5% pe an.

Precum și sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5½% p. a.

Important pentru doamne!

Fac cunoscut că am deschis **un depozit permanent de**

COZI DE PĂR NATURAL

cu prețuri *extrem de avantjoase* care desfid ori-ce concurență.

La cereri se expediază și în provincie contra ramburs.

Maer Bachman

str. Crucei 33

D-tor G. SAVA GOIU

Medicul șef al Spit. de ochi „Frumoasa"

Consultațiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAȘI STR. LĂPUȘNEANU No. 6

Sala Teatrului Sidoli

LUNI 28 FEBRUARIE ȘI MERCURI 2 MARTIE

vor avea loc două mari reprezentații organizate de d-ra **Francesca Rosan** *cu piesele:* **Sacrificiul, Scînteia, Magistrații** *și* **Blanchette.**

MULȚUMIRE

Aduc viile mele mulțumiri d-lui dr. I. Boghen, căruia îi voiu purta tot deauna recunoștință, pentru că m'a scapat de o grea boală de stomach, de care sufeream de multă vreme.

P. Stambolin.

Tipografia H. Goldner înființată în 1856.

Iași, strada Gh. Mârzescu

Cea mai mare și mai modernă instalație din toată Moldova

Casă de Încredere

Execută orice lucrări atingătoare de arta tipografică.

Promptitudine și acuratețe

Prețuri foarte modeste.

MAGAZINUL de MOBILE

HIRSCH IAȘI Lăpușneanu 38

CEL MAI MARE DEPOZIT De DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII și BIROURI

cu prețurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes

GALERII

pentru Perdele de **bronz** groase în loc de **35 lei** numai **8 lei** fereastra completă.

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuțe de noapte, Toilete

tot ce este mai **nou,** *frumos și eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

din cele mai renumite Fabrici din străinatate

De vânzare o casă în str. Dochia No. 6.

A se adresa la proprietar la zisa adresă.

TEATRUL NAȚIONAL

COMPANIA DRAMATICA «DAVILA»

va da o serie de Reprezentațiuni în orașul nostru

Marți 1 Martie 1911

se va juca

FECIOARA RĂTĂCITĂ

Mercuri 2 Martie 1911

FERICITA

Joi 3 Martie 1911

SALOMEA ȘI GRENGOIRE

Vineri 4 Martie 1911

GABI

Sîmbătă 5 Martie 1911

POAMA CRUDĂ

AVIS

Pentru operațiile efectuate la biuroul meu, în numele și garanția mea, se avansează ori ce sumi de bani pentru achitarea drepturilor vamale de import.

Antrepozitarea gajului e redusă comparativ cu a Statului.

A se adresa la birou, între oarele 10—12 dim. și 5—7 seara.

LIVIU M. SADOVEANU.

Apollinaris

Apă minerală de cură și de masă, cu o reputațiune mondială

Recunoscută de Statul Prusiei ca apă minerală de întrebuințat de toată lumea.

Medalia Statului Prusiei, 1902. Grand Prix Bruxelles, 1910.

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

Observaţi *ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele:* **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se întrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ

Nu primiţi *alte produse în loc de Franzbrantwein* **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

După ce se freacă bine, se învelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cîte-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simţă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APA DE GURA este minunat „DIANA“, înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

De vînzare la toate Droguerile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul si Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureróse* cari aŭ resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, si unul la cina, séra. Nu trebue sa ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potŭ găsi la toţi Droghistii şi Farmacistii.*

GRILLAGES 1 m. de haut. 10 mètres 0f30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 6f.

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

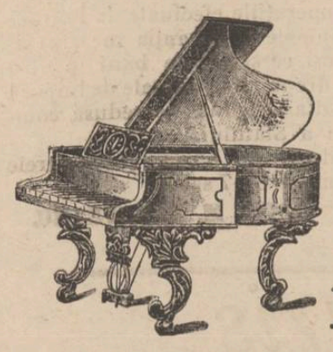

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici începînd cu
LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

---

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara,

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f60c.
Raymond GARIEL,
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA şi PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romîn“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 4-a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

24 şi 25 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	Lei	4,50
1/4	Un sfert	Lei	9,00
1/2	Una jumătate	Lei	18,00
1	Loz intreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1238 Mercuri 23 Februarie 1911

BIBLIOTECA CENTRALE

MORALA FABULEI

Imi place adevărul pentru frumusețea lui, pentru simplicitatea lui și pentru puterea lui moralizătoare. Și de aceea acum, cînd toată presa e plină de superlative și cînd eu însumi am întrebuințat violența pe care am dezaprobat-o în totdeauna, mă opresc o clipă la examenul obiectiv al lucrurilor, care fac preocuparea tuturor, cu grija de a discerne din ele, pe cît puterile îmi îngăduesc, adevărul cel adevărat.

Alegerile cari au avut loc pînă astă-zi, spune presa oficioasă, arată că țara a consacrat guvernul existent. Țara e cu noi, zic carpiștii; onoare ei, că nu s'a lăsat ademenită de sforțările violente ale opoziției!

Alegerile de pînă acum, spune presa opoziției și cea independentă, sînt dovada celei mai rușinoase decăderi morale a corpului electoral, care s'a aratat incapabil de a reacționa impotriva celei mai negre tiranii. Rușine pentru țară!

De partea cui e dreptatea?

Este oare țara într'adevăr cu d. Carp? Judecînd după rezultatul legal al alegerilor, lucrul e așa. Dar rezultatul acesta, în condițiuni identice, îl putea obține tot așa de bine, un guvern Iorga, un guvern Racowski, ba chiar un cabinet importat de aiurea, din Ungaria sau din Rusia bună oară. Țara și-a mai spus cuvîntul nu de mult, în alegerile parțiale din cursul anilor precedenți, și s'a pronunțat hotărît împotriva d-lui Carp. Ce putea s'o hotărască acum să-și schimbe într'atît părerea pe care o afirmase așa de energic? In sufletul său dar, țara nu e cu d. Carp; n'a fost și nu poate fi cu dînsul.

Este atunci țara de partea opoziției? Se pare că nu. Pentru că, dacă ar fi fost energic hotărîtă în favoarea acesteia nu s'ar fi lasat violentată în chipul acesta, fără a reacționa cu putere.

Din obiceiuri vechi, din apucături rele și stricate, țara e *cu guvernul*, cînd guvernul o strînge de gît. Țara e cu acei pe cari-i vrea, numai atunci cînd e lasată în pace, și cînd i se dă putința să-și spuie cuvîntul în libertate.

De pacatul de care s'a făcut vinovat guvernul de azi, din nenorocire, s'au făcut vinovate toate partidele politice și toate guvernele de pînă acum. E drept că, de multă vreme nu s'au făcut atîtea abuzuri și nu s'au săvîrșit atîtea nelegiuiri. Dar dacă în moravurile țărei minciuna electorală n'ar fi înflorit nici-odată, cinismul guvernului s'ar fi izbit de o așa uriașă răzvrătire, în cît nici praf nu s'ar fi ales din toată obłăduirea boerească.

Dar istoria se repetă; și anarhia administrativă de astă-zi, nu e de cît desfrîul politic de eri. Sînt pacatele tuturor care în loc să fie ispășite, au crescut însutit, e boala țărei, pe care în loc ca vracii de astă-zi s'o tămădue, au înrăutățit-o.

Trebue s'o spunem dar, cum am spus toți la 1907, (căci anarhia administrativă de azi e tot atît de nenorocită ca și răscoala satelor de atunci): sîntem păcătoși, sîntem vinovați, sîntem pedepsiți,—dar avem încă atîta curățenie de suflet să ne îndreptăm și să ne ridicăm deasupra împrejurărilor, pentru mîntuirea noastră și pentru binele țărei.

Aceasta am și spus-o, noi—singurii, cînd ne-am rupt de tovarășii de altă dată. Aceasta am spus-o și o spunem de cînd ne-am închegat ca organizație politică autonomă. Pentru că aceasta e rațiunea existenței noastre și secretul puterei de care am făcut dovadă.

A da țărei putința de a rupe cu trecutul, de a distruge minciuna electorală, de a trăi o viața reală, fără sbuciumări sterpe, fară tulburări zădarnice, iată ce vrem și iată pentru ce luptăm.

Pentru că din păcatul vechiu ne-am născut, trebuea să-l ispășim pacatul acesta; dar nu vom pieri din cauza lui, cum spun adversarii, ci el va pieri din cauza noastră.

Dacă-i facem dar vinovați pe ei, nu e pentru a spune că sufletul nostru pînă azi a rămas nepătat ca zapada iernei, dar pentru a spune, că toate au un sfîrșit și că măsura e plină cu desăvîrșire.

Dacă strigăm împotriva lor, nu e pentru a zice că ne-au făcut nedreptate nouă, dar pentru că fac nedreptate țărei, și pentru că o fac așa cum n'a îndrăznit s'o facă nimeni pînă astă-zi.

Dacă i-am înfierat cum se cuvenea să-i înfierăm, e pentru că sînt cei mai ticăloși din toți, cei mai fațarnici și cei mai cinici, căci afișînd pretutindeni o moralitate și un puritanizm ideal, au luat cîmpii, ca cei de pe urma desfrînați.

Și atunci, iată adevărul, cum se desprinde singur din rostul lucrurilor:

Guvernul d-lui Carp nu este expresia țărei. Nu este nici chiar în cifre, căci o deplasare de 6 la sută în totalitatea voturilor exprimate pretutindeni, însemna prăbușirea lui. Confirmarea sa oficială e rezultatul minciunei electorale sub care trăim de jumătate de secol.

Violențele nesăbuite și lipsite de comparație istorică, pe care guvernul le-a întrebuințat asupra corpului electoral nu numai că nu ne-au distrus puterea, dar au confirmat încă rațiunea noastră de a fi și ne-au oțerit mai mult în luptă.

In fine, slaba putere de rezistență a corpului electoral, în organizația lui actuală, este indicația nevoei de a-l reorganiza pe baze nouă raționale și largi.

Să nu ne plîngem dar de cele petrecute, să tragem învățătură și să trecem înainte.

E. Herovanu

Candidații opoziției

Colegiul II SENAT

— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Al. A. Badareu
N. Cananău

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Colegiul II CAMERĂ

Balotaj Vineri 25 Februar

Al. A. Badareu
Gh. Gh. Mîrzescu

Candidatura la Universitate

D. A. D. Xenopol nu numai că nu și retrage candidatura de la senatul universitar, după cum au răspîndit-o cei interesați în cauză, ci și o menține cu deosebită încredere în colegii săi; căci tocmai acum ziarele franceze anunță că s'a pus candidatura d sale de membru titular al Institutului Franței, unde este corespondent. Candidatura este pusă alăturea cu V W. Wund, cunoscutul filosof german și Villari, tot atît de marele filosof italian. D. Xenopol nu-și poate închipui că colegii săi vor aprecia mai puțin munca și dragostea lui către Universitatea de Iași, de cum prețuesc învățații străini, munca sa în arena mondială a științei,—de oarece membrii titulari ai Institutului de Franța, nu pot fi de cît oameni cari au fost consacrați de întreaga lume ca fruntași ai științei.

El va sta alături cu ceilalți cinci, membri titulari străini de la secțiunea Institutului, unde va intra alături cu Lord Reyd, marele filosof englez, Luzzatti, insemnatul economist și președintele guvernului italian, cu Alois Riel, celebrul filosof berlinez, și cu Roosewelt, fostul președinte al Statelor Unite și insemnat scriitor politic. Această izbîndă, a neobositului nostru învățat, ne umple sufletul de bucurie.

Generațiile viitoare care vor studia în Paris, vor merge cu plăcere să salute bustul lui Xenopol, care va fi pus și el odată — vreie soarta cît mai tîrziu—între busturile academicianilor francezi și a colegilor lor străini, care stau înșirate unul lîngă altul în sala de recepție a Institutului Franței.

Mașina electorală

In sistemul electoral ce stăpînește o țară se oglindește atît firea poporului întrupată de secule prin îndelungul ei traiu, cît și mentalitatea păturei diriguitoare, care a reprezentat națiunea politică.

Sistemul reprezentativ a fost o inovație supărăcioasă pentru clasele diriguitoare, impusă de împrejurări grele țărilor, cari le-au adoptat mai întâiu Noi l'am luat mai tărziu prin intermediul rusesc. Boerimea nici nu l'a voit, nici nu i-a plăcut; de aceia i s'a impus un sistem la 1831; alt sistem la 1858; altul la 1864, altul la 1866, altul la 1884. De 27 ani trăim în sistemul celor 3 colegii, create de constituția de la 1884, îmbunătățit prin legi de organizare și a statului și a votului.

Pentru înceata și sigura educație a maselor s'a adoptat la noi mașina care are manivela în mîna Regelui în loc să fie în mîna poporului, sau chiar a păturii diriguitoare. Toate legile organice de la 1831 n'au țintit decît să i lărgească ceva baza, dar nu funcționarea. De două ori baza s'a lărgit prin intervenția străină, la 1831 și 1858; odată prin lovitura de stat la 2 Maiu 1864; de 2 ori prin vot de parlament.

Cu Regele actual, cu puterile lui constituționale s'ar putea schimba funcționarea mașinei electorale, dacă s'ar organiza prin lege altfel ministerul de interne.

Nu e nici un minister mai arierat în organizarea sa de cît acest minister; și dacă legile ce s'au făcut de organizare, au privit administrația interioară a acestui minister, cît privește serviciul exterior: prefecturile și primăriile au fost lăsate pe din afară, tot după sistema veche.

Aici stă răul. In serviciile exterioare ale acestui minister stă toată mașina politică, căci sînt lăsate a fi prea mult, sau de tot în funcțiune de culoarea politică a ministrului de interne și nici de cum în funcțiune de stat. Ce e dreptul s'a făcut un început de organizare, dar nu e de ajuns, căci s'a dat consiliului superior administrativ judecarea disolvărilor consiliilor comunale, cum și îndepărtarea slujbașilor superiori. Toate aceste garanții sînt prea slabe și le fac încă atărnătoare de persoana noului prefect.

Și sistemul acestei mașini e așa de înrădăcinat că chiar ligiferînd pentru moment în alt-fel, datina va compromite spiritul legii. Că se fac progrese în întărirea voinței țării, în asigurarea independenții cetățeanului, se observă la fie care alegere generală. Iar nota timpului o găsim la colegiul III, care de astă dată a întrat în luptă pe toată linia și spiritul politic a început a se însădi și la țară. Cine ar fi îndrăznit acum 10 ani în urmă să-și pună candidatura la țară? Erau rari îndrăzneți, cari au repurtat succese electorale cu masa rurală! Au fost Blaremberg la Brăila, D. Sturdza la Bîrlad, V. Gh. Morțun la Roman, Dincă Schileriu la Gorj și atîta. Partidele în de obște părăsiau terenul de luptă și țărănimea era lasată ca zestre a guvernului.

Aici mașina a rămas și astăzi puternică, căci încă resortul conștiinței politice e mic, iar organele polițienești prea puternice. Tot răul sistemului actual electoral aici se vede, și abuzurile cele mai revoltătoare aici se fac. Se împiedecă direcții și se aduc cu duimul delegații!

Cu toate acestea trezirea corpului electoral se face. De unde mai înainte guvernele nouă culegeau cam 60 pînă la 70 la sută din voturi, chiar la colegiul I, între 70—80 la sută la colegiul al 2-lea și aproape unanimitatea la colegiul al 3-lea, de astă dată proporția s'a schimbat. Guvernul a căpătat numai 57 la sută din sufragii la colegiul I și tot atîtea la colegiul al II. Asta arată că maturitatea lor politică e la fel și că se pot în viitor apropiat contopi aceste 2 colegii pentru a scăpa de boala colegiului I actual, și a ridica nivelul moral al colegiului al II-lea.

Dacă s'ar grăbi partidele cu însănătoșarea sistemului electoral prin legi colaterale, ca stabilitatea tuturor slujbașilor și scoaterea administrației din politică, făcînd din prefecturi o carieră administrativă, cum e în școli, în armată, în justiție, în inginerie etc., s'ar ajunge cît mai departe la o adevărată viață publică spre scoaterea la iveală a tuturor valorilor.

Pînă atunci plutim cu toți într'o mocirlă, a cărei tulbureală și grețoșenie o vedem, dar nu putem s'o curățim.

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

UN NUME

E atît de mare și de vie preocuparea tuturora în preajma unicului eveniment al zilei—alegerile—în cît am lăsat cu toții aproape neluat în seamă un eveniment cu mult mai însemnat ce s'a petrecut sub ochii noștri: sosirea apei în oraș.

Căci de astă dată se poate vorbi fără ezitare și fără îndoială despre sosirea apei, de oarece am văzut-o nu numai jucînd în înălțimi, proiectată de improvizate țîțîni arteziane,—dar o văzurăm curgînd prin guri abundente, spălînd asfaltul și pietrișul, grăbind însănătoșirea orașului celui mai insalubru, celui mai molipsit de boli și de nenorociri. A venit încet, a venit anevoie,—a venit cu întîrziere, într'un moment cînd mulți începuse a nu mai crede în sosirea ei. Dar a venit—și aceasta e esențialul!

Cînd e o departare de peste o sută kilometri de străbătut sub o presiune formidabilă cerută tocmai de marea depărtare a originei,—întîrzierea nu e prea surprinzătoare și întru cîtva de iertat. Nu mai puțin de iertat este însă și nerăbdarea locuitorilor pe care i-aducea, cu drept cuvînt într'o enervare firească eterna lipsă de apă, veșnica pricină a tuturor neajunsurilor sanitare și economice în acest oraș fără vlagă și fără noroc.

Dar astăzi o vedem gîlgăind prin tuburi, o vedem revărsîndu-se de alargul străzilor și ni se pare că e un vis—un vis îndeplinit aevea, un vis pe care l'au visat, topindu-se în decursul vremilor, generațiuni numeroase înaintea noastră.

Și în cîntecul apei curgătoare ni se pare că auzim plîngînd toate acele generațiuni de eri,—ni se pare că auzim triumfînd generațiunile de mîni chemate la o viață nouă de sănătate și belșug.

N'ar trebui însă uitat prea curînd un nume, — numele aceluia pe care și o soartă fericită și o energie proprie extraordinară l'au legat de-a pururea de împlinirea visului tuturor iașanilor — numele fostului primar Gh. Lascar.

Strajă neadormită, — a veghiat ani de zile de a rîndul ca visul scump nouă tuturor să nu se iroseasca în zadar, el a strîns toate energiile, a unit toate dorințele, a acumulat toate puterile și le-a făcut să culmineze, ca într'o apoteoză vie, în această unică țintă: aducerea apei.

Modestul acesta a făptuit un act mare, istoric, de apururea memorabil și a binemeritat pentru totdeauna; el a înscris o pagină de aur în cartea Iașilor și, astfel, în istoria țării însăși.

Aiurea, unde entuziasmul civic îmbracă alte proporțiuni și alte forme, el ar fi avut un monument public. Noi însă nu cunoaștem asemenea elanuri. Să sperăm însă, că pentru a doua oară și spre cinstea lui proprie—Iașul va aduce fostului primar omagiul bine meritat de a-l trimite în Senatul țării.

Recunoștința e virtutea esențială a sufletelor alese.

Rodion

Impresii din Apus

AIX-LA-CHAPELLE — BRUXELLES

IV

De la Castelul *Sans-Souci* în acelaș parc se trece la *Orangerie* — un palat între portocali — înlăuntrul căruia se găsesc vre-o 44 cópii de pe tablourile lui Rafael. In fața palatului se văd niște instrumente colosale astronomice, în bronz, ce au fost lucrate în Peking. Intre altele e un glob terestru enorm.

Parcul continuă și se mai vede încă o clădire în forma unui turn numită—*Drachenhaus*. Apoi *Neuen Palast*, pentru care Frederich cel Mare cheltuise trei milioane taleri. E o clădire colosală. Aci stă în timpul verei împaratul actual.

Rătăcind prin parc, ce pare a nu mai avea sfîrșit, descoperi cîte un colț, care te oprește în loc, admirînd imaginația, celor cari au căutat să facă din această pădure un așa rai... Printre frunzele copacilor se întrezăresc diferite statui alegorice. Intre altele e *Venus*, în marmoră, dormind într'o boltă de de verdeață; templul *Amiciției*, Grota lui *Neptun*, *Casa japoneză*...

*

Aix La-Chapelle pentru francezi, și *Aachen* pentru germani, e orașul cu ape minerale termale, cu relicve rari și cu o catedrală extraordinară. E de o curățenie excesivă. Are o gară într'un stil deosebit, în piatră, de o aparență foarte veche — în realitate abia e construită. Teatrul mare și frumos, făcut după modelul teatrului *Oleon* din Paris. Magazii frumoase și bogate.

O clădire mare, în coloane multe închide isvorul numit *Elisenbrunen*. Aci e o grădină pompoasă, cu jeturi elegante în care să se odihnească bolnavii ce-și fac cura.

Catedrala e un labirint. In octagonul din mijloc se vede pe una din pietrele pavajului numele lui *Carol Magno* — aci e mormîntul lui. Insă acest mormînt e numai sarcofagiul, care se spune că și acesta ar fi fost al împăratui August. Scheletul lui Carol cel Mare a fost împărțit pentru a se pastra ca relicve. Iar tronul, pe care fusese cadavrul împaratului, s'a pastrat pentru ca imperatorii să se așeze pe el în ziua încoronării lor. Acest tron e de marmoră masivă de formă romană. Odinioară era acoperit cu foi de aur, care s'au perdut în revoluțiile ce au fost.

Se zice că Napoleon nu ar fi voit să se așeze pe el. Sara însă împărăteasa Iosefina se strecură singură în templu și se așeză pe tron. Deodată se auziră țipete și paznicii alergînd o găsiră leșinată. Ea povesti că-i apăruse spectrul lui Carol cel Mare și că i prezisese lucruri straşnice.

Colosale sume a strîns această catedrală, datorită relicvelor ce conține. In 1496 la o serbare ce se ținea din 7 în 7 ani, cînd se arată relicvele cele mai mari ca: fusta sfintei Fecioare, centura lui Isus etc. etc. venind 142 pelerini se adunară 80.000 florini de aur.

O clădire caracteristică și veche e primăria — *Hotel de ville* — colosală, neagră de vremuri, ciselată, cu turnuri multe cu statuete, colonade și bolți.

Ceea ce dă însă un farmec mai mult acestui oraș este *Nizzallee* — o siradă sub poalele muntelui care mărginește orașul. Această alee ce-și merită numele, e așa de curată, bine îngrijită și cu o perspectivă ce te pironește în loc, încît cu multă greutate te desparți de ea. Pe o parte sunt vile mici multe, una lîngă alta, într'un stil sever caracteristic, dar foarte plăcut; iar pe cealaltă parte e muntele acoperit cu brazi printre care se vede cîte o vilă mai mare. Coasta toată e brazdată de cărări misterioase ce duc la cîte un chioșc. Alea se închide cu o mănăstire boită în oleiu roș, — *Franciskanerkloster* — care de la distanță e de mare efect.

De pe culme apare toată valea în care se găsește Aix-La Chapelle predominat de catedrală și primărie. Clima în această parte e dulce, și aceasta face un loc de vilegeatură destul de freeventat.

De la Aix la Chapelle pănă în Belgia nu mai sunt de cît cîteva minute.

*

Belgia e țara care după întinderea ei, este cea mai populată din lume. Populația pe kilometrul patrat este de 3 ori mai mare de cît a Franței și îndoită de cît a Angliei.

Din punctul de vedere al relațiilor comerciale Belgia ocupă de asemenea primul rang. Activitatea ei industrială, se exercită în mai multe ramuri: în ruinele de fier și de cărbuni de pămînt, în cariere de piatră, în turnătorie de fier, în oțelerie, în sticlă, în zinc, țesetorii, fabrici de zahar, de sopon; apoi cu material de transport; șine de fier, automobile, tramvae, construcții navale etc.

Intreprinderele belgienilor s'au răspîndit prin toate țerile globului: prin Egipet, China, prin America de Sud, prin Rusia, La noi de asemenea, cum e la „Pucioasa", care pe harta lor e *Putioza*. Ei au 1118 societăți în străinătate.

De la guvernul belgian ce cer necontenit profesori și funcționari din țerile străine, ceea ce dovedește de cîtă valoare profesională se bucură Belgienii.

In privința căilor — în Belgia se găsește cea mai deasă rețea de linii ferate Călătoria prin Belgia e foarte eftină, Cu 11.75 fr. se parcurge țara timp de 5 zile pe toate liniile, cele exploatate

de companii ca şi pe cele administrate de Stat.

Belgia este ispititoare căci în ea se află: Anvers unul din cele dintăi porturi ale lumii — metropola comercială a acestei ţări; Ostenda — regina plagelor; Spa — floarea Ardenilor; Grota de la han — minunea lumii; Waterlo — unul din locurile cele mai emoţionante.

Iar varietatea peisagelor şi diversitatea oraşelor nicăeri nu-i mai pronunţată de cît în această ţară. De la coasta bătută de valurile mării şi pănă la culmile munţilor Ardeni se succed nenumărate tablouri cari te poartă într'o lume de visări. Ici plaja odihnitoare. Mai departe cîmpii bogate şerpuite de riuleţe ce se pier, prin iarba deasă; Către munte se întîlnesc rîuri mai mari cari se sbad contra stîncelor urieşe—pe vîrful cărora se vede cîte o ruină sau vreun castel siguratec...

Intrînd în Belgia ţinta nu poate fi deocamdată de cît *Bruxelles*.

Capitala Belgiei e un oraş de vre-o 700.000 locuitori şi un oraş din cele mai frumoase, se zice, Intr'adevăr dacă se iau în samă clădirile şi străzile numai, aspectul e din cele mai frumoase. Bulevardele largi care traversează oraşul de la Nord la Sud dau o animaţie ce se vede numai în centrele însemnate ca Paris, Berlin... Imbulziala fiind mare sargenţii regulează pe la răspîntii trecerea trăsurilor şi a trecătorilor.

In piaţa „Brouchère" e monumentul *Anspach* constînd dintr'un pilon de granit de Scoţia cu un sf. Mihail pe el. In jurul lui sunt nişte dragoni din gura cărora curge apă într'un basin mare. In jurul acestui monument şi pe o întindere destul de mare sunt plantate în timpul verei tuberoze care răspîndesc un parfum delicios.

Sara întreg monumentul e ca învăluit într'o reţea de lumini electrice de deosebite culori formînd un tablou ca din poveşti.

De altfel tot bulevardul în timpul serei era decorat cu arcade de becuri electrice colorate roş şi galben — care erau aşa de dese încît de la distanţă formau o singură baltă luminoasă desemnînd bulevardul în toată întinderea lui.

Maria C. Buţureanu

Banditismul în Magistratură

UN PROCUROR GENERAL—AGENT ELECTORAL

Iubite Domnule Pella,

In baza simpatiei ce ne leagă şi ca un omagiu pentru frumosul d-tale talent gazetăresc,—pe care 'l-ai dovedit cu prisosinţă,—fac apel la ospitalitatea „Opiniei", *pe care o dirijezi, rugîndu-te a face să se însereze în coloanele ei, articolul a'ăturat* „Banditismul în magistratură".

El zugrăveşte o bolnăvicioasă stare de lucruri, căci pe cînd şeful guvernului actual anunţa cu cunoscuta sa morgă, la Iaşi, că are ca punct de program desfiinţarea „banditismului în politică", *eu văd că colaboratorii săi, mari şi mici, l'au înfiinţat pînă şi în magistratură. El mai explică, amicilor şi cunoscuţilor, cari mi-au arătat mult interes cu această ocazie, cauza reală a demisiunei mele.*

Primeşte, te rog, pe lîngă mulţumirile mele anticipate o cordială strîngere de mînă amicală

Gh. SKARLET

Iaşi, 22 Februarie 1911.

Multe învăţăminte se pot trage, de ori cine, din moravurile ce domnesc în timpul perioadelor electorale. De altfel e şi obiceiul consacrat ca în loc să ne revoltăm, să admirăm inovaţiunile şi variaţiunile electorale, căci rominul din fire, e tolerant. In toate însă este o limită, peste care dacă se trece, rumoarea publică ce părea amorţită, se ridică cu violenţă şi tărie,— iar resultatele nu pot fi de cît dureroase. Aşa se explică azi şuvoiul de protestări din toate unghiurile ţărei, telegrafiate Suveranului şi acoperite de sute de semnături de cei mai cunoscuţi şi încercaţi oameni publici, cari fac fala partidelor de guvernămînt din această ţară: **se petrece ceva neobicinuit în Ţară.**

...Şi totuşi, se mai pricep aceste lucruri la un Kalimachi, la un Anton Arion, chiar la un cavaler ca la segnorul de la Albatros!! zic, se pricep,— de şi triste şi urîte,—ele fiind făptuite de oameni lipsiţi de scrupule şi în perioadă electorală, căci au o singură scuză: **totul, în politică, e permis!** E drept, aceasta e o doctrină mucigăită, de care numai neputincioşii, retrograzii şi aventurierii mai fac uz azi.

Acolo însă, unde lucrurile nu se mai pot pricepe şi unde ori-ce minte omenească, ori cît de tolerantă din fire nu poate scuza asemenea uzanţe înjositoare, ar fi cînd ele s'ar întrebuinţa chiar de Magistraţi, meniţi a ţine veşnic balanţa Dreptăţei în mînă: **aceasta nu e numai trist, e desastros.**

Dar, să venim la fapte.

In lumea judecătorească se cunosc navetele: Iaşi-Bucureşti şi retour, făcute de vr'un an şi jumătate, cu regularitate matematică, la fiecare săptămînă, une ori şi mai des, în vederea avansărei la Casaţie, de onorabilul consilier de Curte, actualminte delegat procuror general, Alexandru Hinna. Toate personalităţile judiciare, politice şi.... *palatiste*, au avut prilejul sau mai exact *prilejurile* de a fi des visitate de onoratul Inalt Magistrat. **N'a putut reuşi însă.** I-a venit atunci o idee genială... dacă ar mai fi şi aceasta posibil: *aceia de a solicita postul de Procuror general.* Pe acesta l'a obţinut. Acum 'şi-a zis: iată scara pe care mă voiu urca, cu siguranţă, la Casaţie, dar îmi mai trebue şi o trampolină, ca să sar mai repede, nu normal, treaptă cu treaptă. In fine, a fost găsită şi trampolina.

S'o explicăm.

Lumea politică îşi aduce aminte de o răsunătoare interpelare a actualului Ministru de Justiţie, în trecutul parlament liberal, (tot ce face actualul Ministru de Justiţie e răsunător... a gol) privitoare de nişte pretinse neregularităţi, relative la nişte licitări publice, ţinute de Epitropia Sf. Spiridon din Iaşi. Ceva mai mult, ca de obiceiu, gazete amice d-lui Mişu Cantacuzino, au exploatat interpelarea d-sale ca nu succes parlamentar, cu care cei imitaţi şi cunoscători de cît orgoliu e capabil d-sa a se bucura în ast-fel de succese uşoare,—aceia ştiau că lui Mişulică=Păpuşică, dacă vrei să îi faci plăcere şi să îi întri în graţii (... Doamne, şi preţioase sunt graţiile ministrului de justiţie, cînd urmăreşti de 2 ani cu ori-ce preţ să sari la Casaţie,) *apoi să-i vorbeşti de interpelarea d-sale şi dacă e posibil să insinuezi ceva în legătură cu ea*: eşti atunci sigur că faci ce vrei cu orgoliosul ministru de justiţie, actual. Acest *„flair"* l'a avut d. Hinna şi în aceasta i-a stat *„ideia genială"*, de care vorbiam.

In adevăr, la 24 Decembrie 1910, s'a primit de subscrisul, la parchetul tribunalului Iaşi, o adresă semnată de fostul director al Epitropiei, A. Poni, în care se făcea cunoscut *că de mai multe luni lipsesc din Arhivă 4 dosare*, — dar de ce natură sunt afacerile, nimic. Caracteristic că în 5 ani, aceasta e singura adresă pe care d. Poni o trimite parchetului,—pînă aci sutele de adrese, erau semnate de Epitropi şi contrasemnate de d-sa. **N'am dat nici o importanţă afacerei.** Aceasta era în ajunul Crăciunului, 24 Decembrie. In urmă afacerea s'a repartizat la cabinetul II de Instrucţie, dirigeat de judecătorul Gr. Kessim,—şi pot să afirm că se va sfîrşi cu clasarea, totul reducîndu-se la gelozia dintre 2 funcţionari inferiori, cari căutau a şi face unul altuia rău. Asta e totul.

Ei bine, din această afacere, pe care d. procuror general Hinna,—care vrea să sară la Casaţie,—şi d. prim-procuror Adam Bercea, care avea interesul de a se menţine (... sta rău de tot, d. Iliescu nu mai avea nici o putere); aceşti 2 demni ai mei şefi, au presintat această lipsă de dosare, sub forma unui raport rusesc, au umflat lucrurile, au afirmat fantezii d-lui ministru: ba că Pennescu a distrus dosarele; ba că Badareu a cumpărat acele dosare prin un funcţionar etc. etc, mă rog toate insinuările şi fanteziile posibile, pe care doriau şefii mei a instala trampolina lor de avansare şi consolidare.

Eu tare, pe couvingerea mea, 'mi-am menţinut punctul de vedere, am privit afacerea de mică importanţă; **iar şefii mei, de acord cu întreaga suflare clubistică carpistă din Iaşi, - doriau cu ori ce preţ ca din astă afacere să lasă o platformă monstră de combatere în alegeri.**

Iată totul, expus sincer şi real.

Ce se întîmplă? D. procuror general, Al. Hinna, enervat de îndrăzneala mea, de a avea curaj în opiniuni, şi fără a mă întreba sau a mă pune în curent, se plînge la minister, că eu l'am indus în eroare, *că nu i-am raportat această gravă şi însemnată afacere* şi la 8 Ianuarie, pe cînd eu eram bolnav, oprit de doctor a eşi din casă (d. dr. Riegler e Epitrop, om de onoare, o ştie,—căci d. Hinna avea aerul a spune că eu m'am făcut bolnav, de şi asemenea uzanţe le ar putea căuta în altă direcţiune,) — d-sa îmi face un raport vehement la minister, cerînd pedepsirea mea.

Abia la 10 Ianuarie, după influenţa ce am avut-o, m'am presintat la Parchet şi am putut afla *„lucrătura Şefilor"*. **M'am dus la Minister la 13 Ianuarie şi Ministrul de şi contrariat că nu'i măgulesc de loc orgoliul, de oarece cum era şi este realitatea, afacerea Dosarelor e un moft, o afacere de clasat,—mi a spus că deşi Procurorul General îi cere aspre măsuri contra mea.** *„D-sa e om drept" şi mă sfătueşte ca pe viitor să raportez afacerile importante, d-lui Procuror General".* **Totul dar tranşat, la 13 Ianuarie. D. ministru a considerat afacerea inchisă definitiv. Aşa credeam şi eu.**

Cei din Iaşi însă şi anume: clubul junimist, redactorii „Evenimentului", casa d-lui Grecianu şi nouii Efori, n'aveau alt cuvînt de ordine de cît: **am găsit platforma de alegeri, darea în judecată a foştilor Epitropi,** — acestea toate după indicaţiunile şi cele ce le spunea, în particular, d. Procuror General Al. Hinna: d-lui Ministru de Justiţie, d-lui D. Grecianu şi în special d-lui P. Sion, — cari cu toţii doreau, ca să se poată deschide acţiune publică, de formă, pentru alegeri!

In acest scop, cu următorul limbaj, mi se adresează mie, d. Petre Sion, Efor şi actualminte Deputat, — ca din partea d-lui Greceanu: *„Tu eşti cel mai energic şi mai bun procuror, ai dreptul la avansare, dar te bănuim de tachist; îţi dăm delegaţie de Prim-Procuror, mutăm pe Bercea, şi dacă ne vei face serviciile ce ţi cerem, după alegeri, te avansăm Prim Procuror.* Ştiam unde vizează şi chiar i-am *luat cuvîntul...* **vrei să vorbeşti de chestia de la Eforie!**,—*la care a făcut numai gestul afirmativ.*

Rezultatul a fost trimiterea demisiunei mele, la Ministerul de Justiţie, la 7 Februarie, concepută in acest sens: *„sunt oameni întregi cari nu fac transacţie în viaţa lor, mai ales cu principiile de justiţie şi morală" etc.* Această demisiune a surprins pe mulţi, dar mai ales pe guvernanţii din Iaşi şi special pe d. Procuror General Hinna, care se afla tocmai la Minister, cu ocazia anchetei din Roman.

Ce a făcut Ministerul?

La 8 Februarie, cînd demisiunea mea ajunsese acolo, în loc să mi o primească, cu data de 8 Februarie, îmi trimite adresa No. 3336, sub forma unei pedepse *„prevenirea"*, pentru raportul din 8 Ianuarie, cu o lună în urmă,—afacere deja tranşată cu d. Ministru, verbal, la 13 Ianuarie, în Bucureşti.

Am rămas indignat de acest procedeu boeresc,

La 10 Februarie am dat o petiţie telegrafică, unde cerem a mi se confirma primirea demisiunei, căci am părăsit slujba şi vroesc a începe advocatura. Nici un răspuns.

Tocmai la 16 Februarie, exact ziua alegerei la colegiul I de Cameră, însu-şi d. procuror general Hinna, luîndu mă după umeri, cu voce dulce şi insinuantă ca de damă: *mă sfătueşte să retrag demisiunea.* Nu ştiu de o făcea sperînd a obţine votul meu pentru d-nii Greceanu, Sion, etc. sau în alt scop, adică a face să amuţesc pentru uritul rol ce d-sa l'a jueat în afacere. I am spus categoric: *eu nu revin.* Ce s'o fi mai întîmplat nu ştiu, dar la 19 Februarie am auzit printr'un amic, că Ministerul a comunicat primirea demisiunei mele. Cam tîrziu şi... cam urît.

In sfîrşit, sunt acum liber, domnule Hinna. Pot să mă adresez dv. cu fruntea sus şi să vă spun: *Visul dv. de a ajunge la Casaţie, se va împlini. Se poate ajunge aici, pe 2 căi: 1)* **Cu ceea ce oste cine-va** *şi* **1) cu ceea ce a fost cine va.** *Ca şi în armată: cu meritul şi cu vechimea. Odată ce cu prima ipotesă de aproape 2 ani de cînd vă scremeţi, n'aţi putut reuşi, se vede că s'a probat suficient că ea este exclusă. Pentru a doua ipoteză, nu era nevoe să faceţi ce aţi făcut. Va veni de la sine:* **sunteţi junimist şi cel mai autorizat addept al lui Merfeu,** *caracteristica generală a junimismului prin urmare veţi ajunge consilier la Casaţie! Nu era nevoe a ne insulta pe noi, inferiorii d-voastre socotindu-ne cu acelaş criteriu ca pe d-voastră singur.*

Trist dar adevărat.

Opriţi-vă, căci sunteţi în stare a face mult rău magistraturei în genere şi oamenilor de coracter, în special.

Şi acum cred că se poate vedea clar de ce am demisionat din magistratură:

Am demisionat ca să nu fiu calificat de **„bandit în magistratură"**, *lăsînd acest privilegiu foştilor mei şefi,—căci dacă primiam* **„tîrgul"**, *era să fiu avansat,— cum va fi d. Hinna!*

Am demisionat căci sunt sătul de şefi cari înjosesc şi înnoroesc magistratura.

Am demisionat ca să nu mă asfixiez într'un mediu laş şi licheesc ce'l am văzut că domneşte în special în Parchetele noastre, căci dacă ar fi măcar aici caractere, multe din cele ce le vedem, nu s'ar mai petrece.

Am demisionat ca să se vadă că în această turmă venală, adevăratele caractere sunt aceia ce'şi pun speranţele numai **„în ei înşişi"**.

Am demisionat ca din toate puterile să pot lupta alăturea de ori-ce luptători şi patrioţi sinceri, la înalţarea caracterelor, —ce pare a fi dat faliment în astă ţară, —de şi numai caracterele sunt criteriile ce ne pot salva de pragul prăpăstiei celei veşnice.

Am demisionat, în sfîrşit, ca să'mi recapăt rolul de **„Apostol al adevărului"** *—pe care am avut ilusia că'l voi propaga măcar în magistratura ţărei, dar m'am înşelat,—* **căci adevărul este singurul lucru ce ne înalţă sufletoşte şi ne face să preţuim rolul inalt al omului în lume şi cu care putem feri pe semenii noştri de multe nenorociri, pe cari 'şi le provoacă singuri, în putrigăita societate ce ne inconjoară.**

George Skarlet
fost procuror, demisionat.
Avocat

Litere-Ştiinţe-Arte

„Après moi!"—O încercare a Comediei Franceze de a relua noua piesă a lui Henry Bernstein, „Après moi!" n'a reuşit. Regaliştii şi naţionaliştii francezi n'au dezarmat ci am continuat să organizeze aceleaşi violente scandaluri a căror înăbuşiri ar fi adus vărsări de sînge.

Autorul însuşi a renunţat la luptă, retrăgîndu-şi piesa în mijlocul succeselor şi în protestările întregei intelectualităţi pariziane. Peste 300 de literaţi, scriitori, compozitori, adresează presei o energică protestare în contra exceselor barbare. Numeroşi academicianî între cari Paul Hervieu, Lavedan. Edmond Rostand, Marcel Prévost şi alţii iau semnat protestul afirmînd că acuzarea adusă lui Bernstein că ar fi dezertat cîndva din armată nu justifică întru nimic violenţele naţionatiste faţă de un scriitor care face onoare literaturei franceze în gradul cel mai înalt

Reţeta serală la ultima reprezentaţie a piesei a fost de 7850 franci.

Vom reproduce mîni textul scrisoarei prin care Henry Bernstein anunţă Comediei Franceze că-şi retrage piesa din repertoriu.

*

In legătură cu cele de mai sus tînărul scriitor Claretie, fiul lui Jules Claretie a avut un duel cu Leon Dandet care publicase un violent atac în contra administratorului Comediei Franceze.

Claretie a fost rănit cu spada.

*

Cîntăreaţa Maria Labia de la Opera Comică din Paris a primit un angajament la Opera cea mare din Viena.

*

In parlamentul francez s'a reconstituît grupul medical avînd ca preşeninte pe senatorul Labbé, vice-preşedinte pe senatorul Lannelongue şi pe deputatul Dubuisson, secretari pe senatorii Pedebidou şi Raymond, deputaţii Laurent şi Lachand, chestor pe deputatul Devins.

*

Au apărut la Londra Memoriile generalului Sir William Butler, un fel de autobrografie a defunctului general care avusese comanda supremă a trupelor engleze din Colonia Capului. El a fost nevoit a se retrage încă inainte de izbucnirea războiului cu burii ne fiind înţeles cu politica lui Chamberlain. Memoriile sunt foarte instructive.

*

STRUNA ZILEI

FEMEEA-BARBAT

In toate oraşele mari europene femeile înfrunte adevărate excese publică încercînd să introducă moda rochiei-pantalon.

Ştiri.

Pretutindeni, eroine,
Infruntaţi cu vitejie
Şi primejdii şi ruşine
Şi bătjocuri şi urgie...
Spre triumful unei mode—
Staţi lupta cu... bărbăţie.

INFORMAŢII

❑ *D. Louis Liard, vice rectorul Sorbonei, comunică d-lui Xenopol că a fost propus ca membru titular la academia ştiinţelor morale şi politice din Institutul Franţei, la care pînă acum aparţinea ca corespondent, pentru unul din cele două locuri de membri asociaţi străini, rămase vacante prin două decese întîmplate anul acesta. Şi mai spune că comisiunea de recomandare a însărcinat pe d-l Emile Boutroux, preşedintele academiei de ştiinţe morale şi politice, membru în comisiune, cu propunerea şi susţinerea acestei candidaturi, ceea ce d. Boutruox a primit cu mare plăcere.*

D. Xenopol a telegrafiat imediat d-lui Liard, pentru a-i mulţumi călduros, de interesul ce-l manifestă pentru un fiu al României şi d-lui Boutroux spre a-i rosti recunoştinţa pentru osteneala ce-a luat-o asupra lui. I-a telegrafiat bibliografia completă a tuturor lucrărilor sale, care se urcă pînă acum la 154, din care 80 romîneşti, 67 franceze şi restul germane, latine şi italiene.

I-a mai trimis şi traducerea spaniolă a teoriei Istoriei tipărită chiar acum la Madrid, de un membru al academiei spaniole care a cerut d-lui Xenopol autorizaţia de a face această traducere: volumul cuprinde 500 de pagini.

❑ E vorba ca d. Spiru Haret, fostul ministru al cultelor şi intrucţiunei publice s'a decis să se retragă de la catedra de mecanică de la universitatea din Bucureşti şi a'şi da demisia pentru a-şi regula drepturile la pensie.

❑ Astă-noapte a nins în judeţele: Dorohoi, Suceava, Botoşani şi Iaşi.

❑ Şedinţa consiliului de higienă al oraşului, care trebuia să aibă loc Simbătă, s'a amînat pentru ziua de Marţi 1 Martie.

❑ **Balotagiile.**—Mîine Mercuri se vor efectua alegerile celor 7 balotagii de la col. *I* Cameră.

Argeş: între d-nii Vintilă Brătianu (lib.) care la primul scrutin a obţinut 180 v., Gr. Balotă guv. care obţinuse 117 v., şi Gr. Coandă care obţinuse 122 voturi.

Brăila: între d-nii N. Ionescu liberal care la primul scrutin a avut 203 v. şi I. Berceanu guvernamental, cari a avut 224 v.

Dolj, între d-nii: C R. Geblescu (cons. dem.) care la primul scrutin a avut 328 v., N. Murgăşanu guv. care a avut 345 v. şi I. Vrăbiescu liberal care a avut 331 v.

Gorj, între d-nii Toma Cămărăşescu cons-dem. care a avut 122 voturi şi E. Părăianu guvernamental care a avut 111 v.

Mehedinţi, între d-nii: C. Rădulescu-Motru cons. democrat care a avut 182 v., E. Colibăşeanu guv. care a avut 200 v. şi Burileanu liberal, care a avut 180 voturi.

Putna, între d-nii, N. Chirculescu lib. care a avut 219 şi Teod. Odobeşteanu guv. care a avut 217 v.

Vlaşca, unde a rămas numai d. I. Lahovary.

❑ Tînărul Raul Van Sanen, fost împiegat la depozitul de desfacere a regiei a fost prins, după cum am anunţat, la Bruxelles, unde venise de la Paris.

El urma să fie adus zilele acestea la Iaşi. Cum însă formalităţile de extradare încă n'au fost îndeplinite, Van Saanen continuă a fi arestat la Bruxelles.

❑ **Din Tg. Frumos.** — Sub guvernul actual s'a impus în capul comunii Tîrgul-Frumos, pe un italian numit Giusepe Nuciu Tesaro. Acesta ajutat de poliţie, care este la ordinile sale pe lîngă actele de banditism la care se dedă în contra ori cărui cetăţan, ce nu este adeptul său, a suspendat şi aplicarea legilor, cum este legea băncilor populare, care prin art. 14 prevede că la oraşe contractele de împrumuturi pe amanete contractate la băncile populare se intabulează de poliţie. Tesaru însă a luat de la poliţie registrul de insabularea acelor contracte şi face el intabularea la primărie; Contractele astfel intabulate fiind ilegale, nu se pot plăti de banca populară şi prin aceasta locuitorii ce au nevoe de împrumuturi sunt loviţi în interesele lor şi banca populară stîngherită în operaţiunile ei. Cerem autorităţilor în drept să dea ordin primarii oraşului Tg. Frumos ca reprezentantul ei să intre în lege predînd poliţiei registrul de intabulări şi să nu-şi caneze pe locuitorii ce voesc a'şi cauta de nevoile lor.

❑ Preotul Ivan Ursachi, fost paroh la Cocoreni. judeţul Botoşani a fost numit paroh la Oneşti, judeţul Iaşi.

❑ Din Roman ni se scrie că în urma unei purtări necuviincioase, pe care au avut'o conducătorii carpişti faţă cu d. C. Miclescu, ofiţerul stărei civile, acesta şi-a dat demisia.

❑ D. căpitan P. Ghica va fi numit inspector agricol al judeţului Botoşani.

❑ D. P. Bottez, impiegat la administraţia financiară care fusese permutat la Vaslui, a fost mutat din nou la Iaşi.

DIVERSE

— D. C. Romanescu licenţiat în matematici, a fost numit pedagog la liceul militar din Iaşi.

— Agenţii poliţiei de siguranţă au arestat pe individul Filip Sferjoski din din strada Toma Cozma, care introducîndu-se în atelierul de croitorie a lui Veis Veinştein din strada Gh. Mirzescu a furat o mare cantitate de stofe.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de on. serv. san.		0.30
	oca	0.45
Brînză de vaci proaspătă	0.60	
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduluri		1.80
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.—	
Smântână dulce, centrifugată		2.80
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.60
Ouă zilnic proaspete		9/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Grăsime topită de porc	2.20 kg.	

Se găsesc caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu preţuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăcte.

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţurile cele mai mici posibile. Incercaţi şi vă veţi convinge.

Administraţia.

VOM LUPTA

Nu numai partidul conservator-democrat, dar toţi cetăţenii cari au cîtuşi de puţin grija intereselor publice şi mai ales a demnităţii poporului romîn, nu vom desarma pînă ce nu vor fi dat acestei nefericite şi dispreţuite ţări următoarele reforme:

1 Lărgirea bazei electorale, pentru a înfrîna corupţia;

2) Reprezentarea proporţională ce ne va scăpa în fine de tirania majorităţilor, care nu reprezintă măcar voinţa ţării sofisticată, violentată, escrocată;

3) Votul obligatoriu, pentru a împedica abţinerile impuse de agenţii guvernului;

4) Intrebuinţarea maşinei de vot, pentru ca votul să fie în adevăr secret;

5) Stabilitatea tuturor funcţionarilor, cărora li se va da un statut care va prevede condiţiile de admisibilitate, regulele de înaintare şi permutare, şi care îi va pune cu totul sub controlul tribunalelor disciplinare, în compunerea cărora guvernul nu va avea nici un amestec;

6) O descentralizare reală, care va lua cîteva din atribuţiile acestui monstru care se numeşte guvern romîn,—monstru care dispune de interesele, de cinstea, ba chiar de viaţa fiecăruia;

7) Un contencios administrativ, care va anula şi pedepsi toate abuzurile guvernului, contencios înscris în Constituţie, precum şi inamovibilitatea judecătorilor, cu regulile lor de înaintare şi cu tribunalul lor disciplinar;

8) Validarea alegerilor să fie luată din mîna Parlamentului, care este judecător şi parte, şi să fie încredinţată justiţiei.

*

Pentru a pregăti spiritele în vederea tuturor acestor reforme, fără de care ţara ar fi osîndită să putrezească în ruşine şi în noroiu, partidul conservator democrat va face opera necesară. Fără a întîrzia o singură clipă, vom consacra toate puterile noastre spre a lumina şi entuziasma massele. Vom lupta

Şi vom lupta, cum am arătat că ştim să luptăm: pretutindeni şi prin toate mijloacele.

Ori care ar fi ziua de mîine, ori cît de violentă ar fi, cîtă va vreme teroarea albă, devenită îndrăzneaţă prin victoria ei trecătoare, chestiunea rămîne întreagă între parlamentul lui Carp, Margiloman et Co. de oparte, şi adevărata naţiune, indignată de infamiile regimului, şi năzuind pe din toate puterile ei la libertate, drepturi şi demnitate.

Să nu se măgulească Ciocoii cu ilузia că toată viaţa naţională e concentrată de acum în Dealul Mitropoliei, pe care au reuşit să-l copleşească cu aleşii violenţei, corupţiei, falşului şi fraudei.

Ultime INFORMAŢII

Atragem scrioasa atenţie a cetitorilor noştri asupra interesantului articol ce publicăm în pagina II-a a ziarului nostru, datorit simpaticului advocat şi fost magistrat, d. George Skarlet.

D-sa, care a fost procuror la trib. Iaşi cu reputaţiunea —pe drept cîştigată—de magistrat integru, dezvăluie firul uneia din cele mai ticăloase afaceri, pe cari guvernanţii de azi voiau s'o inventeze, pentru a face din ea o platformă electorală. Aceşti guvernanţi de ocazie şi fără scrupule au voit să facă din d. Skarlet un instrument. Cum însă d-sa are alte concepţii de magistratură, a trebuit să demisioneze. Cititorii vor vedea ce rol scandalos are în această afacere actualul procuror general Al. Hanna.

Articolul d-lui Skarlet este menit să facă mare senzaţie.

Samavolniciile nemai pomenite comise de guvern în alegerile acestea, şi în special în alegerile de la colegiul al III, se pare că au indignat pe toată lumea în aşa fel, în cît nu sînt excluse violente şi puternice protestări.

Studenţii din Iaşi sunt decişi — după cît se spune—să organizeze un mare meeting sub preşidenţia bătrînului bărbat de stat Petre Grădişteanu, care va fi solicitat în acest senz; şi să protesteze în contra fărădelegilor comise de guvern pentru a'şi asigura succesul în alegeri.

Acestui meeting—se zice—îi va urma un altul în Bucureşti, după care o comisiune de studenţi se va prezenta Regelui spre a-i înmîna un memoriu, în care vor fi consemnate toate nelegiuirile guvernului d-lui Carp.

De un lucru suntem siguri.

Chiar dacă guvernul reuşeşte să-şi asigure majoritatea în ambele corpuri parlamentare, el va avea mult de furcă, cu acţiunea extra-parlamentară, pe care toată cetăţimea romînească este hotărîtă să o ducă spre a se cotorosi de un guvern ticălos.

Azi dimineaţă pe la oarele 11, un vînzător de ziare, striga în Piaţa Unirei «ziarul «Dimineaţa» cu interviewul d-lui Brătianu şi Take Ionescu». Bazbuzucul Pantazopol, s'a repezit la vînzătorul «Dimineţei» şi l'a luat la bataie, spunîndu-i că n'are voie să strige, ceia-ce conţine ziarul!

D. Gh. Ciurea care se afla de faţă, văzînd actul de sălbătăcie, a intervenit, atrăgînd atenţiunea lui Pantazpol asupra brutalităţei ce o sevîrşea; bazbuzucul ofiţer de poliţie însă drept orice răspuns, se repezi la d. Ciurea şi 'l dădu pe mîna cîtor-va sergenţi,—postaţi în piaţă anume spre a teroriza lumea. Spre ruşinea acestui oraş şi spre ruşinea timpurilor în care trăim, d. Ciurea a fost condus la poliţie în ghionturile şi bruscările vardiştilor.

Un mare număr de cetăţeni s'au adunat în Piaţă şi au protestat cu energie contra acestor brutalităţi ale bazbuzucului poliţist, pentru care nu mai găsim calificative pentru a le înfiera.

D. Ciurea a reclamat cazul parchetului.

De cîte-va zile paza în timpul nopţei, nu se mai face aproape de loc de oraş. Sergenţii de noapte sunt scutiţi de serviciu, iar în schimb sunt postaţi ziua prin Piaţa Unirea şi prin străzile învecinate, şi înarmaţi cu revolvere bruschiază şi terorizează pe cetăţeni.

Triste vremuri.

Cifra la Colegiul al 3 lea.—Alegători înscrişi la acest colegiu 54000. Au luat parte la vot 37540, adică 69 %; din cei opriţi au fost în mare parte alegătorii direcţi, ca unii ce avînd legături cu partidele de opoziţie erau bănuiţi şi au fost reţinuţi în sat. In specie în Ilfov au fost opriţi $^2/_3$ din alegători; în Ialomiţa $^1/_2$, în Fălciu $^1/_3$ din alegătorii direcţi, etc. Voturi exprimate pe numele celor 38 candidaţi guvernamentali au fost 38433, adică 77%; partidele de opoziţii au capatat 9382 voturi adică 19%, iar candidaturile independente, socialiste şi naţionaliste 1807 voturi sau 4%.

E un început de trezire şi dacă n'ar fi sistemul de delegaţi s'ar putea face minuni cu colegiul al 3-lea.

„Distinsul profesor".—*Evenimentul* anunţă cu bucurie că „d. I. Petrovici, distinsul profesor de filozofie de la facultatea de litere din Iaşi, s'a înscris în partidul conservator local".

Domnului Petrovici nu-i se poate imputa, că ar fi din speţa universitară a Bacaloglilor, Pompeilor şi altor specimene la fel, cari s'au vîndut pe faţă, sau a altor universitari, cari s'au vîndut în secret, în anul fericit al jubileului Univertităţei din Iaşi.

Domnul Petrovici neînscris în nici un partid politic, era un disponibil. Era, mai drept vorbind, un aşteptist. Aştepta s'o nimerească mai bine şi a nimerit-o înscriindu-se la conservatori.

Nu doar fiindcă s'ar fi convins, că programul de guvernămînt al d-lui Carp, ar corespunde idealului d-lui Petrovici, ci fiind că acel program făcuse o victimă din d. Petrovici.

In adevăr, venind la putere junimiştii şi găsind pe d. Petrovici suplinitorul catedrei de filozofie a d-lui Negulescu, d. Petrovici, în primele zile ale guvernărei junimiste, fu dat afară, pur şi simplu, şi înlocuit cu gravul grecenist Găvănescul, un drac de filozof, care nu s'ar simţi jenat să încaseze cît mai multe lefuri.

In postul din care a fost expeduit de junimişti, d. Petrovici fusese numit de d. Haret, fără ca d. Petrovici să fi fost înscris la liberali; iar înlocuirea lui violentă, brutală, noi am combătut-o, la vreme, fără ca d. Petrovici să fi fost înscris în partidul nostru.

Cînd am combătut'o, ne-a răspuns *Evenimentul*, în stil de cotiugar, după obicei, spunînd, în ce priveşte înlocuirea, că numirea se făcuse în mod cu atît mai arbitrar, cu cît d. Petrovici nu este profesor, ci numai „ia un biet conferenţiar".

Domnul Petrovici căzuse, deci, victima clicei de la Iaşi şi iată-l acum înscris la dînsa şi devenit, pentru îmbucurătoarea împrejurare, „distinsul profesor". Deci dar, dacă ie profesor, va putea fi repus suplinitor la catedra respectivă, din care fusese îndepărtat, ca fiind numai conferenţiar—iar Kantistului Găvănescul, i se va potrivi o onorabilă şi cuvenită desdăunare.

Exemplul acesta cu d. Petrovici, celelalte exemple deja citate, dovedesc ce zărăfie ruşinoasă fac junimiştii la Universitate.

E degrădătoare zărăfia aceasta.

Astă seară, nu se va ţinea la Cercul didactic nici o conferinţă. Marţia viitoare însă, va vorbi d. dr. Panaite Zosin.

Actualminte sunt în oraş 53 cazuri de scarlatină.

D. dr. V. Negel a fost numit suplinitor la catedra de clinică medicală, de la facultatea de medicină, în locul rămas vacant prin moartea regretatului dr. Russ.

Alegerea de azi.—*Astăzi se efectuiază alegerea colegiului 1 de Senat. La acest colegiu sunt inscrişi 506 alegători.*

Biroul e prezidat de d. S' Zaharescu consilier al Curţei de apel: judecător delegat cu ştampilarea buletinelor e d. Suţu, secretar d. Vasiliu.

Delegaţii candidaţilor sunt d-nii; N. Canandău şi Gh. D. Şerban ai d-lui Gheorghe Lascar şi Gh, Mirzescu şi At At. Gheorghiu ai d-lui C. B. Pennescu

E probabil că vor veni la vot peste 400 de alegători.

Rezultatul se va cunoaşte probabil la orele 6 şi jumătate.

*

Pînă la orele 12 au votat 200 de alegători.

Aseară, lîngă chiar redacţia pamfletului său, Monsieur Démètre a fost victima unei grandioase manifestaţii de simpatie din partea unui numeros grup de studenţi şi cetăţeni.

Pe la orele 7 seara, cînd Monsieur Démètre şi-a arătat mutra prostuţă de elector îngîmfat, studenţii şi cetăţenii ce formau grupul nu-şi putură stăpîni elanul, şi într'un entuziasm indiscriptibil îi traseră o fluerătură de parcă voiau să-l asurzească.

Notre cher Démètre făcu apel la un „mînz" de lîngă dînsul; dar „mînzul" era *ocupat*, căci dînsul interpretase sunetul ca fiind îndemnul obişnuit cu care se scoală, cu care se culcă.

D. C. Mavrocordat doreşte a fi numit procuror în locul ramas vacant prin demisia d-lui Gh. Scarlet.

D. C. Popovici a fost confirmat agregat definitiv la catedra de astronomie şi geodezie de la facultatea de ştiinţi din Iaşi.

Banditul poliţai Tutunaru din Roman alaltăeri la oarele 4 s'a repezit în raza alegerei însoţit de jandarmi şi gardişti conduşi de serjentul-major Ovanes la d. D. Stan, fost deputat şi 'i-a zmuls din mîni un aparat fotografic.

De asemenea a fost bruscat şi d. Ionul Agarici care însoţea pe d, Stan.

S'a depus o plîngere d-lui Preşedinte care a delegat pe d. judecător N. Ganea să se ducă să înlăture pe poliţai şi gardişti din raza alegerei.

Insoţit de d. V. Morţun candidatul coleg. 3-lea, d. Ganea a somat pe Tutunaru să aresteze pe serjentul-major Ovanes şi să-l conducă înaintea d-lui preşedînte.

Tutunaru însă a insultat trivial pe magistratul trimis să execute legea.

D. Ganea a dresat imediat proces de ultraj.

Iată ce zile am ajuns sub domnia carpistă. Nici magistratura n'a scapat de banditismele poliţaiului Tutunaru.

Comisiunea de disciplină a învăţătorilor şi institutorilor va fi convocată zilele acestea pentru a fixa ziua de judecată a institutorului preot V. Diaconescu de la şcoala de băeţi No. 2 din Tg. Ocna.

Autorităţile au fost înştiinţate că astă-noapte un incediu a distrus o casă a locuitorului Neculai Alexa din cotuna Hadîmbu comuna Mogoşeşti.

Focul care a cauzat o pagubă de 300 lei a luat naştere de la coşul unei sobe de unde s'a propagat la acoperişul casei care era de stuh.

Revista „Bursa din 20 l. c. anunţă acordarea avantajelor legei industriale d-lor Lazare & Gustav Rechler, care înfiinţează în Iaşi o fabrică de vată cu numele „Gloria" în care investesc în maşini şi clădiri un capital de 100·000 lei; aceste maşini le furnizează firma Inginer B. Diamant & Co, din Iaşi.

Ultima oră

Bucureşti 22 Februarie

Miscare în magistratură

Bucureşti.—Următoarele numiri s'au făcut în magistratură:

D-nii: Dlm. Chirică, licenţiat al facultăţii de drept din Iaşi, a fost numit magistrat stagiar la ocolul Broşteni (Suceava), în locul vacant; C. Cherciu a fost numit magistrat stagiar la Darabani (Dorohoi), Alex. Ţintă a fost numit stagiar la Naruza (Putna,) d. E. Dragomirescu, copist la grefa trib. Romanaţi, a fost avansat ajutor de grefier cl. II la acest tribunal.

De la Buzău

Buzău.—Perceptorul Dumitrescu a fost arestat azi dimineaţă, fără nici un motiv.

Numitul perceptor este acuzat că a votat pentru d. Ioaniţescu, candidatul opoziţiei.

Numai după o energică intervenţie a ad-torului financiar, Dumitrescu a fost pus în libertate.

DECES

Roma.—Prinţul Antonio Fogaçano, a incetat din viaţă.

Boala d-lui Florescu

Bucureşti.—D. I. Th. Florescu, fost deputat, se află grav bolnav.

Catastrofă la un cinematograf

Petersburg.—Un incendiu producîndu-se aseară, în sala cinematografului, pereţii s'au dărîmat. Sunt 99 de morţi şi 40 de răniţi.

De la alegerile col. 3

Bucureşti. — Pentru a se vedea cum s'a procedat la alegerile colegiului al III-lea şi cum s'a falşificat totul e de ajuns să arătăm cele constatate:

La cele mai multe din judeţe, s'au găsit buletine mai multe, iar în alte judeţe mai puţine. Aşa, în judeţele: Botoşani, Prahova şi Teleorman s'au găsit cîte 2 şi 3 buletine mai mult; la Romanaţi s'au găsit 40 de buletine mai mult; la Ilfov 2 mai puţin, la Muscel 7 mai puţin şi la Putna 50 mai puţine.

Urcarea patentelor

Bucureşti.—La ministerul de finanţe se lucrează la alcătuirea unui proect de lege, pentru urcarea tuturor patentelor.

Numire

Bucureşti.—D. N. Apostol profesor la gimnaziul din Roman, a fost numit inspector al învăţămîntului particular în locul d-lui Lascar Veniamin.

Cursurile de repetiţie

Bucureşti.—Ministerul instrucţiei a amînat pentru la anul cursurile de repetiţie pentru institutori şi învăţători.

Explozia de la Cîmpina

Cîmpina.—O explozie s'a întîmplat azi dimineaţă la rafineria soc. „Stoaua-Romînă".

In momentul cînd se pompa ţiţeiul într'un rezervoriu, cazanul fiind prea ferbinte, ţiţeiul a luat foc şi s'a produs explozia.

Doui lucrători, Iancu Georgescu de 45 de ani şi N. Georgescu de 25 ani, au fost grav răniţi.

Cel dintăi a încetat din viaţă.

Cum s'a făcut alegerea la Vaslui

Vaslui. — Telegramele expediate de fruntaşii opoziţiei, prin care se protesta contra banditismelor sevîrşite de administraţie, au fost confiscate. Din această cauză nu s'a putut aduce la cunoştinţă cum s'au petrecut faptele.

Incă de dimineaţă, în ziua aiegerii colegiului al III-lea, oraşul era ocupat milităreşte; barierele erau păzite de jandarmi, iar pe cîmp circulau calaraşii care nu permiteau intrarea în oraş de cît femeilor şi copiilor, precum şi alegătorilor aduşi de guvern.

Prefectul judeţului d. dr. Peride a confiscat chiar la tipografia Onceanu, nişte manifeste ale d-lui V. Sassu, candidatul opoziţiei. Alegătorii au fost sechestraţi şi nu li s'a dat voie să se ducă la vot.

Acestea sunt procedeurile întrebuinţate la Vaslui.

Guvernul a provocat batalie

Bucureşti.—In ultimul moment mari scandaluri s'au ivt la secţiile Clementa şi Cuibul cu barză.

Agenţii guvernului s'au năpustit asupra alegătorilor care votau cu opoziţia. S'a ivit o mare încăerare.

Cetăţeanul Neculau, proprietar, a fost grav bătut de agenţii guvernului, care i-au spart capul.

Autorităţile s'au dus la faţa locului.

S'a crezut că macar la alegerile de Sena', guvernul va retrage bandele, dar din contra le-a îndesit mai mult.

INŞTIINŢARE

Rugăm pe onor. noastră clientelă de a lua cunoştinţă că amploiatul Ioan Petrescu, fiind concediat din serviciul nostru (secţia Branşamentelor din str. Păcurari No. 3), nu mai are dreptul de a interveni sau a lua vre-un fel de angajament, în numele societăţei.

Direcţiunea societăţei Union-Baugesellschaft.

Sala Teatrului Sidoli

LUNI 28 FEBRUARIE ŞI MERCURI 2 MARTIE

vor avea loc două mari reprezentaţii organizate de d-ra **Francesca Rosan** *cu piesele:* **Sacrificiul, Scînteia, Magistraţii şi Blanchette.**

— TEATRUL NAŢIONAL —

COMPANIA DRAMATICA «DAVILA»

va da o serie de Reprezentaţiuni în oraşul nostru

Marţi 1 Martie 1911

se va juca

FECIOARA RĂTĂCITĂ

Mercuri 2 Martie 1911

FERICITA

Joi 3 Martie 1911

SALOMEA ŞI GRENGOIRE

Vineri 4 Martie 1911

GABI

Simbătă 5 Martie 1911

POAMA CRUDĂ

BANCA IAŞILOR

Societ. anonimă, capit. lei 1,000,000

IAŞI (lîngă Banca Naţională)

Face ori-ce operaţiuni de bancă:

Scontează poliţe.

Imprumută pe gaj de cereale, mărfuri, efecte publice şi poliţe.

Deschide conturi curente.

Primeşte în depozit efecte publice şi numerar în condiţiuni foarte avantajoase.

Cumpără şi vinde efecte publice şi ori-ce fel de monezi.

Achită cupoane şi titluri eşite la sorţ.

Emite cecuri şi scrisori de credit asupra tuturor localităţilor din ţară şi străinătate.

Incasări de poliţe în condiţiunile cele mai avantajoase.

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operaţiuni de bancă.

Emite cecuri şi scrisori de acreditare asupra tuturor oraşelor mari din ţară, Europa, (Rusia) şi America.

Primeşte cereale spre vînzare în comision pentru Galaţi, Brăila şi Constanţa acordînd şi avansuri.

Se însărcinează cu încasare de poliţe şi trate asupra întregei ţări şi străinătate, sub condiţiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** şi alte valori.

Primeşte spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5 % pe an.

Precum şi sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5½ % p. a.

Important pentru doamne!

Fac cunoscut că am deschis **un depozit permanent de**

COZI DE PĂR NATURAL

cu preţuri *extrem de avantjoase* care desfid ori-ce concurenţă.

La cereri se expediază şi în provincie contra ramburs.

Maer Bachman

str. Crucei 33

Circul Henry

Incepînd de **Mercuri 23** Febr. la toate spectacolele seara sau matineuri

REPREZENTAŢIE

ALBA CA ZAPADA

ŞI CEI ŞAPTE PITICI

Mare pantomimă enigmă în 2 acte şi 8 tabouri cu atrăgătoare corpuri de balet în lumina a giorno dat de întregul personal artistic.

Pus în scenă de d. Director HENRY

Invitaţie la dans

Balet de fluturi — Balet de zapadă

Cădere naturală de zapadă

La închiere: **Mare feerie de balet**

— **APOTEOZA FINALA** —

MARI FESTIVALE CALAREŢE

Pantomima „Albă ca zapada"

jucată pentru prima oară

Mare succes de 300 ori în BERLIN

Afară de aceasta

CEI 10 IULIANS

RIEDISSER

OSTEN şi VESTEN

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

TOAMNA şi IARNA

Se recomandă tutulor suferinzilor

TUTULOR SUFERINZILOR
Se recomandă

Neintrecutul FRANZBRANTWEIN cu Menthol

DIANA

In cazuri de:

RACELI
JUNGHIURI
REUMATISME
GUTA
NEVRALGII
LUNBAGO

Cel mai perfect preparat igienic, antiseptic şi binefăcător

Observaţi *ca eticheta şi plumbul de pe fie-care sticlă să poarte numele:* **„DIANA“**

INSTRUCŢIUNE:
„DIANA“ FRANZBRANTWEIN
Se intrebuinţează în toate cazurile de răceli şi urmările lor ca
MASSAJ

Nu primiţi *alte produse în loc de Franzbrantwein* **„DIANA“** Singurul care alină şi vindecă

In cazuri de:

GUTURAIU
Se pune cîte-va picături pe vată şi din simplă mirosire se simtă o uşurare plăcută

Dureri de Cap
se freacă puţin fruntea şi tîmplele şi trece ca prin minune

INFLUENŢA
Se alină şi se vindecă prin masage uşoare cu „DIANA“.—Ca

APA DE GURA este minunat „DIANA“, înlocuind cu mult succes ori-ce apă de dinţi

After massage: După ce se freacă bine, se invelesc părţile frecate cu o flanelă groasă, după care se simte o căldură binefăcătoare

De vînzare la toate Droguerile, Farmaciile şi alte multe magazine din ţară

Un flacon mic b. 70 | Un flacon mijlociu Lei 1.20 | Un flacon mare Lei 2.40

Laboratorul si Direcţiunea
BUCUREŞTI Sos. Vidan No. 11

1889

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează și vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecțiunile reumatismale acute* și *dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se lua 3 hapuri: unul dimineață, unul la dejun, și unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simțit vr'o ușurare, va lua 4 hapuri a doua ți: 2 dimineața, unul la dejun, și unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ți.

A se cere: Les Véritables Pilules Moussette *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potă găsi la toți Droghistii și Farmacistii.*

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of 30c.

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
BONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5 f.

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori si Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

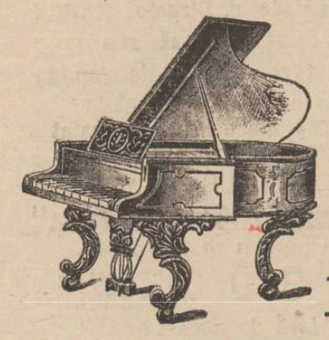

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ

precum şi din alte fabrici incepind cu

LEI 700

Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

---

4 ani de succes 4

CIRCUL SIDOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris
Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja aratate.

Inceputul la 9 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2e quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f 50c.
Raymond GARIEL
2e, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin“

oferă publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 4-a Loteriei IXa

s'au pus în vânzare

Tragerea la

24 şi 25 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 lei

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalatinne cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzanovski, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1239—Joi 24 Februarie 1911

BRAVI CETAȚENI IEȘENI

Votul vostru de la colegiul I de Senat a vîrît în gaură de șarpe pe toți inhăitații d-lui Dimitrie Greceanu. Ca niște hiene sălbatice, hidoșii strînși în jurul actualului guvern, ieșise la drumul mare și sfidau opinia publică ieșană. O îngenunchiere desăvîrșită voiau acești saltimbanci politici să aducă Iașilor, acest centru luminat al țării, **crierul Romîniei**. *O apăsare grea vă înăbușia. Se simțea că Iașii nu pot respira liber.*

Bucuria lor le-a fost de foarte scurtă durată. Succesul de la colegiul I i-a pus cu coada între vine, iar rezultatul dezastros din țară i-a măturat ca pleava de pe ulițile tîrgului. — Intrase toți în gaură de șarpe. Să fi dat asară o mie de lei nu zăriai un picior de junimist pe stradă.

Iașii erau în sărbătoare. Părintele Iașilor, primarele, care și-a legat numele de atîtea mari lucrări de edilitate, ca aducerea apei, înfrumusețarea orașului; primarele cu străduință pentru orașul nostru cel oropsit, a fost răsplătit cu încrederea celui mai luminat colegiu întîiul de Senat.

Colegiile de cameră săvîrșise o neiertată greșală, trecînd cu ușurință și prin terorizare asupra celor mai de samă nume ale Iașilor: Bădăreu, Stere, Cananău, Mărzescu, pentru a le pune înainte pe un Miclescu, pe un Tuduri, pe un Leatris, oameni cunoscuți de un trotuar două, nu de o lume întreagă.

Mai e momentul de spălat această pată. ***Iese la spălat****, zice vorba bătrînească, cînd e vorba de o pată pusă pe o haină. Votul dela cameră e o pată adusă Iașilor. Să o spălați. Și cum? Cu voturile voastre date fără șovăire lui:*

C. CLIMESCU, *bătrînul fost rector al Universității, profesor onorar al Universității noastre, vice președintele Senatului liberal, un om întreg, care a făcut și face cinste țării și orașului nostru.*

Al. A. BADAREU, *vulturul Moldovei, care e fala nu numai a Iașilor, nu numai a Moldovei, ci a țării întregi; omul mare, bărbatul de stat, fost logofăt al dreptății, legiuitorul cuminte și înțelept, care prin lunga sa carieră politică este o pilduire vie a noastră a tuturora.*

NICU CANANĂU, *figura cea mai plăcută a Iașilor, omul deschis și de îndatorire; expresiunea cea mai desăvîrșită a conservatorismului progresiv, care a știut să pună în slujba orașului nostru toată munca sa, pentru a-l feri de dezastrul lui 1907, administrînd cuminte și cu zel bunul public ca și al său particular.*

Puneți tu urnă, iubiți alegători ai colegiului al II de Senat, pe acești 3 fruntași și ați spalat pata aruncată Iașilor la 16, 18 și 20 Februarie.

Puterea dă partidul

Se spune că nu am partid. Să mi se dea puterea și-mi voi forma unul.
P. P. Carp

Acest principiu al d-lui Carp este de mult cunoscut. Acuma cînd l'a realizat prin un triumf, care nu-și are nici o rațiune de a fi și au dovedit în aparență, că toată țara e carpistă—trebue analizat spre a vedea înțelesul și întinderea lui.

Puterea dă partidul. Ce înseamnă aceasta? Nimic altceva de cît, că niște oameni veniți la guvern, prin cine știe ce împrejurări, dar fără voința țării, sunt în stare să o siluiască, să-i stoarcă fără de voie aprobarea și să deie un rezultat în alegeri, care să dea aparența legalității acelui guvern improvizat.

Puterea însă, este știut, că nu se razimă pe dreptate. Așa, în natură; toate forțele ei se deslănțuesc fără ca la baza lor să se poată găsi ideia dreptății. Fulgerul cade din nouri, frigul se lasă în aer; soarele arde secerișurile fără a se uita dacă distruge munca omenească. Tot așa se revarsă rîurile sau incendiile topesc case și clădiri. De asemenea în natura vie inferioară, în regnul vegetal și cel animal, cei mai tari înghit pe cei mai slabi, sau îi înădușă și se hrănesc din cadavrele lor. Lupul cînd sfîșie oaia, leul cînd înhață junca, bradul cel mai tare cînd ucide pe cel mai slab, nu comit nici un act de nedreptate, căci această idee este absolut streină naturii neînsuflețite sau celei organice în treptele ei inferioare.

Ideia dreptății este un product absolut omenesc și este menită tocmai a îndrepta pornirile cele prea aspre ale luptei pentru existență. In viața socială organizată în state nu mai este permis celui tare să obijduiască pe cel slab, numai fiind-că este mai tare. Căci omenirea este așa plăzmuită, că în crierul ei au luat naștere și ideile altruiste, care caută să stabilească cumpăna între ceia ce poți și ceia ce trebue să faci.

Propășirea statelor se măsoară mai ales după acea a realizării ideii dreptului în organizația lor și cu cît dreptatea va pătrunde mai adînc în toate celulele organismului lor, cu atîta ele vor fi mai aproape de idealul unei organizări într'adevăr omenești. Către acest ideal tinde toată desvoltarea politică și socială a omenirii. Totdeauna omenirea s'a frămîntat pentru a-și găsi echilibrul dreptății. Spre ajungerea acestei ținte, s'au vărsat în cursul veacurilor bogate șiroae de sînge și clasele sociale n'au stat la gînduri a lupta și a jertfi bunuri și vieți pentru a dobîndi o întocmire mai dreaptă a așezămintelor lor. Astă-zi chiar frămîntarea cea puternică a claselor de jos, pe care și noi am experimentat-o într'un chip atît de primejdios—sunt acuma patru ani, nu tinde la alt-ceva de cît la coborîrea ideii dreptății în rîndurile claselor pînă acuma desmoștenite de bunurile și fericirea acestei lumi.

Așa dar, deosebirea cea mare între sfera naturii sub-umană și cea omenească, stă în aceia că în cea dintăi predomnește puterea oarbă, iar în cea de a doua trebue să predomnească dreptul.

Nu e vorbă și în sfera vieții omenești puterea joacă un rol foarte mare, căci ea slujește adesea-ori pentru a întroduce dreptul în realitatea lucrurilor. Dar trebue luat aminte, că în viața omenească, pentru ca aceasta să merite într'adevăr acest nume, trebue ca puterea să slujească de sprijin al dreptății, iar nu să se substitue ei în conducerea daraverilor omenești.

Dă-mi puterea și-mi voi face partid, este deci o concepție absolut antiumană.

Intr'adevăr, prin ce mijloace poți să formezi un partid în lipsă de convingeri, care să cimenteze niște concepții comune și numai pe baza puterii ocîrmuirii? Statul trebue atunci să întrebuințeze puterea de care dispune, nu pentru a o aplica în slujba dreptății, ci pentru a da ființă alcătuirii unei organizațiuni, care să deie tocmai drept guvernului de a conduce țara. Să răstoarnă deci lucrurile pe de-antregul și în loc ca puterea să slujească de organ al dreptății, ea caută să dea naștere acestei din urmă; în loc ca dreptul să dea puterea, puterea dă dreptul. Prin ce mijloace ajungi la aceasta? Este cunoscut din alegerile efectuate pînă acuma, în care s'a aplicat cu o dărnicie ne mai pomenită, cele două mijloace de presiune ale puterii publice, anume: terorizarea prin puterea brutală și corupția prin acea a aurului.

Noi credem, că principiul analizat nu poate fi un principiu de guvernămînt pentru societățile omenești. Ar fi bun poate pentru societatea lupilor, dacă ne-am închipui aceste animale organizate în stat, după firea lăuntrică a sufletului lor. Dar între oameni, principiul: dă-mi puterea și-mi voi forma partid, este o contrazicere și o monstruozitate.

Guvern de balotage

Guvernul d-lui P. P. Carp e un guvern de balotage. De și a uzat de cele mai strașnice presiuni, corupînd conștințele, năpădind cu bani în pungile alegătorilor, apăsînd, siluind, oprind, amenințînd, totuși cetățenii au răspuns cu multă bărbăție samavolniciilor guvernului și pe lîngă succesul ce l'a dat în parte candidaților opoziției unite, au provocat pe colegii o serie de balotagii, care vor pune în impas guvernul.

Pînă în prezent s'au înregistrat 27 balotaje, din care chiar astăzi colegiul I are de votat 7 din ele. Ororile săvîrșite cu alegerile de Camere au dispus rău lumea contra guvernului, stă în atmosfera țării ideea că guvernul actual a întins prea tare coarda nelegiuirilor sale. Fără partid, dînsul a întins mreja ademenirilor, începînd de la Universități, unde a înfinat corpul și a descoperit că între Universitari sînt mulți oameni mari în titluri, dar mici la suflet, inimi hidoase, urîte.

Iașii au avut necinstea să vază tîrgul conștiinților între apostolii științei, și rectorul a fost zaraful cel mare al vînderii conștiinților.

Toate aceste au apăsat greu asupra guvernului și nu se poate ca după succesul mai mult de cît așteptat al alegerilor de la colegiul I de Senat, unde guvernul abia a putut lua jumătate din scaune, să nu lasă înfrînt din alegerile de balotaj.

Dacă d. Carp a dat *șah* **la Rege, a fost pus** *mat* **de alegători, și corpul luminat al alegătorilor de la Senat ne dă indicația politică că în curînd guvernul d-lui Carp...** *a fost.*

Senatul răzbună țara

Succesul parțial de la Iași, cu izbînda prietenului nostru d. Gh. Lascar, se înlănțuește minunat de bine cu succesul general ce l'a repurtat colegiul I de Senat în întreaga țară

Infamiile și samavolniciile făptuite de guvernul d-lui Carp și de administrația *banditului* de la interne, am numit pe d. Alex. Marghiloman, ministrul care a crezut să facă un sport de curse din alegerile generale, pentru parlament; toate acestea și-au găsit zăgazul în voința luminată și patriotică a alegătorilor colegiului I de Senat.

Ceia ce se prevedea s'a împlinit. Colegiul I de Senat a trîntit *guvernul lui Herdeváry.*

Se lăsase asupra țării o atmosferă de deprimare politică, că în fiecare din noi colcăia simțul de indignare, că cum să se rabde ca o mînă de oameni: un înfumurat și un bandit, să ia cu biciu țara și țara cu resignare să le îndure jugul. Invingerea banditească de la colegiul I de Cameră; siluirea burgheziei la colegiul al 2-a și batjocura cu colegiul al 3-a, indignase țara. Venise pare că vremile zaverii; așa se luase în răzmeriță țara de la Dorohoi la Severin. Dosarul nelegiuirilor săvîrșite de guvernul banditului de la interne e așa de gros și îngrozitor, că va fi cea mai rușinoasă pagină a regimului nostru electoral.

Pe lîngă teroare și banditism, guvernul lui *biciușcă*—expresia fericită a lui Barbu Păltineanu — mai întrebuințase delațiunea și excrocheria. Ca armă de luptă luase asmuțirea unui colegiu asupra altuia. Pe cei de la colegiul I îi asmuți cu păzirea votului de huliganii de la sate și orașe. Și a prins. Celor de la colegiul al 2-a le-a împuiat urechile cu gogorițe, că le va efteni traiul și vor ridica monopolul. Celor de la colegiul al 3-a că îi vor ierta de fonciar pînă la 6 Ha.

Cu minciuna lor boerească, cu asmuțirea colegiilor unele contra altora, șmecheria a prins și la colegiul I ca și al II-a au întrecut opoziția cu 7%, peste majoritate, întrunind guvernul 57% din glasuri, iar opoziția numai 43%.

Se vedea cît de colo că tot programul guvernului era program de alegeri. Guvernul lui biciușcă nu avea nici autoritatea morală, nici cea politică, să poată aduce la îndeplinire programul anunțat. Era un program de momeală și făgăduieli.

Colegiile de cameră mai naive, și nerezistente au căzut în cursă. Prin instinct de conservare al unui privilegiu factice și de puțină durată, aceste colegii s'au arătat docile către guvern și i-au dat cîștig de cauză.

Colegiile de Senat din contra, compuse din inteligența țării, nu s'au lăsat tentate de aceste momeli de o zi și călăuziți de duhul nou al vremilor de astăzi s'au uitat la guvern și i-au văzut slăbănogia sa cum și găunoșia sa politică, fiind un conglomerat hibrid din boeri și *slugi boerești*, și atunci și-a zis că acest guvern născut numai *din pomana* Măriei Sale nu merită mai lung traiu de cît pe acel al perioadei electorale și l'au condemnat.

Guvernul a pierdut toate scaunele în aceste județe: **Suceava, Tecuci, Olt, Putna, Prahova, Rimnicul Vîlcei, Argeș** și **Romanați** In 8 județe guvernul n'a putut lua nici un loc de Senator, opoziția cucerind 10 scaune și 4 balotaje; In alte 16 județe opoziția a provocat alte 7 balotaje și a scos 8 Senatori.

Iar acum vine rîndul colegiului al 2-lea, colegiul corpului didactic primar, al tineretului profesiunilor liberale, al bătrînilor pensionari și al mijlociei proprietăți. De suflarea acestui colegiu e străin guvernul d-lui Carp, *ca un chinez.* Mîne colegiul al 2-lea, luînd pilda celui dintăiu va pune în minoritate guvernul minciunei și al banditismului pentru a se adeveri idealul programului nostru ca guvernele să vină prin țară, nu prin milogeală și terorizare la palat.

* * *

OAMENI ȘI LUCRURI

Triumful violenței

Nu e vorba de alegerile noastre în curs, ci cu totul de altă ceva.

Am arătat că după un număr de strălucite reprezentațiuni tînărul autor dramatic Henry Bernstein și-a retras piesa cea nouă—„Après moi"—de la Comedia franceză, motivînd gestul său prin următoarea scrisoare adresată administratorului:

„Imi retrag piesa: nu vreau să vorbesc de sacrificiul ce fac, nici să arăt cît e de groaznic. Artiștii vor ști să mă înțeleagă.Ași fi apărat opera mea în potriva ori cării mișelii, în contra ori cărui atac. Prietenii mei știu că-mi place lupta și cele din urmă trei săptămi au fost grele, dar măreațe. Dar n'au fost chemați să sufere numai autorul, numai excelenții artiști de pe urma rușinoaselor întreruperi petrecute în fiece seară, dar era încă și altă ceva: era strada.

Pentru cea mai apropiată reprezentație a piesei se pregătise contra —manifestațiuni și lupte îndîrjite. Ieri am văzut cavaleria dînd busna în mijlocul mulțimei. Nu era departe ca un băietan de cincisprezece ani — dintre cei mulți cari hoinăreau pe stradă și se amestecau în rîndurile manifestanților— să fi fost călcat și strivit sub potcoavele cailor. Se prea poate că pe unii asemenea catastrofe îi lasă reci. Eu însă nu doresc să curgă sînge din pricina mea.

Să ne oprim mai bine cît mai este timp și sînge rece! Vine o vreme cînd toate socotelile să răfuiesc. Orice om cum se cade știe că nu s'a lovit numai în persoana mea. Ci toți artiștii sunt de o potrivă nedreptățiți prin aceste excese. De astăzi înainte am dreptul să spun lucrul acesta. Un protest care s'a conceput abia eri seară numără pînă acum trei sute iscălituri. Se găsesc acolo cele mai strălucite nume de literați și compozitori francezi. Mîni—vor fi trei mii; va fi toată nobleța țării. Mă găsesc în bună tovărășie..."

E, fără îndoială, un gest mîndru și cuminte. Odată instinctele dezlănțuite, rațiunea e datoare să predice, ea, prudența și să aibă aierul de a ceda.

Dar ce stranie mentalitate și ce barbarie în toată această campanie pornită în contra unui scriitor care onorează literatura franceză,—campanie deschisă pe tema că Bernstein ar fi dezertat cîndva din armată!...

Cine nu-și aduce aminte de izbînda campaniei contra „străinului" Zola?

Cu cît trecutul scriitorului ar fi mai dezordonat,—cu atît e mai de admirat marele lui talent, care l'a ridicat pînă acolo ca să dee Comediei Franceze triumfuri de invidiat. In Rusia semi-barbară cine s'ar încumeta să ofenseze pe Gorki, pentru că a fost cîndva... ceea ce a fost? Și dacă e vorba de marota naționaliștilor patriotarzi — cameloții Regelui—credem că gloria unui scriitor ca Henri Bernstein onorează Franța mai mult decît toate vitejiile și fanfarele militariste.

Rodion

Lucruri din Olanda

In această țară pedagogia este în mare cinste. Din nefericire Olandezii mai mult importă idei de cît exportă. Ei muncesc foarte mult, în multe chipuri și în multe direcțiuni; numai că rezultatul muncii lor nu trece hotarele micii lor țări. Limba neerlandeză, puțin știută de către străini, se opune la această dorită răspîndire.

De curînd un institutor din Anvers, E. Peeters,—de mult cunoscut prin lucrările sale pedagogice—într'o lucrare în trei volume, expune activitatea care se desfășoară în Olanda în domeniul instrucțiunei și al educațiunei. Din aceste volume, L.—S. Pidoux, cunoscutul traducător al operei *Causeries pédagogiques* a lui William James, filosof american,—extrage cîteva note caracteristice ale învățămîntului olandez pentru a le împărtăși cetitorilor revistei pedagogice *L'Educateur*, (11 Februarie 1911) care apare săptămînal la Lausanne.

„In Olanda, zice el, inițiativa privată este foarte puternică. Această țară a fost în toate vremile refugiul tuturor reformatorilor, ale căror idei speriau pe concetățenii lor. Aice Descartes putu să filosofeze în toată liniștea și discipolii lui Calvin să se înmulțască nesuparați. Din relatarea călătoriei sale, d. Peeters (cele trei cărți pomenite sunt scrise în urma unei călătorii de studii a autorului) ne dă impresia puternică că Olanda este o țară bogată în expe-

rienţe pedagogice, unde încercările de vulgarizare a teoriilor nouă şi punerea lor în practică au multe speranţe de a atrage către ele bune-voinţi şi bani. Statul, pe faţă, de partea confesiunei reformate, lasă cea mai mare libertate şcoalei şi nu ezită să dea sprijinul său tuturor instituţiilor independente, cari îndeplinesc condiţiunile legale."

Intre reformele cari i se par d-lui Pidoux mai caracteristice şi unde se poate cunoaşte fără multă greutate modificările ce a imprimat geniul naţional ideilor pedagogice importate din ţări străine şi introduse în solul neerlandez, sunt *şcoalele nouă*.

Ţara canalurilor, a zambilelor şi lalelelor, cum numeşte el Olanda, are *Şcoli nouă*; între altele la Hilversum două: Brinioschool şi Augustaschool. Cea dintăi este instituţie de instrucţie mijlocie, după tipul celei de la Bedales (Anglia) şi a şcoalelor d-rului Lietz din Germania. Directorul acesteia este un adept al cœducaţiei.

A doua, fondată în 1893 este o şcoală superioară, situată în mijlocul brazilor. Ea pregăteşte pe elevii săi în vederea admiterei la Universitate şi la Şcoala politechnică şi face să meargă cultura fizică mînă în mînă cu cea intelectuală.

Dar cea mai originală din *şcoalele nouă* este cea de la Laren. Aceasta este situată la ţeară. Principalul său profesor, d. Cor Bruyn, este autorul unei broşuri caracteristice: *Şcoala umanitară şi posesiunea pămîntului în comun*. Pentru a satisface cerinţele legii şi în vederea subvenţiilor, el este conducătorul nominal al şcoalei, dar nu exercită nici o funcţiune. Fie-care profesor este liber de a-şi face lecţiunile şi de a-şi aranja cursurile cum îi place. Ceea ce caracterizează şi şcoala pedagogului Jan Ligthart, de la Haga şi alte stabilimente încă, cunoscute sub numele de *Şcoale republicane*.

La Laren, clasele nu numără de cît 10—12 elevi, cel mult, de la 7 ani în sus. La 10 sau 11 ani ei iau parte la lucrările manuale în atelierele foarte complecte ale şcoalei. La 13 sau 14 ani se face dispărţirea între viitorii lucrători manuali şi cei care doresc să se devoteze lucrărilor intelectuale. *A lucra*, acesta este cuvîntul de ordine la Laren. Aice se văd băeţi exercitîndu-se la lucrări femenine: a coase şi a împleti, şi fetele (căci se practică cœducaţia) tăind lemne cu ferestreul şi geluind scînduri. Ceea ce deosebeşte dealmintrelea Larenul de alte şcoli similare, este că aice se primesc gratuit copiii saraci şi că plata întreţinerii şcolare este proporţională cu averea părinţilor, fără ca să se vadă în clasă deosebirile sociale. Nu se dau lecţiuni de Religie formal, dar întreaga viaţă şcolară este impregnată de un ideal tolstoian sau anarhist-creştin. Pe cît este posibil, lecţiunile se ţin în plin aer.

Chestiunea coeducaţiei preocupă foarte mult de pedagogii olandeji, Jan Ligthart, pe care Peeters îl numeşte „Pestalozzi nerlandez", o practică, în renumita sa şcoală de la Haga. Alţi pedagogi se ocupă mult de metodologia sexuală. Acestora se datoreşte cărticelele ca: „Scrisoare către mica mea soră" de F. Ortt, care iniţiază pe o fată de 16 ani în tot procesul sexual şi care dovedeşte un mare talent pedagogic. Altuia se datoreşte un fel de gazetă pentru metodologia sexuală şi numeroase articole asupra acestei spinoase chestiuni:

Literatura copilărească este obiectul îngrijirilor mai mari. In primele rînduri ale autorilor de cărţi pentru tinerime, străluceşte d-na Vellie van Kol, soţia unui deputat socialist, autorul *„Bibliei pentru tinerime"* şi redactor la *„Mica noastră foaie"*, cari au făcut reputaţia ei de povestitoare şi de educatoare şi care au contribuit să i se dea numele de Andersen al ţărilor de jos.

„Toţi pedagogii, zice d. Pidoux ale căror nume mi-au eşit din condeiu (în articolul de care am pomenit sunt citate mai multe nume) par a fi suferit foarte mult influenţa lui Tolstoi şi chiar influenţa budismului. F. Ortt mai ales, un fost inginer care, îşi sacrifică poziţia pentru a se supune unei adevărate vocaţii este creatorul mişcărei moralizătoare numită „Viaţa mai curată". Este un vegetarian convins, un antivivisecţionist, care predică reforma îmbrăcămintei. El a publicat mai multe opere: „Scrisori asupra higienei, Datoria morală a părinţilor, convorbire cu fiul meu".

„Această influenţă tolstoisantă şi libertară se observă de aseminea şi la teoriile Ligthart, a cărui şcoală foarte înfloritoare dă copiilor cea mai mare libertate posibilă şi profesorilor o latitudine care poate să pară exagerată şi care ar fi negreşit, dacă personalitatea lui Ligthart n'ar fi garantul ordinei interioare".

In ceea ce priveşte „lucrul manual", olandezii au introdus *stöjd*-ul suedez:

O şcoală froebeliană există la Leyda. La Haga sunt şcoli foarte bine înzestrate cu tot felul de aparate şi profesori foarte bine pregătiţi pentru copiii înapoiaţi şi slabi de minte.

Nu putem trece fără a aminti „ligile" şcolare cari au clădit localuri, în care copiii să se poată aduna pentru a se juca, a citi... sub supravegherea plină de iubire a persoanelor devotat.

S'ar cuveni să amintim, în aceeiaşi ordine de idei *casa şcolarilor* de la Amsterdam, care urmăreşte un scop umanitar foarte înalt şi care se ocupă în special de copiii ai căror părinţi nu le poartă grijă în destul.

D. Pidoux încheie articolul său cu cuvinlele: Aceste cîte-va note în treacăt sunt destul pentru a arata că în olanda nu se stă degeaba.

Incheiem şi nol aceste rînduri cu reflecţie; In Olanda se lucrează mai mult de cît ori unde, mai mult de cît se lucrează în Franţa, cum poate numai în Spania s'a lucrat cu cîţiva ani în urmă,—pe terenul şcoalelor raţionaliste. Pentru că nu trebue confundate şcoalele aşa zise *„nouă"* cu şcoalele raţionaliste şcoala lui Tolstoi, şcoalele moderne din Spania.

Acele dintăi nu se deosebesc de cele obicinuite, de cele oficiale de pretutindene, de cît prin metoadele cele întrebuinţează în învăţămînt pe cînd cele din urmă se deosebesc de toate, nu numai prin metoade, ci şi prin noile tendinţe ce vrea să dea spiritului indivizilor.

C. V. Butureanu
Institutor

Litere-Ştiinţe-Arte

Proiecte şi legi,—D, P. S. Alexandrescu, artist pensionar, a tipărit într'o broşură specială „Proiectul de reforma legei teatrelor şi schiţe de regulament" întocmit în 1900.

S'a scris în repetate rînduri că d. Alexandrescu este autorul de fapt al ideiei de a se percepe o taxă de 5 la sută asupra spectacolelor în afară de reprezentaţiile trupelor dramatice naţionale.]

Insă numai această unică idee pare a se fi adoptat din proiectul d-sale, judecînd după cele ce scrie în prefaţa broşurii:

„Eu, lucrînd la reforma legei, mă gîndeam la toată suflarea art stică, la clădiri de teatre în oraşele principale ale ţărei, la autori, traducatori la talente şi la încuragiarea lor şi în fine la clădirea unui ospiciu în care să poată intra nenorociţii şi suferinzii artişti de orice ramură şi naţionalitate.

Alţii au găsit cu cale să propună şi să reformeze o lege indepărtînd din ea orice speranţă de ocrotire a artiştilor cari nu fac parte din cele 3 societăţi dramatice, impunînd la bir direct cele 5 milioane de locuitori şi aceasta numai în profitul esclusiv al celor 3 societăţi dramatice compuse din 44 de membri",

In adevăr foarte ciudată şi nedreaptă a fost ideea de a nu se acorda nici-o luare aminte acelor numeroşi artişti ambulanţi, unii cu adevărate şi mari talente, rămaşi cu totul în afară de o crotirea legei.

Dar asupra acestei chestiuni vom mai vorbi.

*

Toată lumea iubitoare de artă îşi procură din vreme bilete pentru reprezentaţiile d-rei Francesca Rozan cu excelentul ansamblu al trupei C. B. Leonescu, de asemenea pentru reprezentaţiile d-lui Al. Davilla, atît de mult aşteptat de către iaşani.

*

Impresariul Schürman a făcut fostului prim-ministru Briand ofertă de 300.000 lei pentru un ciclu de 75 conferinţi în diverse capitale europene.

Briand preferă însă să întreprindă o călătorie de odihnă pe marea Mediterană.

*

Spiritualul poet şi dramaturg francez Tristan Bernard a spus unui ziarist că pe viitor îşi va traduce el singur comediile şi satirele în limba esperanto, pentru ca, pe urmă abia, lucrările să fie traduse în vre'o limbă clasică, cu mij locul acesta crede humoristul traducerile vor fi mai reuşite ca de obiceiu.

Tristau Bernard e un simplu glumeţ.

*

In curînd Parisul va numara trei monumente mai mult: al lui Stendhal, al lui Gérard de Nerval şi al lui Jean Moréas. Cel dintăi va fi opera, în parte a lui Rodin, care va modela medalionul cunoscut al lui David d'Angers. Cel de al doilea va fi probabil aşezat pe locul ocupat de vremuri de Rue Vieille Lanterne, ulicioara sinistră în care a fost găsit spînzurat autorul acelor „Vers dorés". Cel al lui Jean Moréas, minunatul făuritor al „Stanţelor" comitetul în fruntea căruia se află Anatole France, ţine să fie aşezat în grădina Luxemburg.

Ar fi o naturalizare postumă deplină a acestui poet rătăcit pe malurile Senei.

*

STRUNĂ ZILEI

SE POTRIVEŞTE

Opoziţia a suferit la alegerile de cameră o înfrîngere sîngeroasă.
Epoca.

Tocmai de aceasta doară
Opoziţia se plînge:
Că n'a fost numai bătută,—
Dar bătută pîn'la... sînge.

Rezultatul alegerei col. I Senat din întreaga ţară

IAŞI

Gh. Lascar cons.-dem.	*208*	*v. ales*
Matei B. Cantacuzino guv.	210	„ „
C. B. Pennescu lib.	190	„
I. Rallet guv.	187	„

ILFOV

Th. Rosetti	guv.	827	v. ales
Titu Maiorescu	„	875	„ „
Dr. C. Istrati	cons.-dem.	662	„
C. Nacu	lib.	567	„

NEAMŢU

Gr. Isăcescu, guv. 72 vot ales; D. Vicol, guv. 83 vot. ales; Emil Costinescu, liberal 44 vot. I. Bacalu, cons.-dem. 42 vot.

TELEORMAN

P. M. Protopopescu, guv. 114 vot. ales; C. R. Golescu, guv. 115 vot. ales; dr. Petrini Paul, liberal 93 vot., dr. M. I. Christodorescu, cons.-dem. 107 vot

MEHEDINŢI

Igiroşanu	guv.	*124*	v. ales
Gr. Constantinescu cons.-dem.		*108*	„ „
Dr. Gavrilescu	guv.	76	„
Ilariu Isvoranu	liberal	92	„
M. Ghelmegeanu	indep.	10	„

BACAU

P. P. Missir	guv.	115	v. ales
V. Lazu	„	92	„ „
R. Porumbaru	liberal	*71*	„
Junius Lecca	„	59	„

FALCIU

Adam Mitache	guv.	79	v. ales
V. G. Beiu	„	78	„ „
T, Cerchez	cons.-dem.	28	„
Em. Porumbaru	liberal	50	„

VLAŞCA

Ion T. Dumitriu	guv.	128	v. ales
Alex. I. Filipescu	*liberal*	*135*	„ „
Lascar I. Catargi	cons.-dem.	65	„

BUZEU

Nicolae Cerchez	guv.	182	v. ales
Emil Teodoru	*cons.-dem.*	*164*	„ „
General Leonida	Iarca guv.	164	„
Gh. Dunka	liberal	129	„

GORJ

General Tell	guv.	94	v.
C. Gărdescu	„	111	„ ales
T. Cămărăşescu	cons dem.	78	„
Titu Frumuşanu	liberal	20	„
Dr. Cugler	„	23	„
Lerni	ind.	23	„

(Balotaj pentru un loc).

SUCEAVA

Mănescu	*liberal*	*50*	*v. ales*
I. Străjescu	*cons.-dem.*	*48*	„ „
Măcărescu	guv.	35	„
Tatos	„	36	„

OLT

T. Protopopescu	*lib.*	*138*	*v. ales*
Dr. Leonte	guv	110	„
C. Iliescu	lib.	119	„
Dobreanu	guv.	55	„

(Balotaj pentru un loc).

DOLJ

Gen. Argintoianu	guv,	279	v. ales
N. Economu cons.-dem.		*277*	„ „
I. Pazu	guv.	178	„
I. G. Pleşea	lib.	219	„

ROMANAŢI

Pavel Brătăşanu cons.-dem.		*152*	*v. ales*
C. Mărăscu guv,		136	„
M, Demetrian, lib.		142	„
K. St. Cezianu, guv.		108	„

Balotaj pentru un loc.

ROMAN

Toma Stelian	*lib.*	*90*	*v. ales*
H, Goilav, guv.		71	„ „
N. Fleva, cons.-dem.		68	„
G. D. Brănişteanu, guv.		66	„

TUTOVA

T. Emandi, cons.-dem.		*89*	v. *ales*
M. Ivanciu, guv.		91	„ „
C. Oprişanu, guv.		85	„
Th. Ioan, liberal		76	„

IALOMIŢA

Dimitrie N. Seceleanu guv. 91 voturi ales; Al. Fochide guv. 86 voturi ales, Al. Stoianescu liberal 67 voturi; I. Poenaru-Bordea liberal şi-a retras candidatura, Leon Gh. Popescu, cons.-democrat 68 voturi.

DOROHOIU

Gh. M. Stroici guv. 90 voturi ales; Leon Frank guv. 93 voturi, ales; Ion Pilat liberal, 52 voturi, Dim. P. Moruzzi conservator.-dem. 67 voturi.

BOTOŞANI

Alexandru Calimachi, guv.	113	v. ales
Em. Manea, guv.	95	v.
Al. Enacovici, liberal,	68	v.

(Balotaj pentru un loc).

MUSCEL

Gh. Cantacuzino, guv.	121	v. ales
Căpitan Negulici, guv.	114	v. „
C. Alimănişteanu lib.	96	v.
General Geanoglu cons.-dem.	60	v.
Dr. Jugăreanu indep.	nici un vot.	

R.-SARAT

Dr. Oct. Blajianu, guv.	69	v. ales
Dr. Angel Mosgos „	66	v. „
Al. Tătăranu, liberal	67	v.
Dr. G. Dobreanu, cons.-dem.	65	v.

(Balotaj pentru un loc).

DIMBOVIŢA

Nicolae Cantacuzino, guv.	119	v. ales
Ion Grigorescu guv.	104	v.
Vasile Dimitropol con.-dem.	104	v.
D. Atanasiu lib.	78	v.

(Balotaj pentru un loc).

BRAILA

Ion Suditu guv.	197	v. ales
Z. Zamfirescu guv.	164	v.
Const. Cociaş liberal	163	v.
Const. Alexiu „	167	v.

(Balotaj pentru un loc).

COVURLUI

Leonida Aslan guv.	178	v. ales
Dionisie Popescu guv.	133	v.
M. Orleanu liberal,	*186*	*v. ales*
G. Ventura cons.-dem.	144	

ARGEŞ

N. Budişteanu guv.	127	v. ales
Gr. Dumitrescu guv.	121	v.
C. I. Băläceanu lib.	121	v.
Toma Trifonescu lib.	*144*	v. *ales*
Cristescu indep.		

TECUCI

N. Xenopol cons.-dem.	*91*	*v. ales*
Al. Djuvara, liberal	*86*	*v.* „
Paul Balş guv.	61	v.
Dr. C Pătraşcu guv	68	v.

PUTNA

N. Săveanu, lib.	*131*	*v. ales*
I. Ciurea, guv.	120	„
N. S. Rainu, cons.-dem.	107	„
S. Simionescu, guv.	97	„

Balotaj pentru un loc.

VASLUI

V. Miclescu, guv.	75	v. ales
N. Lupaşcu, lib.	59	„
Păncescu, guv.	60	„
C. Disescu, cons.-dem.	41	„

Balotaj pentru un loc.

VILCEA

Barbu Delavrancea, guv.	124	v.
I. Cantacuzino, guv.	118	„
C. Disescu, cons.-dem.	*139*	„ *ales*
Er. Procopiu, lib.	114	„

Balotaj pentru un loc.

PRAHOVA

Ariton Constantin, guv.	231	v.
Şt. Greceanu, guv.	207	„
A. Radovici, lib.	*259*	„ *ales*
N. Rişcanu, cons. dem.	206	„
I. Popovici, ind.	35	„
Er. Scorţescu, ind.	32	„

Balotaj pentru un loc.

INFORMAŢII

Manifestaţia de aseară.—*Un mare număr de cetăţeni se adunaseră aseară la oarele 6 şi jum. în faţa localului de vot şi în Piaţa Unirea, aşteptînd cu nerăbdare rezultatul alegerei colegiului I de Senat.*

Seriile de voturi care eşeau treptat, treptat şi erau anunţate publicului, erau favorabile candidaţilor opoziţiei şi ele erau primite cu o vădită satisfacţie şi bucurie.

Rezultatul definitiv s'a cunoscut la orele 6 şi jum.

D. Gh. Lascar, care fusese proclamat ales, a fost condus în urale şi ovaţiuni până la clubul conservator democrat.

Aci erau adunaţi, membrii clubului liberal, ai clubului conservator democrat şi un mare număr de cetăţeni.

D. Gh. Lascar a fost primit cu lungi aplause şi urale.

D. C. Stere, urcîndu-se la tribună, mulţumeşte alegătorilor col I Senat pentru voturile exprimate pentru candidaţii opoziţiei şi zice că rezultatul de azi ne dă şi mai mult curaj pentru lupta ce a intreprins'o opoziţia unită contra guvernului.

D. Al. A. Badareu mulţumeşte şi d-sa alegătorilor col. 1 Senat şi roagă pe cetăţeni, ca şi de acuma înainte să lupte pentru reuşita candidaţilor opoziţiei, ca să se spele ruşinea de până acum.

D. N. Filipescu va candida şi la colegiul II de Senat de Bacău.

Monitorul Oficial *de azi publică următorul comunicat:*

„Starea M. S. Regelui este mulţumitoare. Fenomenele catarale şi febra s'au micşorat mult. Pînă la completa lor vindecare, M. S, Regele va fi nevoit să rămînă în pat".

Primim următoarele, cu rugămintea de a le da publicităţei:

Duminecă seara s'a reprezentat pe scena Teatrului Naţional „Mîndrie şi Amor" de G. Ohnet în beneficiul societăţii noastre.

La succesul moral şi material, ce am putut realiza, au contribuit pe de o parte Artiştii Teatrului Naţional cărora le vom păstra multă recunoştinţă şi admiraţiune; iar pe de altă parte şi într'o măsură însemnată au contribuit onor. publicul Ieşan, care în totdeauna cînd am apelat la el ne-a întins o mînă de ajutor.

In numele Societăţei aduc viile mele mulţumiri tuturor acelora, care ne sprijinesc la înfiinţarea unei biblioteci medicale, de care Societatea noastră are absolută nevoie.

I. Dinescu
Preşedintele Soc. Stud. în Medicină Iaşi

La alegerea de eri a coleg. 1 Senat, au fost aleşi următorii candidaţi ai opoziţiei:

Conservator-democraţi: d-nii Gh. Lascar (Iaşi), N. Xenopol (Tecuci), T. Emandi (Tutova), G. Străjescu (Suceava), N. Economu (Dolj), C Disescu (Vîlcea), Gr. Constantinescu (Mehedinţi), Emil Teodoru (Buzău), P. Brătăşanu (Romanaţi).

Liberali: d-nii Toma Stelian (Roman), Mănescu (Suceava), Al. Djuvara (Tecuci), Al. I. Filipescu (Vlaşca), M. Orleanu (Covurlui), Toma Trifonescu (Argeş), N. Săveanu (Putna), C. Radovici (Prahova) şi T. Protopopescu (Olt).

Sunt *12 balotaje* şi anume: Botoşani, R.-Sarat, Dîmboviţa, Brăila, Romanaţi, Putna, Gorj, Olt, Vaslui, Vîlcea şi Prahova. Argeş.

Mîine Joui şi poimîne Vineri, se va face tragerea clasei a 4-a a loteriei statului romîn.

Producţia liceului naţional.—Duminică 27 Februarie, va avea loc la Teatrul Naţional, producţia elevilor liceului naţional. cu concursul d-lui E. Caudella şi a d rei Nelora Bobescu şi al d-lor V. Kuzinschi şi I. Bobescu.

Iată programul:

Partea I.—E Mezzetti: Vom fi soldaţi şi Hora Dobrogiei, cor general sub conducerea d-lui Enrico Mezzetti. — Vieuxtemps: Fantezie caprice, executată din violină de Mircea Bîrsan cl. III, acompaniat de prof. său d. E. Caudelia. — A. Vlăhuţă: Din prag... declamată de Cerchez cl. VIII M. — H. Gollermann: Romance, executată din violoncel de A. Chefneux cl. VI M. acompaniat la piano de A. Sussmann cl. VIII M. — Gh. Coşbuc: Dasaratas (traducere din literatura sanscrită) declamată de Şt. C. Petrovici cl. VIII M. — Ed. Caudella: Reîntoarcerea în patrie, executată din violină de Mircea Bîrsan cl. III, acompaniat la pian de prof. său d. E. Caudella. — Mendelsohn: Departe de ţară; C. Porumbescu: Cîntec de primăvară, coruri bărbăteşti sub conducerea d lui Enrico Mezzeti.

Partea II-a.—Statutele Romane, executate de elevi.

Partea III-a.—Cetatea Neamţului, dramă istorică în 3 acte de de V. Alexandri, jucată de elevii: A. Cerchez, D. Manoliu, V. Balanţof, St. C. Petrovici, N. Scriban, Gr. Popa, T. Sevastian, Gh. Peştimangiu, E. Dabija, Al. Manu, D. Onescu, N. Mihailescu, C. Lohan, Al. Răteanu.

Intre acte va cînta orchestra elevilor.

DEBITUL BADAREU et Dr. MANOLESCU

De la Strunga

— Strada de Sus No. 189 —

	Kg.	Litrul
Lapte dulce proaspăt, analizat de on. serv. san.		0.30
	oca	0.45
Brînză de vaci proaspătă	0.60	
Castronul cu iaurt		0.15
Castronul cu iaurt mare		0.20
Brînză de oi		1.60
Urdă în burduturi		1.80
Lapte de oi gras, de toamnă		1.20
Brînză de Brăila grasă		1.80
Unt de gătit proaspăt	3.40	
Unt de gătit topit	4.—	
Smântână dulce, centrifugată		2.80
Delicioasă brînză de munte		2.00
Unt pentru cafea, ciaiu		5.60
Ouă zilnic proaspete		9/0
Gervais romînesc pachetul		0.50
Grăsime topită de porc	2.20 kg.	

Se găsesc caise uscate, povidlă prune uscate, mere ranete, etc. cu preţuri reduse.

Se găsesc zilnic păsări tăete.

Debitul de Vinuri e aprovizionat cu cantităţi însemnate de vinuri naturale excelente, noi şi vechi, din podgoriile proprii, cari vinuri s'au pus în consumaţii cu preţurile cele mai mici posibile. Incercaţi şi vă veţi convinge.

Administraţia.

Încă o ticăloșie a d-lui Grecianu

Sîntem informați, că ziarul carpist din localitate are intenția de a publica în numărul de astă-seară textul unei demisiuni din organizația conservatoare-democrată locală, atribuită d-lui Dimitrie Alexandresco.

Că ceva mai mult, d. Greceanu, patronul ziarului în chestiune, simțind perdută situația candidaților săi la alegerea colegiului II de Senat, care se efectuează mîne, și crezînd că poate da o lovitură electorală candidaților opoziției, a pus să se publice și să se distribue în foi volante textul unei pretinse demisiuni.

Pentru lămurirea opiniei publice, publicăm mai jos în întregime textul scrisorii, pe care d. Alexandresco a adresat-o în acest moment d-lui Grecianu și care constitue dezmințirea cea mai formală ce se poate da unei asemenea infamii :

Domnule Grecianu,

Fiind informat, că ziarul *Evenimentul* are intenția de a publica un proiect de demisie din clubul conservator-democrat din localitate, și că în același timp scoțînd-o în placarde urmează a fi afișată pe străzile orașului, am trimes o scrisoare numitului ziar, prin care îi ceream de a nu face uz de un act nedifinitiv scris într'un moment de supărare. Refuzîndu-mi-se această cerere, am fost eu însu-mi la redacția ziarului, tot în acest scop.

Neobținînd nici atunci un rezultat satisfăcător mă adresez acum direct dv., și vă rog a interveni ca ziarul „Evenimentul" să nu publice nimic relativ la persoana mea în această chestiune și nici asupra proectului demisiunii, asupra căruia *am fost în drept de a reveni.* Vă fac direct responzabil, d le Grecianu, de nesocotirea voinții mele asupra unui act, care mă privește personal.

Primiți, etc.

D. Alexandresco
prof. Universitar

Această scrisoare i-a fost comunicată d-lui Grecianu la orele 1 jum. p. m. astăzi, iar d. Dimitrie Alexandrescu, indignat de purtarea necinstită a acestui domn, ni-a dat și nouă și deținem la redacție, textul acelei scrisori.

Este inutil să mai insistăm asupra procedeelor banditești ale d lui Grecianu, care a dat dovadă că nu cunoaște nici un scrupul, cînd e vorba de interese electorale. Condamnăm cu toată energia asemenea purtare șarlatănească, pentru care îl vom trage la răspundere în fața opiniei publice.

Ultime INFORMAȚII

❑ **Căderea guvernului.** — ***Din 60 scaune, cîte cuprinde colegiul I de Senat din țară guvernul d-lui Carp n'a căpătat de cît pe jumătate, adică 30 de scaune. Multe din aceste scaune s'au luat cu majorități de cîte un vot, două.***

Numai în 8 județe guvernul a luat îmbe scaune'e; în alte 8 județe guvernul n'a luat nici un scaun; iar din rest pe jumătate.

Iar ca număr opoziția a luat la 7000 voturi, față de vre-o 7000 date guvernului.

Cu asemenea succese electorale putem zice, că guvernul își face bagajul, și nu va putea ciocni ouă roșii de Paști.

❑ *La Roman teroarea a continuat și eri la alegerea colegiului 1 de Senat, mai multă poate de cît la celelalte colegii. Prefectul Arion și tovarășul său polițaiul Tutunaru s'au dedat la cele mai scîrboase procedeuri.*

Podurile de peste Siret au fost ridicate pentru a împiedeca astfel pe mai mulți opozanți să vie să voteze

Preotul Filip din Poenari a fost urmărit de jandarmi, cînd venea spre Roman și retregîndu-se la curtea din Gîdinți, jandarmii au înconjurat curtea împiedecîndu-l asfel de a pleca.

D. Toma Stelian s'a dus la fața locului împreună cu procurorul, însă jandarmii au refuzat să asculte ordinul procurorului și preotul a continuat de a fi sechestrat.

❑ La balotajul col. I Cameră de Argeș opoziția menține candidatura d-lui Vintilă Brătianu.

Guvernul a retras candidatura d-lui Balotă, spre a susține candidatura d-lui Coandă, care s'a pus în serviciul guvernului.

Candidații opoziției

Colegiul II SENAT
— Joi 24 Februarie —

Const. Climescu,
Al. A. Badareu
N. Cananău

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Colegiul II CAMERĂ
Balotaj Vineri 25 Februar

Al. A. Badareu
Gh. Gh. Mîrzescu

❑ *D. Dim. Alexandrescu, s'a prezentat astăzi la Tribunal și și-a retras candidatura sa de la colegiul II de Senat în favoarea d-lui Al. A. Badareu. Cum se vede tot ce s'a pus pe sama acestei candidaturi e o scornire a presei greceniste în urma unei porniri de o clipă.*

D. Ion Botez, profesor și-a retras de asemenea candidatura de la colegiul al II de Senat în favoarea d-lui Nicu Cananău.

In ceia ce privește retragerea candidaturei d-lui D. Alexandrescu, d. Lascar Antoniu ne prezintă o scrisoare pe care d. Alexandrescu i-a adresat'o și din care extragem :

„Vă comunic **din nou** *că am convenit și consimțit* **cu plăcere** *să renunț la candidatura mea în favoarea d lui Alex. Badareu,* **ca șef local al partidului**".

Luăm act de această declarație pentru a închide incidentul, din care presa d-lui Greceanu a căutat să facă atîta caz pentru alegerile de mîne.

❑ Se știe că reg. 9 roșiori din Capitală va fi mutat la Botoșani, în locul reg. 8 roșiori ; regimentul 4 roșiori va fi mutat la Iași.

❑ Mîine se va face alegerea colegiului II de Senat.

Votarea se va face într'un singur local, la primărie.

❑ Inspectorii învățămîntului primar și normal primar au înaintat ministerului instrucției publice, un raport prin care susțin că obligativitatea învățămîntului n'a putut pînă acum să fie aplicată în spiritul legei, pentru ca să asigure o frequentare regulată a copiilor cari învață în sat : Regulamentele școlare prevăd o sumă de formalități cari să prevină pe părinți îndemnîndu-i să-și trimită copii la școală, înainte de a recurge la formalitățile prescrise de lege. Cu toate aceste rezultatele sunt slabe. Intimidările nu produc efectul dorit, fiind-că amenzile școlare nu se execută în termenul prescris de lege. Aplicarea obligativității întimpină greutăți din ce în ce mai mari. Cu cît înscrierile se vor întinde mai mult asupra fetelor, cari au fost trecute cu vederea pînă acum, din pricina lipsei de locuri de școli.

❑ Principile Mihail D. Sturza a cerut ministerului domeniilor, autorizația de a prinde epuri vii de pe moșia Flămînzi județul Botoșani și ai aduce pe moșia Cristești din județul Iași. Ministerul aprobînd cererea, comunică prefecturii județului ca să observe ca epurii prinși și aduși aci să nu fie vînduți pentru consumație.

❑ Domnul C. Romanescu licențiat în matematici, ne scrie că d sa nu a fost numit *pedagog* la liceul militar din localitate.

Facem cuvenita rectificare.

❑ Colegiile electorale pentru alegerea membrilor consiliului general al județului Suceava se convoacă în zilele mai jos notate spre a alege fie care colegiu cîte șease consilieri, și anume :

Colegiul I în ziua de 13 Aprilie 1911 ;
Colegiul II în ziua de 15 Aprilie 1911 ;
Colegiul III în ziua de 17 Aprilie 1911 ;

Alegerea delegaților colegiului III se va face în ziua de 3 Aprilie 1911.

❑ **Solizi alegători sînt la Fălciu !** — La colegiul I de cameră candidatul căpitan Anibal Teleman a întrunit 107 voturi din 125 votanți. Deci numai 18 alegători n'au votat pe candidatul guvernamental. Clubiști în cele 2 partide de opoziție sînt peste 50. Ce s'au făcut ceilalți ?

La colegiul I de Senat același lucru s'a petrecut. Dl. Th. Cerquez, șeful de onoare al democraților a întrunit 28 de glasuri. Unde e restul clubiștilor ?

Dar cînd vezi că la Vaslui a fost și mai boacănă, te mîngăi cu ideia că a desiunea în scris la un partid nu e un act comercial cu scadența fixă, ci un zapis fără timbru, și sinet de pus în saltar.

❑ Din Tg. Frumos ni scrie că alaltă-eri seara pe la ora 11, o mașină isolată trecînd spre Pașcani, în dreptul cantonului 81 isbi o căruță în care se aflau Constantin Crețu și fiul său George din comuna Poeni (Suceava). Caii au fost omorîți, iar căruța sfărîmată. Ambii au fost rîniți și duși la spitalul local. Băiatul se află în agonie.

❑ **Doi inspectori școlari făcînd pe agentul.** — In ziua alegerii de la colegiul al 3-a s'au văzut stînd toată ziua în stradă d-nii C. Praja și Lascar Matasariu, unul inspector general școlar și altul inspector de circumscripție, și acostînd pe fie care învățător. De cînd se fac alegeri generale în Iași nu s'a văzut un asemenea spectacol, care a indignat pe toți alegătorii, căci autoritățile școlare nu s'au creiat pentru agentură electorală, ci pentru controlul învățămîntului.

Se vede că boerii au recurs la toate mijloacele să asigure reușita, chiar la colegiul al 3-a, unde mașina administrativă e atît de puternică.

❑ D-na Natalia C. Diamandi, învățătoare în comuna Coarnele-Caprei, județul Iași, a fost înaintată institutoare pe loc.

❑ Consiliul de război al corpului IV de armată e convocat pentru zilele de 24, 25, 26 Februarie.

Consiliul va fi prezidat de d. colonel Musteață.

❑ Ministerul de interne a făcut cunoscut prefecturei de poliție că a autorizat Circulul Henry să dea reprezentații în cursul acestei săptămîni.

Așa că în astă seară va avea loc la Circ reprezentația anunțată cu program absolut nou.

❑ D ra Maria Buhlea, institutoare la școala de băeți din Dorohoi, a fost mutată la școala de băeți No. 2 din Giurgiu.

❑ Aseară a trecut prin Pașcani, venind din Bucovina, un grup de 75 de pelerini austriaci, sub conducerea preotului Kuctinschi, care se ducea la Ierusalim să viziteze locurile sfinte.

❑ Ca o complectare la informația de eri, cu privire la samavolnicia sevîrșită de ofițerul de gardiști Pantazopol, asupra d-nilor Gh. Ciurea și C. Ciurea, ținem să relevăm că d. căp. Roiu e acel care a făcut semn lui Pantazopol și soldaților să aresteze pe d nii Ciurea.

Pe cînd d nii Ciurea erau conduși la comisie, prin dreptul cofetăriei Tuffli a apărut falitul prefect de județ d. Negruzzi, care a auzit pe ofițerul Pantazopol înjurînd pe d. Ciurea ; și cu toate acestea d. Negruzzi a intervenit la d. Stroja ca să nu dea nici o pedeapsă d-lui Pantazopol.

❑ D. I. Brătianu, șeful partidului liberal a plecat astă-zi la Fălticeni, în vederea candidaturei sale de la col. II de Senat.

Astă seară se va ține o consfătuire la d. Ghițescu, la care vor participa și conservatorii democrați cu șeful lor d. Sebastian Moruzi.

❑ **Universitare.** — D. M. Veiler își va dezvolta astăzi, conferința sa despre Fr. List : Das nationalische system der politischen oekonomie, la seminar.

— D. Virgil Arion își va continua Joi, la orele 5 jum, conferințele sale publice de sociologie, în aula universității. La aceste interesante conferințe e invitat să asiste și publicul.

— D. M. Berceanu, va ține în ziua de 24 Februarie, ora 5 p. m. cursul de drept roman pentru înscrișii în anul I de doctorat juridic.

— D. Albert Popovici-Tașcă, va ținea Vineri 25 și Sîmbătă 26 Februarie, ora 4—6, cursul de Istoria doctrinelor economice, tot pentru studenții anului I de doctorat.

— D. A. D. Xenopol, anunță studenților și studentelor, care nu frecventează cursurile că nu vor fi primiți să treacă examenele în sesiunea de Iunie.

— Eri, la orele 9 dimineața a avut loc la Seminarul pedagogic universitar, o lecțiune de probă, ținută cu elevii clasei a VII-a, la fisică, de d. practicant I. Grobnic.

Critic al lecțiunei a fost d. I. Popescu, iar raportor d. I. Magheru.

❑ **Un incident** s'a petrecut eri la tribunal. Era procesul tînărului D. Zota pentru furt către d-na Șubă. Avocatul d-lui Zota era d. Petre Sion noul deputat al Iașilor. D. Sion cerînd amînarea, d-na Șubă s'a opus. Atunci enervat avocatul și aducîndu-și aminte că e și deputat și... efor începe a țipa la d-na Șubă și zice spre a fi auzit de toți : „bine ; nu consimți ; am puterea, mă înțelegi ; și te voi trece mîne prin părete".

Se vede că d. Sion așa înțelege dreptul ce-l are în imunitatea parlamentară. Bravo !

❑ **Judiciare.** — Tribunalul secția III a a respins cererea de acordare de moratoriu a fraților Goldemberg din strada de Sus.

— Acelaș tribunal s'a ocupat azi cu cererea unui creditor pentru reziliarea concordatului firmei Donenfeld și Beker.

Tribunalul aplicînd art. 151 a amînat judecarea cererii pentru 8 Martie.

❑ Revista „Bursa din 20 l. c anunță acordarea avantajelor legei industriale d-lor Lazare & Gustav Rechler, care înființează în Iași o fabrică de vată cu numele „Gloria" în care investesc în mașini și clădiri un capital de 100·000 lei ; aceste mașini le furnizează firma Inginer B. Diamant & Co. din Iași.

Ultima oră

București 23 Februarie

Telegrama d-lui Radovici

Ploești. — D. Al. Radovici a trimis aseară, după succesul obținut la colegiul I de Senat, următoarea telegramă d-lui Take Ionescu :

„Fericit de a vă putea vesti prima isbîndă a opoziției Prahovene, în persoana mea, la colegiul I de Senat, socot drept o primă datorie de a vă mulțumi pentru voinicia și 'prietenia camarazilor de luptă din clubul conservator-democrat. Am buna nădejde că întregim mulțumirea comună, vestindu-vă în curînd isbînda la colegiul al al doilea de Senat și de azi într'o săptămînă, reușita bunului prieten Rîșcanu, la balotaj.

Să trăiți, trăiască democrația.

Al. Radovici

Arestarea unui anarhist

Madrid. — Ziarul „Abo" anunță sub rezervă că s'a arestat în gară, pe linia Sevilei înainte de trecerea trenului regal, un anarhist care a încercat apoi să se sinucidă în închisoare.

Aceasta știre este cofirmată oficial.

Manifestatiile de aseară

București. — Față de succesele obținute eri de opoziție în întreaga țară, un mare număr de cetățeni s'au adunat în fața clubului conservator democrat și clubului liberal, făcînd manifestații și ovațiuni.

Suspendarea Episcopului de Porto

Lisabona. — Consiliul de miniștri ar fi decis să suspende leafa episcopului de Porto și să-l someze să părăsească episcopatul pentru că, cu toată oprirea din partea guvernului, dînsul a ordonat preoților să citească scrisoarea pastorală la Porto.

Preuții care au dat cetire scrisorii episcopului și care au fost arestați, au sosit aci și au fost conduși la parchet unde li s'a luat interogatorul.

Guvernatorul din Porto cere guvernului expulzarea episcopului care ațiță poporul la revoltă.

„Tribuna" si declaratiile d-lui P. Carp

Arad. — Ziarul „Tribuna", în ultimul număr publică un articol fulgerător în potriva d-lui Carp.

Ziarul spune că ardelenii sînt indignați de declarațiile făcute de d. P. P. Carp, reprezentantului ziarului „Figaro" cu privire la Romînii din Transilvania.

Citind declarațiunile d-lui Carp, ardelenii au ramas adînc mâhniți de cele declarate de primul ministru al Romîniei. Rușinea și mînia i-a cuprins pe toți, care au văzut că guvernul romîn nu se mai ocupă de situația romînilor din Transilvania. Acum un an în parlament, d. Carp, în discursul său a arătat puțină solicitudine pentru lupta noastră națională și altă dată ocupîndu se de chestia Macedoniei, a declarat că aceasta aproape nici nu există.

Nu am putut afla nimic, dacă cele declarate de d. Carp sunt adevărate sau nu ; cum însă guvernul n'a dezmințit declarațiile, aceasta ne îndreptățește a crede că ele sunt adevărate.

D. Carp n'a dezmințit nimic. D. Maiorescu a dezmințit numai declarațiile cu privire la chestia evreiască, iar cu privire la noi n'a dezmințit nimic.

Guvernul romîn are datoria să ridice chestiunea : sunt sau nu adevarate cele declarate de d. Carp ziarului Figaro ? Și e dator să facă cunoscut aceasta în țară și în străinătate.

Măsuri contra Ciumei

Tokio. — Profesorul bacteriolog Kitasoto, întors din Mandciurea, zice că măsurile în contra ciumei vor fi necesare încă cîteva luni, de oare-ce epidemia de și e în descreștere ar putea redeveni violentă din cauza căldurii în spre toamnă.

Manopere de la alegeri

București. — Se comunică din Teleorman și Dămbovița, că cu ocazia alegerilor, administrațiile s'au dedat la manoperile cele mai caraghioase și mai nedemne.

In ambele aceste județe, s'a adus preutul îmbrăcat în odăjdii, cu crucea și cu evanghelia și alegătorii erau aduși ca să jure că vor vota cu guvernul.

Banditismele de la Romanati

București. — Se comunică din Romanați că aseară după cunoașterea rezultatului pe cînd cetățenii făceau manifestații pe strade, prefectul de Romanați Brabeșeanu, a pus o bandă de bețivani ca să atace pe manifestanți. Un cetățean a fost crunt bătut și dus la spitaĭ.

— TEATRUL NAȚIONAL —

COMPANIA DRAMATICA «DAVILA»
va da o serie de Reprezentațiuni în orașul nostru

Marți 1 Martie 1911
se va juca
FECIOARA RĂTĂCITĂ

Mercuri 2 Martie 1911
FERICITA

Joi 3 Martie 1911
SALOMEA ȘI GRENGOIRE

Vineri 4 Martie 1911
G A B I

Simbătă 5 Martie 1911
P O A M A C R U D Ă

Devănzare o casă în str. Dochia No. 6.
A se adresa la proprietar la zisa adresă.

1,200,000 lei (un milion două sute mii lei) *tot sau parțial* de dat cu ipotecă pe moșii sau case în primul rang sau după credit cu un procent de 6½—8% pe an. A se adresa d-lui **Aurel G. Nicolau Iași str. Bărboi No. 19.** Intermediari sunt excluși.—

Circul Henry

Incepînd de **Mercuri 23** Febr. la toate spectacolele seara sau matineuri

REPREZENTAȚIE
ALBA CA ZAPADA
ȘI CEI ȘAPTE PITICI
Mare pantomimă enigmă în 2 acte și 8 tabouri cu atrăgătoare corpuri de balet în lumina a giorno dat de întregul personal artistic.
Pus în scenă de d. Director HENRY
Invitație la dans
Balet de fluturi — Balet de zapadă
Cădere naturală de zapadă
La închiere : **Mare feerie de balet**
— **APOTEOZA FINALA** —
MARI FESTIVALE CALAREȚE
Pantomima „Albă ca zapada"
jucată pentru prima oară
Mare succes de 300 ori în BERLIN
Afară de aceasta
CEI 10 IULIANS
RIEDISSER
OSTEN și VESTEN

Avis : Direcțiunea circului Henry caută 15 D-re între 17—25 ani pentru figuranți la marea pantomimă „Circul sub apă". Să se prezinte în fie care zi la orele 12 — 2 d. a. și 6—8 oare seara la d. baron chef. din corps de ballet.

Dacă voiți stomah sănătos cu digestiune ușoară ;
Dacă voiți a preveni sau a combate artritismul, gutta, nisipul în căile urinare, acreala exagerată a stomacului sau diabetul
INTREBUINȚAȚI CA APA DE BĂUT LA MASA NUMAI,
Apele Mineralizate Sinteza
cu bază de **Bicarbonat de Sodă și Lithină**
Preparate cu apă sterilizată de
Doctorul RATIANU Chimist și farmacist, Iași
Aprobate de Direcția Generală a Serviciului Sanitar
Depozit la Farmacia Dr. RATIANU, la farmacia Emil Flach, la Magazinul de Coloniale Ermacov, la Magazinul Trufanda Păcurari, la Magazinul Arghiropol Copou și la toate restaurantele și debitele de băuturi din oraș.
— Două trăsuri fac serviciul la domiciliu la cerere —
Observați bine pe plomba de inchidere și pe etichetă Marca Sinteza cu numele meu Dr. A. Ratianu, proprietarul Fabricei

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) De vînzare La toate magăzinele de consum. din ţară

PONDOIR pour Poules et Faisans Prix..... 6fr.50 R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoir pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi înscrişi la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente
în *VIENA fondată în anul 1858*
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum i
Diferite alte combinaţiuni deşasigurări atingătoare de branşa vieţei.
Directiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
M. SEPH POPPER Str. Lăpuşneanu No 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBŢINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO Se întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu conţine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** OLLO
E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut şi mai higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTĂ
ROBERT
—Iasi Str. Lăpuşneanu 25 — Iasi

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari au resistat tuturor celorlalte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vro uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ţi.
A se cere: Les VERITABLES PILULES MOUSSETTE de CLIN & Cie, de PARIS, *cari se potu găsi la toţi Droghiştii şi Farmacistii.*

GRILLAGES 1 m. de haut. LE MÈTRE Of30c.
Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mèt. 5f

Magazinul Conservatorului
IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Viori si Violoncele pentru concert
REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR
Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Începutul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco du Catalogue

FORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: Of50c.
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de a
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 4-a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
24 şi 25 Februarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Preţurile oficiale pentru vânzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8	Una optime	Lei	4,50
1/4	Un sfert	Lei	9,00
1/2	Una jumătate	Lei	18,00
1	Loz intreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu—Instalaţiune cu motoare electrice executată ded. Ioman Krzyzan ki, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mîrzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1240 Vineri 25 Februarie 1911

Către alegatorii col. II Camera

Mîine, Vineri 25 Februarie, se efectuează alegerea pentru complectarea celor două locuri de la colegiul al doilea de Cameră, ramase în balotaj la scrutinul de la 18 Februarie.

Opoziția unită a menținut în această luptă, pe cei doi candidați ai săi, ***Al. A. Badareu*** *și* ***Gh. Mărzescu****, cari au obținut la primul scrutin, cel mai mare număr de voturi.*

Insemnătatea acestei alegeri nu trebue să fie neglijată de nici unul din alegătorii acestui colegiu.

Din punct de vedere al politicei generale, ambii candidați ai opoziției solicită voturile alegătorilor ieșeni, ca o protestare, pentru modul neconstituțional, prin care guvernul a obținut puterea și pentru mijloacele ticăloase întrebuințate pînă în present pentru a se menține la putere.

Din punct de vedere al politicei locale și **Al. Badareu** *și* **Gh. Mărzescu****, reprezintă două nume scumpe Iașului, strîns legate de propășirea lui culturală și economică; amîndoi sunt fii Iașului și au dreptul a cere ieșenilor toată simpatia și încrederea lor, față de străduintele depuse pentru înălțarea lui.*

Este o chestie de demnitate politică și cinste cetățenească, ca alegătorii colegiului al doilea să voteze pentru acești doi luptători politici, al căror glas în parlamentul țării, va fi tot atît de util pentru țară, cît și pentru orașul nostru, care are în permanență nevoie de susținători sinceri și luminați.

Recunoaștem că lupta de mîine nu este ușoară; nu pentru dificultatea ce alegătorii ar avea de întimpinat între, a prefera pe candidații guvernamentali față de candidoții opoziției; căci, care cetățean ar putea să stea un moment la îndoială, de a alege între **Al. Badareu** *și general Skeletti, sau între* **Gh. Mărzescu** *și Neculai Crupenski.*

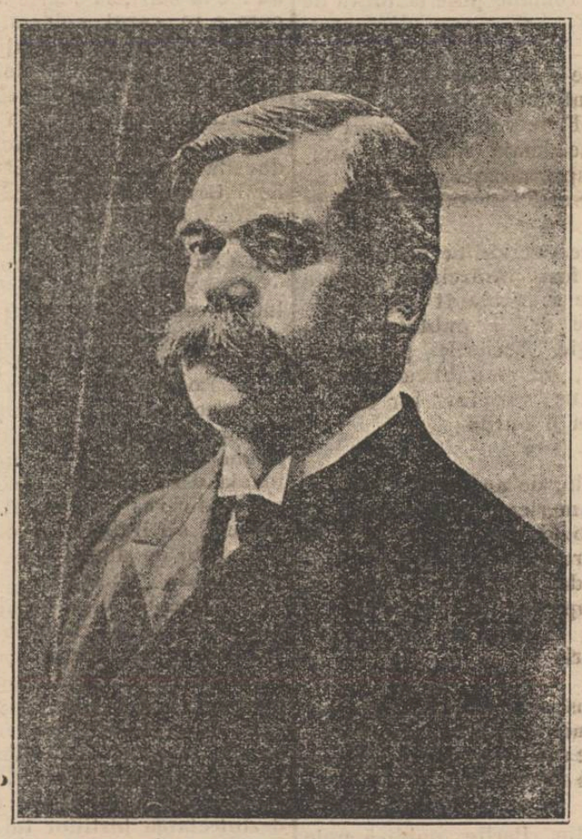

A. A. BADAREU

Dar greutatea luptei stă între personalitatea distinsă a candidaților opoziției și mijloa ele netrebnice întrebuințate de organele administrative, pentru a împedica manifestarea bine meritată și liberă a ieșeni or în favoarea acestor distinși fii ai Iașului.

De aceia lupta de mîine trebuie susținută cu eroism pe toate terenurile pînă la desăvîrșitul triumf.

O atmosferă de despotism, rezultantă a violării tuturor libertăților cetățenești, a fost împrăștiată în țară de guvernul actual; viața publică cetățenească este în pericol, căci de două luni aproape vedem puse în serviciul puterii, forța brutală și violența morală pentru a înăbuși glasul țării.

Ei bine, facem apel la toți oamenii care n'au perdut dragostea de țară și libertate și-i conjurăm să sară cu toții fără deosebire de partide și să nu lase ca mîine să triumfe o asemenea violentare a conștiinții cetățenești, prin alegerea candidaților polițienești, ceia ce ar constitui o rușine pentru țară și o îndoită desonoare pentru Iași.

Este inulil ca cine-va să mai stea la gînduri; este inutil ca sá mai delibereze în fața pericolului la care fatalmente se încearcă a se prăvăli țara cu toate instituțiile ei liberale.

La o parte cu toate ambițiunile personale, cu toate urile și bănuelile sufletești; o singură cugetare, un singur scop să adune pe toți alegătorii colegiului al doilea de Iași, într'o acțiune comună, pentru ca mîine să fie proclamați aleși acești doi fruntași barbați politici *Al. Badareu* și *Gh. Mîrzescu.*

In numele legalității și al respectului legilor, cuvinte care se găsesc scrise pe drapelul tuturor partidelor democratice, noi cerem cetățenilor ieșeni să nu voteze pe candidații sprijiniți de poliție.

Trebue să dovedească odată că, mai cu seamă în Iași libertatea e lectorală nu reprezintă minciuna și că susținătorii guvernamentali din acest oraș, nu pot, prin corupție și întimidare învinge mîine, pe cei doi reprezentanți ai partidelor de opoziție.

Ridicați-vă dar ieșeni în sferele mari și curate ale celei mai libere gîndiri. Dovediți prin lupta voastră de mîine, că corpul electoral al colegiului al doilea de Iași, este un adevarat altar unde cetățeanul învață cum trebue să iubească și să creadă în principiile liberale și democrate și că nu îngădue cu nici un chip ca el să devină o prostituție politică.

Luptînd cu bărbăție și alegînd pe *Al. Badareu* și *Gh Mîrzescu*, alegătorii ieșeni vor dovedi că libertățile publice nu sunt mărețe și indispensabile pentru cetățeni, de cît numai cînd ei sunt conștienți de valoarea lor și știu să le utilizeze în realitate.

Dacă alegerea de mîne va fi viciată prin intimidare și corupțiune, ea ar adăogi la nelegiurile guvernului, și-ar păgubi imens Iașului și în special țării.

S'ar putea zice cu drept cuvînt că cetățenii ieșeni au dezertat de la opiniile lor de frică, sau că și le-au renegat de interese.

Ori acela care-și abandonează opinia sa prin teroare, este un laș iar acel care se leapădă de dînsa prin corupție, e un ticălos.

Ei bine, o asemenea desonoare nici un alegător ieșan n'o poate primi, ea să rămîie ca o pată rușinoasă pe fruntea netrebnicilor agenți guvernamentali, care vor să facă Iașului o asemenea rușine.

Alegerea de mîine este și trebue să fie liberă. In cabina de vot cetățeanul n'are martor de cît pe D-zeu și conștiința sa. Acolo el poate vota și trebue să voteze pentru *A. Badareu* și *Gh. Mîrzescu* cu sufletul împacat că salvează faima Iașului, de oraș liber și demn,

Nu mai este dar nici un moment de perdut. Pentru asigurarea libertății electorale s'au unit cele două partide și alegătorul ieșean va face cu adevărat mîine, votînd pe candidații opoziției, un mare act de suveranitate, exprimîndu-și suprema și libera sa voință.

Fără votul liber, cetățeanul este scos din țara legală și nu-i mai rămîne de cît lupta în afară de legi.

In această stare de anarhie vra guvernul să prăbușească țara.

G. G. MIRZESCU

Dar alegătorii vor face ei insuși garda de apărare și nu vor lasa să triumfe despotismul, tirania, minciuna, corupția, umilirea în alegerea de mîine.

De aceia toți ieșenii, care văd în progresul nostru constituțional supapa de siguranță împotriva exploziilor revoluționare, să voteze mîine ca oameni liberi și conștiincioși, demni de libertatea care o au și de cele încă pe care le mai revendică, punînd în urnă buletinele lui **Al. Badareu** *și* **Gh. Mîrzescu**

Să nu se lase preocupați de nici o influență, înconjurați de nici o considerație, captivați ne nici un interes, îngenunchiați de nici o amenințare.

Să reziste și să vegheze din timp, căci amarnic ar regreta pe urmă.

Dacă arbitrariul este de disprețuit, mai vrednică de dispreț este lașitatea.

Intre agentul administrativ care a abuzat de autoritatea lui și alegătorul care, protejat de lege, a suferit să fie desonorat, tot mai scuzabil e agentul și mai de condemnat e alegătorul, care a primit să i se răpească, sau să-și vîndă un drept al seu.

La vot dar, bravi cetățeni și la cuvîntul: **îndărăt** *rostit de șeful guvernului la adresa opoziției, în întrunirea de la Iași de acum două săptamini, voi răspundeți într'un singur glas și suflet prin cuvîntul:* **înainte** *cu* **Al. Badareu** *și* **Gh. Mîrzescu** *pentru triumful liberalismului și democrației.*

Punctul de razim

Un om care a străbătut cu numele lui peste veacuri, peste nouă mări și nonă țări a fost Arhimede. In domeniul fizicei Arhimede a pus mîna pe o sumă de adevăruri, cari au fost admise de toată lumea, ca bunuri permanente și eterne. Dar dacă Arhimede era om de știință, avea însă și pretențiunea cam exagerată în cît se ispitea a zice, cà de i s'ar da un punct fix în spațiu el ar învărti pămîntul. Nu-și închipuia Arhimede că pămîntul are în sine principiul rotației și că el, piticul de o zi, cerea ceia ce era de fapt un adevăr în natură.

Ceia ce în domeniul științelor fizice a fost Arhimede, în domeniul vieții politice de stat romîn a fost și este d P. P. Carp. Nu că facem o injurie marelui om de știință, dar partea comică a a acestor 2 oameni e *punctul de razim.* Arhimede își căuta razimul în văzduh, de unde sfredelind pămîntul să l poată învărti apoi ca o minge. Dl. P. P. Carp își caută și dînsul în viața politică un razim în Coroană, ca dîndui-se puterea să sfredelească cu ea națiunea și să o miște după voința sa.

Acum dacă pămîntul ca materie brută, dotată de viață, dar de o viață neorganizată, și încă își are mișcarea sa în virtutea legilor mecanice, dar încă o țară, un popor, care e un complex de ființe raționale, călăuzite de interese, de sentimente publice, de idei! Pentru a le înțelege rostul acestor idei, acestor năzuinți, trebue să te scobori în masa poporului, să asculți durerile și păsul, să înțelegi chemarea lui etnică, și numai după acestea să te pui să le formulezi în legi nevoile lor. De mișcarea aceasta lăuntrică a norodului nu știe nimic d. Carp, căci d-sa nu a bine voit să se scoboare niciodată în straturile de jos ale poporului, străin de neam, d-sa a crezut și crede că acest popor are numai stomah, și cá a-i da de pomană ca la morți, e singura chemare a unui om politic romîn.

Și atunci în exagerarea sistemului său, d. P. P Carp s'a gîndit că singurul punct de sprijin în viața noastră politică nu e de cît Regele. Dă-mi pe Rege să ți învîrt eu țara; dá-mi pe Rege să ți mănuesc eu poporul; dă-mi pe Rege să-ți duc cum vreu interesele acestui neam: Și dacă Arhimede n'a putut prinde în văzduh acel puuct stabil de unde înțepenindu-se să borteleasca pămîntul și să l miște, d. P. P. Carp *pare* că a prins în Rege un punct de sprijin pentru a lua frînele puterii.

Și azi d. P. P. Carp e prim ministru al țării Românești, chemat a învărti interesele poporului cu decretul Măriei Sale.

Dar razimul acesta va fi de foarte scurtă durată, și va fi ca un vis urit în viața noastră politică, pentru că vărtejul ce l'a provocat în țară, va fi urgisirea lui.

Dacă Coroana prin esența sa ar fi de origină divină, am înțelege ca un om politic —fie chiar d. P. P. Carp—să se razime numai în dînsa, găsind suficient punct de sprijin; dar așa, însăși Corona își are razimul ei în popor și ca atare nu poate ca numai cu ea în afară de sprijinul poporului Suveran, să dea tot razimul omului politic. Zguduiturile ce s'ar produce cu această ocaz une ar avea de efect să atingă toate bazele statului cu Coroană cu tot. Căci țara se întreabă: în ce scop se calcă legile? în ce scop se frămîntă lumea? în ce scop își bat joc de oameni? In ce scop instituțiile își turbură rostul lor? Sînt ele instituțiile făcute în slujba oamenilor, ca așa să se schimbe după voe, ori oamenii sînt chemați să le slujască lor? Ce ar fi ca mersul trenurilor să fie regulat după interese politice? Ce ar fi ca plata dărilor să se facă după hatîrul de partid? Ce ar fi ca armata să fie pusă în slujba patimilor de zi? Asta ar fi anarhie Ei bine guvernul d lui Carp cu razimul său numai în Coroană, și în o Coroană care are obîrșia ei în voința națională, n'a sămănat și nu samănă de 2 luni de zile de cît anarhie. Vîntul alegerilor de astăzi a arătat cu prisosință că legile la noi sînt prea slabe, prea elastice; soliditatea lor puțin eficace și mai ales răspunderea neaplicărei lor nulă, căci numai așa un om, un bătrîn, și a putut bate joc de țară, îngenunchindu-i cerbicia.

A rezistat el țara, dar rana adusă țării sîngerează și repercutarea în sufletul ei va fi o pagubă morală îndelungată, arătînd că țara românească în 1911 are numai 2 factori: Măria Sa Regele cu primul său ministru și... *jandarmul.*

***

GRĂNICERII

De cînd oare încep faptele, întîmplările petrecute sub ochii noştri să devină elemente de istorie şi de literatură ?

Intrebarea aceasta ne revine de cîte ori cetim povestindu ni-se în scris anumite lucruri trăite aevea de contemporani de ai noştri — şi, ne a revenit încă odată la cetirea articolului publicat de d. Artur Gorovei în ultimul număr din „Noua Revistă Romînă“ şi din care reproducem o parte mai caracteristică :

„...Tot ce voi spune, sunt lucruri petrecute în Romînia la începutul veacului al douăzecelea ; sunt lucruri văzute ori îndurate de mine însumi, în satul Buneşti, lîngă Fălticeni, pe hotarul ţărei.

Pe hotar !

Cred că nu poate să fie o nenorocire mai mare pe capul cuiva, decît să locuiască pe frontieră, de cînd avem instituţia grănicerilor.

Ceeace fac grănicerii noştri, parcă ar fi povestiri din o mie şi una de nopţi.

Iată cîte-va fapte,

Intr'o zi veneau pe şosea, înspre casa mea, doi vînători din Fălticeni, cu puştile pe spate : un profesor de la gimnaziu şi un inginer. Un grănicer îi întîlneşte, îi somează să se oprească, şi întinzînd arma încărcată asupra lor, le comandă :

— Puneţi puştele jos !

Văzînd că nu-i glumă, vînătorii mei pun puştele pe pămînt.

Grănicerul comandă din nou, cu glasul mai fioros :

— Cinci paşi înapoi !

Comanda se execută întocmai.

Apoi altă comandă :

— In genunchi !

Ameninţaţi că vor fi împuşcaţi, vînătorii îngenunche înaintea grănicerului, neştiind ce li se va mai întîmpla.

Grănicerul înaintează spre ei, le iea puştile de jos, şi escortîndu-i ca pe nişte puşcăriaşi, îi duce la vamă.

In altă zi, un copil al meu şi cu o vară a lui, amîndoi de cîte nouă ani, se jucau pe stîlpii de piatră ai unui pod de pe şosea, la puţină depărtare de casă. Iată un grănicer : înaintează mindru, se uită crunt la ei, şi începe a-i cerceta cine sunt şi ce caută acolo. Fetiţa începe să plîngă, iar băiatul, îngrozit, îşi scoate pălăria şi îngînă ceva. Mulţumit, grănicerul pleacă, spunîndu-i : „Dacă nu m'ai fi salutat, aţi fi văzut voi ce aţi fi păţit“.

De atunci copiii nu au mai avut curajul să se plimbe pe şosea.

Intr'o noapte, pe la zece ceasuri, mă duceam din Fălticeni la Buneşti. Eram în docar cu băiatul meu, şi după ce am eşit din oraş, cînd mai erau încă cinci kilometri pînă la Buneşti, aud în urma mea, nişte fluerături grozave şi glasuri sălbatece. Băiatul, înspăimîntat, îmi spune că nişte oameni aleargă după noi, cu puştile în mînă. Am crezut că sunt nişte hoţi, şi hotărît să nu-mi dau pielea aşa de ieftin, opresc caii, las hăţurile în mîna băiatului şi întind revolverul asupra hoţilor.

Dacă n'aşi fi distins, la lumina stelelor, nasturii grănicerilor, cine ştie ce mi s'ar fi întîmplat.

Veniau să mă întrebe cine sunt şi unde mă duc. Şi scena aceasta se petrecea la cinci kilometri departe de frontieră, la margina oraşului.

Dar n'aş mai isprăvi, dacă aş sta să povestesc nenumăratele întîmplări de acest fel. Incă una, numai, ca încheere un grănicer se îmbată într'o cîrciumă, la marginea oraşului, apoi iese în şosea, întinde arma asupra unui grup de trecători, şi trage. Glontele trece prin pălaria unui constructor de telefoane funcţionar al judeţului şi se pierde.

Asta-i siguranţa vieţei noastre, în ţara noastră !

Cînd se petrecură acestea ?

Să nu credeţi că la 1400, ci la 1909.

Pînă aici am vorbit despre fapte cari s'ar putea numi abuzuri de putere. Acum să mai arăt şi ceva de altă natură.

Intr'un an semănasem fasole într'un lan de pe marginea şoselei. Până să le culeg eu, fasolele mele servise de hrană grănicierilor, fără să le cumpere. In fie care seară, amicii mei desvoltau o activitate extraordinară, culegînd traiste întregi de fasole, după cum era şi timpul : la început de tot, mai pe urmă păstăi bune de făcut cu carne, apoi boabe bune de mîncat crude şi la urmă fasole coapte, bune de păstrat pe iarnă.

Văzînd că la Buneşti nu reuşeşte cultura fasolelor, anul următor am sămănat, în lanul acela, popuşoi. Recolta a fost foarte slabă din pricina grănicierilor, cari cînd erau popuşoii în lapte, îi culegeau ca să-i fiarbă ; cînd erau în ţinte îi culegeau să-i frigă, iar toamna cînd erau copţi, îi strîngeau pe iarnă, ca să-şi petreacă nopţile la gura sobei fabricînd *floricele* sau *cucoşei*, cum se zice prin parte locului.

Cu aşa muşterei, te vede sfîntul, cînd faci agricultură !

Odată pusesem castraveţi la murat, într'o putină, sub o tufă de lilieci, în grădină, în dreptul ferestrei dela biroul meu. Mîine—zic—putem să-i mîncăm ; sunt gata. Şi trebue să fie foarte buni, că-i sămînţă specială adusă tocmai din Paris. Dar mîine ia putinica dacă ai de unde ! Peste două zile am găsit'o dar goală, în faţa casei, în pîrăuaşul de frontieră. Grănicerii ştiau de rostul lor.

Altă dată vrînd să trec din din soşea pe lanul de alăturea, pe un podeţ făcut de mine nu găsesc podeţul, peste care trecusem de cu seară.

Intreb pe Gheorghe.

El începe a se scărpina în cap, şi parcă-şi înghiţea vorbele pe care voia să le spuie.

Se temea. Se temea şi de mine, că-i eram stăpîn, dar vedeam că se teme şi de altcineva, mai mult de cît mine.

La urmă îmi şopteşte un cuvînt care umple de spaimă pe ţăranii de la frontieră : Grănicierii !“

Candidaţii opoziţiei

Colegiul II CAMERĂ

Balotaj Vineri 25 Februar

Al. A. Badareu
Gh. Gh. Mîrzescu

Colegiul UNIVERSITAR

A. D. Xenopol.

Alegerile de azi

Iată numele candidaţilor din toate judeţele la colegiul II de Senat.

IAŞI

Al. A. Badareu, cons. democrat.
Nic. Cananău, cons.-dem.
C. Climescu liberal
Ion Găvănescul, conservator
Gh. Botez, conservator
Dr. Leon Cosmovici cons.

ARGEŞ, 1 loc

Col. M. Ghiţescu, cons.
Mih. I. Căprescu, cons.-dem.

BACAU 2 locuri

Nic. Filipescu, cons.
Nic. Corivan, cons.
Al. Constantinoscu, liberal
Caton G. Lecca, liberal

BOTOŞANI 2 locuri

Grigore T. Goilav, cons.
Victor Miclescu, cons.
Vasile D. Vasiliu, liberal
Garabet Gr. Ciomac, cons.-dem.

BRAILA 2 locuri

M. Rachtivan, conserv.
Dr. C. D. Palade, cons.
Leonte Moldovanu liberal
Al. D. Răşcanu, cons.-dem.

BUZAU 2 locuri

G ral I. Borănescu, cons.
Gh. Catinescu, cons.
Ath. Cătuneanu, liberal
Gh. Teişanu, liberal

COVURLUI 2 locuri

Moise N. Pacu, cons.
Lt.-col. I. Constantinescu cons.
Al. N. Gussi, liberal
Aug. Frătiţă, liberal

DIMBOVIŢA 2 locuri

Nic. St. Cezianu, cons.
Em. A. Lăzărescu, cons.
C. Cîmpineanu, liberal
Mircea Al. Dancovici, cons.-dem.

DOLJ 2 locuri

G. T. Tîrnoveanu, cons.
Dr. I. C. Cernătescu, cons.
C. Gîrlişteanu, liberal
P. Verdeşeanu, cons.-dem.

DOROHOI 1 loc

N. I. Verona, cons.
G. G. Burghelea, liberal

FALCIU 1 loc

Pavel Michiu, cons.
Nic. M. Cişman, liberal

GORJ 1 loc

C. Broşteanu, cons.
I. I. Brătianu, liberal
Toma Cămărăşescu, cons.-dem.

IALOMIŢA

G ral N. Costescu, cons.
Const. Ciochină, liberal.

MEHEDINŢI, 2 locuri

Alex. Caminta cons.
Gh. Cornea cons.
Gh. P. Gărdărianu, liberal
C. T. Georgescu, cons.-dem.
C. Rădulescu-Motru, cons.-democrat

ILFOV, 5 locuri

Dr. N. Tomescu, cons.
Dr. Al. Obreja cons.
G-ral Al. Carcaleţeanu cons.
Dr. Şt. Cerchez cons.
Em. Miclescu, cons.
Spiru Haret, liberal
I. Procopie Dumitrescu liberal
Const. Cernescu, liberal
N. Cosăcescu cons.-dem.
M. Antonescu cons.-democrat

MUSCEL, 1 loc

Dr. I. Nanu Muşcel, cons.
Nae Gr. Zorgulescu, liberal

NEAMŢU, 2 locuri.

P. Roseti Bălănescu, cons.
G. Ionescu, cons.
Emil Zaharia, liberal
C. Gr. Isăcescu cons.-dem.

OLT 1 loc

C. Colibăşeanu, cons.
Ion G. Masu, liberal
M. Isvoranu cons.-dem.

PRAHOVA 2 locuri

G-ral C. Candiano, cons.
R. Gr. Smeurescu, cons.
I. Demetrescu Agraru liberal
Chr. S. Negoescu, cons.-dem.
Alex. I. Anghelescu indep.
G-ral C. Papazoglu, indep.
Şt. Nicolescu indep.

PUTNA 2 locuri

G-ral Zamfir Vasiliu cons.
Costache Giţă cons.
Dr. I. Micridescu lineral
Dr. Al. Catulescu cons.-dem.

R.-SARAT 1 loc

C. Mavrodin cons.
Sava Gherghiceanu, liberal
N. Fleva cons.-dem.

ROMAN, 1 loc

Dr. M. Burada, cons.
V. G. Morţun, liberal
Spiru Haret, liberal
Al. Delimarcu. liberal

ROMANAŢI, 2 locuri

Nic. Negri, conservator
R. Ivănescu, conservator
Al. Constantinescu, liberal
M. Celăreanu, cons.-dem.

SUCEAVA, 1 loc

G-ral G. Macarovici, cons.
Ion I. C. Brătianu, liberal

TECUCI, 1 loc

Petru Sachelarie, conservator
Em. Vergolici, conservator
Dr. C. Petraşcu, cons.
V. D-trescu Răzeşu. cons.
M. Pherechyde, liberal
Al. P. Anastasiu, liberal
Iacob Albu, liberal
I. Gheorghiade, liberal
N. Berha, cons dem.
I. Angelescu, cons.-dem.
Nestor Cincu, cons.-dem,

TELEORMAN, 2 locuri

Pascali Hariton, conservator.
Şt. Grigoriu, cons.
I. N. Lahovary, cons.
C. D. Costovici, liberal
Al. Culoglu, liberal
I. Pandelescu, cons.-dem.

TUTOVA, 2 locuri

G-ral Nestor Rentz, cons.
M. Vasiliu Cristescu, cons.
Stroe Beloescu, liberal
Gr. Patriciu, cons.-dem.

VASLUI, 1 loc

Ar. G. Saryanis, cons.
Pavel Gorgos, cons.-dem.

VILCEA, 1 loc

V. Fretinescu, conservator.
Gr. Pleşianu, cons.-dem.

VLAŞCA, 1 loc

Sc. C. Arion, cons.
Ion Zaharof, cons.-dem.

INŞTIINŢARE

Rugăm pe onor. noastră clientelă de a lua cunoştinţă că amploiatul Ioan Petrescu, fiind concediat din serviciul nostru (secţia Branşamentelor din str. Păcurari No. 3), nu mai are dreptul de a interveni sau a lua vre-un fel de angajament, în numele societăţei.

Direcţiunea societăţei
Union-Baugesellschaft.

Litere-Ştiinţe-Arte

Scribe.—La două-zeci Februarie st. n. trecut, s'au împlinit 50 de ani de la moartea lui Scribe şi operele sale au devenit de domeniu public.

E vorba de nu mai puţin ca trei sute cinci-zeci de piese. Scribe a fost foarte aspru criticat în timpul vieţei lui. Vina lui cea mai mare şi mai recunoscută era că el nu „scria“ adică nu avea stil şi cîteodată se arăta certat chiar cu gramatica. Pe de altă parte el se mulţumea să spună : „Scriu cum se vorbeşte“. Era şi lipsit de spirit, trebue să observăm însă în sprijinul lui că autorii dramatici din vremea sa, nu ştiau ceeace e spiritul. Scribe era apoi foarte superficial. Nu ne-a dat personagii viguroase, definitive, hotărîte. Dar pentru toate aceste defecte a fost pedepsit în de ajuns. A fost silit să aziste el însuşi la decadenţa sa. Augier povesteşte cum l-a văzut, bătrîn de tot, făcînd ceasuri întregi în anticameră la cîte un director de teatru care nu voia să-l primească.

A fost mult ironizat Scribe, pentru faptul că aproape nu scria o piesă fără să aibă la ea un colaborator. La 1836, cînd a fost ales la Academie, răutăcioşii spuneau : „Lîngă fotoliul său, ar trebui pusă o bancă pentru colaboratorii săi !“. Villemain a fost mai drept cu Scribe şi i-a spus : „Fără ei, D-ta, n'ai fi scris poate, toate piesele D tale, dar fără d-ta, ele n'ar fi avut succes“.

*

In beneficiul d-lui Gh. Cîrjă se joacă Sîmbătă seara „Shylock“ de Shakespeare.

*

Trupa d-lui A. B. Leonescu a sosit în localitate în vederea repetiţiilor pentru reprezentaţiile d rei Francesca Rozan, cari au loc Luni şi Miercuri.

*

Academia Franceză instituie pentru anul viitor un premiu de 10.000 lei ce se va acorda celui mai bun roman francez.

*

Romancierul italian Antonio Fogazzaro, care a murit în urma unei operaţii chirurgicale, devenise în ultimul timp un fervent credincios, după ce scrisese unele romane puse la index de către Vatican.

*

Academia de arte frumoase din Paris a proclamat membru al ei pe artistul german Fritz von Uhde, mort zilele aceste. Academia nu fusese încunoştiinţată despre această moarte şi alegerea deveni astfel un succes postum.

*

Cu cenzurarea scrierilor inedite ale lui Tolstoi a fost însărcinat contele Kutusow, care a declarat că operile pur beletristice vor fi publicate fără nici o restricţie. Scrierile politice şi religioase însă, le va publica cenzura într'o ediţie „ne varietur“ iar ori ce reproducere va fi oprită.

*

Intr'o prăvălie de antichităţi din Copenhaga, un american a cumparat pe preţ de o coroană un inel pe care l'a trimis spre cercetare la Britisch Museum din Londra, unde s'a constatat că era o copie după un inel al lui Michel Angelo furat în 1812 de la muzeul Louvre din Paris.

*

Edmond Rostand va scoate curînd într'o ediţie nouă, primul său volum de versuri care astăzi nu se mai găseşte *Les Musardises* (Fasquelle).

*

O revistă din Berlin publică note curioase asupra salariului pe care-l primea Kant : ca profesor de logică şi metafizică 500 lei, ca decan şi rector încă 500, din caseta regală 660 lei, iar pe de-asupra lemne şi cîţiva saci cu grîu ! Şi acestea toate pe timp de un an de zile !

*

Ca o reacţiune în potriva materialismului specific al rasei britanice, în Londra, s'a înfiinţat de curînd o societate „pentru cultivarea poesiei în sufletul omului“. Societatea a început o serie de meetinguri, arătînd importanţa părţei imaginative din viaţa omenească.

*

A apărut „Coup d'oeil sur la libre pensée en Roumanie“, de dr. P. Zosin, un extras din revista „La Pensée din Bruxelles“.

*

STRUNA ZILEI

POVAŢĂ REA

Intre diferitele proecte de strămutare a Vaticanului este şi acel al unor americani care stăruie să-l mute în insulele Azore
Ştire.

N'asculta de stăruinţa
Fără rost, sărmane Papă !
Tot mutîndu-ţi reşedinţa,
Intr'o zi rămîi pe... apă.

NOTA ZILEI

D. Petre Carp, auzind de balotajul de la colegiul al II lea de Iaşi, se zice că ar fi exclamat către Monsieur Dèmètre : „Skeleti şi Crupenski !... dar lasă să mai umble şi iei cu poşta lui Vilner prin ţara lui Hübsch“.

*

Un alegător al colegiului al doilea spunea către un grup de colegi : „cum să nu cadă Nicuşor Crupenski, va fi luat de curentul apei, care a ajuns deja la Iaşi“.

*

Lapsus sau decenţă ? — „Evenimentul“ de eri, luînd apararea d-lui dr. P. Gîdeiu de la Huşi, spune : cît timp d. Gîdeiu făcea parte din gruparea takistă, era bine apreciat de „Opinia“. De cînd însă *el s'a... în partidul nostru*, a devenit un plagiator ordinar.

Aceasta nu e adevărat. Singura notă bună a d-lui Gideiu este, că tocmai s'a... în partidul carpist, căci asupra acestui punct sîntem de acord cu numitul domn, întrucît şi noi ne... în partidul marilor moralişti.

OAMENI ŞI LUCRURI

Departe în răsărit...

Ce sunt oare toate ororile, toate emoţiunile, toate temerile şi preocupările noastre pe lîngă groaza ce s'ar cuveni să ne inspire ştirile cari continuă să vină mereu din depărtatul Orient ?

Acolo bîntuie mereu şi bîntuie în proporţii cumplite flagelul ciumei acolo urmează să piară sute, mii de oameni pe zi. E însă atîta de mare depărtarea, în cît impresiunea se şterge, ca şi cum n'ar fi tot oameni, ca şi cum n'ar fi semeni de ai noştri,—fiinţe din specia „homo sapiens“.

E, fără îndoială, unul din avantagiile sufleteşti ale omului faptul că *nu* e nevoit să gîndească la *toate* nenorocirile semenilor săi, — cu atît mai puţin să compătimească şi să sufere pe urma lor.

In ori-ce clipă a vieţei auzim, ori cetim despre atîtea catastrofe, atîtea suferinţi, fie generale, fie individualc,— şi le înregistrăm pe toate ca şi cum nu ne-ar privi pe noi în nici un fel, ca şi cum nu ne-ar putea lovi la rîndul nostru.

Cu atît mai mult cînd întîmplările au loc la mari, la foarte mari depărtări, cum e în cazul epidemiei actuale de ciumă. Cel mult ne simţim mai atinşi cînd aflăm despre o victimă... europenească, rătăcită prin acele regiuni prin datoria profesională. Aşa fu cazul doctorului Mesny, — unul acei cari au dat dovadă de sînge rece, de eroizm cu prilejul teribilei epidemii căreia i-a căzut victimă. Iată ce povesteşte consulul francez din Mukden, într'un raport datat din Charbin la 10 lanuarie. :

„Ieri v'am comunicat că mi s'a atras luarea aminte asupra prezenţei unui medic francez în Charbin. Nu avusem încă ocazia de a-l vedea şi nu bănuiam în ce împrejurări îmi va fi dat să-i fac cunoştinţa peste prea puţin timp.

După cererea autorităţilor poliţieneşti m'am dus astăzi la „Grand Hotel“, unde locuia d-rul Mesny. Acolo mi-a spus un medic rus că colegul lui, medicul francez, s'a îmbolnăvit de ciumă şi că pot vorbi cu dînsul numai de la o depărtare de 2 metri.

Am aşteptat dară dinaintea uşei hotelului. După cinci minute compatriotul nostru ieşi din camera sa, nenorocitul era între patru gardieni, dar în picioare, susţinut de dînşii şi zîmbind,

Medicul rus mă făcu să mă depărtez cu doi metri şi d rul Mesny îmi spuse că mai are încă două zile de trăit. Şi-a făcut testamentul şi mă roagă ca, după dezinfectarea hîrtiilor lui, să mă ocup de conţinutul lui ; mă mai roagă să înştiinţez familia lor, ceva mai tîrziu şi să-l scuz că nu mi-a făcut vizită la timp, de teamă să nu mă molipsească.

Rîzînd amar îmi zise : „Nu-ţi pot spune la revedere,—ci adio !„ Apoi fu dus la spital“.

—„Mărturisesc—aşa se încheie darea de seamă oficială a consulului—că eram mişcat pînă la lacrimi, văzînd un om aşa de tînăr şi aşa de oţelit în faţa soartei fatale care-l aştepta“...

Cîte asemenea epizode tragice de admirabil eroizm nu s'or fi întîmplînd în depărtatul Orient, de unde abia ne ajunge cîte un ecou stins !....

Rodion

BANCA IAŞILOR

Societ. anonimă, capit. lei 1,000,000

IAŞI (lîngă Banca Naţională)

Face ori-ce operaţiuni de bancă :

Sconteză polite.

Imprumută pe gaj de cereale, mărfuri, efecte publice şi polite.

Deschide conturi curente.

Primeşte în depozit efecte publice şi numerar în condiţiuni foarte avantajoase.

Cumpără şi vinde efecte publice şi ori-ce fel de monezi.

Achită cupoane şi titluri eşite la sorţ.

Emite cecuri şi scrisori de credit asupra tuturor localităţilor din ţară şi străinătate.

Incasări de polite în condiţiunile cele mai avantajoase.

Ultime INFORMAȚII

Putem anunța din sursa cea mai autorizată a partidului carpist din localitate, că junimiștii ieșeni, care urăsc de moarte candidatura d-lui Cristofor la primariatul Iașului, stăruesc pe toate căile pentru a convinge pe d. Vasile Sculy să candideze în fruntea listei la alegerile viitoare de comună.

Ținem să adăugăm că d. Vasile Sculy se desistă de această cinste, ori cîtă ar fi, și de ori unde ar veni insistențele.

Atît deocamdată.

D. Petru Carp într'o convorbire avută cu d. Dimitrie Greceanu venind vorba de alegerile de la Iași i-a spus acestuia între altele următoarele:

— *„Dacă în Senat scăpăm 30 de opozanți să știi că eu nu merg înainte.*

Îmi cunosc eu țoofa a lor mei; n'o să-i lese inima pe unii din amicii lui Iorga să nu se sărute cu vechii prieteni, așa că pînă în toamnă, să vezi că cei 30 de opozanți sînt pui împrejurul lor".

Autentică.

Aflăm din sorginte sigură, că ministrul de interne a trimes telegrame cifrate tuturor prefecților de județe că față cu rezultatul dezastros de la colegiul I de Senat, să întrebuințeze toate mijloacele ca să împiedece reușita vreunui opozant.

Iată de ce se strîng șuruburile așa de tare și pentru ce aici în Iași, însuși d. D. A. Greceanu, a luat'o în puterea nopții pe la alegătorii amenințînd pe unii, oprind pe alții și terorizînd pe alegătorii.

Alegerea de azi.—*Astă-zi se efectuează alegerea colegiului al II lea de Senat.*

Sunt înscriși 681 alegători. Față de presiunile mari ce se fac, un mare număr de alegători nu vor putea veni la vot.

Biroul e prezidat de d. Savel Zăhărescu, consilier al Curței de Apel: judecător delegat e d. Suțu; secretar Vasiliu; asistenți d-nii: Cezar Simionescu și Virgil Holban.

Delegați sunt domnii: C. C. Chirilă, Anibal Ciurea, C. Jornescu, N. Marcopol, I. Andoniu, Teodorescu, Manariu și Lohan.

Pînă la orele 12 au votat 250 alegători.

D. Petru Poni, unul dintre fruntașii savanți ai țării noastre, a cerut Ministerului instrucțiunei publice, aranjarea drepturilor sale la pensie, pe ziua de 1 April.

Ilustrul nostru chimist cu începere de la toamnă, se va stabili la Paris, cu întreaga familie, unde una din ficele sale, care e înzestrată cu un mare talent la sculptură, va urma cursurile școalei de Bele Arte.

Admiratorii savantului nostru profesor îi pregătesc o impunătoare sărbătoare cu aceasta ocaziune. Sărbătorirea va avea loc probabil, în cursul lunei Maiu, odată cu jubileul Universității.

Pe ziua de azi guvernul a luat cele mai straşnice măsuri. A sechestrat prin case diferiți alegători bănuiți că votează cu opoziția, a postat sergenți la porțile caselor, oprind pe oricine să intre sau să iasă, a amenințat cu darea afară din slujbe pe toți funcționarii, cari nu vor vota candidații guvernului. Mai mult încă, polițiul pompier a transformat în agenți pe toți subcomisarii, cari se duc pe la casele alegătorilor și-i obligă să se ducă pe la prefectura poliției să jure că vor vota cu guvernul. Cei 3 candidați guvernamentali și-au mutat domiciliul la poliție, și acolo caută să li se aducă la picioare pe toți alegătorii, chiar din cluburile adverse, momindu-i, amenințîndu-i, făgăduindu-le de toate.

Contra acestor moravuri bandiți protestăm; putem da nume de cetățenii astfel terorizați și amenințați.

Mișcarea voturilor *la balotajiile de eri.—Pentru alegerea la cele 7 balotaje de la colegiul I de Cameră, au luat parte la vot în cele 7 județe 2831 alegători, față de 2687 de la primul scrutin, socotind voturile strînse pe numele a cîte 2 candidați. Socotind că la alegerile de balotaj opoziția s'a retras la Vlașca, diferența de voturi în favoarea guvernului a fost de 193, față de 105 la primul scrutin, adică 1417 conservatori, 1220 opoziția, față de 1396 conservatori, 1291 opoziția la primul scrutin.*

Iată cît de greu luptă guvernul și cu ce slabe majorități se prezintă în fața țării.

In primele zile ale lunei Martie, I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei și Sucevei, va pleca în inspectarea mănăstirilor din eparhia sa.

Agenții guvernului bănuind înfrîngerea care-i așteaptă și la balotagiile colegiului al II lea din Iași, cutreeră casele alegătorilor rugîndu-i să voteze macar pe conașul Nicușor Crupenschi, care știe că e dintre ai lui c. conu Mitică de la Stînca.

— „Chiar dacă va cădea generalul Scheleti n'o să se prea supere guvernul. „Dacă însă cade conu Nicușor, e foc".

Acesta-i limbajul unui perceptor din Disp. II, ținut unui dascal de biserică.

D. Dim. Greceanu gubernatorul ținutului Iașului, înainte de votarea guberniilor d-lui Carp,—a intervenit pe lîngă comandamentul corpului IV de armată, că Vineri cînd va avea loc alegerea de balotaj la colegiul al II-lea, întreg cartierul Tătărașilor să fie patrulat de un escadron de cavalerie, iar barierile înpanate de cîte un pluton din divizonul de escortă.

Centrul orașului va fi ocupat ca și data trecută de infanteria Reg. XIII: piața Unirei cu 2 companii de vînători, cu întăririle necesare bivuacate la Hotel România.

Un pluton din compania de jandarmi pedeștri va încunjura Redacția ziarului „Opinia" *ca și acum o săptămînă, iar alte două plutoane vor fi adăpostite în cazarma pompierilor de la* Teatru Național.

Cuvintele sunt prea palide pentru a putea zugrăvi în cuprinsul lor revolta care îți umple sufletul cînd vezi cîtă batjocoră și rușine au adus o mînă de ciocoi și un staroste de giambași de cai de la Dragaica, celui mai luminat oraș al țărei.

Aseară pe la orele 9 jum., un început de incendiu s'a declarat în strada Păcurari No. 3, la secția Branșamentelor, a societății Union Baugesselchaft.

Ancheta parchetului a stabilit, că focul a provenit de la un scurt circuit produs de defectuozitatea lampei Voltaice din fața magazinului. Intr'un dulap de lemn se află instalat de Uzina electrică 3 butoane de comandă a eclerajului, 2 care comandă eclerajul intern și 1 care comandă lampa Voltaică de afară. Cu ocazia plecării funcționarilor din birou pe la ora 9 jum, unul din ei a întors butoanele pentru stîngerea lămpilor și a întors și pe cel al lampei voltaice. Insă lampa fiind defectă nu a luminat și curentul neconsumîndu-se de lampă, a înroșit în cîte-va minute bobina care a aprins dulapul De la acel dulap s'a comunicat focul la niște cataloage ilustrate trimise de diversele fabrice pentru a se putea comanda materialele necesare instalațiunei.

Azi dimineață consiliul de război al corpului IV de armată s'a întrunit în ședință sub prețidența d-lui colonel Musteață.

Consiliul a judecat cîte-va procese de dezertare.

Atragem atențiunea d-lui comandant al corpului IV de armată, că d. căpitan Roiu, noul comandant al companiei de jandarmi pedeștri, continuă a face pe agentul electoral.

Membrii Camerei de Meserii au fost convocați pentru Duminică 27 Februarie, la orele 10 dim. spre a discuta mai multe chestiuni la ordinea zilei.

La 22 Maiu va avea loc congresul Camerilor de Comerț din țară.

Congresul se va ținea la Ploești.

In 1913 congresul Camerilor de comerț se va ținea la Iași.

Un grup de profesori și studenți din Bucovina vor veni în vacanța Paștelui, în excursiune la Iași.

Prietenul nostru d. T. Grigoriu, proprietar, din strada de Sus, ne roagă să anunțăm că prin mijloace meschine a fost făcut să semneze o demisie din clubul conservator democrat, și pe care nici nu o consideră ca existentă.

D. Grigoriu continuă a fi un devotat membru al clubului conservator-democrat.

D. Ion A. Hinna, va fi numit al doilea șef de cabinet a d-lui ministru de justiție.

D. C. popovici numit agregat definitiv la catedra de Astronomie și Geodesie de la Facultatea de Științe din Iași a depus eri legiuitul jurămînt.

Universitare. — Astăzi la orele 5, d. Virgil Arion va ținea în aulă, cursul public de Sociologie.

— Vineri, 25 Februarie, ora 10 dimineață vor avea loc examenele de Istoria dreptului. Vor fi examinați d-nii: I. Andoniu, I. I. Axenti, Spiridon Carpus, C. Foca, Eduard Gusti, Victor Ianculescu, Ionescu A. Gh. Leșniuc D., Magder Solomon și sublocotenentul Gh. Popovici.

— In vederea alegerei de senator universitar, s'a afișat la universitate, că cursurile cum și toate lucrările de laborator vor fi suspendate în ziua de 26 c. și că numai d-nii profesori și agregații înscriși în lista electorală a Universității vor putea pătrunde în acea zi, în universitate.

— Astăzi dimineață a avut loc la seminarul pedagogic universitar o lecțiune de probă a d-lui practicant Nicolae Negru, ținută cu elevii clasei a III, la fizică.

Critic al lecțiunei e d. I. Lepadatu iar raportor d. I I. Popescu.

D. Eugen Niculcea directorul general al vămilor, a sosit azi dimineață în localitate.

Trupa dramatică a d-lui Al. Davilla își va începe seria de reprezentații Marți 1 Martie, la Teatrul Național.

Biletele se găsesc la agenția „Thalia" (Maximovici).

D. colonel D. Drăgotescu, comandantul brigăzei a 13 de infanterie, a fost numit comandant al brigăzei a 12 de infanterie.

Cinematograful „Union" de la Coloseul Bragadiru, reîncepe astă zi seria reprezentațiilor, cu un program absolut nou și din cele mai variate și bogate.

Noul program cuprinde, între altele: Trecerea unui fluviu în Japonia, după natură; manevrele franceze înregistrate de asemeni după natură; Prețul gloriei mare dramă; Un voiaj pe un torpilor, după natură; zestrea Amaliei, comedie; dramă pe o locomotivă foarte emoționantă; Tontolini face o eroare, extrem de hazliu; secretul logodnicei, dramă; menajul expres, etc. etc.

In fie care Luni și Joi program absolut nou. In fie care Sîmbătă și Duminică mare matineu la orele 3 p. m. 50 bani intrarea.

Lunea, Marția, Mercurea, Joia și Vinerea sport de Skating-ring, cu proecțiuni cinematografice.

Pe ziua de eri s'a constatat în oraș un singur caz nou de scarlatină.

Operațiunile de recrutare din localitate se încep Sîmbătă 5 Martie.

De la 5—8 Martie vor avea loc operațiunile de recrutare la disp. I-a; de la 10—13 Martie la disp. II-a: de la 15—18 Martie la disp. III-a; de la 19—23 Martie disp. IV-a și de la 26—28 Martie la disp. V a.

Poimîne Sîmbătă se va oficin hramul bisericei Sf. Teodor, din strada cu acelaș nume.

De cîteva zile apa Prutului a venit mare și amenință cu revărsarea în unele părți.

In urma informațiunilor ce s'au luat, la Odessa nu s'a mai constatat nici un caz nou de ciumă.

In urma unui ordin al ministerului de interne, s'a revenit asupra măsurei ca în cursul acestei săptămîni să fie suspendate spectacolele.

S'au primit demisiile d-lor general de brigadă D. Văleanu, comandantul brigăzei a 2 Calarași și col. D. Cocărescu de la statul major.

Direcțiunea generală a poștelor și telegrafelor a făcut cunoscut oficiilor din țară că trimiterile de messgerii și colete poștele cari conțin păsări tăiate nu pot fi expediate din România în Austria de cît însoțite de un certificat liberat de un medic veterinar al Statului, prin care să se constate că păsările au fost sănătoase și că în comuna de proveniență nu există nici o boală contagioasă, transmisibilă la această speță de animale.

Pentru trimitere de asemenea natură expediate în transit prin Austria nu se cere certificat.

D. M. Costăchescu, doctor în litere, a fost numit suplinitor la catedra de istorie a d-lui C. Praja de la Seminarul Veniamin.

Alegerea consiliului comunal din Capitală se va face în zilele de 10 și 12 Martie.

D. Leonida G. Aslan, care a fost ales alaltă-eri la colegiul I Senat de Covurlui pe lista guvernamentală, a trecut la partidul liberal.

Teatrul cinematografic Pathé Freres (Sala Sidoli) începe astă seară Joi un nou program alcătuit numai din subiecte absolut inedite, sosite direct de la Centrala din Paris.

Iată cîteva din interesantele subiecte ale noului program de astă seară Joi (Teatrul Circ Sidoli):

Urmașii eroilor sau apararea Romei, mare reconstituire istorică, înscenată și interpretată de corifeii scenelor italiane. Acțiunea se desfășoară în capitala Italiei. Invidia mare roman însuflețit, adaptare cinematografică de Leroux, interpretată de artiștii Comediei franceze.

Sunt conținute apoi în noul program: O nuntă la lumina faclelor, —Onoarea numelui sau servitorul drept conte, mare dramă modernă,—Grota preistorică din Lamouroux,—Amor și muzică, —Păseri din Africa, interesante vederi după natură.—Prince cavaler, scene comice,—Incălțăminte electrică, o inovație extrem de reușită în arta cinematografică, etc. etc. precum și cea mai nouă apariție a gazetei însuflețite Pathé-Journal cuprinzînd între altele: Carnavalul la Paris: Alegerea Reginei Reginelor,—Moda la Paris, ultimele creațiuni, Regele Spaniei la luptele cu taurii și cursele de bărci, — Incendiul de la Sublima Poartă (Constantinopole) —Accidentul de tren din Courville, 12 morți și 40 răniți etc.

Mîne Vineri, mare reprezentație.

Sala Teatrului Sidoli

LUNI 28 FEBRUARIE ȘI MERCURI 2 MARTIE

vor avea loc două mari reprezentații organizate de d-ra **Francesca Rosan** *cu piesele:* **Sacrificiul, Scînteia, Magistrații** *și* **Blanchette.**

Ultima oră

Bucureşti 24 Februarie

LOTERIA

Bucureşti.—Azi s'a făcut tragerea clasei IV-a a loteriei regatului romîn.

Au cîştigat:

20.000 lei No. *15395.*

10.000 lei No. 43896

1000 lei No. 2824, 35152, 17244

500 lei No. 45324, 13114

300 lei No. 531, 18034, 27336, 32835 7461, 33690, 55258.

250 lei No. 4324, 4966, 5292, 12494, 25765, 41540, 43834, 47104, 58926, 59527, 2006, 10861, 18953, 18674, 8815, 11208, 14037, 31339, 47380, 57786, 18834, 22612, 24803, 30884, 33450, 18299, 19944.

D. Take Ionescu la Craiova

Bucureşti.—D. Take Ionesscu a plecat azi dimineață la Craiova.

Miscarea în armată

Bucureşti.—Pe ziua de astă zi a apărut o mişcare în armată.

O declaratie a M. S. Regelui

Bucureşti. — Ştim în mod pozitiv că M. S. Regele, imediat ce i s'a comunicat rezultatul col. I de Senat din toată țara, a spus:

— **„Este incontestabil că guvernul a suferit o înfringere considerabilă".**

Garantăm autenticitatea acestei declarațiuni făcută de Suveran și desfidem ziarele guvernamentale să ne dezmintă pentru că în caz cînd ne vor dezminți, le vom cita numele înaltului personaj de pe lîngă M. S. Regele, care ne-a comunicat declarațiunea de mai sus.

Banditismele din Pitesti

Piteşti.—Aseară o bandă de bătăuşi ai guvernului, în stare de ebrietate, a atacat pe d. T. Trifonescu, alesul opoziției, pe care l'au lovit cu ciomegile.

D. Comăneanu a fost grav insultat.

Autoritățile au refuzat să intervină.

CIUMA

Peking.—In ultimul timp, ciuma a început a scădea în Mandciuria.

Numărul morților a fost pe ziua de eri 18 la Mukden, şi 2 la Kwangsu.

Teroarea în Capitală

Bucureşti — Guvernul desfăşoară o teroare cum n'a mai fost astăzi, la alegerea coleg. II Senat.

Alegătorii sunt bruscați; mulți alegători au fost prinşi cu cărți de alegător false şi cu cărți de ale morților.

Condamnare la moarte

Salonic.—Cinci bulgari cari au ucis zilele trecute mai mulți mahomedani din satul Novicani au fost condamnați la moarte şi ucişi la Kotşana. Moartea lor a pricinuit o mare excitație printre bulgarii din acest ținut.

Greva lăptarilor din Paris

Paris.—Lucrătorii lăptari din Paris au hotărît să se pună în grevă cu începere de mîine spre contra reducerei numărului lor. Ei cer un salariu fix de 10 lei pe zi.

Un asasinat

Paris.—Din sursă spaniolă se afirmă că fiul ministrului de răsboiu al Marocului a asasinat pe maiorul frances Mangni.

„Epoca" minte

Bucureşti.—„Epoca" anunță că d. dr. Demetrescu-Brăila ar fi trecut la liberali.

D. dr. Demetrescu a trimes o telegramă ziarelor prin care desminte ştirea „Epocei", adăugînd că dacă ar fi să moară politicește, apoi atunci vrea să moară numai alături de Take Ionescu.

D-tor G. SAVA GOIU

Medicul şef al Spit. de ochi „Frumoasa"

Consultațiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAŞI STR. LĂPUŞNEANU No. 6

De vînzare via mea din podgoria Osoi foastă a d-lui I. Bunescu, în întindere de 6 ha. pădure, vie nealtoită, loc arabil, livadă, cramă cu toate edicurile ei.

Doritorii a se adresa la d. D. Bealuş, proprietar, Răducăneni judeţul Fălciu.

Banca MOLDOVA

SOCIETATEA ANONIMĂ

Capital 1.000.000 lei

Face ori ce operațiuni de bancă.

Emite cercuri şi scrisori de acreditare asupra tuturor oraşelor mari din țară, Europa, (Rusia) şi America.

Primeşte cereale spre vînzare în comision pentru Galați, Brăila şi Constanța acordînd şi avansuri.

Se însărcinează cu încasare de polițe şi trate asupra întregei țări şi străinătate, sub condițiuni avantajoase.

Dă avansuri asupra ori ce fel de **efecte publice** şi alte valori.

Primeşte spre fructificare contra

LIBRETE DE ECONOMII

cu achitare la cerere începînd de la 5 lei în sus, cu dobîndă de 5 % pe an.

Precum şi sume mai mari contra

SCRISORI DE DEPUNERI

cu dobînda de

5½ % p. a.

ANUNCIU

Banca Agricolă-Sucursala Iaşi

Se aduce la cunoştința celor interesați că Duminică 6 Martie 1911 st. v. ora 10 jum. dimineața, va avea loc în Bucureşti, adunarea generală ordinară şi extra-ordinară a acționarilor Băncii Agricole.

D-nii acționari ai Băncei, cari doresc a lua parte la această adunare trebuie să depună acțiunile lor până la 28 Februarie st. v. 1911 ora 6 după amiază.

In Bucureşti. La sedinl Băncii Agricole strada Lipscani No. 1.

In judeţe. La sucursalele şi agenţiile Băncii Agricole.

Conf. art. 47 din statute, 10 acțiuni dau dreptul la un vot, numărul voturilor fiind nelimitat.

George K. SKARLET

fost Procuror

AVOCAT

Str. Unirei 6, Casele Stircea

Important pentru doamne!

Fac cunoscut că am deschis **un depozit permanent de**

COZI DE PĂR NATURAL

cu preţuri *extrem de avantajoase* care desfid ori-ce concurenţă.

La cereri se expediază şi în provincie contra ramburs.

Maer Bachman

str. Crucei 33

TEATRUL NAȚIONAL

COMPANIA DRAMATICA «DAVILA»

va da o serie de Reprezentațiuni în oraşul nostru

Marți 1 Martie 1911

se va juca

FECIOARA RĂTĂCITĂ

Mercuri 2 Martie 1911

FERICITA

Joi 3 Martie 1911

SALOMEA ŞI GRENGOIRE

Vineri 4 Martie 1911

GABI

Sîmbătă 5 Martie 1911

POAMA CRUDĂ

MAGAZINUL de MOBILE

HIRSCH IAŞI **Lăpuşneanu 38**

CEL MAI MARE DEPOZIT De DORMITOARE. SALOANE SUFRAGERII şi BIROURI

cu preţurile cele mai ieftine

Draperii, Perdele, Storuri, Bonne femes

GALERII

pentru Perdele de **bronz** groase în loc de **35 lei** numai **8 lei** fereastra complectă:

PATURI DE BRONZ

Lavabouri, Mesuţe de noapte, Toilete *tot ce este mai* **nou,** *frumos şi eftin.*

MARE DEPOZIT DE

LĂMPI PENTRU ELECTRICITATE

din cele mai renumite Fabrici din străinatate

1,200,000 lei (un milion două sute mii lei) *tot sau parţial* de dat cu ipotecă pe moşii sau case în primul rang sau după credit cu un procent de 6½—8% pe an. A se adresa d-lui **Aurel G. Nicolau Iaşi str. Bărboi No. 19.** Intermediari sunt excluşi.—

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

FONDOIR déposé Prix..... 6f.50 R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS Abreuvoirs pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Inaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 122 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46/100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invalidate acordînd şi o rentă anuală de invalidate precum i
Diferite alte combinaţiuni de asigurări atingă care de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
JOSEPH PEPPER Str. Lăpuşneanu No 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBŢINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO — Se întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu conţine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** — OLLO
E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut şi mai higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
POASTĂ
ROBERT
—Iasi Str. Lăpusneanu 25 — Iasi

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat
Cel mai răspîndit ziar din Moldova
Primeşte anunciuri, reclame
etc. pentru pagina III şi IV-a
Se primesc şi inserţii la
MICA PUBLICITATE
a se adresa d-luĭ N. D. Popa administratorul ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

NEVRALGIELE
Hapurile Doctorului Moussette
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiele* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute* şi *dureroase* cari au resistat tuturor celorl'alte remedii.
ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In diua cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ţi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue a lua mai mult de cât 4 pe ţi.
A se cere: Les Véritables Pilules Moussette de CLIN & Cie, de PARIS, cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.

GRILLAGES 1 m. de haut. EN ÉTAT 0f30c.
Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris
CLOTURES DE CHASSE, VOLIERES, POULAILLERS
RONCES ARTIFICIELLES, les 100 mét. 5f.

Magazinul Conservatorului
IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Viori şi Violoncele pentru concert
REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR
Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vinzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program incepe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Incepînd la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore zi a.
Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me, quai de la Mégisserie PARIS
Envoi franco du Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50c.
Raymond GARIEL
2me, quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA ŞI PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 4-a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
24 şi 25 Februarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 lei
Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mîrzescu.—Instalaţiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krzyzan Ki, Lăcătuş şi Electrician. Iaşi Str. Păcurari No. 17.

5 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

5 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mironescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No. 1241—Sîmbătă 26 Februarie 1911

TRIUMFUL DE LA IAȘI

—D-l Al. A. Badareu ales în fruntea listei cu 281 voturi—

Atacul uriaș, cu mijloace nepermise, cu tot convoiul nedemn de desmățați tocmiți cu ziua, și cu ajutorul sutelor de mii de lei sfeterisiți din fondurile secrete, **a eșuat**.

Nu a fost o luptă împotriva opoziției unite din Iași, nici nu s'a luptat împotriva candidaților acestei opoziții, ci atacul a fost dat in mod exclusiv și cu o intransigență diabolică împotriva marelui cetățean al Iașului, Al. A. Badareu.

Deviza d-lui Grecianu, marele zero politic al Iașului, era aceasta: **„votați pe ori-ce opozant, numai pe Bădăreu nu“**. *Și, pentru acest scop, eri, s'a făcut cel mai rușinos tîrg. O parte din alegătorii presupuși că vor vota de șeful conservatorilor-democrați din localitate, primeau 200 lei arvonă, și făgăduiala că vor primi alte trei sute de lei, „dacă va cădea Badareu“.*

Cu cît lupta a fost mai impetuoasă împotriva acestui harnic și luminat cetățean al Iașului, cu cît îndîrjirea guvernanților era mai puternică și mai hotărîtă, cu atîta triumful d-lui Badareu este mai mare și mai decisiv. Socotind apoi că d. Badareu a eșit în fruntea listei, se poate lesne pricepe durerea d-lui Grecianu, și desperarea care l-a cuprins în fața acestui vot de blam dat de cetățenii alegători ai coleg. al II de Senat.

Cu acest prilej, amintim că au fost anulate 15 voturi ale d-lui Bădăreu și 20 voturi ale d-lui Cananău,—voturi anulate cu diferite chei. Deci, dacă socotim și aceste 20 voturi pe lîngă celelalte 242 obținute, rezultă că și d. Cananău a fost ales. Iar d. Bădăreu ar fi avut în total 296 voturi.

Cetățenii alegători ai col. II de Senat au dat deci o lovitură definitivă aceluia care, în mod clandestin, și prin surparea drepturi or altora, s'a văzut cocoțat în fruntea treburilor Iașului.

Onoare alegătorilor Ieșeni care au dat o lecție atîta de teribilă d-lui Démetre Greciano.

Onoare alegătorilor Ieșeni care au răsplătit cu voturile și cu încrederea lor pe sufletul acestui oraș, pe d. Al. A. Badareu.

Cetățenii să fie liniștiți. Agonia guvernului odios, cu care o soartă nenorocoasă a lovit această țară, a început.

Să sperăm că această agonie va fi cît mai scurtă, iar somnul de veci cît mai lung.

Să sperăm că în curînd vom avea un guvern care să fie expresia cea mai curată a voinței cetățenești neviolată și nesupusă ticăloșiei unui guvern neconstituțional.

Triumful d-lui Badareu este triumful demo rației împotriva corupțiunei, este triumful dreptății împotriva violenței.

Trăiască alesul democrației. Trăiască omul care face cinste Iașului plin de amintiri, Iașului care este leagănul ideilor mari.

Iar cetățenii să fie curagioși înainte. Virtutea lor să fie totdeauna întreagă și plină de mîndrie. Să luptăm cu toții pentru ca să putem alege pe acei ce ne pot reprezenta în mo demn în parlament.

Trăiască bravii cetățeni ai Iașului cari au dat lovitura mortală trîntorilor și netrebnicilor din fruntea treburilor țării noastre. Trăiască cetățenii cari luptă pentru reușita iubiților noștri concetățeni N. Cananău și G. Mîrzescu!

Cu Dumnezeu înainte și isbînda, marea isbîndă a democrației va fi a noastră a tuturora, a cetățenilor acestei țări!

ALEGEREA DE LA UNIVERSITATE

A. D. XENOPOL către profesorii Universitari

Domnilor Colegi,

Doresc a vă spune în cîte-va cuvinte rostul candidaturii mele la colegiul Universitar:

Nu cred că mi se poate tăgădui dragostea pentru Universitatea din Iași, pentru a căreia prestigiu am luptat totdeauna cu cea mai mare rîvnă. Am stat neclintit la postul meu; am desprețuit toate tentațiunile; am refuzat de-a părăsi Iașul și a merge la București, unde au fost atrași de lumina cîștigului și demnităților mulți din fruntașii de altă dată ai acestei Universități: Maiorescu, Mârzescu, Alex. și Ștefan Șendrea, Disescu, Stelian, Tocilescu. Am lasat la o parte magistratura, care m'ar fi dus la Casație; am lasat la o parte avocatura, care m'ar fi dus la milioane, și dedîndu-mă absolut științei, am lucrat neobosit pe cîmpul ei spinos; iar în ziua cînd am avut răsunînd numele Universității din Iași dus de mine în Institutul Franței, în Colegiul Franței și în sinul Sorbonei, lacrămi de fericire curgeau din ochii mei obosiți de muncă și veghere. Imi primisem răsplata. Iașul și Universitatea lui erau înscrise pentru vecie în cartea de aur a popoarelor luminate din Apus; căci știți iubiți colegi că Germania, Spania și Italia mi-au recunoscut munca, prin retipărirea în aceste limbi a lucrărilor mele.

Pentru ce am muncit ast-fel? Pentru dragostea casei noastre culturale, care rămăsese singurul organ de viață a Iașului sacrificat.

Trecînd acum la partea electorală țin să vă dovedesc, că senatorul Universității nu e de nevoe să facă numai de cît parte din gruparea de la guvern. In anul 1909 era acelaș guvern la cîrma țirei; d-nii Bogdan și Misir făceau parte din acea grupare și reprezentau țara și Universitatea în Senat. Ei bine, cu toate că aveam asemenea reprezentanți guvernamentali, eram în riscul de a vedea Universitatea schilodită, prin răpirea Facultății de drept și medicină, și eu ca Rector, de și eram din opoziție — susținut de d-voastră, am izbutit și am apărat cu sufletul nostru Universitatea, triumfînd în contra chiar a reprezentanților noștri, Misir și Bogdan, pe care alipirea de partidul lor îi tăcease muți.

De s'ar întîmpla iarăși o asemenea pacoste pe capul nostru, cine ar apăra existența Universității, cînd senatorul și rectorul ar fi întruniți în o singură persoană din tabăra guvernamentală?

Nu vin a vă cere votul prin făgăduieli. Nu v'am pus numele nici unuia pe pontajul meu cu mențiunea; Acestuia îi dau sau îi voi da pentru tata, *sau* acestuia îi dau sau îi voi da pentru fiu; acestuialalt îi dau sau îi voiu da pentru el **însuși**. *Nu iubiți colegi! Aș fi renunțat cu durere, de o mie de ori, la votul dv. de cît să cobor pe acei ce au rămas* singurii străjeri *ai* steagului *ieșan în incinta Universității noastre, la rangul nesîlnicilor și nevoieșilor care dau totul pentru ban.*

Nu vin să vă cer votul, pentru ceea ce am să fac, ci pentru ceea ce am făcut. Căci nu stă numai în mîna noastră să împlinim făgăduințele; dovadă sacrificiul cuvîntului *ce a trebuit să-l facă d. dr. Bogdan, ales prin mine rector, cu cedarea candidaturei mele și cu voturile colegilor care mă voiau rector, cedare făcută în schimbul făgăduinței, că el însuși va propune și susține candidatura mea de Senator.*

D-lui Bogdan i s'a impus de partidul d sale politic candidatura sa, și d-lui și-a calcat cuvîntul. *Și mie mi s'a cerut de partidul meu de a reveni asupra promisiunei ce o făcusem d-rului Bogdan privitor la Rectorat.* Mi-am jignit partidul, dar nu mi-am calcat cuvîntul.

D lor colegi, vă cer votul pe baza trecutului meu, pe baza muncei mele, fără de preget, pentru înălțarea universității.

Vă cer votul pe baza luptei ce am dus pentru menținerea tuturor așezămintelor culturale ale Iașului în contra aleșilor de atunci, Misir și Bogdan, care înlănțuiți de interesul partidului, uitase pe cel ce'i reprezentau.

Vă cer votul pe baza că mi am ținut cuvîntul, lăsînd să se aleagă rector d. Bogdan, cu nădejdea că vom lucra amîndoi în interesul universității noastre: el aici, eu în parlament.

Nu pot vedea de cît cu o mare nemulțumire că actualul Rector, căruia i-am încredințat aproape în unanimitate și fără culoare politică interesele universității noastre, să meargă în parlament lăsînd aceste interese pe sama unui înlocuitor, iar voturile noastre, date cu deplină încredere, să fi servit numai de piedestal unei ambițiuni.

Vă cer votul, d-lor colegi, obligîndu-mă, în loc de program de acțiune, a vă consulta in totdeauna întruniți în marele consiliu universitar, și vă declar că pentru interesele așezămîntului nostru, mă voiu supune totdeauna mandatului dv. imperativ.

A. D. XENOPOL.

Tribunul rămîne al țării

Nici un colegiu electoral n'a putut trimite în parlament pe tribun. Guvernul a pus la preț mare capul tribunului, și i a tăiat scările, care sue la parlament. Guvernul banditesc a d lui Carp n'a putut ierta tribunului N. Fleva, ca să i răsune glasul în parlamentul țării.

Țara legală sechestrată, amenințată, cumpărată, n'a dat votul său pentru Fleva, ca să i asigure majoritați, nici la Iifov, nici la Roman, nici la Rîmnicul-Sărat.

Țara reală însă, rămîne legată sufleșteș de tribun, și în special Capitala, pe numele căreia a dat cel intîtu succes electoral democrației romîne nu se poate înstrăina de omul, care a știut să întrupeze în persoana lui toate aspirațiunile țării. Nu știu dacă glasul tribunului era mai necesar parlamentului, ori țării. In incinta parlamentului, ori cît de tăios ar fi fost cuvîntul tribunului, se izbea de duhul majorităților carpiste, care i-ar fi fost refractare. Cum s'ar putea ca o Cameră eșită prin fraudă, terorizare și corupție electorală să poată înțelege glasul omului, care a luat ca deviză a sa politică lupta contra necinstei și corupției Ori cît de adînc le ar fi lovit critica tribunului, ele ar fi stat nepăsătoare și reci, ba ar fi intors în sarcasm, ca și hienele cari rînjesc pe cadavrul victimei.

Țara însă reală, care a avut de îndurat jugul terorizării va fi în măsură nu numai să aplaude pe tribun, dar să i completeze știrile, cu sute și sute de alte matrapazlîcuri, de alte neologiuri; și indignarea care azi colcăe în suflete, va lua mîne corp la tunetul tribunului. E așa de încărcată atmosfera politică a țării, că o foarte mică scînteie îi e de ajuns să aprindă focul.

Țara primește cu brațele deschise pe tribun și-l așteaptă la lucru.

Alegerea de la Universitate

Mîne are loc alegerea unui reprezentant al Universității, în maturul corp.

In împrejurări normale rezultatul alegerei celor mai sus puși dintre profesorii țerei n'ar putea și n'ar trebui să facă obiectul preocupărilor acelor care escomptează rezultatele electorale.

In împrejurări normale, însă,—nu în împrejurări, în care un domn Greceanu crede că totul îi este permis.

Și de aceea, din moment ce nerușinații afirmă că ar fi cu putință să reușească candidatul guvernului la alegerea de mîne de la Universitate, scrim aceste rînduri, nu pentru a apara prestigiul profesorilor universitari—oameni întregi, caractere cunoscute, și cei mai mulți înregimentați—ci pentru a releva îndrăzneala fără nume a acelor cari, după ce au denzlănțuit teroarea cea mai complectă, după ce au făcut ingerințe necunoscute până acum și au cumparat tot ce era venal, îndrăznesc să afirme că cu mijloace identice ar putea să scoată din urnă pe cea mai patentă suficiență, pe concurentul lui Brouardel în ale medicinei legale.

Și pentru ca cetitorii să vadă cît de mare este nerușinarea guvernamentalilor cînd afirmă că mult ocupatul dr. Bogdan — atît de ocupat încît uită să prezinte anumite socoteli — ar putea reuși, dăm aci lista profesorilor înregimentați în partidul guvernamental și care ar putea vota pentru candidatul carpist: candidatul, M. B. Cantacuzin, dr. Leon Cozmovici, I. Găvănescul, dr. N. Leon, Aurelian Mănescu, P. Missir, P. Negulescu, dr. Em. Riegler, I. Rallet, dr. E. Socor, Antom Naum.

La această listă trebuesc adăugați trei neofiți: dr. C Bacaloglu, căruia îi s'a dat locul regretatului dr. Russ; I. Peretz, numit inspector; D. Pompeiu, căruia îi s'a promis direcția *Evenimentului*. Iarăși nu trebuie uitat d. V. Dimitriu, rudă de aproape a d-lui doctor Bogdan.

Totalul voturilor ce le-ar putea obține dar candidatul carpist, ar fi de 16— pe cînd pentru a reuși trebuie 27 voturi. De unde restul de 11? Prin ce mijloace ar putea zmulge guvernul aceste 11 voturi? Prin sistemul practicat la celelalte alegeri? Să poate oare o insultă mai mare la adresa magistrilor Universității?

Iată de ce spuneam de la început că constituie o îndrăzneală fără nume pretenția carpiștilor în privința rezultatului de la Universitate— îndrăzueala pe care, nu stăm un moment la îndoială s'o spunem, profesorii o vor pedepsi mîne prin votul lor.

Păcatele înregimentaților

Prin înregimentați se înțeleg acei alegători, cari duși de rostul convingerilor lor, cred de cuviință a se inscrie în anumite partide, a face parte din cluburile politice, a se manifesta politicește și a lua parte activă la viața de partid. In *formă* acești cetățeni sînt cei mai hotărîți, gata la ori ce sacrificiu, dispuși a înfrunta ori ce pericol, a primi în față orice lovire și a trage ponoasele ca și toloasele vieții politice. Profesiile liberale: doctorii, avocații, profesorii, inginerii; apoi marii proprietari și toți acei fruntași, cari se cred chemați la ceva în viața politică, toți iau parte pe față la luptele politice și formează statul major al partidelor.

Colegiul I de Senat în special numără cei mai mulți înregimentați; de aceia și aicî lupta a reprezentat și reprezintă cel mai mare interes.

De cît se înșală amar cine ar crede că toți acești înregimentați sînt scutiți de cusururile celorlalți alegători neînregimentați. Inregimentații au pe dea supra cusurul mare că fiind angajați sufletește cu partidul căruia i-au dat iscălitura lor, voința lor, persoana lor, ei calcă de la aceste îndatoriri morale, cînd se fac trădători la vot.

Un Ion Ionescu oare care, simplu meseriaș, lăcătuș de pildă, își caută de meseria lui, robotește de dimineață până în sară pentru pînea lui și a copiilor săi; pentru el viața de partid e o ficțiune, ceva de neînțeles, cel mult dînsul cunoaște poliția care l maltratează cu amenzile, îl lovește în meseria lui, și de frică i se supune; iar dacă vreun om politic reușește a veni în atingere cu acest modest meseriaș și l'a scăpat de vre o amendă, sau i-a făcut vre-o mică atenție, a reușit să se așeze în sufletul lui așa de adînc, că-l are veșnic și devotat partizan personal. Mai mult încă; i se mai iartă acestui modest meseriaș dacă i se aruncă în palmă o piesă de 5 lei, sau chiar o bumașcă la nevoe, cu care el acopere goliciunea unui copil și se duce la vot.

Dar înregimentații, cari iau parte la conciliabule, fac poantaje, se arată riguroși și sobri, însamnă cu *b* sau *r* (bun sau rău), își ia pe samă pe cutare sau cutare alegător, se obligă a-l convinge și la urma urmei, în loc de a-și face pe deplin datoria lui, el ia lista cu însemnările din club, cu socotele de partid, credințele ce se are de cutare sau cutare alegător și pentru cei 30 de arginți ai lui Iuda, face pe trădătorul cauzei, dă mîna cu adversarul și compromite bunul renume al partidului, valoarea politică a șefului, ba chiar o situație întreagă politică, de sigur că în sufletul unui asemenea înregimentat totul e șters, totul e falș, ipocrisie, delațiune, tradare.

Și cum asemenea înregimentați *pro forma* mișună la colegiul I, cel mai venal, cel mai stricat moralicește, căci a fost corupt în sufletul său prin lunga sa funcționare, toți nechemații, care pentru un ciob de casă ipotecată, pentru o delniță de moșie aproape vîndută, vin și-și vînd sufletul și necinstesc partidul și orașul nostru.

Și socoteala e curată.

Dacă din ambele tabere cartelate ar fi lipsit cei 15 — 20 de Iuda, cari s'au uitat la interesul de o clipă, la rancuna de o zi, și s'au uitat în buzunarul lor mai mult de cît la cerințele de partid,

s'ar fi schimbat faţa alegerilor la Iaşi. Cucerind 4 locuri la Cameră, am fi fost stăpîni la Senat şi am fi pus Iaşii în fruntea oraşelor de rezistenţă, în care educaţia politică e puternică şi superioritatea şefului nostru necontestată.

Pe cînd aşa; s'a pierdut o situaţie; s'au dat aripi la oameni cu valori de o zi, şi s'au necinstit Iaşii.

Şi toate acestea, pentrucă înregimentaţii nu s'au suit cu ceva mai sus în sufletul lor, să vază ce răspundere au faţă cu partidul, faţă cu Iaşii, faţă cu ţara.

OAMENI ŞI LUCRURI

Din psihologia zilei

Se poate oare vorbi—cu privire la alegeri de o parte sufletească, după ce atîta vreme şi atîta de mult se subliniază numai elementul material care predomină?

Fireşte că se poate.

Element sufletesc este şi în pasiunea pusă în acţiunea desfăşurată, în luptele şi rivalităţile politice. Dar există şi o parte de sentiment propriu zis; există—şi aceasta e cu deosebire interesant—legături strînse, există legături trainice între mulţimi şi între personalităţi, iar une ori aceste legături ieau expresia unei strînse solidarităţi, între un oraş întreg şi anumiţi cetăţeni, adevăraţi fii ai oraşului, pentru care ei însamnă o cinste şi o glorie.

Faptul s'a putut adeveri odată mai mult aci în Iaşi, cu prilejul unora din ultimele campanii electorale şi ultimelor succese.

Cele petrecute în jurul luptelor electorale pentru Cameră, cu rezultatul atît de surprinzător — şi de nedrept în acelaşi timp — pusese în evidenţă tocmai ceea ce spuneam că constitue o solidaritate între un întreg oraş şi unii dintre fruntaşii lui, cu care massa s'a identificat.

Cine e înzestrat cu darul observaţiunii cine ştie ceti cît de puţin în gînduri, în priviri, în intenţiuni,—şi a putut da seama numai de cît că domnia o adevărată obsessiune; era acea revoltă tacită pe care o pregăteşte, o hrăneşte în suflete ori-ce stare de lucruri adînc nedreaptă, adînc jignitoare şi în contrast nu numai cu dorinţa marei majorităţi, dar şi cu toate aşteptările, cu toate datoriile locuitorilor. Şi ori cît acestea se pot înfrînà prin violentări, se pot înlătura prin tăgăduinţi, se pot amăgi prin artificii,—rămîne mai presus de răspunsul urnei, o stare de conştiinţă obştească determinantă în felul ei şi gata să şi răzbune.

In această atmosferă de nemulţumire generală s'a văzut prima reacţiune — în reuşita strălucită a fostului primar G. Lascar pentru care — cine ar tăgădui? — domnia un adevărat elan cetăţenesc, tradus într'o admirabilă reuşită politică. Ea a coincidat cu momentul sosirii în oraş a apei de Timişeşti, — operă pe care a avut fericirea s'o ducă la capăt.

S'a putut vedea lucrul şi mai mult încă, aseară, în triumful politic al candidaturii d-lui Badareu. Triumf cu atît mai mare, cu cît — cine ar tăgădui şi aceasta? — se coalizase în potriva-i atîtea forţe, atîtea voinţi, atîtea presiuni. Ce alta dovedea entuziasmul delirant ce domnia preste tot, dacă nu tocmai constatarea ce făcurăm mai sus, că era o trebuinţă psihică a oraşului, că există o solidaritate adîncă a masselor şi între un om care întrupează ceva din viaţa însăşi, din munca şi din luptele însăşi ale oraşului — şi asemenea elemente sufleteşti nu pot fi înfrînte, ci ele constituie, în momentul deciziv, o putere mai presus de efemera putere pe care o dau împrejurările sau capriciile politice în mîinile ori-cui.

Munca, energia, depuse de cineva în folosul obştesc nu se pierd în zadar — cum de altfel nimic nu se pierde în univers — şi, ignorate ori învinse un moment, aşteaptă să-şi iee revanşa cu mai multă strălucire.

Căci numai factorii sufleteşti pot da naştere adevăratei însufleţiri care duce la victorie massele şi adevăratele temperamente de conducători. **Bodin**

BANCA IAŞILOR

Societ. anonimă, capit. lei 1,000,000

IAŞI (lîngă Banca Naţională)

Face ori-ce operaţiuni de bancă:

Scontează poliţe.

Imprumută pe gaj de cereale, mărfuri, efecte publice şi poliţe.

Deschide conturi curente.

Primeşte în depozit efecte publice şi numerar în condiţiuni foarte avantajoase.

Cumpără şi vinde efecte publice şi ori-ce fel de monezi.

Achită cupoane şi titluri eşite la sorţ.

Emite cecuri şi scrisori de credit asupra tuturor localităţilor din ţară şi străinătate.

Incasări de poliţe în condiţiunile cele mai avantajoase.

Rezultatul alegerilor colegiului II de Senat

IAŞI

Al. A. Badareu, cons.-dem.	282	ales
Nic. Cananău, cons.-dem.	242	
C. Climescu liberal	219	
Ion Găvănescul, conservator	246	
Gh. Botez, conservator	264	ales
Dr. Leon Cosmovici cons.	242	

Balotaj pentru un loc

ARGEŞ, 1 loc

Col. M. Ghiţescu, cons.	202	ales
Mih. I. Căprescu, cons.-dem.	114	

BACAU 2 locuri

Nic. Filipescu, cons.	174	ales
Nic. Corivan, cons.	162	„
Al. Constantinoscu, liberal	161	„

BOTOŞANI 2 locuri

Grigore T. Goilav, cons.	125	ales
Victor Miclescu, cons.	158	„
Vasile D. Vasiliu, liberal	75	
Garabet Gr. Ciomac, cons.-dem.	34	

BRAILA 2 locuri

M. Rachtivan, cons.	219	ales
Dr. C. D. Palade, cons.	213	„
Leonte Moldovanu liberal	197	
Al. D. Răşcanu, cons.-dem.	97	

BUZAU 2 locuri

G-ral I. Borănescu, cons.	302	ales
Gh. Catinescu, cons.	357	„
Ath. Cătuneanu, liberal	203	
Gh. Teişanu, liberal	126	

ILFOV, 5 locuri

Inscrişi 2688
Vot. 1637
Anulate 61

Dr. N. Tomescu, cons.	1074	ales
Dr. Al. Obreja cons.	1061	„
G-ral Al. Carcaleţeanu cons.	999	„
Dr. Şt. Cerchez cons.	951	„
Em. Miclescu, cons.	961	„
Spiru Haret, liberal	529	
Const. Cernescu, liberal	576	
N. Cosăcescu cons.-dem.	639	
M. Antonescu cons.-democrat	647	
I. Procopie Dumitrescu lib.	591	

MUSCEL, 1 loc

Dr. I. Nanu Muşcel, cons.	184	ales
Nae Gr. Iorgulescu, liberal		retras

TUTOVA, 2 locuri

G-ral Nestor Rentz, cons.	167	ales
M. Vasiliu Cristescu, cons.	190	„
Stroe Beloescu, liberal	93	
Gr. Patriciu, cons. dem.	112	

PRAHOVA 2 locuri

Inscrişi 683
Vot. 566
Annlat 1

G-ral C. Candiano, cons.	277	
R. Gr. Smeurescu, cons.	326	ales
I. Demetrescu Agraru liberal	251	
Chr. S. Negoescu, cons.-dem.	251	
Alex. I. Anghelescu indep.	8	
G ral C. Papazoglu, indep.	12	
Şt. Nicolescu indep.	4	

Balotaj

COVURLUI 2 locuri

Moise N. Pacu, cons.	275	ales
Lt.-col. I. Constantinescu cons.	163	
Al. N. Gussi, liberal	249	ales
Aug. Frătiţă, liberalţ	123	

DIMBOVIŢA 2 locuri

Nic. St. Cezianu, cons.	195	ales
Em. A. Lăzărescu, cons.	222	„
C. Cîmpineanu, liberal	117	
M. Al. Dancovici, cons. dem.	88	

DOLJ 2 locuri

G. T. Tirnoveanu, cons.	330	ales
Dr. I. C. Cernătescu, cons.	333	„
C. Gîrlişteanu, liberal	216	
P. Verdeşeanu, cons.-dem.	148	

DOROHOI 1 loc

N. I. Verona, cons.	78	ales
G. G. Burghelea, liberal	32	

FALCIU 1 loc

Pavel Michiu, cons.	185	ales
Nic. M. Cişman, liberal	29	

GORJ 1 loc

C. Broşteanu, cons.	182	ales
Bombulescu	64	

IALOMIŢA

G-ral N. Costescu, cons.	195	ales
Const. Ciochină, liberal.	85	„

MEHEDINŢI, 2 locuri

Alex. Caminta cons.	213	ales
Gh. Cornea cons.	197	„
C. Rădulescu-Motru, cons.-dem.	196	

NEAMŢU, 2 locuri.

P. Roseti Bălănescu, cons.	111	ales
G. Ionescu, cons.	93	„
Emil Zaharia, liberal	37	
C. Gr. Isăcescu cons.-dem.	41	

OLT 1 loc

C. Colibăşeanu, cons.	157	ales
Ion G. Masu, liberal	37	

PUTNA 2 locuri

G-ral Zamfir Vasiliu cons.	210	ales
Costache Giţă cons.	156	„
Dr. I. Micridescu liberal	97	
Dr. Al. Catulescu cons.-dem.	74	

R.-SARAT 1 loc

C. Mavrodin cons.	227	ales
Sava Gherghiceanu, liberal		retras
N. Fleva cons.-dem.		„

ROMAN, 1 loc

Dr. M. Burada, cons.	71	ales
V. G. Morţun, liberal		
Spiru Haret, liberal	82	ales
Al. Delimarcu. liberal		

ROMANAŢI, 2 locuri

Nic. Negri, conservator	243	ales
R. Ivănescu, conservator	257	„
Al. Constantinescu, liberal	172	
M. Celăreanu, cons.-dem.	162	

SUCEAVA, 1 loc

G-ral G. Macarovici, cons.		retras
Ion I. C. Brătianu, liberal	76	ales

TECUCI, 1 loc

Petru Sachelarie, conservator	89	
M. Pherechyde, liberal	103	ales

TELEORMAN, 2 locuri

Pascali Hariton, conservator.	131	
Şt. Grigoriu, cons.	211	ales
C. D. Costovici liberal	102	
Al. Culoglu, liberal	72	
I. Pandelescu, cons.-dem.	60	

Balotaj pentru un loc.

VASLUI, 1 loc

Ar. G. Saryanis, cons.	65	ales
Pavel Gorgos, cons.-dem.	36	

VILCEA, 1 loc

V. Fretinescu, conservator.	228	ales
Gr. Pleşianu, cons.-dem.		

VLAŞCA, 1 loc

Sc. C. Arion, cons.	123	ales
Ion Zaharof, cons.-dem.	62	

Litere-Ştiinţe-Arte

Arta şi alegerile.—Profit de un moment de linişte în mijlocul tumultului ce produce necontenita examinare şi clasificare a listelor sosite de la biroul de vot, ca să întreb pe directorul agenţiei „Thalia":

— Cum merge vînzarea pentru trupa Davilla?

— Nu se mişcă poporul...

Nu era greu să înţeleg ce vrea să spună şeful „Thaliei" în aceste laconice cuvinte.

Elita îşi reţine din vreme bilete pentru reprezentaţiile trupei Davilla. Lojile, primele staluri sunt asigurate, dar locurile mici merg mai încet, publicul cel mare nu se grăbeşte să-şi asigure intrările.

Să fie oare constatarea de mai sus—o prevestire că reprezentaţiile anunţate nu vor avea succesul dorit? De signr că nu. Dar, ni se pare, perioada alegerilor e mai puţin favorabilă pentru manifestările artistice de cît vremea de linişte, vremea normală.

Cum însă epoca electorală e pe sfîrşite, putem zice că va fi încă destulă vreme pentru ca şi „poporul" să se mişte, să-şi reţină din timp locurile la teatru, în vederea acelui frumos eveniment artistic ce-l anunţă Iaşului sosirea minunatului ansamblu al trupei Davilla,—fără a mai vorbi de repertoriul admirabil cu care se prezintă teatrul bucureştean.

*

A apărut No. 1 anul VII al „Vieţei Romîneşti". Despre conţinutul bogat al revistei ne vom ocupa mai pe larg în numărul de mîni.

*

Pentru prima reprezentaţie a trupei Leonescu cu concursul d rei Francesca Rozan biletele sunt aproape epuizate. La agenţia „Carmen Sylva" se găsesc ultimele locuri disponibile.

Amintim cu această ocaziune că în „Blanchette"—al doilea spectacol anunţat de d-ra Rozan—tînăra artistă are o creaţiune strălucită şi îndemnăm publicul să-şi procure bilete din vreme.

*

Sir Hugh Lene a cumpărat de la anticar englez un portret de Tizian, reprezentînd portretul unui tînăr. Preţul vîzării a fost de 65,000 lei. Anticarul a cumpărat lucrarea acum 5 ani cu 4500 franci. Cumpărătorul, de astă dată, nu e un american.

*

Defunctul artist Adolphe Sonnenthal va avea un monument public şi anume într'un parc din Döbling.

Celebrul explorator al polului nordic, d-rul Cook s'a angajat conferenţiar la un teatru american de varietăţi. Nefericitul erou culege mai mult fluerături de cît aplauze.

*

STRUNA ZILEI

FEMENISM

Să aibă ele *drept de vot*
(*Fireşte*, nu *şi cele slute*!)
Căderile *ar fi, socot,*
Nespus de bune şi plăcute.

ALEŞII OPOZIŢIEI

COLEGIUL I CAMERĂ

Liberali

1). Al. Iliescu la Olt.
2). N. N. Săveanu la Putna.
3). I. G Duca la Vîlcea.
4). I. T. Ghica la Vlaşca.
5). Alecu Anastasiu la Tecuci.
6). Gh. Gh. Ghiţescu la Suceava.
7). C. Neamţu la Gorj.

Conservatori-democraţi

8). Take Ionescu la Roman.
9). C. Cantacuzino-Paşcanu la Roman.
10). Teodor Costescu la Mehedinţi.
11). N. P. Guran la Dolj.
12). St. Pop la Romanaţi.
13). Sebastian Moruzi la Suceava.
14). Nestor Cincu la Tecuci.

COLEGIUL II CAMERĂ

Liberali

15). V. G. Morţun la Roman.
16). Pompiliu Ioaniţescu la Buzău.

Conservatori-democraţi

17). Vasile Isăcescu la Botoşani.
18). Dr. M. Riegler la Roman.
19). Victor Filoti la Buzău.

COLEGIUL III CAMERA

Liberali

20). D. prof. dr. C. Angelescu la Buzău.

COLEGIUL I SENAT

Liberali

21). Al. Djuvara
22). Toma Stelian
23). M. G. Orleanu
24). D. Protopopescu
25). Al. G. Radovici
26). Toma Trifonescu
27). N. Săveanu
28). Al. I. Filipescu
29). C. Mănescu

Conservatori-democraţi

30). D. Disescu
31). N. Xenopol
32). Nicu Economu
33). Gheorghe Lascăr
34). Emil Teodoru
35) Gr. Constantinescu
36). Pavel Brătăşanu
37) C. Străjescu
38). Th. G. Emandi

COLEGIUL II SENAT

Liberali

39). I. I. I. C. Brăteanu
40) Spiru Haret
41). M. Ferichide
42). Al. Gusti

Conservatori-democraţi

43). Al. A. Badareu.

INFORMAŢII

❑ **Alegerile de ieri.** — *Teroarea guvernamentală s'a exercitat ieri în mod şi mai puternic în toată ţara — aceasta în urma dezastrului suferit de guvern la colegiul I. De alt-fel, cetitorii îşi pot închipui ce s'a petrecut în toată ţara, dacă la Iaşi, la colegiul cel mai luminat, s'a văzut ceea ce s'a petrecut ieri.*

Dintre candidaţii opoziţiei au reuşit d-nii: Badareu la Iaşi, Ionel Brăteanu la Suceava. Spiru Haret la Roman, M. Ferechyde la Tecuci şi Al. Gussi la Covurlui.

S'au declarat trei balotagii: N. Cananău, conservator-democrat Iaşi, Christu Negoiescu, conservator democrat Prahova, Costovici, liberal Teleorman. Doi dintre candidaţii opoziţii, d-nii Al. Constantinescu, fost ministru şi Rădulescu-Motru, conservator-democrat, au căzut cu o diferinţă de un vot.

❑ Astă-zi au loc în ţară alegerile pentru balotagiul la colegiul II Cameră, în număr de 7 şi anume la Iaşi, unde candidează din partea opoziţiei, d-nii Al. A. Badareu şi Gh Gh. Mărzescu; Argeş, Ioan I. Purcăreanu; Brăila, dr. Demetrescu-Brăila; Dolj, Oromolu; Romanaţi, Oroveanu; Suceava, Stefan Ioan; Covurlui, Gr. Ciuntu.

❑ **Cum a operat la Bucureşti.**—Ziarul *Viitorul* povesteşte următoarele, întîmplate la alegerea de ieri de la şcoala „Clementa".

Aci s'a petrecut un incident de toată nostimada, care dovedeşte pe deplin amestecul poliţiei în luptele electorale.

Pe la orele 10 jumătate d. Mitilineu prefectul poliţiei, chemînd la telefon localul de vot, a cerut să vorbească cu d. Lahovari. Cum în sală se afla d. Sc. Lahovari (conservator-democrat), a răspuns d-sa la telefon.

Cum d. Prefect al Poliţiei era convins că vorbeşte cu d. Nicu Lahovari-Ţoţoi, a început cu d. Sc. Lahovari următoarea conversaţie:

— *Allo? Cine-i acolo?*
— *Aci Lahovari?*
— *Care Lahovari?*
— *Lahovari! Ce nu mă cunoşti?*
— *Ascultă! Cum stoţi? N'aveţi nevoe de ceva alegători, fiind-că am la dispoziţie eiţi-va indivizi.*
— *Bine! Trimite-i!*

La această conversaţie a fost de faţă d. Preşedinte al localului de vot, care în urma cererei d lui Sc. Lahovari a încheiat un proces-verbal de cele petrecute.

❑ In strada I. Creangă, a încercat să se sinucidă astăzi, trăgîndu-şi un glonte de revolver în abdomen, tînărul Petru Petrovici.

Pricina actului său nechibzuit a fost dragostea pentru fata Safta Guzei, servitoare de la d. Gregore Popovici, care voia acum să-l părăsească şi se certase cu el, fără a mai primi să se împace.

El a fost dus la spitalul sft. Spiridon şi internat.

❑ Astă noapte, în strada Ciric No. 4, s'a strangulat, din pricina mizeriei şi boalei, femeia Maria Burăh.

Cadavrul a fost astăzi dimineaţă transportat la morgă, unde urmează a i se face autopsia.

❑ Amintim cititorilor noştri că în seara de Luni 28 Februarie şi Mercuri 2 Martie, vor avea loc reprezentaţiile D-rei Francesca Rozan cu piesele: Sacrificiul, Scînteia, Magistraţii şi Blancheta.

Dăm mai jos cîteva aprecieri, pe cari critici competenţi le au făcut asupra jocului d-rei Rozan.

„L'Indépendance Roumaine" din 5 Iunie 1910.

„La serata teatrală dată de d-nul şi d na P. Eliade a fost mult aplaudată d ra Francisca Rozan, o nouă stea, care posedă un puternic temperament dramatic şi o inteligenţă remarcabilă. Această tînără artistă—cuvîntul nu-i exagerat—a spus cu multă emoţie actul II din *Magistraţii*".

Conservatorul, din 29 Mai 1906:

(Examenul anului III-a de la Conservator). „Succesul zilei a fost de partea d-rei Francesca Rosan, care într'o scenă din „Singele spală", a zguduit sala, smulgîndu-i aplauze frenetice".

Vom vedea mîni aprecierile altor ziare.

❑ Aseară a avut loc la societatea Moldova din localitate, întrunirea septămînală a membrilor.

Preşedintele societăţii a făcut cu această ocazie o dare de seamă a mersului societăţii, arătînd că societatea a avut un venit de 350 lei, din care s'au cheltuit 50 lei.

Se rezolvă apoi cererile de ajutor, acordîndu-se, conform regulamentului, ajutoare pentru caz de boală, de cîte 2 lei pe zi, următorilor membri: M. Casimir, ajutor pe timp de 20 zile, d nei Maria Popovici, deasemeni un ajutor pentru 20 zile, iar d-lui Gh. Bîdiliţă, conductor de mandate, pe timp de 25 zile.

S'a decis ca la 10 Aprilie să se dea o serbare la societatea de gimnastică.

❑ Cinematograful „Union" de la Coloseul Bragadiru, reîncepe astă zi seria reprezentaţiilor, cu un program absolut nou şi din cele mai variate şi bogate.

Noul program cuprinde, între altele: Trecerea unui fluviu în Japonia, după natură; manevrele franceze înregistrate de asemeni după natură; Preţul gloriei mare dramă; Un voiaj pe un torpilor, după natură; zestrea Amaliei, comedie; dramă pe o locomotivă foarte emoţionantă; Tontolini face o eroare, extrem de hazliu; secretul logodnicei, dramă; menajul expres, etc. etc.

In fie care Luni şi Joi program absolut nou. In fie care Sîmbătă şi Duminică mare matineu la orele 3 p. m. 50 bani intrarea.

Lunea, Marţia, Mercurea, Joia şi Vinerea sport de Skating-ring, cu proecţiuni cinematografice.

❑ La Coloseul Bragadiru mîine Sîmbătă ora 3 p. m. un mare sport de Skating Ring, va cînta muzica Reg. 13 Ştefan cel Mare. Intrarea 1 leu. Abonaţii vor plăti numai 50 bani.

Duminică la 3 ore ziua matineu cinematografic.

Intrarea generală 50 bani.

❑ D-nii Nicolae şi Dimitrie Popa, cu începere de eri, s'au retras de la ziarul nostru.

Ultime INFORMAȚII

❑ **Alegerea de azi.**— Astăzi se face alegerea pentru cele două locuri pe la colegiul II de Cameră.

Alegerea a început la orele 9 dimineața și se face în cele 5 secțiuni:

Secția I-a (la primărie), unde prezidează d. Savel Zăhărescu, consilier al Curții de Apel; judecător delegat d. Suțu.

Secția II a (la școala V. Alexandri), unde prezidează d. Rugină, președ, trib. Roman.

Secția III-a (școala Gh Asachi), unde prezidează d. I. Diaconescu, președintele trib. Iași; judecător delegat d Iulian Teodorescu.

Secția IV-a (la școala Trei Ierarhi,) unde prezidează d Demetrescu, președintele trib. Botoșani; judecător delegat d. D. Ciohodaru.

Secția V-a (școala V. Adamache), unde prezidează d. Pilat; judecător delegat d. H. Mîrzescu,

Pînă la orele 12 au votat la fie-care secție aproape 125 alegători.

La ora 1 alegerea s'a început și pînă la orele 3 au votat aproape 180 alegători.

*

Incă de dimineață, la primărie, d. Baltă a început să provoace un scandal, care a indignat pe toți cei de față, amenințînd funcționarii și terorizîndu-i.

*

Un amănunt interesant. Cînd a venit d. Nicușor Crupenschi la primărie. d. Baltă i-a eșit înainte, întîmpinîndu-l cu următoarele cuvinte:

„Săru' mîna, coane Nicușor".

Lumea din jur a făcat mare haz.

Dar... tel maître, tel valet.

*

Tot la primărie s'au postat agenții Mureș, Iancu Stamatiu, și feciorul din casă al acestuia, Borcea, cari opreau, după listele cu care erau în mînă, pe funcționari de la vot.

❑ **Pentru alegerea de mîne, ce are loc la Universitate, rectorul Universității, d. dr. Gh. Bogdan a luat măsuri ca nimeni să nu răzbată în incinta Universității. Inceputul l'a făcut de astăzi. In oarele de dimineață azi Vineri, în loc ca să se țină cursuri, rectorul s'a închis în cancelaria rectoratului împreună cu d-nii I. Găvănescul și P. P. Negulescu, care încă votează la Iași de și e mutat la București cu catedra. Tot timpul au scrutat lista electorală, au luat în discuție persoanele alegătorilor, relațiunile sociale, părțile slabe și influențabile și s'au consumat două cutii de scrisori pline scrîndu-se la toți afinații ca doar doar, vor putea asigura izbînda d-lui dr. Gh. Bogdan po ziua de mîne.**

Nu se poate ca Universitatea de Iași, a cărei nume l'a purtat peste hotare cu atîta fală A. D. Xenopol; nu se poate ca profesorii, tineri și bătrîni ai acestei Universități, și mai ales tinerii entusiaști, cari au un ideal de urmărit în cariera lor științifică, nu se poate, zic, ca asemenea alegători luminați să nu pună în cumpănă valoarea d-lui A. D. Xenopol, care nu suferă comparații cu cea a pedantului dr. Gh. Bogdan.

Toate socotelile vor cădea mîne, căci voturile date pe numele d-lui A. D. Xenopol, departe de a avea valoare de partid, va fi atenția Universității Ieșene, dată celui mai ilustru al ei profesor.

❑ *Strîngerea șurubului pe ziua de eri și-a avut efectul dorit.*

Ministrul de interne îngrozit de succesul opoziției la colegiul I, a fost avizat telegrafic de prefecți să strîngă șuruburile pentru colegiul al II-lea de Senat. La acest colegiu candidau foști miniștri Hiret, Bratianu, Fleva, Constantinescu, Badareu, și fostul președinte al Camerei, d. Ferechide. Apoi erau în alte județe candidați cunoscuți electori, oameni cu greutate politică, și de sigur că toate acestea au vîrît în spăriați guvernul.

La Iași în special guvernul a pus preț pe reușita șefului nostru d. Alex. A. Badareu. S'au plătit 400—500 lei votul cu socoteală, arvună 100 lei și restul pe urmă de nu va nereuși Badareu. Asta explică de ce au fost așa de multe buletine anulate pe numele lui Badareu și Cananău, căci se oferise 500 lei de cad amîndoi. Toate buletinele anulate purtau semne, cuvinte, cifre înțelese; și dacă am pune mîna pe lista vînduților am vedea că au fost din cei ce trebuiau să voteze pe Badareu și Cananău.

Din urnă a eșit victorios d. A. A. Badareu. Cum își vor face față angajamentului luat nu știm în ori-ce caz, din conflictul iscat se va da la iveală cari au fost vînduții.

❑ **Dacă adunăm cele 19 voturi anulate ale domnului N. Cananău cu cele 242, pe care le-a obținut, avem, în total, 261. Prin urmare, dacă d. Grecianu nu recurgea la „chei" și la ingerințe scîrboase, d. Cananău era să fie proclamat ales al colegiului al II de Senat. La alegerea de la balotagiu însă, cetățenii vor pălmui din nou pe d. Grecianu, trimițînd, în locul filosofului nerușinat, care s'a ocupat mai mult cu șolticăr ile și gheșefturile (afaceroa de la Seminarul Pedagogic) pe distinsul nostru cetățean, N, Cananău, o mîndrie a cetățenilor Ieșeni.**

❑ *Intre candidații guvernamentali, blacbulați ieri de alegătorii colegiului al II-lea de Senat, a isbucnit dihonia.*

D. dr. Cozmovici ține numai de cît să candideze, în baza muncei depuse și a banilor cheltuiți în campanie electorală. In schimb d. Găvănescul pretinde să candideze, în baza dreptului de a fi întrunit 4 voturi mai mult de cît d. Cosmovici.

După toate probabilitățile, în cele din urmă, tot d. Găvănescul va candida.

❑ *Orașul nostru e astăzi ocupat militărește. Nu e colț de stradă unde să nu vezi patrulînd soldați, cîte patru-patru. La fiecare patrulă de soldați stă și un serjent de oraș, apoi toți jandarmii rurali s'au adus la Iași. In apropierea patrulelor mișună agenții plătiți ai guvernului.*

In schimb alegătorii nu se văd. Administrația d-lui Negruți a avut grija să oprească de la vot pe toți funcționarii bănuiți că vor vota cu opoziția.

❑ **Alegerea de ieri.**—*Urgia guvernamentală dezlănțuită cu ocazia alegerei de ieri, de la colegiul al II-lea de Senat, nu-și găsește egal în cele mai teribile lupte ce s'au dat vr'odată în Iași.*

Nici un mijloc învechit, nici o infamie n'a fost găsită prea repugnătoare. Delicatul d. Grecianu nu s'a simțit rău operînd ca în codru, în tovărășia tuturor Stoicilor, Briefilor, etc.

Peste una sută alegători bănuiți au fost opriți de la vot — așa se explică că de unde numărul înscrișilor este de 682 n'au venit la vot de cît 511. S'a terorizat lumea, s'au dat telegrame către alegători implorîndu-i să nu vie la vot și în disperarea lor s'a plătit votul pînă la 400 lei.

In ajunul alegerei d. Grecianu, secondat de celebrul pompier au făcut un adevărat tîrg de conștiințe iar lozinca era: să iasă ori-cine numai Bădăreu nu

Dar colegiul II de Iași nu și-a dezmințit independența-i cunoscută. Au trecut alegătorii prin cele mai teribile urgii pentru a scoate cap de listă pe iubitul lor Alexandru A. Badareu și pentru a trînti în balotagiu pe un candidat guvernamental dînd amicului nostru Cananău 242 de voturi, după ce i s'a anulat 20 de voturi.

*

Guvernamentalii erau absolut siguri de rezultat. La ora 5 și un șfert cînd s'a închis urna, carpiștii în frunte cu Botez-Șală spuneau că cel mai favorit dintre candidații opoziției nu va trece de 150 voturi.

Dar iată că începe despoiarea. De la început d. Badareu este cap de listă, iar Cananău se ține egal de Botez. Carpiștii se gîndesc la serie, vorbesc de posibilitea ca guvernamentalii să treacă în cele din urmă înainte. Dar despoiarea continuă și situația se menține. Bădăreu are 114, Botez 109, Cananău 106.

Carpiștii încep să piardă speranțele, o minune doar îi mai poste scapa, dar pînă la sfîrșit situația rămîne aceiași.

Cînd Alexandru Bădăreu este proclamat ales, uralele în stradă și piață nu mai contenesc.

In fața clubului conservator democrat,—cu toată vremea urită—o lume imensă manifestează, iar saloanele clubului conservator-democrat sunt atît de tixite în cît lumea staționează pe scări.

*

După cunoașterea rezultatului d. Stere ocupă tribuna și în cuvinte entuziaste glorifică strălucitul succes, d-sa îndeamnă pe cetățenii ca în lupta de astăzi, pentru balotajul de la colegiul al II-lea de cameră, ieșenii să dea dovadă de aceeași virtute civică.

D. Bădăreu mulțumeste alegătorilor și strigă: Să trăiască Iașul".

Mulțimea din club aclamă pe d. N. Cananău, în timp ce mulțimea din piață, cheamă pe d-nii Bădăreu și Mîrzescu. D. Bădăreu apare și viu aclamat mulțumește asigurînd pe ieșeni că și în viitor va munci pentru orașul Iași.

D. Gh. Gh. Mîrzescu, deaseminea viu aclamat și salutat cu strigăte entuziaste de „Să trăiască!" felicită pe ieșeni de frumosul rezultat obținut la Senat și-și exprimă speranța ca și colegiul II Cameră va urma pilda colegiilor de la Senat.

*

Se formează apoi un cortegiu frumos în fruntea căruia merg d nii Stere, Badareu, Mîrzescu, Cananău și toți corifeii opoziției. Cortegiul, în sunetul lui „Deșteaptă-te Romîne" trece în fața *Evenimentului*—unde nu se vede picior de guvernamental—și se îndreaptă spre clubul liberal.

Aci apar d-nii Badareu și Stere și sunt viu aclamați. Primul își exprimă speranța că după cum în astă-seară manifestanții au venit întîiu la clubul conservator-democrat și apoi la cel liberal tot așa mîine-seară vor manifesta întîiu la clubul liberal și apoi la cel conservator-democrat.

*

Mulțimea conduce apoi acasă pe d. Badareu și-și dă apoi întîlnire pentru astăzi pentru a lupta din nou și cu o mai mare îndîrjire în contra acestui guvern ticălos.

❑ **O scrisoare a d-lui Tomida.** — Drept răspuns la calomniile debitate de ziarul *Evenimentul* la adresa d-lui M. Tomida, directorul liceului Internat, a adresat numitului ziar următoarea scrisoare:

Domnule Director,

Față de informațiunea apărută în stimatul Dv. ziar, No. 16 din 25 Februarie a. c. relativă la mine, mă simt mai mult de cît obligat a vă da următorul răspuns:

Dau cea mai categorică desmințire afirmațiunilor gratuite din acel număr al ziarului, de a fi făcut vizite electorale și acest lucru îl fac pentru a risipi orice umbră de îndoială la cei ce mă cunosc și mă stimează, atît ca om cît și ca vechiu profesor și director.

Bănuesc cu mult temeiu cum că informațiunea greșită, strecurată în coloanele ziarului D-voastră, vine direct sau indirect de la un interesat; și, în acest caz, sînt îndreptățit a spune că nu era nevoe de urmat o asemine cale piezișă pentru parvenire.

Deși sunt cunoscut de toată lumea ca vechiu și statornic liberal, cred că nu păcătuesc absolut de loc, oferind serviciile mele școalei cît timp se va simți nevoe de ele și cu atît mai mult cu cît sînt dator chiar moralminte de a încheea anul școlar.

Pentru a fi scutit însă pe viitor de neplăcerile, ce caută a mi cauza acei, care nu știu a merge pe calea dreaptă și cinstită, declar că sunt gata ori cînd să desbrac haina mea oficială, fără să mi se poată atribui un moment macar că am lipsit de la datoria mea de profesor și director.

Mulțumindu-vă anticipat pentru ospitalitate, vă rog a primi din partea mea d-le Director, cele mai distinse salutări.

25 Februar 1911

M. Tomida
Directorul Liceului Internat

❑ D-na Olimpia Ionescu, maestră de călcat și spălat la școala de menaj Principesa Maria" din Iași, a fost transferată la școala de menaj Elena Eraclide din București, în locul domnișoarelor Elena Marinescu și Victoria Merișanu, maestră de călcat și spălat de la acea școală, care trec pe aceiaș zi în postul de maestră ocupat de d-sa la școala de menaj „Principesa Maria" din Iași.

❑ Domnișoara Sultana Gheorghiu actuala maestră cu titlu provisor la școala profesională din Huși a fost transferată în aceiași calitate la școala profesională de fete din Bacău la orele vacante de desemn și caligrafie.

❑ In conformitate cu art. 2 din regulamentul pentru numirea maeștrilor în învățămîntul meseriilor, ministerul instrucțiunii a hotărît să se înscrie pe tabloul de capacitate numai 4 din candidatele care vor obține media la examenul de capacitate pentru specialitatea broderia artistică.

❑ Ministerul instrucțiunei pune din nou în vedere persoanelor cari înaintează rapoarte, să rezumeze în cîteva cuvinte cuprinsul petițiunilnr sau al rapoartelor pe pagina I-a din stînga hîrtiei, imediat sub timbru sau sub numărul raportului.

Petițiile sau rapoartele care vor fi trimise fără rezumat, nu vor fi ținute în seamă.

❑ D. C. Vrînceanu, actual institutor la școala de băeți din Roman, a fost numit director și institutor la școala inferioară de meserii din Roman în locul d-lui C. Teodorescu.

❑ D. Gh. Năsturaș învățător la Simionești, jud. Roman, a fost mutut la Galbeni acelaș județ.

❑ Domnișoara Elena Constantinescu institutoare la școala de băeți No, 2 din Dorohoi, a fost transferată la școala de fete No. 2 tot în acea localitate.

❑ D-na M. Placa, profesoare la școala profesională din Vaslui a fost transferată la școala profesională din Botoșani în locul d-nei Elena Popescu-Voiteşti care trece la școala din Vaslui.

❑ Ministerul Intrucțiunei publice a trimes o circulară către școlile primare rurale și urbane, ca imnul regal: „Trăiască regele" să nu se mai cînte decît după modelul trimes de minister, și numai în prezența vre-unui membru din familia regală, sau atunci cînd la vreo serbare se aclamă numele M. S. Regele.

❑ Ministerul instrucțiunei publice a trimes următoarea circulară către directorii și directoarele școalelor normale de băeți și de fete din țară: „Vă facem cunoscut că ministerul revine asupra dispozițiilor luate prin ordinele No. 780.13 și 87.841 | 1910 în privința trecerei ca solvenți a elevilor bursieri primiți anul acesta și cari au frați sau surori în aceiași calitate, în ori-care din școlile normale. Vă punem în vedere că elevii ori elevele bursiere aflate acum în această situație, își vor păstra bursa pănă la finele anului, cînd se va reglementa definitiv chestiunea în vederea anului școlar viitor.

❑ Aseară la orele 5 p. m. d. conferențiar Vasile Iamandi, a trecut ultima probă a examenului de abilitarea sa ca docent, în specialitatea dreptului comercial.

Comisiunea, a admis cu unanimitate să recomande ministerului pe d. V. Iamandi, spre a fi numit docent în drept comercial.

❑ Marele incendiu din Constantinopole care a prefăcut în cenușă „Sublima Poartă" reședința Sultanului, a fost exact cinematografiat de operatorul Casei Pathé Frères, și în noul program de astă-seară Vineri, al teatrului cinematografic din Sala Sidoli, întregul sinistru este exact redat spectatorilor.

Noul program e alcătuit numai din subiecte absolut inedite, sosite direct de la Centrala din Paris.

Iată cîteva din interesantele sujete ale noului program de astă seară Vineri (Teatrul Circ Sidoli):

Urmașii eroilor sau apararea Romei, mare reconstituire istorică, înscenată și interpretată de corifeii scenelor italiane. Acțiunea se desfășoară în capitala Italiei. Invidia mare roman însuflețit, adaptare cinematografică de Leroux, interpretată de artiștii Comediei franceze.

Sunt conținute apoi în noul program: O nuntă la lumina faclelor, —Onoarea numelui sau servitorul drept conte, mare dramă modernă,—Grota preistorică din Lamouroux,—Amor și muzică, —Păseri din Africa, interesante vederi după natură.—Prince cavaler, scene comice,—Incălțăminte electrică, o inovație extrem de reușită în arta cinematografică, etc. etc. precum și cea mai nouă apariție a gazetei însuflețite Pathé-Journal cuprinzînd între altele: Carnavalul la Paris: Alegerea Reginei Reginelor,—Moda la Paris, ultimele creațiuni, Regele Spaniei la luptele cu taurii și cursele de bărci.

Accidentul de tren din Courville, 12 morți și 40 răniți etc.

Mîne Sîmbătă mare matineu la 3 ore ziua și mîne Sîmbătă seara mare reprezentație cu program nou.

❑ Pentru alegerea de balotaj pentru colegiul II Senat, care va avea loc Joi, 3 Martie, guvernamentalii au depus azi la tribunal candidatura d-lui I. Găvănescull... care la primul scrutin a întrunit 4 voturi mai mult de cît d. Cațavencu.

❑ Duminică 27 Febr. ora 3 p. m., va avea loc întrunirea publică a „Ligei femeilor din Romînia" în localul școalei „V. Alexandri" din str. Sf. Haralamb.

Sunt invitate toate femeile: profesoare, studente, institutoare, telegrafiste, doctorese, dentiste, farmaciste, moașe croitorese, artiști, artiste, ziariști cît și toate persoanele doritoare de a asista la întăia întrunire publică femenistă. Vor lua cuvîntul d-na Adela Xenopol, d-na Maria Buțureanu, d-ra Lucreția Rădulescu cît și persoanele care se vor înscrie.

Ultima oră

București 25 Februarie

O manoperă guvernamentală

Ziarul Pester-Llouyd din Buda-Pesta publică, în numărul sosit astăzi o telegramă din București cu următorul cuprins:

«Astăzi s'au terminat alegerile generale, partidul conservator-democrat asigurîndu-și o bună situație în Senat. In cercurile politice se asigură că d. P. P. Carp primul ministru va propune d-lui Take Ionescu intrarea în cabinet.

Șeful partidului conservator-democrat va ocupa portofoliul finanțelor pe care l'a ocupat în deseorînduri.

Cu chipul acesta situația guvernului Carp va fi cu mult ameliorată».

Telegrama aceasta, evident din izvor oficios tinde la o diversiune în spirite în vederea luptei pentru cele 15 locuri de la balotagiile de Senat.

De remarcat este că Pester-Llouyd este cu totul la dispoziția d-lui Carp și privește cu simpatie politica acestuia.

D. Take Ionescu, care se află la Craiova, pus în curent cu conținutul acestei telegrame a telegrafiat ziarului din Buda-Pesta dezmințînd categoric cele afirmate prin sus zisa telegramă.

Optare

București 25 Febr. —D. Nicu Filipescu a declarat că va opta pentru locul de Senator, așa că locurile de la colegiul I cameră de Brăila și Ilfov vor fi declarate vacante.

Retragere de candidaturi

București, 25 Febr.—D. V. Oroveanu candidatul partidului conservator democrat la balotagiul col. II cameră, de Romanați, a fost silit să-și retragă candidatura din cauza îngerințelor ne mai văzute ale guvernului.

LOTERIA

București.—Azi s'a făcut tragerea clasei IV-a a loteriei regatului romîn.

Au cîștigat:

70.000 premiu plus 500 cu No. 42650.

5000 premiu plus 500 cu No. 59119

1500 pr. plus 500 cu No. 16084.

1000 pr. plus 500 cu No. 17973.

500 lei No. 15749, 38686, 19411 18896, 29696, 4650.

300 lei No. 29871, 36220, 47725, 6288 32325, 31973, 45408.

250 lei No. 2044, 2350, 5449, 5732 7617, 10545, 12674, 22047, 23859, 41815 45897, 973, 1069, 4549, 4622, 5513 11509, 11725, 16247, 16804, 21761, 21450 36134, 36377, 42685, 45249, 51649 59565 12377, 20914, 23762, 26135, 12559, 40074 43636, 53679, 58873, 48709, 49735 și 52125.

EVADARE

Tg.-Ocna 25 Febr.— Trei bandiți periculoși au reușit să evadeze eri de la Ocnele de aci.

La formarea convoiului de arestați s'a observat aseară lipsa lor și după toate probabilitățile evadarea a avut loc la Ocna veche unde paza este mai puțin posibilă.

Iată numele celor trei evadați: Vasile Slabu din Bacău condemnat la munca silnică pe viață. Ioniță Balaban idem și Ștefan Ionianu care mai avea 2 ani pînă să și isprăviască osînda.

Circul Henry

Incepînd de **Mercuri 23** Febr. la toate spectacolele seara sau matineuri

REPREZENTAȚIE

ALBA CA ZAPADA

ȘI CEI ȘAPTE PITICI

Mare pantomimă enigmă în 2 acte și 8 tabouri cu atrăgătoare corpuri de balet în lumina a giorno dat de întregul personal artistic.

Pus în scenă de d. Director HENRY

Invitație la dans

Balet de fluturi — Balet de zapadă

Cădere naturală de zapadă

La închiere: **Mare feerie de balet**

— **APOTEOZA FINALA** —

MARI FESTIVALE CALAREȚE

Pantomima „Albă ca zapada"

jucată pentru prima oară

Mare succes de 300 **ori în BERLIN**

Afară de aceasta

CEI 10 IULIANS

RIEDISSER

OSTEN și VESTEN

Avis: Direcțiunea circului Henry caută 15 D-re între 17—25 ani pentru figuranți la marea pantomimă „Circul sub apă". Să se prezinte în fie-care zi la orele 12 — 2 d. a. și 6—8 oare seara la d. baron chef. din corps de ballet.

D-tor G. SAVA GOIU

Medicul șef al Spit. de ochi „Frumoasa"

Consultațiuni pentru boale de ochi de la 2—4 p. m.

IAȘI STR. LĂPUȘNEANU No. 6

AVIS

Pentru operațiile efectuate la biuroul meu, în numele și garanția mea, se avansează ori ce sumi de bani pentru achitarea drepturilor vamale de import.

Antrepozitarea gajului e redusă comparativ cu a Statului.

A se adresa la birou, între oarele 10—12 dim. și 5—7 seara.

LIVIU M. SADOVEANU.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV — PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală română din 1906. **BYRRH** — de Vînzare 7 Milioane BUTELII — VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA) — De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

FONDOIR DÉPOSÉ Prix 6f50 R. GARIEL 2me, quai de la Mégisserie, PARIS Aliment pour Poules et Faisans RATELIERS A LAPINS Envoi franco de l'Album sur demande

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-luĭ administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

„ANCORA"

(ANKER)

Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în *VIENA fondată în anul 1858*

Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908

PESTE 120 MILIOANE LEI

Garanţii depuse la Casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia

LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.

S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" inch ie asigurări:

a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.

b) De zestre fără examen medical.

c) Contra asigurări.

d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.

e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invalidtate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum i

Diferite alte combinaţiuni deşasigurări atingă oare de branşa vieţei.

Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti

Agent general pentru Iaşi:

LEOPH FIPPER Str. Lăpuşneanu No 10

!!! Triumful higienei moderne !!!

pentru domnii cari se bărbieresc singuri

OBŢINUT PRIN

CREMA de RAS

OLLO — Se întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu conţine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.** — OLLO

E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut şi mai higienic ca**

CREMA OLLO

Singurul depozitar general pentru România

PARFUMERIA FRANCEZA

POASTA

ROBERT

—Iasi Str. Lăpuşneanu 25 — Iasi

NEVRALGIELE

Hapurile Doctorului Moussette

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE ușurează şi vindecă *Nevralgiile* cele mai grele de tămăduit, *Migrenele, Gastralgia, Sciatica, Afecţiunile reumatismale acute şi dureroase* cari au resistat tuturor celor-l'alte remedii.

ADVERATELE HAPURI MOUSSETTE trebue luate la masă. In dina cea d'antâiă să se ia 3 hapuri: unul dimineaţă, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Dacă bolnavul n'a simţit vr'o uşurare, va lua 4 hapuri a doua ḑi: 2 dimineaţa, unul la dejun, şi unul la cina, séra. Nu trebue să ia mai mult de cât 4 pe ḑi.

A se cere: Les VÉRITABLES PILULES MOUSSETTE *de* CLIN & Cie, de PARIS, *cari se pot găsi la toţi Droghiştii şi Farmaciştii.*

4 ani de succes 4

CIRCUL STADOLI

In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.

CINEMATOGRAFUL

Pathé Frères -- Paris

Program complect nou

de două ori pe Săptămînă

Primul program începe în fiecare Joi—al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt

Absolut noue

Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.

Începutul la 8 şi un sfert seara.

Preţurile: Loja 8 lei, Reservat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.

Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.

Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.

In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.

Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîştige la Loterie

să cumpere bilete numai de la

NOUA şi PRINCIPALA COLECTURA ROMANA

Th. P. Maximovici IASI

Debit oficial al Loteriei Statului

Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 85 — Iaşi

„Loteria Regatului Romin"

ofură publicului cele mai

Mari Şanse de Bogăţie

BILETELE

Clasa 4-a Loteriei IXa

s'au pus în vînzare

Tragerea la

24 şi 25 Februarie 1911

Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de

Lei 900,000 le

Iar câştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei

Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumătate	Loz întreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz întreg	Lei	36.00

GRILLAGES la debit LE MÈTRE 0f30c

Raym^d GARIEL, 2, quai de la Mégisserie, Paris

CLÔTURES DE CHASSE, VOLIÈRES, POULAILLERS

BORNES ARTIFICIELLES. les 100 mèt. 55 f.

Magazinul Conservatorului

IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI

— Casă de încredere fundată în 1892 —

NOTE MUZICALE

Asortiment complect după programa Conservatorului

Instrumente Muzicale şi Accesorii

Viori şi Violoncele pentru concert

REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

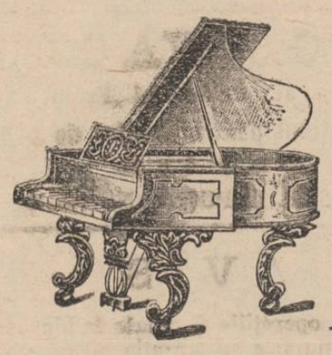

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ

precum şi din alte fabrici începînd cu

LEI 700

Vînzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile

ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.

INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

BROSSE A TAPIS

Prix: 14 fr.

R. GARIEL

2me, quai de la Mégisserie PARIS

Envoi franco de Catalogue

PORTE-POTS

En FONTE INOXYDABLE

Prix 0f50c

Raymond GARIEL

2me, Quai de la Mégisserie, PARIS

GRILLAGES, etc.

Envoi franco de l'Album sur demande

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mirzescu—Instalaţiune cu motoare electrice executată ded. Ioban Krzyzanowski, Lăcătuş şi Electrician. Iaşi Str. Păcurari No. 17.

6 bani Exemplarul

ABONAMENTE

Un an . . . . . 20 lei
6 luni . . . . . 10 „

OPINIA

6 bani Exemplarul

ANUNTURI

Un rând în pag. III, 50 Bani
„ „ „ „ IV, 40 „

ZIAR CONSERVATOR-DEMOCRAT

Redacția și Administrația: IAȘI, Str. Gh. Mirzescu 17 | Sub direcțiunea unui Comitet | Anul VIII—No 1242 Duminică 27 Februarie 1911

BIBLIOTECI CENTRALE

Manifestaţii şi Manifestaţii

Trei ani de-a rîndul a fost întuneric şi muţenie la clubul Vanicu din Bucureşti şi la clubul Grecenist din Iaşi. Cel dintăiu dă coate cu piaţa Teatrului, cel de al doilea dă coate cu piaţa Unirei Ţara întreagă în alegerile parţiale dădea căştig de cauză ideii democrate şi luase partea lui Take Ionescu în lupta de răspundere cu elementele ciocoeşti.

Isbînzile de la Vaslui, de la Iaşi, de la Craiova, de la Bucureşti, de la Roman, de la Tecuci, făcuse să curgă lumea în valuri spre cluburile conservatoare-democrate din piaţa Teatrului şi piaţa Unirii. Iar lumina împrăştiată în unde spunea bucuria cea mare, izvorîtă din straturile de jos, căci era izbînda celor mici şi mulţi contra celor puţini şi tari. Nimic silit, nimic făcut, ci totul pornit din acea izbucnire sinceră şi adevarată, care o aduce izbînzele cucerite cu mari sacrificii, contra abuzurilor şi uneltirilor de tot soiul.

Oraşele mari erau într'un elan politic, care de mult nu se mai văzuse, şi erau simbolul unor vremi nouă în mişcarea noastră politică. Oraşele mari începuse a se emancipa de tutela guvernanţilor şi masele adînci ale alegătorilor a-şi da samă de puterea votului lor. Era o trezire dintr'un somn adînc, era o reînviere a zorilor zilei de mîne.

Capitala în special era în fierbere şi democraţia înspăimîntase cercurile conducătoare. Un complot se urzi; prin terorizări şi ameninţări de tot soiul, prin scoaterea la suprafaţă a drojdiilor sociale, care au fost puse să spargă geamuri, să asvîrlă cu pietre în statui, s'a dat puterea ramurei bătrîne, conservatoare ca să se mai zăbovească curentul democratic şi să ferească de moarte boerismul.

Reacţiunea s'a început pe dată. Şi întăiu au fost luate la refec oraşele mari. Capitala a trebuit să sufere decapitarea. Iaşii au fost asediaţi în regulă; Craiova a fost inundată cu tot aparatul de poliţişti, soldaţi şi jandarmi. A fost o goană în regulă contra tot ce arăta inclinări democrate. S'au bătut oameni, s'au făcut arestări, s'a uzat de arme, s'a terorizat lumea. Trezirea din somnul politic era prea timpurie şi ar fi tulburat anii de odihnă ai Măriei Sale.

Şi cînd calăul pune ştreangul pe grumazii ţării, cînd se întoarce mersul lucrurilor din drumul său şi o ia horţiş îndărăpt, tot ce s'a făcut în spre binele mulţimei s'a întors în contra-i.

I s'au dat norodului suprefecţi mulţi ca să i se facă o mai bună administraţie şi să nu fie ştrefuit la fie care pas de cei cu gulerul roş. Azi toţi aceştia au fost organe de impilare politică. Tineretul cult intrat în aceste cariere administrative s'a arătat în mare parte instrumente docile şi servile în împilările politice.

I s'a dat ţaranului jandarmul, ca să fie o pază contra abuzului proprietarului în rapoartele sale cu ţaranul. Boerii de azi au întors instituţia în dauna ţaranului, căci jandarmul a înlocuit la alegere pe sătean; el a luat buletinul de vot, el a votat în locul său, el l'a bătut, l'a legat cobză, şi şi-a bătut joc de lume.

Poliţiile au fost organizate Europeneşte, cu tineri licenţiaţi; i s'a dat stabilitate şi a fost scoasă din vălmăşagul luptelor politice. Ei bine, boerii şi aici au schimbat rostul. Au scos puşcăriaşii şi s'a asmuţat poliţaiul asupra cetăţenilor.

Şi cu aceste organe de stat: suprefectul, jandarmul, poliţistul — în plus *bătăuşii*—guvernul d-lui Carp şi aghiotantul său d. Marghiloman, au făcut alegerile.

Glasul cetăţenilor a răsunat ici pe colea, în mare parte însă s'a stins pentru vremuri mai bune, cînd ticăloşii de astăzi îşi vor lua răsplata.

Iar urmările tuturor acestor fără de legi cetăţeneşti, guvernul d-lui Carp în inconştiinţa sa şi în hidoasa sa înfăţişare, ca şi o hienă, se rînjeşte cu dinţii plini de sînge pe cadavrul victimei, vine şi în sunete de lăute şi de cobze, de cobzari ameţiţi şi îmbătaţi, şi cu lumini de făclii mortuare, fac să cînte prohodul civismului.

Şi Bucureştii şi Iaşii şi Craiova au putut vedea asemenea bande de bătăuşi, drojdiile societăţii, cîntînd, răguşind şi manifestînd sinistru învingerile guvernului contra lor însuşi.

Nu se poate ca aceste sgomote sinistre să dureze mult; nu se poate ca cioclii neamului să ne stăpînească mai mult. Ieşiţi din vizuniile poliţiilor şi din scutul jandarmului, glasul lor va amuţi în curînd, pentru că ceaţa cît de groasă să arată dimineaţa pe dealuri şi văi, ea se risipeşte impreună la razele de lumină şi căldură ale soarelui de vară; şi zorii zilei democraţiei romîne se vor arăta mai radioşi, mai frumoşi cu cît negurile au fost mai dese la vîntul de toamnă.

***

Triumful d-lui Krupensky

Urgia electorală a reuşit să zmulgă urnei nulitatea patentă, care răspunde la numele de Krupensky şi a rezervatului general Scheletti.

Ast-fel dar, n'a fost chip ca să se evite pentru Iaşi, ruşinea aceasta ca intelectualitatea capi alei Moldovei să fie reprezentată în parlament printr'un fost ajutor de judecător, dovedit ca incapabil.

Au căzut d nii Mărzescu şi Badareu în faţa celor doi pînă odinioară necunoscuţi, pe veci înscrişi însă, de acum înainte, în cartea mare a reuşiţilor prin violenţa electorală.

Şi a luptat Iaşul, şi a opus o vie rezistenţă, şi a iniăturat promisiunile, a nesocotit violenţele. 792 au pus în urna albă numele d lui Georgei Mărzescu, pe numele cărnia se concentrase toată lupta democraţiei leşene. Cinci voturi deplasate şi unul din cei doi candidaţi guvernamentali ar fi intrat din nou în rîndurile necunoscuţilor, din care n'ar fi trebuit să iasă nici odată.

Dar banda, sub auspiciile nedemnului conducător local, opera. Sute de alegători, cunoscuţi ca partizani ai opoziţiei; funcţionarii de cele mai multe instituţii bănuiţi, au fost opriţi de la vot. Aiţii au fost terorizaţi, plătiţi, puşi sub supraveghiere poliţienească, sechestraţi în toată regulă.

Şi după atîtea şi atîtea infamii, să reuşeşti de abia la limită. Cîtă ruşine! dacă guvernamentalii în frunte cu d. Greceanu ar mai avea un simţ cît de mic de pudoare!

Cît despre d. Mirzescu, d-sa, adevăratul triumfător de ieri, n'ar trebui să uite că sunt căderi care echivalează mii de succese. Să lupţi în condiţiunele în care a luptat d-sa, să fii nevoit să înfruntţi cea mai tîlhărească operaţie electorală şi, susţinut de întreaga democraţie, să întruneşti asupra numelui tău un număr de voturi, în cît o deplasare de cinci ţi-ar fi asigurat succesul, valorează de o mie de ori mai mult triumful nevoiniciilor susţinuţi prin urgii şi fonduri inavuabile, proclamaţi deputaţi de cohorta banditilor politici.

Ceea ce a îndrăznit guvernul d-lui Carp la Iaşi n'a mai îndrăznit, niminea pînă acum. Fapta aceasta nu va rămînea fără răsplată, şi nu e departe zina cînd acei cari au violentat în ast fel de mod conştiinţa alegătorilor Iaşului nu vor putea apărea pe stradă fără să nu fie huiduiţi de mulţime.

Doctorul G. Bogdan

— PORTRETE DIN IAŞI —

Nalt şi drept ca un brad, cu părul alb ca neaua, cu burta scoasă înainte, — cu burta aceia în care s'au scoborît parcă toţi creerii care i-a avut,—d. doctor Bogdan este figura cea mai decorativă a Universităţii din Iaşi.

Bine, ba poate peste măsură de bine hrănit, el a înălbit înainte de vreme. Mulţi cred că eminentul doctor a înălbit, pentru că... n'a avut de făcut altceva. Adevărul însă nu este acesta. Doctorul Bogdan mărturiseşte singur c'a înălbit din pricina muncii intelectuale enorme, din pricina unor sforţări ştiinţifice peste slabele sale puteri, în sfîrşit, din pricina unor incursiuni şi experienţe doftoriceşti, cari cereau un fizic mai durabil de cît acela al savantului rector al nenorocitei noastre Universităţi.

Sîntem totuşi o ţară norocoasă. Dacă este adevărat, că noi nu prea avem atîţia savanţi pe care să-i poată călca trăsurile, dacă este adevărat că nu prea avem oameni de spirit, dacă este adevărat că avem mai mulţi farsori de cît virtuoşi, apoi nu este mai puţin adevărat că Dumnezeu, din secol în secol, ne trimete cîte un om năstrunic, care lasă în urma lui o dîră lungă de lumină, de la care trei sau patru generaţii îşi aprind... luminările minţii.

Un ast fel de om providenţial, hărăzit de Dumnezeu ţării noastre, este, de sigur, domnul doctor Bogdan.

Profesor de medicină legală la Universitatea din Iaşi, d-sa are rarul prilej de a fi coleg cu toţi profesorii de medicină legală de la toate facultăţile de medicină din lume. Rector al Universităţii, d. dr. Bogdan are, de asemenea, rarul prilej de a fi coleg cu toţi rectorii de la toate Universităţile din lume. Un mai mare chilipir, o mai frumoasă şansă, o răsplată mai dreaptă ca aceasta nici că se poate aduce meritosului meu model.

Dar domnul dr. Bogdan mai este şi medic legist. Da, este adevărat, dar ce înseamnă oare această ingrată ocupaţie, faţă de înalta şi frumoasa misiune de a fi rector jubilar? Aşi putea zice: de trei ori nimic!...

Un singur lucru îi lipseşte eminentului doctor: clientela; dar acest lucru este, de sigur, mic, neînsemnat, aşa de neînsemnat, încît clientela a fost silită să-l părăsească pe domnul doctor Bogdan, încă din cea mai fragedă tinereţă, adică de pe atuncia de cînd rectorul jubiliar de astăzi nici nu avea de gînd să urmeze medicina.

Fălos ca un erou, mîndru ca un păun, încrezător în sine ca un voinic, d. dr. Bogdan merge cu admiraţia pentru sine pînă dincolo de ridicol. Din această cauză poate îl vedem şi noi în lumina în care am descris această cataplasmă a Universităţii din Iaşi, acest furuncul antracoid.

Drept semn particular, d. dr. Bogdan, în victoriosul drum pe care îl face de la Universitate la tribunal, şi viceversa, poartă o geantă de piele, în care n'are, probabil, nimic. Această geantă însă îl face mai impunător, îi măreşte chiar importanţa; mai mult de cît atîta, suntem siguri că geanta [illegible] norocoasă îi dă aspectul complect de rector jubilar, de rector magnificus. Iea-i geanta, — şi l-ai nenorocit!...

Nu ştiu de ce, nici pentru ce, dar cînd mă uit la d. dr. Bogdan, parcă mă aflu pe un sloi de ghiaţă din oceanul de la nord şi parcă mă uit la o focă. Sau, ca să fiu mai drept, parcă sunt chiar în Iaşi şi mă uit la un cîine box. Căci d. dr. Bogdan, trebue să spun, în sfîrşit, seamănă cu un om pe care l-a lovit... ironia cu un pumn în nas şi i l-a turtit.

Savanţii şi politica

Azi se face alegerea celor 2 Senatori din partea Universităţilor noastre. Inzestrarea Universităţilor noastre cu dreptul politic de a-şi alege din sinul lor 2 senatori, e o veche tradiţie Universitară. Ea rezidă nu încapacitatea membrilor ei, ci în însăşi natura instituţiunii Universitare, ca templu al ştiinţei.

Politica nu e un act intelectual, care să l cercetezi cu un fapt de laborator. Politica nu e un act intelectual ca să-l diseci în formule seci silogistice în cabinetul de lucru al unui filosof. Politica e un act personal, izvorit din luptele de zi, din frămîntările omeneşti, din mişcarea intereselor, din aspiraţiunile claselor sociale. Pentru a o înţelege trebue să te scobori la norod, la cetăţeni, să le cunoşti mutra, să le afli nevoile şi aşa colindînd, analizînd, cercetînd să poate formula în puncte de program cerinţele politice ale timpului tău.

Savantul n'are vreme pentru aceste toate, nici nu le poate, nici nu le vrea, nici nu le înţelege rostul. Pus cu nasul în cărţi, cu ochii ţintă la o eprubetă, disecînd etimologia seacă a unui cuvînt arhaic, interpretînd pe Lessing sau Aristot, studind nervii cărăbuşului, scotocind măruntaele pămîntului, ei—savanţii—uită omul.

Politica se ia *ad hominem*, savantul se ia *ad rem*.

Şi cu toate acestea se face politică la Universitate şi în special la Universitatea de Iaşi Ştiţi de ce? Căci ne lipsesc savanţii. Or fi fiind ei prin alte locuri, da; la noi, nu; Savantlîc de savanţi, nu. In Universitate s'a întronat arivismul şi legea din 1898 a d lui Haret a hultuit arivismul pe semidocţie, pe pedantism. Literatura ştiinţifică universitară e mai nulă după 1898, de şi după aceste lucrări s'au calificat profesorii. Inainte plagia Nan'an şi Cernătescu cărţi pentru cursul secundar; azi se plagiază pentru Universitate; înainte se cerea memorii şi lucrări pentru definitivatul şi gradaţia institutorilor, azi ce cer pentru catedrele Universitare.

De aceia politica se face vlog la Universitate! dar mă rog cine nu face politică la Universitate? Ca şi unele cucoane cari pentru a omorî timpul joacă pasians, ori numără bobii de la metanii, asemenea şi savanţii noştri de la Universitate în lipsă de ocupaţiuni de savantlîc fac politică, socotesc poliţele din piaţă, cotocesc interesele colegilor, inventează calomnii şi mahalagisme şi vorbesc ca şi cei de la colegiul al 3 lea.

Iar tipul arivistului, pedantului, politicianului fără scrupul e un întrupat în persoana rectorului actual, care nu se ştia de e scris un rind, o frază de savantlîc, dar a lucrat un car de politică.

CARNETUL UNUI SĂLBATIC

D-l P. P. Carp şi... Peştele Sărat Unul din punctele cele mai importante din programul d-lui Carp, care a stîrnit o adevărată revoluţie în opinia publică, este însemnata chestiune naţională a peştelui sărat. Generaţii după generaţii, încă de la transportarea coloniştilor Români pe pămîntul Daciei, stăteau în faţa acestei chestiuni nedeslegabile ca în faţa Sfinxului. A trebuit să ajungem în 1911, şi să vie la cîrma statului un guvern Carp, pentru ca acest nod gordian să fie, în sfîrşit, desnodat.

De ce însă d. Carp se îngrijeşte mai mult de peştele sărat? Sau, ca să fiu mai drept, de ce numai peştele... sărat formează grija de căpitenie a d-lui Carp?

Ce, oare nu avem şi peşte nesărat? Ce, oare e sărată caracuda conservatoare care a pătruns în parlament? Apoi mi se pare că tocmai aicea este chestiunea mai importantă.

D l Carp s'a gîndit la această caracudă, — şi pentru că nu e multă vreme pînă cînd guvernul său se va duce de la cîrma statului pentru totdeauna, d. Carp s'a gîndit să-şi săreze caracuda, s'o eftenească, şi s'o asigure, printr'o cantitate de sare suficientă, în aşa fel, ca să reziste în faţa descompunerei, cu care natura ameninţă peştele nesărat, care stă mult în aer.

Această caracudă însă nu e sărată cu vestita „sare" de la „Convorbiri Literare", ci cu sare ordinară, cu sare obişnuită din salinele noastre. Căci, tot spre acest scop, şi tot pentru acest bun sfîrşit, domnul Carp s'a gîndit şi la... eftenirea sării.

Ultimele alegeri sunt cel mai bun indiciu că d. Carp nu se mai trudeşte să facă, precum făcea odată, carpişti, ci *carpeşti*.

OAMENI ŞI LUCRURI

GLOSSA MODEI

Aproape fie-ce zi ne aduce amănunte asupra unor încăierări desfăşurate în vre-una din marile capitale europene în jurul uneia dintre cele mai „originale" inovaţiuni ale modei femenine: rochia pantalon.

Parisul a făcut începutul. De acolo fu lansată în public iniţiativa, — acolo avură loc cele mai vii desfăşurări de violenţe în contra nouei încercări. La o recentă serbare de curse din Auteuil demonstraţiile în contra celor cincizeci de dame manechinuri, luară un caracter nu numai vehement, dar şi sîngeros, — iar în toate centrele importante, la Berlin, la Viena, la Budapesta, la Bucureşti chiar, lumea se arată foarte pornită în potriva îndrăzneţei inovări femeeşti.

Indrăzneaţă, într'adevăr? Există oare ceva *mai* îndrăzneţ, în materie de modă, decît ceea ce a fost pînă acum? Poate imaginaţia cuiva să născocească mai ingenioase schimbări, mai radicale şi mai primejdioase revoluţionări în ale portului femenin, în ale modei?

Schimbător ca faţa mării, capricios ca vîntul, cuvîntul acesta — moda — aduce cu sine toate ondulaţiile, toate variaţiile, toate schimbările cu putinţă; este însăşi sinteza trecerei brusce de la un lucru la altul pe aripele vremei care fuge mereu — şi dînsa — aşa că nici o clipă să nu samene cu alta.

Nu e vorba însă numai de lucruri, o nu! Căci la modă poate fi şi un om. In anumite epoce, bună oară, pot fi la modă anumiţi scriitori, anumiţi oratori, anumiţi artişti, — după cum e la modă o idee, o floare, o carte, o pălărie, o filosofie, o culoare, un stil arhitectonic, ori o tăietură de haină.

Odată cu desvoltarea industrială şi somercială, odată cu mărirea capitalurilor puse în circulaţie pretutindeni, odată cu prisosul de bani disponibili în pieţele europene, schimbările în gusturi — variaţiunile „modei" prin urmare— au devenit necesităţi sociale, iar femeile au devenit preotesele unui *cult* pe care nu ele l'au adus în lume, — adevărate preotese ale progresului şi ale înavuţirii.

Acel spirit de întreprindere ştie să profite de toate ocaziunile — fie literare, fie politice, fie sociale — pentru a arunca sămînţa unor mari schimbări întocmai după cum cinematograful schimbă filmele fotografice. Dar după atîta încunjur n'am spus încă aproape nimic despre moda în genere, despre noua modă în special.

De aceia voiu continua într'un articol viitor. Cu atîta mai mult cu cît în seara cînd vor apărea rîndurile aceste voiu avea prilejul plăcut de a afla părerea unora din gentilele cetitoare asupra temei la ordinea zilei: rochia — şalvari.

Rodion

Impresii din Apus

BRUXELLES

V

De remarcat în Bruxelles este *Bursa*, o clădire mare în stilul lui Ludovig XIV lea — centrul mişcării financiare. E de văzut de asemenea pasajul *St. Hubert*, unul din cele mai frumoase din Europa, lung de vre-o 213 m.

Dar comoara Bruxelles-ului este *Grande-Place* despre care se vorbeşte în toată lumea. Aceasta e o piaţă mare înconjurată cu clădiri vechi şi un stil cu totul particular. E un muzeu de arhitectură şi de istorie chiar, nnic, care a entuziasmat mult pe Victor Hugo. Clădirile sunt aurite şi brodate cu diferite insignii. Ele serveau de local corporaţiilor, aşa: *Casa Lebedei* cu galerii ajurate; *Casa Vulpei, a Lupoaicei*, pe care se şi vede lupoaica legendară alăptînd pe Romulus şi Remus; *Casa Regelui* toată în flori aurite şi sculpturi grele. In această clădire locuiau odată ducii de Brabant şi de Bourgogne, guvernatori generali ai Spaniei şi ai Austriei. Şi tot aici îşi petrecură ultima noapte conţii *d'Egmont* şi *de Hornes* înainte de a se duce la eşafodul, care fu aşezat chiar pe această piaţă, unde s'au petrecut în vremuri, multe drame istorice. Acum se vinde flori pe ea.

In faţa Casei Regelui, este *Primăria*, în stil gotic, unul din palatele cele mai frumoase din lume, „Uimitoare fantazie de poet născocită de mintea unui arhitect" — după cum se exprimă V. Hugo. Are un turn în formă de piramidă brodat aşa fel, încît lumina strabate prin el. E un capo d'operă de arhitectură. Statuia de bronz aurită a Sf-lului Mihael pusă în girnetă, domină această măreaţă clădire de la o înălţime de 96 jum. m Pe marginea coperişului sunt multe statui de ale ducilor de Brabant.

Clădire măreaţă e şi biserica *St. Gudule şi Mihail*, ce seamănă cu Notre Dame din Paris E un haos. Şi cînd se întîmplă de moare cineva din „înalta societate" interiorul e îmbrăcat de sus şi pînă jos în pînză neagră; bolta de asemenea drapată tot în negru. Numai luminările sclipesc în întunecimea adîncă făcînd o impresie sinistră...

Ca obiect de artă este amvonul, un capo d'operă de sculptură în lemn. V. Hugo zice că această lucrare reprezintă creaţiuneaîntreagă, toată filosofia, toată poezia printr'un arbore enorm, în ramurile căruia se află catedra. Foile arborelui poartă o lume de paseri şi animale. La bază se află Adam şi Eva alungaţi de îngerul trist urmat de moartea veselă şi separaţi prin coada şerpelui. In vîrf e crucea, *Adevărul*, Isus Christos şi sub piciorul copilului capul sdrobit al şerpelui. Ceea ce a plăcut mai mult lui V. Hugo a fost stilul şi sculptura. Cît priveşte pe Al. Dumas — el o găseşte o operă de prost gust, deşi recunoaşte că-i în acelaş timp o operă puternică.

Acest amvon a fost făcut de Verbrugen care lucră 20 de ani la el, pentru Iesuiţii din Louvain. Marie Theresa li-o aumpără şi o dădu bisericei St. Gudule.

Geamurile au picturi admirabile.

Un monument frumos e *Colona Congresului* ridicată în amintirea congresului din 1830. Are o înălţime de 45 m. Deasupra e o statue în bronz de m.— Leopold I.

KALODONT

PASTĂ DE DINŢI ŞI APA DE GURĂ

de vânzare la: PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc:

F. A. SARG'S SOHN & Co., Viena-Berlin-Paris.

Représentant: Sam. Löhl, Bucarest.

In jurul colonei la bază sunt 4 femei statui ce reprezintă cele 4 mari libertăţi, de care se bucură Belgia: *Libertatea presei, a învăţămîntului, a asociaţiilor şi a culturilor.*

Statuia lui *Godefroi Bouillon* ce aminteşte prima cruciadă în pămîntul sfînt.

Dar clădirea cea mai monumentală nu numai din Bruxelles, ci din toată Europa şi cea mai mare a epocii în care trăim, e *Palatul Justiţiei*, care ocupă o suprafaţă de 26.000 m. p. Domul din mijloc e înalt de 75.50 m. de asupra rîndului întâi. Are 27 săli de audienţă. Sala paşilor perduţi are 3.600 m. p. Acest palat a costat 50 milioane de franci.

In Bruxelles sunt multe squaruri, dar unul mai cu seamă e de luat în samă. Acesta e înconjurat cu un grilaj de fier de o variaţie decorativă neînchipuită. Pe el sunt aşezate colonele sculptate susţinînd fiecare cîte o statuetă în bronz care reprezintă corporaţiile Artelor şi ale Meseriilor din sec. XVI-lea, în număr de 48. In mijlocul squarului e monumentul conţilor d'Egmont şi de Hornes reprezentaţi în momentul ducerei lor la eşafod. E înduioşitor grupul frătesc al acestor doi luptători ai liberei cugetări.

Porte de Hall e un castel vechiu devenit muzeu de arme şi alte antichităţi, foastă veche închisoare a statului. Acum e un fel de Cluny al Parisului.

Muzele din Bruxelles sunt foarte interesante; iar „Ancien Musée" cu 700 de tablouri e unul din cele mai remarcabile din Europa. Este o sală numai a lui *Rubens*; o alta numai a lui „Van Dyck" şi alte săli a altor pictori însemnaţi cum e Jordaens... Aci se văd sculpturi admirabile în marmoră, piatră şi bronz. Tipul oamenilor, ce muncesc din greu a'e lui „C. Meunier" sunt redate cu atîta natural şi sentiment şi au ceva atît de cacteristic, încît după cîteva opere de ale lui, cunoşti imediat autorul fără a mai cerceta. Expresia suferinţei şi a resemnărei ce te sfăşie e perfect redată şi a animalelor. Caii cu care se servesc, de ex. minierii lui C. Meunier te opresc în loc, te fac să le ghiceşti suferinţa privindui şi să scoţi un suspin pentru ei... E curios De ordinar caiii şi sculptează sau se pictează frumoşi, mîndri, graşi. Ai lui Meunier însă, sunt slabi de li se pot număra coastele; au capul plecat în jos; lungi şi deşiraţi inspirînd profundă milă... C. Meunier este unul din marii artişti, care s'a interesat de viaţa obijduiţilor lumii aceştia.. Lucrătorii din mine; pentru care el avut o deosebită simpatie sunt redaţi cu atîta naturaleţă încît pleci de lîngă ei îndurerat... Mai e între altele un grup în bronz tot al lui C. Meunier: o bătrînică istovită cu bărbia rezemată de mînă plecată asupra cadavrului fiului ei găsit mort...

In parcul *Cinquantenaire* un palat compus din 2 clădiri legate printr'un hemeciclu cu un arc de triumf enorm, în mijloc. O parte din palat e pentru sărbări; o alta conţine muzee în care se găsesc reproduceri de artă sculpturi şi picturi, o colecţie de antichităţi; o colecţie de antichităţi de lucruri industriale, mulaje de sculpturi antice şi moderne din Evul mediu şi din Renaştere.

Sunt copii de pe tablourile celebre şi miniaturi de oraşe flamande. O trăsură de gală, o sanie şi o lectică din secolul al XVIII. Vase antice, arme gâteli, sarcofagii de mumii, manej romane, fildeşuri lucrate admirabil, covoare, porţelanuri de china, dantele şi broderii din timpul lui Ludowig XIV-lea.

In pare e panorama oraşului *Caïro*, o clădire ce constă dintr'o singură sală rotundă pe păreţii căreia e întinsă o pînză ce înaintează până în centrul sălii. Pe pînză e pictat de jur împrejur oraşul şi împrejurimile lui. Impresia e cea a realităţii.

In *parcul Leopold* e de văzut Muzeul de istorie naturală. Intre frumoasele colecţii de mamifere, reptile, bactraciene, paseri şi fosile de tot felul; e şi un schelet de mamut; unul de mosasaur şi renumitele ignanodon de Bernissart, reptile gigantice etc.

Nu departe de acest parc e *muzeul Wiertz* al unui pictor de mare talent, dar bizar. Aci a fost şi locuinţa lui. I se păstrează dulapul cu cele trebuitoare picturei, pălăria lui, haina, paleta şi multe tablouri neisprăvite. Sunt picturi frumoase ca execuţie, dar şi ca idee. Intre altele e un tablou: *Napoleon în Infern*, în care se văd sumedenie de femei plîngînd şi arătînd lui Napoleon picioare şi mîini tăiate de prin răsboae; unele din femei căuta să-l adape cu sînge... Pe un alt tablou e scris: *on se verra au ciel.* Aci femei mai bătrîne şi mai tinere îşi regăsesc copiii; altele bărbaţii, altele iubiţii, logodnicii... Duioşia şi fericirea li se citeşte pe feţele tuturor, te sgudue... şi-ţi stîrnesc reflecţii care îţi servesc de tovărăşi multă vreme...

Maria C. Buţureanu

Litere-Ştiinţe-Arte

Francesca Rozan.—In numărul de eri am reprodus unele păreri ale criticilor literari, datate de acum patru ani după examenul de conservator al artistei.

Iată, tot de atunci, păreri ale altor ziare:

Adevărul din 4 Iunie 1906.

Triumfătoarea anului al III-lea de la conservator a fost domnişoara Francesca Rozan. Un temperament remarcabil, o excelentă dicţiune şi o calitate esenţială pentru scenă: însufleteşte fie care vorbă, întră în acţiune şi nu mai ese din ea decît odată cu eşirea din scenă astfel a făcut adîncă impresie în scena din *sîngele spală* o scenă de mare pasiune în care vocea a vibrat de simţire şi adevăr.

E ceva foarte modern, zbuciumat şi comunicativ în firea acestei eleve, la care în adevăr se poate vorbi de foc sacru. Să studieze, căci nu va fi vreme perdută.

Prezentul din 1 Iulie 1906.

(Examenul anului III lea). O surpriză şi încă una din cele mai plăcute ne a rezervat d-şoara Francesca Rozan. O extra ordinară putere de interpretare a pasiunilor, unită cu un joc ireproşabil şi cu cele mai bogate mijloace, ne-au arătat eă e menită să ajungă o mare şi desăvîrşită artistă.

In *Sîngele spală* a zguduit auditorul prin accente de un tragic adînc în cît sala electrizată a isbucnit în aplauze furtunoase. De remarcat că imediat după *Sîngele spală* ni s'a prezentat într'un rol de ingenuă unde a fost de o drăgălăşie admirabilă. D-rei Rozan, îi e rezervat un strălucit viitor artistic şi d-na Romanescu poate fi cu adevărat mîndră de eleva d-sale.

Tribuna Liberală (Galaţi) din Decembrie 1906.

„Aseară trupa d-lui Sturza a dat pentru a doua oară *Aleluia* din repertoriul lui Novelli. D nii Sturza, Mihailescu, etc... au fost şi de astă dată la înălţimea talentului lor.

A fost însă şi un element nou. D-na Alice Sturza a cedat rolul său d-rei R. Francesca (Rozan) o artista tînăra care în rolurile mai mărunte de pînă acum ne a făcut să presimţim un temperament cu totul distins şi o inteligenţă remarcabilă.

Tînăra şi am putea zice mica artistă a reuşit de la prima întrare să cucerească publicul şi să-l ţie subjugat tot timpul.

In d-ra Francesca avem o viitoare artistă desăvîrşită.

*

Sumarul numărului de mîine din „Noua Revistă Romînă" de sub direcţiunea d lui Rădulescu-Motru, este:

Noutăţi.—Rezultatul alegerilor pentru Parlament.—Naţionalismul după alegeri—Chestia hîrtiei.

Cestiuni sociale.—Artur Gorovei. Pe hotarul ţărei. Dr. Florea Simionescu. O problemă socială (alcoolismui, criminalitatea şi degenerarea).

Istorice.—Dr. Ilie Gherghel. Răspuns d-lui I. Bogdan.

Critica literară.—N. C. Ionescu. Din literatura celei de-a patra dimensiuni: „Sărmanul Dionis".

Literatura. — N. Stănescu. In parc (versuri). Ioan Dragu. Masca.

Impresii. — Cecilia Cuţescu-Storck. † Th. Cornel. Emil Isac. Scrisoare din Ardeal.

Note şi informaţii.—Th. Cornel.—Asupra unei farse.—Teatrul Naţional şi reclama.—Manifestaţii naţionaliste... la Paris.—Starea actuală a Indiei.

Revista revistelor. — Vieaţa nouă.—Revista de studii sociale.—Luceafărul.—Economia naţională. — Săptămîna culturală şi politică.—Revista generală a învăţămîntului.

*

STRUNA ZILEI

ŞALVARII JERTFIŢI

Femeile din toate capitalele europene protestă cu violenţă în contra nouei mode femenine «rochia-pantalon»,

Nici prin maeştri de salon,
Nici prin croială de bon-ton,—
Ori-cîte jertfe să te custe—
Tu, într'al modei panteon,
Nu'ncapi, semeţe pantalon,
De n'ai protecţie de... fuste!

Interview cu d. TAKE IONESCU

Ziarul „Viitorul" publică următorul interview cu d. Take Ionescu.

Situaţia politică nouă creiată de alegerile generale ne-a hotărît să cerem părerea d lui Take Ionescu, şeful partidului conservator-democrat, asupra modului cum s'au desfăşurat operaţiunile electorale, ca şi asupra celor ce vor mai urma după aceste alegeri.

Contrar versiunilor lansate de junimişti, am găsit pe d. Take Ionescu, înconjurat de o sumedenie de amici politici, într'o bună dispoziţie.

— Ce credeţi despre rezultatul alegerilor?,—a fost prima întrebare cu care am abordat pe şeful partidului conservator-democrat.

— Alegerile acestea au atîtea caracteristici, că nu ştii de unde să începi. Iată, bunăoară, una foarte interesantă.

Guvernul acesta se pretinde guvernul averei, prin ramura veche conservatoare, şi al inteligenţii, prin ramura preponderentă în guvern, a junimismului. Şi cu toate acestea guvernul, cu toate infamiile pe cari le a comis în alegeri, îşi trage sufletul la colegiul marei proprietăţi şi al inteligenţei şi se compensează în colegiul în care mai uşor învinge teroarea şi conrupţia.

Aceasta este deja foarte caracteristic pentru absoluta lipsă de consideraţie de care se bucură guvernul acesta în ţară?

— De unde vine lipsa de consideraţie a guvernului?

— Mai ales din patru cauze. Cea dintăi este că guvernul a venit la putere pe o cale lipsită de mîndrie. Nu se poate să fi considerat, cînd te naşti din favoare şi din nedreptate.

A doua cauză a fost programul guvernului. Cînd n'ai nici o idee, cînd ideile afişate altă dată le ascunzi în fundul buzunarului şi drept program iei numai satisfacţia stomacului, poţi fura ceva voturi, nu poţi însă consideraţie.

A treia causă a fost goana fără pudoare după trădătorii din celelalte două partide. Observaţi că 14 din aceştia au fost aleşi în Camera şi Senatul guvernamentale. Şi cu locurile cari devin vacante prin optarea miniştrilor aleşi în mai multe părţi, ştiu eu cum se tîrgueşte acum guvernul, doar-doar va mai molipsi un om, va mai întina o conştiinţă.

A patra cauză a fost felul cu desăvîrşire ne mai auzit în care s'au făcut alegerile. Eri, de p[illegible]r'o mulţime de localităţi, după ce s'au întrebuinţat cu vîrf şi îndesat toate mijloacele, ori cît de ticăloase, cunoscute în analele cele urite ale moravurilor noastre electorale, s'a recurs şi la oprirea cu forţa, fie a venirei alegătorilor de la casele lor, fie a mergerii alegătorilor la vot.

Din aceste alegeri, în cari moraliceşte au murit o mulţime de lucruri din această ţară, a murit şi jandarmeria. Cînd am înfiinţat o noi, guvernul Lascăr Catargiu de la 1893, în sinceritate credea că va fi întrebuinţată numai în contra criminalilor. In 1911 jandarmeria a devenit un puternic sprijin pentru făptuire de crime, căci pentru mine nici o crimă, absolut nici una, nu o consider mai gravă, de cît aceea de violenta, în chipul în care a fost violentată, voinţa ţării.

*

— Ce ziceţi despre notiţa apărută în ziarele ungureşti şi prin care se afirmă că d. Carp vă va propune după alegeri să intraţi în cabinet.?

— Aţi văzut răspunsul într'o informaţie din „Laa Roumanie".

— Ce veţi face de aci înainte?

La întrebarea mea d. Take Ionescu îmi răspunde surîzînd:

— Cu două săptămîni înainte de începerea alegerilor, cuiva, care-mi spunea că în sfîrşit mă voiu putea linişti după alegeri, i am răspuns cu acelaş surîs cu care'ţi vorbesc acum: în lupta, pe care partidul conservator-democrat e dator şi hotărît s'o ducă, alegerile acestea sunt de-abea un prolog.

— Faţă cu succesele d-v. la alegerile parţiale, cum judecaţi rezultatul alegerilor de azi?

— Vă răspund foarte sincer: dacă sub guvernul trecut alegerile s'ar fi făcut ca acum, nu cîştigam 9 din cele 18 alegeri parţiale.

Aceasta mă turbură pe mine, care de douzeci de ani am muncit pentru partidul şi ideile conservatoare. Este ruşinea, pe care o simt adînc, ca să fiu silit să recunosc că sub guvernul partidului cu care mă lupt de douăzeci de ani, alegerile au fost incomparabil mai civilizate decît sub guvernul acesta, care n'avea nici măcar scuza uzurii prin vechime.

Cît despre pretenţia junimiştilor — căci nu vă faceţi iluzii: guvernul acesta e pur junimist, ceilalţi nejucînd nici chiar rolul corului din tragediile antice — cum că baza căpătată de noi prin cele nouă victorii din alegerile parţiale, 17 victorii faţă de dînşii, ar fi fost spulberată de tragi-comedia electorală ce s'a sfîrşit ieri, este o absurditate.

Gîndeşte-te că lupta dintre noi şi junimişti era în alegerile parţiale o luptă dreaptă, fiind-că şi ei şi noi eram în opoziţie şi luptam cu arme egale, dînşii chiar cu oarecare toleranţă şi favoruri de la guvernul liberal. Ba toleranţa era de aşa fel, în cît — după mărturisirea d-lui Morţun de la întrunirea din Iaşi — junimiştii îi duceau liste de funcţionarii de la drumul de fier, bănuiţi că au simpatii pentru noi, ca să i mute ori să-i dea afară. In aşa condiţii, da, se putea vorbi de o luptă leală. Acum însă e absurd să se vorbească de aşa ceva, acum cînd n'a fost vorba nici măcar de obişnuitele alegeri din Romînia, în cari zestrea guvernamentală îţi dă 40 la sută, ci de o adevărată urgie, ca şi cum ţara fusese cucerită de guvernul actual.

*

— Junimiştii pretind totuşi că aţi avut noroc în alegerile parţiale, fiindcă se făcuseră vacanţe numai în judeţele unde eraţi tari.

— Şi aceasta a fost o adevărată glumă. Priviţi: dintre puţinii aleşi ai noştri, sînt unii aleşi în Suceava, în Botoşani, în Tutova, în Buzău, în Vîlcea, în Mehedinţi, toate judeţe în cari nu fuseseră alegeri parţiale. Mai priviţi la balotagii şi la voturi şi vedeţi că forţa partidului nostru este aproape aceiaşi şi în Dîmboviţa, în Argeş, în Teleorman — unde candidatul nostru la I-iul de Senat cade cu 2 voturi, — în Brăila—unde stăm la balotaj, — în Covurlui—unde d. Ventura, care nu candidase niciodată, se suie la 144 voturi la colegiul I de Senat, — în Prahova, pretutindeni...

In această privinţă alegerile acestea au dovedit în chip peremptoriu că nu e vorba de un partid local, ci de un partid naţional, în adevăratul înţeles al cuvîntului, existînd în toată ţara şi puternic, aproape pretutindeni.

*

— Cum vă explicaţi că colegiul I de Senat a fost superior colegiului I de Cameră?

— Pentru un cuvînt foarte simplu: colegiul de Senat este un colegiu care, de şi nu-i perfect conceput, reprezintă totuşi o elită, căci cuprinde pe censitarii dela 2000 lei în sus şi pe intelectualii dispensaţi de cens; pe cînd colegiul I Cameră este ieşit din cea mai barocă concepţie.

Mai toţi uşierii de la Corpurile legiuitoare sunt alegători în colegiul I-u de Cameră, pe cînd mai toţi directorii de cancelarii votează .. la al II lea. Toţi intendenţii instituţiunilor de Stat sunt alegători la colegiul I de Cameră pe cînd directorii acestor instituţiuni votează la al II-lea.

A spune că în România de azi posesiunea unui venit de 2000 lei anual şi numai această posesiune constituie o elită, este o glumă de prost gust. De aceia ţin să vă observ că toţi acei cari au vorbit de reforma electorală nu s'au ocupat de cît de Cameră, iar nu de Senat, unde dimpotrivă tendinţa ar fi ca corpul electoral să reprezinte şi mai adevărat elementele cele mai independente ale naţiunei.

*

— Dar în total rezultatul de la Senat vă pare obişnuit?

— Dacă n'am avea un guvern fără partid, un guvern despre venirea căruia nimeni încă n'a putut găsi o explicaţie, care să poată sta în picioare, ar trebui să zicem că guvernul a fost rupt în aceste alegeri.

In adevăr, la 1896 opoziţia conservatoare reprezintată prin conservatorii cu Lascar Catargiu în cap şi de junimiştii d-lui Carp, n'a luat de cît un singur loc în Senat, pe acela al d-lui Brabeţeanu, prefectul cel mai modern styl al d-lui Carp. La 1899 opoziţia liberală coalizată şicu junimiştii în cele două-trei judeţe unde existau junimişti n'au luat de cît 13 locuri în Senat. La 1901 opoziţia conservatoare luptînd în contra guvernului liberal, care după vechiul obiceiu miluia în alegeri, n'a luat la Senat de cît 3 locuri. La 1905 opoziţia liberală coalizată cu junimiştii, în cele trei-patru judeţe unde exista pe atunci această coterie. a luat în Senat 14 scaune, dintre cari 11 liberali şi 3 junimiştii.

Şi noi astă-zi, cînd mai sunt 15 balotage şi 2 colegii universitare cari nu s'au pronunţat, am luat 23 de locuri, şi — ceeace este cu mult mai important de cît locurile — la colegiul I, am întrunit numai 500 de voturi mai puţin de cît guvernul, iar la al II-lea n'am făcut încă socoteala care este deosebirea.

Fiind-că însă avem aface cu un gugern care în ziua venirii lui la putere n'avea nimic, recunosc în toată sinceritatea că, ca meşteşug electoral, şi fireşte, cu sacrificiul tuturor regulelor morale, guvernul actual merită premiul intîi şi că, dacă vreodată se va creia undeva o universitate pentru arta de a fabrica un parlament, Romînia va trebui să dea pe decanul acelei universităţi.

INFORMATII

❑ **Ziarul** *La Roumanie*, **reproducînd după** *Dimineaţa*, **cuprinsul notei din „Pester-Lloyd", despre care a vorbit corespondentul nostru din Capitală, în numărul nostru ieri, scrie următoarele:**

«Nu ştim cine este autorul informaţiunei publicate în ziarele ungureşti. Dar suntem autorizaţi a declara că ea constitue o insolenţă».

❑ *In numărul de Luni vom publica răspunsul d-lui Skarlat la scrisoarea d-lui Petrache Sion, răspuns pe care nu-l putem publica azi din pricina lipsei de spaţiu.*

❑ *Serviciul curăţirei străzilor abia de azi a început să lucreze. Podarii şi curăţitorii de la acest serviciu al primăriei fiind ocupoţi cu masul lele şi alte servicii electorale poroncite de d. Grecianu, n'au putut să-şi caute şi de îndatoririle lor pentru cari sînt plătiţi de primărie. Gunoaele se învechise prin ogrăzile oamenilor, şi bieţii podari blestemă pe boerii, cari i-au luat de la tihnita lor treabă, spre a-i îmbăta şi face să strige ura la reuşiţii administraţiei.*

❑ Inspectorul financiar Petrescu, adus din Bucureşti pentru verificarea lucrărilor efectuate sub foasta Epitropie, continuă cercetarea scriptelor la serviciul contabilităţei.

După aceea va verifica gestiunea încasatorului Gh. Mihailescu pe anii trecuţi, parte suspectată pentru domnul Cristofor.

❑ Comitetul inspectorilor generali se va întruni Luni 28 c., la ministerul de războiu, sub preşedinţia d-lui ministru N. Filipescu, spre a discuţa promoţiile din toate armele, în vederea alcătuirei tablourilor de înaintări ce se vor face în armată în cursul anului 1911—1912,

❑ Astăzi Simbătă are loc la Teatrul Naţional ultima reprezentaţiune din stagiunea aceasta „Shylock" în beneficiul artistului Gh. Al. Cîrjă, care deţine rolul principal. Rolul Porţei va fi ţinut de domnişoara Anicuţa G. Cîrjă

❑ Membrii camerei sunt convocaţi pentru Duminică la oarele 3 jum. p. m. în localul clubului lor.

❑ Ministerul instrucţiunei a declarat vacante la Liceul din Pomîrla 8 ore desemn şi 6 de caligrafie.

◑ Elevii liceului internat vor da înainte de vacanţa de paşti, o producţie muzicală-literară, în şcoală.

❑ Incepînd de la 1 Martie, şi fabricile de apă gazoasă vor ţinea repauzul duminical complect; aceasta până la 1 Noembrie viitor, dată de la care lucrătorii din acele fabrice vor avea repaosul prin rotaţiune.

❑ In astă seară va avea loc în salonul otelului Trajan o serată artistică literară în care se vor face lecturi literare, complectată de un program artistic executat de diletanţi.

❑ Şcoalele particulare au primit o circulară de la ministerul de instrucţie, privitoare la condiţiunile pe care trebue să le îndeplinească conducătoarele grădinilor de pe lîngă aceste şcoli, ca să poată fi angajate.

❑ Mîine seară va avea loc la Teatrul naţional reprezentaţia organizată de elevii liceului naţional.

❑ Cinematograful „Union" de la Coloseul Bragadiru, reîncepe astă zi seria reprezentaţiilor, cu un program absolut nou şi din cele mai variate şi bogate.

Noul program cuprinde, între altele: Trecerea unui fluviu în Japonia, după natură; manevrele franceze înregistrate de asemeni după natură; Preţul gloriei mare dramă; Un voiaj pe un torpilor, după natură; zestrea Amaliei, comedie; dramă pe o locomotivă foarte emoţionantă; Tontolini face o eroare, extrem de hazliu; secretul logodnicei, dramă; menajul expres, etc. etc.

In fie care Luni şi Joi program absolut nou. In fie care Simbătă şi Duminică mare matineu la orele 3 p. m. 50 bani intrarea.

Lunea, Marţia, Mercurea, Joia şi Vinerea sport de Skating-ring, cu proecţiuni cinematografice.

❑ Eri după amiază, a încetat subit din viaţă registratorul Trib. secţia II-a C. Papafil.

Defunctul era unul dintre cei mai harnici funcţionari de la Tribunal şi moartea lui e regretată de toţi cei care l'u cunoscut.

Inmormîntarea va avea loc mîine la cimitirul Eternitatea.

❑ Astăzi dimineaţă a fost internat la spitalul Sf. Spiridon lucrătorul Costachi Popovici de la fabrica de oglinzi din str. Palat, căruia o curea de la maşină i a fracturat un picior.

DIVERSE

— Din cauza unei conducte ce s'a spart în str. Păcurari, în dreptul casei cu No. 142, apa a început să inundeze strada.

— S'a făcut cunoscut Prefecturei de judeţ că Prutul venind mare, apele au revărsat inundînd în parte şesul din apropiere de com. Ţuţora.

Rezultatul scrutinului de balotaj la col. 2

La despoierea scrutinului de balotaj, concentrat la primărie, s'a văzut că din 2251 alegători înscrişi, au luat parte la vot 1623; pe cînd la primul scrutin au luat parte la vot 1771 votanţi. Au fost deci opriţi la vot 148 de alegători; numărul lor e cu mult mai mare, întru cît au venit la vot foarte mulţi alegători ce nu luase parte la primul scrutin.

Iată mişcarea voturilor pe secţii, la cele 5 secţii de vot.

	S. I	S. II	S. III	S. IV	S. V	TOTAL
Gh. Mîrzescu	173	143	186	153	143	798
Al. A. Badareu	127	107	117	130	112	593
General Scheleti	145	165	144	183	166	803
N. Crupenski	160	167	182	196	207	912

Pentru a se vedea mai bine cum au mers voturile la cei 2 candidaţi puşi în cumpănă, d. general Scheleti şi Gh. Mărzescu, dăm suma voturilor de la primul scrutin a acestor 2 candidaţi:

	S. I	S. II	S. III	S. IV	S. V	TOTAL
Gen. Schelete	141	139	141	177	169	757
Gh. Mărzescu	166	146	154	145	123	734

Intru cît însă la scrutinul de balotaj au fost împedecaţi de a veni la vot 148 alegători şi mai toţi atîţia au fost aduşi alegători noi. Cu toate acestea numărul voturilor date pe numele d lui Gh. Mîrzescu a crescut cu 64, iar pe secţii au crescut astfel:

	S. I	S. II	S. III	S. IV	S. V	TOTAL
Scrutinul I	166	146	154	145	123	734
„ II	173	143	186	153	143	798
	+ 7	— 3	+ 32	+ 8	+ 20	+ 64

Cum o deplasare de 3 voturi în favoarea d-lui Georgel Mărzescu, i-ar fi asigurat izbînda, faţă de general Scheleti, urmează că cu cele 3 voturi pierdute la secţia II, de la şcoala „Vasile Alexandri", s'a declarat reuşit candidatul guvernului.

La 1623 alegători să te lauzi că ai reuşit cu un plus de 3 alegători nu mai însamnă izbîndă pentru un guvern care a terorizat ţara, şi a impiedecat de la vot peste 300 de funcţionari.

Ultime INFORMAŢII

❑ **Nemulţumiri în majoritate.** — *Se remarcă, cu drept cuvînt, că printre personagiile alese pe lista guvernului, sunt unii cari n'ar putea fi socotiţi ca făcînd perte din majoritatea carpistă.*

Ast-fel, d. General Manu a refuzat preşedinţia Camerei, aşa că guvernul a trebuit să facă apel la d. Const. Olănescu. Tot ast-fel d-nii Ionaş Grădişteanu şi Mihail Vlădescu, cari au declinat cinstea unei vice-preşedinţii.

Ast-fel se vorbeşte deja de o remaniare ministerială. Dovada, faptele care urmează:

*

Acum cîte-va zile, d. Carp a declarat d-lui C. Arion, ministrul instrucţiunei, că n'ar trebui să renunţe la clientela sa de avocat, fiind-că s'ar prea putea ca în curînd să aibă nevoe de portofoliul d-sale.

Dăună-zi, cineva plîngîndu-se către d. Marghiloman de un act al d-lui Jean Lahovari, ministerul de interne a răspuns:

— Fii pe pace, va fi pus cît de curînd la locul său.

Pe de altă parte, un intim al d-lui Delavrancea, afirma că ministrul lucrărilor publice i-a afirmat, că viaţa de ministru nu-i prea surîde.

❑ **Alegerea de azi.**—*Astă-zi are loc, în sala Senatului Universitar alegerea unui senator al Universităţii.*

Prezidează, conform regulamentului, Rectorul care e şi unul din candidaţi.

De faţă e şi ilustrul nostru istoric, al doilea candidat d. **A. D. Xenopol,** *cu delegaţii sei d. profesor dr. Alexandru Popovici şi Charles Drouhet.*

Delegaţii d-lui dr. Bogdan, sînt d-nii P. P. Negulescu şi dr. Leon.

Pînă la orele 12, votase 30 de profesori.

Primul votant, la orele 8 dimineaţă, a fost d. C. Steré—iar al 30 lea, la orele 12, d. V. Buţureanu.

Nici în sala paşilor perduţi nu este permis accesul nimărui, afară de secretarul rectoratului şi pedelhi sei.

❑ ALTĂ CHEE.—**D. Lascar Antoniu, eri, cînd a votat, a atras atenţia d-lui Demetrescu, preşedintele tribunalului de Botoşani, care a prezidat la secţiunea IV, că marca ţării, care se găseşte aplicată pe clapa cu care se acopere buletinul de vot, era tipărită pe unele buletine mai sus, iar pe altele mai jos, şi anume: pe buletinele opoziţiei marca era aplicată mai sus; şi pe buletinele guvernului, mai jos.**

D. Lascar Antoniu a votat pe la orele 3 jum. D. Demetrescu, preşedintele biroului, a recunoscut deosebirea frapantă semnalată de prirtenul nostru.

❑ Incă de dimineaţă, agenţii electorali tocmiţi să cînte „Deşteaptă-te Romîne" şi să urle „ura" pe timpul alegerilor, s'au strîns în faţa ziarului «Evenimentul» şi au cerut să li se plătească ceia ce li se cuvine. Răposatul G. Scorţescu însărcinat cu girarea fondurilor electorale s'a ascuns, a căzut în fund, şi pentru că e vorba de d-sa, am putea spune că s'a întors înapoi în locaşul de veci. Cu acest prilej putem afirma că răposatul Scorţescu, din „fondurile" care i-au rămas de la alegeri va plăti luntraşului Charone, odată cu trecerea Styxului, şi obolul cu care i-a rămas dator cînd a răposat întăia oară.

Toate bune; însă o întrebare: ce fac sau ce vor face agenţii tocmiţi cu ziua? De unde vor primi plata? Are să fie frumos!...

❑ Iată lista profesorilor şi agregaţilor universitari din Iaşi, cari formează colegiul electoral pentru Senat, de la 1 Maiu 1910, pănă la 30 April 1911:

D. Alexandrescu, Dr. C. Bacaloglu, Dr. Bălăcescu Ion, Dr. V. Bejan, Ilie Bărbulescu, Dr. Gh. Bogdan, P. Bujor, I. Burada, V. Buţureanu, M. B. Cantacuzin, I. Caragiani, Dr. Cosmovici, V. Costin, A. C. Cuza, Gr. Dumitrescu, dr. Demetriadi, V. Dimitriu, Ch. Drouhet, I. Găvănescul, D. Gusti, Dr. Hurmuzescu, Dr. Juvara, dr. N. Leon, A. Mănescu, Dr. M. Manicatide, P. Missir, Al. Myller, Dr. V. Negel, P. Negulescu, A. Obregea, I. Peretz, Al. Philippide, D. Pompeiu, P. Poni, Al. Popovici, Dr. E. Puşcariu, Dr. E. Riegler, Ioan Rallet, P. Rîşcanu, Dr. Leon Sculy, I. Simionescu, Dr. G. Socor, C. Stere, C. Şumuleanu, I. Teodorescu, Dr. C. Tiron, G. Tabacovici, Dr. I. Tănăsescu, Haralamb Vasiliu, *A. D. Xenopol*, N. Culianu, A. Naum şi Const. Ciimescu.

❑ Citim în „Viitorul": Guvernul a recurs la Roman, cu prilejul alegerei de la Senat, la una din cele mai ticăloase excrocherii: a lipit pe zidurile oraşului placarde pe care era tipărit cu litere kilometrice, că d. Fleva mulţumeşte alegătorilor, dar şi a retras candidatura, candidînd aiurea. Acelaş lucru l'a făcut guvernul şi pentru d. Spiru Haret, care—cu toate acestea—a fost ales fiindcă opoziţia a sesizat din vreme excrocheria, demascînd-o.

Banditul Tonny Arion, prefectul judeţului, a pus în ziua alegerei pentru colegiul II să se rupă podurile peste Siret, pe unde aveau să treacă alegătorii, nelăsînd decît două poduri unde armata şi poliţia erau concentrate şi luau în primire pe alegători.

Acelaş procedeu l'a întrebuinţat d. Tonny Arion şi la colegiul III de Cameră. Ţăranii erau aduşi cu automobilele pe anumite poduri, iar alegătorii cunoscuţi ca partizani ai d-lui Morţun erau împedecaţi de a pătrunde în oraş şi erau trimişi pe jos, sub escortă, înapoi.

❑ **Universitare.** — D. profesor Berceanu îşi va continua cursul pentru candidaţii la doctorat, Joia viitoare.

— In ziua de Duminică 27 Februarie, ora 10 dimineaţa, d. D. Radoviei va face în amfiteatrul de chimie, o dare de samă asupra cărţii lui Albert Colson, „Evoluţia industriei chimice".

Studenţii şi studentele facultăţii de ştiinţi sunt invitaţi a lua parte.

❑ La serviciul siguranţei au fost a restaţi cunoscuţii pungaşi Spiridon Bogdan şi I. Dunea, care au încercat dimineaţă să comită un îndrăzneţ furt asupra unei femei ce trecea prin str. Golia.

Fiind observaţi, ambii pungaşi au luat'o la fugă, refugiindu-se într'o cafenea din Tîrgul Cucului, unde au şi fost şi prinşi.

❑ Printre notarii din judeţul nostru s'a făcut pe ziua de 1 Martie următoarea mişcare:

D. Titus Severin a fost numit notar în com. Fîntînele în locul d-lui Miron revocat pentru nepresentare la post.

D. I. Ţintilă a fost numit director al com. Fîntînele, în locul d-lui Severin.

❑ Mîine după amiază are loc adunarea generală a băncei „Providenţa" a meseriaşilor din Iaşi, cu care ocazie se va hotărî asupra dimisiei d-lui Gh. D. Şerban, din demnitatea de preşedinte al consiliului de administraţie a acestei bănci.

❑ Astă zi s'a oficiat de către S. S. Nicodem Munteanu, hramul bisericei Sf. Teodor.

❑ *S'a hotărît definitiv ca d. P. Sion să demisioneze de la epitropie şi în locul d-sale să fie numit d. Const. Ivaşcu.*

D. P. Sion, întrebat de un prietin al nostru dacă faptul ie exact, a respuns:

— S'a hotărît aşa, dar grabă mare nu-i. Amicul poate să mai aştepte.

❑ *Domnul Nicuşor Krupenschi, noul „ales" al colegiului al II-lea, este nepotul nobilului Krupenschi din Kişinău, care în Duma Rusească s'a opus la predarea limbii „moldoveneşti" în şcolile din Basarabia. Drept răsplată pentru serviciile aduse Romînilor din Basarabia de unchi, — nepotul a căpătat sufragiile alegătorilor de la colegiul al II-lea din Iaşi, pentru a-i reprezenta în parlament.*

❑ Cînd am spus că guvernul în alegeri şi-a bătut joc de conştiinţa cetăţenescă, că a făcut cele mai neomenoase presiuni, cele mai scîrboase ingerinţe şi cele mai ticăloase şărlătănii, am spus adevărul.

Iată una din numeroasele escrocherii comise de guvern în alegerea de la balotajul de eri:

D. I. Pavelescu, sufleur la Teatrul Naţional pierzîndu-şi cuponul pentru balotaj la col. II de cameră, s'a dus eri la judecătorie spre a şi lua duplicatul necesar pentru a putea vota. N'a izbutit însă pentru că *acest duplicat fusese luat de altcineva dîndu-se drept Ion Pavelescu, care a şi votat sub acest nume.*

Aşa a obţinut guvernul succesul de eri, şi în general *succesul* din alegeri. Cu excrocherii de felul acesta nici nu e de mirare.

❑ **Şcolare.**—Ministerul instrucţiunei publice, comunică revizoratului şcolar să ia măsuri pentru a pune la dispoziţie în judeţ, o sală în care să poată fi adunaţi sătenii, pentru a li se ţine o serie de conferinţe cu subiecte de agricultură.

— D-na Elena Comarnescu institutoare la şcoala de fete No. 9 a obţinut un concediu de 10 zile pentru caz de boală.

— D-ra Elena Nestor, învăţătoare la şcoala din com. Galata, a obţinut un concediu de 14 zile, în care timp va fi suplinită de d-ra Natalia Mărgărint.

— S'a acordat un concediu de 40 zile d-rei Natalia Adam de la şcoala primară de fete No. 1 din Botoşani.

— D-nii Patriciu şi Ghiulea vor suplini pe d. I. Praja la clasele VI şi VIII reală.

❑ Postul d-lui Tomida e jinduit de foarte mulţi profesoraşi junimişti, cari ţin morţiş să mănince bucate făcute de bucătarii statului, în loc să stea cu dinţii la stele. Umblase după acest post d. D. Cădere, dar a căzut într'un post de inspector şcolar fără să-l ceară; alt cerc de profesori cer cu insistenţă numirea d-lui I. Popescu Muşata.

In acest scop se face campanie contra d-lui Tomida, impunîndu-i să nu vorbească cu nimeni, să nu se sue în trăsură cu nimeni, să nu umble pe stradă cu nimeni.

Un adevărat sechestru politic pe persoana unui director de şcoală.

❑ **De la consiliul de război.** *Procesul soldatului S. Leventer.*—Astăzi a venit înaintea consiliului de război, procesul soldatului S. Leventer, din Calaraşii cu schimbul, acuzat că ar fi insultat şi calomniat prin cuvinte, pe superiorul său locotenentul Chirilă, pentru luare de mită spre a dispensa de concentrarea de primăvară

Dezbaterile acestui proces prezintînd un deosebit interes un numeros public a asistat la şedinţă.

Consiliul este prezidat de d. colonel A. Musteaţă.

Soldatul S. Leventer se prezintă asistat de d. avocat Vespasian Pella.

Se dă citire ordonanţei trimiterei în judecată, din care reesă că Leventer este trimis înaintea consiliului pentru delictul prevăzut şi pedepsit de art. 217, din codul de justiţie militară, insulta superiorului cu ocaziunea serviciului.

Inculpatul interogat neagă că ar fi calomniat pe superiorul său locotenentul Chirilă, prin cuvintele ce i se atribuie, afirmînd că cercetările au fost făcute de căpitanul Codreanu şi maiorul Scărişoreanu, mai mult pentru a scoate vinovat pe locotenentul Chirilă, de delictul de mituire, de cît pe dînsul de delictul de calomnia superiorului.

Se procede la ascultarea martorilor. Cel dintăi ascultat e locotenentul Chirilă, care arată că soldatul a fost desconcentrat, din cauză de boală, de medicul regimentului, şi trimis la domiciliu din ordinul colonelului, urmînd a fi chemat tocmai în 1911 aşa că, personal n'are nici un amestesc în această dispensare de concentrare şi se miră cum soldatul inculpat ar fi putut să-i atribuie lui, aceasta desconcentrare şi pentru motive aşa de josnice.

Sergentul-major Popa, arată că Leventer s'a prezintat la escadron în August şi a protestat că e rechemat, cînd dispensa dura pentru tot anul, declarînd că i-ar fi mărturisit ca chemarea din nou o atribue locotenentului Chirilă pentru că nu i-ar fi plătit, toată suma de bani cît se învoise înainte de desconcentrare.

Căpitanul Codreanu arată că şi d-sale i-a făcut Leventer o aceiaşi declaraţie.

Inculpatul susţine, că de către căpitanul Codreanu i s'a cerut să facă mărturisiri în felul acesta, atît la escadron cît şi pe drum, de la Vaslui pînă la Roman, cît şi înainte de a fi cercetat de maiorul Scărişoreanu.

Căpitanul Codreanu negînd că ar fi vorbit cu Levanter în drumul spre Roman, e desminţit de alţi soldaţi martori cari afirmă că i-ar fi văzut vorbind.

Maiorul Scărişoreanu arată, că a făcut cercetarea în cortul taberei de la Secueni, într'o seară, după 15 zile de cînd se zice că Leventer ar fi pronunţat aceste cuvinte ofensătoare pentru lct. Chirilă şi că o mare îndoială asupra exactităţii faptelor i-ar fi lăsat această cercetare.

Martorii inculpatului îi depun favorabil.

La redeschidere d. comisar regal Dimitriu, cere condemnarea cu asprime a inculpatului, întru cît cuvintele rostite constituesc o ofensă pentru superiorul său, care merită aplicarea maximului pedepsei.

D. Vespasian Pella, apărătorul inculpatului susţine că fapta aşa cum se atribuie clientului său, nu intră în prevederea art. 217 din c. p. m., care prevede pedeapsa pînă la 5 ani inchisoare pentru insulta superiorului prin cuvinte sau ofensa prin gesturi şi ameninţări, de cît numai cînd e vorba de un diferend petrecut direct între inferior şi superior. Iar în ce priveşte calomnia superiorului, legea penală militară cere a fi stabilită prin scrieri, cînd în fapt lui Leventes i se atribuie a fi fost făcută prin cuvinte, şi în tot cazul lipsită de caracterul publicităţii, indispensabilă existenţei unui asemenea delict.

Că în tot cazul locotenentul Chirilă n'a sesizat autorităţile militare şi nici nu figurează ca parte reclamantă în proces, chiar dacă s'ar recunoaşte existenţa juridică a delictului şi că, cel mult dacă ar urma a se pune temei pe arătările sergentului-major Popa şi căpitan Condreanu, totul se reduce la o greşală pedepsibilă pe cale disciplinară.

Că nici în fapt nu e dovedită intenţia frauduloasă, care stă la baza delictului şi cere achitarea.

După o deliberare de o jumătate de oră cu majoritate de voturi găseşte pe Leventer nevinovat de faptul ce i se atribue şi în consecinţă *îl achită.*

Sentinţa a produs o excelentă impresie în public, atît pentru modul demn, şi inteligent cum d. colonel Mustaţă a condus dezbaterile, cît şi spiritul de înaltă dreptate de care consiliul a fost condus în pronunţarea verdictului.

Reporter

❑ *In numărul de astă-zi al revistei bucureştene* Facla *a apărut o notă, în care un oare-care „Nicoară al Lumei", îndrăzneşte să arunce cîte-va invective la adresa omului politic, care este Al. A. Badareu.*

Trebue să remarcăm în primul rînd, că cine vorbeşte despre acţiune şi cinstea politică a unui om de talia fruntaşului nostru, trebue să aibă cel puţin curajul de a semna.

De alt-fel asemenea insinuări şi mici răutăţi, ca acelea ale d-lui „Nicoară al Lumei", nu ar merita serioasă atenţiune din parte-ne, şi mai ales din partea iubitului nostru fruntaş Al. A. Badareu, dacă nu s'ar fi publicat în revista Facla, *cu care vom avea ocazia să stăm de vorbă, pentru a-i arăta ce e „cinste politică" şi ce înseamnă inconştienţa unora dintre conducătorii revistei de care e vorba.*

❑ Al doilea program nou săptămînal al teatrului cinematografic Pathè Fréres din Sala Sidoli, începe astă seară Sîmbătă 26 Februarie, compus numai din apariţii inedite, noul program de astă seară Sîmbătă cuprinde cele mai artistice înscenări, reconstituiri din trecutul glorios al Romanilor, scene sportive, comice, studii ştiinţifice etc. etc.

Iată unele din subiectele noului program de astă seară Sîmbătă (Sala Teatrului Circ Sidoli).

Tarquiniu Superbul, al 7-lea şi ultimul rege al Romei. Grandioasă şi superbă reconstituire istorică, jucată de artiştii teatrului Regal din Roma. Acţiunea se desfăşoară chiar în acest oraş.

Sunt apoi cuprinse în noul program: Vivat (L'Chaim) sau o nuntă evreiască în Rusia, înscenare după un cîntec popular.—Din Havay (Australia) Moravuri şi obiceiuri — Spirocheta Gallinarum, studiu Cinemato microscopic — Bomba explozibilă, scene comice— Răsbunarea morarului, roman însufleţit—Trupa spaniolă Guerero, scene artistice-sportive—In vilegiatură, scene comice de moravuri americane.—Jocuri chineze etc.

Mîine Duminică Matineu la 3 ore ziua cu preţurile pe jumatate la toate locurile, şi mîne Duminică seara splendidă reprezentaţie la 9 ore.

❑ **Duminică 27 Febr. ora 3 p. m., va avea loc întrunirea publică a „Ligei femeilor din Romînia" în localul şcoalei „V. Alexandri" din str. Sf. Haralamb.**

Sunt invitate toate femeile: profesoare, studente, institutoare, telegrafiste, doctorese, dentiste, farmaciste, moaşe croitorese, artişti, artiste, ziarişti cît şi toate persoanele doritoare de a asista la întăia întrunire publică femenistă. Vor lua cuvîntul d-na Adela Xenopol, d-na Maria Buţureanu, d-ra Lucreţia Rădulescu cît şi persoanele care se vor înscrie.

Ultima oră

Bucureşti 26 Februarie

O declaratie a d-lui Porumbaru

Bucureşti.—D. Em. Porumbaru, fost ministru, revenit din Huşi a făcut ieri următoarea declaraţie:

— „N'aş fi crezut nici odată că vom vedea reînviate moravurile electorale de acum două zeci de ani.

In judeţul Fălciu conservatorii au oarecare organizaţie de partid — şi cu toate aceste oraşul avea aspectul că ie în stare de asediu.

Delegaţi maltrataţi

Bucureşti.—Sistemul adoptat de guveroamentalii bătăuşi, de a maltrata pe delegaţii opoziţiei, continuă.

După d-nii Ioaniţescu şi Stefan Ciobanu, a venit astă-zi rîndul d-lui Anghel Calistrat, care a fost grav maltratat astăzi de cinci bătăuşi junimişti.

Aceste fapte se comit spre a răspîndi teroarea în vederea alegerilor comunale.

Consfătuirea liberală

Bucureşti.—D. Ionel Brătianu a convocat la d-sa acasă un număr de fruntaşi pentru a discuta asupra chestiunilor la ordinea zilei.

Sinucidere

Petersburg.—Văduva celebrului pictor Verashcaghiu, s'a sinucis ieri trăgîndu-şi un glonte de revolver în tîmplă.

Milan Cristici în Capitală

Bucureşti.—De cîte-va zile se află în Capitală Milan Cristici, fiul natural al lui Milan Obrenovici, care a venit prin Constantinopol.

El a fost şi este urmărit de agenţi poliţieneşti, pentru paza persoanei sale.

Biserica pentru albanezi

Bucureşti.—In urma intervenţiunei epitropiei comunităţei albaneze mitropolitul a admis ca să se construiască în Capitală o biserică pentru ortodoşii albanezi.

Alegeri de balotagiu

Bucureşti.—La Focşani şi Ploieşti au avut loc ieri mari întruniri publice.

S'a hotărît susţinerea candidaturei d-lor N. P. Rîşcanu, col. I Senat Ploieşti, Christea Negoiescu şi N. Rainu, la col. II Senat Ploeşti şi Focşani.

Alegerea de la Universitate

Bucureşti. — La alegerea de astă-zi de la Universitate s'a constatat un fapt extraordinar şi anume:

Buletinele de vot ale d-lui Coco-Dumitrescu au fost alt-fel stampilate, de cît acele ale d-lui dr. Toma Ionescu, aşa că se putea şti foarte uşor pentru cine votează alegătorii.

In modul acesta au votat zece profesori.

Faptul a fost observat şi adus la cunoştinţa prezidentului alegerei, care dispus stampilarea buletinelor în chip identic.

Cu toată această **curioasă întîmplare,** *alegerea d lui dr. Toma Ionescu este absolut sigură.*

CHARLOTTE WEISSMAN

M. SIMIONOVICI

LOGODIŢI

Iaşi *Iaşi*

În loc de ori-ce altă inştiinţare

✝

Indureraţii: Elena soţie, Eugen, Margareta, Aurora, Clemance şi Ortanse, fii, Iorgu, Mihai, Dimitrie, Alexandru şi Neculai fraţi şi Natalia Handoca, Hariclia Buşilă, Maria Stănescu, Ecaterina Berdilă, surori, născuta Papafil şi Eugen Fotino, vă face cunoscut încetarea din viaţă a soţului, părintelui şi fratelui lor

Const. Papafil

vechiu funcţionar a Trib. Iaşi, în etate de 50 ani, încetat subit din viaţă în ziua de 25 Februarie şi vă roagă, a asista la înmormîntarea ce se face la cimitirul Eternitatea, unde este depus corpul său, în ziua de 27 Februarie a. c. ora 3 p. m.

In loc de ori ce invitare.

BYRRH Cel mai bun VIN TONIC și APERITIV

PREMIAT la toate expoziţiunile din lume şi la expoziţiunea generală romînă din 1906.

BYRRH de Vînzare 7 Milioane BUTELII

VIOLET FRERES (THUIR FRANŢA)

De vînzare La toate magazinele de consum. din ţară

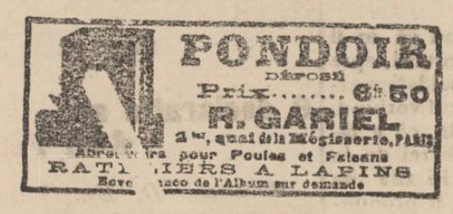

„ANCORA"
(ANKER)
Societ. de asigurare asupra vieţe şi rente în VIENA fondată în anul 1858
Concesionată pentru Romînia prin Înaltul Decret Domnesc No. 1084 din 19 Decembrie 1879.

Fonduri de garanţii la 31 Decemb. 1908
PESTE 188 MILIOANE LEI
Garanţii depuse la casa de depuneri din Bucureşti pentru asiguraţi din Romînia
LEI 6,547,500

Starea asigurărilor aflate în vigoare la 31 Decembrie 1908 a fost de 38,192, Contracte pentru un capital de transi 577,594,097 46|100 şi fr. 1,144,226.10 rentă.
S'a plătit asiguraţilor de la fondarea societăţei peste 380 Milioane de franci.

Societatea „ANKER" încheie asigurări:
a) Caz de viaţă pentru un capital cu rezultatul minimal garantat.
b) De zestre fără examen medical.
c) Contra asigurări.
d) De zestre pe termen hotărît cu scutire de plata premiilor după decesul contractului.
e) Caz de deces mixte cu şi fără dividende, cu scutirea de plata premiilor în caz de invaliditate acordînd şi o rentă anuală de invaliditate precum i
Diferite alte combinaţiuni deasigurări atingătoare de branşa vieţei.
Direcţiunea pentru Romînia Bucureşti
Agent general pentru Iaşi:
JOSEPH PEPPER Str. Lăpuşneanu No 10

!!! Triumful higienei moderne !!!
pentru domnii cari se bărbieresc singuri
OBŢINUT PRIN
CREMA de RAS
OLLO OLLO
Se întrebuinţează imediat **fără apă, fără săpun,** şi înmoae la moment barba cea mai tare, făcînd tenul fraged şi catifelat.—E garantat ca absolut nevătămător, **nu conţine substanţe caustice sau vătămătoare pielei.**
E recomandat de medici şi specialişti prin cele mai bune certificate.—Cine a făcut o încercare se convinge de calităţile sale superioare şi constată **că până în prezent nu există nici un alt mijloc de ras mai practic, mai plăcut şi mai higienic ca**
CREMA OLLO
Singurul depozitar general pentru România
PARFUMERIA FRANCEZA
FOASTA
ROBERT
—Iasi Str. Lăpuşneanu 25 — Iasi

OPINIA

Organul partidului conservator-democrat

Cel mai răspîndit ziar din Moldova

Primeşte anunciuri, reclame

etc. pentru pagina III şi IV-a

Se primesc şi inserţii la

MICA PUBLICITATE

a se adresa d-lui administrator al ziarului «Opinia» strada Primăriei No. 27

Cereţi numai:
Parfumul şi Eau de Cologne Superioare
A. RALLET & Co. — MOSCOVA
Furnisor al: Curţei Imperiale Ruse, Curţei Regale Romînă, Curţei Regale Muntenegru şi S. M. Schahul Persie

GRAND PRIX Paris 1900
55 Medalii, Diplome
şi alte recompense
Eau de Cologne
A. RALLET & Co.
Se distinge:
prin miresul lui plăcut, inlocuind cu totul esenţele
De vînzare la toate Drogheriile şi Mag. de Parfumerii din ţară.
Reprezentant general pentru Balcani
Alexandru Spivacoff
—RUSCIUC—

4 ani de succes 4
CIRCUL SIDOLI
In fiecare Joi, Vineri, Sâmbătă şi Duminică.
CINEMATOGRAFUL
Pathé Frères -- Paris
Program complect nou
de două ori pe Săptămînă
Primul program începe în fiecare Joi — al doilea în fiecare Sâmbătă ambele programe săptămînale sunt
Absolut noue
Nu se va repeta nici odată vreunul din subiectele deja arătate.
Inceputul la 9 şi un sfert seara.
Preţurile: Loja 8 lei, Rezervat 1 leu 50. Stal I-iu 1 leu. Balcon 70 bani, Galeria 50 bani.
Orchestra proprie sub conducerea maestrului Dimitriu.
Matineurile urmează regulat în fiecare Sâmbătă şi Duminică.
In fiecare Sâmbătă are loc un singur matineu la 3 ore ziua.
Duminicile şi sărbătorile au loc câte două matineuri: Primul matineu începe la 2 ore ziua şi al doilea matineu la 4 jumătate ore ziua.

Cine vrea să cîştige la Loterie
să cumpere bilete numai de la
NOUA şi PRINCIPALA COLECTURA ROMANA
Th. P. Maximovici IASI
Debit oficial al Loteriei Statului
Iaşi—Strada Lăpuşneanu No. 35 — Iaşi
„Loteria Regatului Romîn"
oferă publicului cele mai
Mari Şanse de Bogăţie
BILETELE
Clasa 4-a Loteriei IXa
s'au pus în vînzare
Tragerea la
24 şi 25 Februarie 1911
Se poate câştiga în caz norocos cu un singur Bilet suma de
Lei 900,000 le
Iar cîştigurile totale reprezintă fabuloasa sumă de 7.322.000 lei
Preţurile oficiale pentru vînzare:

Una optime	Un sfert	Una jumatate	Loz intreg
13	26 lei	52 lei	104 lei

Preţurile oficiale pentru preschimbare

1/8 Una optime	Lei	4,50
1/4 Un sfert	Lei	9,00
1/2 Una jumătate	Lei	18,00
1 Loz intreg	Lei	36,00

Magazinul Conservatorului
IAŞI — Str. Lăpuşneanu 32 — IAŞI
— Casă de încredere fundată în 1892 —
NOTE MUZICALE
Asortiment complect după programa Conservatorului
Instrumente Muzicale şi Accesorii
Viori şi Violoncele pentru concert
REPREZENTANŢA ŞI DEPOZITUL RENUMITELOR

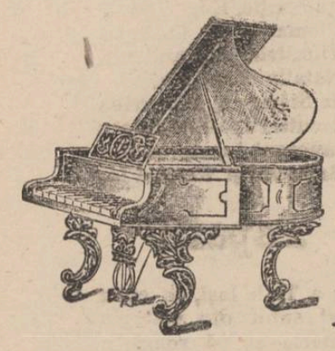

Piane STEINWEG şi pianine ROSENKRANZ
precum şi din alte fabrici incepind cu
LEI 700
Vînzare şi în rate lunare în condiţiuni convenabile
ATELIER SPECIAL pentru reparare de Piane şi ori-ce instrument muzical.
INCHIRIERI de PIANE — Expediţiuni în provincie

BROSSE A TAPIS
Prix: 14 fr.
R. GARIEL
2me quai de la Mégisserie
PARIS
Envoi franco de Catalogue

PORTE-POTS
En FONTE INOXYDABLE
Prix: 0f50
Raymond GARIEL
2me, Quai de la Mégisserie, PARIS
GRILLAGES, etc.
Envoi franco de l'Album sur demande

Tipografia H. Goldner, Iaşi No. 17 Strada Gh. Mirzescu — Instalaţiune cu motoare electrice executată ded. Iohan Krayzan ki, Lăcătuş şi Electrician, Iaşi Str. Păcurari No. 17.